(8) (P)
2195
P

NATIONAL ARCHIVES LIBRARY.

GOVERNMENT OF INDIA

NEW DELHI.

1055/9191

Call No. _____

Book No 2195

ਸਾਰੇ ਹਕ ਰਾਖਵੇਂ ਹੋਨ।

2195

ੴ ਸਤਿ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ।

ਭਾਗ ਦਾਨਾਂ ਪਹਿਲਾ

ਸਾਹਿਤ ਖਾਲਸਾ

ਅਰਥਾਤ

ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਕਿਹੜੇ ਕਾਰਨਾਂ
ਕਰਕੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਘੋਰ
ਨੀਂਦ ਵਿਚੋਂ ਅੱਖ ਖੁਲੀ

ਰਚਤ

ਭਾਃ ਸੁਰਜ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਖੁਲਾਸਾ

ਜੋ

ਛੱਡ ਸਾਰੰਗੇ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਹਿਤ
ਭਾਈ ਮਤਾਬ ਸਿੰਘ ਮੈਂਬਰ ਆਗਜ਼ਕਟਿਵ
ਕਮੇਟੀ ਸੁੰਮਨੀ ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ
(ਜੇਹਲਮ)

L.1.B 935/76 P3

ਨੇ

ਖਾਲਸਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰੈਸ ਜਾਲੰਧਰ ਸੈਹਰ ਵਿਚ
ਭਾਃ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਯਤਨ ਨਾਲਛਪਵਾਯਾ।
ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ—੧੦੦੦ ਮੁਲ ੧।)

ਤਤਕਰਾ

ਨੰਃ	ਨਾਮ ਮਜ਼ਮੂਨ	ਸਫਾ
੧	ਮੰਗਲਾ ਚਰਨ	੧
੨	ਆਲਸ ਨੇ ਥਾਪੀਆਂ ਨਾਲ ਸੌਣਾਂ	੧੨
੩	ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਬੇਹੁਰਮਤੀ	੨੫
੪	ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗ ਆਉਣੀ	੩੭
੫	ਸੰਸਦ ਦਾ ਰਕਾਬ ਗੰਜ ਦੀ ਕੰਧ	੪੯
੬	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ (ਕੌਮਾਂ ਗਾਟਾ ਆਹੁ)	੬੪
੭	ਜਲਿਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ	੮੨
੮	ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ ਤੁਰੀ	੯੭
੯	ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ	੧੧੩
੧੦	ਅਕਾਲੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ	੧੩੨
੧੧	ਨਾ ਮਿਲ ਵਰਤਨ ਲਹਿਰ	੧੫੦
੧੨	ਦਰਬਾਰ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਤੇ ਕਬਜਾ	੧੬੨
੧੩	ਸੋਮਨਾਂ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ	੧੮੧
੧੪	ਬਾਬੇ ਦੀ ਬੇਰ ਸਾਹਿਬ	੧੯੪
੧੫	ਪੰਜਾ ਸਾਹਿਬ	੨੦੭
੧੬	ਗਰਦਵਾਰਾ ਭਾਈ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ	੨੩੧
੧੭	ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ	੨੫੨
੧੮	ਇਨਸਾਫ ਦੀ ਵਨਗੀ	੨੭੯
੧੯	ਗੁਰ ਧਾਮਾਂ ਬਾਬਤ ਸਖਤੀ	੨੯੧
੨੦	ਚਾਬੀਆਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ	੩੦੧

NATIONAL ARCHIVES LIBRARY
No. 2195
Date 14.2.72
GOVT

੧ ੴ ਸਤਿ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਥ ਵਾਰਾਂ ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ ਲਖਜੋ

ਮੰਗਲਾ ਚਰਨ

ਦੋਹਰਾ

ਪੂਰਨ ਸਭ ਹੀ ਠੌਰ ਮੇਂ, ਇਕ ਰਸ ਜੋਤ ਅਪਾਰ
ਜੜ੍ਹ ਚੇਤਨ ਚਰ ਅਚਰ ਜੋ, ਰਚਨ ਹਾਰ ਕਰਤਾਰ ॥੧

ਦੋਹਰਾ

ਸਦਾ ਸਚਦਾ ਨੰਦ ਜੋ, ਅਬਨਾਸੀ ਅਬਚੱਲ।
ਨਿਰਾਲੰਭ ਸਭ ਆਸਚਾ, ਬੈਠਾ ਹਿਰਦੈ ਮਲ ॥ ੨

ਦੋਹਰਾ

ਦੀਪ ਲੋਅ ਪਾਤਾਲ ਲੌ, ਖੰਡ ਮੰਡਲ ਆਕਾਰ।
ਪੰਚ ਭਤ ਕਰ ਜਹਿ ਰਚਜੋ, ਸਾਰਾ ਏਹ ਸੰਸਾਰ ॥ ੩

ਦੋਹਰਾ

ਸੁਰ ਨਰ ਦੇਵ ਅਦੇਵ ਲੌ, ਨਾਰ ਛੱਜ ਗੰਧ੍ਰਬ।
ਆਗਿਜਾ ਕਰੀ ਸਦਾ ਹੀ, ਕਿਸੇ ਨ ਮਾਸਾ ਗਰਬ॥ ੪

ਦੋਹਰਾ

ਲਖ ਚੁਰਾਸੀ ਜੂਨ ਸਿਰ, ਵਰਤੇ ਹੁਕਮ ਸਦੀਵ।
ਅਜ ਪਪੀਲਕਾ ਆਦਿ ਜੋ, ਕੋਇ ਨ ਬਾਹਰ ਜੀਵ। ੫

ਪਉੜੀ

ਕਲ ਕਾਲਖ ਤੇ ਜੀਦੋਂ, ਹੋਇ ਅੰਧਿਆਰੇ ।
ਧਰਮ ਕਰਮ ਤੇ ਸ਼ਰਮ ਤੋਂ, ਹਟ ਹੋਏ ਕਨਾਰੇ ।
ਦੁਰਾਚਾਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ, ਜਦ ਪੈਰ ਪਸਾਰੇ ।
ਕੂੜ ਹਨੇਰਾ ਛਾ ਗਿਆ, ਸਚ ਪਰੈ ਨਿਵਾਰੇ ।
ਚੋਰ ਉਚੱਕੇ ਚੌਧਰੀ, ਨਾਂ ਬਿਭਚਾਰੇ ।
ਬਣੇ ਪੈਂਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੋਇ, ਸਭ ਔਗਣ ਹਾਰੇ ।
ਸਾਧੂ ਸੰਤ ਗਰੀਬ ਦੀ, ਕੋ ਕਰੈ ਨ ਸਾਰੇ ।
ਪਾਪ ਦਬਾਈ ਪ੍ਰਿਥਵੀ, ਕਰ ਹਾ ਹਾ ਕਾਰੇ ।
ਸੁਣੀ ਜਦੋਂ ਕਰਤਾਰ ਨੇ, ਇਹ ਹਾਲ ਪਕਾਰੇ ।
ਦਿਤੀ ਧੀਰਜ ਧਰਾਂ ਨੂੰ, ਕਰ ਕੌਲ ਕਰਾਰੇ ।
ਆਵਨ ਗੇ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ ॥ ੬ ।

ਪਉੜੀ

ਅਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਨੇ, ਹਿਤ ਲੋਕਾਂ ਰਾਖੀ ।
ਅਲੇ ਧੁਰੋ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਨੂੰ, ਇਹ ਬਾਣੀ ਭਾਖੀ ।
ਜਾਪਣਾਂ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਦੇ, ਲੈ ਸੱਚੀ ਸਾਖੀ ।
ਜਾ ਪੈ ਕਰ ਵੇ ਸਚ ਦਾ, ਤਕੋ ਅਭਿਲਾਖੀ ।
ਰੀਤ ਚਲੈ ਸਤਸੰਗ ਦੀ, ਰਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਚਾਖੀ ।
ਨੇੜ ਨ ਲਗ ਸਤਿ ਸੰਗੀਆਂ, ਕਦ ਮਾਜਾ ਮਾਰੀ ।
ਅਗੇ ਘਲੇ ਕਈ ਹੀ, ਗਲ ਕਿਸੇ ਨ ਆਖੀ ।

ਸਤ ਬਚਨ ਕਰ ਗੁਰੂ ਨੇ, ਸਭ ਸਿਰ ਤੇ ਰਾਖੀ ।
ਬਖਸ਼ੋ ਹੇ ਪਰਮਾਤਮਾ, ਮੈਂ ਗੁਸਤਾਖੀ ।
ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਨ ਹਿੰਮਤਾਂ, ਏਲ ਤੇਰੀ ਪਾਖੀ ।
ਆਗਏ ਸਤਿ ਗੁਰ ਰੋਜ਼ ਵਸਾਖੀ ॥ ੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਆਯਾ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਸੂਰਮਾ, ਜਗ ਤੇਜ ਪ੍ਰਗਾਸੇ ।
ਦੰਭ ਪਖੰਡੀ ਓਲੂਆਂ, ਨਸ ਖਾਇ ਤਰਾਸੇ ।
ਸਿੰਘ ਬੁਕੇ ਮ੍ਰਿਗਾਵਲੀ, ਜਿਉ ਤੁਰਤ ਭਗਾਸੇ ।
ਕੂੜ ਕਸੱਤੀ ਅੰਧ ਕਾਰ, ਸਭ ਹੋਇ ਬਿਨਾਸੇ ।
ਨਿੰਦ ਈਰਖਾ ਕੁਮਦਨੀ, ਛਪ ਗਈ ਮੁੰਟਾਸੇ ।
ਹਰਖ ਕਮਲ ਪ੍ਰਭ ਸਤਗੁਣਾਂ, ਸੁਖ ਸਾਥ ਵਿਗਾਸੇ ।
ਦੀਨ ਦੁਖੀ ਸੁਖ ਪਾਵੰਦੇ, ਹੰਕਾਰੀ ਨਾਸੇ ।
ਪਾਪੀ ਤੇ ਦੁਰਾਚਾਰੀਆਂ, ਸਭ ਟੁਟੇ ਆਸੇ ।
ਸਾਧੂ ਸੰਤ ਨਿਹਾਲ ਨੇ, ਹਰ ਖਾਵਨ ਖਾਸੇ ।
ਘਰ ਘਰ ਮੰਗਲ ਚਾਰਦੇ, ਹੋ ਰਹੇ ਤਮਾਸੇ ।
ਨਰ ਨਾਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਭਰਵਾਸੇ ॥ ੮ ॥

ਪਉੜੀ

ਸੋਂਪੀ ਧੁਰੋ ਅਕਾਲ ਨੇ, ਜੋ ਕਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰੀ
ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਸਤਿਗੁਰੂ, ਆਕੇ ਸਭ ਕਾਰੀ
ਸਤਨਾਮ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ, ਸਭ ਜਗਤ ਮਝਾਰੀ ।

ਇਕੋ ਜੈਸੇ ਨਾਮ ਦੇ, ਸਾਰੇ ਅਧਕਾਰੀ।
ਸਤਿਗੁਰ ਸਚੇ ਆਖਜਾ, ਦੋਵੇ ਨਰ ਨਾਰੀ।
ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਤੇ, ਸਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ।
ਗੰਗਾ ਸਮਨ ਗੋਦਾਵਰੀ, ਪੁਜੇ ਇਕ ਵਾਰੀ।
ਮੱਕੇ ਤੇ ਬਗਦਾਦ ਜਾਇ, ਬਾਣੀ ਪਰਚਾਰੀ।
ਰਸਤਾ ਸਿਧਾ ਦਸਿਆ, ਛਡ ਔਝੜ ਭਾਰੀ।
ਪੀਰ ਪਕੰਬਰ ਔਲੀਏ, ਪਏ ਸਰਨ ਦੁਵਾਰੀ।
ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ॥ ੯॥

ਪਉੜੀ

ਅੰਗ ਲਾਇ ਗੁਰ ਪਾਲਿਆ, ਅੰਗ ਲਹਿਣੇ ਕਾਈ।
ਅੰਗਦ ਕਰਕੇ ਥਾਪਿਆ, ਦਿਤੀ ਗੁਰਿਆਈ।
ਓਲਟੀ ਗੰਗ ਵਗਾਇਕੇ, ਪਰਗਟ ਦਿਖਲਾਈ।
ਅੰਗਦ ਲੰਮੀ ਨਜ਼ਰ ਤੇ, ਇਕ ਸੋਚ ਦੁੜਾਈ।
ਕੀਤੇ ਅਖਰ ਗੁਰਮਖੀ, ਸਭ ਨੂੰ ਸੁਖਦਾਈ।
ਪੜੇ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗਾਇਕੇ, ਹੋਰ ਮੁਖ ਭਾਈ।
ਭਵਸਾਗਰ ਹਿਤ ਤਰਨਦੇ, ਏਹ ਬੋਹਥ ਗਾਈ।
ਚੋਜ ਜਨਨ ਕਰਤਾਰ ਦੀ, ਸਭ ਸੋਝੀ ਆਈ।
ਝਗੜੇ ਝੰਜੇ ਸਾਰਿਆਂ ਮੇਟੀ ਕਠਨਾਈ।
ਗੁਰਮੁਖਤਾ ਦੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਇਕ ਲਹਿਰ ਚਲਾਈ।
ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਦੀ ਧੰਨ ਕਮਾਈ॥ ੧੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਸੇਵਾ ਸੇਵਾ ਤੇ ਲਿਆ ਗੁਰ ਅਮਰ ਪਿਆਰੇ।
ਰਾਮ ਅੰਗਦ ਦੇ ਥਾਪਨਾ ਸਭ ਕਾਜ ਸਵਾਰੇ ।
ਭਗਤ ਰੂਪ ਪ੍ਰਭ ਹੀ ਵਰਤੇ ਸੰਸਾਰੇ ।
ਮਾਨ ਨਿਮਾਣੇ ਬਖਸ਼ਦੇ ਆਦਰ ਦਰਬਾਰੇ ।
ਓਟ ਨਿਓਟੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਭ ਦੇ ਹਿਤਕਾਰੇ ।
ਦੰਨ ਦੁਖੀ ਨੂੰ ਤਾਰਿਆ ਕਰ ਬਚਨ ਕਰਾਰੇ ।
ਪੁਤ ਨ ਮਾਰੇ ਮਾਪਿਆਂ ਜਮਰਾਜ ਨਿਵਾਰੇ ।
ਰਚੀ ਬਾਵਲੀ ਗੁਰੂ ਨੇ ਕਰ ਸੋਚ ਵਿਚ ਰੇ ।
ਬਣੀ ਚਰਾਸੀ ਪੌੜੀਆਂ ਏਹ ਹੁਕਮ ਉਚ ਰੇ ।
ਕਟੇ ਚੁਰਾਸੀ ਜੂਨ ਜੋ ਕਰ ਪਾਠ ਸੰਭਾਰੇ ।
ਅਮਰਦਾਸ ਸਤਿਗੁਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ॥ ੭੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਅਮਰ ਅਮਰ ਵਰਤਾਇ ਕੈ ਗੁਰ ਰਾਮ ਟਿਕਾਏ ।
ਮਿਲੈ ਮਨੋਰਥ ਸਰਬ ਜੀ ਸੇਵਾ ਫਲ ਪਾਏ ।
ਸੁਧਾ ਸਰੋਵਰ ਸਾਜਿਨਾ ਹਿਤ ਸੰਗਤ ਲਾਏ ।
ਕਰੈ ਸਨਾਨ ਜੋ ਆਇ ਕੈ ਸਭ ਪਾਪ ਨਸਾਇ ।
ਭੋਗ ਮੋਖ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ।ਮਲ ਜਾਣ ਸਬਾਏ ।
ਹਰਿਮੰਦਰ ਹਰਿ ਮਿਲਣ ਦੇ ਸਭ ਥਾਣ ਸੁਹਾਏ ।
ਕਥਾ ਕੀਰਤਣ ਹੋ ਰਹੇ ਧੁੰਨ ਉਚ ਅਲਾਏ ।

ਭੋਗ ਮੋਖ ਦਰਸਾ ਰਹੇ ਦੋ ਧੁਜਾ ਸਜਾਏ।
ਊਚੇ ਹੋ ਕੇ ਸਦਦੇ ਨਰ ਨਾਰ ਬੁਲਾਏ।
ਕਮੀ ਨ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋ ਰਹੇ ਗੁਰਦਵਾਰ ਤਕਾਏ।
ਰਾਮਦਾਸ ਗਰ ਜੈ ਜੈ ਗਾਏ ॥ ੧੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਤਿਗਰ ਸਚੇ ਪੰਜਵੇਂ, ਸਿਖਾਂ ਸੁਖਦਾਨੀ
ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ਕੈ, ਸਾਰੀ ਗੁਰਬਾਣੀ
ਰਚੀ ਬੀੜ ਗੁਰੁ ਗੰਥ ਦਾ, ਗੱਲ ਅਗਲੀ ਜਾਨੀ
ਪੂਜਾ ਅਰਚਾ ਬੰਧਨਾਂ, ਦਸੀਂ ਸਨਮਾਨੀ
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਦੇ ਮਿਲਨ ਦੀ, ਲਖ ਸਡ਼ ਮ ਜਾਨੀ
ਤਾਰਨ ਤਰਨ ਸਜਾਂਵਦੇ. ਬੈਕੁੰਠ ਸਮਾਨਾਂ ;
ਕੁਛਟੀ ਕੁਸ਼ਟ ਨ ਸਾਂਵੰਦੇ ਕਰ ਜਾਪ ਸਨਾਨੀ
ਕਸ਼ਟ ਸਹਾਰੇ ਆਪਨੇ, ਹਿਤ ਲੋਕਾਂ ਠਾਨੀ
ਪਾਲੇ ਹੁਕਮ ਅਕਾਲ ਦੇ, ਨਹੀ ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਮਾਨੀ
ਸਿਦਕ ਨਿਬਾਹਿਆ ਸਤਿਗੁਰੂ, ਕਰਕੇ ਕੁਰਬਾਨੀ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਕਥਾ ਚ ਲਾਨੀ ॥ ੧੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਘਰ ਪ੍ਰਗਟਿਆ, ਗੁਰ ਛਟਵਾਂ ਭਾਰੀ
ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਤੇਗ ਧਰ, ਜੋਧਾ ਬਲਕਾਰੀ
ਰਾਖੀ ਕੀਤੀ ਧਰਮ ਦੀ, ਫੜ ਤੇਗ ਕਰਾਰੀ

ਕਰਤਬ ਦੱਸੇ ਧਰਮ ਦੇ, ਸਿਖਾਂ ਹਿਤ ਧਾਰੀ
ਮਾਰੇ ਵੈਰੀ ਬਹੁਤ ਹੀ, ਰਣ ਜੁਧ ਵੰਗਾਰੀ
ਬੰਦ ਛੁਡਾਈ ਰਾਜਿਆਂ, ਹੋਕੇ ਉਪਕਾਰੀ
ਸਤਿਗੁਰ ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਤਾਂ, ਪ੍ਰਗਟੇ ਸੰਸਾਰੀ
ਦਲ ਭੰਜਨ ਗੁਰ ਸੂਰਮਾ, ਬਾਂਕਾ ਅਵਤਾਰੀ
ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਨ ਠੈਹਰਦਾ, ਜਦ ਤੇਗ ਉਲਾਰੀ
ਖਾਨ ਪਠਾਣਾਂ ਮੰਨਿਆਂ, ਗੁਰ ਤੇਜ ਸਵਾਰੀ
ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਗੁਰ ਕਲਾ ਨਿਆਰੀ ॥੧੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਹਰੀਰਾਇ ਗੁਰੂ ਸਤਵੇਂ, ਕਰਨੀ ਦੇ ਸੂਰੇ
ਕਈ ਗਰੀਬਾਂ ਤਾਰਿਆ, ਜਗ ਵਿਚ ਮਸ਼ਹੂਰੇ
ਆਏ ਪੇਟ ਵਜਾਂਵਦੇ, ਜਦ ਦੁਖੀ ਹਜੂਰੇ
ਰਾਜ ਸਾਜ ਦੇ ਤੋਨਿਆਂ, ਕਰ ਵਾਕ ਜਰੂਰੇ
ਬੜੇ ਪੂਤ ਨੇ ਸਦ ਕੀਆ, ਹੰਕਾਰ ਗਰੂਰੇ
ਮੂੰਹ ਨਹੀ ਲਾਇਆ ਓਸ ਨੂ, ਭਟਕਾਯਾ ਦੂਰੇ
ਸਭ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਕਰ ਰਹੇ ਗੁਰ ਕਾਰਜ ਪੂਰੇ
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦੇ ਪੂਰਨੇ, ਨਹੀ ਛੋਡ ਅਧੂਰੇ
ਸਰਨ ਪਏ ਦੀ ਰਾਖਦੇ, ਗੁਰ ਲੱਜਾ ਭੂਰੇ
ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਵਿਚ ਬਖਸ਼ਦੇ, ਸੁਖ ਸਦਾ ਸਰੂਰੇ
ਹਰੀਰਾਇ ਗੁਰੂ ਤਾਰਨ ਤੂਰੇ ॥ ੧੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਰਬ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਗੁਰੂ, ਸਨ ਅਠਮ ਬਾਲੇ
ਹੀਰਾ ਛੱਟਾ ਜਗਤ ਵਿਚ, ਬਹੁ ਮੁਲ ਵਖਾਲੇ
ਮਣੀ ਜਿਵੇਂ ਸਿਰ ਨਾਗ ਦੇ ਅਤ ਚਮਕ ਨਿਕਾਲੇ
ਸਰਬ ਗੁਣਾਂ ਭਰਪੂਰ ਹੀ, ਗੁਰ ਬਾਲ ਗੁਪਾਲੇ
ਜੋਹਰ ਵਖਾਏ ਆਪਣੇ, ਕਰ ਦਾਸ ਸੁਖਾਲੇ
ਨਿਪਨਾਰੀ ਦੀ ਗੋਦ ਨੂੰ, ਬਹਿ ਭਾਗ ਲਗਾ ਲੇ
ਅੜਿਆ ਪੰਡਤ ਆਨ ਕੇ, ਇਹ ਵਾਕ ਸੁਣਾ ਲੈ
ਗੀਤਾ ਅਰਥ ਸੁਨ ਓ ਜੇ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਹਾ ਲੇ
ਬੋਹਾ ਅਰਥ ਸੁਨਾਵੰਦਾ, ਹੁਇ ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲੇ
ਅੰਤੇ ਸਤਿਗੁਰ ਬੋਲਿਆ, ਕਰ ਬਚਨ ਰਸਾਲੇ
ਬਾਬਾ ਬੈਠਾ ਵਿਚ ਬਕਾਲੇ ॥ ੧੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਅਹੋ ਬਕਾਲਾ 'ਦਸਦਾ' ਇਕ ਮੰਡੀ ਠੱਟੀ
ਬੈਠੇ ਸੋਢੀ ਲਾਇਕੇ ਸਨ ਬਾਈ ਹੱਟੀ
ਵਖੋ ਵਖ ਪੜਾਵੰਦੇ ਪਏ ਸਿਖਾਂ ਪੱਟੀ
ਸਿਖਾਂ ਧੋਖਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਲੈਂਦੇ ਚੱਟੀ
ਮਖਣ ਸ਼ਾਹ ਚਲ ਆਵੰਦਾ ਕਰ ਗਿਣਤੀ ਰਟੀ
ਲੈ ਪ੍ਰੀਖਜਾ ਸਾਰਿਆਂ ਸੋਹਣੀ ਕਸਵਟੀ
ਬਾਬਾ ਅੰਦਰ ਬੈਠਦਾ ਦੜ ਪੂਰੀ ਵਟੀ

ਰੱਸੀ ਆਸਾ ਸਚੀਆ ਸ਼ਾਹ ਮੱਖਣ ਕੱਟੀ
ਲਭਾ ਸਤਿਗੁਰ ਆਣਕੇ ਬੈਹ ਸੁਵਾਂਗ ਪਲੱਟੀ
ਉਚੇ ਪਲੂ ਛੋਲਿਆ, ਮੁਤ ਬਣੀ ਰੱਟੀ
ਦਾਤਿ ਰੂਪ ਨਾਵੇਂ ਤੋਂ ਖਟੀ ॥ ੧੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਲਗੀਧਰ ਸਤਿਗੁਰ ਨੇ, ਉਦਕਾਰ ਕਮਾਯਾ
ਜਾਂਦੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਨੂੰ, ਦੇ ਹਥ ਬਚਾਯਾ
ਦੇਸ ਭਲਾਈ ਵ ਸਤ, ਸਰਬੰਸ ਲਗਾਯਾ
ਛੋਟੇ ੨ ਬਚਿਆਂ, ਵਿਚ ਜੁਧ ਲੜਾਯਾ
ਮਾੜੇ ਮੋਟੇ ਕੀੜਿਆਂ, ਫੜ ਚਿੰਘ ਸਜਾਯਾ
ਨਰ ਨਾਰੀ ਸੰਸਾਰ ਦੇ, ਜਦ ਸੁਧਾ ਛਕਾਯਾ
ਸਵਾ ਲਖ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਇਕ ਸਿੰਘ ਅੜਾਯਾ
ਚਿੜੀਆ ਕੋਲੋਂ ਆਪਨੇ, ਹੈ ਬਾਜ ਤੁੜਾਯਾ
ਬੀਜ ਪੁਟਕੇ ਜੁਲਮ ਦਾ, ਸਤਿਜੁਗ ਵਰਤਾਯਾ
ਝੱਕ ਤੋੜ ਜਰਵਾਨਿਆ, ਰਹ ਮਿੱਧੇ ਲਾਯਾ
ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਗਜਾਯਾ ॥ ੧੮ ॥

ਪਉੜੀ

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਸਾਧਿਆ, ਬਹੁ ਕਰੀ ਕਮਾਈ
ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਤੇ, ਸਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਲਗਾਈ
ਧਰਨ ਰੀਤ ਉਪਕਾਰ ਦੀ, ਨਹੀ ਸੰਸਾ ਹਾਈ

ਰੋਜ ਨਸਾਵਨ ਰੋਗੀਆਂ, ਦੈ ਮੁਫਤ ਦਵਾਈ
ਜੰਗਲ ਅੰਦਰ ਬੈਠ ਕੇ, ਮੰਗਲ ਦਰਸਾਈ
ਲੰਗਰ ਵਿਦਿਆ ਅੰਨ ਦ', ਸਦ ਰਹੇ ਚਲਾਈ
ਮੁੜ ਨਿਰਾਸਾ ਕਦੇ ਨ, ਜੋ ਸਰਨ ਤਕਾਈ
ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਮ ਹੈ, ਮਹਿਮ: ਅਧਕਾ ਈ
ਦਾਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਦੇ, ਮੇਰੇ ਸੁਖਦ'ਈ
ਭਵਜਲ ਵਿਚੋਂ ਕਢ ਕੇ, ਦਿਤੀ ਰੁਸ਼ਨਾਈ
ਕੀਰਤ ਦਿਨ ਦਿਨ ਹੋਇ ਸੁਵਾਸੀ ॥ ੧੯ ।

ਪਉੜੀ ।

ਜਿਵੇਂ ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ ਹੈ ਜਗ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟ'ਈ
ਗੁਰੂ ਦਵਾਰਾ ਸੁਧਾਰ ਦੀ, ਓਮੰਗ ਉਠਾਈ
ਸੁਤੇ ਸੁਤੇ ਖ'ਲਸੇ ਨੂੰ, ਸੋਝੀ ਆਈ
ਕਮਰ ਕੱਸ ਕਰ ਜੁਟਦ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਨਾਈ
ਪਿਸੂ ਪਏ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ, ਦੇੜੇ ਅਟਕ'ਈ
ਫੜ ਫੜ ਜੇਹਲੀ ਸੁਟ ਕੈ ਜੀਉ ਰਹੀ ਸਤਾਈ
ਹਸ ਹਸ ~~ਜਾਂਦੇ ਸਿੰਘ~~ ਨੇ ਨਹਿ ~~ਚਿੰਤਾ~~ ਕਾਈ
ਕਰ ਕੁਰਬਾਨੀ ਰਖਣੇ, ਗੁਰ ਧਾਮ ਬਚਾਈ
ਸੋ ਸਭ ਦਸਾਂ ਖੋਹਲ ਕੇ, ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਨਾਈ
ਵਰਤਮਾਨ ਜੋ ਸਮੇਂ ਦਾ, ਨਕਸ਼ਾ ਦਿਖਲਾਈ
ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਜੇ ਹੋਇ ਸਹਾਈ ॥ ੨੦ ॥ ੧ ॥

੧ ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਥਾਪੀਆਂ ਨਾਲ ਸੌਣਾਂ

ਦੋਹਰਾ

ਜਿਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਗੁਰੂ ਦਾ, ਸੁਤਾ ਸੁਰਤ ਵਸਾਰ
ਦਿਤੀ ਥਾਪੀ ਵੈਰੀਆਂ, ਖੋਹ ਬੈਠਾ ਅਧਿਕਾਰ

ਪਉੜੀ

ਬਹੁਤ ਘਾਲਣਾ ਘਾ ਲ, ਕੇ ਗੁਰ ਪੰਥ ਸਜਾਯਾ
ਬੜਾ ਬਹਾਦਰ ਸੁਰਮਾ ਜੋਧਾ ਸਵਾਯਾ
ਧਾਕ ਪਈ ਸੰਸਾਰ ਏ, ਤੜਥਲ ਮਚਾਯਾ
ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਆਕੀਆਂ ਫੜ ਧੌਣ ਨਿਵਾਯਾ
ਕਾਬਲ ਅਤੇ ਕੰਧਾਰ ਤੀਕ ਡਰ ਬਹੁਤਾ ਛਾਯਾ
ਰੂਸ ਫਰੰਗੀ ਡਰ ਗਏ ਹਥ ਕੰਨੀ ਲਾਯਾ
ਸੁਲਾ ਵਾਸਤੇ ਏਲਚੀ ਘਲਣ ਘਬਰਾਯਾ
ਡੰਕਾ ਵਜਿਆ ਫਤੇ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਦਬਾਯਾ
ਮਹਾਰਾਜ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਾਜਕਮਾਯਾ
ਅਟਕ ਪਿਆਦੇ ਪੈਰ ਹੀ ਦਲ ਪਾਰ ਲੰਘਾਯਾ
ਸੋ ਜਾਨਣ ਜਿਨਾਂ ਦਰਸਾਯਾ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਪਤਾ ਨਹੀ ਕੀ ਚਾਲ ਵਿਚਾਰੀ
ਮਿਤਰ ਬਣੇ ਫਰੰਗੀਆਂ ਭੁਲ ਕੀਤੀ ਭਾਰੀ
ਦਗਾ ਦੇਣ ਨੂੰ ਅੰਤ ਨੂੰ ਏਹ ਬੜੇ ਮਕਾਰੀ
ਸਿਖ ਹਕੂਮਤ ਡੋਬ ਕੇ ਬਹੁ ਕਰਨ ਖੁਆਰੀ
ਮਹਾਰਾਜ ਨੂੰ ਕਾਲ ਨੇ ਜਦ ਲਿਆ ਹਕਾਰੀ
ਝਗੜੇ ਝਾਂਜੇ ਵਧ ਗਏ ਪਈ ਫੁਟ ਕਰਾਰੀ
ਮਿਤ੍ਰਤਾ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਨੇ ਆ ਸ਼ਕਲ ਵਖਾਰੀ
ਪਕੜ ਸ਼ਾਹਜਾਦਾ ਸੁਟਿਆ ਇੰਗਲੈਂਡ ਮਝਾਰੀ
ਧਰਮ ਰਾਵਾਜਾ ਓਸ ਦਾ ਕਰ ਮਿਤਰ ਹੀ
ਗੋਰਮਿੰਟ ਏਹ ਬੇਇਤਬਾਰੀ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਛੋੜਾਂ ਰੁਝੀਆਂ ਛੋੜਦੇ, ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਤਕਾਏ
ਸਿਖ ਹਕੂਮਤ ਲੈਨਨੂੰ ਰਹਿ ਦਾਓ ਚਲਾਏ
ਕੌਮੀ ਰਖ ਦੇ ਅਨਖ ਜੋ, ਸਿੰਘ ਵੇਖ ਤਪਾਏ
ਮੁਲਕ ਬਚਾਵਨ ਵਾਸਤੇ, ਜੋਧੇ ਉਛਲਾਏ
ਲੜਦੇ ਨਾਲ ਫਰੰਗੀਆਂ ਬਹ ਜਧ ਮਚਾਏ
ਜਾਨਾਂ ਉਤੇ ਖੇਡਦੇ, ਨਹਿ ਸੰਕ ਰਖਾਏ
ਕਰ ਕੁਰਬਾਨੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪਾਏ
ਭਾਵੇਂ ਸਾਨ ਫਰੰਗੀਆਂ, ਰਹਿ ਚਲੇ ਚਬ ਏ

ਪਰ ਭਾਵੀ ਅਕਾਲ ਦੀ, ਕੋ ਸਕੈ ਮਿਟਾਏ
ਰੰਜ ਹੋਰ ਦੇ ਹੋਰ ਹੀ, ਤਦ ਨਜਰੀ ਆਏ
ਵਾਹ ਵਾਹ ਭਾਣਾ ਕੀ ਵਰਤਾਏ ॥ ੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਨਚੇ ਨਾਰਦ ਡੋਗਰੇ, ਕਰ ਰਹੇ ਸ਼ੈਤਾਨੀ
ਪਾੜ ਪਾੜ ਕੇ ਮਾਰਦੇ, ਕਰ ਬੇਈਮਾਨੀ
ਬ੍ਰਹਮਨ ਨਾਲ ਮਜੀਠੀਏ, ਰਲਦੇ ਅਭਿਮਾਨੀ
ਪਾ ਪਾ ਭਾਂਜ ਮਰਾਵੰਦੇ, ਸਿੰਘ ਸੂਰ ਮਹਾਨੀ
ਸਿਖ ਮਰਾਵਨ ਵਾਸਤੇ, ਕਰ ਕਾਰਸਤਾਨੀ
ਦਾਰੂ ਸਿਕਾ ਡੋਬਿਆ, ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਨੇ ਜਾਨੀ
ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਜੋਹੇ ਸੂਰਮੇ, ਕਰ ਗਏ ਕੁਰਬਾਨੀ
ਈਨ ਨ ਮਨੀ ਵੈਰੀਆਂ, ਰਿਦ ਸਚੀ ਠਾਨੀ
ਟੋਟੇ ੨ ਹੋ ਗਏ, ਜੋਧੇ ਬਲਿਵਾਨੀ
ਸਿਖ ਹਕੂਮਤ ਹੋ ਗਈ, ਵਿਚ ਦੁਨੀਆਂ ਢਾਨੀ
ਘਰਾਂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਕਥਾ ਚਲਾਨੀ ॥ ੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਜੋਧੇ ਕਰ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ, ਗੁਰ ਪੁਰੀ ਸਿਧਾਏ
ਮੱਥੇ ਰਖੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਨਹੀ ਜਰਾ ਡੋਲਾਏ
ਦੇਸ ਰਖਿਆ ਵਾਸਤੇ, ਸਨ ਖੂਬ ਲੜਾਏ
ਕੌਮ ਘਾਤੀ ਪਾਪੀਆਂ, ਸਾਰੇ ਮਰਵਾਏ

ਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਦਵਾਏ ਕੈ, ਕਾਲੰਕ ਲਵਾਏ
ਝੋਲੀ ਚੁਕ ਫਰੰਗੀਆਂ, ਭੈੜੇ ਹਰਖਾਏ
ਭੁਖੇ ਕਈ ਜਗੀਰ ਦੇ, ਮੂਰਖ ਲਲਚਾਏ
ਦੇਸ ਅਜਾਦੀ ਵੇਚ ਕੇ, ਵਿਚ ਲੋਭ ਭੁਬਾਏ
ਚੁਕੀ ਛਟ ਫਰੰਗੀਆਂ, ਨਾਹੀ ਸ਼ਰਮਾਏ
ਆਪਨ ਹਥੀਂ ਆਪਨੇ, ਸਿਰ ਪੈਲੇ ਲਾਏ
ਜਮਦੇ ਕਿਉਂ ਨ ਗੁਰੂ ਖਪਾਏ ॥ ੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਿਕਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ, ਅੰਗ੍ਰੇਜਾਂ ਛਾਪਾ
ਹਥ ਖਾਲਸੇ ਵੇਖ ਕੈ, ਦਿਲ ਬਹੁਤ ਭਰਮਾਪਾ
ਅੰਦਰ ਖੋਟੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ, ਮਿਠਾ ਦਰਸਾਪਾ
ਪਾਪਾ ਭਿਤੀ ਸਿਰਾਂ ਨੂੰ, ਹਥ ਵਿਚ ਫਸਾਪਾ
ਅਸੀ ਹਾਂ ਰਾਖੇ ਤੁਧਾਂ ਦੇ, ਏ ਨਾ ਸਾਫ ਸੁਨਾਪਾ
ਝੋਲੀ ਝੁਕ ਫਸਾ ਲਏ, ਕੁਝ ਟਕੜਾ ਪਾਪਾ
ਰਹਿੰਦੇ ਸਿੰਘ ਫਸਾਨ ਨੂੰ, ਚਕ ਮੁਲਾ ਬਨਾਪਾ
ਕਈ ਬੁਲਾਰੇ ਬਨ ਗਏ, ਨਿਜ ਧਰਮ ਭੁਲਾਪਾ
ਗਲਾਂ ਝੂਠੀ ਸਚੀਆਂ, ਕਰ ਧੋਹ ਕਮਾਪਾ
ਨਾਵੇਂ ਗੁਰੂ ਨੇ ਆਪ ਹੀ, ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਪਠਾਪਾ
ਦਿਲੀ ਦੇ ਵਿਚ ਬਰਨ ਕਰਾਪਾ ॥ ੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਚਲ ਰਹੀ ਚਾਲ ਫਰੰਗਾਂ, ਸਿਖ ਫਸਦੇ ਸਾਰੇ
ਸਿਰੇ ਚਾੜਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ, ਜੋ ਵਿਚ ਬੁਲਾਰੇ
ਸਿਖਾਂ ਕੂਕ ਸੁਨਾਵੰਦੇ, ਕਰਮਾ ਦੇ ਮਾਰੇ
ਘੱਲੇ ਆਏ ਦੂਰੋ ਦੇ, ਅੰਗ੍ਰੇਜ ਪਿਆਰੇ
ਸਿਖ ਨੇ ਏਹ ਭੀ ਗੁਰੂ ਦੇ, ਇਕ ਟੋਪੀ ਵਾਰੇ
ਆ ਰਹੇ ਅਦਲ ਕਰਾਵਣੇ, ਇਸ ਦੇ ਸਮਝਾਰੇ
ਪੁਤਲੇ ਧਰਮ ਨਿਜਾਂਦਿ ਦੇ, ਇਹ ਵਡੇ ਭਾਰੇ
ਪਾਣੀ ਦੁਧ ਨਿਤਾਰਦੇ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਵਾਰੇ
ਰਾਜ ਨੀਤ ਦੀ ਚਾਲ ਸੀ, ਇਸ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰੇ
ਭੋਲੇ ਸਿਖ ਨ ਸਮਝਦੇ, ਦੁਸ਼ਟਾ ਦੇ ਕਰੇ
ਸੁਣ ੨ ਹੁੰਦੇ ਬਹੁਤ ਸੁਖਾਰੇ ॥ ੮ ॥

ਪਉੜੀ

ਪਹਿਲੇ ਹਥ ਅੰਗ੍ਰੇਜ ਨੇ ਏਹ ਹੁਕਮ ਚਲਾਇ
ਸੁਟੇ ਸਭ ਹਥਿਆਰ ਆਨ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਰਖਾਏ
ਮੁਲਕ ਨਿਤ ਨਾ ਕਰ ਲਿਆ, ਹਥਿਆਰ ਸੁਟਾਏ
ਗਲਾਂ ਉਤੇ ਸਿਖ ਵੀ, ਭੁਲੇ ਸਮਦਾਏ
ਧਰਮ ਚਿੰਨ ਤਲਵਾਰ ਜੋ, ਨਹੀ ਰਖ ਸਕਾਏ
ਰਹਿਤ ਤਜਾਹੀ ਬੁਤਿਆਂ, ਨਹਿ ਸੋਚ ਦਝਾਏ
ਲਗੇ ਮਾਰਨ ਮਖੀਆਂ, ਇਕ ਸਾਂਢ ਤਕਾਏ

ਭਰਤੀ ਫੌਜਾਂ ਵਿਚ ਹੋ, ਬਹੁ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਏ
ਵਾਂਗ ਮਲੋਰਾਂ ਟਪਦੇ, ਸਿਰ ਦੀਨ ਟਿਕਾਏ
ਹੁਕਮ ਨ ਅਗੋਂ ਮੋੜਦੇ, ਜੋ ਸਰ ਵਰਤਾਏ
ਪੂਰੇ ਨਿਮਕ ਹਲਾਲ ਸਦਾਏ ॥ ੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਮਹਿੰਗਾ ਲਿਆ ਨਿਆਉਂ ਏਹ, ਹੈ ਸਿਖਾਂ ਭਾਈ
ਤਾਂ ਬੀ ਚੰਗੀ ਪਾਲਦੇ, ਹਨ ਮਿਤ੍ਰਾਈ
ਹਨ ਅੰਗ੍ਰੇਜਾਂ ਜਾਣਦੇ, ਆਪਨ ਸੁਖਦਾਈ
ਨਿਮਕ ਹਲਾਲੀ ਆਪਣੀ ਹੈ ਤੋੜ ਪੁਜਾਈ
ਜਿਥੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ, ਆ ਬਣੀ ਲੜਾਈ
ਅਗੇ ਹੋ ਸਿਖ ਫੌਜ ਨ, ਤਲਵਾਰ ਚਲਾਈ
ਥਲ ਥਰ ਵੈਰੀ ਕੰਬਦੇ, ਨਾਂ ਸਿਖ ਸੁਨਾਈ
ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ ਸੂਰਮੇ, ਜੰਗੀ ਅਧਿਕਾਈ
ਸਜੀ ਬਾਂਹ ਅੰਗ੍ਰੇਜ ਦੀ ਰਹਿ ਲੋਕੀ ਗਾਈ
ਨਾਲ ਹਕੂਮਤ ਧਰਮ ਵੀ, ਸਭ ਰਹੇ ਗਵਾਈ
ਆਪੇ ਗਲੀਂ ਮੁਸੀਬਤ ਪਾਈ ॥ ੧੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਈ ਕੁਚਾਲਾਂ ਵੇਖਦੇ, ਜਦ ਹਿੰਦੀ ਬੰਦੇ
ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਆਜਾਦੀਆਂ, ਸਨ ਵੱਜੇ ਜੰਦੇ
ਪੈਰ ੨ ਅੰਗ੍ਰੇਜ ਨੇ, ਦਿਖਲਾਏ ਫੰਦੇ

ਭੜਕੇ ਹਿੰਦੀ ਬਹੁਤ ਹੀ, ਸਨ ਗੱਦਰ ਮਚੰਦੇ
ਦੁਖੀ ਹੋਏ ਅੰਗ੍ਰੇਜ ਤਾਂ, ਹਾਕਾਰ ਕਰੰਦੇ
ਰਹਿਣ। ਮਿਲੈ ਨ ਹਿੰਦ ਵਿਚ, ਦਿਨ ਹੋਏ ਮੰਦੇ
ਸਿਖਾਂ ਪਾਸ ਪੁਕਾਰਦੇ, ਕਰ ਅਰਜ਼ ਬੁਲੰਦੇ
ਕਰੋ ਸਹੈਤ। ਖਾਲਸਾ, ਹਾਂ ਬਹੁਤ ਦੁਖੰਦੇ
ਨੇਕੀ ਸਦਾ ਤੁਸਾਡੜੀ, ਹਾਂ ਯਾਦ ਰਖੰਦੇ
ਰਖੋ ਹਥ ਬਖਾਲ ਕੇ, ਕਰ ਦਿਓ ਅਨੰਦੇ
ਸੁਣ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸਿਖ ਉਛਲੰਦੇ ॥ ੧੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਪਖ ਪਾਲਿਆ ਖਾਲਸੇ, ਰਣ ਵਿਚ ਕੁਦਾਏ
ਨਿਮਕ ਹਲਾਲੀ ਦਸਦੇ, ਨਹੀ ਪਰੈ ਹਟਾਏ
ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਵਡੇ ਜੋਰ ਦੇ, ਵਿਚ ਰਣ ਚਮਕਾਏ
ਔਖੀ ਬਣੀ ਫਰੰਗੀਆਂ, ਡਾਢੇ ਘਬਰਾਏ
ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨੇ, ਏਹ ਮਤੇ ਪਕਾਏ
ਦੇਸੋਂ ਬਾਹਰ ਕਢਨੇ, ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਸਖਾਏ
ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਖਾਲਸੇ, ਉਪਕਾਰ ਕਮਾਏ
ਰਖ ਲਏ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਸੀ, ਦੇ ਹਥ ਬਚਾਏ
ਮਾਰੇ ਬ ਗੀ ਸੋਧ ਕੈ, ਨਹਿ ਛਡੇ ਕਾਏ
ਅਮਨ ਨਾਲ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਦੇ, ਫਿਰ ਪੈਰ ਜਮਾਏ
ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਚਲਾਏ ॥ ੧੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਸੀ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਰਖਿਆ, ਸਿੰਘਾਂ ਬਲ ਲਾਈ
ਦਿਲ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਜਾਨਦੇ, ਏਹ ਪੱਕ ਪਕਾਈ
ਨੇਕੀ ਰਖਣ ਯਾਦ ਏਹ, ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਸਬਾਈ
ਪਾਲਨ ਅੰਗ ਸਦੀਵ ਹੀ, ਨਹਿ ਸੰਸਾ ਕਾਈ
ਤੋਤੇ ਚਸ਼ਮ ਨ ਹੋਨਗੇ, ਏਹ ਭੁਲ ਭੁਲਾਈ
ਤਨੋਂ ਮਨੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋ, ਰਹੇ ਸਿੰਘ ਦਸਾਈ
ਪਤਾ ਕੀ ਏਨ੍ਹਾਂ ਭੋਲਿਆਂ, ਰਹਿ ਗਲਤੀ ਖਾਈ
ਨੀਤ ਸਾਫ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਦੀ, ਨਹੀਂ ਹੋਇ ਕਦਾਈ
ਦਗਾ ਦੇਨਗੇ ਅੰਤ ਨੂੰ, ਨਾ ਰਹੇ ਸਫਾਈ
ਪੈਰ ਆਪਨੇ ਖਾਲਸੇ, ਇਹ ਚੋਟ ਚਲਾਈ
ਲੋਕੀ ਸਾਰੇ ਕਰਨ ਬੁਰਾਈ ॥ ੧੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਇਸਦੇ ਪਿਛੋਂ ਹੋਰ ਥੀ, ਕਈ ਜੁਧ ਜੁਟਾਏ
ਸਿੰਘ ਨ ਪਾਸਾ ਫੇਰਦੇ, ਰਹਿ ਨਾਲ ਮਿਲਾਏ
ਜਿਥੇ ਵੀ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਨੂੰ, ਕੋਇ ਔਕੜ ਆਏ
ਅਗੇ ਹੋਕੇ ਖਾਲਸੇ, ਬਹੁ ਦਥ ਵਖਾਏ
ਕਾਬਲ ਅਤੇ ਕੰਧਾਰ ਤੀਕ, ਫੜ ਲੋਕ ਨਿਵਾਏ
ਮਿਸਰ ਚੀਨ ਅਮ੍ਰੀਕਿਓ, ਨਹੀਂ ਉਰੇ ਰਹਾਏ
ਮਾਰ ਮਾਰ ਕੇ ਦੇਸ ਕਈ, ਆਧੀਨ ਬਨਾਏ

ਵੈਰੀ ਥਰ ੨ ਕੰਬਦੇ, ਸਿੰਘਾਂ ਡਰ ਖਾਏ
ਅਪਨਾ ਆਪ ਵਿਸਾਰ ਕੈ, ਸਿੰਘ ਮਗਰ ਲਗਾਏ
ਮਾਸਾ ਫਰਕ ਨ ਰਖਦੇ, ਐਸੇ ਭਰਮਾਏ
ਨਿਮਕ ਹਲਾਲ ਗੁਲਾਮ ਸਦਾਏ ॥ ੧੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਭਾਵੇਂ ਮਾਰਨ ਬੋਲੀਆਂ, ਕਈ ਲੋਕ ਅਪਾਰੀ
ਵੇਖੋ ਯਾਰੋ ਖਾਲਸੇ, ਕੀ ਸੁਰਤ ਵਿਸਾਰੀ
ਹਥ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਨਚਦੇ, ਕੈਸੀ ਮਤ ਮਾਰੀ
ਹੋ ਗਏ ਕਿਆ ਅਧੀਨਤੇ, ਛਡ ਕੇ ਮੁਖਤਾਰੀ
ਦਰਦ ਨ ਰਖਣ ਦੇਸ ਦਾ, ਇਹ ਗਲਤੀ ਭਾਰੀ
ਕਿਹਾ ਨ ਮੰਨਣ ਕਿਸੇ ਦਾ, ਜੋਧੇ ਬਲਿਕਾਰੀ
ਪੱਖ ਕਰਨ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਦਾ, ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਵਾਰੀ
ਅੰਗ ਪਾਲਦੇ ਸ਼ੂਰਮੇਂ, ਇਹ ਧਰਮ ਵਿਚਾਰੀ
ਅਪਣੀ ਤੋੜ ਪੁਜਾਵੰਦੇ, ਕਰ ਝੁਕਰ ਗੁਜ਼ਾਰੀ
ਭਾਂਵੇਂ ਲੋਕੀ ਆਖਦੇ, ਮੂਰਖ ਹੰਕਾਰੀ
ਕਰੈ ਖਾਲਸਾ ਬਜ਼ੀ ਖ਼ਆਰੀ ॥ ੧੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਗਲ ਦੂਸਰੀ ਵਲ ਦੀ, ਹੁਣ ਦਿਆਂ ਸੁਣਾਈ
ਸਿਖਾਂ ਭਾਂਵੇਂ ਜਗਤ ਦੀ, ਬਦਨਾਮੀ ਚਾਈ
ਨਿਮਕ ਹਲਾਲੀ ਆਪਨੀ, ਪਰ ਤੋੜ ਪੁਜਾਈ

ਧਰਮ ਕਰਮ ਵੀ ਆਪਨੇ, ਸਭ ਰਹੇ ਭੁਲਾਇ
ਕੀ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਜਾਨਿਆਂ, ਇਹਸਾਨ ਕਦਾਈ
ਬਦਲਾ ਦਿਤਾ ਏਸਦਾ, ਸੀ ਕਿਤਨਾਂ ਛਾਈ
ਹਾਕਮ ਮੂੰਹੋ ਬਿਸ਼ਕ ਹੀ, ਰਹਿ ਨੇਕੀ ਗਾਈ
ਦਿਲੋਂ ਨ ਚੰਗਾ ਜਾਨਦੇ, ਪ੍ਰਤੱਖ ਦਿਸਾਈ
ਕੌਮ ਘਾਤ ਕੀ ਆਖਦੇ, ਹਨ ਗਲ ਛਪਾਈ
ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਮਿਠੇ ਬੋਲਦੇ, ਰਹਿ ਕੰਮ ਕਢਾਈ
ਰਾਜ ਨੀਤ ਦੀ ਚਾਲ ਰਖਾਈ ॥ ੧੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਬਾਹਰੋਂ ਗੋਰੇ ਦਿਸਦੇ, ਅੰਦਰ ਤੋਂ ਕਾਰੇ
ਦਗੇ ਫਰੇਬ ਪਖੰਡ ਦੇ, ਦਿਸਨ ਵਣਜਾਰੇ
ਵਡੀ ਕਰਨ ਦਿਆਲਤਾ, ਜੇਕਰ ਕਿਸ ਵਾਰੇ
ਰਾਇ ਸਾਹਿਬੀ ਬਖ਼ਸ਼ਦੇ, ਕਰਕੇ ਉਪਕਾਰੇ
ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨਿਵਾਬੀਆਂ, ਦੇ ਕਰਨ ਸੁਖਾਰੇ
ਰਖ ਫੁਲਾਂਵਨ ਕਲਗੀਆਂ ਦੇਕੇ ਪੁਚਕਾਰੇ
ਦੇਣ ਲੈਣ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ, ਸੁਕੇ ਹੀ ਲਾਰੇ
ਫੌਜਾਂ ਵਿਚ ਨ ਦੇਵੰਦੇ, ਕੋ ਮਨਸਬ ਭਾਰੇ
ਉਚੇ ਓਹੁਦੇ ਹਿੰਦੀਆਂ, ਨਾਹੀ ਅਧਿਕਾਰੇ
ਜਮਾਂ ਦਾਰੀਆਂ ਪਾਵੰਦੇ, ਜਾਂ ਸੂਬੇ ਦਾਰੇ
ਲਗੇ ਦਿਸਣ ਏਹ ਨਜ਼ਾਰੇ ॥ ੧੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਏਣ ਲਗੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਤਾਂ, ਮਨ ਦਯਾ ਲਗਾਈ
ਉਚੇ ਓਹਦੇ ਦੇਵਣੇ, ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਭਾਈ
ਪਰ ਫੌਜਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਨ, ਇਹ ਲੋੜ ਲਖਾਈ
ਪਿਨਸਨ ਵੇਲੇ ਦਿਆਂਗੇ, ਹੈ ਗਲ ਪਕ ਈ
ਅਨਰੇਰੀਕਪਤਾਨ ਦੀ,ਚੁਕ ਤਲਗੀ ਲਾਈ
ਤੁਰਨ ਵੇਲੇਸੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ,ਇਹ ਹਥ ਫੜਾਈ
ਚਟੋ ਜਾਕੇ ਏਸ ਨੂੰ, ਵਿਚ ਘਰਾਂ ਬਿਠ ਈ
ਇਸਤੋਂ ਵਧ ਨ ਹੋਰਹੈ,ਕੁਝ ਮਿਲਨਾ ਆਈ
ਇਹ ਬੀ ਲੈਕੇ ਖਾਲਸਾ ਹੈ, ਸ਼ਕਰ ਮਨਾਈ
ਬਰਫ ਦਾਰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ, ਰਹਿ ਬਣੇ ਸਦਾਈ
ਝੰਡਾ ਦਾਰ ਪਕੇ ਸਦਵ ਈ ॥ ੧੮ ॥

ਪਉੜੀ

ਗਲ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀਜਗਤ ਵਿਚ, ਆਸਾਰੇ ਪਿੱਲੀ
ਕੌਮਾਂ ਸਾਰੀ ਹਿੰਦ ਦੀ, ਹੁਨ ਮਾਰਨ ਖਿੱਲੀ
ਸਿੰਘ ਸੂਰਮੇ ਨਾਮ ਸੀ, ਬਨ ਬੈਠੇ ਬਿੱਲੀ
ਬਨੀ ਹਕੂਮਤ ਖੋਹਲਦੀ,ਫੜਚਾਲ ਸੁਝਿੱਲੀ
ਟੋਟੂ ਬਨਕੇ ਚੁਕਦੇ, ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਚਿਲੀ
ਹਿੰਮਤ ਸਾਰੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ, ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਗਿੱਲੀ
ਬੈਮ ਫੂਲ ਅਖਵਾਵੈਂਦੇ, ਨਹੀਂ ਗੈਰਤ ਦਿੱਲੀ

ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਤੋਂ, ਏਹ ਸ਼ਾਬਾ ਮਿੱਲੀ
ਖੂਬ ਗ਼ੁਲਾਮੀ ਪੌਨ ਦੇ, ਵਿਚ ਟੁਕਦੀ ਕਿੱਲੀ
ਹੁਤ ਨ ਕਰਦੇ ਫੇਰ ਵੀ, ਤਕ ਅਖਾਂ ਪਿੱਲੀ
ਵਫ਼ਦਾਰੀ ਕਰ ਸ਼ਦਾ ਅਹਿੱਲੀ ॥ ੧੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਈ ਸਿਆਣੇ ਸੋਚਦੇ, ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਕਰਾਏ
ਲੋਰੀ ਦੇਂਦੇ ਬਾਲਸੇ, ਇਹ ਥਾਪੀ ਲਾਏ
ਜੇਕਰ ਬਹਿੰਦੇ ਸਿੰਘ ਨੇ, ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਏ
ਵਿਚ ਆਨਕੇ ਬੈਠਦੇ, ਟੋਪੀ ਉਤਰਾਏ
ਕਰਦੇ ਗੱਲਾਂ ਮਿਠੀਆਂ, ਸਿਖਾਂ ਪਰਚਾਏ
ਦੋ ਤਿੰਨ ਦੰਮੜੇ ਕਛਕੇ , ਗੁਰ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਏ
ਭਾਈ ਜੀ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੇ, ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਛਕਾਏ
ਭਾਵੇਂ ਲੈਂਦੇ ਭੇਤ ਸੀ, ਇਹ ਪੱਜ ਬਨਾਏ
ਕਛਾਂ ਮਾਰਨ ਸਿੰਘ ਤਾਂ, ਬਹੁਤੇ ਹਰਖਾਏ
ਵਿਚ ਅਸਾਡੇ ਆਨ ਕੇ, ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਬਛਾਏ
ਕੈਸੀ ਸਾਡੀ ਕਦਰ ਵਧਾਏ ॥ ੨੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਾਲਜ ਇਕ ਬਣਾਲਿਆ,ਮਰ ਸਿੰਘਾ ਸੋਈ
ਆਖਣ ਸਾਡੇ ਧਰਮ ਦਾ, ਕੁਝ ਵਾਧਾ ਹੋਈ
ਸੋ ਬੀ ਗਲ ਨ ਖਾਲਸੇ, ਹੋ ਪੂਰੀ ਕੋਈ

ਘਾਜਾ ਹਥ ਸ੍ਰਕਾਰ ਨੇ, ਡਾਢੀ ਕਠਨੋਈ
ਬਹੁਤੇ ਜੀ ਹਜੂਰੀਏ, ਕਰਦੇ ਅਰਜੋਈ
ਬਿਨ ਸ੍ਰਕਾਰੋਂ ਅਸਾਂ ਦੀ, ਸਭ ਹਿੰਮਤ ਮੋਈ
ਕੌਮ ਘਾਤਕਾਂ ਰਖਿਆ, ਏਹ ਮਸਲਾ ਰੋਈ
ਕਈ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਆਖਿਆ, ਐਸੇ ਪ੍ਰਗਟੋਈ
ਜੋ ਜੋ ਏਸੇ ਕਾਲਜੋਂ, ਆ ਕਦੇ ਪੜੋਈ
ਨਿਮਕ ਹਲਾਲੀ ਹੋਨਗੇ, ਸਰਕਾਰੀ ਓਈ
ਸਿਖਾਂ ਖੁਬ ਆਜ਼ਾਦੀ ਖੋਈ ॥ ੨੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਐਸੀ ਪਕੜੀ ਖਾਲਸੇ, ਫਰਮਾਂ ਬਰਦਾਰੀ
ਕੈਸੀ ਹੋਇ ਨਿਰਾਦਰੀ, ਨਹੀ ਹੁਤ ਉਚਾਰੀ
ਚਾਪਲੂਸ ਕਈ ਹੋ ਗਏ, ਕਰ ਰਹੇ ਖੁਵਾਰੀ
ਝੋਲੀ ਚੁਕ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਦੇ, ਕੁਲ ਘਾਤੀ ਭਾਰੀ
ਜਾਨ ਦਿਤੀ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਨੇ, ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਸੁਵਾਰੀ
ਖੋਹ ਲਈ ਸ੍ਰਕਾਰ ਨੇ, ਕਰ ਹਤਿਆ ਚਾਰੀ
ਧੋਖਾ ਦੇਂਦੇ ਚਾਪਲੂਸ, ਰਹਿਕੌਮ ਨਿਘਾਰੀ
ਦੇਣ ਪੰਥ ਨੂੰ ਸਿਖਜਾ, ਛੈੜੇ ਦੁਰਚਾਰੀ
ਗੋਲੇ ਬਨ ਸ੍ਰਕਾਰ ਦੇ, ਕਰ ਸ਼ੁਕਰ ਗੁਜ਼ਾਰੀ
ਸੁਟਿਆ ਖਾਤੇ ਪੰਥ ਨੂੰ, ਨਹਿ ਹੋਸ਼ ਸੰਭਾਰੀ
ਹਾਸੀ ਕਰਦੇ ਲੋਕ ਕਰਾਰੀ ॥ ੨੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਈ ਤਰਾਂ ਦੀ ਲੋਰੀਆਂ; ਦੇ ਸਿਖ ਸੁਵਾਏ
ਕੰਮ ਅਪਨੇ ਧਰਮ ਦੇ, ਸਭ ਮਨੋ ਭੁਲਾਏ
ਗੁਰੂ ਧਾਮ ਸਰਕਾਰ ਦੇ, ਹਨ ਹਥ ਫੜਾਏ
ਅਪਨੀ ਮਰਜ਼ੀ ਉਸਨੇ, ਮੁਖਤਾਰ ਬਨਾਏ
ਵੈਰੀ ਪਕੇ ਪੰਥ ਦੇ, ਰਹਿ ਮੌਜ ਉਡਾਏ
ਕਈ ਪੁਜਾਰੀ ਵਿਗੜ ਦੇ, ਮਾਂਤ ਸਬਾਏ
ਪੈਸਾ ਚੜ੍ਹ ਜਗੀਰ ਦਾ, ਸਭ ਬਿਰਥਾ ਜਾਏ
ਗੁਰ ਧਾਮਾਂ ਦੀ ਸੁਰਤ ਨਾ, ਕੋ ਰਖ ਕਦਾਏ
ਜਿਥੋਂ ਮਿਲਣੀ ਸਿਖਜਾ, ਮਨ ਮਤ ਦਿਸਾਏ
ਡਾਢੀ ਨੀਂਦਰ ਸੋਂ ਗਏ,ਸਿਖ ਨਹੀ ਪਰਤਾਏ
ਅਪਨ ਸਾਰ ਹਕ ਗਵਾਇ ॥ ੨੩ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰ ਧਾਮਾ ਦੀ ਬਹੁਰ ਮਤੀ ॥

ਦੋਹਿਰਾ

ਗੁਰ ਧਾਮਾਂ ਬੇਹੁਰਮਤਾ, ਲਾਗੀ ਹੋਣ ਅਪਾਰ ॥
ਕੌਮੀ ਦਰਦ ਜੋ ਰਖਦੇ, ਸੁਣ ਸਿਖ ਹੋਣ ਲਚਾਰ ੧

ਪਉੜੀ

ਗੁਰ ਧਾਮਾਂ ਨੂੰ ਮਾਤ ਦੀ, ਜਦ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ
ਸਿਖ ਸੁਵਾਲੇ ਦੇਕੈ, ਥਾਪੀ ਬਦਰਾਹੀ
ਕੋਇਕ ਰਖੇ ਹਥ ਵਿਚ, ਗੁਰਧਾਮ ਤਦਾਹੀ

ਛੋਡੇ ਕਰ ਮੁਖਤਾਰ ਮੀ, ਪੰਥਕ ਤਨਖ ਹੀ
ਭਾਵੇਂ ਕੋ ਇਕ ਨੇਕ ਸੀ, ਬਖ਼ਤੇ ਗੁਮਰਾਹੀ
ਪੈਸਾ ਜੋ ਗੁਰ ਧਾਮ ਦਾ, ਖਾ ਰਹੇ ਸਭਾਹੀ
ਨਹੀਂ ਕੁਰੀਤਾ ਰੋਕਦੇ, ਤਕ ਮੂਢ ਕਦਾਈ
ਪੈਸਾ ਪੂਜਾ ਖਾਇਕੈ, ਮਤ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਜਾਹੀ
ਅਫਸਰ ਗਫਲਾਵੰਦੇ, ਓਨਾਂ ਦੀ ਰਾਹੀ
ਗੁਰਮਤਿ ਦਾ ਲੈ ਨਾਮ ਜੋ, ਦੇ ਦੇਣ ਸਜ਼ਾਹੀ
ਅੰਧਾ ਧੁੰਧ ਮਚੀ ਅਸਗਾਹੀ । ੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਨਾਸੀ ਹਥ ਸੁਕਾਰ ਦੇ, ਗੁਰਧਾਮ ਜੋ ਆਏ
ਓਨਾਂ ਬਦਲੇ ਏਸਨੇ, ਕਾਨੂਨ ਬਨਾਏ
ਸਾਧ ਪੁਜਾਰੀ ਵਿਚ ਜੋ, ਰਹਿ ਸੇਵ ਕਮਾਏ
ਕੁੰਝਲ ਪਾਇ ਕਨੂੰਨ ਦੀ, ਮਾਲਕ ਠਹਿਰਾਏ
ਕੋਇਨ ਓਨਾਂ ਪੁਛਦਾ, ਕੀ ਰਹੇ ਕਰਾਏ
ਵਚੇ ੨ ਅਫਸਰਾਂ, ਸੰਗ ਮੇਲ ਰਖਾਏ
ਦੇਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਭਾਲੀਆਂ, ਕਿਸ ਚਾਟੇ ਲਾਏ
ਡਰ ਨਹੀਂ ਰਖਨ ਕਿਸੇ ਦਾ, ਨਿਡਰ ਸਦਵਾਏ
ਆਪ ਹੁਦਰੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ, ਸਤਿਗੁਰ ਬਰਸਾਏ
ਗੁਰ ਧਾਮਾ ਦੀ ਆਬਰੂ, ਰਹਿ ਧੂੜ ਮਿਲਾਏ
ਸਿਧੇ ਰਸਤੇ ਕੌਣ ਲਗਾਏ ॥ ੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਪਥਰ ਪੂਜਾ ਹੋਵੰਦੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬਨੇ
ਚਰਸੀ ਭੁੰਗੀ ਬੈਠਦੇ, ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਨ ਮੰਨੇ
ਬਰਤਨ ਸਾਰੇ ਮਾਂਝਦੇ, ਥਾਲੀ ਤੇ ਛੰਨੇ
ਕਈ ਭਿਠੇ ਸੀ ਚੁਪਦੇ, ਬੈਠੇ ਹੀ ਗੰਨੇ
ਮਿਟੀ ਮਲ ਹਥ ਧੋਵੰਦੇ, ਸਰ ਅੰਦਰ ਅੰਨੇ
ਕਰੈ ਦਲੇਰੀ ਕੋਈ ਨ, ਜੋ ਬ੍ਰਥਾ ਭੁੰਨੇ
ਲੋਕਾਂ ਪੈਸਾ ਲੁਟ ਕੇ, ਹੁੰਦੇ ਪ੍ਰਸੰਨੇ
ਚੋਰ ਉਚਕੇ ਚੌਧਰੀ, ਸਭ ਏਨਾ ਵੰਨੇ
ਲੁਟੇ ਕਈ ਯਾਤ੍ਰੂ, ਕੋ ਕਰੇ ਨ ਜੰਨੇ
ਠਾਕਰ ਅਰੋ ਦਿਸਦੇ, ਭੁਗਤੀ ਜਿਉਂ ਧੰਨੇ
ਹੈਸਨ ਏਹ ਸ਼ੈਤਾਨ, ਮਹੰਨੇ ॥ ੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਵਿਚ ਮਿਦਾਨੇ ਬੈਠਦੇ, ਜੋ ਕਈ ਫੁਲੇਰੇ
ਮੰਦਰ ਵਿਚ ਲੈ ਜਾਨ ਨੂੰ ਲਖ ਫੁਲ ਘਨੇਰੇ
ਲੁਚੇ ਏਹ ਲਫੰਗਿਆਂ, ਸਨ ਮਿਤ ਘਨੇਰੇ
ਆਪ ਜੁਆਰੀ ਕਈ ਹੀ, ਭਲ ਭਾਂਤ ਲੁਟੇਰੇ
ਏਹ ਭੀ ਕਈਆਂ ਲੁਟਦੇ, ਪੈ ਸਾਂਝ ਸੁਵੇਰੇ
ਸ੍ਵਾਨ ਜਮਾਏ ਇਨਾਂ ਨੇ, ਏਹ ਪੱਕੇ ਡੇਰੇ
ਹੋਨ ਕਈ ਬਦਮਾਸ਼ੀਆਂ, ਜਾਹ ਏਨਾ ਘੇਰੇ

ਦਿਨ ਦਿਨ ਹੋਨ ਵਿਗਾੜ ਹੀ, ਵਧ ਪਰੇ ਪਰੇਤੇ
ਇਜਤ ਏਹ ਉਤਾਰਦੇ, ਭਲਿਆਂ ਕਈ ਵੇਰੇ
ਚਾਨਣ ਦਿਸੇ ਕਿਤੇ ਨ, ਮਚ ਰਹੇ ਹਨੇਰੇ
ਕੀ ਕੁਝ ਭਾਵੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ॥ ੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਮਾਂ ਲਾਂਵਦੇ, ਕਈ ਲੋਕੀ ਹਟੀ
ਕੜੇ ਕੰਗੇ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਦੀ, ਕੀ ਰਚਨ ਨੱਟੀ
ਫਿਰਦੇ ਲੈ ਕੇ ਛਾਬੜੀ, ਕਈ ਚੱਟਣੀ ਖੱਟੀ
ਬਰਫ ਫਲੂਦੇ ਕੁਲਫੀਆ, ਲਖ ਬਹੁਤੀ ਖਟੀ
ਕਈ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੇਚਦੇ, ਹੈ ਚਾਲ ਪਲੱਟੀ
ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ, ਰਹਿ ਬਾਣੀ ਰੱਟੀ
ਗੰਦੇ ਕਿਸੇ ਵੇਚਦੇ, ਜੋ ਇਜਤ ਪੱਟੀ
ਲੇਵਨ ਮਾਂਏਆਂ ਬੀਬੀਆਂ, ਹੋ ਚੌੜ ਚਪੱਟੀ
ਕੋਈ ਨ ਏਤਾਂ ਰੋਕਦਾ, ਜੇ ਕਰਨ ਉਲੱਟੀ
ਨਾਲ ਬਹਾਨੇ ਧਰਮ ਦੇ, ਕਰ ਚੋਰ ਤਰੱਟੀ
ਥਾਂ ਉਥਾਂਈ ਦੜ ਸਭ ਨੇ ਵੱਟੀ ॥ ੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਬੁਰੇ ਪਾਸ ਅਕਾਲ ਦੇ, ਜੋ ਚੋਕ ਸੁਹਾਏ
ਲਗਦੇ ਕਦੇ ਦਿਵਾਨ ਸੀ, ਸਿਖਾਂ ਅਧਿਕਾਏ
ਸਤਿਗੁਰ ਛੇਂਵੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹੁ, ਇਹ ਰੀਤ ਚਲਾਏ

ਓਥੇ ਹੋਵਨ ਲਰਦਾ, ਕੀ ਆਕੇ ਭਾਈ
ਬਿਭਚਾਰਨ ਜੋ ਨੀਵੀਂਆਂ, ਆਬਹੈ ਸਬਾਈ
ਹਾਰ ਸਿੰਗਾਰ ਲਗਾਇਕੈ, ਕੱਜਲ ਮਟਕਾਈ
ਪਾਵਨ ਕਪੜੇ ਰੇਸ਼ਮੀ, ਦੇ ਕੁੜਕ ਦਿਖਾਈ
ਲੁਚੇ ਪਾਸ ਖਲੌਂਵਦੇ, ਓਥੇ ਹੀ ਆਈ
ਨਾਲ ਅਖੀਆਂ ਸੈਨਤ', ਜੋ ਰਹੇ ਲੜਾਈ
ਲੈ ਕੇ ਲਾਂਭੇ ਹੋਂਵਦੇ, ਵਿਚ ਬੁੰਗੇ ਜਾਈ
ਜਿਥੇ ਹੁੰਦੀ ਰਲ ਮਿਲਾਈ ॥ ੭॥

ਪਉੜੀ

ਵਿਚ ਬੁੰਗਿਆਂ ਰਹੇ ਜੋ, ਕੁਝ ਸਜਨ ਭਲੇ
ਪਰ ਹਨ ਡਿਠੇ ਕਈ, ਵਿਚ ਉਨਾਂ ਦੱਲੇ
ਪਾਸ ਰਹਿਣ ਗੁਰਧਾਂਮ ਦੇ, ਕਰ ਕੰਮ ਅਵੱਲੇ
ਲੈਣ ਦਲਾਲੀ ਇਨਾਂ ਤੋਂ, ਕੀ ਕਰਤਬਮੱਲੇ
ਕੌਨ ਰਖੇਗਾ ਪਾਪੀਆਂ, ਰਾਹ ਨਰਕਾਂ ਚਲੇ
ਅਗੇ ਜਾਕੇ ਰੋਣ ਗੇ, ਖਾ ਮੂੰਹ ਤੇ ਖੱਲੇ
ਲੰਡੇ ਲੁਚੇ ਰਲ ਗਏ, ਨਹੀਂ ਟਾਲੇ ਟੱਲੇ
ਏਹੋ ਜੇਸੇ ਪਾਪੀਆਂ, ਸਿਖ ਹਿਰਦੇ ਸੱਲੇ
ਸੋਚਾਂ ਸੋਚਨ ਦਿਨੇ ਰਾਤ, ਨਹੀ ਬਹਿਨ ਨਚੱਲੇ
ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਆਪ ਹੀ, ਕੋ ਤਾਕਤ ਘੱਲੇ
ਜੋ ਆਸ ਭੁ ਕੁਰੀਤਾਂ ਠੱਲੇ ॥ ੮ ॥

NATIONAL SIKH LIBRARY
No 2195
Date 14.2.92

ਪਉੜੀ

ਹਰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ, ਜੋ ਸਾਨ ਪੁਜਾਰੀ
ਖਾ ਖਾ ਪੂਜਾ ਧਾਨ ਨੂੰ, ਮਤ ਕਈਆਂ ਮਾਰੀ
ਵਿਰਲੇ ਚੰਗੇ ਸਾਨ ਭੀ, ਬੁਹਤੇ ਦੁਰਾਚਾਰੀ
ਹਥਾਂ ਵਿਚੋਂ ਖੋਵੰਦੇ, ਪੈਸੇ ਹੰਕਾਰੀ
ਪੀਨ ਸ਼ਰਾਬ ਬੈਠ ਕੇ, ਮੰਦਰ ਵਿਚਕਾਰੀ
ਡਰ ਨਹੀਂ ਰਖਦੇ ਗੁਰੂ ਦਾ,ਕਰਦੇਬਦਕਾਰੀ
ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਜੋ ਕਰਦੀਆਂ, ਸੁਧੀ ਪਰਚਾਰੀ
ਓਸ ਵਿਚ ਰੋਕਾਂ ਪਾਂਵਦੇ, ਇਹ ਵਡੀ ਖੁਆਰੀ
ਪੋ ਸ਼ਨ ਜ ਵੈ ਪੰਥ ਦੀ, ਬਨ ਰਹੀ ਲਾਚਾਰੀ
ਤੜਫਨ ਸਿੰਘ ਨਿਹਾਰ ਕੇ, ਏਹ ਅਤਿਆਚਾਰੀ
ਸਤਿਗੁਰ ਆਪੇ ਕਰਸਨ ਛਾਰੀ ॥ ੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਫੌਜ ੨ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਨਿਤ ਨਵੀਆਂ ਬੁਰਾਈਆ
ਪੜ ਦੇ ਵਿਚ ਰਹਿ ਧਰਮਦੇ,ਇਹ ਰੀਤ ਕਸਾਈਆਂ
ਅਸਰਬੁਰਾ ਲੈ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਸਨ ਸੰਗਤਾਂ ਆਈਆਂ
"ਹਰਿਮੰਦਰ ਹਰਿ ਸਾਜਿਆ,ਗੁਰ ਤੁਕਾਂ ਬੁਲਾਈਆਂ
ਵੇਲੇ ਸਿੰਘ ਅਰੂੜ ਦੇ, ਸਨ ਧੁੰਮਾਂ ਪਾਈਆਂ
ਚਾਪਲੂਸ ਸਰਕਾਰ ਦਾ, ਕੀ ਕਰੇ ਕੁਦਾਂਈਆਂ
ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੀ ਸੰਗਤਾਂ, ਸੁਣ ਹਾਲ ਕੰਬਾਈਆਂ

ਗੁਰੂ ਧਾਂਮ ਬਦਨਾਮ ਹੋ, ਮਚ ਰਹੀ ਦੁਹਾਈਆਂ
ਕਈ ਅਖ ਬਾਰਾਂ ਕਈ ਵੇਰ, ਸਨ ਸਭੇ ਲਿਖਾਈਆਂ
ਰੋ ੨ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰਿਆਂ, ਤਦ ਬਿਨੇ ਸੁਨਾਈਆਂ
ਬਹੁੜ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਚੇ ਸਾਂਈਆਂ ॥ ੧੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਬੁੰਗਾ ਸਿੰਘ ਤਰਨਜੀਤ ਦਾ, ਢਾਹ ਸਾਫ ਕਰਾਯਾ
ਘੰਟਾ ਘਰ ਤਿਸ ਥਾਨ ਤੇ, ਹੈ ਚੁਕ ਬਨਾਯਾ
ਇਕ ਲਾਂਭ ਤੇ ਪੁਲਸ ਦੀ; ਚੌਕੀ ਬਿਠਲਾਯਾ
ਇਟਾਂ ਫਰਸ਼ ਲਗਾਇਕੈ, ਮੈਦਾਨ ਛਡਾਯਾ
ਅੰਗ੍ਰੇਜਾਂ ਬਿਠਲਾਨ ਨੂੰ, ਏਹ ਥਾਨ ਰਖਾਯਾ
ਹਰਮੰਦਰ ਦੇ ਸਾਮਣੇ, ਆਨਰਥ ਕਮਾਯਾ
ਡਾਹ ਕੁਰਸੀਆਂ ਬੈਠਦੇ, ਸਭ ਅਦਬ ਗਵਾਯਾ
ਖਾਸ ਕਮੇਟੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ, ਹੈ ਜ਼ੁਲਮ ਰਚਾਯਾ
ਜਰਾ ਜਿੰਨਾਂ ਵੀ ਨਹੀ, ਪੰਥ ਤੋਂ ਖੌਫ ਰਖ ਯਾ
ਏਹ ਕੁਚਾਲਾਂ ਵੇਖ ਕੇ ਸਭ ਪੰਥ ਦੁਖਾਯਾ
ਸਿੰਘ ਸੋਚਦੇ ਰਹਿਣ ਉਪਾਯਾ ॥ ੧੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਜਿਸ ਹਰਮੰਦਰ ਵਾਸਤੇ, ਸਿਖ ਕਰਨ ਕੁਰਬਾਨੀ
ਲਖਾਂ ਜਾਨਾ ਵਾਰਦੇ ਗੁਰ ਸਦਕੇ ਜਾਨੀ
ਬੰਦ ੨ ਕਟਵਾਵੰਦੇ ਵਡ ਜੋਧੇ ਗਿਆਨੀ

ਪਾਣੀ ਪਾ ਪਿਆ ਲਹੂ ਦਾ ਇਹ ਰਚਨਾ ਠਾਨੀ
ਹਰਮੰਦਰ ਦੀ ਉਚਤਾ ਜਗ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟਾਨੀ
ਹਾ ਹੁਨ ਗਿਰਦੇ ਉਸ ਦੇ ਮਚ ਰਹੀ ਸ਼ਿਤਾਨੀ
ਕੌਨ ਸਹਾਰੇ ਸਿਖ ਜੋ ਗਰ ਮੰਦਰ ਹਾਨੀ
ਹਿਰਦੇ ਸਿਖ ਬਰੂਦ ਸੀ ਇਹ ਚਿਣਗ ਲਗਾਨੀ
ਵਿਚੇ ਵਿਚ ਹੀ ਧੁਖ ਰਹੀ ਰੂੰ ਅੱਗ ਮਹਾਨੀ
ਜਦ ਪ੍ਰਗਟੇ ਗੀ ਆਨਕੇ ਨਹੀ ਰੁਕੇ ਰੁਕਾਨੀ
ਜਦੋਂ ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ ਉਠਾਨੀ ॥ ੧੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਸੋਚਾਂ ਸਿਖ ਨਿਤ ਸੋਚਦੇ ਦੁਖ ਹਿਰਦਾ ਸਾਰਾ
ਹਥ ਪਿਆ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਨਹੀ ਚਲਦਾ ਚਾਰਾ
ਹੁਕਮ ਅਦੂਲੀ ਖਾਲਸੇ ਨਾਹੀ ਵਰਤਾਰਾ
ਪਹਿਲੇ ਦਿਨੋਂ ਸਦਾਵੰਦੇ ਫਰਮਾਂਬਰਦਾਰਾ
ਨਿਮਕ ਹਲਾਲੀ ਰਖਦੇ ਕਰ ਨਿਸਚਾ ਭਾਰਾ
ਹੁਣ ਨਹੀ ਦੁਕਣਾ ਰੋਕਿਆਂ ਚੜ ਗਿਆ ਪਾਰਾ
ਧਰਮ ਵਿਚ ਹਥ ਘਤਿਆ ਸਰਕਾਰ ਕਰਾਰਾ
ਨਿਮਕ ਹਲਾਲੀ ਵਡਸੀ ਏਹ ਤਿਖਾ ਆਰਾ
ਵੇਖ ਹੋਰ ਨੀ ਕਰਨ ਗੇ ਸਭ ਲੋਕ ਨਜਾਰਾ
ਇਕ ਇਨ ਪੜਦਾ ਪਾਟਣਾ ਜੋ ਢਕਿਆ ਸਾਰਾ
ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਦਏ ਸਹਾਰਾ ॥ ੧੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵਰਤਦੀ ਜੋ ਦਸਾਂ ਗਾਈ।
ਸਾਧ ਉਦਾਸੀ ਕਈ ਜੋ ਗੁਰਧਾਮ ਮਲਾਈ।
ਬੈਠੇ ਮਾਲਕ ਹੋਇ ਕੈ ਡਰ ਪੰਥ ਨਸਾਈ।
ਗੁਰਥਾਨ ਦੇ ਨਾਸ਼ ਸੀ ਜੋ ਭੋਆਂ ਲਗਾਈ।
ਹੋਰ ਜਗੀਤਾਂ ਲਗੀਆਂ ਜੋ ਮੁਢੋ ਆਈ।
ਲਾਈਆਂ ਸੀ ਜੋ ਸੇਵਕਾਂ ਉਪਕਾਰ ਕਰਾਈ।
ਏਵੇਂ ਪਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਕੰਮ ਸਰੇ ਨ ਕਾਈ।
ਕਰਨ ਬੁਰਾਈਆਂ ਨਿਤ ਹੀ ਬਹੁ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ।
ਕਈ ਜਮੀਨਾਂ ਵੇਚਦੇ ਘਰ ਰਹੇ ਬਨਾਈ।
ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇ ੨ ਹਾਕਮਾਂ ਨਿਜ ਨਾਮ ਲਿਖਾਈ।
ਗੁਰ ਥਾਨਾ ਦੀ ਸੁਰਤ ਭੁਲਾਈ ॥ ੧੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਵਿਚ ਤਲਵੰਡੀ ਵੇਖੀਏ ਚਲ ਕੇ ਨਨਕਾਣਾ।
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਜਾਣੀਏ ਹੈ ਜਨਮ ਸਥਾਨਾਂ
ਦੁਰੋਂ ੨ ਆਨ ਕੇ ਸਿਖ ਕਰ ਸਨਮਾਨਾ।
ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਗੁਰ ਨਾਮ ਤੋਂ ਕਰਦੇ ਕੁਰਬਾਨਾ।
ਕਈ ਲਖ ਜਾਗੀਰ ਦਾ ਹੈ ਨਾਲ ਲਗਾਨਾ।
ਦੁਸ਼ਟ ਨਰੈਣੂ ਉਸ ਥਾਂ ਮਾਹੰਤ ਟਿਕਾਣਾ।
ਰਹਿੰਦਾ ਮਨਮੁਖ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਮਨ ਮਤੀ ਮਹਾਨਾ।

ਲਖਾਂ ਪੈਸਾ ਚੜਤ ਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਵਿਰਾਨਾ।
ਮਹਿਲ ਮਾੜੀਆਂ ਅਪਣੇ ਥਹੁ ਰਚੇ ਮਕਾਨਾ।
ਗੁਰੂ ਥਾਨ ਦਾ ਰਤੀ ਨਾ ਹੈ ਉਦਮ ਠਾਨਾ।
ਭੁਰਿਆ ਮਨ ਦੇ ਵਿਚ ਅਭਿਮਾਨਾ ॥ ੧੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਹੋ ਮਹੰਤ ਗੁਰਥਾਨ ਦੇ ਕੀ ਕਿਰਤ ਕਮਾਈ
ਇਕ ਭੁਮਣੀ ਉਸ ਨੇ ਘਰ ਵਿਚ ਵਸਾਈ
ਵਿਸ਼ੇ ਪਰਾਇਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸਭ ਬੁਧਿ ਨਸਾਈ
ਪੁਤ੍ਰ ਧੀਆਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬੈਠਾ ਉਪਜਾਈ
ਨਾਮ ਉਨਾਂ ਦੇ ਲਾਵੰਦਾ ਸੀ ਵਿਰਸਾ ਭਾਈ
ਲਾਜ ਨ ਸਾਧੂ ਭੇਖ ਦੀ ਹੈਤੇ ਨੂੰ ਆਈ
ਪੀਏ ਸ਼ਰਾਬਾਂ ਨਿਤ ਹੀ ਬਨ ਰਿਹਾ ਸੁਦਾਈ
ਚੋਰ ਉਚਕੇ ਧਾੜਵੀ ਬਹੁ ਰਖੇ ਮਿਲਾਈ
ਖਾ ੨ ਪੈਸਾ ਮੁਫਤ ਦਾ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਜਾਈ
ਰੰਗ ਨ ਵੇਖੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਵਿਰੜੇ ਅਧਿਕਾਈ
ਵੇਖ ੨ ਰਹਿ ਸਿੰਘ ਦੁਖਾਈ ॥ ੧੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਗੁਰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਸਾਮਣੇ ਬਹਿ ਸਭਾ ਸਜਾਈ
ਪੀਏ ਸ਼ਰਾਬ ਨਚ ਵੰਦਾ ਰੰਡੀ ਮੰਗਵਾਈ
ਕਈ ਵੇਰ ਹੀ ਕੰਮ ਏਹ ਸੋ ਰਿਹਾ ਕਰਾਈ

ਕਈ ਯਾਤਰੂ ਆਏ ਜੋ ਦਰਸ਼ਨ ਹਿਤ ਲਾਈ।
ਓਨ੍ਹਾਂ ਮਾਇਆਂ ਬੀਬੀਆਂ, ਇਜ਼ਤ ਉਤਰਾਈ।
ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜੇ ਆਂਵਦੇ, ਸੰਗ ਸਿਖਾਂ ਭਾਈ।
ਕਈ ਵੈਰ ਇਸ ਦੁਸ਼ਟਨੈ, ਬਹੁ ਰਾਰ ਮਚਾਈ।
ਕਰੈ ਨਿਰਾਦਰ ਖਾਲਸੇ, ਬੈਠਾ ਅਕੜਾਈ।
ਦੇਸ਼ ਬਦੇਸ਼ੀ ਖਿੰਡ ਗਈ, ਇਸਦੀ ਦੁਸ਼ਟਾਈ।
ਥਰ ਥਰ ਲੋਕੀ ਕੰਬਦੇ, ਏਹ ਗਲ ਸੁਨਾਈ।
ਸੋਚਨ ਵੈਲਾ ਕਦੋਂ ਲਭਾਈ ॥ ੧੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਦਸ ਦੇ ਗਚੇ ਸਾਜਿਓ, ਜਿਉ ਦਿੱਤਾ ਦਾਨਾ।
ਸਾਰੀ ਗਲ ਵਿਚਾਰਦਾ, ਜੋ ਪੁਰਖ ਸਿਆਨਾਂ।
ਸਭ ਗੁਰ ਬਾਨੀ ਵਰਤਦਾ, ਏਹੋ ਹੀ ਭਾਨਾ।
ਰਹਿਬਰ ਹੁੰਦਾ ਪੰਥ ਦਾ, ਗੁਰ ਥਾਨ ਟਿਕਾਨਾ।
ਮਹੰਤ ਪੁਜਾਰੀ ਹੋਵੰਦਾ, ਸੀ ਆਗੂ ਜਾਨਾਂ।
ਭੁਲੇ ਜਾਂਦੇ ਮੁਢ ਤੋਂ, ਕੋ ਕਰ ਸਮਝਾਨਾਂ।
ਉਸਦਾ ਏਹਾ ਚਿਤਾਰਦੇ ਜਿਸਦਾ ਖਾ ਖਾਨਾ
ਓੜਕ ਨੰ ਚਖ ਕਾਲ ਦੇ ਰਾਜਾ ਤੇ ਰਾਨਾ
ਇਕੋ ਰਸਤੇ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਸੋ ਕਰੇ ਚਬਾਨਾ।
ਹੋਸ਼ ਨ ਇਹਨਾਂ ਪਾਪੀਆਂ ਤਿਸ ਖੌਫ ਭੁਲਾਨਾ
ਰੋਈਏ ਤੈਦ ਕੀ ਉਰਝੇ ਤਾਣਾਂ ॥ ੧੮ ॥

ਪਉੜਾ

ਸਭਾ ਸੀ ਅਗੇ ਕਰਦੀਆਂ ਭੰਵੇਂ ਪਰਚਾ,
ਧਰਮ ਉਨਤੀ ਵਾਸਤੇ, ਲਾ ਕੇਰ ਕਰਾਟਾ
ਬਾਂਹੀ ਗੁਰੂ ਵਧਾ ਰਹੀ ਲਖ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਚਾਰ
ਤਦ ਵੀ ਖੁਲਾ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਡਰ ਰਖਨ ਭਾਰ
ਬਲੇ ਦੀਵਾਨ ਸੁ ਖਾਲਸਾ ਸੰਗ ਚੀਫ ਉਚਾਰ
ਦਯੇ ਗੁਲਾਮੀ ਨਿਖਯਾ ਮੋ ਭੀ ਹਿਤ ਧਾਰ
ਏਹ ਏਜੰਟ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਭ ਕਹੈਂ ਪੁਕਾਰ
ਕਾਨਫੰਸ ਹਿਤ ਵਿਦਿਆ ਦਚ ਲਿਆ ਸਧਾਰ
ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਦਖਿਆ ਪਖ ਗੁਰੂ ਦਵਾਰ
ਪਰ ਨਹੀ ਚੁਸਨੂੰ ਵਰਤਿਆ ਇਹ ਉਲਟਾ ਕਾਰ
ਰਖੇ ਵਣਜ ਰੁਪਯਾ ਸਾਚਾ ॥ ੧੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਹੁਣ ਗਲਾਂ ਆ ਪੁਜੀਆਂ ਸਭ ਨੇੜੇ ਨੇੜੇ
ਕਦੇ ਨ ਹਟਨੇ ਗਜਣੋਂ ਸਿਖ ਸਿਦਕੀ ਜੇਹੜੇ
ਕਈ ਤੁਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣ ਤੇ ਹਣ ਝਗੜੇ ਝੇੜੇ
ਨਾਲ ਦੀਵਾਨ ਸੁ ਏਸ ਦੇ, ਪੈ ਜਾਨ ਦੁਹੇੜੇ
ਹੁਨ ਨਹੀ ਤੁਰਨੇ ਏਸ ਦੇ ਏਹ ਪੁਨੇ ਰੋੜੇ
ਚੱਜ ਕਰੈ ਘਟ ਓਸ ਨੂੰ ਜਿਸ ਬੈਠੇ ਵੇਹੜੇ
ਰਲੇ ਰੋਬਲੇ ਮਿਟਨ ਰੌ ਹੋ ਜਾਣ ਨਬੇੜੇ

ਆਹੁ ਮੰਨੇ ਪੰਥ ਨੇ ਅਜ ਤੀਕੁਰ ਿਭਹੜੇ
ਏਹਨਾਂ ਨੇ ਕਦ ਲਾਵਣੇ ਹਨ ਬੰਨੇ ਬੇੜੇ
ਦੋ ਦਿਨ ਜੱਬਨ ਰਖਦੇ ਜੋ ਪੱਦ ਬਹੇੜੇ
ਆਪ ਮਾਮਲੇ ਸਤਿਗਰ ਛੇੜੇ ॥ ੨੦ ॥ ੩ ॥

ੴ ਸਤਿ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗ ਆਉਣੀ

ਦੋਹਿਰਾ

ਜਾਗ ਉਠਿਆ ਖਾਲਸਾ ਮਾਰੇ ਜਿਓਂ ਭੁਬਕਾਰ
ਬੰਧਨ ਸਾਰੇ ਤੋੜ ਕੇ ਗਜੇ ਰਣ ਵਿਚਕਾਰ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਤਿਗੁਰ ਨੂੰ ਕਦ ਭਾਂਵਦੀ ਏਹ ਗਲਾਂ ਭਾਈ
ਗਿਰਦੇ ਗੁਰੂ ਅਸਥਾਨ ਦੇ ਮਨ ਮਤ ਵਧਾਈ

ਜਗਾ ਜਗਾ ਤੇ ਖਾਲਸੇ, ਹੁਨ ਸੋਝੀ ਆਈ
ਸਿੰਘ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿਚ ਤਾਂ, ਇਹ ਗਲ ਤੁਰਾਈ
ਕਰ ਗੁਰਮਤੇ ਜਨਾਵੰਦੇ, ਸਰਕਾਰ ਸੁਨਾਈ
ਦੂਰ ੨ ਤੋਂ ਖਾਲਸੇ ਇਓਂ ਰਹੇ ਕਰਾਈ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਗਿਰਦ ਜੋ, ਮਨ ਮਤ ਚਲਾਈ

ਪਥਰ ਪੂਜਾ ਹੋ ਟਹੀ, ਨਹਿ ਅਸਾਂ ਸੁਖਾਈ
ਨਾਲ ਜੋਰ ਦੇ ਆਖਦੇ, ਸਭ ਦਿਓ ਉਠਾਈ
ਵੇਖ ਜੋਰ ਹੁਣ ਖਾਲਸੇ, ਨਹੀ ਦੇਰ ਲਗਾਈ
ਤਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਹਕਮ ਚੜਾਈ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਰੂੜ ਸਿੰਘ ਮਜਬੂਰ ਹੋਏ, ਇਹ ਆਪ ਕਰਾਵੈ
ਜੋ ਸੀ ਬ੍ਰਹਮਣ ਬੈਠਦੇ, ਸਭ ਤੁਰਤ ਬੁਲਾਵੈ
ਚੁਕੋ ਠਾਕਰ ਆਪਣੇ, ਤਾਂ ਹੁਕਮ ਸੁਨਾਵੈ
ਭਾਂਵੈ ਨਹੀ ਸੀ ਚਾਹੁੰਦਾ, ਇਹ ਕਿਣਤ ਕਮਾਵੈ
ਜੋਰ ਪੈ ਗਿਆ ਖਾਲਸੇ, ਨਹੀ ਰੋਕ ਸਕਾਵੈ
ਜਗਾ ੨ ਕੇ ਖਾਲਸਾ, ਸੁਨ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਵੈ
ਕਾਰਜ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ, ਸਭ ਆਪ ਨਿਭਾਵੈ
ਕੋ ਇਕ ਮੂਰਖ ਅਜੇ ਭੀ, ਰੋੜਾ ਅਟਕਾਵੈ
ਪਰ ਨ ਮੰਨੇ ਖਾਲਸਾ, ਲਖ ਜਤਨ ਬਨਾਵ
ਅੜੇ ਝੜੇਗਾ ਆਪ ਹੀ, ਸਟ ਮੂੰਹ ਦੀ ਖਾਵੈ
ਸਤਿਗੁਰ ਪਹਿਲੀ ਫਤੇ ਦੁਵਾਵੈ ॥ ੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਅੱਖ ਖੁਲੀ ਹੁਨ ਪੰਥ ਦੀ, ਤਕੜੇ ਹੋ ਆਏ
ਸਿੰਘ ਮਿਦਾਨੇ ਨਿਤਰੇ, ਗੁਰ ਆਪ ਉਠਾਏ
ਘਰ ਅਪਨੇ ਦੀ ਸਾਂਭ ਨੂੰ, ਚਿਤ ਕਈਆਂ ਲਾਏ

ਤਕ ਆਸਰਾ ਗੁਰੂ ਦਾ, ਹੁਨ ਨ਼ੇਰ ਗਜਾਏ
ਮਨ ਮਤੀਏ ਵੀ ਅੱਕੜਾਂ, ਅੱਗੇ ਕਰਵਏ
ਕੱਬਲ ਵਿਚੋਂ ਫੈਸਲੇ, ਸਿੰਘਾਂ ਮੰਗਵਾਏ
ਪੇਸ਼ ਨ ਜਾਂਦੀ ਦੇਖੀਆਂ, ਮੁੰਹ ਭਾਰ ਗਿਰਾਏ
ਜਿਤ ਹੋ ਗਈ ਖਾਲਸੇ, ਗੁਰ ਜਸ ਵਰਤਾਏ
ਭਾਵੇਂ ਦੇਖੀ ਤੜਫਨਨ, ਹੋਸ਼ ਅਧਿਕਾਏ
ਹੋਏ ਫੈਸ਼ਲੇ ਸਚ ਦੇ, ਲੋਕੀ ਦਰਸਾਏ
ਕਲਾ ਪੰਥ ਦੀ ਨਿਤ ਵਧ ਏ ॥ ੪ ॥

ਪੌਹੜੀ

ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ, ਏਹ ਗਲ਼ ਸੁਨਾਈ
ਪੁਤ ਲਾਡਲ਼ਾ ਮਾਂਪਿਆਂ, ਕਾਲੀਕ ਲਗਾਈ
ਓੜਕ ਸੁਥਰਾ ਬਣੇ ਗਾ, ਘਰ ਬਾਹਰ ਲੁਟਾਈ
ਏਸੇ ਕਰ ਨਹੀ ਚਾਹੀਦਾ, ਬਹੁ ਲਾਡ ਸਦਾਈ
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਬਹੁ ਰਹੀ ਵਧਾਈ
ਕਈ ਤਰਾ ਅਰ ਓਸ ਦਾ, ਹੈ ਅੰਗ ਰਖਾਈ
ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਥ ਪਾਵੰਦੀ, ਏਹ ਡਰੇ ਨ ਰ ਈ
ਰਾਹ ਜਾਂਦਿਆਂ ਰੋਕਦੀ, ਵਰਤੇ ਕਰਜ਼ਾਈ
ਜਦ ਕਦ ਏਹ ਸਰਕਾਨ ਨੂੰ, ਨੁਕਸਾਨ ਪੁਜਾਈ
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਏਸ ਤੇ, ਇਤਬਾਰ ਜਮਾਈ
ਸ਼ਕ ਸੁਬਹਾਨ ਲਖੇ ਕਾਈ ॥ ੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਿੰਘ ਨਿਹੰਗ ਨਿਹੰਗਸਿੰਘਜੀ ਅੰਮ੍ਰਤਸਰਆਏ
ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸੰਗ ਹੋਰ ਸੀ, ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਚਾਏ
ਸਨ ਕ੍ਰਿਪਾਨਾ ਰਖਦੇ, ਅਕਾਲੀ ਭਾਏ
ਭਗਤਾਂ ਵਾਲੇ ਭੁਜਦੇ, ਅਸਟੋਸਨ ਜਾਏ
ਕ੍ਰਿਪਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ, ਪੁਲਸੀ ਉਛਲਾਏ
ਗਾਡੀ ਵਿਚੋਂ ਕਢ ਕੇ, ਬੁਹਤੇ ਧਮਕਾਏ
ਕ੍ਰਿਪਾਨਾ ਖੋਹ ਲੈਨ ਨੂੰ, ਸ਼ਨ ਜੋਰ ਲਗਾਏ
ਦੇਣ ਨ ਆਗੋਂ ਸਿੰਘ ਭੀ, ਹਥ ਪੈਰ ਅੜਾਏ
ਉੜਕ ਫੜ ਕੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ, ਸੋ ਬੰਦ ਕਰਾਏ
ਕੈਦੇ ਛਿੜੀ ਇਹ ਨਵੀਂ ਹੀ, ਸਿਖਾਂ ਸੁਖਦਾਏ
ਕੈਸੇ ਸੁਤੇ ਟੁੰਬ ਜਗਾਏ ॥ ੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਚਲਿਆ, ਏਹ ਕੇਸ ਅਪਾਰਾ
ਦਿਤਾ ਸਿੰਘਾਂ ਗਜ ਕੈ, ਇਜਹਾਰ ਕਰਾਰਾ
ਮਜ਼ਬੀ ਸਡਾ ਚਿੰਨ ਹੈ, ਨਹੀ ਸਕੈਂ ਉਤਾਰਾ
ਪੰਥ ਤਕਦਾ ਖੂਬ ਹੀ, ਏਹ ਅਜਬ ਨਜਾਰਾ
ਇਕ ਦੋ ਪਈਆਂ ਪੇਸ਼ੀਆਂ, ਹੋ ਗਿਆ ਨਿਤਾਰਾ
ਬਰੀ ਹੋਵੰਦੇ ਸਿੰਘ ਨੇ, ਮੁਖਫਤੇ ਉਚਾਰਾ
ਚਲ ਅਏ ਗੁਰ ਧਾਮ ਸੀ, ਕਰ ਦਰਸ ਪਿਆਰਾ

ਖਬਰ ਹੋਈ ਤਾਂ ਪੰਥ ਨੂੰ, ਹੁੰਦਾ ਹੁਲਿਆਰਾ
ਕਮਤ ਕਸ ਲਈ ਜੋਧਿਆ, ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਣ ਧਾਰਾ
ਪੈਰ ਨ ਪਿਛੇ ਰਖਣਾ, ਰਖ ਨਿਸਚਾ ਭਾਰਾ
ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਦਏ ਸਹਾਰਾ ॥ ੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਜਗਾ ਜਗਾ ਤੇ ਖਾਲਸਾ, ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਸਜਾਵੈ
ਵਿਚ ਦਿਵਾਨਾਂ ਰੋਜ ਹੀ, ਗੁਰਮਤੇ ਪਕਾਵੈ
ਹੈ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਸੁਧਰਮ ਦਾ, ਏਹ ਚਿੰਨ ਬਤਾਵੈ
ਕਈ ਤਰਾਂ ਹੀ ਏਸ ਦਾ, ਪਰਚਾਰ ਕਰਾਵੈ
ਲਹਿਰ ਤੁਰੀ ਵਿਚ ਖਾਲਸੇ, ਸਭ ਜੋਸ਼ ਦਿਖਾਵੈ
ਪੰਜੇ ਕੱਕੇ ਰਖਣੇ ਏਹ ਬਾਣੀ ਗਾਵੈ
ਹਰ ਇਕ ਦੇਹ ਚਿਤ ਤੋਂ ਓਮੰਗ ਉਠਾਵੈ
ਛੋਟੀ ਪਾ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਨੂੰ, ਕੋ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਵੈ
ਕੋਈ ਫੁਟ ਦੋ ਫੁਟ ਦੀ ਲੈ ਕਮਰ ਸਜਾਵੈ
ਕਈ ਵਿਚਾਰੇ ਖੌਫ ਦੇ ਡਰ ਹੇਠ ਦਬਾਵੈ
ਛੋਟੀ ਕੰਘੇ ਨਾਲ ਰਖਾਵੈ ॥ ੮ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਈ ਜਗਾ ਸਿੰਘਸਭਾ ਨੇ, ਇਹ ਗਲ ਪਕਾਈ
ਜਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਰਚਾਰ ਦਾ ਵੇਲਾ ਆ ਜਾਈ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਉਸੇ ਛਕਾਉਣਾ. ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਸਜਾਈ ।

ਜੋ ਲੰਮੀ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਨਾ ਗਲ ਵਿਚ ਲਟਕਾਈ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਹੀ ਛਕਾਉਣਾ ਏਹ ਸਾਫ ਸੁਨਾਈ
ਕੰਘੇ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਨੂੰ ਸਭ ਰਹੇ ਹਟਾਈ।
ਪੈਰ ੨ ਤੇ ਜੋਸ਼ ਏਹ ਹੁਣ ਢਘਦਾ ਭਾਈ।
ਜੇ ਕੋ ਅਪਣੇ ਮਿਤ੍ਰ ਨੂੰ ਕਦ ਮਿਲਣੇ ਧਾਈ।
ਚੰਗੀ ਨਾਲ ਸੁਗਾਤ ਸੋ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਤਕਾਈ।
ਮਿਲਨੇ ਵੇਲੇ ਓਸ ਨੂੰ ਇਹ ਅਰਪੇ ਸਾਈ।
ਸਤਿਗੁਰ ਕੈਸੀ ਲਹਿਰ ਚਲਾਈ॥ ੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਜਥੇ ਮੁਖੀ ਵਿਚ ਪੰਥ ਦੇ ਜੋ ਮਨ ਬਨਾਏ।
ਆਪੋ ਅਪਨੇ ਸਾਥਿਆਂ ਗੁਰਮਤੇ ਪਠਾਏ।
ਅਗੇ ਹੁਣ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਏਹ ਸਵਾਲ ਰਖਾਏ।
ਮਿਲੈ ਖੁਲ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਦੀ ਸਨ ਦਾਈਏ ਲਾਏ।
ਪਈਆਂ ਕਈ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਪਰ ਨਹੀ ਰੁਕਾਏ।
ਸੀ ਦੀਵਾਨ ਜੋ ਖ਼ਾਲਸਾ ਖੁਦ ਚੀਫ ਸਦਾਏ।
ਹੈ ਸੀ ਸੋ ਭੀ ਆਖਦਾ ਪਰ ਜੀਭ ਦਬਾਏ।
ਇਕ ਉਪਦੇਸਕ ਓਸ ਦਾ ਜਦ ਫੜਿਆ ਜਾਏ
ਜੁਮੇਵਾਰ ਨ ਆਪ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਫ ਜਨਾਏ।
ਛੇਤੀ ਏਸੇ ਹੇਤੁ ਨਾ ਸਰਕਾਰ ਮਨਾਏ।
ਤਿਓਂ ੨ ਸਿੰਘਾਂ ਜੋਸ਼ ਵਧਾਏ ॥ ੧੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਨਿਕੇ ਵਡੇ ਜਥੇ ਨੰ ਨਹੀਂ ਛਿਨ੍ਹ ਕਰਾਈ।
ਨਾਲ ਜੋਰ ਦੇ ਸਾਰਿਆਂ ਇਹ ਮੰਗ ਮੰਗਾਈ।
ਚਿੰਨ੍ਹ ਧਰਮ ਦਾ ਅਸੀ ਇਹ ਕਿਉਂ ਛਡੇ ਭਾਈ।
ਸਾਡੇ ਵਡੇ ਏਸ ਦੇਤ, ਰਾਏ ਘਾਲ ਕਮਾਈ।
ਤਨਮਨ ਧਨ ਨੂੰ ਵਾਰਕੇ, ਗੁਰ ਵਾਤਿ ਮਿਲਾਈ।
ਜ ਦਬੈ ਦੇ ਗਲ ਸਤਿਗੁਰੂ, ਕਿਰਪਾਨ ਸਜਾਈ।
ਸਿੰਘਾਂ ਖੋਹਲੇ ਉਸਤੋਂ, ਗਲ ਆਪਣੇ ਪਾਈ।
ਏਹ ਕੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਪਣੇ, ਕਹਿ ਰੀਤ ਕਮਾਈ।
ਹੈਸੀ ਵਸਤੂ ਅਸਾਂ ਦੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ਾਈ।
ਹਸੈ ਸਤਿਗੁਰ ਵੇਖਕੇ, ਸਿੰਘਾਂ ਚਤਰਾਈ।
ਧੰਨ ਖਾਲਸਾ ਮੁੰਹੋਂ ਅਲਾਈ ॥ ੧੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਲਖੀ ਜੰਗ ਸਤਿਗੁਰੂ, ਜਦ ਸਾਨ ਠਹਿਰਾਏ।
ਹੁਕਮ ਦਤੇ ਸੀ ਆਪਨੰ, ਏਹ ਵਜ ਵਜਾਏ।
ਲੁਟੇ ਜਾਕੇ ਖਾਲਸਾ, ਨਹੀਂ ਦੇਰ ਲਗਾਏ।
ਸਿਖ ਬਿਨਾਂ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਜੋ, ਤਨਖਾਹੀ ਸਦਾਏ।
ਧਨੀ ਪੋਠੋਹਾਰ ਦੀ, ਤਾਂ ਸੰਗਤ ਆਏ।
ਓਹ ਸਨ ਬਿਨ ਕ੍ਰਿਪਾਨਹੀ, ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਜਾਏ।
ਜਥਾ ਗਿਆ ਇਕ ਖਾਲਸੇ, ਝਟ ਲੁਟ ਦੁੜਾਏ।

ਆਇਓ ਸੰਗਤ ਰਾਤੁ ਪਾਸ, ਫਰਿਆਦ ਕਰਾਏ ।
ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਨੂੰ ਖਾਲਸਾ, ਕਿਉਂ ਲੁਟਲਿਆਏ।
ਕਹਿਰ ਵਰਤਿਆ ਅਸਾਂ ਤੇ ਕੀ ਕਹੀਏ ਜਾਏ ।
ਸਤਿਗੁਰ ਆਗੋਂ ਹਸ ਬਲਾਏ ॥ ੧੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਾਰੀ ਵਸਤੁ ਮਿਲੇ ਗੀ, ਜੋ ਚਾਹੀ ਤੁਮਾਰੀ ।
ਏਹ ਇਕ ਸਿਖਜਾ ਦੇਣ ਨੂੰ, ਸੀ ਕਾਰ ਗੁਜ਼ਾਰੀ ।
ਸਿਖ ਨਾ ਸਿਖਾਂ ਲੁਟਦੇ, ਏਹ ਲਓ ਵਿਚਾਰੀ ।
ਕਿਉਂ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਨ ਤੁਸਾਂ ਨੇ, ਹੁਣ ਤੀਕਰ ਧਾਰੀ
ਸਿੰਘਾਂ ਬਖ਼ਸੇ ਸਦਾ ਹੀ, ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਪਿਆਰੀ ।
ਮਿਲੀ ਤੁਸਾਂ ਦਾਤਿ ਏਹ, ਵਡ ਮੁਲ ਅਪਾਰੀ ।
ਹੈ ਕਮਜੋਰੀ ਤੁਸਾਂ ਦੀ, ਜੋ ਰਹੇ ਵਿਸਾਰੀ ।
ਗੁਰ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸਾਰਆਂ, ਤਾਂ ਅਰਜ਼ ਗੁਜ਼ਾਰੀ
ਬਖਸ਼ੋ ਸਤਿਗੁਰ ਅਸਾਂਦੀ, ਭੁਲ ਪਾਛਲ ਸਾਰੀ
ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਨੇ ਕਰਦਿਓ, ਅਗੋਂ ਬਲਿਹਾਰੀ ।
ਦੇ ਕ੍ਰਿਪਾਨਾਂ ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ ॥ ੧੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਤਿਗੁਰ ਸਚੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ; ਏਹ ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ।
ਕਾਇਰਤਾ ਨੂੰ ਕਢ ਦਿਓ, ਹੋਕੇ ਬਲਕਾਰੀ ।
ਨਾਮ ਤੁਸਾਂ ਦਾ ਸਿੰਘ ਹੈ, ਸਿੰਘ ਖਸਲਤ ਧਾਰੀ।

ਛੜੇ ਹਥ ਕ੍ਰਿਪਨ ਨੂੰ, ਰਜੋ ਲਲਕਾਰੀ
ਮਾਰੇ ਵੈਰੀ ਧਰਮ ਦੇ, ਬਨਕੇ ਉਪਕਾਰੀ
ਧੀਰਜ ਰਖੋ ਸਦਾ ਹੀ, ਕਰਤਾਰ ਚਿਤਾਰੀ
ਰਾਖੇ ਦੋਕੇ ਧਰਮ ਦੇ, ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰੀ
ਸਭੁ ਗਰੀਬਾਂ ਰਖਣਾਂ, ਹਥ ਦਯਾ ਉਠਾਰੀ
ਕਹੋ ਨ ਕੌੜਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ, ਨਿਜ ਲਵੋ ਸਹਾਰੀ
ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੈ ਫਰੜਾਵਨੀ, ਵਿਚ ਦੁਨੀਆਂ ਸਾਰੀ
ਇਹ ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਖੂਬੀ ਭਾਰੀ ॥ ੧੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਿਹਾ ਖਾਲਸੇ ਗੁਰੂ ਜੀ, ਇਹ ਅਰਜ਼ ਹਮਾਰੀ
ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਧਰਮ ਜੋ ਸਿੰਘ ਦਾ, ਹੈ ਆਗਿਆ ਥਾਰੀ
ਬੰਦਾ ਸੋਨਾ ਹੋਨ ਦੇ, ਨਾਹੀ ਅਧਿਕਾਰੀ
ਸਿੰਘ ਸਜੇ ਤੇ ਦੇ ਦਿਓ, ਹਮ ਹੈਂ ਅਨੁਸਾਰੀ
ਨਹੀਂ ਤੇ ਸਾਜੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ, ਸੋ ਲਈ ਸੰਭਾਰੀ
ਸਤਿਗੁਰ ਨੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇ, ਫਿਰ ਕਿਹੇ ਪੁਕਾਰ
ਤੁਸਾਂ ਵੇਖਨੇ ਵਾਸਤੇ, ਏਹ ਕੀਤੀ ਕਾਰ
ਹੁਨ ਨਿਸਚਾਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿੰਘ ਜੋਧੇ ਭਾਰੀ
ਵਸਤ ਆਪਨੀ ਲੈਣ ਨੂੰ, ਹੋਏ ਬਲਿਕਾਰੀ
ਚੰਗੀ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਨ, ਹੈ ਕਿਰਪਾਧਾਰੀ
ਸਿੰਘ ਧਰਮ ਦੀ ਕਰ ਰਖਵਾਰੀ ॥ ੧੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਓਸ ਰੋਜ਼ ਤੋਂ ਸਤਿਗੁਰੂ, ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਫੜਾਈ ।
ਕੌਣ ਜੰਮਜਾਂ ਜਗਤ ਵਿਚ, ਜੋ ਸਕੈ ਛੁਡਾਈ ।
ਥੋੜੇ ਚਿਰ ਤੋਂ ਆਨ ਸੀ, ਰੁਤ ਹੋਰ ਫਿਰਾਈ।
ਸਿੰਘ ਸੂਰਮੇਂ ਏਸ ਨੂੰ; ਸਨ ਰਖਿ ਬੁਲਾਈ
ਛੋਟੀ ਛੋਟੀ ਕੰਘਿਆਂ ਵਿਚ ਰਹੀ ਰਖਾਈ।
ਨਹੀਂ ਸ੍ਰੀ ਕੁਰ ਨੂੰ ਭਾਵੰਦੀ, ਏਹ ਗਲ ਕਦਾਈ।
ਆਪੇ ਅਪਨੇ ਪੰਥ ਦੀ, ਕਰਦੇ ਤਕੜਾਈ ।
ਏਸੇ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ, ਇਹ ਛੇੜ ਛਿੜਾਈ।
ਹੋਏ ਸਿੰਘ ਦਿਲੇਰ ਨੇ, ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਲਗਾਈ ।
ਸਭ ਗਲਾਂ ਸੁਕਾਰ ਵੀ, ਨਿਤ ਰਹੀ ਸੁਨਾਈ।
ਖੁਲ ਨ ਇਸਦੀ ਭਲਾ ਕਰਾਈ ॥ ੧੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਈ ਜਗਾ ਤੇ ਪੁਲਸ ਨੇ, ਸਨ ਸਿੰਘ ਫੜਾਏ
ਵਿਚ ਇਦਾਲਤ ਜਾਇਕੇ, ਬਹੁ ਕੇਸ ਚਲਾਏ ।
ਕਰ ਜੁਰਮਾਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ, ਕਿਰਪਾਨ ਖੁਹਾਏ
ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀਆਂ ਸਿੰਘ ਰਹੇ ਝਲਾਏ।
ਪਰ ਨ ਪਾਸਾ ਮੋੜਿਆ ਪਗ ਅੱਗੇ ਪਾਏ।
ਧਰਮ ਚਿੰਨ ਹੈ ਅਸਾਂ ਦਾ ਨਹੀ ਛਡਿਆ ਜਾਏ।
ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤੇ ਪਠਾਏ ।

ਹਰਿ ਇਕ ਸਿਖ ਦੇ ਮੁੰਹ ਤੋਂ ਅਵਾਜ ਉਠਾਏ।
ਖੁਲ ਕਰੇ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਕਢਾਏ।
ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਕੈਦ ਤੋਂ ਸੋ ਬਾਹਰ ਕਢਾਏ।
ਸਿਖ ਦਹੇ ਸਭ ਮੰਗ ਮੰਗਾਏ ॥ ੧੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਵਿਚ ਧੁੰਮਾ ਪਾਈਆਂ।
ਜਿਥੇ ਜਿਥੇ ਸਿੰਘ ਸੀ ਦੇ ਉਠੇ ਦੁਹਾਈਆਂ।
ਕਿਉਂ ਸਾਡੀ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਤੇ ਹਨ ਕੈਦਾਂ ਲਾਈਆਂ
ਗੌਰਮਿੰਟ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਨ ਕਰੇ ਕੁਦਾਈਆਂ।
ਏਹ ਕ੍ਰਿਪਾਨਾ ਰਾਜੂ ਨੇ ਸਭ ਨੂੰ ਪਕੜਾਈਆਂ।
ਛਡਣ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿੰਘ ਨਾ ਲਾ ਬੈਠੇ ਦਾਈਆਂ।
ਧਰਮ ਪਾਲਣ ਖਾਲਸੇ ਇਹ ਸਚ ਸੁਣਾਈਆਂ।
ਗੌਰਮਿੰਟ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨਾਹਕ ਕਰਾਈਆਂ।
ਸਿੰਘਾਂ ਕਦੇ ਨ ਮੰਨਣੀ ਗਲਾਂ ਅਜਿਜਾਈਆਂ।
ਤਦ ਅਖਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਨ ਆਨ ਖੁਲਾਈਆਂ
ਵੈਸਰਾਇ ਕਈ ਸੋਚ ਦਨਾਈਆਂ ॥ ੧੮ ॥

ਪਉੜੀ

ਵੈਸਰਾਇ ਨੇ ਸੋਚ ਕੇ ਐਲਾਨ ਕਢਾਏ
ਜੋ ਸੀ ਸਿੰਘਾਂ ਮੰਗਿਆ, ਪਰਵਾਨ ਕਰਾਏ।
ਖੁਲ ਹੋਈ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਦੀ, ਏਹ ਸਾਫ ਲਿਖਾਏ।

ਵੱਹੀ ਛੱਟੀ ਦੋਨ ਦਾ ਨਵੀ ਨਾਮ ਰਖਾਏ।
ਸਿੰਘ ਗੁਰੂ ਦਾ ਏਸ ਨੂੰ; ਏਸ਼ਕ ਸਜਾਏ ।
ਸਭ ਪਾਬੰਦੀ ਏਸ ਦੀ, ਹੁਨ ਦਈ ਹਟਾਏ।
ਵਿਚ ਅਖਬਾਰ ਨਿਕਲੀ, ਏਹ ਖਬਰ ਰਾਜਾਏ।
ਥਾਂਉ ਥਾਂਈ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ, ਸੁਨ ਸ਼ੁਕਰ ਮਨਾਏ ।
ਸਭ ਕ੍ਰਿਪਾਨਾ ਲਭਦੇ, ਜੋ ਕਿਤੋਂ ਲਭਾਏ ।
ਨਿਕੇ ਵੱਡੇ ਪਰਿਨ ਦੇ, ਪੈ ਰਾਏ ਸਵਾਏ।
ਕੈਸੇ ਸਤਿਗੁਰ ਢੰਗ ਬਨਾਏ ॥ ੧੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਈ ਦੁਕਾਨਾਂ ਖੁਲੀਆਂ, ਕ੍ਰਿਪਾਨਾਂ ਵਾਲੀ ।
ਛਤੇ ਦੂਸਰੀ ਖਾਲਸੇ, ਏਹ ਲਈ ਸੁਖਾਲੀ ।
ਹੁਨ ਕ੍ਰਿਪਾਨਾ ਰਖਨ ਦੀ, ਹੈ ਸੁਰਤ ਸੰਭਾਲੀ ।
ਸੁਣ ਸੁਣ ਸਿਖਾਂ ਸਾਰਿਆਂ, ਚੜ ਜਾਂਦੀ ਲਾਲੀ।
ਬਾਰਾ ਪੰਥ ਦਾ ਆਪ ਹੈ, ਗੁਰ ਸਚਾ ਮਾਲੀ ।
ਕੋਈ ਸਿੰਘ ਨ ਦਹੇ ਗਾ, ਕ੍ਰਿਪਾਨੋਂ ਖਾਲੀ ।
ਇਹ ਕਮਜੋਰੀ ਪਈ ਸੀ, ਗੁਰ ਆਪ ਨਿਕਾਲੀ।
ਤਕੜੇ ਕੀਤਾ ਪੰਥ ਨੂੰ, ਦੇ ਸਿਖ ਨਿਰਾਲੀ।
ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਹੋ ਗਈ, ਰਸ ਬੀਰ ਖਿਆਲੀ।
ਸਿੰਘ ਸੂਰਮੇਂ ਕਰਨ ਗੇ, ਹੁਨ ਹਥ ਕਮਾਲੀ ।
ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਸਨ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ ॥ ੨੦ ॥ ੪ ॥

ੴ ਸਤਿ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾ ਰਕਾਬ ਗੰਜ ਦੀ ਕੰਧ

ਦੋਹਰਾ

ਸਤਿਗੁਰ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ, ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀਤੀ ਫੇਰ ।
ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਗੁਰਧਾਮ ਦੀ,ਢੱਠੀ ਕੰਦ ਹਨੇਰ।੧।

ਪਉੜੀ

ਗੌਰਮਿੰਟ ਅੰਗ੍ਰੇਜ ਨੇ, ਇਹ ਗਲ ਪਕਾਈ ।
ਤਖਤ ਸ਼ਾਹੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ, ਕਰਨੀ ਪਕਿਆਈ।
ਆਵੈਗਾ ਕਲਕਤਿਓਂ, ਦਿੱਲੀ ਵਲ ਭਾਈ ।
ਤਖਤ ਹਿੰਦ ਦਾ ਏਸ ਥਾਂ, ਹੁਨ ਰਹੇ ਸਜਾਈ ।
ਸ਼ਾਹਨਸ਼ਾਹ ਚਲ ਆਵੰਦਾ,ਜਲਸਾ ਅਧਿਕਾਈ।
ਰਾਜੇ ਪਰਜਾ ਹਿੰਦ ਦੀ, ਆ ਜੁੜੇ ਸਬਾਈ ।
ਅਜਬ ਨਜਾਰਾ ਬਨ ਰਿਹਾ, ਬੇਅੰਤ ਲੁਕ ਈ।
ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ, ਵਿਚ ਖਬਰ ਸੁਨਾਈ ।
ਸ਼ਾਹੀ ਤਖਤ ਸੁ ਹਿੰਦ ਦਾ, ਦਿਲ੍ਹੀ ਲੁਖ ਪਾਈ।
ਆਗਏ ਵੇਖਨ ਕਾਰਨੇ, ਸਭ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ ।
ਨਿਮਕ ਹਲਾਲੀ ਖੂਬ ਵਖਾਈ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਪਤਾ ਨਹੀ ਕੀ ਹਾਕਮਾਂ, ਏਹ ਮਸਲੇ ਤਾੜੇ ।
ਜਲਸੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁਕਮ ਏਹ, ਸਭ ਥਾਈ ਚਾੜੇ ।
ਕਈ ਦਰਜਨਾ ਪਿੰਡ ਸੀ, ਲਿਸੇ ਤੇ ਮਾੜੇ ।
ਸ਼ਾਹੀ ਹੁਕਮ ਚੜਾਏ ਕੈ, ਇਕ ਟਕ ਉਜਾੜੇ ।
ਭਾਂਵੇਂ ਦਿਤਾ ਮੁਲ ਵੀ, ਪਰ ਗਏ ਲਤਾੜੇ ।
ਦੁਖੀ ਹੋਏ ਸਭ ਜੀਵ ਸੀ, ਜਿਨ ਪਏ ਪੁਵਾੜੇ ।
ਸਾਹੀ ਵਾਲੇ ਬਾਰ ਵਿਚ, ਜਾ ਵਸੇ ਉਕਾੜੇ ।
ਵਸਦੇ ਛੱਡੇ ਘਰ ਜਿੰਨਾਂ, ਪੈ ਰਹਿਨ ਉਜਾੜੇ ।
ਪੇਸ਼ ਗਰੀਬਾਂ ਗਈ ਨਾ, ਕੀ ਕਰਨ ਦੁਖਾੜੇ ।
ਮਾਰੇ ੨ ਫਿਰ ਰਹੇ, ਗਏ ਪੈਰ ਉਖਾੜੇ ।
ਕੁਦਰਤ ਮੰਦੇ ਕਰੈ ਦਿਹਾੜੇ ॥ ੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਚਾਰ ਮੀਲ ਤੇ ਦਿਲੀਓਂ ਇਕ ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾ ।
ਕਹਿੰਦੇ ਰੰਜ ਦਕਾਬ ਨੇ, ਹੈ ਉਘਾ ਭਾਰਾ ।
ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਗੁਰੂ ਦਾ, ਧੜ ਜਹਿ ਸਸਕਾਰਾ ।
ਦੂਰ ੨ ਤੋਂ ਮੰਗਤਾਂ, ਆ ਕਰਨ ਦਿਦਾਰਾ ।
ਇਸ ਦੇ ਪਿੰਡ ਜਗੀਰ ਦੇ, ਅਏ ਵਿਚਕਾਰਾ ।
ਲੈਕੇ ਮੁਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਕਰ ਕਬਜ਼ਾ ਡਾਰਾ ।
ਧੜ ਜੋ ਗੁਰ ਦੇ ਬਾਰ ਦੀ, ਥਾਂ ਅਪਤ ਅਪਾਰ ।

ਚਾਰ ਤਰਫ ਗੁਰਧਾਮ ਦੇ, ਜੋ ਬਨੀ ਦਿਵਾਰਾ।
ਹੈ ਗਿਰਦੇ ਤੇ ਬਨ ਰਹਾ, ਏਹ ਅਜਬ ਨਜਾਰਾ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਓਸ ਤੇ, ਜਾ ਹਥ ਪਸਾਰਾ।
ਹਣ ਛਿੜਿਆ ਏਹ ਵੱਡਾ ਕਾਰਾ ॥ ੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਦਫਤ੍ਰ ਬਨਿਆ ਹਿੰਦ ਦਾ, ਸੀ ਪੂਰਬ ਵੰਨੇ ।
ਵੈਸਰਾਇ ਦਾ ਬੰਗਲਾ, ਵਲ ਦਖਣ ਮੰਨੇ।
ਨਾਲ ਕੰਧ ਗੁਰਧਾਮ ਦੇ, ਆ ਜੁੜਦੇ ਚੰਨੇ।
ਸੜਕਾਂ ਸਿਧੀਆਂ ਕਰਨ ਨੂੰ, ਚੁਕ ਦਾਈਏ ਬੰਨੇ।
ਕੰਧ ਗਿਰਾਈ ਬਾਗ ਦੀ, ਇਕ ਨੁਕਰ ਭੰਨੇ ।
ਹ ਕਮ ਇਕ ਦੋ ਸਿਖ ਸੀ, ਪਰ ਅਕਲੋਂ ਅੰਨੇ।
ਪੂਰੇ ਜੀ ਹਜੂਰੀਏ, ਰੂੰ ਦਿਤੇ ਕੰਨੇ ।
ਰੜੀ ਦੇਂਦਾ ਜਟ ਜਿਉਂ, ਨਹੀ ਦੇਵੇ ਗੰਨੇ।
ਏਹੋ ਮਸਾਲਾ ਵਰਤਨਾ ਹੋਈ ਗਲ ਕੁਵੰਨੇ।
ਪੁਰਖ ਸਿਆਨੇ ਸੋਚਦੇ, ਮੰਨੇ ਪ੍ਰਮੰਨੇ ।
ਲੂਣ ਭੰਨਿਆਂ ਕਾਂਸੀ ਛੰਨੇ ॥ ੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਜਦੋਂ ਸੀ ਇਹ ਕੰਧ ਗਿਰਾਈ ।
ਸਾਰੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਹ ਗਲ ਧੁਮਾਈ।
ਸੁਨ ਕੇ ਸਿੰਘਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਰਿੱਦ ਅੱਗ ਮਚਾਈ।

ਕੌਮੀ ਜੋਸ਼ ਬਰੂਦ ਨੂੰ ਇਹ ਚੜਿੰਗ ਲਗਾਈ।
ਬਹੁਤੇ ਚਿਤੋਂ ਤੜਫਦੇ ਕਈ ਰੌਲਾ ਪਾਈ।
ਹਿੰਮਤ ਵੜਨ ਮੈਦਾਨ ਦੀ ਕੋ ਦਖੇ ਨ ਭਾਈ।
ਝੋਲੀ ਚੁਕਾਂ ਪੰਥ ਦੇ, ਵਿਚ ਜੋਰ ਵਧਾਈ।
ਡਰਦਾ ਕੋਈ ਨ ਬੋਲਦਾ, ਰਹਿ ਚੁਪ ਵਟਾਈ।
ਝੋਲੀ ਝੁਕਾਂ ਭੈੜਿਆਂ, ਕੁਤੁਤ ਕਮਾਈ।
ਧੋਖਾ ਦੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ, ਏਹ ਛੋੜ ਛਿੜਾਈ।
ਸੁਤੀ ੨ ਕਲਹਿ ਜਗਾਈ ॥ ੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਾਨਫ੍ਰੰਸ ਜੋ ਵਿਦਿਆ, ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਭਾਈ।
ਸੋ ਭੀ ਚੀਫ ਦੀਵਾਨ ਦੇ ਕਬਜੇ ਵਿਚ ਆਈ।
ਕੰਮ ਚੰਗਾ ਇਕ ਜਾਣ ਕੇ, ਸਭ ਰਹੇ ਮਨਾਈ
ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਪਰਚਾਰ ਦੀ, ਗਲ ਏਹ ਲਖਾਈ।
ਵਿਚ ਜਲੰਧਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ, ਹੋ ਨੀਯਤ ਪਾਈ।
ਕਈ ਹਜਾਰਾਂ ਖਾਲਸਾ, ਤਾਂ ਜੁੜਿਆ ਸਾਈ।
ਕੌਮੀ ਦਰਦ ਜੋ ਰਖਦੇ, ਸੋ ਰਹੇ ਤਕਾਈ।
ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਗੁਰਮਤੇ ਨੂੰ, ਰਹਿ ਸੋਚ ਦੜਾਈ।
ਝੋਲੀ ਝੁਕਾਂ ਦਬ ਦਬੇ, ਸਨ ਬਹੁਤ ਦਿਸਾਈ।
ਏਸੇ ਕਰ ਕੇ ਦਿਸਦੀ, ਭਾਰੀ ਕਠਨਾਈ।
ਪਰ ਹੁਨ ਨਹੀ ਸਹਾਰੀ ਜਾਈ ॥ ੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਿੰਘ ਰੁਤੂ ਦਾ ਗਜਿਆ, ਹਰਿ ਚੰਦ ਮ੍ਰਿਗਆਰਾ
ਵਾਸੀ ਜੋ ਪੁਰ ਲੈਲ ਦਾ, ਉਪਾ ਸਰਦ ਰਾ ।
ਦਰਦ ਕੌਮ ਦਾ ਰਖਦਾ, ਸੀਨੇ ਵਿਚ ਕਰਾਰਾ ।
ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਹਿਤ ਕੌਮ ਦੇ, ਦੈ ਵਾਰ ਪਿਆਰਾ ।
ਨਾਮ ਖਾਲਸਾ ਕਢਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਖਬਾਰਾ ।
ਵਿਚ ਖਲੋਏ ਦੀਵਾਨ ਦੇ, ਕਰ ਉਚ ਪੁਕਾਰਾ ।
ਜੋ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਖਾਲਸਾ, ਕੁਝ ਗੁਰੂ ਦਵਾਰਾ ।
ਜਿਸਦੀ ਕੰਧ ਗਿਰਾਏ ਕੈ, ਵਰਤਾਇਆ ਕਾਰਾ ।
ਪਾਸ ਕਰੋ ਗੁਰਮਤੇ ਨੂੰ, ਲਾ ਜੋਰ ਕਰਾਰਾ ।
ਏਹ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਹੈ, ਹੈ ਵਟਾ ਭਾਰਾ ।
ਬੁਰਾ ਵਿਸਦਾ ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ॥ ੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਜੋਰ ਪਾਇ ਸਰਕਾਰ ਤੇ, ਲੈ ਕੰਧ ਬਨਾਈ ।
ਭਾਂਵੇਂ ਸੀ ਸਰਦਾਰ ਨੇ, ਗਲ ਸਚੀ ਗਾਈ ।
ਦਿਲ ਅੰਦਰ ਗੁਰਧ ਮ ਦੀ, ਇਜਤ ਅਧਿਕਾਈ।
ਸਿਖ ਹਿਰਦਾ ਕਿਓਂ ਜਰ ਸਕੇ, ਏਹ ਵੇਖ ਬੁਰਾਈ
ਝੋਲੀਝਕਾਂ ਭੈੜਿਆਂ ਨਹੀ ਇਕ ਮਨਾਈ।
ਕਢੋ ੨ ਏਸ ਨੂੰ, ਚੁਕ ਡੰਡ ਮਚਾਈ ।
ਬਾਹਰ ਮੰਡਪੋਂ ਕਢਿਆ, ਧਕੇ ਮਰਵਾਈ ।

ਥੋੜੇ ਸਾਥੀ ਉਸ ਦੇ, ਓਠ ਸੰਗ ਸਧਾਈ।
ਪਰ ਦਿਲ ਸਿਖਾਂ ਬਹੁਤਿਆਂ, ਰਹੀ ਅਗਾ ਖੁਆਈ।
ਇਜਤ ਉਸ ਸਰਦਾਰ ਦੀ, ਦੂਣੀ ਚਮਕਾਈ ।
ਝੋਲੀ ਚੁਕਾਂ ਲਾਜ ਨ ਆਈ ॥ ੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਿਖ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਕਢਦੇ, ਸਾਚੇ ਦਰਬਾਰਾ ।
ਭਿਠਾ ਵਿਚ ਇਤਹ ਸਦੇ, ਮੈਂ ਸੱਚ ਪੁਕਾਰਾਂ ।
ਵੈਰੀ ਜੋ ਸਨ ਧਰਮ ਦੇ, ਏਹ ਕਰਦੇ ਕ ਰਾਂ ।
ਧਰਮ ਕਰਮ ਤੋਂ ਰੋਕਦੇ' ਸਿੰਘਾਂ ਸਰਦ ਰਾਂ ।
ਪਰ ਨਹੀ ਭਿਠਾ ਕਿਤੇ ਭੀ, ਜੋ ਕੀਆ ਮਕਾਰਾਂ ।
ਹਾਏ ਖੁਸ਼ਾਮਦ ਭੈੜੀਏ, ਤਕ ਤੋਹਿ ਵਿਚਾਰਾਂ ।
ਕਈ ਤਰਾਂ ਦੀ ਆਨ ਕੇ, ਚਿਤ ਫੁਰਨ ਵਿਚਾਰਾਂ ।
ਚਾਪਲੂਸੀਆਂ ਨਰਨ ਦੇ, ਡੁਬ ਗਏ ਹਜਾਰਾਂ ।
ਧਰਮ ਕਰਮ ਨੂੰ ਛਡਦੇ, ਬਨ ਕੇ ਗੁਨਾਹਗਾਰਾਂ ।
ਛਡ ਦੇਹਿ ਪਿਛਾ ਘਾਲਸੈ, ਮੈਨ ਭਿਨੇ ਅਪਾਰਾਂ ।
ਕੀ ਕੀ ਤੇਰੇ ਕੰਮ ਵਿਥਾਰਾਂ ॥ ੧੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਿਥੇ ਨੇ ਸਿੰਘ ਸੂਰਮੇਂ, ਜਿੰਨਾਂ ਜਸ ਪਾਏ ।
ਬੇਅਦਬੀ ਸੁਨ ਗੁਰਧਾਮ ਦੀ, ਜੋਧੇ ਉਛਲਾਏ।
ਸੁਖਾ ਸਿੰਘ ਮਤਾਬ ਦੋ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਆਏ ।

ਮਨੇ ਦਾ ਸਿਰ ਵੱਢ ਕੇ, ਸਿੰਘ ਫਤੇ ਗਜਾਏ ।
ਗੁਰੂਧਾਮ ਗੁਰ ਪਿਜਾਰਿਆਂ, ਅਜਾਦ ਕਰਾਏ ।
ਵਿਚ ਦੁਸ਼ਮਣਾ ਆਇ ਕੇ, ਓਹ,ਹਥ ਵਖਾਏ ।
ਜਦ ਲੌ ਸੂਰਜ ਚੰਦ ਨੇ, ਸੋਭਾ ਅਧਿਕਾਏ ।
ਕਿਥੇ ਝੋਲੀਚੁਕ ਏਹ, ਮਨਮੁਖ ਦਰਸਾਏ ।
ਗੁਰੂ ਧਾਮ ਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ, ਛਾਵੇ ਤੜਫਾਏ ।
ਸਿੰਘ ਗੁਰੂ ਦਾ ਕਢਿਆ, ਕੀ ਖੋਟ ਕਮਾਏ ।
ਘੋਰ ਨਰਕ ਵਿਰ ਪੈਸਨ, ਜਾਏ ॥ ੧੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਛਿੜ ਪਈ, ਏਹ ਧਰਮ ਲੜਾਈ
ਪਿਛੈ ਪੈਰ ਨ ਸਟਣਾ, ਅੱਗੇ ਨੂੰ ਜਾਈ ।
ਕੰਧ ਗਿਰੀ ਗੁਰ ਧਾਮ ਦੀ ਨਹੀ ਵੇਖ ਸਕਾਈ।
ਨਾਲ ਸਿੰਘ ਹਨ ਚੰਦ ਦੇ,ਰਲਦੇ ਅਧਿਕਾਈ ।
ਰਲ ਮਿਲ ਸੋਚਾਂ ਸੋਚਦੇ, ਕੀ ਕਰੀਏ ਭਾਈ ।
ਜਥਾ ਸਿੰਘ ਰਣ ਧੀਰਦਾ, ਇਕ ਰਿਹਾ ਬਨਾਈ।
ਓਨਾਂ ਹਿਤ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ, ਇਹ ਗਲਕ ਪਵਾਈ ।
ਜਾਂ ਤੇ ਕੰਧ ਬਨਾਵਣੀ ਹੈ, ਹਿੰਮਤ ਲਾਈ ।
ਨਹੀ ਤੇ ਪਏ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ, ਗੁਰ ਪੁਰੀ ਸਿਧਾਈ।
ਏਹੋ ਜਥੇ ਵਿਚਾਰਿਆ, ਗੁਰ ਓਟ ਤਕਾਈ ।
ਪਤਾ ਨਹੀ ਕੀ ਗੁਰ ਨੂੰ ਭਾਇਆ ॥ ੧੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਝੋਲੀਚੁਕ ਖੁਸ਼ਾਮਦੀ, ਕੀ ਕਰਨ ਖੁਟਾਈਆਂ।
ਕਈ ਕੁਚਾਲਾਂ ਗੁਝੀਆਂ, ਕਰ ਰਹੇ ਕੁਦਾਈਆਂ
ਫਰਕ ਨ ਰਖਣ ਮਾਰਨੋਂ, ਇਹਕੌਮ ਛਿਦਾਈਆਂ
ਖੈਰਖਾਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ, ਬਨ ਦੇਣ ਦੁਹਾਈਆਂ।
ਕੰਧਰੋੜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਏਹ ਨੀਤਾਂ ਲਾਈਆਂ।
ਬਨੇ ਜ਼ਲਾਲਾ ਏਸ ਥਾਂ, ਏਹ ਹੈਨ ਜਨਾਈਆਂ।
ਰਾਜੀ ਸਾਰਾ ਪੰਥ ਹੈ, ਸਰਕਾਰ ਸੁਣਾਈਆਂ।
ਮੁਖੀ ਪੰਥ ਦੇ ਆਪ ਹੀ, ਬਨ ਧੁੰਮਾ ਪਾਈਆਂ।
ਪਾਸ ਜਾਏ ਸਰਕਾਰ ਦੇ, ਕਹਿ ਵਾਂਗ ਸੁਦਾਈਆਂ
ਡੈਪੁਟੇਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਵੀ, ਬਹੁ ਮਿੰਨਤਾਂ ਗਾਈਆਂ।
ਸਚੀ ਗਲਾਂ ਖਾਸ ਲੁਕਾਈਆਂ ॥ ੧੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਏਹ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਆਪਣੀ, ਸਿਰ ਪੰਥ ਲਗਾਈ
ਨਾ ਸਚੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ, ਹੈ ਗਲ ਸੁਣਾਈ।
ਏਧਰ ਸਾਰੇ ਪੰਥ ਨੂੰ, ਕੁਝ ਹੋਰ ਜਨਾਈ।
ਅੰਦਰ ੨ ਭੁੰਨਦੇ, ਏਹ ਪਿੰਨੀ ਭਾਈ।
ਬਨ ਕੇ ਲੀਡਰ ਕੁਦਰਤੀ, ਰਹਿ ਭੜਥੂ ਪਾਈ।
ਭਾਂਵੇਂ ਮੰਨੇ ਪੰਥ ਨ, ਚੌਧਰ ਦਿਖਲਾਈ।
ਢੋਕਾ ਰੋਹਬ ਜਮਾਵੰਦੇ, ਵਿਚ ਪੰਥ ਸੁਦਾਈ।

ਕਦੋਂ ਮੰਨਦਾ ਖਾਲਸਾ, ਜੋ ਪਿਆ ਜਗਾਈ ।
ਪਏ ਬਾਜੀਆਂ ਬਹੁਤ ਹੀ, ਸੋ ਰਹੇ ਖਿਡਾਈ ।
ਪੇਸ਼ ਗਈ ਨ ਕੋਈ ਬੀ, ਰਹਿ ਬਹੁਤ ਖਪਾਈ ।
ਹੋਣੀ ਸੋਈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਈ ॥ ੧੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਵੇਲੇ ਏਸੇ ਛਿੜ ਪਿਆ, ਓਹ ਜੁਧ ਕਰਾਰਾ ।
ਜਰਮਨ ਪਿਆ ਫਰਾਂਸ ਤੇ, ਦੇ ਕੇ ਲਲਕਾਰਾ ।
ਬਿਲਜਮ ਨੂੰ ਫੇਹ ਸੁਟਿਆ, ਸੀ ਜਾਬਰ ਭਾਰਾ ।
ਸੀ ਫਰਾਂਸ ਅੰਗ੍ਰੇਜ ਦੇ, ਵਿਚ ਮਿਤਰ ਚਾਰਾ ।
ਨਾਲੇ ਰੂਸ ਤੇ ਇਟਲੀ, ਏਹ ਅਜਬ ਨਜਾਰਾ ।
ਅਸਟਰੀਆ ਤੇ ਰੂਮ ਨੇ, ਪਖ ਜਰਮਨ ਧਾਰਾ ।
ਮਹਾਂ ਭਾਰਥ ਏਹ ਮਚਿਆ, ਜਗ ਵਿਚ ਦੁਬਾਰਾ।
ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਹਲ ਚਲੀ, ਗਈ ਮੱਚ ਅਪਾਰਾ।
ਹੁਨ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਵੇਖਿਆ, ਕੁਝ ਚਲੈ ਨ ਚਾਰਾ ।
ਵਡਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦਾ, ਹੈ ਅਸਾਂ ਸਹਾਰਾ ।
ਰਾਜ ਨੀਤ ਦਾ ਢੰਗ ਵਿਚਾਰਾ ॥ ੧੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਾਰੇ ਹਿੰਦ ਨੂੰ ਆਖਿਦੇ, ਏਹ ਬਿਨਤੀ ਰਾਈ।
ਜਰਮਨ ਟੁਟਾ ਅਸਾਂ ਤੇ, ਜੋ ਵਡਾ ਕਸਾਈ।
ਜ਼ੁਲਮ ਓਸਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ, ਸੋ ਰਹੇ ਬਤਾਈ ।

ਚਿਤ ਵਿੱਚ ਸੋ ਰਖਦਾ, ਹੈ ਦਯਾ ਨ ਰਾਈ।
ਯਰਪ ਦੇ ਵਿਚ ਓਸ ਨੇ, ਹੈ ਅੱਤ ਮਚਾਈ।
ਯੂਰੋਪ ਨੂੰ ਸੋ ਜਿਤ ਕੇ, ਫਿਰ ਕਰਸੀ ਧਾਈ।
ਆਕੇ ਦਬੇ ਹਿੰਦ ਨੂੰ, ਨਹੀ ਕਿਓ ਰੁਕਾਈ।
ਤਾਂਤੇ ਉਦਮ ਏਸ ਦਾ, ਲੋ ਤੁਨੇ ਕਟਾਈ।
ਰੋਕੋ ਅਗੋਂ ਚਲ ਕੇ, ਏਹ ਸਚ ਸੁਨਾਈ।
ਮਿਲਨ ਹਿੰਦ ਵਿੱਚ ਤੁਸਾਂਨੂੰ, ਹਕ ਬਹੁਤੇਭਾਈ।
ਏਸ ਵੇਲੇ ਜੋ ਲ਼ਵੋ ਬਚਾਈ ॥ ੧੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਖਦੇ, ਅਫਸਰ ਸਰਕਾਰੀ।
ਸਿੰਘ ਸਦਾ ਹੀ ਅਸਾਂ ਦੇ, ਸੱਚੇ ਹਿਤ ਕਾਰੀ।
ਮੱਜੀ ਬਾਂਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਦੀ, ਨਹੀ ਕੁਝ ਇਨਕਾਰੀ।
ਕਈ ਮੁਲਕ ਨੇ ਜਿੱਤਕੇ, ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰੀ।
ਝੰਡਾ ਝੁਲੇ ਫ਼ਰੰਗੀਆਂ, ਵਿਚ ਦੁਨੀਆਂ ਸਾਰੀ
ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਮਰਦਾਨਗੀ, ਹੈ ਪਰਗਟ ਭਾਰੀ।
ਏਹੋ ਜਿਹੀ ਫਲਾਹਣੀਆਂ, ਦੇ ਅਪਰ ਅਪਾਰੀ
ਕੀਤੇ ਕਾਬੂ ਸਿੰਘ ਵੀ, ਕਰ ਲੈਣ ਤਿਆਰੀ
ਭੁਖੇ ਕਈ ਮੁਰੱਬਿਆਂ, ਲਾਲਚ ਹੰਕਾਰੀ।
ਲੀਡਰ ਬਨ ਕੇ ਕਰ ਮੁਖਤਾਰੀ ॥ ੧੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੋ ਸਤਾਨ ਦੇ, ਵਿਚ ਲਹਰ ਚਲਾਈ।
ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵੀ' ਰਲ ਸਿਖ ਸਬਾਈ।
ਫਿਰ ਫਿਰ ਹੋਕੇ ਦੇਵਿੰਦੇ, ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਜਾਈ।
ਵਿਚ ਜੰਗ ਦੇ ਝੋਕਦੇ, ਫੜ ਆਪਨੇ ਭਾਈ।
ਨਿਮਕ ਹਲਾਲੀ ਦਸਦੇ, ਧੋਖੇ ਗੁੜ ਖਾਈ।
ਤਨਮਨ ਧਨ ਸਭ ਵਾਰਦੇ, ਚਿਤ ਆਸ ਲਗਾਈ।
ਜੰਗ ਹਟਨ ਤੇ ਮਿਲੇਗਾ, ਸਾਨੂੰ ਸੁਖ ਕਾਈ।
ਫਰਕ ਨ ਮਾਸਾ ਰਖਦੇ, ਸਭ ਨੀਂਤ ਸਫਾਈ।
ਮਨ ਆਪਣੇ ਦੀ ਛਾਂਵਨਾ, ਦੂਈ ਵਲ ਤੁਕਾਈ।
ਏਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹਾਕਮਾਂ, ਕੀਤੀ ਵਡਿਆਈ।
ਵਿਚ ਦਰਬਾਰਾਂ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਗਾਈ ॥ ੧੯ ॥

ਪਉੜੀ

'ਸਿਖਾਂ ਨੀਤ ਵਿਚਾਰ ਕੇ, ਏਹ ਮਸਲਾ ਧਾਰਾ।
ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਦਾ ਖਿਆਲ ਜੋ ਸਭ ਮਨੋ ਵਸਾਰਾ।
ਓਧਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵੀ, 'ਏਹ ਫੜਨ ਸਹਾਰਾ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਸ ਫਰੰਗੀਆਂ, ਸੀ ਕਰ ਇਕਰਾਰਾ।
ਲਾਇਲਾਜ ਜਾਰਜ ਆਖਦਾ, ਏਹ ਖਾਸ ਪੁਕਾਰਾ।
ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਥਾਨ ਤੁਸਾਡੜੇ, ਜੋ ਹੈਨ ਅਪਾਰਾ।
ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੀ ਰਹਨਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਕ ਦਾਰਾ।

ਸ਼ਾਹ ਤੁਮ ਦੇ ਹੋਨਗੇ, ਕਬਜੇ ਵਿਚਕਾਰ। ।
ਏਨ੍ਹਾਂ ਗਲਾਂ ਹੇਠ ਨੇ, ਫਸ ਗਏ ਇਕਸਾਰ। ।
ਇੱਕ ਦੂੰ ਇਕ ਲਗਾਂਵਦੇ ਬਲ ਬਹੁਤਾ ਭਾਰ। ।
ਉੜਕ ਨੂੰ ਸਭ ਸੁਕਾ ਲਾਰ।੧੯॥

ਪਉੜੀ

ਜੇ ਨ ਫੌਜਾਂ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਸਭ ਹਿੰਦਸਤਾਨੀ। ।
ਯੂਰਪ ਅੰਦਰ ਮਚਦੀ, ਇਕ ਵੈਰ ਵਿਰਨ। ।
ਗਿਨਗਿਨ ਲੈਂਦਾ ਸਾਰਿਆਂ, ਜਾਲਮ ਬੁਲਵਾਨੀ। ।
ਬਿਲਜਮ ਪੈਹਸ ਸਭਦਾ ਨ ਕਿਤੇ ਨਸ਼ਾਨੀ। ।
ਨਾਹੀ ਆਕੜ ਦਸ ਦੇ, ਏਹ ਇੰਗਲਸਤਾਨੀ। ।
ਜੋ ਹੁਨ ਅੰਦਰ ਹਿੰਦ ਦੇ, ਕਰ ਰਹੇ ਸ਼ਤਾਨੀ। ।
ਸਿਧੇ ਹੁੰਦੇ ਤੀਰ ਏਹ, ਸਭ ਛੱਡ ਗੁਮਾਨੀ। ।
ਫੌਜਾਂ ਹਿੰਦੀ ਗੱਜੀਆਂ, ਜਾ ਵਿਚ ਮਦਾਨੀ। ।
ਜਾਨ ਤਲੀ ਤੇ ਰਖ ਕੇ, ਕਰਦੇ ਕੁਰਬਾਨੀ। ।
ਅਸ਼ ਅਸ਼ ਵੈਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ, ਤਕ ਜੁਧ ਮਹਾਨੀ। ।
ਨਹੀਂ ਫਰੰਗੀਆਂ ਇਕ ਥੀ ਜਾਣੀ ॥ ੨੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਫੌਜਾਂ ਵਿਚ ਫਰਾਂਸ ਦੇ, ਜਦ ਸਾਨ ਪੁਜਾਈਆਂ। ।
ਓਸ ਵੇਲੇ ਸੀ ਜਰਮਨਾਂ, ਓਹ ਧੁਮਾ ਪਾਈਆਂ। ।
ਇਕ ਦਿਨ ਜੇ ਨ ਪੁਜਦੇ, ਤਦ ਹੋਨ ਕੁਦਾਈਆਂ। ।

ਹੁੰਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਫ਼ਰਾਂਸ ਨੂੰ, ਫੌਜਾਂ ਦਰਸਾਂਈਆਂ।
ਲੈ ਲੈ ਨਬਰਾਂ ਲੋਭੀਆਂ, ਅਰੀਂ ਚਲ ਆਈਆਂ।
ਘੁ ਵਿਚ ਲੈਲੈ ਹਿੰਦੀਆਂ, ਕੁਖੁਸ਼ੀ ਸਿਧਾਈਆਂ।
ਹਥੀਂ ਸੇਵਾ ਕਰਦੀਆਂ, ਹੋ ਘੋਸ਼ ਘੁਮਾਈਆ।
ਧੰਨ ਤਸਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ, ਵਡ ਭਾਗਣ ਮਾਂਈਆਂ।
ਮਦਦ ਸਾਡੀ ਵਾਸਤੇ, ਆ ਡਟੱ ਲੜਾਈਆਂ।
ਜਾਨ ਮੰਗੋ ਤੇ ਦੇਂਦਿਆਂ, ਨਹੀ ਕਦੇ ਲੁਕਾਈਆਂ।
ਹਿੰਦ ਵਾਸਿਓ ਧਨ ਕਮਾਂਈਆਂ ॥ ੨੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਤੀਵੀਂ ਮਰਦ ਫਰਾਂਸ ਦੇ, ਏਹ ਰਹੇ ਕਰਾਏ।
ਸਾਰੇ ਹਿੰਦ ਸਤਾਨੰਆਂ, ਬਹੁ ਮਾਨ ਦੁਵਾਏ।
ਵਿਚ ਘਰਾਂ ਲੈ ਜਾਇਕੈ, ਏਹ ਬਚਨ ਸੁਨਾਏ।
ਹੈ ਘਰ ਬਾਰ ਸੁ ਆਪਦਾ, ਨਹੀ ਸੰਕਾ ਕਾਏ
ਜੋ ਮੰਗੋ ਸੁ ਦਿਆਂ ਗੇ, ਨਹੀ ਉਜਰ ਬਨਾਏ।
ਸੁ ਦੇ ਜਦ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਨੇ, ਡਾਢੇ ਘਬਰਾਏ।
ਤਦ ਹੀ ਵਿਚ ਫਰਾਂਸ ਦੇ, ਹੋਕੇ ਫਿਰਵਾਏ।
ਕਿਉਂ ਤੁਮ ਇਜ਼ਤ ਹਿੰਦੀਆ, ਨਾਹਕ ਵਧਾਏ।
ਏਹ ਹਨ ਕਲੀ ਅਸਾਂ ਦੇ, ਕਿਉਂ ਸਿਰ ਤੇ ਚਾਏ।
ਕਿਹਾ ਨ ਓਨਾਂ ਮੰਨਿਆਂ, ਰਹਿ ਠੁਠ ਚੁਮਾਏ।
ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਮੰਗਲ ਗਾਏ ॥ ੨੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਜਦ ਫੌਜਾਂ ਦੇ ਵਿਚਸੀ, ਗਲ ਪੁਜੀ ਸਾਰੇ
ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਮਿਲ, ਤੇ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰੇ
ਕਈ ਗਿਨਤੀਆਂ ਗਿਣ ਰਹੇ, ਕਰ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰੇ
ਕੈਸਾ ਕਰਦੇ ਕਦਰ ਨੇ, ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਵਾਰੇ।
ਸਾਨੂੰ ਕੁਲੀ ਦਸਦੇ, ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ
ਧ੍ਰਿਗ ਅਸਾਡਾ ਜੀਵਣਾ, ਬਨ ਰਹੇ ਨਿਕਾਰੇ
ਵੇਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਆਪਣੀ, ਹੋ ਰਹੇ ਖ਼ਵਾਰੇ॥
ਵਿਚ ਗੁਲਾਮੀ ਕਟਦੇ, ਹਾਂ ਬੁਰੇ ਦਿਹਾਰੇ
ਕਈ ਸਿਆਨੇ ਸੋਚਦੇ, ਮਨ ਕੰਘੀ ਮਾਰੇ।
ਕਹਿੰਦੇ ਗਲ ਨ ਬਣੇ ਗੀ, ਜੇ ਧਰਮੋਂ ਹਾਰੇ।
ਵਡਾ ਦਾਰੀਆਂ ਹੁਨ ਦਰਕਾਰੇ ॥ ੨੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਸੀ ਗਲ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੀਆਂ, ਲਗੀ ਦੁਖ ਦਾਈ।
ਸੜਦੇ ਹਿਰਦੇ ਸੁਨਦਿਆਂ, ਕਰ ਧੀਰਜ ਤਾਈ।
ਨਿਮਕ ਹਲਾਲੀ ਆਪਨੀ, ਨਹੀ ਛਡੀ ਗਾਈ।
ਲੜਦੇ ਵਿਚ ਮੈਦਾਨ ਦੇ, ਮਨ ਚਾਉ ਉਠਾਈ।
ਓਤ ਲਏ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਵੀ, ਹਥ ਚੋ ਪਛਤਾਈ।
ਏਹ ਕੀਤੀ ਕੀ ਅਸਾਂ ਨੇ, ਸੀ ਮੂਰਖ ਤਾਈ
ਨਿਮਕ ਹਲਾਲੀ ਦੁਧ ਦੇ, ਵਿਚ ਕਾਂਜੀ ਪਾਈ।

ਖੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਹਿੰਦੀਆਂ, ਫਿਰ ਕਹੈ ਸੁਨਾਈ
ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿਸੇ ਨੇ, ਏਹ ਗਲ ਪ੍ਰਗਟਾਈ
ਅਸੀ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ, ਹਾਂ ਸਕੇ ਸੁਭਾਈ
ਸੰਕਾ ਦੇਣਾ ਦੂਰ ਨ ਪਾਈ ॥ ੨੪ ।'

ਪਉੜੀ

ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਸਾਰੀਆਂ, ਮਨ ਨਹੀਂ ਭੁਲਾਏ
ਵਿਚ ਜੰਗ ਦੇ ਵੈਰੀਆਂ, ਹਥ ਓਹ ਦਿਖਾਏ
ਨਕਾਂ ਰਸਤੇ ਓਨਾਂ ਨੂੰ, ਸਨ ਚਨੇ ਚਬਾਏ
ਨਾਮ ਹਿੰਦ ਦੇ ਜੋਧਿਆਂ, ਨਹੀਂ ਵਟੇ ਲਾਏ ।
ਹਿੰਦਸਤਾਨੀ ਸੂਰਮੇਂ, ਰਣ ਬਹੁਤ ਖਪਾਏ ।
ਪਾਂਈਆਂ ਪਿੰਡ ਪਰਾਲੀਓ, ਲੋਕੀ ਦਰਸਾਏ
ਜਿਉ ਜਿਉ ਅੰਤ ਲੜਾਈ ਦਾ ਹੁਨ ਨੇੜ ਢੁਕਾਏ
ਤਿਉ ੨ ਅੱਖ ਫਰੰਗੀਆਂ, ਹੁਨ ਫਿਰਦੀ ਜਾਏ
ਕਈ ਸਿਆਨੇ ਸੋਚਦੇ, ਏਹ ਰੰਗ ਤਕਾਏ ।
ਪਤਾ ਨ ਗੀ ਕੀ ਅਗੇ ਆਏ ॥ ੨੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਜਿਉ ਤਿਉ ਕਰਕੇ ਮੁਕਿਆ, ਇਹ ਜੰਗ ਕਰਾਰਾ
ਦਸਨ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਗ ਜਾਵੇ ਸਾਰਾ ।
ਫੌਜਾਂ ਮੁੜਕੇ ਆਈਆ, ਕਈ ਦੇਸ ਮਝਾਰਾ ।
ਅਸ ਲਗੀ ਹੁਨ ਹਿੰਦੀਆਂ, ਚਿਤ ਏਹਸਹਾਰਾ।

ਵਹਿਦੇ ਪੂਰੇ ਹੋਨਗੇ, ਕਰ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ।
ਜਲਸੇ ਹੋਂਦੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ, ਵਡ ਮੰਗਲ ਚਾਰ।
ਜੈ ਹੋਂਦੀ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਦੀ, ਇਹ ਖੂਬ ਨਜ਼ਾਰਾ।
ਇਲਾਂ ਅੰਬਰ ਭੋਂਦੀਆਂ, ਸੋ ਕਹਿਨ ਪੁਕਾਰ।
ਤੇਲ ਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿਲਾਂ ਤੋਂ, ਹੈ ਕਿਸੇ ਨਿਕਾਰਾ।
ਕੀ ਹੁਨ ਅਗੇ ਵੇਖਣਾ, ਹੁੰਦਾ ਵਰਤਾਰਾ।
ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਸਬਕ ਲੈ ਭਾਰਾ ॥ ੨੬ ॥ ੫ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ

ਦੋਹਰਾ

ਜਾਵੈ ਜਿਵੈ ਬਿਦੇਸੀ ਨੂੰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ
ਆਵੈ ਮੁੜ ਕੇ ਹੋਇ ਜਿਉ, ਖੋਹਲ ਸਨਾਵਾਂ ਰਾਜ਼।੧।

ਪਉੜੀ

ਹਿੰਦਸਤਾਨੀ ਆਦਮੀ, ਚਲ ਜਾਂਦੇ ਦੂਰੀ।
ਅਮ੍ਰੀਕਾ ਅਫਰੀਕਿਓਂ, ਕੈਨੇਡਾ ਤੂਰੀ।
ਜਿਥੇ ਚੰਗੀ ਲਭਦੀ, ਹੈ ਖਾਸ ਮਜੂਰੀ।
ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੇ, ਮਨ ਮਨਸਾ ਭੂਰੀ।
ਕਿਵੇਂ ਗਰੀਬੀ ਅਸਾਂ ਦੀ, ਹੋ ਜਾਵੇ ਪੂਰੀ।

ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾਂ ਵੜਨ ਦੀ, ਵੱਡੀ ਮਜਬੂਰੀ।
ਚਿਟੇ ਚਮੜੇ ਰੋਕਦੇ, ਡਾਢੇ ਮਗਰੂਰੀ ।
ਆਖਨ ਸਾਡੇ ਵਾਸਤੇ, ਹੈ ਹੁਕਮ ਹਜ਼ੂਰੀ।
ਹਿੰਦੀ ਬੰਦੇ ਖਾਕਦੇ, ਹਨ ਗੋਰੇ ਨੂਰੀ।
ਏਥੇ ਵੜਨ ਨ ਦਿਆਂਗੇ, ਕੀਤੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ।
ਹਿੰਦ ਲੜੇਗਾ ਸੰਗ ਦਸਤੂਰੀ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਦੁਖ ਤਸੀਹੇ ਝਲਕੇ, ਹਿੰਦੀ ਸਮਦਾਈ ।
ਮਸਾਂ ਮਸਾਂ ਸੀ ਓਨ੍ਹਾਂ ਨੇ, ਏਹ ਗਲ ਮਨਾਈ।
ਸਿਧਾ ਆਵੈ ਹਿੰਦ ਤੋਂ, ਬੇੜਾ ਜੇ ਕਾਈ ।
ਉਸਦੇ ਉਤੇ ਬੈਠ ਕੇ, ਜੇ ਹਿੰਦੀ ਆਈ।
ਕਰੈ ਮਜੂਰੀ ਆਨ ਕੇ, ਹੈ ਸਚੀ ਗਾਈ ।
ਸਿਧਾ ਟਿਕਟ ਨ ਹਿੰਦ ਤੋਂ, ਸੀ ਮਿਲਦਾ ਭਾਈ
ਜਾਂਦਾ ਕੋਈ ਜਹਾਜ ਨ, ਔਕੜ ਦਰਸਾਈ।
ਨਾਲ ਤਰੀਕੇ ਹਿੰਦੀਆਂ, ਦਿਤਾ ਅਟਿਕਾਈ ।
ਓਨਾਂ ਨੇ ਚਿਤ ਆਪਣੇ, ਗਲ ਹੋਰ ਪਕਾਈ ।
ਏਧਰ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ; ਚੁਕ ਹੋਰ ਬਨਾਈ ।
ਝਠ ਸ਼ਚ ਲੈਣਾ ਬਖਸ਼ਾਈ ॥ ੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਗੁਰਦਿਤ ਸਿੰਘ; ਬਾਬਾ ਉਪਕਾਰੀ।

ਵਾਸੀ ਮਾਝੇ ਦੇਸ ਦਾ, ਕੌਮੀ ਹਿਤਕਾਰੀ।
ਕਰਦਾ ਸੀ ਵਿਚ ਟਾਪੂਆਂ, ਸੋ ਕਾਰ ਰੁਜ਼ਾਰੀ।
ਘਤੀਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਲਿਆਂ, ਇਹ ਰੁੰਝਲ ਭਾਰੀ।
ਗਲ ਨ ਹਿੰਦੀ ਹਿੰਦੀਆਂ, ਤਕ ਲਾਚਾਰੀ।
ਇਸ ਔਕੜ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ, ਹੈ ਹਿੰਮਤ ਧਾਰੀ
ਨਜਰ ਚੁਫੇਰੇ ਮਾਰਦਾ, ਕਰਕੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰੀ।
ਹਿੰਦੀ ਤੋੜ ਪ੍ਰਜਾ ਨ ਦੀ, ਇਹ ਜੁਗਤ ਵਿਚਾਰੀ।
ਰਖ ਆਸਰਾ ਗੁਰੂ ਦਾ, ਕਰ ਦਏ ਤਿਆਰੀ
ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪਾਰ ਉਤਾਰੀ ॥ ੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਅਗੇ ਓਥੇ ਗਏ ਸੀ, ਜੋ ਹਿੰਦੀ ਸਾਰੇ।
ਕਈ ਚਿਰਾਂ ਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ, ਸਨ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰੇ।
ਚੰਗੇ ਪੈਸੇ ਖਟ ਕੇ, ਹੋ ਰਹੇ ਸੁਖਾਰੇ।
ਚਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਵਨਾਂ, ਇਹ ਠਾਠਾਂ ਮਾਰੇ।
ਆਵਨ ਵੀਰ ਅਸਾਡੜੇ, ਜੋ ਹੋਰ ਪਜਾਰੇ।
ਪਥਰ ਅਗੇ ਰੋੜਿਆਂ, ਹਨ ਡਾਢੇ ਡਾਂਢੇ।
ਇਸ ਕਰ ਪੇਸ਼ ਨ ਜਾ ਵੰਦੀ, ਕੀ ਕਰਨ ਵਿਚਾਰੇ
ਰਲ ਮਿਲ ਕਰਨ ਕਮੇਟੀਆਂ, ਲਭੋ ਉਪਚਾਰੇ।
ਏਧਰ ਬਾਵ ਹੁਤਾਂ ਨੂੰ, ਸੀ ਫਿਕਰ ਅਪਾਰੇ।
ਕਾਜ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਾਨ ਨੂੰ, ਚਲ ਹਿੰਮਤ ਧਾਰੇ।

ਹਿੰਦ ਨਿਵਾਸੀ ਗੁਰੂ ਦੁਲਾਰੇ ॥ ੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਗੁਰਦਿਤ ਸਿੰਘ, ਜੀ ਕਰਮ ਕਮਾਏ ।
ਵਲ ਕੈਨੇਡਾ ਧਾਲਸੇ, ਪੱਤਰ ਭਿਜਵਾਏ ।
ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵੀ, ਸਭ ਨਾਲ ਜਨਾਏ ।
ਮਿਲਕੇ ਸਾਰੇ ਸਜਨੋਂ, ਦਸੋਂ ਖਾਂ ਗਾਏ ।
ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ ਔਣ ਨੂੰ, ਹਿੰਦੀ ਤੜਫਾਏ ।
ਸਾਰੀ ਗਲ ਸੁਨਾਉਣੀ, ਕੀ ਬਨੇ ਉਪਾਏ ।
ਹੀਲਾ ਜੇ ਹੁਣ ਏਸਦਾ, ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜਾਏ ।
ਕਰੋ ਸਹੈਤਾ ਤੁਸੀ ਬੀ, ਕੁਝ ਧਨ ਖਰਚਾਏ ।
ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਤਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ, ਹੋ ਖੁਸ਼ੀ ਪਠਾਏ ।
ਰਹੇ ਖੁਲੇ ਦਿਆਂਗੇ, ਜੋ ਕੁਝ ਬਨ ਆਏ ।
ਸੁਨ ਬਾਬਾ ਜੀ ਮਨ ਹਰਖਾਏ ॥ ੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਥੋੜੇ ਚਿਰ ਦੇ ਵਿਚ ਹੀ, ਸਭ ਕਾਜ ਬਨਾਯਾ ।
ਇਹ ਜਹਾਜ ਖਰੀਦਿਆਂ, ਲੋਕਾਂ ਦਰਸਾਯਾ ।
ਕੌਮੀ ਝੰਡਾ ਉਸਦੇ, ਉਪਰ ਲਟਕਾਯਾ ।
ਬੰਦੇ ਮਾਤ੍ਰਮ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ, ਅਕਾਲ ਲਿਖਾਯਾ ।
ਅਲਾ ਅਕਬਰ ਤੀਸਰਾ, ਸੰਗ ਮੇਲ ਮਿਲਾਯਾ
ਹਾਂਗ ਕਾਂਗ ਤੋਂ ਤੁਰਨ ਦਾ, ਸਾਮਾਨ ਕਰਾਯਾ ।

ਦੈਸ਼ਨ ਕਈ ਉਡੀਕ ਦੇ, ਏਕਾਰ ਸਬਾਜਾ।
ਓਨ੍ਹਾਂ ਬਖ਼ਲੇ ਈਦ ਦਾ, ਏਹ ਹੰਦ ਵਿਸ ਜਾ।
ਚੜ੍ਹਦੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਂਏਕੈ, ਗੁਰ ਮਾਂ ਦਿਖ ਜਾ।
ਹੁਨ ਅਗੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਰੋੜਾ ਅਟਕਾਜਾ।
ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਏਹ ਤਕਾਯਾ॥ ੭॥

ਪਉੜੀ

ਗੋਂਦਮਿੰਟ ਸੌਦਾਗਰੀ, ਕਦ ਏਹ ਤਕਾਵੈ।
ਹਿੰਦੀ ਕਦਨ ਤਜਾਰਤਾਂ, ਏਂਗੀ ਨਿਕਲਾਵੈ।
ਫੇਰ ਨ ਏਥੇ ਅਸਾਂ ਦੀ, ਕੁਝ ਦਾਲ ਗਲਾਵੈ।
ਕਈ ਕਨੂੰਨੀ ਹੁਜਤਾਂ, ਘਤ ਕੇ ਅਟਕਾਵੈ।
ਸ਼ੇਰ ਦੁਹਾ ਵੀ ਗੁਰੂ ਦਾ, ਸਭ ਏਂਨ ਦਰਾਵੈ॥
ਕੌਮੀ ਵਿਚ ਖ਼ਜਰ ਦੇ, ਇਨ ਦਾਤ ਖਿਤਾਵੈ।
ਵੰਡ ਭਜ ਤੇ ਖਟਚ ਤੋਂ, ਨਹੀਂ ਨਰਾ ਹਰਾਵੈ।
ਇਕੋ ਧੁਨ ਉਪਕਾਰ ਦੀ, ਵਿਚ ਰਿਦੇ ਵਸਾਵੈ।
ਦੂਤ ਕਰਾਈਆਂ ਮੌਕੜਾਂ, ਗੁਰ ਮੁਕਰ ਮਨਾਵੈ।
ਕਰੀ ਤਿਆਰੀ ਤੁਰਨ ਦੀ, ਅਰਦਾਸ ਸੁਧਾਵੈ।
ਗੁਰ ਸਚਾ ਹੁਨ ਪਾਰ ਚੜ੍ਹਾਵੈ, । ੮॥

ਪਉੜੀ

ਸਾਰੇ ਹਿੰਦਸਤਾਨ ਦੇ. ਵਿਚ ਖਬਰ ਸੁਨਾਈ।
ਨਿਕੇ ਵਡੇ ਸਾਰਿਆਂ, ਬਹੁ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ।

ਸਭ ਅਖਬਾਰਾਂ ਕੀਰਤੀ, ਬਾਬੇ ਦੀ ਗਾਈ।
ਰਖੀ ਇਕੋ ਸਾਮਣੇ, ਹੈ ਦੇਸ ਭੁਲਾਈ।
ਖੁਦ ਗਰਜ਼ੀ ਨ ਆਪਣੀ, ਵਾਹ ਪੈਨ ਕਮਾਈ।
ਹਿੰਦੀ ਕਨਨ ਸੁਦਾਗਰੀ, ਏਹ ਨੀਤ ਪਕਾਈ।
ਜੁਧ ਕਨੂੰਨੀ ਜਿਤਿਆ, ਕੈਸੀ ਚਤਰਾਈ।
ਸਤਿਗੁਰ ਤੇਰੀ ਹਿੰਮਤਾਂ, ਨਿਤ ਕਰੈ ਸੁਵਾਈ।
ਜੋਤ ਅਕਾਲੀ ਟਪਕਦੀ, ਮਨ ਵਿਚ ਦਿਸਾਈ।
ਤੇਰੀ ਪਤ ਉਪਕਾਰੀਆਂ, ਕੰਕਰਾਂ ਵਡਾਈ।
ਸਤਿਗੁਰ ਤੈਨੂ ਫਤੇ ਦਵਾਈ ॥ ੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਲਏ ਮੁਸਾਫਰ ਹਿੰਦ ਤੋਂ, ਜਹਾਜ ਤੁਰਾਯਾ।
ਹੈਸਨ ਬਹੁਤੇ ਸਿੰਘ ਹੀ, ਅਕਾਲ ਰਾਜਾਯਾ।
ਹਿਸਾ ਹਿੰਦੂ ਮੋਮਨਾ, ਸੀ ਥੋੜਾ ਆਯਾ।
ਪੈਣ ਸਮੁਦ੍ ਘਭਿਆ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਨਾਯਾ।
ਝਖੜ ਕਈ ਤਪਾਨ ਦਾ, ਰਾਹ ਦੁਖ ਉਠਾਯਾ।
ਝਲੀ ਕਈ ਮੁਸੀਬਤਾਂ, ਗੁਰ ਭਾਣਾ ਭਾਯਾ।
ਸੋਈ ਜਾਨਣ ਵਿਚ ਜੋ, ਕੀ ਜਾਇ ਬਤਾਯਾ।
ਨੇੜੇ ਬੰਨੇ ਪੁਜਦੇ, ਰੰਗ ਹੋਰ ਦਿਸਾਯਾ।
ਪੁਲਸੀ ਇਕ ਜਹਾਜ ਨੇ, ਆ ਘੇਰਾ ਪਾਯਾ।
ਵਾਰ ਕੈਦੀਆਂ ਰੋਕਿਆ, ਹੈ ਪਹਿਰਾ ਲਾਯਾ।

ਏਹ ਕੀ ਕਰਤੇ ਰੰਗ ਬਨਾਯਾ ॥ ੧੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਹੈ ਸੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮੁਸਾਫਰਾਂ, ਆ ਗਏ ਕਨਾਰੇ ।
ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਸਿੰਧ ਵਿਚ, ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗਜਾਰੇ ।
ਆਸਾ ਕਰਦੇ ਸੁਖ ਦੀ, ਸਨ ਏਹ ਵਿਚਾਰੇ ।
ਪਰ ਗੋਰੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ, ਝਾਵੇ ਹੰਕਾਰੇ ।
ਉਨ੍ਹਾ ਨੇ ਚਿਤ ਆਪਨੇ, ਏਹ ਆਮੇ ਧਾਰੇ ।
ਵੜੱਨ ਨ ਦੇਨਾ ਹਿੰਦੀਆਂ, ਹੈ ਕਿਸ ਪਕਾਰੇ ।
ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਕੁਲਦਿਤ ਸਿੰਘ, ਕਰ ਜਤਨ ਹਜ਼ਾਰੇ ।
ਅਗਲੇ ਹਿੰਦੀ ਬਹੁਤ ਹੀ, ਕਰ ਰਹੇ ਪੁਕਾਰੇ ।
ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਹਥ ਆਪਨੇ, ਸੋ ਲੈਨ ਸੰਭਾਰੇ ।
ਪੇਸ਼ ਨ ਕੋਈ ਜਾਵੰਦੀ, ਹੰਲੇ ਕਰ ਹਾਰੇ ।
ਭੇਤ ਨਾ ਇਸਦੇ ਲਭਨ ਸਾਰੇ ॥ ੧੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਕੌਲਾ ਹੈਸੀ ਲਦਿਆ, ਵਿਚ ਬਹੁਤਾ ਸਾਮਾ ।
ਓਥੇ ਜਾਕੇ ਵੇਚਨਾ, ਸੀ ਮਨਸਾ ਧਾਰਾ ।
ਏਹ ਸੀ ਮੁਢ ਵਾਪਾਰ ਦਾ, ਸੁੰਦਰ ਵਰਤਾਰਾ ।
ਸੋ ਥੀ ਮਿਲੈ ਨ ਸੁਦਣਾ, ਕੀ ਚਾਲੇ ਚਾਰਾ ।
ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਲੱਭੜੀ, ਕਦ ਏਹ ਵਿਚਾਰਾ ।
ਹਿੰਦੀ ਕਰਨ ਸੁਦਾਗਰੀ, ਸਾਡੇ ਸਮਕਾਰਾ ।

ਅਸਾਂ ਗੁਲਾਮੀ ਰਖਣਾ, ਹੈ ਹਿੰਦ ਗਵਾਰਾ।
ਜੇ ਹੋ ਗਏ ਖੁਸ਼ ਹਾਲ ਏਹ, ਕਰ ਜਾਨ ਕਨਾਰਾ
ਸਾਥ ਆਕੀ ਹੋਨਗੇ, ਬਨ ਖੁਦ ਮੁਖਤਾਰਾ।
ਏਸੇ ਕਰਕੇ ਹੋ ਰਿਹਾ, ਸਭ ਏਹ ਨਜ਼ਾਰਾ।
ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਵਡ ਹੁਸ਼ਿਆਰਾ ॥ ੧੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਸਿੰਧ ਦੇ, ਵਿਚੇ ਅਟਕਾਇਆ।
ਭੁਖੇ ਮਰਨ ਮਸਾਫਰਾਂ, ਨਹੀ ਤਰਸ ਕਮਾਇਆ
ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਜਾਨਤੋਂ, ਹੈ ਬੰਦ ਕਰਾਇਆ।
ਪਾਨੀ ਮਿਲੈ ਨ ਪੀਨ ਨੂੰ, ਬਹੁ ਕਸ਼ਟ ਉਠਾਇਆ
ਤੋਪਾ ਨਾਲ ਉਡਾਨ ਦਾ, ਡਰ ਬਹੁਤ ਵਖਾਇਆ
ਜੰਗੀ ਆਨ ਜਹਾਜ ਨੇ, ਜਦ ਸੀ ਧਮਕ ਦਿਆ
ਤੰਗ ਆਨਕੇ ਖਾਲਸੇ, ਹੁਨ ਮਤਾ ਪਕਾਇਆ
ਮਰਨ ਮਾਰਨ ਤੇ ਹੋ ਗਏ, ਨਹੀ ਚਿਤ ਡਰਾਇਆ
ਤਾਂ ਜੰਗੀ ਜਰਨੈਲ ਦੇ, ਮਨ ਸੰਸਾ ਆਇਆ ।
ਬਿਨ ਹਥਯਾਰੋਂ ਦਿਸਦੇ, ਕਿਉਂ ਬਨੇ ਖਪਾਇਆ
ਰੰਗ ਸਮੇਂ ਨੇ ਹੋਰ ਵਟਾਇਆ ॥ ੧੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਅੰਤ ਕਨੇਡਾ ਵਾਲਿਆ, ਇਹ ਗਲ ਜਤਾਈ ।
ਕਈ ਡਰਾਵੇ ਦੇ ਥਕੇ, ਪਰ ਬਣੀ ਨ ਕਾਈ

ਓਥੋਂ ਵਾਲੇ ਹਿੰਦੀਆਂ, ਤਦ ਏਹ ਮਨਾਈ।
ਖਰਚ ਦੇ ਦਿਓ ਮੁੜਨ ਦਾ, ਏਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਈ।
ਆਟਾ ਦਾਣਾ ਨੀਰ ਲੈ, ਜੋ ਵਸਤ ਸਬਾਈ।
ਮੁੜ ਜਾਵਨ ਗੇ ਹਿੰਦ ਨੂ, ਨਹੀ ਸੰਕਾ ਰਾਈ।
ਏਹ ਸਭ ਓਨ੍ਹਾਂ ਮੰਨਿਆਂ, ਮਨ ਤੋਂ ਹਰਖਾਈ।
ਓਸੇ ਵੇਲੇ ਘੱਲਦੇ, ਸਭ ਚੀਜ਼ ਬਨਾਈ।
ਹੋਇਆ ਤਿਆਰੀ ਮੁੜਨ ਦੀ, ਏਹ ਖਬਰ ਧੁਮਾਈ
ਹਿੰਦੀ ਅਗੇ ਵਸਦੇ, ਸੋ ਮਿਲਦੇ ਆਈ।
ਦੁਖੀ ਚਿਤ ਹੋ ਵਿਦਾ ਕਰਾਈ ॥ ੧੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਤੋਰਨ ਸਾਜਨ ਸਾਜਨਾਂ, ਰਿਦ ਬਹੁਤ ਦੁਖਾਲੇ।
ਰੋ ਰੋ ਕੇ ਹਨ ਵਿਛੜੇ, ਨਹੀਂ ਸੁਰਤ ਸੰਭਾਲੇ।
ਕੀ ਸੀ ਪਤਾ ਵਿਚਾਰਿਆਂ, ਜੋ ਭੋਲੇ ਭਾਲੇ।
ਕਹਿਰ ਕਮਾਯਾ ਗੋਰਿਆਂ, ਕੀ ਫੜੇ ਕੁਚਾਲੇ।
ਬਾਹਰੋਂ ਚਿਟੇ ਦਿਸਦੇ, ਹਨ ਅੰਦਰ ਕਾਲੇ।
ਮੁੜੇ ਪਛਾਹਾਂ ਤੋਰ ਕੈ, ਕਰ ਗੁਰੂ ਹਵਾਲੇ।
ਗਏ ਜਿਵੇਂ ਤਿਉਂ ਆਵੰਦੇ, ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਚਾਲੇ।
ਧਕੇ ਧੋੜੇ ਖਾਵੰਦੇ, ਮੁੜ ਸਿੰਧ ਵਿਚਾਲੇ।
ਚਿਤ ਅਤਾਦੇ ਸਾਰਿਆਂ, ਨੁਨ ਹੋਰ ਉਠਾਲੇ।
ਮਿਹਰ ਕਰੈ ਕਰਤਾਰ ਜੇ, ਕੁਝ ਪੈ ਹੈ ਪਾਲੇ।

ਪਤ ਮਾਲਕ ਦੇ ਰਾਹ ਨਿਰਾਲੇ ॥ ੧੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਚਿਤ ਅਰਾਦੇ ਸਾਰਿਆਂ, ਹੈਸਨ ਇਹ ਧਾਰੇ।
ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਾਂ ਗੇ, ਕਰਨੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰੇ।
ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਕਰੈ ਨਾ, ਕੁਝ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰੇ।
ਖਰਚ ਹੋਏ ਨੇ ਪਲਿਓਂ, ਬਹੁਤੇ ਹੀ ਸਾਰੇ।
ਕੀ ਹੈ ਕਰਨਾ ਜਾਇ ਕੈ, ਹੁਨ ਘਰ ਵਿਚਕਾਰੇ।
ਖਾਲੀ ਹੱਥੀਂ ਜਾਵਨਾਂ, ਨਾਹੀ ਦਰਕਾਰੇ।
ਏਹ ਸਭ ਲਡ ਆਸ ਦੇ, ਖਾ ਰਹੇ ਵਿਚਾਰੇ।
ਪਰ ਨ ਕਿਤੇ ਜਹਾਜ਼ ਤੋਂ, ਰਾਹ ਵਿਚ ਉਤਾਰੇ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਹੋ ਰਹੀ, ਹੁਨ ਕਰਸੀ ਕਾਰੇ।
ਜਾਕੇ ਬੱਜ ਬੱਜ ਘਾਟ ਤੇ, ਦਿਸਨ ਖਰਤਾਰੇ।
ਦੰਗ ਰਹਿਨ ਰੋ ਵੇਖਨ ਹਾਰੇ ॥ ੧੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਪੁਜੇ ਬੱਜ ਬੱਜ ਘਾਟ ਦੋ, ਜਦ ਨੇੜੇ ਜਾਕੇ।
ਆਰ ਕਾਟੀ ਦੇ ਪਾਸ ਹੀ, ਕੀ ਰਹੇ ਤਕਾ ਕੇ।
ਆਵਨ ਕਿਸ਼ਤੀ ਸਿੰਘ ਨੇ, ਝਟ ਤੋਜ ਦੁੜਾ ਕੇ।
ਅਗੋਂ ਫਤੇ ਰਾਜਾਂਵਦੇ, ਸਭ ਸਿੰਘ ਲਖਾ ਕੇ।
ਏਹ ਭੁਲੇ ਨੇ ਸ਼ਕਲ ਤੇ, ਭੋਲੇ ਭੁਰਮਾ ਕੇ।
ਸਿੰਘ ਨਹੀਂ ਇਹ ਕਾਇਰਾਂ, ਰਹਿ ਭੇਸ ਵੱਟਾਕੇ।

ਏਹ ਤਾਂ ਪੁਲਸੀ ਧਾੜ ਏ, ਰਹਿ ਚੁਪ ਕਰਾਕੇ ।
ਮਹੁਰੀ ਸੁਖਾ ਸਿੰਘ ਸੀ, ਆਏ ਲੁਪਕਾ ਕੇ ।
ਢਿਲ ਨ ਕੀਤੇ ਬੋਲਦੇ, ਚੰਗਾ ਧਮਕਾ ਕੇ ।
ਨਾਮ ਲਿਖਾਵੋ ਆਪਣੇ, ਆਕਨ ਸਮਝਾ ਕੇ ।
ਬੈਠੇ ਅਪਣਾ ਰੰਗ ਵਿਖਾ ਕੇ ॥ ੧੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਦਫਤਰ ਬਾਬੇ ਹੁਰਾਂ ਦਾ, ਸਭ ਲਿਆ ਦਬਾਈ ।
ਫੇਰ ਤਲਾਸ਼ੀ ਮਾਰਿਆਂ, ਚੰਗੀ ਕਟਵਾਈ ।
ਨਾਮ ਪਿੰਡ ਤੇ ਜ਼ਿਲੇ ਭੀ, ਲੋਂਦੇ ਲਿਖਵਾਈ ।
ਜਿਤਨੇ ਹੈਸਨ ਆਦਮੀ, ਫੈਰਿਸਤ ਬਨਾਈ ।
ਜੇ ਕੋਈ ਅੱਗੋਂ ਪੁਛਦਾ, ਏਹ ਦੇਣ ਸੁਨਾਈ ।
ਤੁਸਾ ਉਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਹੈ ਦਿਜਾ ਕਰਾਈ ।
ਕਇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਤੁਸਾਂ ਨੇ, ਤਕਲੀਫ ਉਠਾਈ ।
ਖਰਚ ਤੁਸਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ, ਹੈ ਹੋਇਆ ਭਾਈ ।
ਸੋ ਸਭ ਮਿਲਸੀ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ, ਗਿਨ ਗਿਨ ਪਾਈ ।
ਏਸੇ ਕਰਕੇ ਅਸਾਂ ਨੇ, ਏਹ ਕ੍ਰਿਤ ਕਮਾਈ ।
ਤੁਸੀ ਕਰੋ ਨ ਸ਼ੰਸਾ ਕਾਈ ॥ ੧੮ ॥

ਪਉੜੀ

ਲਗਾ ਬੱਜ ਬੱਜ ਘਾਟ ਤੇ, ਜਹਾਜ਼ ਕਨਾਰੇ ।
ਅਰੋ ਇਕ ਲੈਣ ਸੀ, ਜੋ ਖੜੇ ਤ੍ਰਿਆਰੇ ।

ਭੁਖਿਆ ਇੰਜਨ ਓਸਦਾ, ਜੋ ਚੀਕਾਂ ਮਾਰੇ।
ਆਏ ਵਿਚ ਜਹਾਜ ਦੇ, ਪੁਲਸੀ ਬਹੁ ਸਾਰੇ।
ਆਖਨ ਸਿੰਘਾਂ ਸਾਰਿਆਂ, ਉਤਰੋ ਤਤਕਾਰੇ।
ਗੱਡੀ ਖੜੀ ਤਿਆਰ ਹੈ, ਨਹੀ ਬਣੇ ਅਵਾਰੇ।
ਇਕ ਜ਼ਬਾਨੇ ਸਿੰਘ ਤਾਂ, ਬੋਲੇ ਹੁਸ਼ਆਰੇ।
ਏਹ ਕਲਕੱਤਾ ਨਹੀ ਹੈ, ਕਿਉ ਰਹੇ ਉਤਾਰੇ।
ਅਸੀ ਨ ਏਥੇ ਉਤਰੇਂ, ਕਿਉ ਕਰੋ ਖੁਆਰੇ।
ਅਗੋਂ ਬੋਲੇ ਤੜ ਕੇ, ਪਾਪੀ ਹਤਿਆਰੇ।
ਤੁਸਾਂ ਚਲੇ ਨ ਕੋ ਇਨਕਾਨੇ ॥ ੧੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਬੱਸ ਆਖਿਆ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ, ਨਹੀ ਢਿਲ ਲਗਾਨੀ।
ਏਹੋ ਗਲ ਅਖੀਰ ਦੀ, ਹੁਨ ਅਸਾਂ ਕਰਾਨੀ।
ਫੜ ਫੜ ਕੇ ਲੈ ਜਾਵਨਾ, ਨਹੀ ਗੋਲ ਲੁਕਾਨੀ।
ਸਿੰਘ ਸੁਨਾਵਣ ਆਪਣੀ, ਸਭ ਦੁਖ ਕਹਾਨੀ।
ਪਾਣੀ ਥੋੜ੍ਹਾ ਦੇਵਣਾ, ਹੈ ਤ੍ਰਿਖਾ ਮਿਟਾਨੀ।
ਗਡੀ ਵਿਚ ਹੀ ਮਿਲੇਗਾ, ਪੀ ਲੈਣਾ ਪਾਨੀ।
ਫੜ ਫੜ ਲਗੇ ਕਢਨੇ, ਜਮ ਰੂਪ ਪਰਾਨੀ।
ਤਰਸ ਨ ਕਰਦੀ ਜ਼ਨਾਨੀ, ਏਹ ਪੁਲਸੀ ਢਾਨੀ।
ਉੜਕ ਸਾਰੇ ਉਤਰੇ, ਗਲ ਔਖੀ ਜਾਨੀ।
ਬੈਠੇ ਹੋਠਾਂ ਬਿਰਛ ਦੇ, ਕੁਝ ਛਾਂਉ ਲਖਾਨੀ।

ਹੁਣ ਸਿੰਘਾਂ ਕੀ ਮਰਜ਼ੀ ਠਾਨੀ ॥ ੨੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਨਾਲੇ ਗੁਰੁ ਗਰੰਥ ਸੀ, ਇਕ ਸਿੰਘਾਂ ਪਾਸੇ ।
ਸਿੰਘ ਸਦਾ ਹੀ ਜੀਵੰਦੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਭਰਵਾਸੇ ।
ਰਖ ਅਗਾੜੀ ਬੈਠਦੇ, ਪਰ ਚਿਤ ਨਿਰਾਸੇ ।
ਪਕੇ ਕੀਤੇ ਸਾਰਿਆਂ, ਆਰਾਦੇ ਖਾਸੇ ।
ਗਡੀ ਥੋੜੇ ਬੈਠਦੇ, ਮਨ ਖਾਇ ਤਰਾਸੇ ।
ਕਲਕੱਤੇ ਨੂੰ ਚਲਨਾ, ਸੋਧ ਅਰਦਾਸੇ ।
ਚੁਕ ਸਵਾਰੀ ਗੁਰੂ ਦੀ, ਤੁਰਦੇ ਸੁਖ ਰਾਸੇ ।
ਨਾਲ ਨਾਲ ਹੀ ਪਲਸੀਏ, ਹੇ ਤੁਰੇ ਹਰਾਸੇ ।
ਤਿੰਨ ਮੀਲ ਤੇ ਹੋਰ ਹੀ, ਬਨ ਗਏ ਤਮਾਸ਼ੇ ।
ਬਾਈ ਸਿਕਲ ਤੇ ਆਵੰਦਾ, ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਮਿਲਾਸੇ ।
ਕੀ ਕਰਦਾ ਸੋ ਬਚ ਨ ਬਿਲਾਸੇ ॥ ੨੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਵੈਸਰਾਇ ਨੇ ਘਲਿਆ, ਮੈਨੂ ਅਗਵਾਈ ।
ਪੁਛਾ ਦੁਖ ਸੁਖ ਤੁਸਾਂ ਦਾ, ਹੈ ਸਚ ਸੁਨਾਈ ।
ਦੇ ਸਹੈਤਾ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ, ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਈ ।
ਦਸੋ ਇਕ ਥਾਂ ਬੈਠਕੇ, ਸਭ ਗਲ ਜਨਾਈ ।
ਮੁੜਕੇ ਪਿਛੇ ਚਲਣਾਂ, ਇਸ ਵਿਚ ਭਲਾਈ ।
ਅਜੇ ਵੀ ਸਿਖਾਂ ਭੋਲਿਆਂ, ਨਹੀਂ ਗਲ ਲਖਾਈ

ਕੀਤੀ ਉਸ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਨੇ, ਕੈਸੀ ਚਤਰਾਈ।
ਸਚ ਜਾਨ ਲਈ ਓਸਦੀ, ਝੂਠੀ ਏਹ ਗਾਈ।
ਮੁੜੇ ਪਿਛਾੜੀ ਤੁਰਤ ਹੀ, ਗੁਰ ਧੰਨ ਅਲਾਈ।
ਅਰਜ਼ ਸੁਣੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਹੈ ਸਾਡੀ ਭਾਈ।
ਭਲੇ ਜਾਨ ਦੇ ਭਲੀ ਲੁਕਾਈ ॥ ੨੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਦੋਇ ਕੰਪਨੀ ਰੋਹਿਆਂ, ਚਲ ਮਗਰੋਂ ਆਈ।
ਅਜੇ ਨਾ ਲੰਘੇ ਮੀਲ ਵੀ, ਆ ਘੇਰੀ ਪਾਈ।
ਛੇਤੀ ਛੇਤੀ ਕੂਕਦੇ, ਮੁੰਹ ਰੀਦ ਬਕਾਈ।
ਸਿੰਘਾਂ ਟੁਰੇ ਮਾਰਦੇ, ਏਹ ਵਡ ਕਸਾਈ।
ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨ ਦੇਵੰਦੇ, ਅੱਤ ਭਾਰੀ ਚਾਈ।
ਅਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਪੁਜਦੇ; ਬਹੁ ਦੁਖ ਉਠਾਈ।
ਬੈਠੋ ਗਡੀ ਆਖਦੇ, ਨਹੀ ਢਿਲ ਲਗਾਈ।
ਲਭੱਨ ਉਸ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਨੂੰ, ਪਰ ਕੌਨ ਬਤਾਈ।
ਧੋਖਾ ਦੇ ਲੈ ਆਵੰਦਾ, ਸੋ ਚਾਲ ਚਲਾਈ।
ਹੈ ਸੀ ਓਹ ਬਹੁਪੀਆਂ ਜੋ, ਗਿਆ ਠਗਾਈ।
ਫਾਥੇ ਆਕੇ ਸਿੰਘ ਕੁਦਾਈ । ੨੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਝਗੜੇ ਝਾਂਜੇ ਵਿਚ ਹੀ, ਸੂਰਜ ਅਸਤਾਯਾ।
ਗਡੀ ਚੜ੍ਹਦੇ ਸਿੰਘ ਨ, ਹੈ ਦਾਈ ਆਲਾਯਾ

ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਫੌਜ ,ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਘੇਰਾ ਪਾਯਾ।
ਗੁਸੇ ਹੋ ਜਰਨੈਲ ਨੇ, ਝਾਂ ਹੁਕਮ ਚੜ੍ਹਾਯਾ।
ਦਾਰੋ ਗੋਲੀ ਝੁਰਤ ਹੀ, ਕਰ ਦਿਓ ਸਫਾਯਾ।
ਤੜ ਤੜ ਗੋਲੀ ਛੁਟਦੀ, ਤੜ ਥਲ ਮਚਾਯਾ
ਬਹੁਤ ਮੋਏ ਕੁਝ ਨਸਦੇ, ਜਿਸ ਰਬ ਵਚਾਯਾ।
ਘਲੂ ਘਾਰਾ ਝਾਸਤੇ, ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਆਯਾ।
ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਗੁਰ ਰੰਘ ਦਾ, ਕੀ ਹਾਲ ਬਨਾਯਾ।
ਏਹ ਜ਼ਮਾਨਾਂ ਕਹਿਰ ਦਾ, ਕੀ ਰਬ ਵਖਾਯਾ।
ਸਿੰਘਾਂ ਤੇ ਭਾਣਾ ਵਰਤਾਯਾ ॥ ੨੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਰਾਤ ਸਾਰੀ ਹੀ ਗੋਲੀਆਂ, ਸੀ ਫੌਜ ਚਲਾਈਆਂ
ਪਤਾ ਖੜਕੇ ਜ਼ਰਾ ਜੇ, ਕਰ ਦੇਨ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ।
ਕਈ ਮੁਸਾਫਰ ਮਰਗਏ, ਬੇ ਅਰਥ ਅਜ਼ਾਈਆਂ।
ਬਾਬਾ ਜੀ ਵੀ ਬਚ ਗਏ, ਝਲੀ ਕਰੜਾਈਆਂ।
ਜੋ ਕੁਝ ਬਜ ਬਜ ਘਾਟ ਤੇ, ਗਲਾਂ ਵਰਤਾਈਆਂ
ਜਾਨ ਨ ਸਕੇ ਦਸੀ ਆਂ, ਮੈਂ ਥੋੜ ਲਿਖਾਈਆਂ।
ਸੁਖਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੀਸ ਤੇ, ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਲਾਈਆਂ।
ਨੀੜਾਂ ਇਸਦੀ ਖੋਟੀਆਂ, ਸਨ ਢਾਂਗ ਕਸਾਈਆਂ
ਢਾਗਾਂ ਇਸਦੇ ਹਥ ਸੀ, ਸਰਕਾਰ ਫੜਾਈਆਂ।
ਇਨ ਥੋਲੇ ਨੇ ਸੀਸ ਤੇ, ਲੈ ਲਈ ਬੁਰਾਈਆਂ।

ਸਿਖ ਸਦਾਇ ਨ ਸ਼ਰਮਾਂ ਆਈਆਂ ॥ ੨੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਜੋ ਜੋ ਹੋਈਆਂ ਸਖਤੀਆਂ, ਸਨ ਏਸ਼ ਬਹਾਨੇ ।
ਜੋ ਪ੍ਰਦੇਸੋਂ ਆਵੰਦ, ਚਲ ਹਿੰਦਸਤਾਨੇ ।
ਫੜ ਫੜ ਸੁਟੇ ਤੁਰਤ ਹੀ, ਸੋ ਜੇਹਲਖਾਨੇ ।
ਕਈ ਬਿਨਾ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ, ਫਾਸੀ ਲਟਕਾਨੇ ।
ਫਰਖ ਸਿਮਰ ਦੇ ਆਵੰਦੇ, ਮੁੜ ਯਾਦ ਜ਼ਮਾਨੇ।
ਕਈ ਸੈਕੜੇ ਸੂਰਮੇਂ, ਸਿੰਘ ਪਾਰ ਬੁਲਾਨੇ ।
ਕੰਧੀ ਸਿੰਘ ਬਲਵੰਤ ਸੇ, ਨਹੀਂ ਬਚੇ ਸਿਆਨੇ
ਬੋ. ਏ, ਸਿੰਘ ਕਰਤਾਰ ਜੋ, ਬਨ ਗਏ ਨਸ਼ਾਨੇ
ਸਾਰੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ, ਫਿਰਦੇ ਪਰਵਾਨੇ ।
ਬਨੀਆਂ ਕਈ ਕਮੇਟੀਆਂ, ਰਲ ਗਏ ਸ਼ਿਤਾਨੇ ।
ਸਿੰਘਾਂ ਉਤੇ ਕੈਹਰ ਤੁੜਾਨੇ ॥ ੨੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਝੋਲੀ ਚੁਕਾਂ ਭੈੜਿਆਂ, ਏਹ ਕਿਰਤ ਫੜਾਈ ।
ਲੀਡਰ ਮੰਨੇ ਕੌਮ ਨੇ, ਨਹੀ ਚਾਲ ਲਖਾਈ ।
ਪਾਕੇ ਬੁਰਕਾਂ ਗਊ ਦਾ, ਰਹਿ ਸ਼ੇਰ ਛਪਾਈ ।
ਸਾਧ ਵੇਸ਼ਨੋ ਦਿਸ ਦੇ, ਮਨ ਵਡੇ ਕਸਾਈ ।
ਬਾਹਰ ਲੀਰਾਂ ਚਿਤ ਤੋਂ, ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਧਿਕਾਈ ।
ਠਗ ਖਾ ਰਹੇ ਪੰਥ ਨੂੰ, ਤਿਸ ਤਨ ਬੁਰਾਈ ।

ਏਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕਮੇਟੀਆਂ, ਦੇ ਚੋਧਰ ਪਾਈ।
ਸਿਖ ਫੜਾਵਨ ਵਾਸਤੇ, ਰਹ ਜਤਨ ਕਰਾਂਈ।
ਇਛਾਂ ਲੈਣ ਮੁਰੱਬਿਆਂ, ਰਹਿ ਜਤਨ ਕਰਾਈ।
ਕਈ ਭੁਖੇ ਸਰਦਾਰੀਆਂ, ਕੁਲ ਘਾੜੀ ਸਾਈ।
ਕਈ ਭੁੱਖਿਆਂ ਨੇ ਮੱਤ ਚਾਈ॥ ੨੭॥

ਪਉੜੀ

ਜਥਾ ਸਿੰਘ ਰਣਧੀਰ ਦਾ, ਸਨ ਸਭੈ ਅਕਾਲੀ।
ਸੋਬੀ ਏਸ ਹਨੇਰੀਓਂ, ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਖਾਲੀ।
ਝੋਲੀ ਚੁਕਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ, ਅਖਲਾਲ ਵਖਾਲੀ।
ਨੇਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵੀ, ਹੈ ਏਹ ਕਮਾਲੀ।
ਘੱਲੇ ਸਾਰੇ ਜੇਹਲ ਨੂੰ, ਮਨ ਮੌਜ ਮਨਾਲੀ।
ਏਸੇ ਕਰ ਸਰਦਾਰੀਆਂ, ਜਗ ਵਿਚ ਬਨਾਲੀ।
ਸੋ ਬੈਠੇ ਵਿਚ ਜੇਹਲ ਦੇ, ਕਰ ਚੇਤੇ ਵਾਲੀ।
ਏਹ ਦੁਨ ਮੌਜਾਂ ਮਾਣ ਦੇ, ਸੌਂ ਨੀਂਦ ਸੁਖਾਲੀ।
ਬਨੇ ਤਾਜ ਓਹ ਕੌਮ ਦੇ, ਕੁਰਬਾਨੀ ਘਾਲੀ।
ਓਹ ਜਸ ਏਹ ਅਪਜਸ ਨੂੰ, ਰਹਿ ਦੋਵੇਂ ਪਾਲੀ।
ਆਪੋ ਆਪਨੀ ਕਿਰਤ ਸੰਭਾਲੀ ॥੨੮॥

ਪਉੜੀ

ਬਜ ਬਜ ਉਤੇ ਆਨਕੇ, ਤਕਲੀਫ ਉਠਾਈ।
ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਕਢਿਆਂ, ਧਕੇ ਮਰਵਾਈ।

ਨਾਲ ਵਿਚਾਰੇ ਹਿੰਦੀਆਂ, ਕਿਉਂ ਏਹ ਵਰਤਾਈਂ
ਏਹ ਲੋੜਨ ਸੌਦਾਗਰੀ, ਕਤਨੀ ਅਧਿਕਾਈ।
ਗੌਰਮਿੰਟ ਸੌਦਾਗਰੀ, ਕਿਉਂ ਤਕ ਸਕਾਈ
ਏਸੇ ਕਰਕੇ ਓਸ ਨੇ, ਸਭ ਰੋਕ ਲਗਾਈ।
ਹੋਰ ਨ ਦੂਜੀ ਗਲ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਵਿਚ ਕਾਈ।
ਦੂਜਾ ਝੋਲੀ ਝਾੜ ਜੋ, ਖੁਦ ਸਾਹੇ ਭਾਈ।
ਕੌਮ ਘਾਤੀਆ ਵੇਖ ਲੋ, ਕੀ ਕਿਰਤ ਕਮਾਈ।
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿਖਾਂ ਆਪਣੀ, ਕੁਰਬਾਨੀ ਲਾਈ।
ਬੁਰਾ ਓਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਹੇ ਬਤਾਈ॥ ੨੯ ।

ਪਉੜੀ

ਕਈਆਂ ਨੇ ਪਕੜਨ ਦਾ, ਸੀ ਕੰਮ ਉਠਾਯਾ
ਲਾਕ ਲੱਭ ਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ, ਵਿਚ ਜੇਹਲ ਪੁਜਾਯਾ
ਕਈਆਂਨੇ ਵਿਚ ਸਭਾ ਦੇ, ਏਹ ਪਾਸ ਕਰਾਯਾ।
ਸਿਖ ਨ ਓਨਾਂ ਦਸਦੇ, ਏਹ ਫਤਵਾ ਲਾਯਾ।
ਦੂਰ ਆਪ ਨੇ ਸਿਖੀਓਂ,ਗੁਰਵਾਕ ਭੁਲਾਯਾ।
ਆਪ ਦਾੜ੍ਹੀਆਂ ਰੰਗਦੇ, ਮੁੰਹ ਕਾਲਾ ਭਾਯਾ।
ਕੌਮ ਘਾਤੀਆਂ ਐਸਿਆਂ, ਹੈ ਦੇਸ ਡੁਬਾਯਾ।
ਕਰਨ ਗੁਲਾਮੀ ਦੂਜਿਆਂ, ਲਾਲਚ ਭਰਮਾਯਾ।
ਸਿਦਕੀ ਸਿਖਾਂ ਵਾਸਤੇ, ਕੀ ਜ਼ੁਲਮ ਕਮਾਯਾ।
ਮਤ ਦਏ ਕਰਤਾਰ ਜੇ, ਏਨ੍ਹਾਂ ਸਮਝਾਯਾ।

ਭਲਾ ਦੇਸ ਦਾ ਲੈਣ ਤਆਜਾ ॥ ੩੦ ॥ ੬ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ਼

ਦੋਹਰਾ

ਵੇਖੋ ਅਕੇ ਮੁਕਿਆ, ਜਦ ਦੀ ਯੂਰਪ ਜੰਗ।
ਗੌਰਮਿੰਟ ਨੇ ਬਦਲਿਆ, ਗਿਰਗਟ ਵਾਂਗੂੰ ਰੰਗ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਜੰਗ ਯੂਰਪ ਦਾ ਮੁਕਿਆ, ਕੀ ਰੰਗ ਬਨਾਯਾ।
ਸਭ ਨੇ ਸ਼ੁਕਰ ਅਦਾਲ ਦਾ, ਸੀ ਬਹੁਤ ਮਨਾਯਾ।
ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਕੀਤੀ ਹਿੰਦੀਆਂ, ਏਥੇ ਚਿਤ ਲਾਯਾ।
ਹੋਨ ਮੁਰਾਦਾਂ ਪੂਰੀਆਂ, ਨੇੜੇ ਦਿਨ ਆਯਾ।
ਜੋ ਸੀ ਵੇਲੇ ਜੰਗ ਦੇ, ਸਾਨੂੰ ਫਰਮਾਯਾ।
ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਜ਼ਖਮਾਂ, ਕਹਿ ਕਹਿ ਭਰਮਾਯਾ।
ਮਿਲੈ ਰਿਆਤ ਹਿੰਦ ਨੂੰ, ਹਥਾਂ ਤੇ ਚਾਯਾ।
ਏਸੇ ਧੋਖੇ ਹਿੰਦੀਆਂ, ਸੀ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾਯਾ।
ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਸਭ ਵਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਕੁਝ ਲੁਕਾਯਾ
ਜੋਧੇ ਲਖਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਸਿਰ ਜਾ ਕਰਵਾਯਾ।
ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਸਭ ਭੁਲਾਯਾ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਪਰ ਵਖਾਏ ਖਾਲਸੇ ਰਣ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰੀ।
ਵੈਰੀ ਕੀਰਤ ਗਾਵੰਦੇ ਮੁਖਦਾਰਾਂ ਭਾਰੀ।
ਧਰਤ ਕੰਬਦੀ ਪੈਨ ਜੇ ਗੁਰਸਿਖ ਬਲਕਾਰੀ।
ਜਦੋਂ ਜੈਕਾਰਾ ਗਾਜਦਾ ਪੈਂਦੀ ਧਮਕਾਰੀ।
ਸਾਹੁ ਸੁਕਦੇ ਕਾਇਰਾਂ ਕਰ ਹਾ ਹਾ ਕਾਰੀ।
ਰਖਦੇ ਜਾਇ ਫਰਾਂਸ ਨੂੰ ਸਿਖ ਜਾਨਾਂ ਵਾਰੀ।
ਤਰਲੇ ਹਾਕਮ ਕਢਦੇ ਕਰ ਮਿਨਤ ਦਾਰੀ।
ਏਸੇ ਕਰਕੇ ਖਾਲਸੇ ਏਹ ਹਿੰਮਤ ਧਾਰੀ।
ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਵਾਸਤੇ ਬਨ ਰਹੇ ਹਿਤਕਾਰੀ।
ਪਤਾ ਨਹੀ ਸੀ ਭੋਲਿਆਂ ਏਹ ਕਰਨ ਖੁਵਾਰੀ।
ਭੁਲ ਗਏ ਸਾਡੀ ਕਾਰ ਗ਼ਜ਼ਾਰੀ ॥ ੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਚੜਿਆ ਜਟ ਖ਼ੂਰ ਤੇ, ਮਨ ਖ ਵਨ ਰੱਚਾ।
ਰਜ ਗਿਆ ਜਦ ਖਾਇਕੈ, ਕੀ ਰੋਲਾ ਮੱਚਾ।
ਚਲੀ ਹਨੇਰੀ ਕਹਿਰ ਦੀ, ਕੰਬੇ ਤਰ ਅੱਚਾ।
ਖਰਤਾ ਹੋਇਆ ਗਿਰਨ ਦਾ, ਕਰ ਏਨਤੀ ਜੱਚਾ
ਦਿਆਂ ਸਰੀਨੀ ਪੀਰ ਦੀ, ਜੋ ਏਥੋਂ ਬੱਚਾ।
ਉਤਰ ਮਥਾ ਟੇਕਦਾ, ਇਹ ਬਿਨੈ ਕਰੱਚਾ।
ਨਾ ਚੜਦਾ ਨਾ ਦੇਵੰਦਾ, ਇਉ ਏਲੇ ਸੱਚਾ।

ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਦਸਿਆ, ਸੋ ਕਰਤਬ ਪੱਚਾ ।
ਬਦਨ ਕਰੈ ਤੇ ਖਿਸਕ ਜਾਇ, ਸੋ ਕਹੀਏ ਕੱਚਾ
ਅੰਦਰੋਂ ਚੋਥਾ ਕੁੜਿਆਰ, ਕੁੜੀ ਹੀ ਰੱਚਾ।
ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਨਾ ਸਤ ਖੱਚਾ ॥ ੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਹਾਕਮ ਰਹੇ ਫੁਲਾਵੰਦੇ, ਦੇ ਝੂਠੇ ਲਾਰੇ।
ਵਿਚ ਜੰਗ ਦੇ ਝੋਕਦੇ ਨਹੀਂਦੇ ਇਤਬਾਰੇ ।
ਦੁਨ ਸਭ ਦੇਵੇ ਹੋ ਰਹੇ ਕੀ ਕਰਨ ਵਿਚਾਰੇ।
ਦੇਣ ਰਿਆਇਤ ਦਿੰਦ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰ ਵਿਸਾਰੇ ।
ਲਾਰੇ ਦਿਸਣ ਸਾਹਿਆਂ ਉਲਟੇ ਵਰਤਾਰੇ।
ਨਸ਼ ਪਾਵੰਦੇ ਵਟਕੇ ਵਡ ਸੰਗਲ ਭਾਰੇ ।
ਰੌਲਟ ਬਿਲ ਬਨਾਇਕੈ ਕੀ ਕਰਦੇ ਕਾਰੇ।
ਲੋਕਾਂ ਰਖੋ ਜੁੜਕੇ ਇਹ ਮਤੇ ਵਿਚਾਰੇ ।
ਬਚੇ ਨ ਕਠੇ ਰਹਿਕੈ ਹਿੰਦੀ ਦੇ ਚਾਰੇ ।
ਸ਼ਾਦੀ ਗਮੀ ਲਗਾਵੰਦੇ ਬਹੁ ਬੰਧਨ ਸਾਰੇ ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਬੁਰੇ ਨਜ਼ਾਰੇ ॥ ੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਦਏ ਰਿਆਇਤ ਦਿੰਦ ਨੂੰ ਇਹ ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ।
ਖੁਦ ਗਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਨਾਲ ਜੋ ਬੇ ਰੁਮਰਾਹੀ ।
ਸੰਸਲ ਵਾਲੇ ਹਿੰਦੀਆਂ ਗਲ਼ ਕਰੀ ਮਨਾਹੀ ।

ਦੌਲਟ ਏਕਟ ਫੇਰ ਬੀ. ਦੇ ਪਾਸ ਕਰਾਂਹੀ।
ਪੂਰੇ ਬੰਧਨ ਹਿੰਦੀਆਂ ਪੈ ਜਾਨ ਸਬਾਹੀ।
ਫੜੇ ਪੁਲਿਸ ਜਿਸ ਚਾਹੁੰਦੀ ਮੁਖਤਾਰੀ ਤਾਹੀ।
ਉਜ਼ਰ ਨ ਕੋਈ ਚਲਨਾ ਫਿਰ ਉਸਦੇ ਮਾਹੀ।
ਨਹੀਂ ਸਫਾਈ ਪੁਛਣੀ ਅਦਾਲਤ ਕਾਹੀ।
ਪੁਜੇ ਅੰਦਰ ਜੇਹਲ ਦੇ, ਬੈਠੇ ਦੁਖ ਪਾਹੀ।
ਜਿਸ ਤੋਂ ਹਿੰਦਸਤਾਨ ਦੀ, ਹੋਇ ਪੁਜ ਤੁਬਾਹੀ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਨੀਚ ਦਿਸ ਈ ॥ ੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਦਿਸਦੀ, ਵਡੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰੀ।
ਵੇਲੇ ਉਤੇ ਹੋਵੰਦੀ, ਮਿਠੀ ਮੁਹ ਭਾਰੀ।
ਕੰਮ ਕਢਦੀ ਆਪਣਾ, ਅਰ ਮਿਨਤ ਦਾਰੀ।
ਪਿਛੋਂ ਠੁਠ ਚੁਮਾਵੰਦੀ, ਕਰ ਬਹੁਤ ਖੁਆਰੀ।
ਵੇਖੋ ਵੇਲੇ ਜੋਗ ਦੇ, ਕੀ ਇਸਨੇ ਧਾਰੀ।
ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਲੌ, ਸਭ ਸਿਖ ਵੰਗਾਰੀ।
ਲਾਲਚ ਝੂਠੇ ਦੱਸ ਕੇ, ਸੰਗ ਦੱਜੇ ਮੱਕਾਰੀ।
ਨਾਸ ਕਰਾਯਾ ਦੇਸ ਦਾ, ਯੂਰਪ ਵਿਚਕਾਰੀ।
ਜਾ ਜਾ ਮੋਏ ਸੂਰਮੇ, ਕਈ ਬੇ ਸ਼ੁਮਾਰੀ।
ਧਨ ਦਾਨਾਂ ਵੀ ਖਿਚਿਆ, ਕੀ ਕਹਾਂ ਪੁਕਾਰੀ
ਤੋੜੇ ਚਸ਼ਮੀ ਚੁਕ ਵਿਖਾਰੀ ॥ ੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਬਖਸ਼ਿਆ, ਰੌਲਟ ਨਿਲ ਭਾਰਾ ।
ਨਾਲੇ ਹੁਕਮ ਸੁਨਾਇਆ, ਕਰ ਕੇ ਹੰਕਾਰਾ ।
ਬੋਲ੍ਹੇ ਰਾ ਸੋ ਬੱਚੇ ਨ, ਹੋ ਮਰੈ ਦੁਆਰਾ ।
ਪਏ ਮੰਨਵਾਂ ਸਾਰਿਆਂ, ਇਹ ਰੌਬੋ ਤਾਰਾ ।
ਜਿਉ ਜਿਉ ਖਬਰਾਂ ਪੁਜੀਆਂ, ਮਚ ਹਾਹਾ ਕਾਰਾ ।
ਸਾਰੇ ਹਿੰਦ ਸਤਾਨ ਵਿਚ, ਪੈ ਧੁੰਧ ਗੁਬਾਰਾ ।
ਨਿਕੇ ਵੱਡੇ ਤੜਫਦੇ, ਸਭ ਨਰ ਤੇ ਨਾਰਾ ।
ਕਹਿਰ ਖੁਦਾਈ ਟੁਟਿਆ, ਸਿਰ ਹਿੰਦ ਅਪਾਰਾ ।
ਥਾਂ ਥਾਂ ਜਲਸੇ ਹੋਂਵਦੇ, ਕਰ ਸੋਚ ਵਚਾਰਾ ।
ਅਗਲਾ ਸਮਾਂ ਵਿਚਾਰਦੇ, ਹਿੰਦੀ ਇਕ ਵਾਰਾ ।
ਸਾਈਂ ਸੱਚਾ ਹੀ ਦਖਵਾਰ ॥ ੮ ॥

ਪਉੜੀ

ਐਸੀ ਸਖਤੀ ਵੇਖ ਕੇ, ਸਭ ਲੋਕ ਰਵਾਏ ।
ਕੱਠੇ ਹੋ ਹੋ ਰੋਲਦੇ, ਸਭ ਦੁਖ ਸਥਾਏ ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਬਿਲ ਦੇ, ਕ੍ਰਿਮੀਂ ਵਰਤਾਰੇ ।
ਰੌਲਟ ਐਕਟ ਬਿਲ ਦੀ, ਸਭ ਦਫਾ ਜਿਤਾਏ ।
ਬਹੁਂ ਸੌ ਕੱਠੇ ਹੋਇ ਕੇ, ਬਾਗਾਂ ਮਦਵਾਏ ।
ਪਲਸ ਨ ਛੱਡੇ ਕਦੇ ਵੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਦੱਬ ਪਾਏ ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਲੋੜਦੀ, ਏਹ ਰੀਤ ਚਲਾਏ ।

ਮਾਰੇ ਰੋਣ ਨ ਦੇਵੰਦੀ, ਮੁੰਹ ਖੰਦ ਕਰਾਏ।
ਏਹ ਨਜ਼ਾਰੇ ਦਿਸਦੇ, ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਏ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਕਹਿਰ ਕਮਾਏ ॥ ੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਿਆ ਕ੍ਰੋਪੀ ਮਾਲਕਾ, ਹੈ ਤੂੰ ਵਰਤਾਈ।
ਏਹ ਮੁਸੀਬਤ ਹਿੰਦ ਦੇ, ਜੋ ਸਿਰ ਤੇ ਪਾਈ।
ਸ਼ੇਰ ਗਊਆਂ ਨੂੰ ਚਾਰਦੇ, ਖਾ ਰਿਹਾ ਕਸਾਈ।
ਖੇਤ ਉਮੜੇ ਵਾੜ ਜੇ, ਕੌ ਰੱਖੇ ਭਾਈ।
ਮਾਂ ਜੇ ਪੁਤਾਂ ਮਾਰਦੀ, ਕੌ ਲਾਡ ਕਰਾਈ।
ਮਿਤ੍ਰ ਦਰੋਹੀ ਮਿਤ ਜੇ, ਵੈਰੀ ਨਹਿ ਕਾਈ।
ਸੋਈ ਹਾਲਤ ਹਿੰਦ ਦੀ, ਡਿੱਠੀ ਅਜ਼ਮਾਈ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਲੋੜਦੀ, ਤਿਸ ਧੂੜ ਉਡਾਈ।
ਛਾਉ ਜੋ ਬੈਠੇ ਬਿਰਛ ਦੀ, ਤਿਸ ਰਹੀ ਕਟਾਈ।
ਫਲ ਏਸ ਦਾ ਪੈ ਭੋਗਣ', ਸੰਸਾ ਨਹਿ ਤਾਈ।
ਹੋਰ ਫੇਰ ਨ ਕੋਈ ਰਹਾਈ ॥ ੧੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਹੈ ਸੀ ਲਾਟ ਲਾਹੌਰ ਦਾ, ਉਡਵਾਇਨ ਬੰਦਾ।
ਬਾਹਰੋਂ ਮਿਠਾ ਬੋਲਦਾ, ਸੀ ਅੰਦਰ ਗੰਦਾ।
ਦੂਜਾ ਡਾਇਰ ਰਲ ਗਿਆ, ਹਥ ਫੌਜ ਰਖੰਦਾ।
ਓਹਦਾ ਜੰਨੀ ਲਾਟ ਦਾ, ਸੀ ਰਖਦਾ ਮੰਦਾ।

ਦੋਵੇ ਚੋੜ ਚਪਟ ਨੇ, ਗੁਰ ਭੱਲੀ ਕਰੰਦਾ।
ਨੀਯਤ ਏਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦੀ, ਵਿਚ ਖੋਟ ਵਸੰਦਾ।
ਏਨ੍ਹਾਂ ਹਥ ਪੰਜਾਬ ਦਾ, ਪਰਬੰਧ ਰਹੰਦਾ।
ਤਰਸ ਨ ਮਾਸ਼ਾ ਰਖਦੇ, ਇਨਸ ਨਾਂ ਸੰਦਾ।
ਡੁਬੇ ਵਿਚ ਹੰਕਾਰ ਦੇ, ਲਾ ਅਕੱਲੇ ਜੰਦਾ।
ਦੋਵੈਂ ਵਾਂਗ ਬਰੂਦ ਸੀ, ਚੰਗਆੜਾ ਪੰਦਾ।
ਡਰੈ ਨ ਪਾਪੀ ਪਾਪ ਕਮੰਦਾ ॥ ੧੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਗੁਰ ਧਾਮ ਦੀ, ਮਹਿਮਾਂ ਅਧਿਕਾਈ।
ਸਿਖ ਆਂਵਦੇ ਹਿੰਦ ਦੇ, ਰਖ ਸਟਧਾ ਭਾਈ।
ਪੂਜਾ ਭੇਟਾ ਚਾਹੜਦੇ, ਬਹੁ ਪ੍ਰੇਮ ਰਖਾਈ।
ਸਚਾ ਏਹ ਬੈਕੁੰਠ ਹੈ, ਪਾ ਦਰਸਨ ਗਾਈ।
ਆਵੈ ਮਾਝਾ ਮਾਲਵਾ, ਉਮੰਗ ਉਠਾਈ।
ਧਨੀ ਪੋਠੋ ਹਾਰ ਨੂੰ, ਕਾਬਲ ਲੌ ਧਾਈ।
ਸਿੰਧ ਬਿਲੋਚਿਸਤਾਨ ਵੀ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਗਿਨਾਈ।
ਬਲਖ ਬੁਖਾਰਾ ਆਂਵਦਾ, ਕੰਧਾਰ ਸਬਾਈ।
ਢਾਕਾ ਅਤੇ ਆਸਾਮ ਵੀ, ਬੰਗਾਲ ਸੁਹਾਈ।
ਚਾਰੇ ਕੋਨੇ ਧਰਤ ਦੇ, ਆਵਨ ਉਮਡਾਈ।
ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਪਾਵਨ ਸਾਈ ॥ ੧੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਰੋਜ ਵਸਾਖੀ ਆਵੰਦੇ, ਸਭ ਹੁਮ ਹੁਮਾਈ।
ਨਾਲੇ ਗਰਜ਼ ਵਪਾਰ ਦੀ, ਚਿੱਤ ਵਿਚ ਟਕਾਈ।
ਉਲਟੇ ਮਝਾ ਮਾਲਵਾ, ਨਰ ਨਾਰ ਸਬਾਈ।
ਪੰਜਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮੇਲਿਓਂ, ਕੀ ਰੰਗ ਬਨਾਈ।
ਲੈਕਚਰ ਹੁੰਦੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ, ਬਹੁ ਸਭਾ ਲਗਾਈ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਪਕੜਦੀ, ਦੋ ਲੀਡਰ ਭਾਈ।
ਕਿਚਲੂ ਸੈਫਲ ਦੀਨ ਨੂੰ, ਸਤਪਾਲ ਮਲਾਈ।
ਇਸ ਤੋਂ ਭੜਕੇ ਲੋਕ ਸੀ, ਬਹੁ ਜੋਸ਼ ਵਧਾਈ।
ਬੰਕ ਨੈਸ਼ਨਲ ਲੁਟਿਆ, ਫਿਰ ਅੱਗ ਲਾਈ।
ਟੌਨਹਾਲ ਵੀ ਸਾੜਿਆ, ਤੜਥੱਲ ਮਚਾਈ।
ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੇ ਲਹਿਰ ਚਲਾਈ ॥ ੧੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਰੁਜਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸਾੜਿਆ ਅਸਟੇਸ਼ਨ ਮਾਰਾ।
ਨਾਲ ਕਚਹਿਰੀ ਢੁਕਦੇ ਗਿਰਜਾ ਇਕ ਭਾਰਾ।
ਪਟੜੀ ਪੁਟਨ ਵੇਲ ਦੀ ਕਈ ਥਾਇ ਗੁਵਾਰਾ।
ਬਚੇ ਵਜ਼ੀਰਾਂ ਬਾਦ ਨ ਜੋ ਖਾਸ ਦਿਵਾਰਾ।
ਅਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਗਿਰਦਿਓਂ ਢਹਿ ਗਈ ਅਪਾਰਾ।
ਰੌਲਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ, ਪੈ ਗਿਆ ਕਰਾਰਾ।
ਝੋਲੀ ਚੁਕਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੁਨ ਕਰਨ ਰੁਜ਼ਗਾਰਾ।

ਮਿਲੈ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੀ ਕਰਦੇ ਕਾਰਾ।
ਨਾਸ ਕਰਾਵਨ ਦੇਸ ਦਾ ਏਹ ਮਤਾ ਚਿਤਾਰਾ।
ਮਾਰਸ਼ਲਲਾ ਹੁਨ ਕਰਦਿਓ ਨਹੀ ਦੁਜਾ ਚਾਰਾ।
ਉਡ ਇਰ ਨੂੰ ਏਹ ਪੁਕਾਰਾ ॥ ੧੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਖਾਸ ਵਿਸਾਖੀ ਰੋਜ਼ ਨੂੰ ਵਡ ਸਭਾ ਲਗਾਨੀ।
ਜਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲੇ ਬਾਗ ਦੇ ਵਿਚ ਕਾਰ ਮਿਦਾਨੀ।
ਵਿਦਿਆਰੱਥੀ ਕਾਲਜਾਂ ਬਹੁ ਲੋਕ ਸੈਲਾਨੀ।
ਬਹੁਤੇ ਪੇਂਡੂਆਂ ਜਟ ਸੀ, ਕੋਵਲ ਅਗਿਆਨੀ।
ਕੱਠਾ ਬੜਾ ਹਜੂਮ ਸੀ ਪਰ ਅਮਨ ਅਮਾਨੀ।
ਲੈਕਚਰ ਹੁੰਦੇ ਜੋਸ਼ ਦੇ ਹਿਤ ਦੇਸ ਪਛਾਨੀ।
ਸਿਰ ਤੇ ਇਕ ਜਹਾਜ਼ ਵੀ ਉਡੇ ਅਸਮਾਨੀ।
ਝੰਡੀ ਦਿਤੀ ਓਸ ਨੇ ਤਾਂ ਲਾਲ ਨਿਸ਼ਾਨੀ।
ਓਧਰ ਡ ਇਰ ਆਖਿਆ ਲੈ ਫੌਜ ਮਹਾਨੀ।
ਹੈ ਸਨ ਫੌਜੀ ਗੋਰਖੇ, ਜੋ ਤੁਖਮ ਸ਼ਤ ਨੀ।
ਮਿਲਜਾ ਹੁਕਮ ਨ ਦੇਰ ਲਗਾਨੀ ॥ ੧੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਾਬਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਗਾਜਾ।
ਇਕ ਦੋ ਗੋਰੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ, ਪਸਤੌਲ ਚਲਾਜਾ।
ਮੋਏ ਸਜਮੇਂ ਵਿਚ ਸੀ, ਫਲ ਕਰਨੀ ਪਾਜਾ।

ਇਕ ਮੇਮ ਨੂੰ ਘੇਰ ਕੇ, ਸੀ ਬਹੁਤ ਸਤਾਯਾ।
ਕੰਮ ਕਰਿਆ ਏਹ ਮੂਰਖਾਂ, ਫਲ ਉਲਟਾ ਲਾਯਾ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਏਸ ਨੂੰ, ਚੁਕ ਬਹੁਤ ਵਧਾਯਾ।
ਗਦਰ ਏਸ ਨੂੰ ਦੱਸ ਕੇ, ਹੈ ਜ਼ੁਲਮ ਕਮਾਯਾ।
ਬੈਠੇ ਲੋਕੀ ਅਮਨ ਵਿਚ, ਚੁਪ ਚਾਪ ਦਬ ਜਾ।
ਗਿਨਦੇ ਫੌਜੀ ਹੋਗਏ, ਜਦ ਹੁਕਮ ਚੜ੍ਹਾਯਾ।
ਕਾਰਤੂਸ ਸਭ ਘਤਦੇ, ਨਹਿ ਚਿਤ ਸ਼ਰਮਾਯਾ।
ਬੇਦਰਦਾਂ ਨੂੰ ਤਰਸ ਨ ਆਯਾ॥ ੧੬॥

ਪਉੜੀ

ਤੜਤੜ ਛੁਟਨ ਗੋਲਿਆ, ਜਿਉ ਜੋਂ ਭੁਠਆਰੇ।
ਦੜ ਦੜ ਡਿਗਨ ਯਾਤਰੂ, ਜੋ ਵੇਖਣ ਹਾਰੇ।
ਹਥ ਸੀ ਖਾਲੀ ਸਾਰਿਆਂ, ਜੋ ਬੰ ਹਥਜਾਰੇ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਘੱਤਿਆ, ਕੀ ਕਹਿਰ ਕਹਾਰੇ।
ਵਿਦਿਆ'ਰਥੀ ਮਰ ਗਏ, ਮਾਂ ਪੁਤ ਦੁਲਾਰੇ।
ਕਈ ਜੁਵਾਨ ਰੰਗੀਲੜੇ, ਨਾਰਾਂ ਭੁਹਤਾਰੇ।
ਵੀਰ ਭੈਣਾਂ ਦੇ ਮਰ ਗਏ, ਜੋ ਬਹੁਤ ਪਿਜਾਰੇ।
ਰੋਂਦੇ ਬੱਚੇ ਛਡਦੇ, ਕਈ ਬੁਢੇ ਵਾਰੇ।
ਚਾਹ ਨ ਕਿਧਰੇ ਲਭਦਾ, ਜੀ ਕਰਨ ਵਿਚਾਰੇ।
ਰਿਤਦੇ ਰਿਦੇ ਮਕਾਨ ਸੀ, ਢਾਥੇ ਵਿਚਕਾਰੇ।
ਭਿਜ਼ਦੇ ਹਾਹਾ ਕਾਰ ਪੁਕਾਰੇ॥ ੧੭॥

ਪਉੜੀ

ਨਾਕਮ ਭੈੜੇ ਦੇਸ ਦਾ, ਭੈੜਾ ਉਡਵਾਇਰ।
ਭੈੜੀ ਉਸ ਜ਼ਬਾਨ ਤੋਂ, ਕੀਤਾ ਕੀ ਜ਼ਾਹਿਰ।
ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਉਸ ਦਾ, ਦੂਜਾ ਸੀ ਡਾਇਰ।
ਨੱਸ ਪਏ ਸਭ ਲੋਕ ਸੀ, ਰੋਕੇ ਨਹੀਂ ਫਾਇਰ।
ਮੋਇਆਂ ਉਤੇ ਮਾਰਦਾ, ਇਹ ਵੱਡਾ ਕਾਇਰ।
ਨੱਸ ਨ ਸੱਕੇ ਕੋਈ ਥੀ, ਏਥੇਂ ਹੁਨ ਜ਼ਾਹਿਰ।
ਡਾਇਰ ਫੰਦਕ ਭੁਨਦਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਤਾਇਰ।
ਛੁਟੇ ਨਾਲੇ ਲਹੁ ਦੇ, ਜਿਉਂ ਟੁਟਾ ਸਾਇਰ।
ਮ੍ਰਿਗ ਪੰਜਾਬੀ ਬਚੜੇ, ਏਹ ਖ਼ੂਨੀ ਨਾਹਿਰ।
ਜਦ ਤੀਕਰ ਸੀ ਗੋਲੀਆਂ ਰਹਿੰਦੇ ਭੁੜਕਾਇਰ।
ਪਈ ਹੱਲ ਜੁਲੀ ਦੱਸੇ ਸ਼ਾਇਰ ॥ ੧੮ ॥

ਪਉੜਾ

ਕਈਆਂ ਜਾਨਾਂ ਦਿਤਿਆ, ਕਈ ਅੰਗ ਕਟਾਏ।
ਸੱਟਾਂ ਖਾ ਕਈ ਭਿਗਦੇ, ਬਹੁ ਜ਼ਖਮ ਲਗਾਏ।
ਕਈ ਪਜਾਮੇ ਨੀਰ ਦੇ, ਛਡੇ ਤੜਫਾਏ।
ਜਾਨ ਨ ਦੇਂਦੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ, ਜੋ ਤਰਸ ਕਮਾਏ।
ਜਾਕੇ ਦੁਖੀ ਨਿਮਾਨਿਆਂ, ਜੋ ਨੀਰ ਪਲਾਏ।
ਮਾਰ ਸੁਲਾਏ ਮੁਫਤ ਹੀ, ਫਿਰ ਪਹਿਰੇ ਲਾਏ।
ਘਰ ਘਰ ਦੋਨੇ ਪਿਟਨੇ, ਪੰਜਾਬ ਸਭਾਏ।

ਕਹਿਰ ਵਰਤਿਆ ਦੇਸਤੇ, ਕੋ ਰਹੀ ਨ ਜਾਏ ।
ਛਡੇ ਪਿੰਜ ਸੱਤ ਜ਼ਿਲੇ ਸਾਂ, ਹੋਰ ਸਭੇ ਦਬਾਏ ।
ਥਾਂ ਥਾਂ ਫੋਜਾਂ ਘਲਿਆਂ, ਕੀ ਕਹਾਂ ਸੁਨਾਏ ।
ਏਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕੀ ਬਹੁਤ ਦੁਖਾਏ ॥ ੧੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਸੁਧਾ ਸਰੋਵਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ, ਵਿਚ ਕੀ ਵਰਤਾਈ।
ਹਲਕਾਂ ਹੋਈ ਪੁਲਸ ਨੇ, ਬਹੁ ਪੈਮ ਮਚਾਈ।
ਕਈ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਜਾਇਕੈ, ਡਾਦਾ ਢਮਕਾਈ।
ਏਹੋ ਹਾਲਤ ਫੋਜੀਆਂ, ਕਿਨ ਘੱਟ ਰਖਾਈ।
ਬਹੁਤੇ ਪਕੜ ਬੋਦੋਂਸਿਆ, ਆ ਸਜ਼ਾ ਦਵਾਈ।
ਕਈ ਜਗਾਂ ਤੋਂ ਲੁਟ ਵੀ, ਹਥ ਏਨ੍ਹਾਂ ਆਈ।
ਹਾ ਕਿਸਮਤ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ, ਕੀ ਰਬ ਲਿਖਾਈ।
ਵੀਰ ਵੀਰ ਨ ਰਖਦੇ, ਹਮ ਦਰਦੀ ਕਾਈ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਰੱਬ ਦੇ, ਸਭ ਰਹੇ ਚੜ੍ਹਾਈ।
ਮਾਂਉ ਜਵਾਨੀ ਮੁਫਤ ਗੁਵਾਈ ॥ ੨੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਛੋਟੇ ਬੱਸੇ ਬਹੁਤ ਹਾ, ਨ ਟੱਕ ਸੜਾਏ।
ਪੜਨੇ ਵਾਲੇ ਲਾਡਲੇ, ਪੈਦਲ ਚਲਵਾਏ।
ਧੁਪ ਵਸਾਖੇ ਕੜਕਵੀਂ, ਕੈਸੇ ਦੌੜਾਏ।
ਪੈਂਡਾ ਸੋਲ੍ਹਾਂ ਮੀਲ ਦਾ, ਨ ਕਿਤੇ ਠਹਿਰਾਏ।

ਪਾਨੀ ਪੀਨ ਨ ਦੇਂਵਦੇ, ਅਸਵਾਰ ਲਗਾਏ।
ਕਈ ਵਿਚਾਰੇ ਵਿਲ੍ਹੜਦੇ, ਜਦ ਬੈਂਤਾਂ ਖਾਏ।
ਮਾਰ ਖਾਂਦਿਆਂ ਮਰ ਗਏ, ਸ਼ਹੀਦੀ ਪਾਏ।
ਗੋਰੇ ਤੇ ਕਈ ਦੇਸੀਆਂ, ਬਹੁ ਜ਼ੁਲਮ ਕਮਾਏ।
ਗੋਰੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਦੇਸ ਦੇ, ਕੀ ਦਰਦ ਰਖਾਏ।
ਲਾਨਤ ਓਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸੀਆਂ, ਮੂੰਹ ਕਾਲ੍ਹ ਲਾਏ।
ਕਰਦ ਜ਼ੁਲ੍ਮ ਨਹੀ ਸ਼ਰਮਾਏ ॥ ੨੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਭੁਖੇ ਕਈ ਸਲਾਮ ਦੇ, ਕੀ ਕਿਰਤ ਕਮਾਂਦੇ।
ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਕਰ ਸਖਤੀਆਂ, ਸਨ ਦੀਨ ਮਨਾਂਦੇ।
ਹਥ ਸਲਾਮਾਂ ਜੋੜ ਕੇ, ਫੜ ਜਬਰ ਕਰਾਂਏ।
ਪੁੰਛ ਨਾਲੀਆਂ ਚੁਕਦੇ, ਮੂੰਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥੁਕਾਂਦੇ।
ਕਰ ਨਾਰਾਂ ਬੇ ਹੁਰਮਤੀ, ਆਪੋਂ ਹਰ ਖਾਂਦੇ।
ਹਥ ਨਾਰਾਂ ਦੇ ਢੁਕਦੇ, ਨਾ ਹੀ ਮਰ ਜਾਂਦੇ।
ਛੋਕੀ ਪਕੁੜਾ ਭੁਲ੍ਹਦੇ, ਘਰ ਨਰਕ ਬਨਾਂਦੇ।
ਤਾਂ ਜਾਨਣ ਜਦ ਆਇਕੈ, ਜਮ ਡੰਡੇ ਲਾਂਦੇ।
ਸਾਰੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ, ਭੜਥਲ ਮਚਾਂਦੇ।
ਦੇਸ ਦੋਹੀ ਪਾਪੀਓ, ਮੂੰਹ ਦਾਗ ਲਵਾਂਦੇ।
ਮਨ ਮੰਦੇ ਕਰ ਮੰਦ ਵਖਾਂਦੇ ॥ ੨੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਈ ਵਿਚਾਰੇ ਤੋਰਦੇ, ਵੜ ਕਾਲੇ ਪਾਨੀ।
ਕਈਆਂ ਕੈਦਾਂ ਮਿਲਿਆਂ, ਮਿਲਿਆਂ ਦੁਖ ਦਾਨੀ।
ਝੱਲੀ ਚੁਕਾਂ ਭੈੜੇਆਂ, ਕਰ ਹਥੀ ਸ਼ਿਤਾਨੀ।
ਦੇਸ ਦੋਹੀਂ ਬਨ ਗਏ, ਬਹੁਤੇ ਅਭਿਮਾਨੀ।
ਲਾਜ ਨ ਅਪਣੇ ਦੇਸ ਦੀ, ਮੂਰਖ ਅਗਿਆ ਨੀ।
ਖੁਸ਼ੀ ਕਹਨ ਲਈ ਗੋਰਿਆਂ, ਕੀ ਕ੍ਰਿਤ ਕਮਾਨੀ।
ਧੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਦੀਆਂ ਇਜ਼ਤਾਂ ਕਰਰਹੇ ਵਿਗਾਨੀ।
ਭੈੜੇ ਨਹੀ ਵਿਚਾਰਦੇ ਏਹ ਦੇਸ ਕਹਾਨੀ।
ਧੀ ਭੈਣ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੀ ਹੁਇਆ ਪ ਸਮਾਨੀ।
ਮੰਦਾ ਵਾਕ ਨ ਬੋਲਦੇ ਏਹ ਮਰਦ ਨਸ਼ਾਨੀ।
ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੇ ਹੈ ਪਰਗਟਾਨੀ ॥ ੨੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਹਿਰ ਦ ਹੋਰੇ ਵਰਤਿਆ ਵਿਚ ਗੁਜਰਾਂਵਾਲੈ।
ਸ਼ੇਖੂ ਪੁਰੇ ਕਸੂਰ ਵੀ ਵਰਤੇ ਏਹ ਚਾਲੇ।
ਅੰਮ੍ਰਤ ਸਰੇ ਕਠਾਲੀਆਂ ਪੱਟੀ ਅਜਨਾਲੇ।
ਬਾਰ ਸਮਿਥ ਸ਼ਿਤਾਨ ਦੇ ਸਨ ਕੰਮ ਦਿਖਾਲੇ।
ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਇਕ ਸੂਦ ਸੀ ਦੋਵੇਂ ਮੂੰਹ ਕਾਲੇ।
ਹਦ ਟਪਾਲੀ ਜ਼ੁਲਮ ਦੀ ਓਹ ਕਹਿਰ ਕਮਾਲੇ।
ਚੋਤੇ ਕਰ ਮੰਨ ਧੱਕਦਾ ਓਹ ਮੰਦ ਖਿਆਲੇ।

ਏਹੋ ਜੈਸੇ ਹੋਰ ਭੀ ਜੋ ਕਰਨ ਕੁਚਾਲੇ।
ਵੈਰ ਲਏ ਕਈ ਦੇਸਾਂਅ, ਲਖ ਸਮੇ ਸੁਖਾਲੇ।
ਇਕ ਦੂਜੇ ਪਕੜਾਂਵਦੇ ਮਨ ਖੋਟ ਸੰਭਾਲੇ।
ਕੀ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਨੇ ਅੰਮੇ ਵਖਾਲੇ ॥ ੨੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਕੰਮ ਆਪਣਾਂ ਭਾਇਰ ਨੇ ਜਦ ਬੰਦ ਕਰਾਯਾ।
ਕਈ ਸੈ ਕੜੇ ਮਾਰ ਕੈ ਫਿਰ ਪਤਿਆਲਾਯਾ।
ਲੋਥਾਂ ਗਾਇਬ ਕੀਤੀਆਂ ਏਹ ਢੰਗ ਚਲਾਯਾ।
ਕੀਤੇ ਅਪਨੇ ਜ਼ੁਲਮ ਤੇ ਹੈ ਪੜਦਾ ਪਾਯਾ।
ਰੂੜ ਸਿੰਘ ਤਾਂ ਮੂੜ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਲਵਾਯਾ।
ਸਦੇ ਵਿਚੇ ਦਰਬਾਰ ਦੇ ਆਦਰ ਵਿਖਲਾਯਾ।
ਕਢੇ ਗੁਰੂ ਖਜ਼ਾਨਿਓ ਗਹਾ ਅਧਿਕਾਯਾ।
ਸਿਰੋਪਾਨ ਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਐਸੇ ਬਤਲਾਯਾ।
ਦਮੜਾ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਸੀ ਤਿਸ ਹਥ ਫੜਾਯਾ।
ਦੇਣਾ ਓਨ੍ਹਾਂ ਛੱਜੀਆਂ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਜਤਾਯਾ।
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਮਾਰ ਮੁਕਾਯਾ ॥ ੨੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਰੂੜ ਸਿੰਘ ਬੀ ਜਾਨਿਓ, ਭਾਇਰ ਦਾ ਭਾਈ।
ਸਿਰੋ ਪਾਉ ਗੁਰ ਧਾਮ ਤੋਂ, ਦੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ।
ਨਾਮ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਉਜਲੇ, ਤਿਸ ਕਾਲਖ ਲਾਈ।

ਪੁਤ ਭਾਈ ਜੋ ਏਸਦਾ, ਮਰਦਾ ਤਿਸ ਜਾਈ।
ਦੇਂਦਾ ਫੇਰ ਇਨਾਮ ਜੋ, ਹੁੰਦੀ ਵਡਿਆਈ।
ਹੁਨ ਤਾਂ ਇਸਨੇ ਆਪਨੇ, ਸਿਰ ਛਾਈ ਪਾਈ।
ਜਾਮਾਂ ਲਾਂਨਤ ਪੈ ਗਿਆ, ਗਲ ਵਿਸਦੇ ਸਾਈ।
ਰਹਿੰਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੀਕ ਨ, ਸੋ ਉਤਰੇ ਕਾਈ।
ਮੂੰਹ ਨ ਲੌਣਾਂ ਗੁਰੂ ਨੇ, ਏਸਨ ਦੁਰਕਾਈ।
ਪਾਵੈ ਵਾਸਾ ਨਰਜ਼ ਦਾ, ਹੈ ਸਚ ਸੁਨਾਈ।
ਦੇਸ ਦੋਹੀ ਵਡਾ ਕਹਾਇ ॥ ੨੬ ॥ ੭ ॥

ੴ ਸਤਿ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ ਤੁਰੀ

ਦੋਹਰਾ

ਜਿਵੇਂ ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ ਹੁਨ, ਪੂਗਟੇ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ॥
ਕਾਨਰ ਕੋਈ ਏਸਦੇ, ਸੋ ਸਭ ਕਹਾਂ ਪੁਕਾਰ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਮਾਂ ਜੰਗ ਦਾ ਖਾਲਸੇ, ਸੀ ਚੁਪ ਬਤਾਇਆ।
ਕੰਮ ਕਾਜ ਜੋ ਧਰਮ ਦਾ, ਸਭ ਰੋਕ ਰਖਾਇਆ
ਦੇਣ ਸਹੈਤਾਂ ਜੰਗ ਦੀ, ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਲੁਕਾਇਆ।
ਪੁਤ ਭਤੀਜੇ ਨਾਤਿਆਂ, ਭਰਤੀ ਕਰਵਾਇਆ

ਬਚਨ ਉਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ, ਸੀ ਚਿਤ ਲਗਾਇਆ।
ਜੰਗ ਜਦੋਂ ਹੀ ਮੁਕਿਆ, ਰੰਗ ਹੋਰ ਬਨਾਇਆ।
ਜਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲੇ ਬਾਗ਼ ਦਾ, ਸਾਕਾ ਵਰਤਾਇਆ।
ਜਿਸਨੇ ਸਿਖਾਂ ਸਿਦਕੀਆਂ, ਹੈਸੀ ਕੁੜ ਰਾਇਆ।
ਹੁਨਰਲ ਮਿਲਕੇ ਮਾਰਿਆਂ, ਏ ਮਤ ਪਕਾਇਆ
ਕੌਮ ਨ ਐਸੇ ਬਚੇ ਗੀ, ਏਹੋ ਲੇਖ ਪਾਇਆ।
ਸੋਚ ਸਮਝਕੇ ਚਿਤ ਲਗਾਇਆ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਾਂਗ੍ਰਸ ਜੋ ਹਿੰਦ ਦੀ, ਅੰਮ੍ਰਤ ਸੜ ਆਈ।
ਸਿਖ ਸੀ ਉਸਤੋਂ ਵਖਰੇ ਨਾ ਟਲਦੇ ਕਾਈ।
ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨੂੰ, ਰਹਿੰਦੀ ਦੁਚਿਤਾਈ।
ਸਿਖ ਨ ਅਵਨ ਵਿਚਜੇ, ਗਲ ਸਰੇ ਨ ਕਾਈ।
ਲੋੜਨ ਸਿਖਾਂ ਮੇਲਣਾਂ, ਲਖ ਜਤਨ ਕਰਾਈ।
ਕਾਂਗ੍ਰਸ ਤੇ ਆ ਏ ਜੋ, ਲੀਡਰ ਸਮਝਾਈ।
ਇਕ ਛਿਨ ਸਿਖਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ, ਸੀ ਚਾਹੇ ਛਕਾਈ
ਕਾਂਗਸ ਦੇ ਵਿਚ ਤਾਂ, ਲਇ ਸਿਰ ਬੁਲਾਈ।
ਚਲਦੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਆਨਕੇ, ਰਹਿ ਬੈਠ ਜੁਦਾਈ
ਸਾਰੇ ਵਡੇ ਲੀਡਰਾਂ, ਏਹ ਬਿਰਤੀ ਗਾਈ।
ਜੁਦਾ ਰਹੇ ਨ ਦੇਸ ਭਲਾਈ ॥ ੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਗਲਾਂ ਐਸੀ ਸੁਣਦਿਆਂ, ਸਿਖ ਲੀਡਰ ਸਾਰੇ।
ਕਾਂਗ੍ਰਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ, ਮਿਲਦੇ ਹਿਤ ਧਾਰੇ।
ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਗੁਰਪੁਰਬ ਸੀ, ਗੁਰ ਦਸਮ ਪਜਾਰੇ
ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਹੋਣਾ ਕਲ ਮੰਗਲ ਚਾਰੇ।
ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵੀ ਆ ਰਲੇ ਹਜ਼ਾਰੇ।
ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਪਲਕੀ ਸਭ ਲੈਨ ਉਠਾਰੇ।
ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਮ ਜਨਾਵੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਬਲਿਹਾਰੇ।
ਲੋਕੀ ਹੋਏ ਦੇਖ ਨੇ ਤਕ ਏਹ ਨਜ਼ਾਰੇ।
ਕੌਮਾਂ ਤਿੰਨੈ ਮਿਲਦੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਹੁਲਾਰੇ।
ਫਟ ਕਟ ਕੇ ਕਢਦੇ ਡੰਡੇ ਸਿਰ ਮਾਰੇ॥
ਘਿਉ ਖਿਚੜੀ ਹੁੰਦੇ ਇਕਵਾਰੇ ॥ ੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਿਖ ਲੀਗ ਬੁਨਿਆਦਵੀ ਸਿਖਾਂ ਤਾਂ ਭਾਰੀ।
ਹਕ ਕੌਮ ਦੇ ਰਖਣੇ ਸਨ ਹੋਏ ਭਾਰੀ।
ਨਹੀ ਦੀਵਾਨ ਸੀ ਤਕਦਾ ਏਹ ਔਕੜ ਸਾਰੀ
ਚਹਿੰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਕ ਸੀ ਹੋ ਰਹੀ ਖਵਾਰੀ।
ਕੌਮੀ ਮੋਢੇ ਤੜਫਦੇ ਸਨ ਚਾਲ ਨਿਹਾਰੀ।
ਏਹੋ ਮੌਕਾ ਜਾਨਿਆਂ ਚੰਗਾ ਗੁਨਕਾਰੀ।
ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਲੀਗ ਦਾ ਹੋਣਾ ਹਿਤ ਧਾਰੀ।

ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਜੋ ਲਾਂਡਰ ਦੁਸ਼ਿਆਰੀ।
ਸਦੇ ਸਾਂ ਵਿਚ ਲੀਗ ਦੇ ਕਰ ਮਿੰਨਤ ਦਾਰੀ।
ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਇ ਸੋ ਮੰਨਦੇ ਨਹੀਂ ਨਾਹਿ ਉਚਾਰੀ।
ਹੋਈ ਲਹਿਰ ਵਿਚ ਸਿਖਾਂ ਜਾਰੀ ॥ ੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਮਦਨ ਮੋਹਨਾ ਮਾਲਵੀ ਜਗ ਵਿਚ ਸਤਕਾਰੇ।
ਸੈਫ ਦੀਨ ਚਲ ਆਵੰਦਾ ਹੋਰ ਕਈ ਅਪਾਰੇ।
ਲੈਕਚਰ ਦਿਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਹਿਤ ਮੇਲ ਸੁਹਾਰੇ।
ਸਿਖਾਂ ਨੇ ਸੁਨ ਮੰਨਿਆ ਜੋ ਕਿਹਾ ਪੁਕਾਰੇ।
ਧੰਨ ਦਿਹਾੜਾ ਅਜਦਾ ਰਹਿ ਲੋਕ ਉਚਾਰੇ।
ਵੇਖੋ ਸਦੀਆਂ ਵਿਛੜੇ ਮਿਲਦੇ ਹਿਤ ਧਾਰੇ।
ਥੋੜੇ ਹੁਨ ਇਸ ਹਿੰਦ ਦੇ ਲਗ ਜਾਸਨ ਪਾਰੇ।
ਕਈ ਮਲਾਹ ਲਗਾਨ ਗੇ ਰਲ ਚਪੇਡ਼ਾਂ ।
ਏਸੇ ਬਿਨ ਇਤਫਾਕ ਤੋਂ ਰਹਿ ਕਸ਼ਟ ਸਹਾਰੇ
ਜਦੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਜੈਕਾਰ ॥ ੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਿਖ ਲੀਗ ਹੈ ਸਾਭ ਦੀ ਕਰਕੇ ਤਕੜਾਈ।
ਹਕ ਕੌਮ ਦੇ ਰਖਣੇ ਇਹ ਨੀਂਹ ਟਿਕਾਈ।
ਗੁਰ ਧਾਮਾਂ ਦੀ ਰਖਿਆ ਗਲ ਮੁਖੀ ਰਖਾਈ।
ਸਿੰਘ ਹਰ ਚੰਦ ਸ੍ਰਦਾਰ ਨੇ ਸੀ ਰਾਲ ਉਠਾਈ।

ਤਦੋਂ ਏਸਦੇ ਪਖ ਤੇ ਨਹੀ ਬੋਲੇ ਕਾਈ।
ਹੁਨ ਤਿਸਦੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੇ ਹੇ ਗਲ ਵਧਾਈ।
ਸਾਂਭ ਕਰੋ ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਿਆਂ ਫਿਰ ਗਲ ਹਿਲਾਈ॥
ਬਹੁਤੀ ਸੋਚਾਂ ਸੋਚ ਕੇ ਪੱਕੀ ਠਹਿਰਾਈ।
ਬਨੇ ਅਕਾਲੀ ਫੌਜ ਜੋ ਤੇਗ ਸਾਂਭੇ ਸਾਈ।
ਏਸੇ ਉਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸਭ ਰਹੇ ਜਨਾਈ।
ਹੋਨ ਅਕਾਲੀ ਕੈਸੇ ਭਏ ॥ ੭ ॥

ਪਉੜੀ।

ਕਲਗੀਧਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੇ ਜਦ ਸਿੰਘ ਸਜਾਏ।
ਸਚੇ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਦੇ ਇਕੇ ਲੜ ਲਾਏ।
ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੇ ਗੇੜ ਤੋਂ, ਦੇ ਸੁਧਾ ਛੁਡਾਏ।
ਸਭ ਮਹਜ਼ਬ ਤੋਂ ਵਖਰੇ, ਖਾਲਸਾ ਸਦਵਾਏ।
ਮੜੀ ਮਸਾਣੀ ਗੋਰ ਤੋਂ, ਨਹੀ ਆਸ ਰਖਾਏ।
ਗੁਰੂ ਭੈਰੋ ਦੇਵੀਆਂ, ਸਭ ਪਰੈ ਹਟਾਏ।
ਹਰ ਇਕ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਦੀ ਪਟੀ ਸਿਖਲਾਏ।
ਬੁਰਾ ਨ ਕਿਸੈ ਜਾਨਦੇ, ਏਹ ਗੁਨ ਪ੍ਰਗਟਾਏ।
ਕੌੜਾ ਹਾਕ ਨ ਮੂੰਹ ਤੋਂ, ਕਢ ਕਿਸੈ ਸੁਨਾਏ।
ਸਦਾ ਸਹਾਰਾ ਰਖਦ, ਮਨ ਸ਼ੁਕਰ ਮਨਾਏ।
ਕਾਦਰ ਕੁਦਰਤ ਵਿਚ ਲਖਾਏ ॥ ੮ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਦਾ ਗਰੀਬਾਂ ਰਖਿਆ, ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਖਾਈ।
ਪਰ ਨਾਰੀ ਧੀ ਭੈਣ ਦੇ, ਹੈ ਤੁਲ ਬਤਾਈ।
ਚੋਰੀ ਚੁਗਲੀ ਈਰਖਾ, ਨਿੰਦਾ ਹਟ ਕਾਈ।
ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤ ਲੋਭ ਦੀ, ਜੜ ਪੁਟ ਦਵਾਈ।
ਕਰੋ ਤਰਸ ਕਮਜ਼ੋਰ ਤੇ, ਲਾ ਹਿਮਤ ਭੁ ਈ।
ਜਰ ਜ਼ਿਮੀਨ ਜ਼ਰ ਜ਼ੋਰ ਨੂੰ ਰਹਿਣਾ ਸੁਖ ਪਾਈ।
ਧਰਮ ਹੇਤ ਸਿਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਹਿ ਡਰਨ ਕਦਾਈ।
ਸਭ ਦਾ ਭਲਾ ਮਨਾਵਣਾ ਲੱਖ ਅੰਸ ਖੁਦਾਈ।
ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇ ਏਹ ਰੀਤ ਕਮਈ।
ਗਾਠੀ ਰਾਹ ਚਲਾਵਣਾ ਗੁਰਮਤ ਸੁਖਦਾਈ।
ਇਹ ਅਕਾਲੀਆਂ ਰੀਤ ਸਦਾਈ। ੯॥

ਪਉੜੀ

ਖਾਨ ਧਰਮ ਦੀ ਦਖਣੀ ਬਨ ਕੇ ਮਰਦਾਨੇ।
ਧਰਮ ਨੂੰ ਧੱਕਾ ਲਰੋ ਨ ਇਹ ਸਬਕ ਸਿਖ ਨੇ।
ਕੰਘਾ ਕੱਛਾ ਕੜਾ ਲੌ ਲੰਬੀ ਕਿਰਪਾਨੇ।
ਰਖੋ ਅੰਗ ਸਜਾਇ ਕੈ ਚੁਰ ਹੁਕਮ ਪਛਾਨੇ।
ਸਚ ਬੋਲਣਾ ਝੂਠ ਤੋਂ ਡਰ ਰਖੋ ਮਹ ਨੇ।
ਲੜਨਾ ਹੈ ਤ ਅਸੂਲ ਦੇ ਨਹੀ ਪੈਰ ਹਟਾਨੇ।
ਜ਼ਾਤ ਪਾਤ ਤੇ ਬੰਧਨਾ ਕਰ ਦੇਣੇ ਹਾਨੇ।

ਜਾਤ ਇਕ ਹੈ ਰਬ ਦੀ ਕਰ ਚਿਤ ਵਸਾਨੇ
ਅੰਗ ਅਪਣੇ ਜਾਨ ਕੇ ਸਭ ਦ·ਸ ਨਮਾਨੇ
ਪਰਧਨ ਵੇਖ ਨ ਡੋਲਨਾ ਸੰਤੋਖ ਰਖਨੇ
ਗੁਨ ਅਕਾਲੀਆਂ ਏਹੋ ਜਾਨੇ ॥ ੧੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਛਲਨਾ ਵਿਚ ਨ ਮੋਹ ਦੇ ਲਖ ਝੂਠ ਪਸਾਰਾ
ਰਹਿਣਾਂ ਵਾਂਗ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਅੰਦਰ ਸੰਸਾਰਾ
ਧੀਆਂ ਪੁਤ ਇਕ ਖੇਲ ਹੈ ਜਗ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ
ਜੈਸੇ ਵਿਚ ਸਰਾਂਇ ਦੇ ਦੋ ਘੜੀ ਗੁਜ਼ਾਰਾ
ਪੈਣਾਂ ਵਿਚ ਨ ਬੰਦਨਾ ਰੱਖ ਢੰਗ ਨਿਆਰਾ
ਖੁਲ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਵਿਚਰਨਾ ਕਰ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰਾ
ਹਕ ਨ ਮਾਰਨ ਦੂਸਰੇ ਰਖ ਆਪ ਸੰਭਾਰਾ
ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਛੱਡਿਆ ਹੰਕਾਰਾ
ਚਿਤ ਵਿਚਾਰਨ ਨਿਤਹੀ ਕਰਨਾ ਉਪਕਾਰਾ
ਸਤਿਗੁਰ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਇਹ ਹੁਕਮ ਉਚਾਰਾ
ਸੋਈ ਅਕਾਲੀ ਕਰਨ ਪਿਆਰਾ ॥ ੧੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਇਕੋ ਓਟ ਅਕਾਲ ਦੀ ਅਨ ਆਸ ਨ ਕਾਈ
ਰਹਿਣਾ ਵਿਚ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਸਦ ਸੁਖ ਮਨਾਈ
ਨਸਨਾ ਦੂਰ ਗੁਲਾਮੀਓ ਲਖ ਕੇ ਦੁਖਦਾਈ

ਜੀਵਨ ਬੁਰਾ ਗੁਲਾਮ ਦਾ ਏਹ ਸੱਚੀ ਗਾਈ।
ਸੁਖ ਨ ਕਦੇ ਗੁਲਾਮ ਨੂੰ ਰਹਿੰਦੀ ਦੁਚਤਾਈ।
ਸਾਹੁ ਸੁਕਦਾ ਡਰਿਦਿਆਂ ਨਹਿ ਬੋਲ ਸਕਾਈ।
ਨੀਵੀਂ ਅੱਖ ਗੁਲਾਮ ਦੀ ਨਹੀਸੋ ਹੈ ਤਕਾਈ।
ਭੋਰਾ ਡਿਗੰ ਓਸ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੂੰਹ ਪਾਈ।
ਤਾਂ ਭੀ ਥਰ ਥਰ ਕੰਬਦਾ ਇਹ ਬੜੀ ਬੁਰਾਈ।
ਅਗੇ ਮਾਲਕ ਰਖਦਾ ਜੋ ਕਰੈ ਕਮਾਈ।
ਨਹੀ ਗੁਲਾਮ ਅਕਾਲੀ ਭਾਈ॥ ੧੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਏਸ ਗੁਲਾਮੀ ਵਾਸਤੇ ਤਿਨ ਅਖਰ ਆਏ।
ਗਗਾ ਲੱਲਾ ਮੰਮਿਓ ਰੁਨ ਦਿਆ ਬਤਾਏ।
ਗਗਾ ਰੋਲਾ ਗਧਾ ਹੋ ਮਾਲਕ ਲਦਵਾਏ।
ਗਗਾ ਗੁੰਗਾ ਹੋਂਵਦਾ ਨਹਿ ਬੋਲ ਸਕਾਏ।
ਲੱਲਾ ਲਾਦੂ ਊਠ ਜਿਉ ਨਾਕੇਲ ਪੁਵਾਏ।
ਮਮਾ ਮੁਰਦਾ ਹੋਇ ਕੇ ਨਹਿ ਅੰਗ ਹਲਾਏ।
ਮੰਨੇ ਦੁਖ ਨ ਫੇਰ ਬੀ ਹੋ ਮਸਤ ਰਹਾਏ।
ਮਾਰੀ ਮਤ ਨ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਭੁਲਾ ਕਦਾਏ।
ਲੇਸ ਨ ਹੁੰਦੀ ਸੁਖਾਂ ਦੀ ਦੁਖ ਉਮਰ ਵਿਹਾਏ।
ਤਾਂਤੇ ਏਸ ਗੁਲਾਮੀਓ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਬਚਾਏ।
ਨਹੀ ਅਕਾਲੀ ਨੇੜ ਲਗਾਏ ॥ ੧੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਰਹੰਦੇ ਵਿਚ ਅਜ਼ਾਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਅੱਖਰ ਸਾਲੀ।
ਤਿਨੇ ਗੁਣ ਦੀ ਖਾਨ ਨੇ ਚਿਨੀ ਹੀ ਕਾਲੀ।
ਐੜਾ ਰਪ ਅਨੰਦ ਦਾ ਆਹਰ ਦਾ ਵਾਲੀ।
ਐੜਾ ਅਕਲ ਵਧਾਵੰਦਾ ਕਰ ਸੁਧ ਖਿਆਲੀ।
ਐੜਾ ਆਦਤ ਭੈੜੀਆਂ ਦੇ ਸਾੜ ਕੁਠ ਲੀ।
ਐੜਾ ਆਪ ਜਨਵਦਾ ਕਰਨੀ ਰਖਵਾਲੀ।
ਜ਼ਜ਼ਾ ਜ਼ਰ ਦੀ ਕਮੀ ਨ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਬਿਸਾਲੀ।
ਜ਼ਜ਼ਾ ਜ਼ੁਲਮ ਮਿਟਾਵਨਾ ਉਪਕਾਰ ਸੰਭਾਲੀ।
ਦਦਾ ਦਾਨੁ ਸੁ ਦਯਾ ਦੀ ਦਸ ਦੇਵੈ ਚਾਲੀ।
ਬਖਸ਼ੀ ਦਾਤੁ ਸੁ ਗੁਰੂ ਨੇ ਕਰ ਨਦਰ ਨਿਹਾਲੀ।
ਵਿਚ ਅਜ਼ਾਦੀ ਰਹਿਨ ਅਕਾਲੀ ॥ ੧੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਿਖ ਲੀਗ ਵਿਚ ਸੋਚਦੇ ਕਰ ਬਹੁਤ ਵਿਚਾਰਾ।
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਹੋਵਨਾ ਅਪਣਾ ਅਖਿਬਾਰਾ।
ਝਟ ਅਕਾਲੀ ਕਢਿਆ ਸੇਵਕ ਹੁਸ਼ਆਰਾ।
ਕਰਨੀ ਸੇਵਾ ਕੌਮ ਦੀ ਏਹ ਮੰਤਵ ਭਾਰਾ।
ਕਵਦਾ ਨਿਡਰ ਹੋਇਕੇ ਸਚਾ ਇਜ਼ਹਾਰਾ।
ਵੱਜੇ ਨੌਕਰ ਸ਼ਹੀ ਦੀ ਛਾਤੀ ਵਿਚਕਾਰਾ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਏਸ ਤੋਂ ਛਰ ਖਾਇ ਕਰਾਰਾ।

ਕਰੇ ਸਖਤੀਆਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜੋ ਕੰਮ ਨਿਕਾਰਾ।
ਛਟਿਆ ਵਿਚ ਮੈਦਾਂਨ ਦੇ ਰਖ ਗੁਰੂ ਸਹਾਰਾ।
ਮਾਨ ਤਾਨ ਬਹੁ ਪੰਥ ਦਾ ਹੈ ਇਸ ਤੇ ਭਾਰਾ।
ਰਹੇ ਰਜਦਾ ਰੂਰੂ ਪਿਆਰਾ ॥ ੧੫।

ਪਉੜੀ

ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਅਪਣੇ ਇਕਰਾਰ ਭੁਲਾਏ।
ਕੰਧ ਗਿਰੀ ਗੁਰਧਾਮ ਦੀ ਹੁਨ ਨਹੀ ਬਨਾਏ।
ਮਤਲਬ ਅਪਣਾ ਕੱਢਕੇ ਹੁਨ ਠੁਠ ਚੁਮਾਏ।
ਓਧਰ ਚੀਫ ਦੀਵਾਨ ਬੀ ਤਿਸ ਹਥ ਨ ਚਾਏ।
ਟਾਲ ਮਟੋਲੇ ਰਖਦਾ ਨਹੀ ਸੱਚ ਸੁਨਾਏ।
ਪਿੱਠ ਪੂਰੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿਖਾਂ ਸ਼ਰਮਾਏ।
ਸਿਖਾਂ ਵੇਖ ਕੁਚਾਲ ਨੂੰ ਹੁਣ ਮਤੇ ਪਕਾਏ।
ਕੰਧ ਏਨੇ ਗੁਰਧਾਮ ਦੀ ਕੋ ਜਤਨ ਕਰਾਏ।
ਸਿੰਘ ਦੂਲ ਕਵੀਸ਼ਾ ਵਿਦਵਾਨ ਸਦਾਏ।
ਸਿਖ ਲੀਰਾ ਦਾ ਸੇਵਕੋ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਭਾਏ।
ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਤਿਸਕੇ ਕਢਵਾਏ ॥ ੧੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਤਿਸਨੇ ਅਰਜੋ ਪੰਥ ਦੇ ਏਹ ਅਰਜ਼ ਗੁਜਾਰੀ।
ਕੰਧ ਗਿਰੀ ਗੁਰ ਧਾਮ ਦੀ ਸਭ ਰਹੇ ਨਿਹਾਰੀ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਦਿਸਦੀ ਕਰ ਰਹੀ ਖੁਵਾਰੀ।

ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਨਾਵੰਦੀ ਵੰਡੀ ਹੰਕਾਰੀ।
ਏਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਿਖ ਨਾ ਜੋ ਸਕੇ ਸਹੰਾਰੀ।
ਉਦਮ ਕਰੀਏ ਆਪ ਹੀ ਕਰ ਹਿੱਮਤ ਭਾਰੀ।
ਸੋ ਸਿਖ ਐਸਾ ਲੋੜੀਏ ਜੋਧਾ ਉਪਕਾਰੀ।
ਆਵੈ ਵਿਚ ਮੈਦਾਨ ਦੇ ਫਰ ਮੌਤ ਵਸਾਰੀ।
ਦਿੱਲੀ ਜਾਕੇ ਕੰਧ ਦੀ ਜੋ ਕਰਣ ਉਸਾਰੀ।
ਮਾਰ ਖਾਨ ਨਹੀ ਮਾਰਨਾ ਇਸ਼ ਪੁੱਨ ਨੂੰ ਧਾਰੀ।
ਹੋਨ ਅਕਾਲੀ ਜੋ ਬਲਿਕਾਰੀ॥ ੧੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਦੂਰ ਦੂਰ ਜਦ ਪੁਜੀਆਂ ਏਹ ਖਬਰਾਂ ਸਾਰੇ।
ਸੁਨ ਸਿੰਘ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਵੰਦੇ ਹਰਖਾਵਨ ਭਾਰੇ।
ਘੱਲਨ ਲਗੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਸਨ ਗੁਰੂ ਦੁਲਾਰੇ।
ਕਰਨੇ ਨੂੰ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਹੋ ਗਏ ਤਿਆਰੇ।
ਸਤ ਸੌ ਅਰਜ਼ੀ ਆ ਗਈ ਦਫਤਰ ਵਿਚਕਾਰੇ।
ਬੰਦ ਨ ਹੋਈਆਂ ਅਜੇ ਸੀ ਤਾ ਲਿਆ ਵਿਚਾਰੇ।
ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਦਾ ਪੰਥ ਹੈ ਨਹੀ ਸੰਕਾ ਧਾਰੇ।
ਲੈਣਾ ਚਹੇ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਕਰਕੇ ਉਪਕਾਰੇ।
ਭਾਂਵੇਂ ਢਿਲੇ ਹੋਇ ਸੀ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਨਿਹਾਰੇ।
ਪਰ ਨਹੀ ਜੌਹਰ ਛਡਿਆ ਜੋ ਠਾਠਾਂ ਮਾਰੇ।
ਧੰਨ ਅਕਾਲੀ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰੇ॥ ੧੮ ॥

ਪਉੜੀ

ਹੀਰਾ ਹੇਠਾਂ ਕੋਡ੍ਹਆਂ ਨਹੀ ਛਪੇ ਛਪਾਯਾ।
ਭਾਂਵੇਂ ਮਿਟੀ ਦਈਏ ਨਹੀ ਕਦਰ ਘਟਾਯਾ।
ਭਾਂਵੇਂ ਜੱਟ ਚਲਾਵੰਦਾ ਘੋ ਬਾਨ੍ਹੀ ਪਾਯਾ।
ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੇ ਓਸਦੀ ਵਿਚ ਨਦੀ ਵਗਾਯਾ।
ਖੋਟਾ ਖਤਾ ਪਛਾਨੀਏ ਜੌਹਰੀ ਦਰਸਾਯਾ।
ਪੈਂਦਾ ਮੁਲ ਆਪਾਰ ਹੀ ਪਰਖੇ ਪਰਖਾਯਾ।
ਰਲਦਾ ਵਿਚ ਨ ਪੱਥਨਾਂ ਲਖ ਜਤਨ ਕਰਾਯਾ।
ਹੇਠ ਰਤੀਆਂ ਦੱਬਿਆ ਉਪਰ ਉਠ ਆਯਾ।
ਵਣਜਨ ਹਾਰੇ ਬਹਰਾ, ਸੀ ਰੁਲੇ ਰੁਲ੍ਹਾਯਾ।
ਮਨਮਤ ਸੰਗਤ ਗੋਦੜੀ, ਸੀ ਪੰਥ ਦਬਾਯਾ।
ਪੰਥ ਅਕਾਲੀ ਗੁਰ ਪ੍ਰਗਟਾਯਾ ॥ ੧੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਸ਼ੇਰ ਦਾ, ਬੱਚਾ ਰਲ ਜਾਯਾ।
ਓਹੋ ਜੈਸਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਨਿਜ ਗੁਨ ਬਿਸਰਾਯਾ।
ਮਿਲੇ ਸੇਰ ਤਿਸ ਢੂੰਕਿਆ, ਮੰਤ੍ਰ ਸੁਖ ਦਾਯਾ।
ਓੜਕ ਨੂੰ ਸੋ ਸ਼ੇਰ ਹੈ, ਜਦ ਰੂਪ ਲਖਾਯਾ।
ਭਰਮ ਭੁਲਾਵਾਂ ਸੁਟ ਕੇ ਗੱਜੇ ਭਬਕਾਯਾ।
ਮਾਰਨ ਨੂੰ ਮਿਰਗਾਵਲੀ, ਬਲਿਵਾਨ ਦਸਾਯਾ।
ਲੱਭਾ ਭੇਤ ਸਿਆਨਿਆ, ਮੂਰਖ ਭੁਲਾਯਾ।

ਅੰਤ ਸ਼ੇਰ ਦਾ ਸ਼ੇਰ ਹੀ, ਮੈਦਾਨ ਰਾਜਾਯਾ ।
ਪੰਥ ਰੂਰੂ ਦਾ ਸ਼ੇਰ ਸੀ, ਮਨਮਤ ਰਲਾਯਾ ।
ਆਪਣਾ ਰੂਪ ਪਛਾਨਿਆ, ਰੂਰ ਆਪ ਸਰਾਯਾ ।
ਨਾਮ ਅਕ ਲੀ ਸਿੰਘ ਸਦਾਯਾ ॥ ੨੦ ।

ਪਉੜੀ

ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ਫਿਰ ਵੱਜ ਵਜਾ ਕੇ ।
ਲੇਖ ਅਕਾਲੀ ਕੱਢਿਆ, ਤਾਂ ਸ਼ੇਰ ਹਾਕਾ ਕੇ ।
ਨੀਯਤ ਸਮਾਂ ਕਰਾਂਵਦੇ, ਸੋ ਕਿਹਾ ਸੁਨਾ ਕੇ ।
ਕੰਧ ਬਨੀ ਰੂਰ ਧਾਮ ਦੀ, ਹੁਜਤ ਹਟਵਾ ਕੇ ।
ਨਹੀਂ ਜਾਸੀ ਖਾਲਸਾ, ਨਹੀ ਦਖੀ ਲੁਕਾ ਕੇ ।
ਸਾਰੀ ਤਾਕਤ ਆਪਣੀ, ਤਾਂ ਓਥੇ ਲਾ ਕੇ ।
ਦੇਕੇ ਆ ਕੇ ਖਾਲਸਾ, ਬਹੁ ਜ਼ੋਰ ਜਨਾ ਕੇ ।
ਜਾਂ ਤੇ ਬਨਸੀ ਕੰਧ ਏਹ, ਜੋ ਰਹੀ ਰੁਕਾ ਕੇ ।
ਜਾਂ ਸਿੱਘ ਲੈਣ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ, ਸਤਿ ਗੁਰ ਦਰ ਜਾਕੇ ।
ਇਕ ਦੂ ਇਕ ਕਰਾਵਣੀ, ਰੜ ਖੇੜ ਮੁਕਾ ਕੇ ।
ਰੱਜ ਮਿਦਾਨ ਨ ਛੱਕੇ ਝਾਕੇ ॥ ੨੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਅੱਖ ਖੁਲੀ ਸਤਕਾਰ ਦੀ, ਦੁਣ ਚੌਕ ਕਰਾਰੀ ।
ਹੋਰ ਫੇਰੀਆਂ ਕਹ ਰਹੀ, ਜੋ ਘੋਸਲ ਮਾਰੀ ।
ਹੁਣ ਤਾਂ ਪਿਸੂ ਪੈ ਗਏ, ਆ ਬਣੀ ਲਚਾਰੀ ।

ਪਾਸਾ ਕੌਈ ਨ ਸੁਝਦਾ, ਕੀ ਕਰੀਏ ਨਾਰੀ।
ਲਗੀ ਸੋਚਾਂ ਸੋਚਨੇ, ਕਰ ਕੌਂਸਲ ਚਾਰੀ।
ਓੜਕ ਹੁੰਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਅੈਸਾ ਨਿਰ ਧਾਰੀ।
ਵੈਸੀ ਕੰਧ ਬਨਾਵਨੀ, ਜੋ ਢੱਠੀ ਸਾਰੀ।
ਏਹ ਸੀ ਮਜ਼ਬੂਬੀ ਮਾਮਲਾ, ਭੁਲ ਕੀਤੀ ਭਾਰੀ।
ਝੋਲੀ ਚੁਕਾਂ ਡੋਬਿਆ, ਜਿਨਹਾਂ ਇਉ ਕਾਰੀ।
ਗੱਲ ਨ ਦੱਸੀ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ, ਜੇ ਵੱਡੇ ਮੱਕਾਰੀ।
ਕੀਤੀ ਉਲਟੀ ਕਾਰ ਗੁਜ਼ਾਰੀ ॥ ੨੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਝੋਲੀ ਚੁਕਾਂ ਬਨ ਗਈ, ਡਾਢੀ ਕਠਨਾਈ।
ਜਾਂਦੇ ਏਧਰ ਓਧਰੋਂ, ਪਰ ਸ਼ਰਮ ਨ ਆਈ।
ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਝਿੜਕ ਦੀ, ਦੁਰਵਾਕ ਅਲਾਈ।
ਵੇਲੇ ਉਤੇ ਤੁਸਾਂ ਨਹੀਂ, ਕਿਉ ਗਾਲ ਜਨਾਈ।
ਤੁਸਾਂ ਨਾਮ ਸਰਕਾਰ ਦੇ, ਹੈ ਲਾਜ ਲੁਵਾਈ।
ਮੂਹੋਂ ਉਤਾਰੇ ਕੌਮ ਨੇ, ਡੁਬੀ ਵਡਿਆਈ।
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੰਧ ਗਿਰਾਈ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਨਵਾਈ।
ਝੋਲੀ ਚੁਕਾਂ ਵੇਖਿਆ, ਗਲ ਰਹੀ ਨ ਕਾਈ।
ਬੁਹਾ ਫੜਨ ਸਰਕਾਰ ਦਾ, ਕਰ ਢੀਠ ਢਿਠਾਈ।
ਭੁਲਣਹਾਰੇ ਟਹਿਲੀਏ, ਦੇਣਾ ਬਖਸ਼ਾਈ।
ਫੇਰ ਨ ਕਰੀਏ ਭੁਲ ਕਦਾਈ ॥ ੨੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਵਜੀਂ ਅਸੀ ਉਠਾਵੰਦੇ, ਅਗੇ ਨੂੰ ਸਾਰੇ।
ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਅਸਾਂ ਦਾ, ਰਖੇ ਸਤਕਾਰੇ।
ਏਸ ਵੇਲੇ ਹਾਂ ਕੌਮ ਨੇ, ਤਾਂਹੋ ਫਿਟਕਾਰੇ।
ਹਿਕਮਤ ਐਸੀ ਕਰਾਂਗੇ, ਲਾ ਦਾਉ ਕਤਾਰੇ।
ਕੌਮ ਨ ਉਠਨ ਦਿਆਂਗੇ, ਕਿਸ ਹੀ ਪਰਕਾਰੇ।
ਬੋਲੇ ਦਿਸਨ ਆਪਦੇ, ਸਚ ਵਾਕ ਹਮਾਰੇ।
ਦਿਤਾ ਖਾਇ ਤੁਸਾਂ ਦਾ, ਹੋ ਸ਼ੁਕਰ ਗੁਜ਼ਾਰੇ।
ਦਿਓ ਮੁਰੱਬੇ ਅਸਾਂ ਨੂੰ, ਕੁਝ ਮਨਸਬ ਭਾਰੇ।
ਕਰੋ ਖਾਂ ਜਜ ਕਚੈਹਿਰਆਂ, ਕੁਝ ਠਾਨੇਦਾਰੇ।
ਏਹ ਨੇਕੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ, ਨਹੀਂ ਭੁਲਣ ਹਾਰੇ।
ਕੌਮ ਦੁਖ ਨੂੰ ਤਿਖੇ ਆਰੇ ॥ ੨੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਤਿਗੁਰ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ, ਹੁਨ ਕਲਾ ਵਧਾਈਆਂ
ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਆਪ ਹੀ, ਕੰਧਾਂ ਬਨਵਾਈਆਂ।
ਜਗਾ ਜਗਾ ਤੇ ਖਾਲਸੇ, ਗਲਾਂ ਸਨ ਪਾਈਆਂ।
ਕਰਦੇ ਹੁਕਰ ਅਕਾਲਦਾ, ਲਖਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈਆਂ
ਹੋ ਗਈ ਜਿਤ ਅਕਾਲੀਆਂ, ਮਿਲ ਗਈ ਦੁਹਾਈਆਂ
ਪਾਈਆਂ ਹਥਾਂ ਨਾਲ ਜੋ, ਦੰਦੀ ਖੁਲਵਾਈਆਂ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਅਖੀਆਂ, ਨੀਚੇ ਕਰਵਾਈਆਂ।

ਵਧ ਗਏ ਚਿਤ ਅਕਾਲੀਆਂ ਗੁਰ ਪਤਾਂ ਰਖਾਈਆਂ
ਸ਼ੇਰ ਹੋਇਕੈ ਗਜਣਾਂ, ਜਦ ਭਬਕਾਂ ਲਾਈਆਂ ।
ਗੁਰ ਧਾਮਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀਆਂ, ਹਿਤ ਕਰਨ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ।
ਦੰਗ ਹੋਨਗੇ ਨਿ ਨ੍ਹਾਂ ਤਕਾਈਆਂ ॥ ੨੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਾਰੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ, ਪਰਚਾਰ ਕਰਾਏ ।
ਪਿੰਡ ਪਿੰਡ ਜਥੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਸਨ ਤੁਰਤ ਬਨਾਏ
ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਦੇ ਗਾਵੰਦੇ, ਜੋ ਰੀਤ ਸੁਹਾਏ।
ਮੰਦੇ ਕੰਮੋਂ ਰੋਕਦੇ, ਨੇਕਾਂ ਸਮਝਾਏ ।
ਦਬੜੂ ਘੁਸੜੂ ਪਕੜਕੇ, ਸਭ ਸਿੰਘ ਸਜਾਏ।
ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਦੀ ਸੇਵ ਨੂੰ, ਸਾਰੇ ਉਛਲਾਏ ।
ਰਹਿੰਦੇ ਵਿਚ ਉਡੀਕ ਦੇ, ਕਦ ਪੰਥ ਬੁਲਾਏ।
ਸੇਵਾ ਕਰੀਏ ਪੰਥ ਦੀ, ਜੋ ਗੁਰ ਨੂੰ ਭਾਏ।
ਕੀਤਾ ਬਹੁਤ ਸੁਧਾਰ ਸੀ, ਇਹ ਲਹਿਰ ਚਲਾਏ।
ਧੰਨ ੨ ਹੋਇ ਅਕਾਲੀਆਂ, ਵਿਚ ਦੇਸ ਵਜਾਏ।
ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ ਗੁਰੂ ਗਜਾਏ ॥ ੨੩ ॥ ੮ ॥

੧ ੴ ਸਤਿ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ

ਦੋਹਰਾ

ਚਲੈ ਲਹਿਰ ਸੁਧਾਰ ਦੀ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਿ ਰਖਾਂ ਨਾਲ
ਥੋੜਾ ਥੋੜਾ ਕਹਾਂਗਾ, ਸੋ ਸਾਰਾ ਹੀ ਹਾਲ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਜਥੇ ਸੈਂਕੜੇ ਸਜ ਗਏ, ਸਭ ਦੇਸ ਮਝਾਰੀ।
ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ ਸੂਰਮੇਂ, ਜੋਧੇ ਬਲਿਹਾਰੀ।
ਗੁਰੂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸੁਧਾਰ ਦੇ, ਹਿਤ ਕਰਨ ਵਿਚਾਰੀ
ਬੈਠ ਜਿਨਾਂ ਮੰਝਕੇ, ਸੰਨ ਮੁੜ ਪੁਜਾਰੀ।
ਕਈ ਉਦਾਸੀ ਸਾਧ ਸੀ, ਜੋ ਮੰਦ ਅਚਾਰੀ।
ਸਭਨਾ ਸੋਧਨ ਵਾਸਤੇ, ਹੁਨ ਕਰਨ ਤਿਆਰੀ।
ਪਹਿਲਾਂ ਮਤੇ ਪਕਾਂਵਦੇ, ਰਲਕੇ ਇਕ ਵਾਰੀ।
ਗੁਰੂ ਧਾਮ ਹਥ ਆਪਣੇ, ਕਰ ਲਵੋ ਸੁਵਾਰੀ।
ਜਿਤਨੇ ਮਜ਼ਹਬੀ ਮਾਮਲੇ, ਗੁਰਮਤ ਅਨੁਸਾਰੀ।
ਜਦ ਲੌ ਹਥ ਨ ਆਪਨੇ, ਨਹਿ ਮਿਟੈ ਖੁਵਾਰੀ।
ਸਭਨੇ ਮਨਸਾ ਏਹੋ ਧਾਰੀ, ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਵਰਤਦੀ ਹੈ, ਉਲਟੇ ਚਾਲੇ ।
ਸਾਰੇ ਧਾਰਮਕ ਮਾਮਲੇ, ਜਿਨ ਸਭ ਦਬਾਲੇ ।
ਦਖਲ ਨ ਦੇਣਾਂ ਅਸਾਂ ਨੇ, ਕਿਸ ਮਜ਼ੂਬ ਸਵਾਲੇ
ਕਈ ਵੇਰ ਹੀ ਏਸਨੇ, ਐਲਾਨ ਨਿਕਾਲੇ ।
ਏਵੇਂ ਢੰਕੀ ਲੋਰੀਆਂ, ਏਨ ਨਿਤ ਸੁਣਾਲੇ ।
ਮਜ਼ੂਬੀ ਹਕ ਅਸਾਡੜੇ, ਨਹੀ ਕਰੇ ਹਵਾਲੇ ।
ਨੌਕਰਸ਼ ਹੀ ਦਿਸਦੇ, ਹੁਨ ਉਲਟ ਖਿਆਲੇ ।
ਕਰਨਾਂ ਉਦਮ ਆਪ ਹੀ, ਚੰਗਾ ਇਸ ਢਾਲੇ ।
ਦਸੋ ਇਸਨੂੰ ਖਾਲਸਾ, ਹੁਨ ਹਥ ਸੁਖਾਲੇ ।
ਛਡੇ ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰਿਆਂ, ਜੋ ਰਹੇ ਸੰਭਾਲੇ ।
ਰੁਕਨ ਨਹੀਂ ਸਿੰਘ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਾਲੇ ॥ ੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਰਬਰ ਹ ਦਰਬਾਰ ਦਾ, ਸਿੰਘ ਤੁੜ ਨਿਹਾਰਾ ।
ਵਸੇ ਨੁਸ਼ਹਿਰੇ ਨੰਗਲੀ, ਬਨਿਆਂ ਸਰਦਾਰਾ ।
ਕੰਮ ਜੋਇ ਦਰਬਾਰ ਦਾ, ਹਥ ਇਸਦੇ ਸਾਰਾ ।
ਖਰੂ ਜਾਰ ਸਦੀਵ ਹੀ, ਤਰ ਗੁਰੂ ਵਿਸਾਰਾ ।
ਰਖੈ ਹਥ ਪੁਜਾਰੀਆਂ, ਡਾਢਾ ਹੁਸਿਆਰਾ ।
ਦਮੜਾ ਬਹੁਤ ਜਗੀਰ ਦਾ, ਧਨ ਚੜ੍ਹਤ ਅਪਾਰਾ
ਰਲ ਮਿਲ ਸਭੈ ਖਾਵੰਦੇ, ਕਰ ਮੌਜ ਬਹਾਰਾ ।

ਭੁਲ ਭੁਲੇਖੇ ਕਰੈ ਨਾ, ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਸਾਰਾ।
ਨਹੀ ਕੁਰੀਤਾਂ ਰੋਕਦਾ, ਮੰਦਰ ਵਿਚਕਾਰਾ।
ਚੋਰ ਉਚਕੇ ਚੌਧਰੀ, ਗੁੰਡੇ ਨਰ ਨਾਰਾ।
ਖੁਲੇ ਫਿਰਨ ਪਏ ਬਦਕਾਰਾ ॥ ੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਈ ਸਾਲ ਤੋਂ ਮਚਦੀ, ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੁਹਾਈ।
ਗਿਰਦੇ ਸੁਧਾ ਸਰੋਵਰੇ, ਇਨ ਅੰਨ੍ਹੀ ਪਾਈ।
ਇਸਦੇ ਕੱਢਨ ਵਾਸਤੇ, ਬਹੁ ਧੁੰਮ ਮਚਾਈ।
ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਆਖਦੇ, ਸਿਖ ਬਿਨੈ ਸੁਨਾਈ।
ਹਥ ਨ ਇਸਦੇ ਚਾਹੀਦਾ, ਗੁਰਧਾਮ ਕਦਾਈ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਸੁਨੈ ਨਾ, ਰਹਿ ਚੁਪ ਕਰਾਈ।
ਕਰਕੇ ਭੈੜਾ ਚੁਗਲੀਆਂ, ਨਿਤ ਦਾਉ ਚਲਾਈ
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਚਾਟੜਾ, ਝੱਲੀ ਚੁਕ ਭਾਈ।
ਸੱਚ ਨ ਲੋੜੇ ਕਢੱਲਾਂ, ਨਿਜ ਦਾਸ ਲਖਾਈ।
ਕੱਟਾ ਕਿੱਲੈ ਜ਼ੋਰ ਦੇ, ਬੈਠਾ ਅਕੜਾਈ।
ਹੁਨ ਨਹੀਂ ਪੰਥ ਸਹਾਰੇ ਕਾਈ ॥ ੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਜ਼ੋਰ ਪਿਆ ਹੁਨ ਖਾਲਸੇ, ਇਕ ਛਾਕ ਪੁਕਾਰੇ।
ਗੁਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੱਢਣਾਂ, ਨਹੀਂ ਬਲੇ ਅਛਾਰੇ।
ਸਾਰਾ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧ ਤੇ, ਹੋ ਰਿਆ ਨਿਹਾਰੇ।

ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਸੋਚਿਆ ਹੁਣ ਚਲਣ ਨ ਚਾਰੇ।
ਹੁਨ ਤੇ ਭਾਂਡਾ ਭੁਜਣਾਂ, ਜੋ ਧਰਜਾ ਪੁਚਾਰੇ।
ਹੁਨ ਕਵਨਾ ਹੀ ਬਣੇਗਾ, ਸਿੰਘ ਉਨੇ ਸਾਰੇ।
ਐਸਾ ਵੈਰਾ ਵਿਚਾਰੀਏ, ਕਿਸਹੀ ਪਰਕਾਰੇ।
ਠੰਡਾ ਹੋਏ ਪੰਥ ਜਿਉਂ, ਮੰਤਰ ਸੰਜਾਰੇ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਬਚ ਰਹੇ ਕਨਾਰੇ।
ਝੂਠਾ ਦੋਸ਼ਾ ਪਏ ਨ, ਸਾਰੇ ਸੰਮਾਰੇ।
ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਢੰਗ ਨਿਕਾਰੇ ॥ ੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਸਦਿਆ, ਸਿੰਘ ਰੂੜ ਬੁਲਾਈ।
ਐਂਕਾ ਦੋਜਾ ਰਖਣਾਂ, ਹੁਨ ਤੈਨੂੰ ਭਾਈ।
ਸਿੰਘ ਉਠੇ ਰਰਜਾਇਕੈ, ਕੋ ਰਖ ਸਕਾਈ।
ਫੈਲੀ ਸਾਰੇ ਪੰਥ ਹੈ, ਤੇਰੀ ਬੁਰਿਆਈ।
ਹਥ ਜੋੜ ਸੋ ਆਖਦਾ, ਬਹੁ ਮਿਨਤ ਕਰਾਈ।
ਏਸਤਰਾਂ ਜੇ ਕਹਿਆ, ਨਹੀਂ ਮੋਹਿ ਭਲਾਈ।
ਮਿਲੈ ਨ ਕਿਤੈ ਖਲੋਵਣਾਂ, ਵੈਸਨ ਦੁਰਕਾਈ।
ਮਰੈ ਸੱਪ ਵੀ ਜਿਸਤਰਾਂ, ਲਾਠੀ ਬਚ ਜਾਈ।
ਐਸਾ ਕਰਨ ਹਜੂਰ ਵੀ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਰਨਾਈ।
ਜੀਕੂਰ ਪਿਛੈ ਰਖਿਆ, ਹੁਣ ਲਵੋ ਬਚਾਈ।
ਨਹੀਂ ਤੇ ਇਜ਼ਤ ਧੂੜ ਮਿਲਾਈ ॥ ੭ ॥

ਦਮੜੇ ਚੰਮ ਚਲਾ ਲਏ ਦਿਨ ਇਸ ਨੋ ਚਾਰਾ।
ਦੇਮੂ ਵਾਂਗਰ ਬਣੀਏ ਹੁਨ ਹੋਇਆ ਲਚਾਰ।
ਜਾਮਾਂ ਜਿਉ ਇਬਲੀਸ ਨੂੰ ਸੋ ਪਹਿਨਣ ਹਾਰਾ।
ਸਿਰ ਨੀਵਾਂ ਤਿਸ ਹੋ ਗਿਆ ਡਿੱਗਾ ਮੁੰਹ ਭਾਰਾ।
ਪਾਪ ਖਲੋਤੇ ਸਾਮਣੇ ਧਰ ਰੂਪ ਕਰਾਰਾ।
ਵੇਖੋ ਜਗ ਵਿਚ ਮਲ ਤਿਹਾਹੇ ਬਦਲਾ ਸਾਰਾ।
ਅਗਾਲੀ ਸਤਿ ਗੁਰ ਜਾਣਦਾ ਜੋ ਜਾਨਣ ਹਾਰਾ।
ਏਹ ਦਿਸਦਾ ਪ੍ਰਤਖ ਨਜਾਰਾ ॥ ੧੧ ॥

ਪਉੜੀ।

ਗਲ ਵਿਚ ਪਲਾ ਘੱਤਿਆ ਮੁਖ ਬਿਨਤੀ ਗਾਵੈ।
ਛਪ ਛਪ ਹੰਝੂ ਕੇਰਦਾ ਨਹੀ ਨਜਰ ਉਠਾਵੈ।
ਕੰਬੈ ਵਾਂਗੁਰ ਬੰਤ ਦੇ ਪੈਰੀ ਥਿੜਕਾਵੈ।
ਹਾਲਤ ਜੋ ਮਨਮੁਖਾਂ ਦੀ ਸੋਈ ਦਰਸਾਵੈ।
ਬਖਸ਼ਨ ਹਾਰੇ ਖਾਲਸਾ ਗੁਰ ਤੋਹਿ ਵਧਾਵੈ।
ਤੇਰੇ ਦਰ ਤੇ ਆਇ ਜੋ ਨਹੀ ਖਾਲੀ ਜਾਵੈ।
ਭੁਲਣ ਹਾਰੇ ਦਾਸ ਨੂੰ ਤੇਰਾ ਦਰ ਭਾਵੈ।
ਹਨ ਮੈ ਕਿਥੇ ਜਾਵਣਾ ਨਹੀ ਹੋਰ ਦਿਸਾਵੈ।
ਮੁਰਦਾ ਮੇਰਾ ਕਢਣਾ ਨਹੀ ਤੋਹਿ ਸੁਹਾਵੈ।
ਜੋ ਕੁਝ ਆਖੇ ਦਾਸ ਏਹ ਤਤਕਾਲ ਕਰਾਵੈ।
ਹੇਰ ਫੇਰ ਸਭ ਦੂਰ ਨਸਾਵੈ ॥ ੧੨ ॥

ਪਉੜੀ।

ਪੰਥ ਗੁਰੂ ਦਾ ਲਾਡਲਾ ਸਭ ਦਾ ਸੁਖਦਾਈ।
ਵੈਰੀ ਆਵੈ ਸਰਨ ਜੇ ਲੈ ਕਠ ਲਗਾਈ।
ਰੂੜ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦੀਨਤਾ ਜਦ ਨਦਰੀ ਆਈ।
ਤਾਂਡ ਕਾਲ ਹੀ ਖਾਲਸੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਸੁਣਾਈ।
ਦੇ ਅਸਤੀਫਾ ਅਜ ਹੀ ਤੁਰ ਜਾਵੋ ਭਾਈ।
ਤਾਂਤੇ ਤੇਨੂੰ ਬਖਸ਼ਿਆ ਭੁੱਲਾਂ ਬਿਸਰਾਈ।
ਰੂੜ ਸਿੰਘ ਸੁਣ ਮੰਨਿਆਂ ਬਹੁ ਸ਼ੁਕਰ ਮਨਾਈ।
ਦੇ ਅਸਤੀਫਾ ਤੁਰਤ ਹੀ ਕੰਨੀ ਕਤਰਾਈ।
ਝੱਲ ਨਮਸ਼ੀ ਘੜੀ ਦੀ ਇਜ਼ਤ ਰਖਵਾਈ।
ਖਾਧਾ ਪੀੜਾ ਲਾਹੇ ਦਾ ਤੁਰਤ ਗਿਆ ਲਖਾਈ।
ਏਹ ਬੀ ਛਤੇ ਖਾਲਸੇ ਪਾਈ ॥ ੧੩ ॥

ਪਉੜੀ।

ਜੋ ਹੈ ਕਾਲਜ ਖਾਲਸਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਮਾਹੀ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਸਾਂਭਿਆ ਕਰ ਧੱਕੇ ਸ਼ਾਹੀ।
ਸਿਖਾਂ ਸੀ ਏਹ ਥਾਪਿਆ ਵਡੇ ਉਤਸ਼ਾਹੀ।
ਕੌਮੀ ਵਿਦਆ ਲੈਣਗੇ ਬੱਚੇ ਵਿਚ ਜਾਹੀ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਏਸ ਨੂੰ ਕਿਉ ਤਕ ਸਕਾਹੀ।
ਸੋ ਸੀ ਏਥੋਂ ਲੋੜਦੀ ਫਲ ਐਸਾ ਨਾਹੀਂ।
ਝੋਲੀ ਚੁਕ ਬਨਾਵਣੇ ਸੋ ਸਦਾ ਤਕਾਹੀ।

ਜਹਾ ਇਸ ਕਰ ਮਾਰਿਆ ਹੋਰ ਗਲ ਨਕਾਹੀ।
ਸਿਖਾਂ ਸੋ ਨਹੀ ਭਾਵੰਦੀ ਹੈ ਚਾਲ ਕਦਾਈ।
ਇਸ ਕਰ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾਂਵੇਦੇ ਨਹੀ ਕਦੇ ਰੁਕਾਹੀ।
ਸੁਣੇ ਕੌਨ ਜੋ ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ॥ ੧੪ ॥

ਪਉੜੀ।

ਸਾਰੇ ਹਿੰਦਸਤਾਨ ਦੇ, ਵਿਚ ਲਹਿਰ ਚਲਾਈ।
ਗੌਰਮਿੰਟ ਦੇ ਕਾਲਜਾਂ, ਸਭ ਦਿਓ ਛੁਡਾਈ।
ਦੇਣ ਗੁਲਾਮੀ ਵਿਦਿਆ, ਗਾਂਧੀ ਸਮਝਾਈ।
ਜਗਾ ਜਗਾ ਤੇ ਗਲ ਏਹ, ਦਿਸਦੀ ਵਰਤਾਈ।
ਕਾਲਜ ਤੇ ਅਸਕੂਲ ਜੇ, ਕੌਮੀ ਏਨ ਜਾਈ।
ਵੱਖ ਹੋਨ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ, ਕੌਮੀ ਸਦਵਾਈ।
ਢੰਗਾ ਪੜ੍ਹਨਾ ਉਨਾਂ ਦਾ, ਦੇਸੀ ਸੁਖਦਾਈ।
ਮਿਲੈ ਅਜ਼ਾਦੀ ਵਿਦਿਆ, ਬੰਧਨ ਛੁਟਕਾਈ।
ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨੇ, ਇਹ ਚਿਤ ਵਸਾਈ।
ਖਾਲਸੀ ਕਾਲਜ ਹੋ ਰਹੇ, ਬਹੁ ਜੋਸ਼ ਉਠਾਈ।
ਕੌਮੀ ਲਹਿਰ ਉਠੀ ਚਮਕਾਈ ॥ ੧੫ ॥

ਪਉੜੀ।

ਚੱਲੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵੀ, ਇਹ ਲਹਿਰ ਨਿਰਾਲੀ।
ਵਿਚ ਲਾਹੌਰੇ ਹੋ ਰਹੇ, ਬਹੁ ਕਾਲਜ ਖਾਲੀ।
ਏਹੋ ਕਾਲਜ ਖਾਲਸਾ, ਜਦ ਖਬਰ ਸੁਣਾਲੀ।

ਲੜਕੇ ਟੱਬੇ ਹੋ ਗਏ, ਕਰ ਰਹੇ ਸੁਵਾਲੀ।
ਕੌਮੀ ਕਾਲਜ ਬਨੇ ਜੇ, ਪੜ੍ਹੀਏ ਦੁਖ ਨਾਲੀ।
ਨਹੀ ਤੇ ਏਥੇ ਅਸਾਂ ਨੂੰ, ਦੁਨ ਪੜ੍ਹਨ ਮਹਾਲੀ।
ਹਟੇ ਹਥ ਸਰਕਾਰ ਦਾ, ਏਹ ਗਲ ਉਠਾਲੀ।
ਕੌਂਸਲ ਹੈਸੀ ਬਣੀ ਜੋ, ਇਸ ਕਾਲਜ ਵਾਲੀ।
ਵਿਚ ਓਸਦੇ ਛਿੜ ਪਿਆ, ਮਸਲਾ ਦਰ ਹਾਲੀ।
ਥਾਂ ਥਾਂ ਜਲਸੇ ਹੋ ਰਹੇ, ਜੋ ਕਰਨ ਅਕਾਲੀ।
ਆਨ ਬਨੀ ਹੁਨ ਅੱਖੀ ਚਾਲੀ ॥ ੭੬ ॥

ਪਉੜੀ।

ਜੀ ਹਜ਼ੂਰੀਏ ਭਰੇ ਸੀ, ਵਿਚ ਕੌਂਸਲ ਸਾਰੇ।
ਸੋਚਾਂ ਪਈਆਂ ਲੰਮੀਆਂ, ਹੋ ਗਏ ਲਚਾਰੇ।
ਗਲ ਨ ਕੋਈ ਅੱਗੜਦੀ, ਕੀ ਕਰਨ ਵਿਚਾਰੇ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਨਾਥ ਤੇ, ਸਨ ਨਚਨ ਹਾਰੇ।
ਕਰਦੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਸੀ, ਤਿਸ ਨਾਲ ਅਸ਼ਾਰੇ।
ਏਹ ਕੀਕੁਰ ਸਨ ਲੋੜਦੇ, ਦੁਨ ਕਰਨ ਵਿਚਾਰੇ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਲੋਚਦੀ, ਐਸੇ ਵਰਤਾਰੇ।
ਮੰਨ ਜਾਨ ਜਿਉ ਸਿਖ ਵੀ ਕਿਸ ਹੀ ਪਰਕਾਰੇ।
ਬਨੀ ਰਹੇ ਗਲ ਅਸਾਂ ਦੀ, ਸੋ ਕਰੀਏ ਕਾਰੇ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਦਬ ਦਬਾ, ਰਹਿ ਓਸੇ ਤਾਰੇ।
ਅਗਾ ਪਿਛਾ ਰਹੇ ਪੁਕ ਰੇ ॥ ੭੭ ॥

ਪਉੜੀ।

ਸਿੰਘ ਸ਼ਰਤੂਲ ਵਿਚਾਰਦਾ, ਹਰਿ ਨਿਤ ਅਪਰਾਲੇ।
ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਰਹੇ ਝਬ ਲੇ।
ਸਿੰਘ ਕਰਤਾਰ ਸੁ ਝਬਰੀ, ਸਭਿ ਗੁਰ ਦੇ ਬਲੇ।
ਆਏ ਵਿਚ ਲਾਹੌਰ ਦੇ, ਸਭ ਏਸ ਖਿਆਲੇ।
ਹੋਰ ਬੀ ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਜਣਾਂ, ਕੌਮੀ ਹਿਤ ਵਾਲੇ।
ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵੀ, ਸਨ ਰਲੇ ਬਿਸਾਲੇ।
ਜਲਸਾ ਭਾਰਾ ਜੁੜ ਗਿਆ, ਵਿਚ ਦਾਵਨ ਹਾਲੇ।
ਸਦਰ ਬਨਾਯਾ ਦਾਸ ਨੂੰ, ਕਰ ਦਯਾ ਕਮਾਲੇ।
ਲੈਕਚਰ ਹੋਇ ਜੋਰ ਦੇ, ਦੇ ਖੂਬ ਹਵਾਲੇ।
ਏਲੇ ਕਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ, ਲਾ ਠੀਕ ਮਸਾਲੇ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਸਭੈ ਸੁਵਾਲੇ ॥ ੧੮ ॥

ਪਉੜੀ

ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਸੋਚਿਆ, ਹੁਨ ਕੰਮ ਕੁਦਾਯਾ।
ਤਿਜੈ ਦਿਨ ਨੂੰ ਓਸ ਨੇ, ਅੰਲਾਨ ਕਧਾਯਾ।
ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਹੁਨ ਹਥ ਹਟਾਯਾ।
ਆਪ ਲਹੌਰੋਂ ਚਲਕੇ, ਕੈਮਿਸ਼ਨਰ ਆਯਾ।
ਚਾਰਜ ਸਿਖਾਂ ਦੇਕੇ, ਹੈ ਸਾਫ ਸੁਨਾਯਾ।
ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਦਾ, ਸੀ ਹਥ ਟਿਕਾਯਾ।
ਸੋ ਹੁਣ ਸਿਖਾਂ ਸੌਂਪਦੀ, ਨਹੀ ਦਖ਼ਲ ਰਖਾਯਾ।

ਕੌਸਲ ਸਿਖਾਂ ਅਪਣੀ, ਕਰ ਕੰਮ ਸਬਾਜਾ।
ਜਿਤਨੇ ਚਾਹੇ ਆਦਮੀ, ਸੋ ਲਏ ਰਲਾਜਾ।
ਸੁਨ ਕੇ ਸਿਖਾਂ ਸਾਰਿਆਂ, ਗੁਰ ਧੰਨ ਅਲਾਜਾ।
ਏਹ ਮਨੋਰਥ ਸਿਧ ਕਰਾਜਾ ॥ ੧੯ ॥

ਪਉੜੀ।

ਭਾਵੇਂ ਦੰਗਾ ਕੰਮ ਨਾ, ਏਹ ਹੋਜਾ ਸਾਰਾ।
ਇਕ ਦੋ ਕੌਮੀ ਸੇਵਕਾਂ, ਕੌਂਸਲ ਵਿਚ ਕਾਜਾ।
ਜੀ ਹਜੂਰੀਏ ਬਹੁਤ ਹੀ, ਕੋ ਫਰਕ ਨ ਭਾਰਾ।
ਪਰਤਦ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਫੜ ਲਿਆ ਕਨਾਰਾ।
ਲੜਕੇ ਸਭ ਮਾਸਟਰ, ਸੁਖ ਪਾਇ ਅਪਾਰਾ।
ਲੱਗਾ ਪੜ੍ਹਨ ਪੜ੍ਹਾਵਣੇ, ਕੰਦੇ ਅਨੁਸਾਰਾ।
ਏਹ ਭੀ ਜਿਤਜਾ ਮੋਰਚਾ, ਸਿਖਾਂ ਬਲਿ ਧਾਰਾ।
ਭਾਵੇਂ ਅਜੇ ਸਹਾਇਤਾ, ਮਿਲਦੀ ਸਰਕਾਰਾ।
ਪਰ ਏਹ ਛੇਤੀ ਹਟੇਗਾ, ਕਰ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰਾ।
ਹੁਨ ਨਹੀ ਰੁਕਦਾ ਘਾਲਸਾ, ਕਰ ਲਿਆ ਤਿਆਰਾ।
ਸਤਿ ਗੁਰ ਕਾਜ ਸੁਹਾਵਨ ਹਾਰਾ ॥ ੨੦ ॥

ਪਉੜੀ।

ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਤੇ ਰਮਦਾਸੀਏ, ਸਿਖ ਰਹਿਤੀ ਜੋਤੇ।
ਆਪਨ ਨਾਲੋਂ ਵਖਰੇ, ਕਰ ਰੱਖੇ ਤੋਤੇ।
ਹਿੰਦੂ ਪਰੇ ਹਟਾਵੰਦੇ, ਸਿਖ ਨੀਚ ਬੁਲੇਤੇ।

ਸਤਿ ਗੁਰ ਦੀ ਜੋ ਆਗਜਾ, ਨਹੀ ਚਿਤ ਧਰੇਤੇ ।
ਨੀਚੋਂ ਉਚ ਕਰਾਵਣੇ, :ਗੁਰ ਸਿਖਿਆ ਦੇਤੇ ।
ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ ਗੁਰੂ ਦਾ, ਸਿਰ ਹੁਕਮ ਮਨੇਤੇ ।
ਵਰਤਨ ਨਾਲ ਅਭੇਦ ਹੀ, ਨਹੀ ਭੇਦ ਰਖੇਤੇ ।
ਇਸ ਕਰ ਵਾਧਾ ਪੰਥ ਦਾ, ਹਨ ਨਿੱਤ ਲਖੇਤੇ ।
ਕਾਨ ਨ ਰਖਣ ਕਿਸੈਦੀ, ਉਪਕਾਰ ਕਰੇਤੇ ।
ਸਕੇ ਭਾਈ ਜੋ ਸੁਧਾ ਛਕੇਤੇ ॥ ੨੧ ॥

ਪਾਉੜੀ ।

ਇਕ ਦਿਨ ਆਨ ਅਕਾਲੀਆਂ, ਬਹੁ ਸਿੰਘ ਸਜਾਏ ।
ਜਥੇ ਦਾਰ ਇਕ ਕੁਥਰੋਂ, ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਆਏ ।
ਝਬਰ ਤੋਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸਭ ਸਿੰਘ ਲਿਆਏ ।
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਲੈ ਆਂਵਦੇ, ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਚੁਕਾਏ ।
ਹਰਿ ਮੰਦਰਿ ਦੀ ਯਾਤਰਾ, ਜਾਂਦੇ ਸੁਖ ਪਾਏ ।
ਲੰਘ ਦਰਸਨੀ ਡੇਉਢੀਓਂ, ਹਜੂਰ ਪੁਜਾਏ ।
ਅਗੋਂ ਪੁਜਾਰੀ ਵਟਰੇ, ਸਨ ਉਲਟ ਦਿਸਾਏ ।
ਨਹੀਂ ਅਰਦਾਸਾ ਮੋਧ ਦੇ, ਹੋ ਚੁਪ ਬਿਠਾਏ ।
ਜਥੇਦਾਰ ਤਦ ਆਪ ਹੀ, ਅਰਦਾਸ ਕਰਾਏ ।
ਹਥੀਂ ਅਪਨੀ ਉਠਕੇ;, ਗੱਫ ਵਰਤਾਏ ।
ਹੁਨ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਹਥ ਮਲਾਏ ॥ ੨੨ ॥

ਪਉੜੀ।

ਆਈ ਸੋਚ ਪੁਜਾਰੀਆਂ; ਇਹ ਕੰਮ ਕੁਦਾਈ।
ਸਾਡੇ ਬੈਠੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ, ਅਰਦਾਸ ਕਰਾਈ।
ਸਾਡੀ ਹੋਈ ਰਾਦਰੀ; ਵਿਚ ਜਗਤ ਸਬਾਈ।
ਹਕ ਨ ਰਹਸੀ ਅਸਾਂ ਦਾ, ਏਹ ਚਾਲ ਚਲਈ।
ਨੀਚਾਂ ਹਥੋਂ ਖਾਵਨਾ, ਸਾਨੂੰ ਨਹਿ ਭਾਇ।
ਵਾਕ ਲਈਏ ਹੁਨ ਗੁਰੂ ਦਾ, ਜੋ ਹੁਕਮ ਮਲਾਈ।
ਅਮਲ ਕਰਾਂਗੇ ਓਸ ਤੇ, ਸਭ ਮੰਕ ਮਟਾਈ।
ਲਿਆ ਵਾਕ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ, ਐਸੇ ਫਰਮਾਈ।
ਨੀਚੋ ਉਚ ਕਰਾਵਨੇ, ਸਭ ਕੰਠ ਲਗਾਈ।
ਚੁਪ ਹੋ ਰਹੇ ਸੁਣਦਿਆਂ, ਨਹਿ ਧੌਨ ਉਠਾਈ।
ਮਨ ਅਪਣੇ ਬਹੁਤੇ ਸਰਮਾਈ ॥ ੨੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਿਹਾ ਫੇਰ ਪੁਜਾਰੀਆਂ, ਤਤ ਕਾਲ ਸੁਨਾਏ।
ਲੈ ਆਵੋ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਹੁਨ, ਦੋਵੈਂ ਵਰਤਾਏ।
ਜਥੇ ਦਾਰ ਦੀ ਆਗਿਜਾ, ਲੈ ਜਿੰਘ ਸਿਧਾਏ।
ਰਹੇ ਪਾਸ ਹਲੁਵਾਈ ਦੇ, ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਬਨਾਏ।
ਲੈ ਆਵੇ ਦੂਬਾਰ ਵਿਚ, ਦੋ ਥਾਲ ਲੁਕਾਏ।
ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਪੁਜਾਰੀਆਂ, ਗੁਰ ਭੇਟ ਚੜਹਾਏ।
ਵਿਚ ਸੰਗਤ ਵਰਤਾਵਿਦੇ, ਸਭ ਹੂੰ ਨੇ ਖਾਏ।

ਮਾਰਾ ਭਰਮ ਨਿਵਾਰ ਕੇ, ਗੁਰ ਸਿਖ ਸਦਾਏ ।
ਨੀਚ ਉਚ ਦੇ ਭੇਤ ਨੂੰ, ਗੁਰ ਦੂਰ ਕਰਾਏ ।
ਇਕੋ ਪੰਗਤ ਮੰਗਾਇ, ਗੁਰ ਸਿਖ ਬਠਾਏ ।
ਜੈਕਾਰੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਇ ਗਜਾਏ ॥ ੨੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਏਥੋਂ ਦਰਸਨ ਪ ਇ ਕੈ, ਸਿੰਘ ਬਾਹਰ ਆਏ ।
ਬੁੰਗੇ ਵਲ ਅਕਾਲ ਦੇ, ਸਨ ਧਿਜਾਨ ਲਗਾਏ।
ਬਾਲ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਦੇ, ਦੈਸਨ ਚੁਕਵਾਏ ।
ਕਰਕੇ ਚਿੱਤੋਂ ਭਾਵਨਾਂ, ਦਰਸਨੁ ਦੇ ਵਾਏ ।
ਸਬਦ ਕੀਰਤਨ ਗਾਵੰਦੇ, ਬਹੁ ਹਰਖਾਏ ।
ਸਿਖਾਂ ਹਿਰਦੇ ਸਾਫ ਸੀ, ਨਹਿ ਮੈਲ ਦਖਾਏ ।
ਸਤਿਗੁਰ ਦੇ ਅਸਥਾਨ ਦਾ, ਬਹੁ ਅਦਬ ਕ੍ਰਾਏ ।
ਹਥ ਜੋੜ ਗਲ ਪਲਿਆਂ, ਸਨ ਸ਼ੀਸ ਝੁਕਾਏ ।
ਨੇੜੇ ਪੂਜੇ ਆਨ ਕੇ, ਜਾਂ ਦਰਸਨ ਪਾਏ ।
ਖਾਲੀ ਮੰਤਰ ਵੰਞਿਆ, ਬਹੁ ਬਿਸਮਾਏ ।
ਗਤੀ ਗੁਰੂ ਦੀ ਲਖੀ ਨ ਜਾਏ ॥ ੨੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਦੂਰੋਂ ਸਿੰਘਾਂ ਵੇਖ ਕੈ, ਜੋ ਸਨ ਪੁਜਾਰੀ ।
ਡਾਢੇ ਆ ਕੇ ਘਾਬਰੇ, ਮਤ ਜਾਂਦੀ ਮਾਰੀ ।
ਭਾਂਣਾ ਗੁਰ ਵਰਤਾਂਵਦੇ, ਕੀ ਖੇਲ ਵਿਖਾਰੀ ।

ਨੱਸੇ ਸਿੰਘ ਵੇਖ ਕੇ, ਭੈੜੇ ਹੰਕਾਰੀ।
ਖਾਲੀ ਰੁੜ੍ਹ ਗਈ ਥੰਮ੍ਹ ਵੀ, ਛਡ ਗਏ ਗੁਵਾਰੀ।
ਰਿਹਾ ਨ ਕੋਈ ਤਾਬਿਆ, ਚੌਤੀ ਬਲਦਾਰੀ।
ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਕੀ ਸਕਦੇ, ਮਨ ਤੇਜ ਸਹਾਰੀ।
ਏਸੇ ਕਰ ਕੇ ਨਸਦੇ, ਛਡ ਗੁਰੂ ਦਵਾਰੀ।
ਆਪਣ ਹਥੀਂ ਆਪਣੇ, ਸਿਰ ਪੱਥਰ ਮਾਰੀ।
ਪਿਛੋਂ ਬੈਠੇ ਦੇਨ ਰੋ, ਜਦ ਬਣੀ ਲਚਾਰੀ।
ਗਲ ਨ ਮੂਰਖ ਕਿਸੇ ਵਿਚਾਰੀ ॥ ੨੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਲੋਕੀ ਹੋਨ ਹਿਰਾਨ ਸਭ, ਇਹ ਹਾਲ ਪੜ੍ਹਾ ਕੇ।
ਛਡ ਗਏ ਗੁਰ ਤਖਤ ਨੂੰ, ਸਿੰਘਾਂ ਦਰਸਾ ਕੇ।
ਇਕ ਪੁਜਾਰੀ ਵਸਿਆ, ਹੋ ਕਹਾਂ ਸੁਨਾ ਕੇ।
ਆ ਗਏ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ ਸੀ, ਡੰਡੇ ਦਿਖਲਾ ਕੇ।
ਨਿਕਲ ਜਾਉ ਪੁਜ ਰੀਂਙ, ਕਿਉ ਰਹੇ ਬਠਾ ਕੇ।
ਨਹੀ ਤੇ ਸਿੰਘਾਂ ਕੱਢਣਾਂ, ਹੈ ਧੌਣ ਭੁਨਾ ਕੇ।
ਪਾਪ ਕੰਬਦੇ ਪਾਪੀਆਂ; ਨ ਸਕੇ ਠਹਿਰਾ ਕੇ।
ਪੀਰੀ ਮੀਰੀ ਤਖਤ ਸੀ; ਨਸ ਗਏ ਛੁਡ ਕੇ।
ਹਾਜਰ ਸਿੰਘ ਖਲੋ ਗਏ; ਗਲ ਪੱਲੇ ਪਾ ਕੇ।
ਲਾਜ ਰਖ ਲਈ ਖਾਲਸਾ, ਗੁਰ ਆਪੇ ਆ ਕੇ।
ਜਥੇਦਾਰ ਅਰਦਾਸ ਸੁਧਾ ਕੇ ॥ ੨੭ ॥

ਪਉੜੀ।

ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ, ਤਾਂਬੇ ਬਹਿ ਜਾਵੈ।
ਤੁਰਤ ਰੁਮਾਲ ਉਠਾਇਕੈ, ਗੁਰ ਵਾਕ ਸੁਨਾਵੈ।
'ਅਪਨੇ ਸੇਵਕਕੀ ਆਪੇ ਰਾਖੇ,ਆਪੇਨਾਮ ਜਪਾਵੈ
'ਜਹਾਂ ੨ ਕਾਜ ਕ੍ਰਿਤ ਸੇਵਕਕੀ,ਤਹਾਂ੨ਉਠਧਾਵੈ
ਸੁਣਦੇ ਸਾਰ ਅਨੰਦ ਹੋਇ, ਸਭਿ ਗੁਰ ਗੁਣ ਗਾਵੈ
ਮਿਹਰ ਕਰੀ ਸਭਿ ਗੁਰੂ ਨੇ, ਇਹ ਤਖਤ ਦੁਰਾਵੈ
ਸਗਨ ਨੇਕ ਇਹ ਜਾਨਿਆਂ, ਜੋ ਗੁਰ ਨੂੰ ਭਾਵੈ
ਹਥ ਨ ਰੁਕੱਸੀ ਘਾਲਸੇ, ਹਰਿ ਕੋਈ ਲਖਾਵੈ
ਕਲਾ ਚੜ੍ਹੈ ਗੁਰ ਪੰਥ ਦੀ, ਸਭ ਲੋਕ ਤਕਾਵੈ
ਪੰਥ ਗੁਰੂ ਦਾ ਸੂਰਮਾਂ, ਨੂਰ ਆਪ ਰਖਾਵੈ
ਦਿਨ ਦਿਨ ਇਸਦੀ ਕਲਾ ਵਧਾਵੈ ॥ ੨੯ ॥

ਪਉੜੀ।

ਤਦ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਆਪ ਹੀ, ਅਰਦਾਸ ਸੁਧਾਈ।
ਸੇਵਾ ਤਖਤ ਅਕਾਲ ਦੀ, ਸਿਰ ਅਪਨੇ ਚਾਈ।
ਨੀਯਤ ਕੀਤੇ ਸੇਵਕਾਂ, ਸਭ ਟ੍ਰਿਉਤ ਬਨਾਈ।
ਜਥੇ ਆਇਮੀ ਹੋ ਗਏ, ਗੁਰ ਤਖਤ ਸਦਾਈ।
ਗਏ ਪੁਜਾਰੀ ਨੱਸ ਕੇ, ਨਾ ਲੜੇ ਮੁੜਾਈ।
ਕਰਦੇ ਕਈ ਸ਼ਰਾਰਤਾਂ, ਰਹਿ ਬਾਹਰ ਭਾਈ।
ਓੜਕ ਜਾਂਦੀ ਪੇਸ਼ ਨਾ, ਬੈਠੇ ਸ਼ਰਮਾਈ।

ਸਿੰਘਾਂ ਪਾਟਕ ਪਾਨ ਨੂੰ, ਬਹੁ ਜਤਨ ਕਰਾਈ।
ਚੁਕੇ ਜਾਇ ਨਿਹੰਗ ਸਾਂ, ਭੰਗੜ ਭਖ ਲਾਈ।
ਕੁਹੇ ਹੋਇਕੈ ਆਵੰਦੇ, ਜੋ ਧੋਖਾ ਖਾਈ।
ਸੋ ਬੀ ਨੱਠੇ ਮੂੰਹ ਛਪਾਈ ॥ ੨੯ ॥

ਪਉੜੀ।

ਹਲ ਕੇ ਫੇਰ ਪੁਜਾਰੀਏ, ਪੁੱਜੇ ਸਰਕਾਰੇ।
ਹਾਲ ਹਾਲ ਹੀ ਕੂਕਦੇ, ਸਨ ਜਾਇ ਪੁਕਾਰੇ।
ਸਾਨੂੰ ਸਿੰਘਾਂ ਕੱਡਿਆ, ਗੁਰ ਥਾਨ ਸੰਭਾਰੇ।
ਬਦੋ ਬਦੀ ਹੀ ਖੋਹ ਲਏ, ਹਕ ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ।
ਗੋਰਮਿੰਟ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ, ਹਾਂ ਜਾਂਦੇ ਮਾਰੇ।
ਸਾਡੀ ਕਰੋ ਸਹਾਇਤਾ, ਕਿਰਪਾ ਨੂੰ ਧਾਰੇ।
ਬਿਨਾਂ ਆਪ ਤੋਂ ਅਸਾ ਨਹਿ, ਕੋ ਹੋਰ ਸਹਾਰੇ।
ਸਤਨ ਪਏ ਹਾਂ ਆਨਕੇ, ਬਹੁਤ ਦੁਖਿਆਰੇ।
ਸਿਖਾਂ ਸਨੂੰ ਲੁੱਟਿਆ, ਕਰ ਹਥ ਕਰਾਰੇ।
ਮੁਢੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਅਸਾਂ ਦੇ, ਸਨ ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰੇ।
ਕਬਜ਼ੇ ਮੁੜਕੇ ਹੋਨ ਸੁਵਾਰੇ ॥ ੩੦ ॥

ਪਉੜੀ।

ਅਰਜ਼ੀ ਲੈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਸਨ ਸਿੰਘ ਬੁਲਾਇ।
ਜਥੇ ਦਾਰ ਅਦਾਲਤੇ, ਜਾਕੇ ਅਰਜਾਇ।
ਗਲਾਂ ਸਭੇ ਸਚੀਆਂ, ਨਿਰਝੱਕ ਸੁਨਾਇ।

ਏਹ ਸਨ ਗੁਰਦੇ ਟਹਿਲੀਏ, ਹਿਤ ਸੇਵਾ ਲਾਏ।
ਪਰ ਏਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਦੇ, ਸਨ ਹੁਕਮ ਭੁਲਾਏ।
ਪੰਥ ਗੁਰੂ ਦਾ ਰੂਪ ਹੈ, ਤਿਸ ਬਾਹਰ ਕਢਾਏ।
ਜੋ ਹਨ ਕਬਜ਼ੇ ਦਸ ਦੇ, ਸੋ ਝੂਠ ਬਕਾਏ।
ਕਬਜ਼ਾ ਗੁਰ ਅਸਥਾਨ ਦਾ, ਕੋ ਸਕੈ ਕਰਾਏ।
ਏਹ ਕਰਦੇ ਬਦਕਾਰੀਆਂ, ਨਹੀ ਪੰਥ ਸਹਾਏ।
ਏਸੇ ਕਰ ਹੁਨ ਪੰਥ ਨੇ, ਗੁਰ ਧਾਮ ਛੁਡਾਏ।
ਸਚੋ ਸਚ ਇਜ਼ਹਾਰ ਬਤਾਏ ॥ ੩੧ ॥

ਪਉੜੀ।

ਮਿਲਜਾ ਠੋਕ ਜੁਵਾਬ ਜਾਂ, ਡਾਢੇ ਸ਼ਰਮਾਏ।
ਬੈਠੇ ਘਰ ਵਿਚ ਆਨਕੇ, ਮੁਰਖ ਮੁਰਝਾਏ।
ਕਰੀ ਬਿਅਦਬੀ ਗੁਰੂ ਦੀ, ਉਸਦੇ ਫਲ ਪਾਏ।
ਖਾਲੀ ਛਡ ਗੁਰ ਧਾਮ ਨੂੰ, ਸਨ ਮੁੜ ਨਸਾਏ।
ਪੈਂਦੇ ਸਰਨ ਜੋ ਪੰਥ ਦੀ, ਜਾਂਦੇ ਬਖਸ਼ਾਏ।
ਸੋਚੀ ਫੇਰ ਨ ਮੂਰਖਾ, ਸਰਕਾਰੇਧਾਏ।
ਅੜਕੇ ਅੱਗੇ ਪੰਥ ਨੇ, ਦਿਤੇ ਦੂਰ ਕਾਏ।
ਬੈਠੇ ਮਾਰਨ ਮਖੀਆਂ, ਘਰ ਅੰਦਰ ਜਾਏ।
ਮਨ ਮੁਖ ਹੋਏ ਗੁਰੂ ਤੋਂ, ਹੁਨ ਕੌਨ ਬਚਾਏ।
ਲੈ ਜੁਵਾਬ ਨੇ ਸਕੇ ਆਏ ॥ ੩੨ ॥ ੯ ॥

੧ ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਕਾਲੀਆਂ ਦਾ ਪਰਬੰਧ।

ਦੋਹਰਾ।

ਮੁਢਾ ਸਰੋਵਰ ਬੈਠਕੇ, ਕਰਨ ਅਕਾਲੀ ਕਾਰ।
ਵਿਚ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੁਆਪਨੇ, ਸੋ ਸਭ ਕਹਾਂ ਵਿਚਾਰ ੧

ਪਉੜੀ

ਪੈਲੇ ਤਖਤ ਅਕਾਲ ਜਾਂ, ਸੇਵਕ ਬਠਲਾਂਦੇ।
ਵਹੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ, ਸਨ ਸੇਵ ਕਮਾਂਦੇ।
ਦੋਨੋ ਵੇਲੇ ਨਿਤ ਹੀ, ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਂਦੇ।
ਗੁਨੀ ਗਿਆਨੀ ਆਨਕੇ, ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਨਾਂਦੇ।
ਮਾਈ ਭਾਈ ਸਾਰਿਆਂ, ਮਿਲ ਸੁਨ ਹਰਖਾਂਦੇ।
ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ ਸੋਚਕੇ, ਇਕ ਨਜ਼ਰ ਦੁੜਾਂਦੇ।
ਨਿਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਸਭ ਭੇਤ ਲਖਾਂਦੇ।
ਪਹਿਲਾਂ ਲੰਗਰ ਗੁਰੂ ਦੇ, ਹਥ ਅਪਨੇ ਆਂਦੇ।
ਸੇਵਾ ਹੋਤ ਅਕਾਲੀਆਂ, ਤਿਸ ਥਾਂਇ ਲਗਾਂਦੇ।
ਜੋ ਮੁਹਾਦਾ ਗੁਰੂ ਦੀ, ਲੰਗਰ ਵਰਤਾਂਦੇ।
ਲੋੜ ਵੰਦ ਸਭ ਆਇ ਛਕਾਂਦੇ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਬੁੰਗੇ ਤਖਤ ਅਕਾਲ ਦੇ, ਢਿਗ ਬਨ ਕੇ ਟੱਲੇ।
ਨਾਰਾਂ ਬੈਠਨ ਗੁੰਡੀਆਂ, ਕਰ ਬੋਲ ਕੁਬੋਲੇ।
ਏਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸ ਖਲੋਵੰਹੇ, ਆ ਗੁੰਡੇ ਰੋਲੇ।
ਮੰਡੀ ਗੰਦੀ ਰਹੇ ਨਾ, ਬੁੰਗੇ ਦੇ ਕੋਲੇ।
ਕਰਤਬ ਜੋਸੀ ਹੋ ਰਹੇ, ਧਰ ਤਕੜੀ ਤੋਲੇ।
ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਰਾਂ ਰੋਕੀਆਂ, ਕਰ ਬਚਨ ਅਮੋਲੇ।
ਨੁਕਰ ਬਹਿਕੇ ਵੇਚਦਾ, ਜੇ ਹੈਸੀ ਛੋਲੇ।
ਕਈਆਂ ਪਾਸ ਅਕਾਲੀਆਂ, ਤਿਸ ਪੜਦੇ ਢੋਲੇ।
ਹਟ ਉਠਾਈ ਛੱਲਿਆਂ, ਖੋਲੇ ਤਿਸ ਪੋਲੇ।
ਕਈ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋ ਗਏ, ਸੋ ਡਾਢੇ ਰੋਲੇ।
ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਚਿਤ ਨ ਡੋਲੇ ॥ ੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਗਿਰਦੇ ਸੁਧਾ ਸਰੋਵਰੇ, ਸਭ ਕੰਮ ਲਖਾਏ।
ਕਈ ਹਟੀਆਂ ਲਗੀਆਂ, ਬਾਜਾਰ ਦਿਸਾਏ।
ਕਈ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੇਚਦੇ, ਕੋ ਛਾਬੇ ਲਾਏ।
ਕੰਘੇ ਕੜੇ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਲੌ, ਪਉਏ ਰਖਵਾਏ।
ਸੰਖ ਮੂਰਤਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ, ਮਾਲਾ ਲਟਕਾਏ।
ਕਈ ਚੋਰੀਆਂ ਰਖਦੇ, ਸੁਰਮੇਂ ਰਗੜਾਏ।
ਕਈ ਖੜੌਲੇ ਬਾਜੀਆਂ, ਛੱਲੇ ਛਣਕਾਏ।

ਵਿਕਣ ਪਕੌੜੇ ਕੁਲਵੀਆਂ, ਸਿਘ ਵੇਖ ਦੁਖਾਏ।
ਕਥਾ ਕਈ ਮਨ ਮਤ ਦੀ, ਪੰਛੜ ਬਤਲਾਏ।
ਇਕ ਦਿਨ ਸਭੈ ਟੋਕਵੀਆਂ, ਰਲਾਂ ਥਲ ਲਾਏ।
ਹਟਾਂ ਵਾਲੇ ਸਭੈ ਠਾਏ ॥ ੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਪਿਛੈ ਬੈਠੇ ਦਹਿ ਜਣੇ, ਇਕ ਸਾਨ ਫੁਲੇਰੇ।
ਏਨਾਂ ਨੂੰ ਬੀ ਆਖਿਆ, ਹੈਸੀ ਇਕ ਵੇਰੇ।
ਕਲ ਉਠਾ ਲੌ ਟੋਕਰੇ, ਨ ਬਹੋ ਸੁਵੇਰੇ।
ਸੋ ਬੀ ਸੁਨ ਕੇ ਉਠ ਗਏ, ਕਰਦੇ ਨਹਿ ਦੇਰੇ।
ਪੁਜੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ, ਜਦ ਹੈਸਨ ਹੇਰੇ।
ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਈ ਸ਼ਰਾਟਤੇ, ਮਿਲ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਬਥੇਰੇ।
ਲਹੇ ਆ ਭੜਕਾਵਣੇ, ਦਸ ਦਾਉ ਘਨੇਰੇ।
ਕੱਲ ਉਠ ਲੈ ਤੁਸਾ ਨੂੰ, ਕਰ ਦੇਰੇ ਫੇਰੇ।
ਅਸੀ ਤਾਂ ਸਾਝੀ ਤੁਸਾਂ ਦੇ, ਬਚ ਸੱਚੇ ਟੇਰੇ।
ਬੈਠੇ ਜਾਕੇ ਕਲ ਨੂੰ, ਹੋ ਖੂਬ ਦਿਲੇਰੇ।
ਮੰਤਰ ਫਕੇ ਏਹ ਚੰਗੇਰੇ ॥ ੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਇਨ ਅਗਲੇ ਨੂੰ ਆਨਕੇ, ਬਹਿ ਜਾਂਦੇ ਸੋਈ।
ਛਬੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ, ਧਰ ਅਗੇ ਓਹੀ।

ਜਥੇ ਦਾਰ ਨੇ ਜਾਇ ਕੈ, ਕੀਤੀ ਅਰਜੋਈ।
ਕਲ ਸੁਨਾਯਾ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ, ਕੀ ਦਸੋ ਸੋਈ।
ਬੈਠੇ ਫਿਰ ਕਿਉ ਆਇ ਕੇ, ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੋਈ।
ਆਕੜ ਅਗੋਂ ਬੋਲਦੇ, ਸੰਕਾ ਨਹਿ ਕੋਈ।
ਕੌਨ ਉਠਾਲੇ ਅਸਾ ਨੂੰ, ਏਹ ਸੱਚੀ ਗੋਈ।
ਜਥੇ ਦਾਰ ਨੇ ਆਖਯਾ, ਹੋ ਰੁਸੇ ਓਈ।
ਹੁਕਮ ਨ ਮਨੋ ਤਖਤ ਦਾ, ਹੰਕਾਰ ਕਰੋਈ।
ਬਦਲਾ ਪੈਸੀ ਭਗਤਣਾ, ਕੋ ਨਹੋ ਤਖੋਈ।
ਖੇਲ ਸ਼ਤਿ ਗੁਰੂ ਕੀ ਵਰਤੋਦੀ ॥ ੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਸੁਣ ਦੇ ਸਾਰ ਫੁਲੇਰਿਆਂ, ਕੀ ਕੰਮ ਕਰਾਏ।
ਜਥੇ ਦਾਰ ਤੇ ਉਛਲੇ, ਹਥ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਏ।
ਭਾਂਡਾ ਉਸਦੇ ਸ ਸ ਤੇ, ਇਕ ਚੁੱਕ ਵਗਾਏ।
ਨਾਲੇ ਦੂਜਾ ਟੋਕਰਾ, ਵਿਚ ਮਗਰ ਲਗਾਏ।
ਸਾਰੇ ਫੁਲ ਖਿਲਾਰ ਕੇ, ਉਠ ਬਾਹਰ ਪਾਏ।
ਵਿਚ ਇਦਾਲਤ ਜਾਇ ਕੇ, ਫਿਰ ਅਰਜ਼ੀ ਪਾਏ।
ਜਥੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸਦਿਆ, ਤਾਰੀਖ ਰਖਾਏ।
ਲੈਕੇ ਕਈ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ, ਇਨਸਾਫ ਕਰਾਏ।
ਸਾਰਾ ਝੂਠ ਮੁਕਦਮਾਂ, ਹਾਕਮ ਦਰਸਾਏ।
ਝੂਠੇ ਹੋਕੇ ਨਿਕਲੇ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਕਮਾਏ।

ਹੁੰਦੀ ਸੋਇ ਗੁਰੁ ਜੋ ਭਾਏ ॥ ੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਟੜੇ ਸੀ ਵਿਚ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ, ਇਕ ਗੁਰੂ ਦੁਹਾਗਾ ।
ਸੀ ਪੁਜਾਰੀ ਓਸਦਾ, ਸਾਧੂ ਹਤਿਆਰਾ ।
ਚਰਸੀ ਭੰਗੀ ਪੋਸਤੀ, ਸ਼ਰਾਬੀ ਭਾਰਾ ।
ਮੁਸਲਮਾਨ ਇਕ ਓਸਦਾ, ਸੀ ਭਾੜੇ ਦਾਰਾ ।
ਗੁਰਦੁਵਾਰ ਦੇ ਓਸ ਨੂੰ, ਸੀ ਬਾਹਰ ਸਿਧਾਰਾ ।
ਡੰਗਰ ਅੰਦਰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ, ਖੋਟਾ ਵਰਤਾਰਾ ।
ਸਿਖਾਂ ਪਾਸੋਂ ਵੇਖ ਕੇ, ਨਾ ਹੋਇ ਸਹਾਰਾ ।
ਇਕ ਦਿਨ ਕਟੜੇ ਵਾਲਿਆਂ, ਆ ਕਰੀ ਪੁਕਾਰਾ ।
ਧਰਮ ਸਾਲ ਗੁਰ ਥਾਨ ਜੋ, ਅਜ ਵਿਗੜੇ ਸਾਰਾ ।
ਬੀਰ ਬਹਾਦਰ ਖਾਲਸਾ, ਰਖੋ ਦਿਕ ਵਾਰਾ ।
ਪੰਥ ਗੁਰੂ ਦਾ ਹੈ ਬਲਿਕਾਰਾ ॥ ੮ ॥

ਪਉੜੀ

ਸੰਗਤ ਹੋਈ ਮਾਨ ਕੇ, ਜਦ ਹੀ ਫਿਰਿਆਦੀ ।
ਪਹਿਲਵਾਨ ਨ ਨਿਕਲੇ, ਸੋ ਬੜਾ ਫਸਾਦੀ ।
ਥੋੜੀ ਕਟੜੇ ਵਿਚ ਹੈ, ਗੁਰ ਸਿਖ ਆਬਾਦੀ ।
ਬਿਨਾਂ ਖਾਲਸਾ ਆਪਦੇ, ਕੋ ਦੇਵੈ ਦਾਦੀ ।
ਓਸੇ ਵੈਲੇ ਖਾਲਸੇ, ਏਹ ਕਰੀ ਮੁਨਾਦੀ ।
ਪਹਿਲਵਾਨ ਨੂੰ ਸਦਕੇ, ਸੀ ਢਾਲ ਸੁਨਾਦੀ ।

ਖਾਲੀ ਕਰ ਅਸਥਾਨ ਨੂੰ, ਸੁਨ ਮਸਲਾ ਅਹੀ।
ਵੇਖ ਨ ਸਕੇ ਖਾਲਸਾ, ਹੁੰਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ।
ਕਲ ਨੂੰ ਸਿੰਘਾਂ ਆਵਣਾ, ਰਖ ਸੇਵਾ ਵਾਦੀ।
ਧਰਨਾਂ ਪਾਠ ਅਖੰਡ ਦੈ, ਕਰ ਮੰਗਲ ਸ਼ਾਦੀ।
ਵਾਕ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਲੀਕ ਫੁਲਾਂਦੀ ॥ ੯ ।

ਪਉੜੀ

ਓਸੇ ਦਿਨ ਭਲਵਾਨ ਨੇ, ਛਡਿਆ ਧਰਮ ਸ਼ਾਲੇ
ਲੇਪ ਨ ਪੋਚਾ ਦੇਇਕੈ, ਸਿੰਘਾਂ ਤਤਕਾਲੇ ।
ਪਾਠ ਅਖੰਡ ਰਖਾਵੈਦੇ, ਦਿਨ ਅਗਲੇ ਭਾਲੇ ।
ਕਰਨ ਪ੍ਰੇਮੀ ਆਨਕੇ, ਸੇਵਾ ਮੁਖ ਨਾਲੇ ।
ਭੋਗ ਪਿਆ ਸਦ ਮੰਗਤਾਂ, ਕਰ ਬਚਨ ਬਿਸਾਲੇ ।
ਵੇਖ ਹਾਲ ਗੁਰ ਥਾਨ ਦਾ, ਹੋ ਗਏ ਦੁਖਾਲੇ ।
ਸਤਿਗੁਰ ਸੋਈ ਦੁਖੜੇ, ਹੁਨ ਦੂਰ ਨਿਕਾਲੇ ।
ਬਲੇ ਕਮੇਟੀ ਕਟੜਿਓਂ, ਅਸਥਾਨ ਸੰਭਾਲੇ ।
ਕੀਤੀ ਚੋਨ ਸੀ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਓਸੇ ਹੀ ਕਾਲੇ ।
ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਸਥਾਨ ਦਾ, ਤਿਸ ਕੀਆ ਹੁਵਾਲੇ ।
ਬਨੇ ਦਾਨ ਦੇ ਸੋ ਰਖਵਾਲੇ ॥ ੧੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਇਕ ਗ੍ਰੰਥੀ ਰਖਿਆ, ਜੋ ਸੇਵ ਕਰਾਵੈ ।
ਗੁਰਮਤ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋ, ਸੋ ਟਹਿਲ ਕਮਾਵੈ ।

ਵੇਖਣ ਵਾਲੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨੇ, ਗੁਰ ਧੰਨ ਅਲਾਵੈ।
ਥੋੜੇ ਦਿਨ ਹੀ ਬੀਤਦੇ, ਸੋ ਸਾਧੂ ਆਵੈ।
ਪੀਤੀ ਹੋਈ ਸ਼ਰਾਬ ਸੀ, ਦੁਰਵਾਕ ਸੁਨਾਵੈ।
ਅੰਦਰ ਜਾ ਅਸਥਾਨ ਦੇ, ਲੋਕਾਂ ਧਮਕਾਵੈ।
ਇੱਟਾਂ ਵਟੇ ਮਾਰਦਾ, ਕੰ ਨੇੜ ਨ ਜਾਵੈ।
ਪਕੜ ਗੰਥੀ ਕੱਢਿਆ, ਫੜ ਛੁਰਾ ਫਰਾਵੈ।
ਆਪੇ ਅਪਨੀ ਬਾਂਹ ਤੇ, ਇਕ ਜ਼ਖਮ ਲਗਾਵੈ।
ਵਿਚ ਕੁਤਵਾਲੀ ਜਾਇਕੈ, ਫਿਰ ਸ਼ੋਰ ਮਚਾਵੈ।
ਪਰ ਨ ਅਗੇ ਕੋਇ ਬੁਲਾਵੈ ॥ ੧੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਜਿਸ ਦਿਨ ਸਾਧੂ ਰਖਿਆ, ਸੀ ਸ਼ੋਰ ਮਚਾਈ।
ਕਟੜੇ ਵ ਲੇ ਭਰਦਿਆਂ, ਰੀਪੋਟ ਪੁਜਾਈ।
ਖਬਰ ਸੀ ਟੇਲੀਫੂਨ ਦੀ, ਕੁਤਵ ਲ ਸੁਨਾਈ।
ਅਗੋਂ ਉਸਨੇ ਆਖਜਾ, ਆ ਦਸੋ ਭਾਈ।
ਚਾਏ ਜਦੋਂ ਤਿੰਨ ਆਦਮੀ, ਫਿਰ ਏਹ ਕਹਾਈ।
ਬੁਰੇ ਤਖਤ ਅਕਾਲ ਦੇ, ਜਾ ਦਿਓ ਦੁਹਾਈ।
ਆਖੋ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ, ਜੋ ਕਰੈ ਸਹਾਈ।
ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦਾ ਤੁਸਾਂ ਦੀ, ਹਾਂ ਗਲ ਕਹਾਈ
ਸੋ ਮੁੜਕੇ ਆ ਜਾ ਵੰਦੇ, ਸਭ ਕਹਜੋ ਬਤਾਈ।
ਜਥੇਦਾਰ ਨ ਸੁਣਦਿਆਂ, ਇਕ ਸੋਚ ਦੁੜਾਈ।

ਸਾਰੀ ਓਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਈ ॥ ੧੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਟੜੇ ਵਿਚ ਤੁਸਾਡੜੇ, ਅਸਥਾਨ ਰਹੰਦਾ।
ਸਾਂਭਨ ਉਸਦਾ ਸਜਣੋਂ, ਹਥ ਤੁਸਾਂ ਸੁਹੰਦਾ।
ਬਾਹਰੋਂ ਕੋਈ ਜਾਇਕੈ, ਰਹਾਂ ਰਖ ਸਕੰਦਾ।
ਬਾਪ ਕਮੇਟੀ ਤੁਸਾਂ ਦੀ, ਕਟ ਦਿੱਤਾ ਧੰਧਾ।
ਫਿਰ ਨ ਤੁਸਾਂ ਸੰਭਾਲਿਆ, ਏਹ ਕਾਰਨ ਮੰਦਾ।
ਕਿਥੇ ਕਿਥੇ ਅਸਾਂ ਨੂੰ, ਰਖ ਮਾਰੋ ਨੰਦਾ।
ਏਹ ਸੀ ਗਲਾਂ ਦੀਆਂ, ਇਕ ਆਵੈ ਬੰਦਾ।
ਛਮ ਛਮ ਕਰੇ ਅਥਰੂ, ਪੁਕਾਰ ਕਰੰਦਾ।
ਛੇਤੀ ਚਲੋ ਖਾਲਸਾ, ਹੈ ਵਕਤ ਵਿਹੰਦਾ।
ਕੰਮ ਬੁਰਾ ਜੋ ਕਰ ਗਿਆ, ਓਹ ਸਾਧੂ ਰੋਂਦਾ।
ਜਥੇਦਾਰ ਸੁਨ ਤੁਰਤ ਉਠੰਦਾ ॥ ੧੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਕੀ ਓਹ ਸਾਧੂ ਕਰ ਗਿਆ, ਸੀ ਕੰਮ ਕੁਦਾਈ
ਗੁਰੂ ਗੰਥ ਸਾਂ ਤਿੰਨ ਜੋ, ਇਕ ਥਾਉਂ ਟਿਕਾਈ
ਹੇਠਾਂ ਉਪਰ ਰਖਕੇ, ਇਕ ਅੰਦਰ ਭਾਈ।
ਨੀਚੇ ਬਹੁਤੇ ਸਨ ਸੀ, ਤਿਸ ਰਖੇ ਆਈ।
ਵਿਚ ਓਨਾਂ ਦੇ ਓਸਨੇ, ਫਿਰ ਅਗ ਲੁਗਾਈ।
ਬਾਹਰੋਂ ਮਾਰੇ ਜੰਦਰੇ, ਦਰ ਬੰਦ ਕਰਾਈ।

ਬਹਾ ਇਕ ਨ ਛਡਆ, ਦੇ ਤਾਲੇ ਲਾਈ।
ਧਆਂ ਨਿਕਲੇ ਬਹੁਤ ਹੀ, ਦਰ ਖੁਲੇ ਨ ਕਾਈ।
ਓੜਕ ਸਦ ਲੁਹਾਰ ਨੂ, ਤਾਲੇ ਤੁੜਵਾਈ।
ਜਥਦਾਰ ਨੇ ਜਾਂਦਿਆਂ, ਸੋ ਅਗ ਬੁਝਾਈ।
ਕੀਤੀ ਕੈਸੀ ਹੈ ਚਤਰਾਈ ॥ ੧੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਫੌਜ ਅਤਾਲੀ ਆਨ ਕੇ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਰਤਾਈ।
ਪਲੋ ਪਲੀ ਵਿਚ ਸੰਗਤਾਂ, ਜੁੜੀਆਂ ਸੀਆਈ।
ਤਿਨੇ ਗੁਰੂ ਰੀਤ ਜੀ, ਸਿਖਾਂ ਸੁਖ ਦਾਈ।
ਅਮਨ ਅਮਾਨ ਸੁ ਨਿਕਲੇ, ਨਹੀਂ ਆਂਚ ਲਗਾਈ
ਕੇਵਲ ਗਤੇ ਇਕ ਦੇ, ਦੇ ਅਗ ਜਲਾਈ।
ਅਖਰ ਇਕ ਨ ਹਿਲਜਾ, ਗੁਰ ਦੀ ਵਡਆਈ।
ਨੱਸਾ ਜਾਨ ਬਚਾਇ ਕੈ, ਸਾਧੂ ਸ਼ਰਮਾਈ।
ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਵਿਚ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ, ਕੀਰਤ ਅਧਿਕਾਈ
ਝਲਣ ਕਈ ਮੁਸੀਬਤਾਂ, ਉਪਕਾਰ ਕਮਾਈ।
ਗੁਰ ਦੇ ਭਾਣੇ ਵਿਚ ਨੇ, ਆਨੰਦ ਸਦਾਈ।
ਦੁਖ ਸੁਖ ਤੋਂ ਨਿਰਲੇਪ ਰਹਾਈ ॥ ੧੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਿਹਾ ਫਿਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂ, ਏਹ ਵਜ ਵਜਾਕੇ।
ਵਿਚ ਹਦ ਸਰਬਾਰ ਦੀ, ਏਹ ਖਾਸ ਜਨਾਕੇ।

ਵੜੇ ਨ ਕੋਈ ਪੁਲਸੀਆ, ਹੁਨ ਬਰਦੀ ਪਾਕੇ।
ਸਿੰਘ ਕਰਨ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ, ਸਭ ਪਹਿਰੇ ਲਾਕੇ
ਰੋਕਨ ਸਭ ਕੁਰੀਤੀਆਂ, ਲੋਕਾਂ ਸਮਝ ਕੇ।
ਰਹੇ ਨ ਰੰਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ, ਕਹਿੰਦੇ ਸੀ ਗਾਕੇ।
ਮੰਨਿ ਲਿਆ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਤਾਂ ਪੁਲਸ ਹਟਾਕੇ।
ਕਦੇ ਨ ਅੰਦਰ ਜਾਵੰਦੀ, ਜੋ ਕੁਲ ਕੁਲਾਕੇ।
ਸਰੋਵਰ ਗਿਰਦ ਖਲੋਵੰਦੇ, ਅਕਾਲੀ ਆਕੇ।
ਕੀਤਾ ਸੋਹਣਾ ਇੰਤਜਾਮ, ਖੁਸ਼ ਲੋਕ ਤਕਾਕੇ।
ਧੰਨ ਗੁਰੁਮੁਖ ਕਹੈ ਸੁਨਾਕੇ ॥ ੧੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਦੀਪਮਾਲ ਦਾ ਆਗਿਆ, ਮੇਲਾ ਹੁਨ ਭਾਰੀ।
ਜਿਸ ਤੇ ਸੰਗਤ ਆਵੰਦੀ, ਹੈ ਬੇਸੁਮਾਰੀ।
ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ, ਸਿਦਕੀ ਉਪਕਾਰੀ।
ਕਰ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਸਦੇ, ਏਹ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰੀ।
ਦੂਰ ਦੂਰ ਤੋਂ ਸੰਗਤਾਂ, ਆਵਨ ਚਿਤ ਧਾਰੀ।
ਕੰਮ ਹੋਤ ਗੁਰਮਤੇ ਆਇ, ਕਰ ਸੋਧਨ ਭਾਰੀ।
ਮੇਲ ਮੁਦੱਬਤ ਵਧਨ ਨੂੰ, ਮੇਲਾ ਦਰਕਾਰੀ।
ਹਿੱਲੀ ਵਿਚ ਦੀਵਾਨ ਦੇ, ਏਹ ਗਲ ਸੁਵਾਰੀ।
ਹੁਕਮ ਹੋਯਾ ਇਸ ਦਾਸਨੂੰ, ਦਸਾਂ ਵਿਸਤਾਰੀ।
ਦਸਿਆ ਮੇਲੇ ਵਾਸਤੇ, ਕਰ ਲਵੋ ਤਿਆਰੀ।

ਸਾਰੀ ਚੀਜ਼ ਸਮੈ ਅਨੁਸਾਰੀ ॥ ੧੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਬਿਜਲੀ ਠੀਕ ਨ ਕਰੈ ਜੋ, ਹੈਸੀ ਰੁਸ਼ਨਾਈ।
ਰਾਤ ਹਨੇਰੀ ਹੋਨਤੇ, ਦਿੱਸੈ ਦੁਖ ਦਾਈ।
ਲੁਚੇ ਲੁਟਨ ਯਾਤਰੂ, ਤਾਂ ਲੁੱਟ ਮਚਾਈ।
ਇਸ ਕਰ ਚਹੀਏ ਹੋਵਣਾਂ, ਕੁਝ ਠੀਕ ਉਪਾਈ।
ਲੰਪ ਗੈਸ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ, ਲਈਏ ਮੰਗਵਾਈ।
ਜਗਾ ਜਗਾ ਤੇ ਰਖੀਏ, ਪਰਕਰਮ ਸੁਹਾਈ।
ਸਭ ਨੈ ਇਸਨੂੰ ਮੰਨਿਆਂ, ਜਦ ਗਲ ਜਨਾਈ।
ਕਮੀਨ ਕੋਈ ਰਹਿ ਗਈ, ਗੱਫੇ ਅਧਿਕਾਈ।
ਪੰਝੀ ਲੰਪ ਮੰਗਾ ਲਏ, ਦਿਤੇ ਰਖਵਾਈ।
ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਅਕਾਲੀ ਭਾਈ ॥ ੧੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਨਾਲੇ ਲੰਗਰ ਵਾਸਤੇ, ਆ ਮੀਲ ਕਰਾਨੀ।
ਖੁਸ਼ੀ ਆਪਣੀ ਨਾਲ ਜੋ, ਦੇ ਦੇਵੈ ਦਾਨੀ
ਲੰਗਰ ਦੇ ਵਿਚ ਪਾਵਨਾ, ਲਖ ਲਾਖ ਸਮਾਨੀ।
ਖਾਵਨ ਕਈ ਹਜ਼ਾਰ ਹੀ, ਮੇਲੇ ਤੇ ਜਾਨੀ।
ਗੋਫੇ ਬਖਸ਼ੇ ਸੰਗਤਾਂ, ਉਪਕਾਰ ਪਛਾਨੀ।
ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਸੰਗਤੋਂ, ਗੁਰਗਿਰਾ ਬਖਾਨੀ।
ਵਿਚ ਸੁਖਮਨੀ ਦਸਿਆ, ਏ ਸਚ ਕਹਾਨੀ।

ਸੰਗਤ ਵਿਚੋਂ ਆਵੈਦੀ, ਸਭ ਵਸਤੁ ਮਹਾਨੀ।
ਆਟਾ ਮਿਠਾ ਦੁਧ ਘੀ, ਆਲਹਿਰ ਲੁਰਾਨੀ।
ਵਿਚ ਮਸਾਲਾ ਛੁਹਣਵੇ, ਕੀ ਟਾਲ ਵਧਾਨੀ।
ਸਭ ਸੰਗਤ ਦੀ ਏਹ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ॥ ੧੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਮੁੜਿਆ ਮੇਲਾ ਆਨਕੇ, ਸੰਗਤ ਉਛ ਲਾਵੈਂ
ਚਰੇ ਕੂਟਾਂ ਆਈਆਂ, ਗੁਰਦਰਸਨ ਭਾਵੈਂ।
ਨਰ ਤੇ ਨਾਰਾਂ ਦੇਲੀਆਂ, ਬਨ ਬਨ ਕੇ ਆਂਵੈਂ
ਪਹਿਲਾਂਕਰਇਸਨਾਨਨੂੰ, ਗੁਰਦਰਸਨ ਪਾਵੈਂ
ਜਥਾ ਸ਼ਕਤ ਧਨ ਅਰਪਦੇ, ਪਰਸਾਦ ਚੜ੍ਹਾਵੈਂ।
ਜਨਮ ਜਨਮ ਦੀਆਲਖਾਂ, ਸਭ ਦੂਰ ਨਸਾਵੈਂ।
ਮਨੋਂ ਕਾਮ ਨਾਂ ਸਿਧ ਹੋਇ, ਗੁਰ ਬਖਸ਼ ਕਰਾਵੈਂ
ਗੁਰ ਬਾਨੀ ਨੂੰ ਚਾਂਵਦੇ, ਸੰਗ ਸਾਜ ਵਜਾਵੈਂ।
ਕੋਈ ਨ ਕਿਸੈ ਦੁਖਾਵਿਦਾ, ਰਲ ਮਿਲ ਪਰਚਾਵੈਂ।
ਪਹਿਰੇ ਦਾਰ ਅਕਾਲਾਂਏ, ਸਭ ਸੇਵ ਕਮਾਵੈਂ।
ਸਿਹਰ ਗੁਰੂ ਦੀ ਇਕ ਤੁਕਾਵੈ ॥ ੨੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਹੰਦੀ ਕਈ ਖਰਾਬੀਆਂ, ਸੀ ਏਸ ਦਿਹਾੜੇ।
ਲੁਟੇ ਜਾਂਦੇ ਕਈ ਸੀ, ਲਿੱਲੇ ਤੇ ਮਾੜੇ।
ਬਾਛਾਂ ਕੋਈ ਵੱਢਦੇ, ਕੋਈ ਵੱਜਣ ਪਾੜੇ

ਇਜ਼ਤਮਾਣੀਆਂਬੀਬੀਆਂ, ਕੋਈਕਰਨਵਿਗਾੜੇ।
ਕੋਈ ਸ਼ਰਾਬਾਂ ਪੀਵੰਦੇ, ਮਨ ਮੁਖ ਅਨਾੜ।
ਕਈ ਤਰਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਬੀ, ਹੋ ਜਾਨ ਪੁਚਾੜੇ।
ਡੰਡੇ ਪੁਲਿਸ ਚਲਾਵੰਦੀ, ਬਨ ਰਹਿਨ ਅਖਾੜੇ।
ਇਸ ਵੇਰੀ ਆਕ ਲੀਆਂ, ਸਭ ਦੂਸ਼ਨ ਝਾੜ।
ਡੰਡੇ ਨਾਲ ਪੇਮ ਦੇ, ਸਭ ਰਖੇ ਤਾੜੇ।
ਸੋਂਦੇ ਮੂਰਖਤਾਈ ਦ, ਫੜ ਜੜੋਂ ਉਖਾੜੇ।
ਕਾਰਜ ਸਿਰੈ ਗੁਰੂ ਨੇ ਚਾਹੜੇ ॥ ੨੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਪੁਰਬ ਦਿਹਾੜੇ ਹੋਵੰਦੀ, ਨ੍ਹਾਵਣ ਕਠਨਾਈ।
ਮਾੜੇ ਲਿੱਸੇ ਕਪੜੇ, ਸਭ ਬਹਿਨ ਗੁਵਾਈ।
ਕਦੇ ਯਾਤਰੂ ਡੁਬਦੇ, ਵਿਚ ਭੀੜ ਦਖਾਈ।
ਨ੍ਹਾਵਨ ਮਾਈਆਂ ਬੀਬੀਆਂ, ਨਹੀ ਹੁੰਦਾ ਸਾਈ।
ਜਗਾਨਮਿਲੈ ਖਲੱਣ ਨੂੰ, ਵੱਡੀਉਖਿਆਈ।
ਇਸ ਵੈਰੀ ਆਕਾਲੀਆਂ, ਏਹ ਗਲ ਉਠਾਈ।
ਚਾਰ ਬਜੇ ਤੋਂ ਅਨੰਕੇ, ਕਰਦੇ ਤਕੜਾਈ।
ਕੰਢੇ ਖੜੇ ਸਰੋ ਵਰੇ, ਏਹ ਸੇਵਾ ਚਾਈ।
ਆਪ ਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਂਵਦੇ, ਫੜ ਕਪੜੇ ਭਾਈ।
ਬੁਢੇ ਠੇਰੇ ਆਦਮੀ, ਟੁਭਾ ਲਗਵਾਈ।
ਕਾਰ ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਧੰਨ ਕਮਾਈ ॥ ੨੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਇਕ ਕੋ ਲੰਡੇ ਲੁਚਿਆਂ, ਕੀਤੇ ਕੀ ਕਾਰੇ।
ਛੜਨਮਾਇਆਂਬੀਬੀਆਂ, ਭੈੜੇ ਬਦਕਾਰੇ।
ਪਕੜੇਤੁਰਤ ਅਕਾਲੀਆਂ, ਬਹੁ ਕਰੈ ਖੁਆਰੇ।
ਮੁਸ਼ਕਾਂ ਪਿਛੈ ਬੰਨਕੇ, ਮੂੰਹ ਕੀਤੇ ਕਾਰੇ।
ਅਗੈ ਤਖਤ ਲਿਆਇ ਕੈ ਵਿਚ ਗੁਰ ਦਰਬਾਰੇ।
ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਵੇਖਕੇ, ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਫਿਟਕਾਰੇ।
ਵਿਚ ਪਰਕਰਮਾਂ ਫੇਰਕੇ, ਪਾਪੀ ਹਤਿਆਰੇ।
ਗੁਰੂ ਥਨ ਵਿਚ ਆਇਕੈ, ਜਿਨ ਪਾਪ ਬਿਥਾਰੇ।
ਦੋ ਦਿਨ ਐਸੇ ਰਖਦੇ, ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਵਰਤਾਰੇ।
ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਸੰਗਤੋਂ; ਦੇ ਧੱਕੇ ਚਾਰੇ।
ਅਸਰ ਏਸ ਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰੇ ॥ ੨੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਮੇਲੇ ਵਾਲੇ ਰੋਜ਼ ਦੀ, ਇਕ ਹੋਰ ਬੁਰਾਈ।
ਮਣਾਂ ਮੂੰਹੀ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੀ, ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਆਈ।
ਨਹੀ ਪੁਜਾਰੀ ਸਕਦੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਰਤਾਈ।
ਪੰਡਾਂ ਬੰਨ੍ਹ ਲੈਜ ਵੰਦੇ, ਨਿਜ ਘਰੀ ਉਠਾਈ।
ਘਰੀ ਕੰਜਰਾਂ ਜਾਵੰਦਾ, ਕੈਸੀ ਅਨਿਆਈ।
ਜਾਤੇ ਧੋਬੀ ਮੋਚੀਆਂ, ਘਰ ਪੁਜੇ ਜਾਈ।
ਸਿਖਾਂ ਵੀ ਏਹ ਚੀਜ ਸੀ, ਜਾ ਪਏ ਕੁਥਾਈ।

ਭੈਡੀ ਮੰਚੀ ਹੋਈ ਜੋ, ਵਿਚ ਦੇਸ ਸਬਾਈ।
ਨਹੀ ਪੁਜਾਰੀ ਸਮਝਦੇ, ਸਿਖ ਦੇਨ ਦੁਹਾਈ।
ਸੜਦੇ ਚਿੜਦੇ ਸੇਵਕਾਂ, ਮਨ ਮੇਤ ਤਕਾਈ।
ਕਦੋਂ ਗੁਰੂ ਏਹ ਕੰਮ ਹਟਾਈ॥ ੨੪॥

ਪਉੜੀ

ਸਿੰਘਾਂ ਬਹਿ ਕੇ ਸੋਚਿਆ, ਕੀ ਦਰਨ ਉਪਾਏ।
ਬੁਹੇ ਅਗੇ ਦਰਬਾਰ ਦੇ, ਸਨ ਪਹਿਰੇ ਲਾਏ।
ਸਭਨਾਂ ਖਾਸ ਪੁਜਾਰੀਆਂ, ਏਹ ਵਾਕ ਸੁਨਾਏ।
ਲੈ ਚੌਦੀ ਪਰਸਾਦ ਨੂੰ, ਨਹੀ ਬਾਹਰ ਜਾਏ।
ਹਿੱਸੇ ਤਿਨ ਕਰਾਵਨ, ਏਸੇ ਹੀ ਥਾਏ।
ਹਿਸਾ ਵਿਚ ਪੁਜਾਰੀਆਂ, ਦੇਨਾਂ ਹਰਖਾਏ।
ਦੂਜਾ ਲੈਨ ਨਿਹੰਗ ਜੋ, ਖਾਵਨ ਸੁਖ ਪਾਏ।
ਸਭੈ ਚਿਤਾਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ, ਨਹੀ ਬੁਰਾ ਮਨਾਏ
ਏਹ ਨਿਆਨਪ ਖਾਲਸੇ, ਫਰਤੀ ਸੁਖ ਦਾਏ।
ਦਾਰੋ ਪਾਸੇ ਅਮਨ ਰਹਾਏ ।੨੪॥

ਪਉੜੀ

ਇਕ ਖਰਾਬੀ ਹੋਰ ਥੀ, ਕਰਦੇ ਹਿਲਵਈ।
ਆਢਤ ਬਾਹਰੋਂ ਯਾਤਰੂ, ਸੋ ਮਿਲਦੇ ਜਈ।
ਲੈ ਆਵਨ ਨਿਜ ਥਾਨਤੇ, ਬਹੁ ਪ੍ਰੇਮ ਜਨਾਈ।

ਸਗਾ ਵੀ ਦੇਂਦੇ ਰਹਿਣ ਨੂੰ, ਕੁਝ ਢੰਗ ਚਲਾਈ।
ਕੇਵਲ ਇਕੋ ਰਖਦੇ, ਹਨ ਗਰੜ ਬਨਾਈ।
ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਅਸ ਛੀ ਹਟ ਤੋਂ, ਲੈ ਜਾਣਾਂ ਭਾਈ।
ਉਸਦੇ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਦੇ, ਹਨ ਠੱਕ ਕਮਾਈ।
ਰੀਤ ਜੋਇ ਪਰਸਾਦ ਦੀ, ਸੋ ਕਦਨ ਨ ਕਾਈ।
ਧੋਖਾ ਦੇਂਦੇ ਜੰਗਤਾਂ; ਅਨਕੋਲ ਤਕਾਈ।
ਸੁਧ ਬਨੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿਨ, ਕੈਸੀ ਬੁਰਿਆਈ।
ਸੋ ਬੀ ਰੋਕਣ ਜੋਰ ਲਗਾਈ ॥੨੬॥

ਪਉੜੀ

ਜੋ ਹਲਵਾਈ ਸਿਖ ਸੀ, ਕਰ ਰਹੇ ਦੁਕਾਨਾਂ।
ਜਥੇਦਾਰ ਸਭ ਸਦਕੇ, ਏਹ ਵਚਨ ਬਖਾਨਾਂ।
ਪੰਥੋ ਤਖਤ ਅਕਾਲ ਤੋਂ, ਏਹ ਹੁਕਮ ਚੜ੍ਹਾਨਾਂ।
ਜੋ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਬਨਾਏਗਾ, ਤਿਸ ਪਏ ਕਮਾਨਾਂ।
ਰਹਿਤ ਜੋ ਪੂਰੀ ਪਾਲਦਾ, ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੁਜਾਨਾਂ।
ਮੈਦਾ ਖੰਡ ਤੇ ਘਿਉ ਬੀ, ਹੋ ਇਕ ਸਮਾਨਾਂ।
ਕਰੈ ਪਾਠ ਨਿਤ ਨੇਮ ਦਾ, ਪਸਾਦਿ ਬਣਾਨਾਂ।
ਜੋ ਏਹ ਕੰਮ ਨ ਕਰੇਗਾ, ਹੋਸੀ ਜੁਰਮਾਨਾਂ।
ਬਾਈਕਾਟ ਤਿਸ ਹਟ ਦਾ, ਏਹੋ ਹਰਜਾਨਾਂ।
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆਂ, ਸੋਈ ਪਰਵਾਨਾਂ।
ਏਹ ਕੁਰੀਤ ਮਟੀ ਸੁਖਮਾਨਾਂ ॥੨੭॥

ਪਉੜੀ।

ਤਿਨੈ ਰੱਜ ਬਤਾਵੰਦੱ, ਏਸੇ ਹੀ ਰੀਤੀ।
ਚੰਗੀ ਖੂਬ ਅਕਾਲੀਆਂ, ਹੈ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ।
ਨਕਸ਼ ਨ ਪੈਂਦਾ ਕੋਈ ਬੀ, ਹੈ ਪੂਰੀ ਬੀਤੀ।
ਓਧਰ ਲੰਗਰ ਚਲਦਾ, ਦਿਨ ਰੈਣ ਸੁਹੀਤੀ।
ਸੌ ਸੌ ਬੋਰੀ ਪਕਦੀ, ਇਕ ਸਾਰ ਸੁਨੀਤੀ।
ਛਕਨ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸੰਗਤਾਂ, ਕਰ ਭੋਜਨ ਪਰੀਤੀ।
ਟੋਟ ਨ ਆਵੈ ਅੰਨ ਦੀ, ਗੁਰ ਨ ਜ਼ਮਤ ਦੀਤੀ।
ਘਤਨ ਦੇਤ ਵਿਗਾੜ ਨੂੰ, ਕਈ ਕਰਨ ਅਨੀਤੀ।
ਪਰ ਓਹ ਕੁਝ ਨ ਕਰ ਸਕੇ, ਹੁੰਦੇ ਭੈ ਭੀਤੀ।
ਜੋ ਜੋ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ;ਗਾਈਆਂ ਖੁਸ਼ ਚੀਤੀ।
ਅਖੀ ਵੇਖ ਦਾਸ ਵਰ ਨੀਤੀ ॥ ੨੮ ॥

ਪਾਉੜੀ।

ਪੂਜ ਦੀ ਸੋਇ ਅਕਾਲੀਆਂ, ਸੁਨ ਦੇਸ ਸਬਾਜਾ।
ਜਿਥੋਂ ਜਿਥੋਂ ਸੰਗਤਾਂ, ਆ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਜਾ।
ਵੇਖੋ ਕਿਜਾ ਅਕਾਲੀਆਂ, ਸਤਜੁਗ ਵਰਤਾਜਾ।
ਕਰਦੇ ਸ਼ੁਕਰ ਅਕਾਲ ਦਾ, ਗੁਰ ਰੰਗ ਵਖਾਜਾ।
ਏਹ ਹਰਮੰਦਰ ਆਪਨਾ, ਸ੍ਰਤਿ ਗੁਰ ਬਚਾਜਾ।
ਕੇਵਲ ਭਜਨ ਸਥਾਨ ਸੀ, ਗੁਰ ਆਪ ਬਨਾਜਾ।
ਸੀ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਓਸਨੂੰ, ਬਹੁਤਾ ਪਲਟ ਯਾ।

ਪਰ ਹੁਨ ਫੇਰ ਸੁ ਖਾਲਸੇ, ਚਿਤ ਏਧਤ ਲਾਜਾ।
ਖਾਸ ਨਮੂਨਾ ਸੁਰਗਦਾ, ਵੈਕੁੰਠ ਸੁਹਾਜਾ।
ਆਪੇ ਫੇਰ ਜਗਾਇ ਕੈ, ਗੁਰ ਕੰਮ ਕਰਾਜਾ।
ਜੋ ਗੁਰ ਜੀ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਭਾਯਾ ॥ ੨੯॥

ਪਉੜੀ।

ਦੇਸ ਪ੍ਰਦੇਸੇ ਪੁਜਦੀ, ਏਹ ਸੋਇ ਨਿਰਾਲੀ।
ਕੌਮ ਖਾਲਸਾ ਗੁਰੂ ਨੇ, ਹੈ ਆਪ ਉਠਾਲੀ।
ਰੀਤ ਪੁਰਾਣੀ ਆਪਣੀ, ਮੁੜ ਫੇਰ ਸੰਭਾਲੀ।
ਜੋ ਹੈਸਨ ਕਮਜੋਰੀਆਂ, ਸਭ ਦੂਰ ਨਿਕਾਲੀ।
ਗੁਰ ਧਾਮਾਂ ਦੀ ਕਰਨਗੇ; ਚੰਗੀ ਰਖਵਾਲੀ।
ਦਿਸਦਾ ਫੜਸੀ ਖਾਲਸਾਂ, ਹੁਨ ਸਿਧੀ ਚਾਲੀ।
ਗੁਰਮਤ ਦੀ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਜੋ, ਹੁਨ ਖਿੜੇ ਕਾਮਾਲੀ।
ਸੋਮਾਂ ਵਰਾਸੀ ਨਾਮ ਦਾ, ਨ੍ਹਾਵਨ ਸਿਖ ਸਾਲੀ।
ਕਲਿਵਿਚ ਸਤਿਜੁਗ ਵਰਤਣਾਂ, ਹੋਇਥਲ੍ਹੂ ਸੁਖਾਲੀ
ਚੰਗਾ ਕਰਨ ਸੁਧਾਰ ਇਹ, ਮਨ ਮੱਤਾਂ ਗਾਲੀ।
ਜੁਗ ਜੁਗ ਜੀਵਨ ਬੀਰ ਅਕਾਲੀ। ੩੦। ੧੦॥

———o———

੧ ੴ ਸਤਿ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਨਾ ਮਿਲ ਵਰਤਨ ਲਹਿਰ

ਦੋਹਰਾ

ਨਾ ਮਿਲ ਵਰਤਨ ਧਾਰਿਆ, ਸਿਖਾਂ ਜਿਸ ਪਰਕਾਰ।
ਸਾਰੀ ਗਲ ਸੁਨਾ ਦਿਆਂ, ਅਪਣੀ ਬੁਧਿ ਅਨੁਸਾਰ। ੧॥

ਪਉੜੀ

ਪਰਾਧੀਨਤਾ ਦਬਿਆ, ਸਭ ਹਿੰਦ ਸਤਾਨੇ।
ਸਮਾਂ ਬੀਤਿਆ ਬਹੁਤ ਹੀ, ਕਈ ਢੰਗ ਬਹਾਨੇ।
ਕਈ ਲੁਟੇਰੇ ਆਵੰਦੇ, ਕਰ ਜਾਨ ਵਿਰਾਨੇ।
ਸੱਭ ਨੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ, ਸਨ ਹਥ ਵਖਾਨੇ।
ਘੱਟ ਵੱਧ ਨ ਕੋਈ ਵੀ, ਸਭ ਇਕ ਸਮਾਨੇ।
ਭੈਡਾਂ ਸਭ ਮੂੰਹ ਕਾਲੀਆਂ, ਜਗ ਲੋਕ ਬਖਾਨੇ।
ਸਹੇ ਅਠੂੰਹੇਂ ਇਕ ਸੇ, ਵੱਡੇ ਛੋਟੇ ਨਿਕਾਨੇ।
ਸਭੋ ਛੁਰਾ ਚਲਾਵੰਦੇ, ਨਹੀ ਫਰਕ ਰਖਾਨੇ।
ਏਸੇ ਹੀਤੀ ਆਨ ਕੇ, ਸਭ ਕਰਨ ਤੁਫਾਨੇ।
ਧਰਮ ਧਾਨ ਤਾਂ ਦਿੰਦ ਦਾ, ਸਭ ਹੋਯਾ ਹਾਨੇ।
ਸਦੀਆਂ ਸਾਲ ਬਿਹਾ: ਬਿਹਾਨੇ॥ ੨॥

ਪਉੜੀ

ਪਿਛੋਂ ਸਭ ਦੇ ਆਵਦੀ, ਸ਼ਾਹੀ ਬਰਤਾਨੀ।
ਪਹਲਾਂ ਪਹਲਾਂ ਏਸ ਨੇ, ਏਹ ਗਲ ਪ੍ਰਗਟਾਨੀ।
ਆਏ ਅਮਨ ਕਰਾਣ ਨੇ, ਏ ਸਾਚ ਕਹਾਨੀ।
ਧੋਖਾ ਦੇ ਕੇ ਠੱਗਿਆ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਨੀ।
ਸਭੈ ਲੋਕ ਫਸਾ ਲਏ, ਕਰ ਕਪਟੀ ਬਾਨੀ।
ਖੱਸੀ ਕੀਤਾ ਦੇਸ ਨੂੰ, ਸ਼ਾਹ ਰਗਾਂ ਦਬਾਨੀ।
ਉਠਨ ਜੋਗ ਨ ਛੱਡਿਆ, ਕਰ ਤਾਕਤ ਹਾਨੀ।
ਵਿਚ ਗੁਲਾਮੀ ਬਨ੍ਹ ਕੇ, ਕਰਦੇ ਮਨ ਮਾਨੀ।
ਫੈਲੀ ਅੰਦਰ ਦੇਸ ਦੇ, ਬਹੁ ਬੇਦੀਮਾਨੀ।
ਆਪੋ ਵਿਚੀ ਲੜਦੀਆਂ, ਕੌਮਾਂ ਮਸਤਾਨੀ।
ਵੇਖ ਸਿਆਨੇ ਦੇਨ ਹਿਰਾਨੀ ॥ ੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਟੁਕੜਾ ਥੋੜਾ ਘਤ ਕੇ, ਕਰ ਕਾਬੂ ਕੋਈ।
ਕੋਵਲ ਨਾਮ ਖਤਾਬ ਸੁਨ, ਫੁਲ ਬੈਠੇ ਤੋਈ।
ਦੇਸ ਕੌਮ ਦਾ ਘਾਤ ਕਰ, ਹਰ ਖਾਵਨ ਸੋਈ ॥
ਖੁਦ ਗਰਜ਼ੀ ਦੀ ਚਾਟ ਤੇ, ਸੋ ਘਾਇਲ ਹੋਈ
ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਜ਼ਤ ਜਾਨਦੇ, ਨਹੀ ਇਜ਼ਤ ਓਈ।
ਦੇਸ ਦ੍ਰੋਹੀ ਕ੍ਰਿਤ ਘਨਾਂ, ਬੈਠੇ ਪਤ ਖੋਈ।
ਨੀਵੀ ਅੱਖ ਰਖਾਵੰਦੇ, ਨਹੀਂ ਤਕਸ ਕੋਈ।

ਬਰਕਤ ਏਨ੍ਹਾਂ ਦੁਲਿਆਂ, ਹਿੰਦ ਭੁਖ ਮਰੋਈ।
ਜ਼ਰਾ ਨ ਏਹ ਹਨ ਸੋਚਦੇ, ਰਹਿ ਸੁਖ ਮਨੋਈ।
ਦੇਸ ਲਹੈ ਜਾਂ ਉਜੜੇ, ਏਹ ਮਸਲੇ ਜੋਈ।
ਹਾਂ ਹਜ਼ੂਰ ਸਭ ਠੀਕ ਕਹੋਈ ॥ ੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਦੇਸ ਨਤਾਨਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਪਰਵੱਸ ਵਿਚਾਰਾ।
ਮੁਲੋਂ ਹਥਲ ਹੋਇ ਕੇ, ਬਨ ਗਿਆ ਨਿਕਾਰਾ।
ਨੰਗਾ ਭੁਖ ਨ ਦੱਬਿਆ, ਕਿਉ ਚਲੈ ਗੁਜ਼ਾਰਾ।
ਬੂਹਾ ਪਰਾਯਾ ਤਕਣਾ, ਏਹੋ ਵਰਤਾਰਾ।
ਕਦੋਂ ਵਲੈਤੋਂ ਕਪੜਾ, ਆਵੈ ਇਕ ਵਾਰਾ।
ਸੋਈ ਲੈ ਕੇ ਪਾਵਨਾਂ, ਏਹ ਔਗਣ ਤਾਰਾ।
ਲੰਕਾ ਸ਼ਾਇਰ ਵਾਲਿਆਂ, ਲਿਆ ਲੁਟ ਕ੍ਹਾਰਾ।
ਮਾਨਚਸਟ੍ਰੀ ਧਾੜਵੀ, ਕਰ ਅਤਿਆ ਚਾਰਾ।
ਛਾਂਛੀ ਲੁਟ ਮਚਾ ਰਹੇ, ਵੱਡੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਾ।
ਸੋਚ ਨ ਆਵੈ ਹਿੰਦੀਆਂ, ਕੀ ਵਰਤੇ ਕਾਰਾ।
ਧੰਨ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸੋ ਕਹੇ ਪੁਕਾਰਾ ॥ ਪ ॥

ਪਉੜੀ

ਵੇਖੋ ਕੈਸੀ ਆਨ ਕੇ, ਕਰ ਦਈ ਅਬਾਦੀ।
ਨਹਿਰਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ, ਨੇਕੀ ਦੇ ਆਦੀ।
ਡਾਕ ਤਾਰ ਸੈ ਕੋਹਾਂ ਦੀ, ਪਲ ਗੱਲ ਸੁੰਨਾਦੀ।

ਰਚਕੈ ਕੰਟ ਕਚਹਿਰੀਆਂ, ਲੈ ਬਨ੍ਹ ਫਸ ਦੀ।
ਕੈਸੀ ਨਾਲ ਨਿਆਇ ਦੇ, ਤੋਰੀ ਮਨਜਾਦੀ।
ਕੇਵਲ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਦੀ, ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਵਾਦੀ।
ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਘਰਾਂ ਦੇ, ਵਿਚ ਸਭੈ ਸੁਵਾਦੀ।
ਕੋਇ ਨ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਾਰਦਾ, ਰਾਉ ਰੰਕ ਇਕਾਦੀ।
ਵੇਖੋ ਨਿਕੇ ਵੱਡਿਆਂ, ਇਕ ਸਾਰ ਅਜ਼ਾਦੀ।
ਏਸੇ ਉਤੇ ਮਸਤ ਹੋ, ਸਭ ਸੁਰਤ ਭੁਲਾਦੀ।
ਮੰਨਣ ਸੁਖ ਹੋਇ ਬਰਬਾਦੀ ॥ ਸ ॥

ਪਉੜੀ

ਗਾਂਧੀ ਸੰਤ ਮਹਾਤਮਾਂ, ਭਾਰਤ ਉਪਕਾਰੀ।
ਦੇਸ ਭਲਾਈ ਸੋਚਦਾ, ਸਭ ਦਾ ਹਿਤਕਾਰੀ।
ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਲੋ, ਹੋਰ ਸਿਖ ਅਪਾਰੀ।
ਸਭਨਾ ਰਲ ਮਿਲ ਸੋਚਿਆ, ਗਾਂਧੀ ਮਨੁਸਾਰੀ।
ਦੇਸ ਗੁਲਾਮੀ ਦਬਿਆ, ਏਹ ਬੜੀ ਲਚਾਰੀ।
ਜਿਵੇਂ ਗੁਲਾਮੀ ਨਿਕਲੇ, ਕਰੀਏ ਉਪ ਚਾਰੀ।
ਰਹੇ ਫਰੰਗੀ ਮੱਲ ਕੇ, ਏਹ ਭਾਰਤ ਸਾਰੀ
ਭਾਵੇ ਪੈਰ ਜਮਾ ਲਏ, ਕਰਕੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰੀ।
ਮੁਰਦਾ ਹੋਇ ਦੇਸ ਨੂੰ, ਕਰਨੀ ਏ ਦਾਰੀ।
ਗਾਂਧੀ ਅੱਗੇ ਲਗਿਆ, ਸਭ ਤੁਰੇ ਪਿਛਾਰੀ,
ਕਰਨ ਲਗੇ ਹੁਨ ਕੈਸੀ ਕ ਰੀ ॥ ੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਲੰਮੀ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਕੇ, ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਆਈ।
ਚਰਖਾ ਦੇਸ਼ ਚਲਾਵਨਾਂ, ਸਭ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾਈ।
ਛੱਡੋ ਬਦੇਸੀ ਕਪੜਾ, ਜਾਲੇ ਦੁਖ ਦਾਈ।
ਕਦੀ ਛੋਹੋ ਮਾਲ ਦਾ, ਦਮੜਾ ਲੈ ਜਾਈ।
ਹੋਰ ਲੜਾ ਹੈ ਹਿੰਦ ਨੂੰ, ਜੋ ਰਿਹਾ ਸਤਾਈ।
ਚਰਖੇ ਨਾਲ ਦੁਵਾਈਏ, ਸਾਰਾ ਮਿਟ ਜਾਈ।
ਜੋ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਕਪੜੇ, ਸਭ ਦਿਓ ਜਲਾਈ।
ਪਟਾ ਗੁਲਾਮ ਖਾਸ ਜੋ, ਏਹ ਕਿਹਾ ਜਤਾਈ।
ਚਰਖਾ ਤੋਪ ਸੋ ਛੈਰੀਆਂ, ਦੇ ਧੂੜ ਧੁਮਾਈ।
ਮਾਨਚਸਟ੍ਰੀ ਖੜੀਆਂ, ਦੇ ਕਿਲੇ ਉਡਾਈ।
ਰੌਲਾ ਖਦੜ ਜਦੋਂ ਚਲਾਈ ॥ ੮ ॥

ਪਉੜੀ

ਦੂਜਾ ਵਿਚ ਕਚਹਿਰੀਆਂ, ਜਾ ਲੁਟੇ ਜਾਂਦੇ।
ਵਿਚ ਝਗੜਿਆਂ ਆਖਣੇ, ਘਰ ਬਾਰ ਲੁਟਾਂਦੇ।
ਜੋ ਹਨ ਲਿਖਦੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਓਹ ਢੰਗ ਚਲਾਂਦੇ।
ਪੁਛ ਗਵਾਹ ਅਦਾਲਤੀ, ਝਗੜੇ ਨਿਪਟਾਂਦੇ।
ਝੂਠੇ ਸੱਚੇ ਹੋਂਵਦੇ, ਮਾਚੇ ਸ਼ਰਮਾਂਦੇ।
ਹੱਠ ਜਿਨ੍ਹਾ ਜਾ ਬੈਠਦੇ, ਸੋ ਰੁੱਖ ਮੰਗਾਂਦੇ।
ਫੇਰ ਵਕੀਲਾਂ ਹਥ ਨੇ, ਸਭ ਲੋਕ ਫਸਾਂਦੇ।

ਹੋਇ ਖ਼ੂਨ ਇਨਸਾਫ ਦਾ, ਜੋ ਫਿਰਨ ਲਭਾਂਦੇ।
ਪਰ ਨ ਭੋਲੇ ਸਮਝਦੇ, ਕੀ ਕਰਮ ਕਮਾਂਦੇ।
ਵਧਦੇ ਵੈਰ ਵਰੋਧ ਨੇ, ਇਸ ਰੀਤ ਦਸਾਂਦੇ।
ਵੇਖੋ ਵੀਰਾਂ ਵੀਰ ਮੁਕਾਂਦੇ ॥ ੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਛਡੋ ਜਾਨ ਇਦਾਲਤਾਂ, ਗਾਂਧੀ ਸਮਝਾਯਾ।
ਝਗੜੇ ਬਹੁਤੇ ਨ ਕਰੋ, ਇਹ ਸਾਫ ਜਤਾਯਾ।
ਹੋ ਪੰਚਾਇਤ ਆਪਣੀ, ਦੇ ਝਗੜ ਚੁਕਾਯਾ।
ਨਾਮਿਲਵਰਤਨ ਧਾਰਲੋ, ਵਿਚ ਕੰਮ ਸਬਾਯਾ।
ਸਖਤੀ ਪਏ ਸਹਾਰਨੀ, ਲੋ ਸੀਸ ਟਿਕਾਯਾ।
ਹਥ ਨ ਅਗੋਂ ਚੁਕਿਓ, ਮੰਤਵ ਸਿਖਾਯਾ।
ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਏਹ, ਰਲ ਦੁਹਾਂ ਮਨਾਯਾ।
ਨਾਮਿਲਵਰਤਨ ਚਲਿਆ, ਸਭ ਦੇਸ ਸੁਨਾਯਾ।
ਲਾਂਭੇ ਬੈਠੇ ਸਿਖ ਸੀ, ਗਾਂਧੀ ਲਖ ਪਾਯਾ।
ਸਿਖਾਂ ਨਲੋਂ ਬਹੁਤ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਡਰ ਖਾਯਾ।
ਪਿਯਾ ਸੋਚਦਾ ਨਿਤ ਉਪਾਯਾ ॥ ੧੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਿਖ ਲੀਗ ਦਾ ਦੁਸਟਾਂ, ਜਲਸਾ ਸੁਖ ਸਾਨਾਂ।
ਵਿਚ ਲਾਹੌਰੇ ਹੋਵਣਾ, ਏਹ ਪਕ ਪਕਾਨਾਂ।
ਗਾਂਧੀ ਵੀ ਚਲ ਆਂਵਦਾ, ਤਿਸ ਵਿਚ ਮਹਿਮਾਨਾ।

ਸਿਖਾਂ ਵਿਚ ਪਰਚਾਰ ਦਾ, ਸੁਭ ਅੋਸਰ ਜਾਨਾਂ।
ਸਿਖਾਂ ਨਾਮਿਲ ਵਰਤਨਾਂ, ਸੀ ਕੈਮ ਸਿਖਾਨਾਂ।
ਗਾਂਧੀ ਨੂ ਆ ਲੀਡਰਾਂ, ਏਹ ਬਚਨ ਬਖਾਨਾਂ।
ਸਿਖ ਜੁਝੀਲੇ ਬਹੁਤ ਨੇ, ਨਾਲੇ ਬਲਵਾਨ
ਨਾਮਿਲ ਵਰਤਨ ਲਹਿਰ ਨੂੰ, ਨਹੀ ਕਰਨ ਕਮਾਨਾਂ।
ਨਹੀਂ ਸਹਾਰਾ ਕਰਨਗੇ, ਜਦ ਵੜਨ ਮਿਦਾਨਾਂ
ਖੰਡਾ ਦੁਰਤ ਚਲਾਨਗੇ, ਮੱਚੇ ਘਮਸਾਨਾਂ।
ਹੋਇ ਦੇਸ ਦਾ ਬਹੁ ਨੁਕਸਾਨਾ ॥ ੧੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਿਖਲੀਗ ਦਾ ਜੁੜ ਗਿਆ, ਜਦ ਜੋੜ ਮਹਾਨਾਂ।
ਮੁਖੀ ਪੰਥ ਦੇ ਆ ਗਏ, ਕੌਮੀ ਹਿਤ ਵਾਨਾਂ।
ਸ਼ੇਰ ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਥਾਪਿਆ, ਤਿਸਦਾ ਪਰਧਾਨਾਂ।
ਸਿੰਘ ਸਰਦੂਲ ਸਕੱਤ੍ਰਾਂ, ਚੇਰਾ ਗੁਣ ਵਾਨਾਂ।
ਝਬਰ ਸਿੰਘ ਕਰਤਾਰ ਵੀ, ਗੁਰ ਸੇਵਕ ਜਾਨਾਂ।
ਸਾਰੀ ਗਲ ਸੁਨਾਏਕੈ, ਹੈ ਸੁਵਾਲ ਉਠਾਨਾਂ।
ਨਾਮਿਲਵਰਤਨ ਧਾਰ ਲੌ, ਗੁਰ ਸਿਖ ਸਜਾਨਾਂ
ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੇ, ਮਿਲ ਨਾਲ
ਜੁਦਾ ਦੇਸ ਤੋਂ ਹੋਇਕੈ, ਨਹੀਂ ਕੋਇ ਟਿਕਾਨਾਂ।
ਨਾਲ ਭਰਾਵਾਂ ਚਲਣਾਂ, ਏਹੋ ਸੁਖ ਜਾਨਾਂ।
ਸਭਨੇ ਇਕ ਜ਼ਬਾਨ ਬਖਾਨਾਂ ॥ ੧੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਲੈਕਚਰ ਦਿਤੇ ਸਾਰਿਆਂ, ਚੰਗੇ ਸਮਝਾਈ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਚਾਲ ਦਾ, ਸਭ ਦੀਤ ਬਤਾਈ।
ਕੀ ਕੁਝ ਵਰਤੇ ਦੇਸ ਤੇ, ਭਾਰੀ ਅਨਿਆਈ।
ਪਰਾਧੀਨ ਤੋਂ ਮਰਨ ਦਾ, ਦਸੀ ਵਹਿਮਾਈ।
ਪਰਾਧੀਨਤਾ ਜੀਵਣਾ, ਭੁੰਡਾ ਦੁਖਦਾਈ।
ਕਦੇ ਨ ਸੋਝੀ ਆਵੰਦੀ, ਦਿਨ ਦੁਖਾਂ ਜਾਈ।
ਨਾਲ ਏਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ, ਹੁਨ ਪੇਸ਼ ਨ ਕਾਈ।
ਨਾਮਿਲਵਰਤਨ ਚੰਗਾ ਹਾ, ਸਭ ਕੰਮ ਕਰਾਈ।
ਤਾਂਤੇ ਦਸੋ ਖਾਲਸਾ, ਚਿਤ ਸੋਚ ਦੁੜਾਈ।
ਪੇਸ਼ ਹੋਇ ਗੁਰਮਤਾ ਏਹ, ਬਹੁ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾਈ।
ਦੁਖਾਂ ਗਠੜੀ ਢੋਲ ਧਰਾਈ ।੧੪॥

ਪਉੜੀ

ਕਈ ਵਿਰੋਧੀ ਬੋਲਦ, ਦੈ ਉਲਟੀ ਰਾਂਵਾਂ।
ਭਾਂਤੋ ਭਾਂਤ ਸੁਨਾਵੰਦੇ, ਜਿਉਂ ਦੇਲਾਂ ਕਾਵਾਂ।
ਨਾਮਿਲਵਰਤਨ ਧਾਰਕੇ, ਸਿਖਾਂ ਨਹੀ ਥਾਵਾਂ।
ਝੋਲੀ ਚੁਕ ਇਕ ਆਖਦਾ, ਮੈਂ ਸਚ ਸੁਨਾਵਾਂ।
ਜੋ ਸੁਰਾਜ ਹੋ ਮੰਗਦੇ, ਮਿਲ ਜਾਏ ਭਾਵਾਂ।
ਹਿੰਦੂ ਮੋਮਨ ਦੋਨਰੋ, ਕਦ ਹਿੱਸਾ ਸਾਵਾਂ।
ਦੁਖ ਉਠਾਵੇ ਬਹੁਤ ਹੀ, ਹੋ ਪੰਥ ਨਿਥਾਵਾਂ।

ਜਿਸ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਨੇ ਮੱਨਦੇ, ਕਰ ਮੱਜੀ ਬਹਵਾਂ ।
ਤਾਂਤੇ ਛਡੋ ਏਸ ਨੂੰ, ਏਹ ਕੰਮ ਕੁਦਾਵਾਂ ।
ਕਿਉਂ ਮਰਵਾਵੋ ਭੋਲਿਆਂ, ਜੋ ਪਿੰਡ ਗਰਾਵਾਂ ।
ਏਵੇ ਭਾੜ ਭੈਰਾ ਭੁਗਾਵਾਂ ॥ ੧੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਝੋਲੀ ਚੁਕਾਂ ਰੋਵਣਾਂ, ਨਹੀਂ ਸੁਣਦਾ ਕਾਈ ।
ਕਾਵਾਂ ਰੌਲੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨ, ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਪਾਈ ।
ਓੜਕ ਨਿਕਲੇ ਬਾਹਰ ਨੇ, ਸੋ ਮੂੰਹ ਛਪਾਈ ।
ਦੇਸ ਦੋਹੀ ਜਾਨਦੇ, ਸਭ ਓਨ੍ਹਾਂ ਭਾਈ ।
ਪਿਛੈ ਇਕ ਜ਼ਬਾਨ ਹੋ, ਕਹਿੰਦੇ ਸੁਖ ਪਾਈ ।
ਜਿਤਨੇ ਸੀ ਵਿਚ ਲੀਗ ਦੇ, ਬੈਠੇ ਸਮਦਾਈ ।
ਨਾਮਿਲਵਰਤਨ ਧਾਰਨਾ, ਪਰਵਾਨ ਕਰਾਈ ।
ਏਸੇ ਵਿਚ ਨ ਜਾਤ ਹੈ, ਦਿਸੈ ਸਮੁਹਾਈ ।
ਹੋਇ ਲਾਈ ਪਰਵਾਨਗੀ, ਜੈਕਾਰੇ ਵਾਈ ।
ਨਾਮਿਲਵਰਤਨ ਲਹਿਰ ਹੁਨ, ਨਿਖਾਂ ਵਿਚ ਆਈ ।
ਸਾਰੇ ਦੇਸ ਗਲ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ॥ ੧੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਭਾਂਵੇਂ ਸਿਖਾ ਕਰ ਲਿਆ, ਏਹ ਕਾਰਜ ਨਾਹਾ ।
ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨੂੰ, ਨਾਹੀ ਇਤਬਾਰਾ ।
ਸਭੈ ਸੋਚਾ ਸੋਚਦੇ, ਕਰ ਫਿਕਰ ਅਪਾਰਾ ।

ਆਖਣ ਸਿਖ ਬਲਿਵਾਨ ਨੇ,ਨਨ੍ਹੀਂ ਕਦਨ ਸਹਾਰ।
ਕਰ ਬਦਨਾਮੀ ਲਹਿਰ ਦੀ, ਪਾਦੇਣ ਵਿਗਾਰ।
ਧੱਕਾ ਲੱਰੇ ਬਹੁਤ ਹੀ, ਸਾਡੇ ਪਰਚਾਰ।
ਪਤਾ ਕੀ ਏਨ੍ਹਾਂ ਭੋਲਿਆਂ, ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਸਾਰ।
ਸਿਖਾਂ ਅੰਦਰ ਵੱਸਦਾ, ਸਤਿਗੁਰ ਰਖਵਾਲਾ।
ਸੋਈ ਤੋੜ ਚੜ੍ਹਾਵਸੀ, ਸਿੰਘਾਂ ਵਰਤਾਰਾ।
ਲਾਜ ਆਪਨੇ ਨਾਮ ਦੀ, ਰਖਦਾ ਸੰਸਾਰ।
ਸਤਿਗੁਰ ਸੱਚਾ ਬਖਸ਼ਨ ਹਾਰਾ ॥ ੧੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਿਖਾਂ ਨਾ ਮਿਲਵਰਤਣਾਂ, ਜਦ ਲਿਆ ਧਾਰੇ।
ਧੀਰਜ ਦਿਤੀ ਗੁਰੂ ਨੇ, ਐਸੀ ਪਰਕਾਰੇ।
ਰਾਜ ਨੀਤ ਦੇ ਵਾਕ ਜੋ, ਲਏ ਮੰਨ ਸੁਵਾਰੇ।
ਧੀਰਜ ਰਹਿਣਾਂ ਸੂਰਮੇਂ, ਚੰਗਾ ਸੰਸਾਰੇ ॥
ਅੰਦਰ ਸਿਖਾਂ ਆ ਲਿਆ, ਇਕੋ ਹੀ ਵਾਰੇ।
ਸ਼ਾਂਤ ਸਬਰ ਤੇ ਸਾਬਤੀ, ਸੰਤੋਖੀ ਭਾਰੇ।
ਦੱਸ ਗਏ ਜੋ ਪੱਟੀਆਂ, ਵਡੇ ਹਨ ਸਾਰੇ।
ਓਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਤੁਰਨਗੇ, ਹੋ ਸਦਕੇ ਵਾਰੇ।
ਫਰਕ ਨ ਮਾਸਾ ਪਏਗਾ, ਸਭ ਹੈਨ ਤਿਆਰੇ
ਨਿਕੇ ਵਡੇ ਸਿੰਘ ਜੋ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੁਲਾਰੇ।
ਸਤਿਗੁਰ ਸਭਨਾਂ ਪਾਰ ਉਤਾਰੇ ॥ ੧੮ ॥

ਪਉੜੀ

ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਆਦਿ ਤੋਂ, ਏਹੋ ਸਿਖਲਾਯਾ।
ਭਾਰੋਭਾਰਾ ਬਿਹੀਨ ਦਾ, ਹੰਕਾਰ ਗੁਵਾਯਾ।
ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਜ਼ਲਮਾਂ ਸੀ ਪਕੜ ਨਿਵਾਯਾ।
ਕੇਵਲ ਖੰਡਾ ਸਬਰ ਦਾ, ਹਥ ਵਿਚ ਰਖਾਯਾ।
ਪਿਛੋਂ ਸਤਿਗੁਰ ਪੰਜਵੇਂ, ਏਹ ਸਬਕ ਪੜ੍ਹਾਯਾ।
ਸਿਰ ਤੇ ਝਲ ਮਸੀਬਤਾਂ, ਨਹੀਂ ਹਥ ਉਠਾਯਾ।
ਹੱਸ ਹੱਸ ਕੇ ਝਲਿਆ, ਜੋ ਸਿਰ ਤੇ ਆਯਾ।
ਏਹੋ ਨਾਵੈ ਸਤਿਗੁਰੂ, ਛੱਟਾ ਵਰਤਾਯਾ।
ਤਾਕਤ ਵਰਤੀ ਮੂਲ ਨ, ਔਰੰਗ ਸਤਾਯਾ।
ਮਿਠਾ ਕਰਕੇ ਮੰਨਿਆ, ਹਰਿ ਭਾਣਾ ਭਾਯਾ।
ਸੋ ਸਿਖਾਂ ਨੇ ਚਿਤ ਵਸਾਯਾ ॥ ੧੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਮਗਰੋਂ ਸਿਖ ਅਨੇਕ ਬੋ, ਇਸ ਰਸਤੇ ਆਏ।
ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੂਰਮੇ, ਪ੍ਰਗਟ ਦਰਸਾਏ।
ਜਦ ਜੁਰਮਾਨੇ ਹਾਕਮਾਂ, ਸਨ ਓਨ੍ਹਾਂ ਲਾਏ।
ਦਿਤਾ ਪੈਸਾ ਇਕ ਨਾ, ਨਿਜ ਅੰਗ ਕਟਾਏ।
ਨਾਮਿਲ ਵਰਤਨ ਧਾਰਿਆ, ਸੋ ਵੱਜ ਵਜਾਏ।
ਦੂਜੇ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਇਸ ਰਾਹ ਤੁਰਾਏ।
ਐਸਾ ਸਬਰ ਵਖ ਲਿਆ, ਵੈਰੀ ਬਿਸਮਾਏ।

ਅਗੇ ਲਾਕੇ ਖਾਨ ਨੂੰ, ਪਰਲੋਕ ਸਿਧਾਏ।
ਇਕ ਸਬਰ ਦੀ ਤੋਗ ਨ, ਜੌਹਰ ਦਿਖਲਾਏ।
ਵੈਰੀ ਮੂੰਹ ਦਿਖ ਵੰਦੇ, ਹੇਠਾਂ ਸੁਟ ਪਾਏ।
ਧੁਨ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਚਿਤ ਵਧਾਏ ॥ ੨੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਲਹਿਰ ਏਹ,ਜਦ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ।
ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੂਸਤਾਨ ਨੇ, ਸੁਨ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ।
ਸ਼ਾਖੀ ਹਿੰਦੂ ਮੋਮਨਾ, ਸਿਖ ਹੋਇ ਲੁਕਾਈ।
ਏਧਰ ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਨੂੰ, ਹਨ ਚਿੰਤਾ ਖਾਈ।
ਸਿਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਕਹਿਰ ਦੀ, ਹਨੇਰੀ ਛਾਈ।
ਹਿੰਦੂ ਮੋਮਨ ਸਿਖ ਦਾ, ਨਹਿ ਮਿਲਨ ਸੁਖਾਈ।
ਹੋਸਨ ਕਈ ਚਲਾਕੀਆਂ, ਸਭ ਲੋਕ ਤਕਾਈ।
ਛੁਟ ਪੌਣ ਦੇ ਵਾਸਤੇ, ਬਹੁ ਦਾਉ ਚਲਾਈ।
ਝੋਲੀ ਚੁਕ ਗਈ ਹੋਣਗੇ, ਇਸ ਵਿਚ ਸਹਾਈ।
ਮਾਲਕ ਸਚਾ ਸ਼ਿਹ ਸੋ, ਇਤਫ਼ਕ ਚੜਾਈ।
ਭਾਲਤ ਜਿਵੇਂ ਅਜ਼ਾਦੀ ਪਾਈ ॥ ੨੧ ॥ ੧੧ ॥

੧ ੴ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਦਰਬਾਰ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ

ਦੋਹਰਾ

ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਦਰਬਾਰ ਤ, ਕਬਜ਼ਾ ਜਿਵੰ ਕਰਾਇ
ਸ੍ਰਵਨ ਪਨਾਰੀ ਗਾੜ ਬਹੁ, ਸੋਬੀ ਦਿਅ ਬਤਾਇ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਜਗ ਪੰਜਵੀ ਸੋਭਦੇ ਗੁਰ ਅਰਜਨ ਪੂਰੇ।
ਦਾਤੇ ਚਾਰ ਪਦਾਰਥਾਂ ਕੇ ਗਲ ਨ ਊਚੇ।
ਧੀਰਜ ਧਰਮ ਨਿਭਾਂਵਦੇ, ਜਗ ਵਿਚ ਮਸ਼ਹੂਰ।
ਰਿਧ ਸਿਧ ਨਿਤ ਸੇਵਕਾਂ, ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਹਜ਼ੂਰੇ।
ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ, ਜੋ ਕੰਮ ਅਧੂਰੇ।
ਜੋ ਕੁਝ ਭਾਵੈ ਰੱਬ ਨੂੰ, ਸੋਈ ਮਨਜ਼ੂਰੇ।
ਏਹੋ ਸਬਕ ਸਿਖ ਲਦ, ਨਿਜ ਦਾਸ ਜਰੂਰੇ।
ਈਨ ਨ ਮੱਨੀ ਪਾਪੀਆਂ, ਜੋ ਕਰਨ ਗਰੂਰੇ।
ਹਾਜ਼ਰ ਨਾਜ਼ਰ ਵਸਦੇ, ਨਹੀ ਸਿਖਾਂ ਦੂਰੇ।
ਸਤਿਗੁਰ ਸਚੇ ਪਤਿਸ਼ਾਹ, ਕਰਨੀ ਦੇ ਸੂਰੇ।
ਸ੍ਰਵਨ ਪਏ ਨੂੰ ਤਰਨ ਤੂਰੇ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਬਾਣੀ ਦਾ ਖ਼ਜ਼ਾਨਚੀ ਜੋ, ਰੂਪ ਗਰੰਥ ਬਨਾਯਾ।

ਭਵ ਸਾਗਰ ਦੇ ਤਰਨ ਦਾ, ਜਹਾਜ਼ ਬਤਾਯਾ ।
ਸਿਖਾਂ ਸਚਾ ਆਸਰਾ, ਇਕ ਆਪ ਫੜਾਯਾ ।
ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਪਾਵ ਨੇ, ਜਿਨ ਚਿਤ ਵਸਾਯਾ ।
ਵਾਲੀ ਦੋਇ ਜਹਾਨ ਦੇ, ਸਿਖਾਂ ਸਮਝਾਯਾ ।
ਧਰਮ ਕ੍ਰਮ ਸਭ ਘਾਲਸੇ, ਇਸ ਵਿਚ ਰਖਾਯਾ ।
ਹੋਰ ਨ ਇਸ ਦੇ ਬਿਨਾ ਹੈ ਏਹ ਸਚ ਲਖਾਯਾ
ਇਕ ਆਸਰਾ ਏਸ ਦਾ ਜਾਣੋ ਸੁਖ ਦਾਯਾ ।
ਸਤਿਗੁਰ ਕਸ਼ਟ ਸਹਾਰ ਕੇ ਤਿਸ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਾਯਾ ।
ਦੇਖੀ ਦੁਸ਼ਟ ਸਤਾ ਰਹੇ, ਨਹੀ ਚਿਤ ਡੁਲਾਯਾ ।
ਗੁਨ ਸਿਖਾਂ ਦਾ ਮਾਨ ਵਧਾਯਾ ॥ ੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਤਿਗੁਰ ਅਰਜਨ ਪੰਜਵੇਂ, ਸਿਖਾਂ ਹਿਤਕਾਰੀ ।
ਤੀਰਥ ਰਾਜ ਬਨਾਵੰਦੇ; ਕਰ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰੀ ।
ਤਾਰਨ ਤਰਨ ਸੁਹਾਵੰਨਾ, ਮਾਝੇ ਵਿਚਕਾਰੀ ।
ਆਵਨ ਕਰਕੇ ਭਾਵਨਾ, ਜੇ ਕੋ ਨਰ ਨਾਰੀ ।
ਦੋਨ ਮੁਰਾਦਾਂ ਪੂਰੀਆਂ, ਗੁਰ ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ ।
ਲਗਦਾ ਮੇਲਾ ਮਸਿਆ, ਬਹੁ ਬੇ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ।
ਢੁਕਦਾ ਮਾਝਾ ਮਾਲਵਾ, ਕਈ ਦੇਸ ਅਪਾਰੀ ।
ਕੁਸ਼ਟੀ ਚੰਗੇ ਹੋਵੰਦੇ, ਗੁਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ।
ਏਹ ਸ਼ੁਭ ਕਰਨੀ ਗੁਰੂ ਦੀ, ਪਰਤੱਖ ਨਿਹਾਰੀ ।

ਸੰਕਾ ਇਸਦੇ ਵਿਚ ਨਾ, ਕੋ ਕਹੈ ਰੁਵਾਰੀ।
ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਲਾ ਨ ਟਰਦੀ ਟਾਰੀ ॥ ੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਚ ਨਮੂਨਾ ਸੁਨਰਗ ਦਾ, ਏਹ ਰੂਰੂ ਦੁਵਾਰਾ।
ਨਾਲ ਸਰੋਵਰ ਸੋਹਿਨਾ, ਪੈਰਾਂ ਇਕ ਭਾਰਾ।
ਸਿਖ ਮੰਦ ਸਭ ਪੂਜਦੇ, ਧਰ ਭਾਵ ਅਪਾਰਾ।
ਜੋਇ ਪੁਜਾਰੀ ਏਸਦੇ, ਸਭ ਮੂਹ ਰਾਵਾਰਾ।
ਹੈਸਨ ਸਿਖ ਸਦਾਵੰਦੇ, ਪਰਮੰਦ ਅਚਾਰਾ।
ਖਾ ਖਾ ਪੂਜਾ ਛਿਟਦੇ, ਭਰਿਆ ਹੰਕਾਰਾ।
ਕਦੇ ਨ ਨੰਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ, ਬਦੀਆ ਬੁਰਿਆਰਾ
ਖੌਫ ਨ ਮਾਸਾ ਪੰਥ ਦਾ, ਛਨ ਗੁਰੂ ਵਸਾਰਾ।
ਆਪ ਹੁਦਰੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ, ਨਹਿ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰਾ।
ਦੇਸ ਵਿਚ ਹੀ ਮਚ ਰਿਹਾ, ਬਹੁ ਸ਼ੋਰ ਕੁਕਾਰਾ।
ਹੈ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਮੰਦ ਵਿਹਾਰਾ ॥ ੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਿਥੇ ਢੋਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ, ਜੋ ਪਾਪ ਕਮਾਂਦੇ।
ਰਹਿੰਦੇ ਗਰ ਅਸਥਾਨ ਨੇ ਨਹੀਂ ਅਦਬ ਰਖਾਂਦੇ
ਗੁਰ ਮਤੋ ਮੂੰਹ ਮੋੜਕੇ, ਰਾਹ ਉਲਟੇ ਜਾਂਦੇ।
ਦੁਰਾ ਚਾਰੀਆਂ ਕਰਨ ਤੋਂ, ਨਾਹੀ ਸ਼ਰਮਾਂਦੇ।
ਦਰਸ਼ਨ ਆਈ ਸੰਗਤਾਂ, ਹੁਨ ਬਹੁਤ ਸਤਾਂਦੇ।

ਕਈਆਂ ਮਾਈ ਬੀਬੀਆਂ, ਦੁਰਵ ਕ ਸੁਨਾਂਦੇ।
ਫਰਜ਼ ਆਪਨਾ ਭੁਲਕੇ, ਹਨ ਔਝੜ ਪਾਂਦੇ।
ਇਜ਼ਤ ਉਸ ਉਤਾਰਦੇ, ਜੋ ਜਾ ਸਮਝਾਂਦੇ।
ਐਸ਼ ਅਸ਼ਤਾਂ ਵਿਚ ਨੇ, ਦਿਨ ਰਾਤ ਬਿਠਾਂਦੇ।
ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਸੁਖ ਦਾਨਆਂ, ਨਹੀਂ ਭੁਲ ਸੋਗਾਂਦੇ
ਛਡ ਸੁਵਰਗੋ ਨਰਕ ਨਿਧਾਂਦੇ ॥ ੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਈ ਸ਼ਕੈਤਾਂ ਪੁਜੀਆਂ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਆਈ।
ਬੁੰਗੇ ਤਖਤ ਅਕ ਲ ਦੇ, ਵਿਚ ਸੰਗਤ ਗਾਈ।
ਦੁਖੀ ਹੋਇਕੈ ਬਹੁਤਿਆ, ਸਭ ਗਾਲ੍ਹ ਸੁਨਾਈ।
ਸੁਣਦੇ ਸਾਹ ਅਕਾਲੀਆਂ, ਬਹੁ ਬੁਰੀ ਮਨ ਈ।
ਵੇਖੋ ਗੁਰ ਅਸਥਾਨ ਤੇ, ਕੀ ਖੇਡ ਬਨਾਈ।
ਜੋ ਸੀ ਜਾਗਾ ਧਰਮ ਦੀ, ਅਧਰਮ ਦਿਸਾਈ।
ਕਰਨ ਪੁਜਾਰੀ ਭੈੜੀਆਂ ਗਲਾਂ ਸਮਦਾਈ।
ਨੀਤਾਂ ਖੋਟੀ ਨਿਤ ਹੀ ਰਹਿ ਖੋਟ ਕਮਾਈ।
ਬਦਨਾਮੀ ਗੁਰਧਾਮ ਦੀ, ਰਹਿ ਲੋਕ ਕਰਾਈ।
ਮੰਦਾ ਕੁਤਾ ਖਸਮ ਜਿਉਂ, ਦੇਵੈ ਬੁਰਿਆਈ।
ਏਥੇ ਏਹੋ ਗਲ ਸਚ ਈ ॥ ੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਸੋ ਧਨ ਤਿੰਨ ਪੁਜਾਰੀਆਂ; ਹੁਨ ਜਾਇ ਅਕਾਲੀ।

ਲੰਮੀ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰਕੇ,ਇਹ ਬਿੰਉਤ ਨਿਕਾਲੀ।
ਤਾਰਨ ਤਰਨ ਸੰਭਾਲੀਏ, ਚਲ ਕੈਸੀ ਚਾਲੀ।
ਖੇਦਾਰ ਦੇ ਵਿਤ ਸੀ, ਆ ਫੁਹੇ ਖਿਆਲੀ।
ਚਾਹੀਏ ਰੁਰ ਮਥਨ ਦੀ, ਕਰਨੀ ਰਖਵਾਲੀ।
ਮਦਦ ਸਾਡੀ ਕਰਨ ਗੇ, ਰੁਰ ਆਪ ਸੰਭਾਲੀ।
ਪਕੀ ਹੋਈ ਰਲ਼ ਏਹ, ਹ ਚਲਣਾਂ ਕਾਲੀ।
ਚਲੋ ਨਾਲ਼ ਪੁਜਾਰੀਆਂ, ਮਿਲੀਏ ਹਿਤ ਨਾਲੀ
ਕਰਨ ਫੈਸਲਾਂ ਜਿਸਤਰਾਂ, ਕਰ ਚਾਲ ਸੁਖਾਲੀ॥
ਰੁਰੂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਦੀ, ਜੋ ਉਤਮ ਢਾਲੀ।
ਸੋਈ ਨੀਤ ਕਰੈ ਦਰਹਾਲੀ॥ ੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਨਾ ਮਿਲਵਣਨ ਲਹਿਰ ਸੀ, ਿਖਾਂ ਵਿਚ ਆਈ।
ਕੀਤਾ ਨਥਾ ਤਿਆਰ ਜੋ, ਹਿਤ ਜਾਵਨ ਭਾਈ।
ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ ਸਾਹਿਆਂ, ਏਹ ਕਿਹਾ ਸੁਨਾਈ।
ਜਾਕੰ ਓਥੇ ਖਾਲਸਾ, ਰਾਖੇ ਤਕੜਾਈ।
ਆਵੈ ਸਖਤੀ ਸੀਸ ਤੇ, ਡਰ ਰਖੋ ਨ ਰਾਈ।
ਹਥ ਨ ਕਿਸ ਉਠਾਵਣਾ, ਏਹੋ ਵਡਿਆਈ।
ਅਗੋਂ ਸੋ ਕੁਝ ਕਰਨਗੇ, ਝਲੋ ਹਰਖਾਈ।
ਧੀਰਜ ਅਪਨੀ ਖਾਲਸਾ, ਰਾਖੋ ਜਸ ਪਾਈ।
ਏਸੇ ਵਿਚ ਹੈ ਤੁਸਾਂ ਦੀ, ਸੁਖ ਨਾਲ ਭਲਾਈ।

ਸੁਣ ਕੇ ਸਿਖਾਂ ਸਾਰਿਆਂ, ਸੋ ਚਿਤ ਵਸਾਈ।
ਓਪਰ ਦੀ ਹੁਣ ਦਿਆਂ ਬਤਾਈ ॥ ੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਸੁਣ ਲਈ ਗਲ ਪੁਜਾਰੀਆਂ, ਚਿੰਤ ਤਰ ਭਾਰ।
ਲਗੇ ਸੋਚਨ ਬੈਠਕੇ, ਆ ਬਣੀ ਲਚਾਰੀ।
ਉਲਟੇ ਖੋਟ ਚਿਤਾਰਦੇ ਮੂਰਖ ਹੰਕਾਰੀ।
ਸ਼ਰਨ ਨ ਪੈਂਦੇ ਪੰਥ ਦੀ ਭੜੇ ਬਿਭਚਾਰੀ।
ਵੇਖੇ ਹੋਤ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰ ਰਹੇ ਤਿਆਰੀ।
ਕਈ ਬੁਾਨਣੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦੇ ਕੈਸੀ ਮਤ ਮਾਰੀ।
ਛੁਵੀ ਗੰਡਾਸ ਰਖਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿਚ ਯਾਰੀ।
ਲੁਕਵੀ ਥਾਉਂ ਲੁਕਾਇਕੈ ਵੱਡੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰੀ।
ਅਗੋਂ ਕਰੀਏ ਟਾਕਰਾ ਹੋਕੇ ਬਲਿਕਾਰੀ।
ਏਹੋ ਪਕ ਪਕਾ ਲਿਆ ਸਭਨਾਂ ਹਿਤ ਧਾਰੀ।
ਵੇਖੋ ਭਾਵੀ ਕਰੈ ਖੁਵਾਰੀ ॥ ੧੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਗਿਰਦੇ ਸੀ ਦਰਬਾਰ ਦੇ ਘਰ ਜਿਨਾਂ ਠੱਟੇ।
ਵਿਚ ਘਰਾਂ ਦੇ ਰਖਦੇ ਇਟਾਂ ਤੇ ਵੱਟੇ।
ਕਿਆ ਮੋਰਚੇ ਬੰਨ੍ਹਦੇ ਲੜਨ ਨੂੰ ਡੱਟੇ।
ਵਾਰ ਭਾਸਣੀ ਬ੍ਰਹਮਦਾਸ ਦੇ ਹਨ ਪੂਰੇ ਘੱਟੇ।
"ਕੁਤਾ ਰਾਜ ਬਹਾਲੀਏ ਬਹਿ ਚੱਕੀ ਕਟੇ"

"ਪਥਰ ਪਾਣੀ ਰਖੀਏ ਹਠ ਮੂਲ ਨਾ ਘੱਟੇ"
ਏਹੋ ਹਾਲ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਜੋ ਮੂਰਖ ਛੱਟੇ ।
ਗੁਰੂ ਥਾਂਨ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਨਹੀਂ ਹਾਲ ਪਲੱਟੇ।
ਓਟਨਾ ਲੈਂਦੇ ਪੰਥ ਦੀ ਜੋ ਬਿਪਤਾ ਕੱਟੇ।
ਆਪਨ ਹਥੀ ਆਪਣਾ ਰਹਿ ਜੜ ਨੂੰ ਪੱਟੇ।
ਓੜਕ ਸੀਸ ਪਵਾਵਨ ਘੱਟੇ ॥ ੧੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਹੋਰ ਵੀ ਇਕ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਕੀ ਕਰਤੂ ਕੁਦਾਏ।
ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹਤ ਹੀ ਲਚੇ ਬਲਵਾਏ।
ਦੇਣ ਸ਼ੁਰਾਬਾ ਕੋਤੀਆਂ, ਦਮੜੇ ਸਭ ਭਾਏ।
ਦੋਇ ਰੁਪਏ ਰੋਜ਼ ਦੇ, ਹਰ ਇਕ ਸੁਨਾਏ।
ਕਰਦੇ ਨੀਤ ਕਸਾਈਆਂ, ਗੰਥੀ ਸਦਵਾਏ ।
ਘਰੀਂ ਆਪਣੀ ਇਕ ਦੋ, ਰੋਲੇ ਲੈ ਆਏ।
ਹੋ ਤਿਆਰ ਸਭ ਡਟ ਰਹੇ, ਨਹੀਂ ਦੇਰ ਲਗਾਏ।
ਵੇਖੋ ਅੰਨ੍ਹੇ ਅਕਲ ਦੇ, ਕੀ ਰਹੇ ਕਮਾਏ ।
ਬਾਂਸ ਸੁਗੰਧੀ ਨ ਲਹੇ, ਢਿਗ ਚੰਦਨ ਜਾਏ।
ਮਨ ਮੁਖ ਸੰਗਤ ਵਸਕੇ, ਨਹਿ ਧੀਰਜ ਪਾਏ
ਕਉਆ ਕਦੇ ਕਪੂਰ ਨ ਖਾਏ ॥ ੧੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਲੇਪਨ ਚੰਦਨ ਅਗਰ ਦਾ, ਗਦੋਂ ਨੂੰ ਲਾਏ ।

ਟੁਚੇ ਨਹੀ ਥਰ ਏਟਕੇ, ਬਹੁ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਮਨਾਏ।
ਹੋਵੇ ਹੋਜ਼ ਗੁਲਾਬ ਦਾ, ਕੁਤਾ ਬਿਗੜਾਏ।
ਗਹਿਣੇ ਹੋਣ ਜੜਾਉ ਜੇ, ਬਾਂਦਰ ਨੂ ਪਾਏ।
ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੇ ਤੋੜਦਾ, ਮੂਰਖ ਹਰ ਖਾਏ
ਸਪੇ ਦੁਧ ਪਿਆਲੀਏ, ਮੁਖ ਜ਼ਹਿਰ ਕਢਾਏ।
ਨਿੰਮ ਘਾਲੀਏ ਮਾਖਿਓ; ਕੋੜਜ਼ ਨ ਜਾਏ।
ਅੱਕ ਔੜ ਹੀ ਭਾਲਦਾ, ਬਰਸਾਤ ਨ ਭਾਏ।
ਸੜੇ ਜੁਵਾਹਾਂ ਸੋਣ ਨੂੰ, ਸਭਨੂੰ ਮੁਖਵਾਏ।
ਤਿਵੇਂ ਪੁਜਾਰੀ ਦਿਸਦੇ, ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਰਹਾਏ।
ਵੇਖੋ ਮਨ ਮਤ ਨਹੀ ਗੁਝਾਂਏ ॥ ੧੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਾਗ ਸੁਧਾਂ ਸਰਵਸ ਕੇ, ਫਿਰ ਵਿਸ਼ਟਾ ਖਾਵੈ।
ਬਗਲਾ ਰਹਿਕੇ ਮਾਨਸਹ, ਡੰਡਾ ਚਿਤ ਲਾਵੈ।
ਚੂਹਾ ਬਸਤ੍ਰ ਰੇਸ਼ਮੀ, ਸਭ ਕਟ ਗਵਾਵੈ।
ਖੀਰ ਨ ਪਚਦੀ ਕੁਤਿਆਂ, ਬਿਰਥਾ ਹੀਜਾਵੈ।
ਖੀਰ ਜੇ ਖੋਤਾ ਖਾਵੰਦਾ, ਉਹ ਸੂਲ ਉਠਾਵੈ।
ਗਿਰੀ ਜੇ ਖਾਇ ਬਦਾਮ ਦੀ, ਘੋੜਾ ਦੁਖ ਪਾਵੈ।
ਚਿਚੜ ਜਿਉਂ ਥਣ ਗਊ ਦੇ, ਨਹੀ ਦੁਧ ਸੁਖਾਵੈ
ਭਾਗ ਹੀਨ ਲੈ ਲਹੂ ਨੂੰ, ਤਦ ਹੀ ਹਰਖਾਵੈ
ਕਾਲੀ ਕਮਲੀ ਧੋਤਿਆਂ, ਨਹੀ ਰੰਗ ਵਟਾਵੈ।

ਤਿਵੈਂ ਪੁਜਾਰੀ ਮੂੜਖਾਂ, ਗੁਰਮਤ ਨ ਦ੍ਰਿੜੈ।
ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਹੀ ਸਮਝਾਵੈ ॥ ੧੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਪਜੇ ਅਕਾਲੀ ਜਾਇਕੈ, ਦੀਵਾਨ ਸਜਾ।
ਦੋ ਤਿਨ ਮੁਖੀ ਪੁਜਾਰੀਆਂ, ਉਚੈ ਬੁਲਵਾਯਾ।
ਕਾਲ ਤਰੀਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ, ਹੈਸੀ ਸਮਝਾਯਾ।
ਸ਼ਰਤਾਂ ਗੁਰਮਤ ਦਸੀਆਂ, ਆਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ।
ਜੇਕਰ ਮੰਨੋ ਤਹੋਂ, ਨਹੀ ਝੂਠ ਅਲਾਯਾ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇਵੀ ਮੰਨਿਆਂ, ਜੋ ਸੀ ਫਰਮਾਯਾ।
ਹੋਇਆ ਫੈਸਲਾ ਸਾਰਿਆਂ ਸੁਨ ਕੇ ਸਬਦ ਪਾਯਾ।
ਗਲ ਨ ਬਹੁਤੀ ਵਧੈਗੀ; ਹੈ ਸ਼ੁਕਰ ਮਨਾਯਾ।
ਲਿਖਤ ਹੋਇਗੀ ਰਾਤ ਨੂੰ, ਏਹ ਮਤਾ ਪਕਾਯਾ।
ਅੰਦਰ ਜਾਇ ਪੁਜਾਰੀਆਂ;ਫਿਰ ਚਿਤ ਭੁਲਾਯਾ।
ਕੀਤਾ ਬਚਨ ਸੁ ਤੁਰਤ ਭੁਲਾਯਾ ॥ ੧੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਬਚਨ ਕਰ ਗਏ ਸਾਨ ਜੋ, ਸੋ ਸਭ ਬਿਸਰਾਏ।
ਲਗੇ ਖੋਟ ਚਿਤਾਰਨੇ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਭੁਲਾਏ।
ਮੂਰਖ ਰੋਵਨ ਅੰਤ ਨੂੰ, ਜਦ ਫਲ ਤਿਸ ਪਾਏ।
ਰਲ ਕੇ ਕਰਨ ਲੜਾਈ ਨੂੰ; ਏਹ ਮਤੇ ਪਕਾਏ
ਸਿਖਾਂ ਸੋਚੀ ਹੋਰ ਸੀ ਏਹ ਹੋਰ ਲਖਾਏ।

ਅੰਦਰ ਗੁਰੂ ਦਵਾਰ ਦੇ ਹਥਯਾਰ ਰਖਾਏ।
ਦਰਸ਼ਨ ਆਵਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਤਾਂ ਦਿਓ ਚਲਾਏ।
ਜੋ ਜੋ ਅੰਦਰ ਆਵਈ ਨਹੀ ਜੀਓਂਦਾ ਜਾਏ।
ਪਾਪੀ ਪਾਪ ਕਮਾਵੰਦੇ ਨਾਹੀ ਸ਼ਰਮਾਏ।
ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਘਾਤ ਨੂੰ ਕੈਸੇ ਲਲਚਾਏ॥
ਕੰਮ ਚੰਡਾਲਾਂ ਚਿਤ ਵਸਾਏ॥ ੧੬॥

ਪਉੜੀ

ਜਦ ਵੇਲਾ ਰਹਿਰਾਸ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਆਏ।
ਉਠ ਅਕਾਲੀ ਗੁਰੂ ਦੇ ਅਸਥਾਨ ਸਿਧਾਏ।
ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਵਾਸ੍ਤੇ ਮਨ ਪੇਮ ਲਗਾਏ।
ਅੰਦਰ ਜਾ ਗੁਰਧਾਮ ਦੇ ਸਨ ਸੀਸ ਝੁਕਾਏ।
ਅਗੋਂ ਪੁਜਾਰੀ ਗੱਜਦੇ ਕਰ ਰੋਸ ਬੁਲਾਏ।
ਨਿਕਲ ਜਾਓ ਕਿਉਂ ਆਵੰਦੇ ਹਥਿਆਰ ਕਢਾਏ
ਹਥ ਮਾਰ ਕੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਸੀ ਦਈ ਬੁਝਾਈ।
ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਛੇਤੀ ਕਢ ਕੇ ਸਨ ਤੁਰਤ ਚਲਾਏ।
ਅੰਨ੍ਹੇ ਵਾਹ ਹੀ ਮਾਰਦੇ, ਨਹੀ ਹਥ ਰੁਕਾਏ।
ਪਲੋ ਪਲੀ ਦੇ ਵਿਚ ਸ਼ੀ, ਘਮਸਾਨ ਮਚਾਏ।
ਸਤਿ ਗੁਰ ਨੇ ਕੀ ਰੰਗ ਦਖਾਏ॥ ੧੭ ।

ਪਉੜੀ

ਸਿੰਘ ਬਲਵੰਤ ਸੋ ਨਾਮ ਸੀ, ਇਕ ਸੂਬੇਦਾਰ।

ਵਾਸੀ ਕੁਲੇ ਪਿੰਡ ਦਾ, ਉਘਾ ਸਰਦਾਰਾ ।
ਅੰਦਰ ਵੜਦੇ ਸਾਚ ਹੀ, ਇਕ ਵਾਰ ਸਹਾਰਾ ।
ਮੋਢਾ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ, ਸੀ ਘਾਉ ਕਰਾਰਾ ।
ਕਈ ਵਾਰ ਖਾ ਫਿਰਦਾ, ਜੋ ਸਿੰਘ ਹਜ਼ਾਰਾ ।
ਥੋੜਾ ਚਿਰ ਹੀ ਠਹਿਰ ਕੇ, ਗੁਰ ਪੁਰੀ ਸਿਧਾਰਾ ।
ਤੋੜਾ ਸਿੰਘ ਪਪ੍ਹੋਰੀਆ, ਸਟ ਖਾਇ ਵਿਚਾਰਾ ।
ਪੰਜ ਸਤ ਸਿੰਘ ਹੋਰ ਬੀ, ਹੋਇ ਫਟੜ ਭਾਰਾ ।
ਅੰਦਰ ਗੁਰ ਅਸਥਾਨ ਦੇ, ਏਹ ਘਲੁ ਘਾਰਾ ।
ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਤੇ ਵਰਤਿਆ, ਸੀ ਕਹਿਰ ਕਹਾਰਾ ।
ਕਿਆ ਸਮੇਂ ਦਾ ਏਹ ਵਰਤਾਰਾ ॥ ੧੯ ॥

ਪਉੜਾ

ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਲਗੇ ਚਲਾਵਣੇ, ਜਦ ਸਾਨ ਪੁਜਾਰੀ ।
ਕਿਸੇ ਨ ਮੂਰਖ ਸੋਚਿਆ, ਐਸੀ ਮਤ ਮਾਰੀ ।
ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਂਉ, ਕਰ ਰਹੇ ਖੁਵਾਰੀ ।
ਉਧਰ ਉਤੇ ਕੋਠਿਆਂ, ਜੋ ਮੁੰਡੇ ਨਾਰੀ ।
ਲਗੇ ਇਟਾਂ ਮਾਰਨ, ਕਰਕੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰੀ ।
ਹੇਠਾਂ ਵਿਚ ਦੀਵਾਨ ਦੇ, ਜੋ ਸੰਗਤ ਸਾਰੀ ।
ਗੁਰ ਬਾਨੀ ਸਨ ਗਾ ਰੰਦੇ, ਚਿਤ ਸਰਧਾ ਧਾਰੀ ।
ਓਨ੍ਹਾ ਉਤੇ ਵਟਿਆਂ, ਹੋਇ ਵਰਖਾ ਭਾਰੀ ।
ਪਰ ਸੋ ਨਾਹੀ ਹਿਲ੍ਹਦੀ, ਬੈਠੇ ਇਕ ਸਾਰੀ ।

ਲੀਲਾ ਗੁਰ ਦੀ ਤਕਦੇ, ਹੁੰਦੇ ਬਲਿਕਾਰੀ।
ਗੁਰ ਸਚੇ ਦੀ ਖੇਡ ਨਿਆਰੀ ॥ ੧੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਇਕ ਪੁਜਾਰਨ ਕੋਠਨੀਂ, ਜਦ ਗੋਲਾ ਸੁੱਟੇ।
ਹੇਠਾਂ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੇ, ਸਿਰ ਉਪਰ ਫੁੱਟੇ।
ਉਚੀ ਰੋ ਕੇ ਆਖਦੀ, ਤਕ ਸਾਹ ਨਖੁੱਟੇ।
ਹੈ ਹੈ ਹਥੀ ਆਪਣੀ, ਆਪੇ ਗਏ ਪੁੱਟੇ।
ਪੈਂਦੇ ਗੋਲੇ ਆਨ ਕੇ, ਢਾਰੇ ਧਰ ਟੁੱਟੇ।
ਨੁਝ ਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਗਾੜਿਆ, ਸਨ ਮੰਦੇ ਗੁੱਝੇ।
ਫੜ ਕੇ ਸਿੰਘ ਪੁਜਾਰੀਆਂ, ਸਨ ਡਾਢੇ ਕੁੱਟੇ।
ਹੈ ਸਨ ਮਸਤ ਸ਼ਰਾਬੀਏ, ਪੀ ਦੇ ਦੇ ਘੁੱਟੇ।
ਜਦੋਂ ਤੀਕ ਅੜਵਾਲੜੇ, ਰਹਿ ਡਾਢੇ ਜੁੱਟੇ।
ਨਸ਼ੇ ਉਤਰੇ ਘਾਖਰੇ, ਆ ਪੈਰੋਂ ਹੁੱਟੇ।
ਨਸ ਖਲੋਤੇ ਸ਼ਾਤ ਸੁੱਟੇ ॥ ੨੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਏਧਰ ਜਦੋਂ ਪੁਜਾਰੀਆਂ, ਏਹ ਕਿਰਤ ਕਮਾਨੀ।
ਜਥੇ ਦਾਰ ਨੇ ਉਧਰੋਂ, ਏਹ ਬਾਤ ਬਖਾਨੀ।
ਸੁਨੋ ਖਾਲਸਾ ਪਿਆਰਜੋ, ਮੇਰੀ ਇਚ ਛਾਨੀ।
ਨਾ ਮਿਲ ਵਰਤਨ ਪੰਥ ਨੇ, ਹੈ ਰੀਤ ਚਲਾਨੀ।
ਧਿਜ ਨ ਰਖਣਾ ਉਸਦਾ, ਨਹੀ ਲੀਕ ਲਗਾਨੀ।

ਹਥ ਨ ਅੱਗੋਂ ਕੁਕਨਾ, ਸਿਰ ਚੋਟ ਸਹਾਨੀ।
ਦਿਸ ਬਹਾਦਰੀ ਤੁਸਾਂ ਦੀ, ਜਗ ਤੁਰੇ ਕਹਾਨੀ।
ਕਰਨਾ ਤੁਸਾਂ ਸੁਧਾਰ ਹੈ, ਇਕ ਆਸ ਰਖਾਨੀ।
ਗੁਰੂ ਤੁਸਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ, ਜੇ ਧੀਰ ਧਰਾਨੀ।
ਮੰਨੀ ਸਭ ਅਕਾਲੀਆਂ, ਧਰ ਸੀਸ ਕਮਾਨੀ।
ਚੁਕੇ ਹਥ ਨ ਏਹ ਮਰਦਾਨੀ ॥ ੨੧।

ਪਉੜੀ

ਧੀਰਜ ਦੱਸੀ ਖਾਲਸੇ ਸਿਰ ਸੱਟਾਂ ਖਾਇਆਂ।
ਹਥ ਨ ਅੱਗੋਂ ਦੁਕਿਆ ਏਹੋ ਵੰਡ ਆਈਆਂ।
ਸਿੰਘਾਂ ਦੋਇ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਸਨ ਏਥੇ ਪਾਈਆਂ।
ਧੰਨ ਓਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਧੰਨ ਜਣਦੀ ਮਾਈਆਂ।
ਨਾਮ ਰਹਿਨਰੀ ਚਮਕਦੇ ਜਗ ਧਨ ਕਮਾਈਆਂ।
ਗੁਰੂ ਦਵਾਰ ਸੁਧਾਰ ਨੂੰ ਜਿਨ ਜਾਨ ਲੜਾਈਆਂ।
ਹੁਰਾਂ ਲੈਣ ਸੁਵਰਗ ਤੋਂ ਤਦਹੀਂ ਚਲ ਆਇਆਂ।
ਸਿੰਘ ਨ ਓਨ੍ਹਾਂ ਤਕਏ ਦੂਰੋਂ ਦੁਰਕਾਈਆਂ।
ਹੋਇ ਨਿਰਾਸੀ ਚਲੀਆਂ ਛਾਛੀ ਸ਼ਰਮਾਈਆਂ।
ਸਿੰਘਾਂ ਗੁਰਦੇ ਚੂਨ ਵਿਚ, ਹਨ ਸੁਰਤ ਟਕਾਈਆਂ।
ਹੁਰਾਂ ਵੇਖੋ ਨ ਜ਼ਰਾ ਡੁਲਾਈਆਂ ॥ ੨੨ ॥

ਪਉੜੀ।

ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚੋਂ ਆਏ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹੇ ਮੁਸ਼ਟੰਡੇ।

ਹਥਾਂ ਵਿਚ ਲਿਆਂਵਦੇ, ਲਾਠੀ ਤੇ ਫਰੇ ।
ਉਤੇ ਪਖ ਪੁਜਾਰੀਆਂ, ਸਨ ਮਸਲੇ ਮੰਡੇ ।
ਡਿੱਠੇ ਜਾਂ ਪੁਜਾਰੀਆਂ, ਸਨ ਵਾਹੇ ਖੰਡੇ ।
ਸਿਖਾਂ ਮਾਰ ਬੇਦੋਸਿਆਂ, ਕਰ ਆਕੜ ਘੰਡੇ ।
ਸੋ ਥੀ ਉਲਟੇ ਹੋ ਗਏ, ਤਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਖੰਡੇ ।
ਵੰਡਨ ਨਾਲ ਪੁਜਾਰੀਆਂ, ਹੁਨ ਸੀਰੇ ਮੰਡੇ ।
ਮਾਨ ਖਾਂਵਦੇ ਸਿਖ ਨੇ, ਹੋ ਕੀਕਰ ਠੰਡੇ ।
ਏਨ੍ਹਾਂ ਪਕੜ ਪੁਜਾਰੀਆਂ, ਦੇ ਬੂਥੇ ਫੰਡੇ ।
ਨੱਸੇ ਛਡ ਗੁਰ ਧਾਮ ਨੂੰ, ਸਭ ਗਾਲੇ ਗੰਢੇ ।
ਗਾਦੋਂ ਵਾਰ ਦਲੱਤੇ ਛੰਡੇ ॥ ੨੩ ॥

ਪਉੜੀ ।

ਪੰਡਤ ਮੂਰਖ ਹੋਂਵਦੇ, ਹੋ ਸਾਧੂ ਚੂਹੜੇ ।
ਪਾਰ ਜਾਤ ਹੋ ਅੱਕ ਸੇ, ਹਨ ਮਸਲੇ ਗੂਹੜੇ ।
ਰਾਜੇ ਭਿਛ ਕਹੋਂਵਦੇ, ਧਰ ਤਾਜ ਅਣੂਹੜੇ ।
ਕਾਮ ਧੇਨ ਸਮ ਗਾਂਇਦੇ, ਪਿਤ ਵੈਰੀ ਹੂਹੜੇ ।
ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਹੋਇ ਜਾਵੰਦੇ; ਸੱਪ ਰਸੀ ਫੂਹੜੇ ।
ਮਿਟੀ ਮੋਂ ਸ਼ੇਰ ਹੋਇ, ਗਿਦੜ ਵੜ ਜੂਹੜੇ ।
ਫੇਰ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਹੋਂਵਦੇ, ਏਹ ਕੌਤਕ ਬੂਹੜੇ ।
ਸਦਣ ਮਦਦ ਆਪਣੀ, ਪੂਜਾਰੀ ਮੂਹੜੇ ।
ਉਲਟੇ ਏਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਨੇ, ਹਿਤ ਹੁੰਦੇ ਰੂਹੜੇ ।

ਲਗਨ ਫੱਟ ਪੁਜਾਹੀਆਂ ਥੋੜੇ ਬਹੁਤੁੜੇ।
ਵਿਚ ਕਚਹਿਰੀ ਹੋਸਨ ਕੁੜੇ ॥ ੨੪ ॥

ਪਉੜੀ।

ਟਟੇ ਨਸ਼ੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਹਨ ਸ਼ਾਮਤ ਆਈ।
ਫੇਰ ਨ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਚਲਦਾ ਜਦ ਸੁਸਤੀ ਛਾਈ।
ਅਗੋ ਪਿਛੇ ਨੱਸਦੇ ਸਿਰ ਪੈਰ ਉਠਾਈ।
ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਗੁਰਥਾਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਿਰ ਚਾਈ।
ਫਟੜ ਹੋਏ ਸਿੰਘ ਜੋ ਸਭ ਮੰਜੇ ਪਾਈ।
ਘੱਲੇ ਹਸਤਪਤਾਲ ਸੀ ਹਿਤ ਕਰਨ ਦੁਵਾਈ।
ਘਰੀਂ ਪੁਜਾਰੀ ਜਾ ਪਏ ਕਰ ਨੇਕ ਕਮਾਈ।
ਮਾਰੀ ਮਤ ਸ਼ਰਾਬ ਸੀ ਨਹੀ ਸੋਝੀ ਕਾਈ।
ਕੈਸੀ ਵਿਚ ਮਿਦਾਨ ਦੇ ਗਏ ਤੇਗ ਚਲਾਈ।
ਧ੍ਰਿਗਧ੍ਰਿਗ ਐਸਾ ਜੀਵਨਾ ਮਰ ਨ੍ਰਕ ਸਿਧਾਈ।
ਨਰ ਨਾਰੀ ਮੂੰਹ ਰਹੇ ਕਢਾਈ ॥ ੨੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਸਭ ਕਾਰ ਗੁਜ਼ਾਰੀ।
ਪਾਸ ਖਲੋਤੇ ਵੇਖਦੇ ਅਫਸਰ ਸਰਕਾਰੀ।
ਹੈਸੀ ਇਕ ਤਸੀਲਦਾਰ ਇਕ ਥਾਨੇ ਦਾਰੀ।
ਦੋਵੈਂ ਅੱਖੀਂ ਵੇਖਦੇ ਰਹਿ ਗਲਾਂ ਸਾਰੀ।
ਧੀਰਜ ਸਿਖ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਬਦ ਨੀਤੀ ਭਾਰੀ।

ਸਾਰੀ ਲਿਖੀ ਰਿਪੋਟ ਨੇ ਜੋ ਸੱਚ ਨਿਭਾਰੀ।
ਜ਼ਖਮੀ ਸਿਖਾਂ ਮਾਰਿਆ ਲਿਖ ਨਾਮ ਸੁਵਰੀ।
ਪੁਛੈ ਘਰ ਘਰ ਜਾਇਕੈ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁਜਾਰੀ।
ਜੇ ਕੋਈ ਜ਼ਖਮੀ ਤੁਮਾਂ ਦਾ ਸਭ ਕਹੁ ਪੁਕਾਰੀ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕ ਨ ਦੱਸਿਆ ਹੁੰਦ ਇਨਕਾਰੀ;
ਗਲ ਨ ਅਸਲੀ ਕਿਸੈ ਵਿਚਾਰੀ ॥ ੨੬ ॥
ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਮਹਾਲ ਸੀ, ਦਿਨ ਅਗਲਾ ਆਯਾ।
ਆਏ ਹੋਸ਼ ਪੁਜਾਰੀਆਂ, ਚਿਤ ਖਿਆਲ ਦੁੜਾਯਾ।
ਜ਼ਖਮੀ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਨਾ, ਏਹ ਕੰਮ ਕੁਦਾਯਾ।
ਫਟੜ ਬਹੁਤੇ ਸਿਖ ਨੇ, ਹੈ ਪੁਲਿਸ ਲਖਾਯਾ।
ਗਲ ਪਏ ਸਿਰ ਆਸਾਂਦੇ, ਏਹੋ ਦਰਸਾਯਾ।
ਝੂਠੇ ਕਰਸਨ ਅਸਾਨੂੰ, ਹਾਕਮ ਦਬਕਾਯਾ।
ਫੈਲ ਹੈ ਪੈਣਾ ਭੁਗਤਣਾ, ਕੋਈ ਕਰੋ ਉਪਾਯਾ।
ਜ਼ਖਮੀ ਕਰੀਏ ਆਪਣੇ, ਚਿਤ ਆਪ ਬਚਾਯਾ।
ਫਟ ਲਾਵੈਦੇ ਆਪ ਹਾ, ਕਈ ਜਤਨ ਕਰਾਯਾ।
ਉਨਾਂ ਹਸਪਤਾਲ ਨੂੰ, ਛੇਤੀ ਭਿਜਵਾਯਾ।
ਕੈਸਾ ਮਕਰ ਫਰੇਬ ਬਨਾਯਾ ॥ ੨੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਡਿਪਟੀਆਇ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾ, ਹਾਕਮ ਅਸਥਾਨਾਂ।
ਵਸੀਕਾ ਜ ਸਭ ਜਿਲੇ ਦਾ, ਹਥ ਇਸਦੇ ਜਾਨਾਂ।

ਦੂਜਾ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਂ, ਪੁਲਸ਼ੀਕਪਤਾਨਾਂ।
ਅੰਦਰ ਹਸਤਪਤਾਲ ਦੇ, ਆਲੈਨਬਿਆਨਾਂ।
ਰਲ ਮਿਲ ਆਪਪੁਜਾਰੀਆਂ, ਏਹ ਕੰਮ ਕਰਾਨ॥
ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਆਪ ਹੀ, ਸੀਸ਼ਖਮਲਗਾਨਾਂ।
ਹਸਤਪਤਾਲ ਲਿਆਵੰਦੇ, ਕਰ ਕੂੜ ਬਹਾਨਾਂ।
ਸਿਖਾਂ ਅਗੋਂ ਆਖਿਆ, ਨਹੀਂ ਅਸਾਂ ਲਿਖਾਨ ਂ
ਨਾ ਮਿਲ ਵਰਜਨ ਅਸਾਂ ਨੇ, ਹੈ ਚਿਤ ਵਸਾਨਾ॥
ਕੀਤਾ ਸ਼ੁਕਰ ਪੁਜਾਰੀਆਂ, ਸੀ ਫਿਕਰ ਹਟਾਨਾ॥
ਝੂਠ ਸਚ ਹੈ ਅਸਾਂ ਛਪਾਨਾ ॥ ੨੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਬਜਾ ਜਦ ਦਰਬਾਰ ਦਾ, ਸਿਖਾਂ ਨੇ ਪਾਯਾ।
ਹਾਕਮ ਆਖੀਂ ਆਨਕੇ, ਸਭ ਰਹੇ ਤਕਾਯਾ।
ਵਾਧਾ ਖਾਸ ਪੁਜਾਰੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹਥ ਉਠਾਯਾ।
ਧੀਰਜ ਸਿਖਾ ਰਖਿਆ, ਨਹੀਂ ਜ਼ੋਰ ਵਖਾਯਾ।
ਦੇਨ ਪੁਜਾਰੀ ਧਮਕੀਆਂ, ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਜਾਯਾ।
ਇਸ ਕਰ ਸੋਚੀ ਹਾਕਮਾਂ, ਏਹ ਹੁਕਮ ਚੜ੍ਹਾਯਾ।
ਸਭੈ ਦੇਣ ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ, ਪੁਜਾਰੀ ਆਇਆ।
ਵਿਚ ਨ ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰ ਦੇ, ਏਹ ਵੜਨ ਕਦਾਯਾ॥
ਅਖੀ ਵਿਚ ਘਸੁੰਨ ਦੇ, ਰੋਵਨ ਕੁਰਲਾਯਾ।
ਗੁਰੂ ਧਾਮ ਵੀਛੁਟਿਆ, ਨਹਿ ਹਥ ਰਹਾਯਾ।

ਨਾਲ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਵੈਰ ਵਧਾਯਾ ॥ ੨੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਇਕ ਸੀ ਹੋਰ ਪੁਜਾਰੀਆਂ, ਏਹ ਗਲ ਕਰਾਈ।
ਮਾਲਮਤਾ ਗੁਰਥਾਨ ਦਾ, ਸਭ ਰਖਿਆ ਛਪਾਈ।
ਅੰਦਦ ਹੀ ਗੁਰ ਥਾਨਦੇ, ਇਕ ਜਗਾ ਬਨਾਈ।
ਪੜਦਾ ਕਰ ਵਿਚ ਛਤ ਦੇ, ਇਕ ਛੱਤ ਜੜਾਈ।
ਉਜਦੇ ਅੰਦਹ ਰਖਿਆ, ਸਭ ਮਾਲ ਉਠਾਈ।
ਫੌਜ ਦਾਰੀਕ ਖਾਲਸੇ, ਹਥ ਲਿਆ ਹਟਾਈ।
ਵਧ ਗਏ ਚਿਤ ਪੁਜਾਰੀਆਂ, ਹੁਨ ਹੋਰ ਤਕਾਈ।
ਚੁਕ ਸੀਅਫਸਰ ਕਿਸੇ ਦੀ, ਏਹ ਸਾਚ ਸੁਨਾਈ।
ਝਗੜਾ ਛੇੜ ਦਿਵਾਨੀਆਂ ਚੁਕ ਅਰਜ਼ੀ ਪਾਈ।
ਲੁਟਿਆ ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰ ਨੂੰ, ਸਿਖਾਂ ਨੇ ਆਈ।
ਸਾਰੇ ਮਾਲ ਫਰਿਸਤ ਲਗਾਈ ॥ ੩੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਇਕ ਦਿਨ ਸਿਖਾਂਸੋਚਿਆ, ਦਦ ਨਾਲ ਧਿਆਨੇ।
ਝੂਠੇ ਦਾਹਿਵੇ ਲੁੱਟ ਦੇ, ਇਹ ਕਰਨ ਦਿਵਾਨੇ।
ਅਸਾਂ ਨ ਕੁਝ ਵੀ ਵੇਖਿਆ, ਸਨ ਬੜੇ ਹਿਰਾਨੇ।
ਅੰਦਰ ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰ ਦੇ, ਜਿਤਨੇ ਅਸਥਾਨੇ।
ਵੇਖਨ ਲਗੇ ਸੋਧਕੈ, ਜੋ ਪੁਰਖ ਸਿਆਨੇ।
ਇਕ ਜਗਾ ਨੂੰ ਵੇਖਕੇ, ਸਨ ਸ਼ਕ ਵਧਾਂਨੇ।

ਪੜਦਾ ਡਿਠਾ ਗੁਪਤ ਹੀ ਬਨਿਆਂ ਚਿਤ ਸਾਨੇ.
ਸਾਰੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਰਖੀਆਂ ਵਿਚ ਉਸਦੇ ਸਾਨੇ।
ਸਭੈ ਤੁਰਤ ਕਢਾਈਆਂ ਸਨ ਅਮਨ ਅਮਾਨੇ।
ਡੁਬਨ ਮੁਰਖ ਬਹੁਤ ਨਿਦਾਨੇ ॥ ੩੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਜਿਤ ਖਾਲਸੇ ਹੋ ਗਈ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਸਾਰੀ।
ਹੋ ਸ਼ਰਮਿੰਦੇ ਨਿਕਲੇ ਮਤ ਮੰਦ ਪੁਜਾਰੀ।
ਨਾਸ ਆਪਨਾ ਕਰ ਚੁਕੇ ਆਪੇ ਹੰਕਾਰੀ ।
ਸਿਖਾਂ ਖਾਸ ਸੰਭਾਲਿਆ, ਹੁਨ ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰੀ ।
ਥਾਂ ਥਾਂ ਖਬਰਾਂ ਪੁਜੀਆਂ, ਹਰਖੇ ਨਰ ਨਾਰੀ ।
ਮਹਿਮਾ ਗੁਰ ਅਸਥਾਨ ਦੀ, ਹੋਵੇਗੀ ਭਾਰੀ ।
ਅੜੇ ਝੜੇ ਦਬ ਜਾਵੰਦੇ, ਜੋ ਕਰਨ ਖੁਆਰੀ ।
ਕਲਾ ਚੜ੍ਹੇ ਹੁਨ ਪੰਥ ਦੀ, ਸਭ ਕਹੈ ਪੁਕਾਰੀ ।
ਦੇਖੀ ਦਸ਼ਟ ਨਿਵਾਰਨੇ' ਸਿੰਘਾਂ ਬਲਿਧਾਰੀ ।
ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਧਨ ਸਿਖ ਨੇ, ਜੋਧੇ ਬਲਿਕਾਰੀ ।
ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਕਥਾ ਵਿਸਥਾਰੀ ॥ ੩੨ ॥ ੧੨ ॥

੧ ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ

ਦੋਹਰਾ

ਬਣੀ ਕਮੇਟੀ ਜਿਸਤਰਾਂ, ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰਾ
ਹਥ ਹਟੈ ਸਰਕਾਰ ਦਾ, ਸਿਖ ਸੰਭਾਲਣ ਕਾਰ।

ਪਉੜੀ

ਸਿੰਘਾਂ ਜ਼ੋਰ ਵਧਾ ਲਿਆ, ਉਠੇ ਗਰਜਾਕੇ।
ਗੁਰੂ ਧਾਮ ਨ ਛਡਣੇ, ਲੈ ਲੈਣ ਵਜਾਕੇ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਵਾਲੜਾ, ਸਭ ਹਥ ਹਟਾਕੇ।
ਖੁਲ੍ਹੇ ਹੋਕੇ ਆਖਿਆ; ਨਹੀਂ ਰਖਿਆ ਲੁਕਾਕੇ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਸੋਚਦੀ, ਤਦ ਫਿਕਰ ਕਰਾਕੇ।
ਜੁਗਤੀ ਕੋਈ ਨਿਕਲੇ, ਕੁਝ ਦਾਉ ਚਲਾਕੇ।
ਠੰਡਾ ਹੋਵੇ ਖਾਲਸਾ, ਜੈਸੇ ਸਮਝਾਕੇ।
ਝੋਲੀ ਚੁਕਾਂ ਸਦਿਆ, ਤਦ ਖਾਸ ਬੁਲਾਕੇ।
ਦਸੇ ਕੋਈ ਹੀਲੜਾ, ਤਦ ਹੁਨ ਅਕਲ ਦੁੜਾਕੇ।
ਸਿਖ ਨ ਕਾਬੂ ਆਵੰਦੇ, ਜੁਟ ਪਏ ਅੜਾਕੇ।
ਝੋਲੀ ਚੁਕੋ ਕਹੋ ਸੁਣਾਕੇ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਲੰਮੀ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਕੇ, ਇਕ ਢੰਗ ਨਿਕਾਲਾ ।
ਮਹਾਂਰਾਜ ਵੀ ਸਦਿਆਂ, ਵਾਲੀ ਪਟਿਆਲਾ ।
ਓਨ੍ਹਾਂ ਰਸਤੇ ਰੁਕੇਗਾ, ਹੁਨ ਪੰਥ ਸੁਖਾਲਾ ।
ਗੌਰਮਿੰਟ ਦਾ ਖੈਰ ਖਾਹ, ਸੋ ਚੰਗਾ ਭਾਲਾ ।
ਠੰਡਾ ਕਰਸੀ ਖਾਲਸੇ, ਲਾ ਖੂਬ ਮਸਾਲਾ ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਲਗਿਆ, ਸੀ ਬਹੁਤ ਪਾਲਾ ।
ਝੋਲੀ ਚੁਕ ਵੀ ਆਵੰਦੇ, ਕੈਦੀ ਭਿਸ ਕਾਲਾ ।
ਰਲ ਮਿਲ ਕਰਦੇ ਫੈਸਲਾ ਸਾਰੇ ਹਿਤ ਨਾਲਾ ।
ਸਿਖਾਂ ਠੰਡੇ ਕਰਨ ਦਾ, ਚੰਗਾ ਉਪਰਾਲਾ ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਵਾਲੜਾ, ਰਹਿ ਬਨਿਆਂ ਚਾਲਾ ।
ਐਸਾ ਏਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹ ਵਿਖਾਲਾ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਚੁਣ ਕੇ ਛਤੀ ਆਦਮੀ, ਸਰਕਾਰ ਪਿਆਰੇ ।
ਜੋਹਿੜੇ ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਦੇ, ਵਿਚ ਤੁਰਨ ਅਸ਼ਾਰੇ ।
ਜੀ ਹਜ਼ੂਰ ਹੀ ਜਾਨਦੇ, ਪਰਤੇਖ ਬੁਲਾਰੇ ।
ਅਗੋਂ ਉਜ਼ਰ ਨ ਕਰਨ ਗੇ, ਜਦ ਹੁਕਮ ਉਚਾਰੇ
ਹਾ ਵਿਚ ਹਾਂ ਮਿਲਾਂਵਦੇ, ਨਾਹੀ ਇਨਕਾਰੇ ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਚਾਟੜੇ, ਜੋ ਚੰਗੇ ਸਾਰੇ ।
ਏਨ੍ਹਾਂ ਅਗੇ ਲਾਇਕੈ, ਲੌ ਕਾਜ ਸਵਾਰੇ ।

ਗੌਰਮਿੰਟ ਦੇ ਰਹਿਣ ਗੰ, ਨਿਤ ਸ਼ੁਕਰ ਗੁਜ਼ਾਰੇ।
ਬਣੀ ਕਮੇਟੀ ਇਨਾਂ ਦੀ, ਕਰ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰੇ।
ਦੇਣੇ ਏਨ੍ਹਾਂ ਹਥ ਹੀ, ਸਭ ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰੇ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਮਤੇ ਚਿਤਾਰੇ ॥ ੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਆਪਣੀ, ਸਭ ਗਲ ਰਖਾਨੀ।
ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਬੈਠਆਂ, ਹੋਈ ਪਰਵਾਨੀ।
ਕੈਮ ਕਮੇਟੀ ਹੋ ਗਈ, ਆਪੇ ਮਨ ਮਾਨੀ।
ਸੌਂਪੀ ਤਿਸਦੇ ਹਥ ਹੀ, ਤਿਸਦੀ ਪਰਧਾਨੀ।
ਸਦ ਪੁਛ ਨ ਪੰਥ ਦੀ, ਵਿਚ ਕੋਇ ਕਰਾਨੀ।
ਸੌਂਪੇ ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰ ਨੇ, ਏਹ ਰਾੜ ਮੁਕਾਨੀ।
ਗੌਰਮਿੰਟ ਨੇ ਦਸਿਆ, ਕੱਢ ਇਕ ਅਲਾਨੀ।
ਹਥ ਹਟਾਯਾ ਹਾਕਮਾਂ, ਗਲ ਮਜ਼ਬੂਬੀ ਜਾਨੀ।
ਏਹ ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਸੀ, ਸਿਖਾਂ ਸੌਂਪਾਨੀ।
ਗੁਰ ਧਾਮਾਂ ਦੀ ਕਰਨਗੇ, ਆਪੇ ਰਖਵਾਨੀ।
ਏਹ ਕਮੇਟੀ ਬੜੀ ਸਿਆਂਨੀ ॥ ਪ ॥

ਪਉੜੀ

ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਕਰ ਲਿਆ,ਸਭ ਮਤਲਬ ਪੂਰਾ।
ਲਾਠੀ ਬਚ ਗਈ ਸੱਪ ਵੀ,ਮਰ ਜਾਇਕਰੂਰਾ।
ਰੁਲੇ ਬੇਰਾਂ ਹੋਇ ਨ, ਕੁਝ ਬਾਂਡਾਂ ਉਰਾ

ਸਿਖਾਂ ਰਾਜੀ ਕਰ ਲਿਆ, ਨਹੀ ਰਿਹਾ ਕਸੂਰ।
ਪਰ ਜੇ ਮੰਨੇ ਪੰਥ ਵੀ, ਗੁਰ ਸੇਵਕ ਸੂਰ।
ਹਠੀਨ ਹਠੋ ਹਟਨਗੇ, ਜਗ ਵਿਚ ਮਸ਼ਹੂਰ।
ਏਹ ਕਮੇਟੀ ਖਾਲਸੇ, ਕਦ ਹੈ ਮਨਜ਼ੂਰ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਮਿਟਨ, ਇਸ ਨਾਲ ਗਰੂਰ।
ਜਿਸਤੇ ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰਿਆ, ਵਿਚ ਰਹੇ ਫਤੂਰ।
ਸਿੰਘ ਗੁਰਮਤ ਲੋੜਨੀ, ਗੁਰ ਧਾਮ ਜ਼ਹੂਰ।
ਗੁਰੂ ਰੀਝ ਦੇ ਪਾਸ ਹਜ਼ੂਰ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਵਿਚ ਲਾਹੌਰੇ ਹੋ ਗਏ, ਏਹ ਕਾਰਜ ਸਾਰੇ।
ਵੱਡੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਵੰਦੇ, ਸਭ ਹੀ ਸਰਦਾਰੇ।
ਚਾਰਜ ਲੈ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ, ਸਨ ਉਠ ਸਿਧਾਰੇ।
ਸੁਧਾਸਰੋਵਰ ਪੁਜਦੇ, ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰੇ।
ਸਭ ਦੇਸਾਂ ਤੋਂ ਸੰਗਤਾਂ,ਆਈਆਂ ਹਿਤ ਧਾਰੇ।
ਅਗੇ ਤਖਤ ਅਕਾਲ ਦੇ, ਸਜਿਆ ਦਰਬਾਰੇ।
ਲਗੇ ਖੋਲ ਸੁਨਾਂਵਣੇ, ਤਿਸ ਦੇ ਵਿਚ ਕਾਰੇ।
ਹੁੰਦੇ ਜੋਇ ਲਹੌਰ ਸੀ, ਸਾਰੇ ਵਰਤਾਰੇ।
ਲੈਣ ਹੋਤ ਪਰਵਾਨ ਗੀ, ਹੁਣ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰੇ।
ਪਹਿਲਾਂ ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਨੂੰ, ਗੁਰਵਾਕ ਉਚਾਰੇ।
ਸਭਿ ਗੁਰ ਸਾਚਾ ਦਏ ਕਰਾਰੇ ॥ ੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਵਿਛੱੜਿਆਂ ਮੇਲੇ ਪ੍ਰਭੂ, ਗੁਰਵਾਕ ਸੁਆਵੈ
ਸੰਗਤ ਸਾਰੀ ਸੁਣਦਿਆਂ, ਬਹੁਤੀ ਹਰਖਾਵੈ ॥
ਸਦੀਓਂ ਉਤੇ ਥੱੜ ਹੀ, ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਬਤਾਵੈ।
ਏਹ ਨਜ਼ਾਰਾ ਖਾਲਸੇ, ਸਤਿ ਗੁਰ ਦਰਸਾਵੈ।
ਅਜ ਦਿਹਾੜਾ ਭਾਗ ਦਾ, ਸਭ ਹੀ ਮੁਖ ਗਾਵੈ।
ਹੋਇ ਇਕਤ੍ਰ ਖਾਲਸਾਂ, ਗੁਰਮਤੇ ਸੁਧਾਵੈ ।
ਕਾਛਜ ਅਪਨੇ ਆਪਹੀ, ਸਭ ਸਿਰੈ ਚੜ੍ਹਾਵੈ।
ਕਰੈ ਸਹੈਤਾ ਸਤਿ ਗੁਰੂ, ਹੀ ਢਿਲ ਲਗਾਵੈ।
ਪਰਾਧੀਨਤਾ ਛੱਡ!ਕੇ, ਆਜਾਦ ਕਰਾਵੈ।
ਘਰ ਦੀ ਕਰੈ ਸੰਭਾਲ ਹੁਣ, ਰਣ ਵਿਚ ਗਜਾਵੈ।
ਆਪ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਫਤੇ ਦੁਆਵੈ॥ ੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਉਠੇ ਸਿੰਘ ਨਿਹਾਲ ਤਾਂ, ਪਟਿਆਲੇ ਵਾਸੀ।
ਅਹਿਲਕਾਰ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ,ਖੁਸ਼ ਤਬਾ ਬਿਲਾਸੀ
ਉਸਨੇ ਉਠਨ ਸਾਰ ਹੀ, ਝਾਣੀ ਪਰਗਾਸੀ।
ਮਹਾਂਰਾਜ ਨੇ ਖਾਲਸਾ, ਇਹ ਮੋਹਿ ਕਿਹਾਸੀ।
ਹਾਲਤ ਸਾਰਾਂ ਦੇਵੰਦਾ, ਸੋ ਖੋਲ ਬਤਾਸੀ।
ਗੋਰਮਿੰਟ ਨੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੁਨ ਵੇਖ ਲਿਆ ਸੀ।
ਛਡ ਦਿਤੇ ਗੁਰਧਾਮ ਨੂੰ ਕਰ ਆਪ ਦਿਖਾ ਸੀ।

ਥਾਪ ਕਮੇਟੀ ਓਸ ਨੇ ਏਹ ਕੰਮ ਕਿਯਾ ਸੀ
ਕੰਮ ਕਰੈ ਗੁਰਦਵਾਰਿਆ ਜੁਨ ਦਿੱਸ ਪਿਯਾਸੀ ।
ਮਹਾਂਰਾਜ ਨੇ ਘੱਲਿਆ ਨਹੀ ਸੰਕ ਕਿਹਾ ਸੀ ।
ਕਾਰਜ ਪੂਰਾ ਆਨ ਥਿਆ ਸ੍ਰੀ ॥ ੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਮਹਾਂਰਾਜ ਨੇ ਤੁਰਦਿਆਂ ਇਹ ਗਿਰਾ ਬਖਾਨੀ।
ਪਾਸ ਪੰਥ ਦੇ ਆਖਣਾ ਜਾ ਮੋਇ ਜ਼ਬਾਨੀ ।
ਮੈਂ ਹਾਂ ਸੇਵਕ ਪੰਥ ਦਾ ਹੈ ਸਾਚੀ ਬਾਨੀ ।
ਤਨਮਨ ਧਨ ਸਭ ਆਪ ਦਾ ਨਹੀ ਸੰਕ ਰਖਾਨੀ ।
ਗੌਰਮਿੰਟ ਨੇ ਪੰਥ ਤੇ ਬਹੁ ਦਿਯਾ ਕਮਾਨੀ ।
ਸੌਂਪੈ ਗੁਰੂ ਦਵਾਰ ਨੇ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨੀ ।
ਏਹ ਕਮੇਟੀ ਓਸ ਨੈ ਹੈ ਆਪ ਟਿਕਾਨੀ
ਸਾਰੇ ਸਿਖ ਸ਼ਰੀਫ ਜੋ ਇਸਦੇ ਵਿਚ ਆਨੀ ।
ਏਹ ਨੇਕੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ, ਨਹੀ ਕਦੇ ਭੁਲਾਨੀ
ਜਥੇਦਾਰ ਮਹਾਂਰਾਜ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਸੁਖਦਾਨੀ ।
ਕਰੋ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਪਰਵਾਨੀ, ॥ ੧੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਗੌਰਮਿੰਟ ਦੀ ਰਜਕੇ, ਬਹੁ ਉਸਤਤ ਗਾਏ ।
ਪਿਛੋਂ ਸਭ ਹੀ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਤਿਨ ਨਾਮ ਸੁਨਾਏ ।
ਬਹੁਤੇ ਵਿਚ ਥਿਆਸਤੀ, ਕੁਝ ਦੂਜੇ ਆਏ ।

ਸਾਰੇ ਜੀ ਰਜ਼ੂਰੀਏ, ਸਨ ਵਿਚ ਧਰਾਏ।
ਇਕ ਦੋ ਕੌਮੀ ਸੇਵਕਾਂ, ਵਿਚ ਨਾਮ ਦਿਸਾਏ।
ਲੋਕਾਂ ਸੁਣਦੇ ਸਾਰ ਹੀ, ਬਹੁ ਜਿਭ ਡੁਲਾਏ।
ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲ ਜੋ, ਪੂਰੀ ਘਟ ਜਾਏ।
ਨਕੋਂ ਪੂੰਹਜੇ ਗੁਲ ਨੂੰ, ਮਲਿਆਂ ਸੁਖ ਪਾਏ।
ਰਹਿ ਗਈ ਆਸ ਸੁਧਾਰ ਦੀ, ਜੇ ਏਹ ਰਹਾਏ।
ਇਕੋ ਸਿੰਘ ਅਰੂੜ ਸੀ, ਹੁਣ ਛਤੀ ਭਾਏ।
ਪੰਥ ਨ ਏਨ੍ਹਾਂ ਕਿਵੇਂ ਮਨਾਏ ॥ ੧੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਈ ਪਿਆਰੇ ਗੁਰੂ ਦੇ, ਨਹੀ ਚੁਪ ਰਹਾਏ।
ਉਠੇ ਵਿਚ ਦਿਵਾਨ ਦੇ, ਨਿਰ ਝਕ ਬੁਲਾਏ।
ਸ਼ੇਰਾਂ ਵਾਂਙੂੰ ਗੱਜਕੇ, ਏਹ ਬਚਨ ਸੁਨਾਏ।
ਗੌਰਮਿੰਟ ਕੀ ਅਸਾਂ ਤੇ, ਇਹ ਸ਼ਾਨ ਕਰਾਏ।
ਗੁਰੂ ਥਾਨ ਸੀ ਚਿਰਾਂ ਤੋਂ, ਜਿਸ ਰਖੇ ਦਬਾਏ।
ਹਥੋਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਛਡਦੀ, ਸਨ ਜਫੇ ਪਾਏ।
ਛਡਣ ਵੇਲੇ ਫੇਰ ਵੀ, ਵਿਚ ਲੱਤ ਅੜਾਏ।
ਚੁਣ ਲੈ ਜੀ ਹਜ਼ੂਰੀਏ, ਉਪਕਾਰ ਕਮਾਏ।
ਥਾਪ ਕਮੇਟੀ ਆਪ ਹੀ, ਸਿਖਾਂ ਪਰਚਾਏ।
ਰਹੇ ਪਨਾਲਾ ਓਸ ਥਾਂ, ਇਹ ਦਾਉ ਕਢਾਏ।
ਕਿਹਾ ਪੰਥ ਦਾ ਸੀਸ ਟਿਕਾਏ ॥ ੧੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਏਹ ਹੈ ਪੰਥਕ ਮਾਮਲਾ, ਸੋ ਪੰਥ ਸੰਭਾਲੇ।
ਗੌਰਮਿੰਟ ਦਾ ਦਖਲ ਕੀ, ਜੋ ਘੜੇ ਮਸਾਲੇ।
ਆਪੇ ਪੰਥ ਨਿਬੇੜਸੀ, ਗੁਰਮਤ ਦੇ ਚਾਲੇ।
ਚੁਣੇ ਕਮੇਟੀ ਪੰਥ ਹੀ, ਕਰ ਸੋਚ ਖਿਆਲੇ।
ਸੋਈ ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰਿਆਂ, ਹਲ ਕਰੈ ਸੁਵਾਲੇ।
ਮਹਾਂਰਾਜ ਪਰਧਾਨਗੀ, ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਪਾਲੇ
ਕੈਸੇ ਕੰਮ ਚਲਾਨ ਗੇ, ਰਹਿਕੇ ਪਟਿਆਲੇ।
ਕਈ ਸਿਖਾਂ ਨੇ ਉਠਕੇ ਏਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉਠਾਲੇ
ਇਸ ਵਿਚ ਹਿਸੇ ਬਾਂਬੀਆਂ, ਬੀ ਲਏ ਸੁਖਾਲੇ।
ਸਚ ਸਚ ਹੀ ਪੰਥ ਨੇ, ਨਿਜ ਰੰਗ ਵਖਾਲੇ।
ਸਿੰਘ ਉਠਣ ਗੇ ਗੁਰ ਦੇ ਬਾਲੇ ॥ ੧੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਤਿਨ ਰੋਜ਼ ਦੀਵਾਨ ਸੀ, ਏਹ ਖੂਬ ਸਜਾਂਦੇ।
ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਚਿਤ ਦੇ, ਸਭ ਹਾਲ ਸੁਣਾਂਦੇ।
ਦਿਲ ਤੋਂ ਨੇਕੀ ਪੰਥ ਦੀ, ਹਿਤ ਪਏ ਬੁਲਾਂਦੇ।
ਨਿਕੇ ਵੱਡੇ ਅਕਲ ਦੇ, ਸਭ ਤੀਰ ਚਲਾਂਦੇ।
ਓੜਕ ਨੂੰ ਏਹ ਫੈਸਲੇ, ਹਨ ਪੱਕ ਪਕਾਂਦੇ।
ਪੰਜ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਇਕ ਜਥਾ ਤਿਆਰ
ਸੋਧ ਸਾਰਿਆਂ ਕਰੇਗਾ, ਗੁਰਮਤ ਅਨੁਸਾਰ।

ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ, ਜੋ ਹੈ ਸਰਦਾਰ।
ਸੋ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਿਚਾਰਿਆ, ਕਰ ਸ਼ਕੀ ਭਾਰ।
ਪਰ ਤਿਸੈ ਲੰਮਬੀ ਸੋਚ ਕੈ,ਇਹਕੀਆਵਿਚਾਰ।
ਮਾਫੀ ਮੰਗੀ ਪੰਥ ਤੋਂ, ਗ਼ਲ਼ ਅੰਚਲ ਡਾਰ।
ਜਿਸ ਕਰ ਉਸਦਾ ਹੋਵੰਦਾ, ਜਸ ਬਹੁਤਾਪ੍ਰਚਾਰ।
ਜਥੇਦਾਰ ਸੋ ਥਾਪਿਆ, ਲਖ ਨੀਵਾਂ ਭਾਰ।
ਵੇਖੋ ਨੀਵੇਂ ਹੋਇ ਕੈ, ਕਿਆ ਕਾਜ ਸਵਾਰ।
ਭੇਤ ਨ ਲੱਭਾ ਕਿਸੈ ਨੂੰ, ਕੀ ਇਸ ਵਿਚ ਕਾਰ।
ਚੰਦ ਚੜ੍ਹੇਗਾ ਅੰਤੁ ਨਿਆਰਾ ॥ ੧੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਇਸ ਕਰ ਸਭਨਾ ਹੋ ਗਈ, ਚੰਗੀ ਤਕੜਾਈ।
ਸੋਈ ਨਾਮ ਲਿਖਾਵੰਦਾ, ਜੋ ਰਹਿਤ ਰਖਾਈ।
ਨਿਤ ਨੇਮ ਨੂੰ ਪਾਲਦਾ, ਉਰ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਈ।
ਬਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸੁਧ ਹੈ, ਨਹਿ ਗੜ੍ਹ ਬੜ ਕਾਈ।
ਤਿਜੇ ਦਿਨ ਨੂੰ ਦੇਰ ਹੀ, ਇਕ ਰੰਗ ਦਿਸਾਈ।
ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਨੇ, ਆਬਿਨਤੀ ਗਾਈ।
ਮੈਥੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ, ਨਹਿ ਜਾਨਭਨੀ ਭਾਈ।
ਦੇ ਅਸ਼ਤੀਫਾ ਤੁਰਤ ਹੀ, ਨਹਿ ਦੇਰ ਕਰਾਈ।
ਹੱਕੇ ਬੱਕੇ ਰਹਿ ਗਏ, ਸਭ ਏਹ ਤਕਾਈ।
ਗਲਾਂ ਕਈ ਵਿਚਾਰ ਦੇ, ਚਿਤ ਖਿਆਲ ਉਠਾਈ

ਅਸਲ ਗਲ ਨ ਕਿਸੈ ਲਖਾਈ ॥ ੧੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਦੀ, ਹੁਨ ਤੁਰੀ ਕਹਾਨੀ।
ਜਗਾ ਜਗਾ ਸਿੰਘ ਸੋਚਦੇ, ਕਰ ਕਰ ਉਨਮਾਨੀ।
ਦੈ ਅਸਤੀਫਾ ਤੁਰਤ ਕਿਉਂ ਛੱਡੀ ਪਰਧਾਨੀ।
ਕੀ ਸੇਵਾ ਗੁਰਦੁਵਾਰਿਆਂ, ਨਹੀ ਕਰਨ ਸੁਖਾਨੀ
ਕਈ ਦਿਨਾ ਤੋਂ ਲੀਡਰੀ, ਕਰ ਰਿਹਾ ਮੰਹਾਨੀ।
ਇਸਦੇਵਿਚ ਕੁਝ ਗਲ ਹੈ, ਨਹੀ ਜਾਇ ਪਛਾਨੀ
ਜਾਨਣ ਵਾਲੇ ਜਾਨ ਦੇ, ਏਹ ਸਾਚੀ ਬਾਨੀ।
ਆਸ ਲਗੀਹਨ ਹੋਰ ਹੀ, ਗਰ ਸੇਵ ਨ ਭ੍ਰਾਨੀ।
ਛੱਤੀ ਰਹਿਸਨ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਜੋ ਏਹ ਬਨਾਂਦੇ।
ਛੱਤੀ ਰੋਰ ਰਲਾਵਣੇ, ਏਹ ਸਭ ਨੂੰ ਭਾਂਦੇ।
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਗੁਰਧਾਮ ਦੀ, ਸੇਵਾ ਭੁਗਤਾਂਦੇ।
ਤਾਰਨ ਤਰਨ ਸੁ ਨਾਲ ਹੀ, ਗੁਰ ਧਾਮ ਰਲਾਂਦੇ।
ਤਿਜਾ ਬਿਰਧ ਅਟਲ ਜੀ, ਨਹੀ ਜੁਦਾ ਰਹਾਂਦੇ।
ਸਭੈ ਸਮਝੀ ਏਹ ਜਤਾਂਦੇ ॥ ੧੬

ਪਉੜੀ

ਜਿਲੇ ਵਾਰ ਪੜਤਾਲਕੇ, ਏਹ ਕਾਰਜ ਕਰਨਾਂ।
ਗਿਨਤੀ ਸਿਖਾਂ ਵੇਖ ਕੇ, ਰਖਗ੍ਰਾਰਦਾ ਪਰਨਾਂ
ਇਕ ਸੌ ਤੇ ਚਾਰ ਹੈ, ਤਿਸ ਅੰਦਰ ਭਰਨਾ॥

ਗੁਰੂ ਧਾਮ ਸਭ ਹਿੰਦਦੇ, ਸਾਂਭੇ ਰਖ ਸਰਨਾਂ।
ਠੰਡਾ ਤੱਤਾ ਏਸ ਨੇ, ਸਭ ਆਪੇ ਜਰਨਾਂ।
ਗਰ ਧਾਮਾਂਦੀ ਸੇਵ ਤੇ, ਭਵ ਸਾਗਰ ਤਰਨਾਂ
ਗੁਰਮੱਤਾਂ ਪਰਚਾਰਕੇ, ਮਨ ਮੱਤ: ਹਰਨਾਂ।
ਮੈਂਬਰ ਸੋਈ ਬਨੇਗਾ, ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਤੇ ਡਰਨਾਂ।
ਜੋ ਬੇ ਮੁਖ ਹੋਇ ਗੁਰੂ ਤੋਂ,ਮਰ ਨਰਕੇ ਪਰਨਾਂ।
ਇਕ ਜ਼ਾਬਤਾ ਹੋ ਸਾਰਿਆਂ, ਹੈ ਏਹੋ ਫਰਨਾਂ।
ਸਤਿ ਗੁਰ ਪੂਰਾ ਨਿਤ ਸਿਮਰਨ: ॥੧੫॥

ਪਉੜੀ

ਜਦੋਂ ਕਮੇਟੀ ਹੋ ਗਈ, ਬਣਨੀ ਪਰਵਾਨੇ।
ਮੈਂਬਰ ਇਕ ਸੌ ਚਾਰ ਦੀ, ਸਭਕਹੇਂ ਸਿਆਨੇ
ਬੈਠੇ ਤਖਤ ਅਕਾਲ ਤੋਂ,ਤਿਰ ਹੁਕਮ ਚਲਾਨੇ
ਮੈਂਬਰ ਸੋਈ ਹੋ ਸਕੇ, ਏਹ ਨਿਸਚਾ ਜਾਨੇ।
ਰਹਿਤ ਗੁਰੂ ਦੀ ਰਖਦਾ. .ਨਿਤ ਨੇਮ ਕਰਾਨੇ।
ਪਹਿਲਾਂਕਰ ਪੜਤਾਲਨੂੰ,ਤਦ ਨਾਮ ਲਿਖਾਨੇ।
ਆਪੋ ਆਪਨੇ ਜ਼ਿਲੇ ਤੋਂ ਸਭ ਕਰੋ ਥਤਾਨੇ।
ਵਖੋ ਵਖ ਰਿਆਸਤਾਂ, ਕਰ ਦਿਓ ਥਖਾਨੇ।
ਜਥਾ ਫੇਰ ਪੜਤਾਲੀਆ. ਕਰ ਸੋਧ ਮਹਾਨੇ।
ਲੱਚੇ ਨਾਮ ਲਿਖਾਵੰਣੇ,ਨਹੀ ਢਿਲ ਲਗਾਨੇ।
ਹੁਨ ਅਗੇ ਦੇ ਕਰੋ ਧਿਆਨੇ॥੧੬॥

ਪਉੜੀ

ਰਾਜ਼ੀਕਰ ਲਿਆ ਕੌਮਨੂੰ ਮੰਗ ਮਾਫੀ ਆਨੀ ।
ਜਿਸ ਤੇ ਕਾਰਜ ਸੋਰਨਾਂ, ਏਹੋ ਗਲ ਜਾਨੀ।
ਮਿਲੈ ਵਜੀਰੀ ਹੁਨ ਮਨ ਮਾਨੀ ।। ੧੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਜਥੇਦਾਰ ਜਦ ਹਟ ਗਿਆ, ਹੋ ਜਾਇ ਕਨਾਰੇ ।
ਹੁਨ ਰਲ ਕੌਮੀ ਸੇਵਕਾਂ, ਗੁਰਮਤੇ ਵਿਚਾਰੇ ।
ਲੀਡਰ ਜੋ ਸਨ ਕੁਦਰਤੀ, ਹੋ ਗਏ ਨਿਕਾਰੇ ।
ਕੌਮੀ ਸੇਵਾ ਕਠੱਣ ਹੈ, ਨਹੀ ਕੰਮ ਸੁਖਾਰੇ ।
ਦੇ ਦੇ ਧੋਖੇ ਪੰਥ ਨੂੰ, ਰਹਿ ਡੀਗਾਂ ਮਾਰੇ ।
ਲੈ ਲੈ ਨਾਮ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ, ਕਰ ਸ੍ਵਾਰਥ ਭਾਂਰੇ
ਹੁਨ ਨਹੀ ਐਸੇ ਲੱਭੀਏ, ਏਹ ਸਮੈ ਨਿਆਰੇ ।
ਹੁਨ ਸੇਵਕ ਨਿਰਮਾਨ ਜੋ, ਕਰ ਹੈਂ ਪਰਚਾਰੇ ।
ਝੱਲੀ ਚਕ ਤੇ ਚਾਪ ਲੂਸ, ਨਾਹੀ ਦਰਕਾਰੇ ।
ਸ੍ਵਾਨ ਤਲੀ ਜੋ ਰਖਦੇ, ਗੁਰ ਸਿਖ ਪਿਆਰੇ।
ਹੰਸ ਪਾਨੀਓ ਦੁਧ ਨਿਤਾਰੇ ।। ੧੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰਜੋ, ਗੁਰ ਜੀ ਦਾ ਪਿਆਰਾ ।
ਗੜ੍ਹੀਆ ਰਾਮ ਸਦਾਵੰਦਾ, ਅਰ ਸੁਧਾ ਅਗਾਰਾ ।
ਸਾਂਤ ਰੂਪ ਗੁਰ ਭਗਤ ਹੈ, ਗੁਣ ਵੰਤ ਅਪਾਰਾ ।

ਜਸਾ ਸਿੰਘ ਸਰਦ ਰ ਦੀ, ਹੈ ਬੰਸ ਮਝਾਰਾ।
ਭੋਗ ਗੁਰ ਦੇ ਚਰਨ ਦਾ, ਮਸਤਾਨਾ ਭਾਰਾ।
ਰਾਗ ਵੈਖੋਂ ਬਾਹਿਰਾ, ਸਭ ਦਾ ਹਿਤਕਾਰਾ।
ਸੇਵਾ ਗੁਰ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ, ਨਿਰ ਦੋਤ ਸੁਵਾਰਾ।
ਮੈਨੇਜਰ ਸੀ ਥਾਪਿਆ, ਤਿਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰਾ।
ਸੋਈ ਕਮੇਟੀ ਮੰਨਿਆਂ, ਪਰਧਾਨ ਵਿਚਾਰਾ।
ਸੀਨਿਝਮਾਨ ਸਦੀਵਹੀ, ਨਾਹੀ ਹੰਕਾਰਾ।
ਸੇਵਾ ਕਰਸੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸੁਧਾਰਾ।

ਪਉੜੀ

ਸਭ ਬਿਧ ਪੂਰੀ ਹੋਗਈ, ਹੁਨ ਕਾਰ ਗੁਜ਼ਾਰੀ।
ਲਗੀ ਸੋਧ ਗੁਰ ਧਾਮਦੀ, ਹੋਵਨ ਇਕ ਸਾਰੀ।
ਪੰਜ ਨਿਕਾ ਲੇਤੁਰਤ ਹੀ, ਫੜ ਓਹ ਪੁਜਾਰੀ।
ਵਿਚ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਕਰਹ ਹੈ,ਜੋ ਸਨ ਬਦਕਾਰੀ।
ਖੋਟੇ ਖਰੇ ਪਛਾਨ ਦੀ, ਹੁਨ ਆਈ ਵਾਰੀ।
ਵਿਚ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਆਲਸੇ, ਏਹ ਰੀਤ ਬਿਥਾਰੀ।
ਕੋਈ ਨ ਅੰਦਰ ਆਵੰਦਾ, ਖੋਟਾ ਬਿਭ ਚਾਰੀ।
ਸਚੁ ਥਾਨ ਗੁਰ ਸੋਭ ਦਾ, ਹੁਨ ਅਪਰਅਪਾਰੀ।
ਸਤਿ ਗੁਰ ਆਪ ਸੁਵਾਰਿਆ,ਬਹੁਕਿਰਪਾਧਾਰੀ।
ਹੁਨ ਚਲ ਵੇਖੋ ਬਾਹਰ ਦੇ, ਜੋ ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰੀ।
ਏਹ ਕਮੇਟੀ ਗਲ ਵਿਚਾਰੀ॥ ੨੨ ॥ ੧੩ ॥

੧ ੴ ਸਤਿ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ।

ਬਾਬੇ ਦੀਬੇਹਿ ਸਾਹਿਬ

ਦੋਹਰਾ

ਜਿਉ ਬਾਬੇ ਦੀ ਛੇਰਤੇ, ਸਿੰਘ ਪੁਜਦੇ ਜਾਇ।
ਹੋਣਾ ਖੁਬਮੁਕਾਬਲਾ, ਸੋਸਭ ਦਿਆਂ ਸੁਨਾਇ ।੧॥

ਪਉੜੀ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨ ਨਕ ਦੇਵ ਜੀ, ਲੋਕਾਂ ਹਿਤ ਕਾਰੀ।
ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਲੌ, ਸਭ ਦੁਨੀਆਂ ਪਿਆਰੀ।
ਕਟੇ ਬੰਧਨ ਸਾਰਿਆਂ, ਇਕੋ ਅਨੁਸਾਰੀ ।
ਸਭੈ ਜਾਨਨ ਆਪਣਾਂ, ਕਰ ਸਰਧਾ ਭਾਰੀ ।
ਸਤਿ ਗੁਰ ਸਚਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ, ਵਡਾ ਉਪਕਾਰੀ ।
ਦੋ ਤਿਨ ਚੱਕਰ ਲਾਇ ਕੈ, ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਹੀ ਤਾਰੀ।
ਇਕ ਆਕਾਲ ਜਪਾਵੰਦੇ, ਕਰਕੇ ਪਰਚਾਰੀ।
ਵਹਿਮ ਨ ਛੱਡੇ ਕਿਸੈ ਦੇ, ਏਹ ਖੂਬੀ ਭਾਰੀ ।
ਕਲਿ ਜੁਗ ਅੰਦਰ ਆਵੰਦੇ, ਪੂਰਨ ਅਵਤਾਰੀ।
ਅਲੇ ਆਪ ਅਕਾਲ ਨੇ, ਦੈ ਜ਼ੁਮੇਵਾਰੀ ।
ਧੰਨ ਸਤਿ ਗੁਰ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰੀ॥ ੨॥

ਪਉੜੀ।

ਪੁਜੇ ਕੱਟ ਸਿਆਲ ਜਾਂ, ਦੌਰੇ ਇਕ ਵਾਰੀ।
ਮੂਲਾ ਈਬ ਲਾਲਚੀ, ਤਿਮ ਹੋਤ ਉਧਾਰੀ।
ਦੂਜਾ ਹਮਲਾ ਰੌਂਸ., ਵਡਾ ਹੰਕਾਰੀ।
ਸਤਿ ਗੁਰ ਦੁਹਾਂ ਉਧਾਰਨਾ,ਏਹ ਮਨਸਾਧਾਰੀ
ਬੈਠੇ ਨਗਰੋਂ ਬਾਹਰ ਆਇ,ਥਾਂ ਖੂਬ ਨਿਹਾਰੀ।
ਨੇੜੇ ਹਮਲਾ ਰੌਂਸ ਦੇ, ਗੁਰ ਆਸਣ ਮਾਰੀ।
ਹੇਠਾਂ ਬੇਰੀ ਇਕ ਦੇ, ਧਰ ਪੁਜੇ ਸਾਰੀ।
ਹੁਨ ਤੀਕਰ ਸੋ ਦਿਸਦੀ, ਮਨ ਮੋਹਨ ਹਾਰੀ।
ਸੁੰਦਰ ਓਥੇ ਬਣ ਰਿਹਾ, ਅਜ ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰੀ।
ਨਾਲ ਓਸ ਅਸਥਾਨ ਦੇ, ਹੈ ਵਿਰਸਾ ਭਾਰੀ।
ਹੈ ਪ੍ਰਸਿਧ ਜਗਤ ਵਿਚਕਾਰੀ ॥ ੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਸੀ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਮਿਸਲ ਦਾ, ਉਘਾ ਸਰਦਾਰਾ।
ਸਚਾ ਸਿਖ ਸਦਾਵੰਦਾ, ਗੁਰ ਸੇਵਕ ਭਾਰਾ।
ਰਹਿੰਦਾ ਕੋਟਸਿਆਲ ਸੀ, ਸ਼ਹੀ ਵਰਤਾਰਾ।
ਨਾਲ ਏਸ ਅਸਥਾਨ ਦੇ, ਬਦਲੇ ਉਪਕਾਰਾ।
ਵਿਰਸਾ ਸੋਈ ਲਗਾਵੰਦਾ,ਬਹੁ ਚਿਤ ਉਦਾਰਾਂ।
ਲੰਗਰ ਚਲੇ ਗੁਰੂ ਕਾ, ਖਾਵੈ ਨਰ ਨਾਰਾ।
ਪਹਿਲਾਂ ਰਹੇ ਮਹੰਤ ਵੀ, ਚੰਗੇ ਗੁਣਵਾਰਾ।

ਓੜਕ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮ ਸੀ, ਬਹੁ ਨੇਕ ਅਚਾਰਾ।
ਧਰਮ ਮੂਰਤੀ ਦਿਸਦਾ, ਗੁਰਮਤ ਪਿਆਰਾ।
ਲੰਗਰ ਲਾਈ ਰਖਦਾ, ਨਹੀ ਸੰਕਾ ਧਾਰਾ।
ਸਦਾ ਸਰਬ ਹਿਤ ਵਰਤਣ ਹਾਰਾ ॥ ੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਕੀਤਾ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ; ਇਕ ਰੋਜ਼ ਧਿਆਨਾਂ।
ਤਦ ਹੀ ਸਿੰਘਹਰਨਾਮਨੂੰ,ਨਿਜਥਾਨ ਟਿਕਾਨਾਂ
ਚੰਗਾ ਓਸ ਖਿਆਲ ਸੀ, ਦਿਮੈ ਗੁਣ ਵਾਨਾਂ।
ਕਾਲ ਵੱਲੀ ਸਿਰ ਓਸਦੇ, ਆ ਤੁਰਤ ਰਾਜਾਨਾ।
ਪਿਛੈ ਲੜਕਾ ਓਸਦਾ, ਰਹਿ ਗਿਆ ਨਿਦਾਨਾਂ।
ਗੱਦੀ ਓਸ ਬਿਠਾਲਦੇ, ਕੁਝ ਲੋਕ ਪਛਾਨਾਂ।
ਕੋ ਓਹਕਾਰਜ ਕਰਸਕੇ, ਨਹੀ ਕਛੁ ਗਿਆਨਾਂ।
ਕੰਮ ਵਿਗੜਿਆ ਆਨਕ,ਤਦ ਹੁਰ ਅਸਥਾਨਾਂ
ਮਥਨ ਲਗੀ ਖੇਡ ਹੁਣ, ਆ ਬਣੇ ਬ੍ਰਹਾਨਾਂ।
ਲੋੜ ਵੇਖ ਕੇ ਹੋਣ ਹਿਰਾਨਾ ॥ ੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਛੋਟੇ ਏਸ ਮਹੰਤ ਦੀ, ਜੋ ਹੈਸੀ ਮਾਈ।
ਫਿਕਰ ਪੈ ਗਿਆ ਓਸ ਨੂੰ, ਰਹੀ ਸੋਚ ਦੁੜਾਈ।
ਪੈਸਾ ਜੋਇ ਜਗੀਰ ਦਾ,ਨਹਿ ਬ੍ਰਿਥਾ ਜਾਈ।
ਲਿਆ ਕੰਮ ਹਥ ਆਪਣੇ, ਨਹਿ ਸਕੇ ਚਲਾਈ।

ਹੋਰ ਸੁਝੀ ਹੁਨ ਆਨਕੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਚਤਰਾਈ।
ਜਿਉ ਜਿੰਦਾਂ ਹਥ ਡੋਗਰੇ, ਸਭ ਵਾਗ ਫੜਾਈ।
ਨਾਸ ਕਰ ਲਿਆ ਆਪਣਾ, ਪਿਛੋਂ ਪਛੋਤਾਈ।
ਸੋਈਓ ਰਸਤਾ ਇਸ ਨੇ, ਹੁਣ ਫੜਿਆ ਆਈ।
ਵੈਰੀ ਜਾਨਿਆਂ ਪੰਥ ਨੂੰ, ਹੈ ਬੁਧਿ ਨਸਾਈ।
ਨਾਰਦ ਨਚਿਆਆਨਕੇ, ਸਿਰ ਕਲਹਿ ਚੜ੍ਹਾਈ।
ਕਰਨ ਲਗੀ ਹੈ ਪੁਜ ਖੁਟਾਈ।

ਪਉੜੀ

ਰਾਮ ਜਿਹੇ ਭਰਮਾਲਏ, ਭਾਵੀ ਅਵਤਾਰੀ।
ਪਿਛੈ ਸੋਨੇ ਮਿਰਗ ਦੇ, ਤੁਰਿਆ ਧਨ ਧਾਰੀ।
ਫਿਰ ਰਾਵਨ ਨੂੰ ਮਾਰਦੀ, ਝਕੇ ਪਰ ਨਾਰੀ।
ਚੰਦ ਕਲੰਕ ਲਵਾਲਿਆ, ਬੁਧ ਕੈਸੀ ਮਾਰੀ।
ਨਾਰਦ ਕੰਸ ਬਤਾਵੰਦਾ, ਕਰਕੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰੀ।
ਓੜਕ ਮੋਜਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਤੋਂ, ਏਹ ਖੇਡ ਨਿਆਰੀ।
ਨਾਸ ਕਰਾਵੈ ਕੌਰਵਾਂ, ਵੱਡੇ ਹੰਕਾਰੀ।
ਜਾਦਵ ਡੋਬੇ ਮਸਖਰੀ, ਰਿਖਿਰਾ ਉਚਾਰੀ।
ਬਾਨ ਕ੍ਰਿਸਨ ਨੂੰ ਵੱਜਿਆ, ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਕਾਰੀ।
ਭੀਲਾ ਆਕੇ ਲੁੱਟਿਆ, ਅਰਜਨ ਬਲਿ ਕਾਰੀ।
ਭਾਂਡੀ ਛਾਂਡੀ ਟਰੈ ਨ ਟਾਰੀ ॥ ੭ ॥

ਪਉੜੀ।

ਮੂਰਖ ਨਾਰਾਂ ਡਾਢੀਆਂ, ਬੁਰੀਆਂ ਬੁਰਿਆਰੇ ।
ਨੇਕੀ ਬਦੀ ਨ ਸੋਚਨੀ, ਏਨ੍ਹਾਂ ਵਰਤਾਰੇ ।
ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਕੁਲ ਡੋਬਦੇ, ਜਿੰਦਾ ਦੇ ਕਾਰੇ ।
ਨਾਸ ਕਰਾਯਾ ਪੰਥ ਦਾ, ਕਰ ਵੀਰ ਪਿਆਰੇ ।
ਛੱਡ ਕੇ ਭਰਥਰਿ ਜਿਗਾਂ ਨੂੰ, ਹਥਵਾਨ ਚਿਤਾਰੇ।
ਪਤੀਆਂ ਨੇਕ ਵਿਸਾਰ ਕੈ, ਜਾ ਨੀਚ ਦੁਵਾਰੇ ।
ਫਿਰਨ ਘਰੋ ਘਰ ਭੋਦੀਆਂ,ਹਿਤ ਮੰਦ ਵਿਹਾਰੇ ।
ਮਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਦੀਆਂ, ਸੁਤ ਗੋਦੀ ਮਾਰੇ ।
ਲਾਜ ਨ ਆਵੈ ਲੇਪਿਛਲਿਆਂ,ਸਭਸਾਕ ਨਿਵਾਰੇ।
ਖੇਹ ਪੌਨ ਸਿਰ ਸਾਰਿਆਂ, ਹਠ ਕਦੇ ਨ ਹਾਰੇ ।
ਜੋ ਹਨ ਨੇਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਲਿਹਾਰੇ ॥ ੮ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਭੈ ਚੀਜਾਂ ਵਿਕਦੀਆਂ, ਮੁਲ ਪੈਣ ਸੁਭਾਰੇ ।
ਮੁਲ ਨਹੀ ਕੁਝ ਨਾਰ ਦਾ, ਏਹ ਨੀਤਿ ਪੁਕਾਰੇ
ਪੀਰ ਪਕੰਬਰ ਔਲੀਏ, ਰਿਖ ਮੁਨ ਅਵਤਾਰੇ ।
ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ਼ਾਹ ਸੂਰਮੇਂ, ਜਿਤਨੇ ਸੰਸਾਰੇ ।
ਸਭ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਾਰਿ ਤੋਂ, ਚਮਕਨ ਉਜਿਆਰੇ ।
ਕਈ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਜਣਦੀਆਂ, ਜੋ ਕੌਮਿ ਪਿਆਰੇ ।

ਦਾਨੇ ਦਾਤੇ ਸੀਲ ਧਰ, ਬੇਗਿਨਤ ਅਪਾਰੇ।
ਨਾਰਾਂ ਨਾਹੀ ਮੰਦੀਆਂ, ਕਿਸ ਹੀ ਪਰਕਾਰੇ।
ਕਣਕਾਂ ਵਿਚ ਰੰਛੇਲ ਜਿਉ, ਜਗ ਜਾਂਣਨਸਾਰੇ।
ਤਿਉ ਜੋ ਹੋਵਣ ਮੰਦੀਆਂ, ਸਭ ਹੀ ਦੁਰਕਾਰੇ।
ਦੋਸ ਨ ਕੋਈ ਇਸ ਵਿਚਕਾਰੇ ॥ ੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਆਈ ਏਸ ਮਹੰਤ ਦੀ, ਕੀ ਕੰਮ ਕਰਾਯਾ।
ਮਨ ਮਤੀਆ ਇਤ ਸਦਕੇ, ਮੁਖਤਾਰ ਬਨਾਯਾ।
ਪਤਿ ਹੋਯਾ ਜੋ ਸਿਖੀਓਂ, ਸਿਰ ਮੂੰਹ ਮੁਨਾਯਾ।
ਰੰਡਾ ਸਿੰਘ ਸਦਾਵੰਦਾ, ਬਹੁ ਧਨੀ ਕਹਾਯਾ।
ਮੈਨੇਜਰ ਗੁਰ ਥਾਨ ਦਾ, ਸੋਈ ਸਦਵਾਯਾ।
ਗੁਰ ਆਸੇ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ, ਗੁਰਮਤ ਨ ਭਾਯਾ।
ਵੜੀ ਕਰੀਤੀ ਆਨਕੇ, ਭਾਣਾ ਵਰਤਾਯਾ।
ਕਿਸੈ ਨ ਨਾਤੀ ਏਸ ਨੂੰ, ਵੇਖੋ ਸਮਝਾਯਾ।
ਫੜਦੀ ਪੱਲਾ ਪੰਥ ਦਾ, ਜੋ ਰਖੇ ਬਚਾਯਾ।
ਮਨ ਮਤੀਏ ਘਤ ਜਾਲੀਆਂ,ਨਿਜਹਥ ਫਸਾਯਾ।
ਆਪ ਆਪਣਾ ਨਾਸ ਕਰਾਯਾ ॥ ੧੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲਸੇ, ਰਹਿ ਸਾਨ ਪੁਕਾਰੇ।
ਲੈਣੇ ਹਥ ਸੁਚਾਹੀਦੇ, ਹਨ ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰੇ।

ਜਿਸ ਤੋਂ ਕਰੀਏ ਸੋਧਕੇ, ਵਿਚ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਸੁਧ ਰੇ ।
ਗੁਰੂ ਮਤ ਦਾ ਹੋਇਗਾ, ਚੰਗਾ ਪਰਚਾਰੇ ।
ਪਰ ਸੀ ਬਿਰਧ ਮਹੰਤ ਦੇ, ਨੇਕੀ ਵਰਤਾਰੇ ।
ਜਾਣੇ ਸਭ ਕੁਝ ਗੁਰੂ ਦਾ ਹੰਕਾਰ ਨਿਵਾਰੇ ।
ਸੇਵਕ ਬਨਿਆਂ ਪੰਥ ਦਾ,ਰਹਿੰਦਾ ਹਿਤ ਧਾਰੇ ।
ਇਸਕਰ ਪੰਥ ਨ ਵੇਖ ਦਾ, ਇਸ ਵਲ ਕਦਾਰੇ।
ਹੁਣ ਤਾਂ ਵਿਗੜੀ ਗਲ ਆ, ਸਭ ਉਲਟੇ ਕਾਰੇ
ਭੁਲ੍ਹਾ ਵੇਖ ਕੇ ਖਾਲਸਾ, ਕਦ ਸਕੇ ਸਹਾਰੇ
ਝਟ ਪਟ ਹੀ ਕਰੇ ਤਿਆਰੇ ॥ ੧੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਖਬਰ ਪੁਜਾਈ ਖਾਲਸੈ, ਏਹ ਸੋਚ ਕਰਾਨੀ ।
ਅਗੇ ਕਾਬਜ਼ ਦਿਸਦੇ, ਦੋ ਬਾਲ ਜਨਾਂਨੀ ।
ਮਨ ਮਤੀਆ ਵਿਚਤੀਸਰਾ,ਜੁੜ ਗਈ ਸ਼ਿਤਾਨੀ।
ਰਾਵਲ ਮੁੰਡੇ ਰੰਨ ਨੂੰ, ਏਹ ਨੀਤਿ ਬਖਾਨੀ।
ਤਿਨੈ ਕਾਰਨ ਦਿਸਦੇ, ਹਿਤ ਭਰਨ ਵਿਰਾਨੀ।
ਮਨ ਮਤੀਏ ਨੂੰ ਕੱਢ ਦਿਓ,ਕਹਿੰਦੇ ਸਿਖ ਬਾਨੀ।
ਅਗੋਂ ਇਕ ਨ ਮੰਨ ਦੇ, ਕਰ ਉਲਟੀ ਜਾਨੀ ।
ਦਿਤਾ ਠੋਕ ਜੁਵਾਬ ਨੇ, ਭਰਿਆ ਅਭਿਮਾਨੀ !
ਸੋ ਸਭ ਸਿਖਾਂ ਸੁਨਲਿਆ,ਪਰ ਸਾਂਤ ਰਖਾਨੀ!
ਹੁਨ ਹਿਮਤ ਹੀ ਲੋੜੀਏ,ਏਹ ਮਸਲਤ ਠਾਨੀ !

ਓਟ ਗੁਰੂ ਦੀ ਇਕ ਤਕਾਨੀ ॥ ੧੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਜੋ, ਹਿਤ ਆਪ ਵਿਹਾਰਾ।
ਕਹਿੰਦੇ ਲੋਕ ਝਬਾਲੀਆ, ਗੁਰ ਸਿਖ ਪਿਆਰਾ।
ਬੀਜ ਲੈਣ ਹਿਤ ਆਲੂਆਂ, ਹੋ ਘਰੋਂ ਤਿਆਰਾ।
ਪੁਜਾ ਕੋਟ ਸਿਆਲ ਸੀ, ਚਿਤ ਨਿਸਚਾ ਭਾਰਾ।
ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰ ਅਸਥਾਨ ਦਾ, ਕਰ ਲਵਾਂ ਦੀਦਾਰਾ
ਜਾਕੇ ਓਥੇ ਦੇਖਦਾ, ਸਭ ਹੀ ਵਰਤਾਰਾ।
ਮਨਮਤ ਹੁੰਦੀ ਵੇਖਕੇ, ਕਰ ਹਾਹਾ ਕਾਰਾ।
ਬੈਠਾ ਧਾਰਨਾਂ ਮਾਰਕੈ, ਰਖ ਗੁਰੂ ਸਹਾਰਾ।
ਜਿਉਂ ੨ ਖਬਰਾਂ ਪੁਜੀਆਂ, ਸਭ ਦੇਸ਼ ਮਝਾਰਾ
ਪੁਜੇ ਅਕਾਲੀ ਸੈਂਕੜੇ, ਨਹੀਂ ਲਾਵਨ ਬਾਰਾ
ਵੇਖੋ ਕੈਸਾ ਅਜਬ ਨਿਜ਼ਾਰਾ ॥ ੧੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਪਹਿਲਾਂ ਪੱਟੀ ਦੱਸਦੇ, ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੋਈ।
ਤੁਰੇ ਘਰੋਂ ਜਦ ਵਣਜ ਨੂੰ, ਪਿਤ ਹੁਕਮ ਕਰੋਈ
ਕਰਨਾ ਸੌਦਾ ਸ਼ਾਹੇ ਦਾ, ਨਹਿ ਘਾਟਾ ਹੋਈ।
ਸੋਈ ਸਿਖ ਵਿਚਾਰਿਆ, ਗੱਲ ਹੋਰ ਨ ਕੋਈ।
ਗੁਰਮਤ ਆਲੂ ਬੀਜਨੇ, ਏਹ ਚਿਤ ਵਸੋਈ।
ਖਰਾ ਸੌਦਾ ਸਿਖ ਕਰ ਲਿਆ, ਸਭ ਲੋਕ ਸਨੋਈ

ਹੁਨ ਤਾ ਸਾਖੀ ਹੋਰ ਬੀ, ਆ ਬਹੁਤ ਰਲੋਈ ।
ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰਜੋ, ਮਿਲਦਾ ਹਰਖੋਈ ।
ਡਟ ਗਏ ਦੋਵੇਂ ਸੁਰਮੇਂ, ਕੌਣ ਸਕੇ ਹਿਲੋਈ ।
ਸਾਂਭ ਲਿਆ ਗੁਰਧਾਮ ਨੂੰ, ਜਾਨੇ ਸਭ ਲੋਈ ।
ਗੁਰੂ ਖਾਲਸੇ ਵਜ ਵਜੋਈ ॥ ੧੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਹੁਨ ਮਨ ਮਤੀਏ ਜਾਇਕੈ, ਢਕਵੰਜ ਰਚਾਯਾ ।
ਲੈਕੇ ਬਾਲ ਮਹੰਤ ਨੂੰ, ਨਿਜ ਗੋਦ ਬਠਾਯਾ
ਨਾਲੇ ਉਸਦੀ ਮਾਈ ਨੂੰ, ਬਹੁਤਾ ਭੁਰਮਾਯਾ ।
ਮੈਂ ਹਾਂ ਰਾਖਾ ਤੁਸਾਂ ਦਾ, ਸਭ ਸਚ ਸੁਨਾਯਾ ।
ਵੇਖੋ ਸਿਖਾਂ ਆਨ ਕੇ, ਕੀ ਕਹਿਰ ਕਮਾਯਾ ।
ਪਕੜ ਅਸਾਨੂੰ ਕਢਿਆ, ਹੈ ਜ਼ੋਰ ਵਖਾਯਾ ।
ਇਸ ਵਿਚ ਸਾਡਾ ਰਿਹਾ ਕੀ, ਰੋ ਨੀਰ ਵਹਾਯਾ।
ਹਿੰਮਤ ਕੀਤੇ ਬਨੇਗਾ, ਸਭ ਕੁਝ ਸਮਝਾਯਾ ।
ਪਟੀ ਖੋਟੀ ਚਾਹੜ ਕੇ, ਹੁਨ ਚਹੇ ਨਚਾਯਾ ।
ਰਹਿੰਦਾ ਖੁੰਹਦਾ ਮਾਨਵੀ, ਸਭ ਬਹਿਨ ਗੁਵਾਯਾ
ਮਨ ਮਤੀਏ ਕੀ ਜਾਲ, ਵਛਾਯਾ ॥ ੧੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਹੱਕ ਆਪਣੇ ਵਾਸਤੇ, ਲੜਨਾ ਸੁਖਦਾਈ ।
ਹੱਕ ਲਈ ਸਿਰ ਜਾਵੰਦੇ, ਤਲਵਾਰਾਂ ਖਾਈ ।

ਹੱਕ ਰਖਦੇ ਸੂਰਮੇਂ, ਬਲ ਬਾਹਵਾਂ ਲਾਈ।
ਹੱਕ ਲਈ ਲੜ ਬਾਦਸ਼ਾਹ, ਸੈਨਾ ਮਰਵਾਈ।
ਹੱਕ ਨ ਚਹੀਏ ਛਡਣਾਂ, ਲਖ ਜਤਨ ਕਰਾਈ
ਹੱਕ ਛਡਿਆਂ ਕੈਰਤਾਂ, ਸਿਰ ਪੈਨੀ ਛਾਈ।
ਹੱਕ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਠਹਿਰਨਾਂ, ਮਿਲਦਾ ਕਿਸ ਜਾਈ।
ਦਾਦੇ ਹਾਲੀ ਹੱਕ ਜੋ, ਰਾਖੇ ਵਡਿਆਈ।
ਮਰੇ ਮਾਰੇ ਬਿਨ ਛਡਣਾ, ਨਹੀਂ ਨੀਤ ਬਤਾਈ
ਤਾਂਤੇ ਧ੍ਰਿਗ ੨ ਆਸਾਂ ਨੂੰ, ਹੱਕ ਰਹੇ ਖੁਹਾਈ।
ਕਰੀਏ ਜਤਨ ਨ ਢਿਲ ਸੁਹਾਈ ॥ ੧੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਰਾਜਾ ਨਾਰੀ ਬਾਲ ਦਾ, ਜੋਗੀ ਹਠ ਭਾਈ।
ਅੜ ਜਾਂਦੇ ਜਿਸ ਗਲ ਤੇ, ਨਹਿ ਹਟਦੇ ਕਾਈ।
ਏਸੇ ਲਈ ਹਠ ਦਸਿਆਂ, ਨੀਤੀ ਦੁਖਦਾਈ।
ਹਠਕਰਨਾਰਾਂ ਮਰਦੀਆਂ, ਵਿਚ ਅਗਨ ਜਲਾਈ
ਜੋਗੀ ਤਪਦੇ ਧੂੰਹਣੀਆਂ, ਬਹੁ ਖੇਦ ਸਹਾਈ।
ਜੋ ਕੁਝ ਬਾਲਕ ਮੰਗਦਾ, ਨਹਿ ਹਟੇ ਹਟਾਈ।
ਇਕ ਚਠ ਨੇਕੀ ਹੋਵੰਦੀ, ਦੂਜੇ ਬੁਰਿਆਈ।
ਧਰਮ ਲਈ ਜੋ ਹਠ ਕਰੈ, ਮੋਹਣਾਂ ਦਰਸਾਈ
ਚਾਰ ਅਚਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕੈ, ਹਨ ਕਰੈ ਭਲਾਈ।
ਖੁਰੀ ਪਿਛੈ ਮਤ ਨਾਰ ਦੀ, ਹੁਨ ਤੁਰੀ ਕੁਦਾਈ।

ਮਨ ਮਤੀਏ ਨੇ ਚੁਕ ਭੁਖਾਈ ॥ ੧੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਦਾਵਾ ਕਰੀਏ ਚਲ ਕੈ, ਇਹ ਮਨਸਾ ਧਾਰੀ।
ਫੌਜ ਦਾਰੀ ਦੇ ਵਾਸਤੇ, ਕਰ ਲਈ ਤਿਆਰੀ।
ਗਏ ਕਚਿਹਰੀ ਤੁਰਤ ਹੀ, ਅਰਜ਼ੀ ਲਿਖ ਡਾਰੀ।
ਚੁਕਨ ਵਾਲੇ ਕਈ ਸੀ, ਮਿਲ ਪਏ ਖਿਡਾਰੀ।
ਮਸਲੇ ਕਈ ਪੜ੍ਹਾਵੰਦੇ, ਦੇਂਦੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰੀ।
ਕਲਾ ਬਾਜ਼ੀਆਂ ਕਈ ਹੀ, ਹੁਨ ਰਹੇ ਚਿਤਾਰੀ
ਰੋ ਰੋ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿਚ ਹੀ, ਕਰ ਹਾਲ ਪੁਕਾਰੀ।
ਡਿਪਟੀ ਪਾਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰੇ, ਸੀ ਅਰਜ਼ ਗੁਜ਼ਾਰੀ
ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਾਂ ਕਢਿਆਂ, ਲੈ ਗੁਰੂ ਦਵਾਰੀ।
ਕਰੋ ਅਸਾਡੀ ਰਖਿਆ, ਹਾਂ ਸਰਨ ਤੁਮਾਰੀ।
ਕੈਸੀ ਲਗੇ ਕਰਨ ਮਕਾਰੀ ॥ ੧੮ ॥

ਪਾਉੜੀ।

ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਛੱਡਦੀ, ਸੀ ਕਈ ਕੁਚਾਲੇ।
ਜਿਸ ਕਰ ਖਾਸ ਅਕਾਲੀਆਂ, ਸੋ ਝਟ ਦਬਾਲੇ
ਮੌਕਾ ਉਸਨੂੰ ਮਿਲ ਗਿਆ, ਮਨ ਆਇ ਕਮਾਲੇ।
ਡਿਪਟੀ ਖਾਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰੇ, ਏਹ ਹੁਕਮ ਚੜ੍ਹਾਲੇ
ਸੁਪ੍ਰੈਂਡੈਂਟ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ, ਤਾਕੀਦ ਕਰਾਲੇ।
ਪਕੜੋ ਸਿਖਾਂ ਜਾਇਕੈ, ਝਟ ਹੋਇ ਉਤਾਲੇ।

ਸੋਬੀ ਆਵੈ ਤੁਰਤ ਹੀ, ਨਹਿ ਦੇਰ ਲਗਾਲੇ ।
ਆਕੇ ਧਮਕਾ ਦੇਵੰਦੇ, ਨਿਜ ਛੋਰ ਵਖਾਲੇ ।
ਛਡੋ ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰ ਨੂੰ, ਕਿਉਂ ਰਹੇ ਸੰਭਾਲੇ ।
ਮਾਲਕ ਬਨ ਬੈਠੇ ਮਤਵਾਲੇ ॥ ੧੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਸੁਪੰਡੰਟ ਜਾਂ ਆਖਜਾ, ਕਰਨੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ।
ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਸ੍ਦਾਰ ਨੇ, ਗਲ ਸੁਨਕੇ ਸਾਰੀ ।
ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਵੀ ਗਜਿਆ, ਜੋਧਾ ਬਲਿਕਾਰੀ ।
ਕੌਨ ਪਕੜ ਦਾ ਅਸਾਂ ਨੂੰ, ਐਡਾ ਹੰਕਾਰੀ ।
ਸਾਰੇ ਅਸੀਂ ਤਿਆਰ ਹਾਂ, ਸਚ ਕਹੈ ਪੁਕਾਰਾਂ ।
ਕਈ ਸੌ ਸਿੰਘ ਹੋਰ ਸੀ, ਕੌਮੀ ਹਿਤ ਕਾਰੀ ।
ਸਾਰੇ ਅੱਗੇ ਹੋਵੰਦੇ, ਹੁਨ ਵਾਰੋ ਵਾਰੀ ।
ਸੁਪੰਡੰਟ ਨੂੰ ਸੁਝਦੀ, ਹੈ ਕੋਇ ਨ ਕਾਰੀ ।
ਹੱਕਾ ਦੱਕਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਚਿੰਤਾਤਰ ਭਾਰਾਂ ।
ਸਾਹਿਬ ਜ਼ਿਲਾ ਵੀ ਕੋਲ ਸੀ, ਸਭ ਰਿਹਾ ਨਿਹਾਰੀ॥
ਹਥ ਨ ਪਾਵੇ ਹਿੰਮਤ ਧਾਰੀ ॥ ੨੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਈ ਸੈਂਕੜੇ ਜਮਾਂ ਸੀ, ਸਿਖ ਸੇਵਾਦਾਰਾ ।
ਸਿਖ ਰਸਾਲਾ ਛੌਨੀਓ, ਕਰ ਲਏ ਤਿਆਰਾ ।
ਘੋੜੇ ਫੇਰਨ ਵਾਸਤੇ, ਸੀ ਬਾਹਰ ਪਧਾਰਾ ।

ਸੋ ਬੀ ਏਥੇ ਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਸਹਿਜੇ ਸਾਰਾ।
ਚਿਤ ਨ ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ, ਕੋਈ ਵਰਤਾਰਾ ।
ਕਵਲ ਵਖਣ ਵਾਸਤ, ਆ ਗਏ ਨਜ਼ਾਰਾ।
ਜਿਸ ਕਰ ਪਲਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਸਿਖਾਂ ਦਾ ਭਾਰਾ
ਹਾਕਮ ਹੋਏ ਹਿਰਾਨ ਤਾਂ, ਨਹਿ ਚਲਦਾ ਚਾਰਾ
ਓੜਕ ਕਿਸੇ ਨ ਪਕੜਿਆ, ਮੁੜ ਗਏ ਅਗਾਰਾ
ਤਕੜੇ ਹੋਕੇ ਸਾਂਭਿਆ, ਸਿਖਾਂ ਗੁਰਦੁਵਾਰਾ ।
ਹਥ ਸੀਸ ਤੇ ਗੁਰ ਕਰਤਾਰਾ ॥ ੨੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਭਾਵੇਂ ਅਜੇ ਜਗੀਰ ਦੇ, ਏਹ ਹੁਕਮ ਕਢਾਏ।
ਛੋਟਾ ਅਜੇ ਮਹੰਤ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਹੋਸ਼ ਰਖਾਏ।
ਜਦ ਲੌ ਨਹੀਂ ਜੁਵਾਨ ਏਹ, ਹੁੰਦਾ ਸੁਖ ਪਾਏ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਆਪ ਹੀ, ਏਹ ਕਹੇ ਸੁਨਾਏ ।
ਤਦ ਲੌ ਏਹ ਜਗੀਰ ਦਾ, ਪਰਬੰਧ ਕਰਾਏ ।
ਕਰਨੀ ਏਸ ਸੁਦਾਗਰੀ, ਜਿਉਂ ਨਫਾ ਕਮਾਏ।
ਏਹੋ ਰਾਹ ਇਨਸਾਫ ਦਾ, ਹਰ ਥਾਂ ਦਰਸਾਏ।
ਦੇਸ਼ ਰਹੇ ਜਾਂ ਉਜੜੇ, ਏਹ ਮੌਜ ਉਡਾਏ।
ਪਾਟੋ ਧਾੜ ਮਚਾਇਕੈ, ਸਭ ਲੋਕ ਖਪਾਏ।
ਏਹੋ ਘੁੰਡੀ ਏਸ ਦੇ, ਹਥ ਵਡੀ ਆਏ।
ਹੁਨ ਸਭ ਲੋਕੀ ਰਹਿ ਸਮਝਾਏ ॥ ੨੨ ॥ ੧੪ ॥

੧ ਓ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪੰਜਾ ਸਾਹਿਬ

ਦੋਹਰਾ ।

ਪੰਜੇ ਸਾਹਿਬ ਖ਼ਾਲਸਾ, ਕੈਸੇ ਪੂਜੇ ਜਾਇ ।
ਜੋ ਜੋ ਰੂਪੇ ਵਰਤਤਾ, ਸਭ ਹੀ ਕਹਾਂ ਸੁਨਾਇ । ੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ, ਬਾਲਾ ਮਰਦਾਨਾ ।
ਪਛਮ ਪਾਸੇ ਸੈਰ ਨੂੰ, ਜਦ ਕੀਆ ਪਿਆਨਾ ।
ਧੰਨੀ ਪੋਠੋਹਾਰ ਦਾ, ਲੰਘ ਦੇਸ ਸੁਹਾਨਾ ।
ਘੇਬ ਇਲਾਕਾ ਤਾਰਦੇ, ਸਤਿ ਰੂਰ ਪ੍ਰਧਾਨਾ ।
ਸੇਵਕ ਸਿਖ ਨਿਹਾਲ ਕਰ, ਲੜ ਲਾ ਭਰਮਾਵਾਨਾ ।
ਪੈਂਦੇ ਪਵਨਲ ਪਾਰ ਮੇਂ, ਜੋ ਸਰਧਾ ਵਾਨਾ ।
ਭੇਦ ਭਰਮ ਛਡਵਾਇਕੇ, ਰਾਹ ਸਾਫ ਦਿਖਾਨਾ ।
ਮੋਮਨ ਹਿੰਦੂ ਮੰਨਦੇ, ਗੁਰ ਇੱਕ ਸਮਾਨਾ ।
ਸਰਨ ਪਏ ਦੀ ਰਖਦੇ, ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨਾ
ਸੁੰਦਰ ਦੇਸ ਸੁਹਾਵਣਾ, ਡਿਠਾ ਦੁਖਦਾਨਾ ।
ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਗੁਰ ਨੇ ਜਾਨਾ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਨਗਰ ਪੁਰਾਣਾ ਵੇਖਦੇ, ਛਸਨੰ ਅਬਦਾਲੇ।
ਪਰਬਤੇ ਉਪਰ ਸੋਹਣੇ, ਦਿਸ ਪੂਰਬ ਵਾਲੇ।
ਰਹਿੰਦਾ ਇਕ ਫਕੀਰ ਸੋ, ਹੰਕਾਰ ਬਸਾਲੇ।
ਵਲੀ ਕੰਧਾਰੀ ਆਖਦੇ, ਬੁਢੇ ਤੇ ਬਾਲੇ।
ਕਰਾਮਾਤ ਕੁਝ ਦੱਸ ਕੇ, ਲੋਕਾਂ ਪਰਚਾਲੇ।
ਪੀਰ ਸਦਾਵੇ ਦੇਸ ਦਾ, ਅਜ਼ਮੱਤ ਵਖਾਲੇ।
ਜੰਗਲ ਗਿਰਦ ਪਹਾੜ ਦੇ, ਜੋ ਬਹੁਤ ਡਰਾਲੇ।
ਪਾਣੀ ਕਿਤੇ ਨ ਦਿਸਦਾ, ਬੀਬਾਨ ਵਿਚਾਲੇ।
ਕੇਵਲ ਪਾਸ ਫਕੀਰ ਦੇ, ਪਾਣੀ ਤਿਸ ਕਾਲੇ।
ਅੰਤਰ ਜਾਮੀ ਸਤਿ ਗੁਰੂ, ਸਭ ਦੇ ਰਖਵਾਲੇ।
ਦਿਸਨ ਤਿਸ ਦਾ ਗਰਭ ਨਿਕਾਲੇ ॥ ੩ ॥

ਪਉੜੀ।

ਦਿਲੀ ਪਿਆਰਾ ਗੁਰੂ ਦਾ, ਜੋ ਸੀ ਮਰਦਾਨਾ।
ਭੁਖਾ ਰਹੇ ਨ ਰੱਜਦਾ, ਗੁਰ ਕਲਾ ਮਹਾਨਾ।
ਜਾਤਿ ਮਿਰਾਸੀ ਜਾਗ ਦਾ, ਸੀ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨਾ।
ਰਹੇ ਪਾਸਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ, ਕਿਉ ਭੁਖ ਮਰਾਨਾ।
ਭੋਗ ਮੋਖ ਦੇ ਸਤਿ ਗੁਰੂ, ਦਾਤੇ ਉਨਮਾਨਾ।
ਇਹਕਿਉਵਿਠਵਾ ਰਹਿਗਿਆ, ਹੈ ਸੰਕ ਉਠਾਨਾ।
ਗੁਰੂ ਭੰਡਾਰੇ ਪੂਰਦੇ, ਵਿਚ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ।

ਚਾਉ ਰੰਕ ਨੂੰ ਤਾਰਦੇ, ਕਰ ਨਜ਼ਰ ਸਮਾਨਾਂ।
ਸਰਨ ਪਏ ਦੀ ਰਖਦੇ, ਲੱਜਾ ਹਿਤ ਠਾਨਾਂ।
ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਪਾਵਣਾਂ, ਜਿਨ ਦੁਵਾਰ ਤਕਾਨਾਂ।
ਪਿਆ ਭਰਮ ਸੋ ਕਰਾਂ ਮਿਟਾਨਾਂ ॥ ੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਕੇਵਲ ਲੀਲਾ ਵਾਸਤੇ, ਏਹ ਕੌਤਕ ਕੀਨਾ।
ਭੁਖ ਤੇਹ ਤਿਸ ਦੇ ਰਖੀ, ਹਿਤ ਚਰਤ ਨਵੀਨਾ।
ਨਹੀ ਤੇ ਸਭ ਰੁਣ ਲੈਕੇ ਸੋ, ਚੰਗਾ ਪੁਰਬੀਨਾ।
ਰਾਗ ਸੁਨਾਇ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ, ਸਤਿਗੁਰ ਦਾ ਸੀਨਾ।
ਰਹਿੰਦਾ ਗੁਰੂ ਹਜ਼ੂਰ ਜੋ, ਤਿਸ ਰਹੇ ਕਮੀਨਾਂ।
ਏਹ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ, ਹੈ ਰਹਿੰਦਾ ਭੀਨਾਂ।
ਲੋਕਾਂ ਕਈ ਉਧਾਰ ਦਾ, ਇਹ ਕਾਰਨ ਚੀਨਾਂ।
ਵਲੀ ਕੰਧਾਰੀ ਪੀਰ ਦਾ, ਹੰਕਾਰ ਜੁਪੀਨਾਂ।
ਇਸ ਦੇ ਰਸਤੇ ਮਿਟੇਗਾ, ਹੈ ਝੂਠ ਕਬੀ ਨਾਂ।
ਭੁਖ ਤੇਹ ਇਸ ਵਾਸਤੇ, ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀਨਾਂ।
ਸੰਕਾਂ ਇਸ ਦੇ ।ਵਚ ਰਤੀ ਨਾਂ ॥ ੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਜੰਗਲ ਸੋਹਣਾਂ ਵੇਖ ਕੇ, ਗੁਰ ਆਸਨ ਡਾਰੇ।
ਥੋੜਾ ਹੀਚਿਰ ਹੋਯਾ ਸੀ, ਕਰ ਚਿਤ ਕਰਤਾਰੇ।
ਤਾਂ ਮਰਦਾਨਾਂ ਗੁਰੂ ਪੈ, ਇਕ ਅਰਜ ਗੁਜ਼ਾਰੇ।

ਤ੍ਰਿਖਾ ਲਗੀ ਹੈ ਗੁਰੂ ਜੀ, ਮੈਨੂ ਹੁਨ ਮਾਰੇ।
ਦਿਓ ਕਟੋਰਾ ਨੀਰ ਦਾ, ਜੇ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੇ।
ਜਿਉਂ ਅੱਕ ਦੀ ਖੰਖੜੀ, ਦੇ ਲਿਆ ਉਬਾਰੇ।
ਰੰਨੇ ਦੇ ਕੇ ਸਿਧ ਜਿਉਂ, ਰਖ ਲਏ ਸੁਵਾਰੇ।
ਤਿਉ ਹੁਨ ਮੈਨੂ ਰਖ ਲੌ, ਹਾਂ ਮਰਨ ਕਨਾਰੇ।
ਖ਼ਿਨ ਪਾਣੀ ਨਹਿ ਬਚਾਂਗਾ, ਕਿਸ ਹੀ ਪੁਕਾਰੇ।
ਵੇਲਾ ਨੇੜੇ ਅੰਤ ਦਾ, ਜਮ ਖੜਾ ਪੁਕਾਰੈ।
ਜੀਆ ਦਾਨ ਦੇ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ ॥ ੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਸੁਤਿ ਗੁਰ ਅਗੋਂ ਹਸਕੇ, ਇਹ ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ।
ਨੀਰ ਨ ਏਥੇ ਮਿਲੇਗਾ, ਹੈ ਜੰਗਲ ਭਾਰੀ।
ਉਤੇ ਪਰਬਤ ਰਹੇ ਜੋ, ਸੁਣ ਵਲੀ ਕੰਧਾਰੀ।
ਪਾਣੀ ਉਸ ਦੇ ਪਾਸ ਹੈ, ਜਾਹ ਹਿਮਤ ਧਾਰੀ।
ਮੰਗ ਓਸ ਤੋਂ ਜਾਇਕੇ, ਕਰ ਮਿੱਨਤ ਦਾਰੀ।
ਭਲਾ ਜੇ ਦੇਵੈ ਦਿਜਾ ਤੇ ਕਰ ਤਰਸ ਅਪਾਰੀ।
ਸੁਣ ਮਰਦਾਨਾ ਜਾਵਿਦਾ, ਢਿਗ ਪੀਰ ਸਿਧਾਰੀ।
ਪਹਿਲਾਂ ਕਰੇ ਸਲਾਮ ਜਾ, ਫਿਰ ਅਰਜ਼ ਗੁਜਾਰੀ।
ਪਾਣੀ ਦੇਹਾਂ ਪੀਰ ਜੀ, ਹੈ ਬੜੀ ਲਚਾਰੀ।
ਤ੍ਰਿਖਾ ਨਾਲ ਹਾਂ ਮਰ ਰਿਹਾ, ਕਰ ਦੇ ਉਪਕਾਰੀ।
ਬੋਲੇ ਪੀਰ ਬਚੇ ਹੰਕਾਲੀ ॥ ੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਿਥੋਂ ਆਯੋਂ ਚਲ ਕੈ, ਕੀ ਨਾਮ ਤੁਮਾਰਾ।
ਕਿਸਨੇ ਪਤਾ ਬਤਾਇਆ, ਦਸ ਦੇਹ ਹਮਾਰਾ।
ਕੌਣ ਤੇ ਕਿਥੇ ਵਸਦੀ, ਕਿਸ ਦੇਸ ਮਝਾਰਾ।
ਕਾਰਜ ਕਿਸ ਹਿਤ ਛੜਿਆ, ਘਰਬਾਰ ਪਿਆਰਾ।
ਅੱਗੇ ਕਿੱਧਰ ਜਾਵਣਾ, ਕੀ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰਾ।
ਜਦੋਂ ਤੀਕ ਨਹੀ ਦਸਦਾ, ਸਭ ਕੁਤ ਆਪਾਰਾ।
ਆਸ ਨ ਰਖੇਂ ਨੀਰ ਦੀ, ਸੱਚੀ ਗੁਫਤਾਰਾ।
ਜਾਂਤੇ ਛੇਤੀ ਨਸ ਜਾਹ, ਮੈ ਕਹਾਂ ਪੁਕਾਰਾ।
ਮਾਰ ਖਾਂਇਗਾ ਨਹੀ ਤੇ, ਕੁਝ ਕਰ ਤਕਰਾਰਾ।
ਗਲਾਂ ਕਰੇਂ ਜੇ ਬਹੁਤੀਆਂ, ਤਾਂ ਜਾਸੇਂ ਮਾਰਾ।
ਹੋ ਹਿਰਾਨ ਚੁਪ ਰਿਹਾ ਵਿਚਾਰਾ ॥ ੮ ॥

ਪਉੜੀ

ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜਗਪ੍ਰਗਟਿਆ, ਸਤਿਪੁਖ ਮੁਾਨਾਂ।
ਜਗਤ ਉਧਾਰਨ ਕਾਰਨੇ ਭਾਦਾ ਏਲਿਵਾਨਾਂ।
ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੇ ਵੱਸਦੇ ਤਲਵੰਡੀ ਜਾਨਾਂ।
ਬੇਦੀ ਬੰਸ ਸਦਵੰਦਾ ਅਵਤਾਰ ਸਮਾਨਾਂ।
ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿਤ ਤਾਰਨੇ ਫਿਰ ਦਹੇ ਜਹਾਨਾਂ।
ਹਿੰਦੂ ਸਤਿਗੁਰ ਆਖਦੇ ਪੀਰ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ।
ਜਾਤਿ ਮਿਰਾਸੀ ਸੇਵਕੋ ਸੈਂ ਹਾਂ ਮਰਦਾਨਾਂ।

ਓਸੇ ਮੈਨੂ ਘੱਲਿਆ ਦਸ ਪਤਾ ਟਕਾਨਾ ।
ਬੈਠਾ ਹੋਠਾਂ ਪਰਬ ਤੋਂ ਵਿਚ ਸਾਢ ਮਿਦਾਨਾਂ ।
ਪਾਣੀਂ ਮੈਨੂ ਦੇ ਦਿਓ ਨਾ ਕਰੋ ਹਿਰ ਮਾਂ ।
ਪੀਰ ਜਨਾਵੈ ਬਹੁ ਅਭਿਮਨਾਂ ॥ ੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਤੇਰਾ ਗੁਰੂ ਕਹਾਵੰਦਾ ਜੇ ਹੈ ਅਵਤਾਰੀ ।
ਦੱਸੇ ਕੋਈ ਕਰਾਮਾਤ ਜੋ ਰਖਦਾ ਸਾਰੀ ।
ਤੂੰ ਹੈਂ ਮੋਮਨ ਕਾਸਦਾ ਕੋਈ ਕੁਫਰ ਕੁਫਾਰੀ ।
ਕਰੇਂ ਵਡਾਈ ਕਾਫਰਾਂ ਕੈਸੀ ਮਤ ਮਾਰੀ ।
ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਕਿਉ ਤੋਰਿਆ ਤੈਨੂ ਹਿਤ ਬਾਰੀ ।
ਮੰਗ ਉਸ ਤੋਂ ਜਾਇ ਕੈ ਜੋ ਤ੍ਰਿਖਾ ਨਿਵਾਰੀ ।
ਏਥੋਂ ਨੀਰ ਨ ਮਿਲੇਗਾ ਇਕ ਚੁਲੀ ਨਿਹਾਰੀ ।
ਤ੍ਰਿਖਾ ਵੰਞ ਸੀ ਤੜਫਦਾ ਮਰਦਾਨਾਂ ਭਾਰੀ ।
ਮੁੜੇ ਨਿਰਾਸਾ ਹੋਇ ਕੈ ਕਰ ਹਾ ਹਾ ਕਾਰੀ ।
ਪਾਸ ਗੁਰੂ ਦੇ ਜਾਵੰਦਾ ਰੋ ਜ਼ਾਰੋ ਜ਼ਾਰੀ ।
ਚਲੀ ਜਾਨ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਿਜਾਰੀ ॥ ੧੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਫੇਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬੋਲ ਦੇ, ਹਿਤ ਪਿਖਨ ਤਮਾਸਾ ।
ਕਿਉ ਮਰਦਾਨੇ ਹੋਵੰਦਾ, ਤੂੰ ਖੜਾ ਨਿਰਾਸਾ ।
ਪੀਰ ਹੈ ਸਾਨੂੰ ਦਿਸਦਾ, ਟੰਕਾਰੀ ਖਾਸਾ ।

ਇਕ ਵੇਰ ਫਿਰ ਜਾਇਕੇ,ਕਰ ਬਖਨਬਿਲਾਸ।
ਦੇਕੇ ਧੀਰਜ ਤੋੜਿਆ, ਕਰ ਪਿਆਰ ਦਿਲਾਸਾ।
ਸੀ ਕੌਤਕ ਸਤਿ ਗੁਰੂਦਾ,ਧਰ ਗੁਰ ਭਰਵਾਸ।
ਜਾਕੇ ਆਖੇ ਪੀਰ ਜੀ, ਦੇਹ ਪਾਣੀ ਮਾਸ।
ਮੈ ਹਾਂ ਤੇਰੇ ਬੂਹੇ ਤੇ, ਮਰ ਰਿਹਾ ਪਿਆਸ।
ਪਥਰ ਤੇਰਾ ਚਿਤ ਹੈ,ਇਥ ਪਰਬਤ ਵਾਸ।
ਚਿੜੀਆਂ ਮਰਨ ਗਵਾਰਾਂ ਹਾਸ ॥੧੧॥

ਘੋੜੀ

ਬੁਸ਼ੈ ਹੋਕੇ ਪੀਰ ਨੇ, ਡੰਡਾ ਦਿਖਲਾਯਾ।
ਤਾਂ ਮਰਦਾਨਾਂ ਨਸਿਆ, ਨਹੀ ਖੜਾ ਰਹਾਯਾ।
ਡਿਗਦਾ ਢਹਿੰਦਾ ਤੁਰਤ ਹੀ,ਗੁਰੂ ਪਾਸ ਪੁਜਾਯਾ।
ਹੇ ਜਜਮਾਨਾ ਮਾਰਨਾਂ, ਕਿਉ ਮੈਨੂੰ ਚਾਯਾ।
ਖਫਣ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ, ਤੁਣ ਲਵੋ ਮੰਗਾਯਾ।
ਸ਼ਾਹਰਗ ਝਾਂਜੇ ਟੁਟਦੀ, ਜਮ ਨੇੜੇ ਆਯਾ।
ਜਾਨ ਪਰਾਹੁਣੀ ਘੜੀ ਦੀ, ਇਹੋ ਦਰਸਾਯਾ।
ਕੀ ਏਹ ਪੀਰ ਦਿਸਾਵੰਦਾ,ਜਿਨ ਮੱਹਿ ਸਤਾਯਾ।
ਜੈਸੇ ਮੱਕਾ ਫੇਰਿਆ, ਕਾਜੀ ਸ਼ਰਮਾਯਾ।
ਤਿਉ ਖਿਚੋ ਤਿਸ ਨੀਤ ਥੀ, ਕੀ ਸਮਾਂ ਤਕਾਯਾ।
ਮੇਰਾ ਮਰਨਾ ਚਿਤ ਸੁਖਾਯਾ ॥ ੧੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਗੁਰੂ ਕਹੇ ਮਰਦਾਨਿਆਂ, ਕਿਉ ਨਿਮਤ ਹਾਰੀ।
ਪੱਕਾ ਸਾਥੀ ਅਸਾਂ ਦਾ, ਤੂ ਹੈਂ ਅਧਿਕਾਰੀ।
ਤੈਨੂੰ ਮਰਨ ਨ ਦਿਆਂਗੇ, ਏਹ ਰਖ ਵਿਚਾਰੀ।
ਇਕ ਵੇਰ ਫਿਰ ਜਾਵਣਾਂ, ਤੇਰਾ ਦਰਕਾਰੀ।
ਹੋਸ਼ ਆਈ ਜੋ ਪੀਰ ਨੂੰ, ਸਮਝੇ ਇਸ ਵਾਰੀ।
ਨਹੀਂ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰਾਂਗੇ, ਅਪਣੇ ਅਨੁਸਾਰੀ।
ਫਿਰ ਮਰਦਾਨਾਂ ਚਲਿਆ, ਗੁਰਵਾਕ ਚਿਤਾਰੀ।
ਜਾਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਪੀਰ ਨੂੰ, ਲੈ ਵਕਤ ਸੰਭਾਰੀ।
ਤੇ ਰੈ ਉਤੇ ਗੁਰੂ ਨੇ, ਬਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ।
ਨਹੀ ਤੇ ਫਿਰ ਪਛਤਾਂਇਗਾ, ਜਦ ਬਣੇ ਲਚਾਰੀ।
ਸੱਚੀ ਸੱਚੀ ਸੁਣ ਲੈ ਸਾਰੀ ॥੧੩॥

ਪਉੜੀ

ਇਸ ਹੰਕਾਰ ਨੇ ਛੋਭਿਆ, ਸ਼ੈਤਾਨ ਵਿਚਾਰਾ।
ਦਰਜੋਦਨ ਦਾ ਨਾਸ ਵੀ, ਕਰਦਾ ਬੁਰਿਆਰਾ।
ਨਾਮ ਨਿਸ਼ਾਨ ਮਿਟਾਵੰਦਾ, ਰਾਵਨ ਦਾ ਸਾਰਾ।
ਹਰਨਾਖਸ ਜਾਂ ਪਕੜੀਆ, ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਸੁਬਾਰਾ।
ਥੰਮ ਪਾੜ ਕੇ ਪ੍ਰਗਟਿਆ, ਨਰ ਸਿੰਘ ਅਵਤਾਰਾ।
ਨਾਲ ਨੌਹਾਂ ਦੇ ਪਾੜਿਆ, ਦੁਰਗਤ ਕਰ ਮਾਰਾ।
ਸੂਰਾ ਸੋਈ ਸਦਾਵੰਦਾ, ਮਾਰੇ ਹੰਕਾਰਾ।

ਦੇਂਦਾ ਜਨਮ ਤੇ ਮਰਨ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ।
ਅੰਨਾਂ ਬੋਲਾ ਹੋਵੰਦਾ, ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਧਾਰਾ।
ਸੋਈ ਸੁਖੀ ਹਰਾਵੰਦਾ, ਹੰਕਾਰਾ ਨਿਵਾਰਾ।
ਕਹੇ ਸਿਆਨੇ ਲੋਕ ਪਕਾਰਾ ॥ ੧੪ ॥

ਪਉੜੀ।

ਫਿਰ ਵੀ ਪੀਰ ਨ ਸਮਝਿਆ, ਹੋ ਤੰਗ ਬਖਾਨੇ।
ਮੁੜ ਮੜ ਕੇ ਤੂੰ ਆਵੰਦਾ, ਕੀ ਹੈਂ ਮਰਦਾਨੇ।
ਨ੍ਹੇਰ ਨ ਏਥੋਂ ਮਿਲੈਗਾ, ਏਹ ਸਾਚ ਪਛਾਨੇ।
ਹੁਨ ਮਤਦਾਨਾ ਆਖਦਾ, ਸੁਣ ਪੀਰ ਦਿਵਾਨੇ।
ਪਾਣੀ ਮੈਂ ਲੈ ਲੇਵਣਾਂ, ਕੀ ਕਰੈਂ ਬਹਾਨੇ।
ਗੁਰੂ ਮੇਰਾ ਸਨਰਥ ਹੈ, ਗਲ ਅਗਲੀ ਜਾਨੇ
ਤੇਰੇ ਸਿਹੇ ਲਫੰਗਿਆਂ, ਤੋੜੇ ਅਭਿਮਾਨੇ।
ਫਿਰ ਤੂ ਪਿਛੋਂ ਰੋਵਣਾਂ, ਜਦ ਸਮੇਂ ਬਿਹਾਨੇ।
ਸਮਝ ਨ ਤੈਨੂੰ ਆਵੰਦੀ, ਮੁੱਠਾ ਅਭਿਆਨੇ।
ਹਥ ਗੁਰੂ ਦਾ ਵੇਖ ਹੁਨ, ਹੋਕੇ ਸਵਾ ਧਾਨੇ।
ਸਮਾਂਚਾਰ ਗੁਰ ਜਾਇ ਬਖਾਨੇ ॥ ੧੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਜਦ ਮਰਦਾਨੇ ਦੱਸਿਆ, ਕਰਕੇ ਇਜ਼ਹਾਰਾ।
ਵਡ ਹੰਕਾਰੀ ਪੀਰ ਦਾ, ਸਾਰਾ ਵਰਤਾਰਾ।
ਸਤਿਗੁਰ ਲੰਮੀ ਨਜ਼ਰ ਤੋਂ,ਕਰ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰਾ।

ਹੁਣ ਮਰਦਾਨਾ ਤ੍ਰਿਖਾ ਤੋਂ, ਹੈ ਔਖਾ ਭਾਰਾ।
ਪੀਰ ਨ ਪਾਣੀ ਦੇਂਵਦਾ, ਗਫਲਤ ਨੇ ਮਾਰਾ।
ਉਸਨੂੰ ਰਸਤੇ ਲਾਵਣਾਂ, ਕਰ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ।
ਦਾਤਣ ਕਰਦੇ ਸਤਿ ਗੁਰੂ, ਏਹ ਵਾਕ ਉਖਾਰਾ।
ਪਥਰ ਚੁਕ ਮਰਦਾਨਿਆਂ, ਹੋਕੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਾ।
ਤੇਰੇ ਬਦਲੇ ਘਲਿਆ, ਪਾਣੀ ਕਰਤਾਰਾ।
ਪੀ ਲੈ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ, ਕਰ ਖੁਸ਼ੀ ਅਪਾਰਾ।
ਨਾਲ ਅਖੀਆਂ ਵੇਖ ਨਿਜ਼ਾਰਾ ॥ ੧੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਜਦ ਮਰਦਾਨੇ ਚੁਕਿਆ, ਸੋ ਪਥਰ ਜਾਈ।
ਪਾਣੀ ਨਿਕਲ ਤੁਰਪਿਆ.ਥ ਨਹਿਰ ਵਗਾਈ।
ਪੀ ਮਰਦਾਨਾਂ ਹਰਖਿਆ, ਬਹੁ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ।
ਮੱਛੀ ਪਾਣੀ ਪੀਰ ਦਾ, ਗੁਰ ਕੁੰਡੀ ਲਾਈ।
ਸ਼ਕਤ ਗੁਰੂ ਦੀ ਚਮਕ ਸੀ,ਲੋਹਨੀਰ ਦਿਸਾਈ।
ਆਵੈ ਖਿਚਿਆ ਤੁਰਤ ਹੀ ਨਹੀ ਦੇਰ ਕਰਾਈ।
ਪੀਰ ਕਰੁਰਾ ਨਾਗ ਸੀ ਮਣਿ ਪਾਣੀ ਸਾਈ।
ਪੀਰ ਹਿਰਾਨੀ ਡੁੱਬਿਆ ਬਹੁ ਹਥ ਮਲਾਈ।
ਪਾਣੀ ਮੇਰਾ ਰਿਹਾ ਨਾ ਸਭ ਗਿਆ ਸੁਕਾਈ।
ਜੀਵਣ ਮੇਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਡਾਢਾ ਦੁਖ ਦਾਈ।
ਕਰਾਮਤ ਏਹ ਖੂਬ ਚੁਕਾਈ ॥ ੧੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਮਣੀ ਗਸੀ ਜਿਉ ਸੱਪ ਤੋਂ ਡਾਢਾ ਤੜਫਾਵੈ।
ਮੱਛੀ ਬਾਹਰ ਨੀਰ ਜਿਉ ਕੈਸੇ ਸੁਖ ਪਾਵੈ।
ਧਨ ਜਾਂਦਾ ਜਿਉਂ ਸਮ ਤੋਂ ਮਰਨਾ ਤਿਸ ਆਵੈ।
ਸਤੀ ਗਵਾ ਕੇ ਸਤ ਜਿਵੇਂ ਨਹੀ ਉਮਰ ਕਟਾਵੈ।
ਆਸ਼ਕ ਸ਼ਾਦ ਮਸ਼ੂਕ ਦੇ ਜਿਉ ਕਸ਼ਟ ਉਠਾਵੈ।
ਨਾਰਿ ਪਤੀਵ੍ਰਤ ਬਿਨ ਪਤੀ ਨਹਿ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਵੈ।
ਏਕ ਪੁਤ ਜਿਸ ਮਾਂ ਮਰੈ ਕੈਸੇ ਹਰਖਾਵੈ।
ਪੀਰ ਨੀਰ ਬਿਨ ਧੀਰ ਨਹਿ ਬੈਠਾ ਬਿਲ ਖਾਵੈ।
ਕਈ ਤਰਾਂ ਦੀ ਰਿਨਤੀਆਂ ਮਨ ਵਿਚ ਦੁੜਾਵੈ।
ਪੇਸ਼ ਨ ਜਾਂਦੀ ਗੁਰੂ ਤੇ ਕੀ ਵਾਰ ਚਲਾਵੈ।
ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਵਿਚ ਜਤਨ ਕਰਾਵੈ।।੧੮ ॥

ਪਉੜੀ

ਓੜਕ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਤਿਸ ਨੇ ਮਨ ਠਾਨੀ।
ਮੂਰਖ ਅਜੇ ਨ ਸਮਝਿਆ ਗੁਰ ਮਹਿਮਾਂ ਜਾਨੀ।
ਨਾਲ ਗੁਸੇ ਦੇ ਉਸਨੈ ਏਹ ਕਿਰਤ ਕਮਾਨੀ।
ਗੀਟੀ ਇਕ ਪਹਾੜ ਦੀ ਗਰ ਵਲ ਵਗਾਨੀ।
ਦਾਤਨ ਸਜੇ ਹਥ ਸੀ ਤਦ ਗੁਰ ਫੜਾਨੀ।
ਦੈ ਖਬਾ ਹਥ ਟੋਕਦੇ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਖਾਨੀ।
ਹਥ ਗੁਰ ਦਾ ਛੋਂਹਦਿਆਂ ਹੋ ਮੋਮ ਸਮਾਨੀ।

ਪੰਜਾ ਧਸਿਆ ਵਿਚ ਸੋ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਨਿਸ਼ਾਨੀ।
ਕਈ ਵਿਰੋਧੀ ਖੋਦ ਕੈ ਪਚ ਮੋਏ ਗੁਮਾਨੀ।
ਜਿਤਨਾ ਖੋਦਨ ਓਡ੍ਹਣਾ ਅਗੋਂ ਦਰਸਾਨੀ।
ਗੁਰ ਕੀਰਤ ਹੋ ਰਹੀ ਮਹਾਨੀ ॥ ੧੯॥

ਪਉੜੀ

ਵਿਚ ਕਲੇਜੇ ਪੀਰ ਦੇ ਗੁਰ ਖਿਚ ਲਗਾਈ।
ਕੱਚੀ ਘੱਤ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਲੈ ਦੇ ਮੰਗਵਾਈ।
ਮਹਿਮਾਂ ਗੁਰ ਦੀ ਵੇਖਦਾ ਅਜ਼ਮਤ ਅਧਿਕਾਈ।
ਹੋਇ ਨਿਰਾਸਾ ਡਰ ਪਿਆ ਗੁਰ ਸਰਨ ਤਕਾਈ।
ਆ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਡਿਗਦਾ ਭੁਲਾਂ ਬਖਸ਼ਾਈ।
ਚਰਚਾ ਕਰਕੇ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਦਤਾ ਸਮਝਾਈ।
ਹੋ ਨਿਰਮਾਣ ਸੁਕਟ ਲੈ ਦਿਨ ਏਥੇ ਕਾਈ।
ਹਰਿ ਹੰਕਾਰ ਨ ਭਾਵਈ, ਏਹ ਬੇਦ ਸੁਨਾਈ।
ਮੰਨ ਲਿਆ ਸੋ ਪੀਰ ਨੇ, ਅਭਿਮਾਨ ਗਵਾਈ।
ਦਿਤੀ ਧੀਰਜ ਸਤਿਗੁਰੂ, ਬੈਠਾ ਸੁਖ ਪਾਈ।
ਸਤਿਗੁਰ ਮੂਰਤਿ ਰਿਦੈ ਵਸਾਈ ॥ ੨੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਜਿਥੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬੈਠ ਕੇ, ਇਹ ਖੇਲ ਰਚਾਯਾ।
ਓਥੇ ਸੁੰਦਰ ਦਿਸਦਾ, ਦੁਨ ਤਾਲ ਸੁਹਾਯਾ।
ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰ ਸੁਹਾਵੜਾ, ਇਕ ਪਾਸ ਸਜਾਯਾ।

ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਸੀ, ਜਦ ਨਲੂਆ ਆਜਾ
ਪਾਸਾ ਜਿਤ ਪਸ਼ੌਰ ਦਾ, ਤਿਸ ਨੇ ਬਨਵਾਜਾ।
ਲੰਗਰ ਬਦਲੇ ਓਸਨੇ, ਕੁਝ ਨਾਲ ਲਗਾਜਾ।
ਪੈਸਾ ਪੂਜਾ ਭੇਟ ਦਾ, ਤਿਸ ਤੋਂ ਅਧਿਕਾਜਾ।
ਸੰਗਤ ਆਕੇ ਪੂਜਦੀ, ਮਨ ਚਾਉ ਉਠਾਜਾ।
ਜਸ ਗੁਰੂ ਦਾ ਪਸਰਿਆ, ਵਿਚ ਦੇਸ ਸਬਾਜਾ।
ਸਰਧਾ ਕਰ ਜੋ ਆਵੰਦਾ, ਮਨ ਬਾਛਤ ਪਾਜਾ।
ਸਤਿਗੁਰ ਸਚੇ ਕਰਮ ਕਮਾਜਾ ॥ ੨੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਅਜ ਕਲ ਜੋ ਓਸ ਥਾਂ, ਸਨ ਖਾਸ ਪੁਜਾਰੀ।
ਸ਼ਕਲ ਸਿਖ ਹੀ ਦਿਸਦੇ, ਭਾਰੇ ਬਿਭੁਚਾਰੀ।
ਸ਼ਰਧਾ ਚਿਤ ਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ, ਹੋ ਮਾਯਾ ਧਾਰੀ।
ਅਦਬ ਨ ਰਖਨ ਗੁਰੂ ਦਾ, ਬਨ ਕੇ ਹੰਕਾਰੀ।
ਦਰਸ਼ਨ ਹਿਤ ਜੋ ਆਵੰਦੇ, ਗੁਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ।
ਦੂਰੋਂ ਦੂਰੋਂ ਚਲਕੇ, ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਅਪਾਰੀ।
ਏਥੇ ਆਕੇ ਵੇਖਦੇ, ਕੁਝ ਹੋਰ ਖੁਵਾਰੀ।
ਦੁਖੀ ਚਿਤ ਹੋ ਜਾਵੰਦੇ, ਬਹੁਤੇ ਨਰ ਨਾਰੀ।
ਮਨ ਤੋਂ ਲੋੜਨ ਸੰਗਤਾਂ, ਕਿਮ ਹੋਇ ਸੁਧਾਰ।
ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਤਕਦੇ, ਹੋ ਰਹੀ ਮਕਾਰੀ।
ਲੀਲ੍ਹਾ ਗੁਰ ਦੀ ਅਪਰ ਅਪਾਰੀ ॥ ੨੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਮਾਰੀ ਮਤ ਪੁਜਾਰੀਆਂ, ਨਿਤ ਕਰਨ ਬੁਰਾਈਆਂ।
ਪੈਸਾ ਪੂਜਾ ਚੜ੍ਹਤ ਦਾ, ਜਾ ਰਿਹਾ ਅਜਾਈਆਂ।
ਪਿਉ ਦਾਦੇ ਦੀ ਮਾਲਕੀ, ਲਈ ਜਾਨ ਸੁਦਾਈਆਂ।
ਬਾਤ ਕੋਈ ਨ ਪੁਛਦਾ, ਜੋ ਸੰਗਤਾਂ ਆਈਆਂ।
ਸਾਜ ਸਜਾਵਟ ਆਪਨੀ, ਕਰ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈਆਂ
ਸਮਝ ਨ ਵੇਖੇ ਆਵੰਦੀ, ਕੁਝ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਮਾਈਆਂ।
ਜਿਸਦਾ ਦਿਤਾ ਖਾਵੰਦੈ, ਸਦ ਮੌਜ ਉਡਾਈਆਂ।
ਪੁਛੇ ਕੋਈ ਇਨਾਂ ਤੋਂ, ਕੀ ਚਿਤ ਵਸਾਈਆਂ।
ਛਡ ਸੇਵਾ ਗੁਰਧਾਮ ਦੀ, ਜੋ ਕਰਨ ਕੁਦਾਈਆਂ
ਪੰਥ ਨ ਸਿਰ ਤੇ ਸੁਝਦਾ, ਜੋ ਦਏ ਸਜ਼ਾਈਆਂ।
ਗਲਾਂ ਨੇਕੀ ਸ਼ਰਬ ਭੁਲਾਈਆਂ ॥ ੨੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਆਨਕੇ, ਸਭ ਸੋਆਂ ਪੁਜਾਈਆਂ।
ਸੁਨ ਕੇ ਸਿੰਘਾਂ ਸਾਰਿਆਂ, ਸਨ ਬੁਰੀ ਮਨਾਈਆਂ।
ਰਲਕੇ ਸੋਚਾਂ ਤੁਰਤ ਹੀ, ਤਦ ਏਹ ਦੁੜਾਈਆਂ।
ਝਬਰ ਸਿੰਘ ਕਰਤਾਰ ਜੀ, ਕਰ ਦਏ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ।
ਜਥੇਦਾਰ ਸੋ ਥਾਪਿਆ, ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਚਾਈਆਂ।
ਕਈ ਅਕਾਲੀ ਚਲਦੇ, ਨਹੀਂ ਢਿਲਾਂ ਲਾਈਆਂ
ਨਾਲੇ ਸੇਵਾ ਵਾਸਤੇ, ਕੁਝ ਤੁਰੀਆਂ ਮਾਈਆਂ।

ਵੇਖੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੁਜਾਰੀਆਂ, ਕੀ ਧੁੰਮਾਂ ਪਾਈਆਂ।
ਹੁਨ ਨ ਢੋਜਾਂ ਤੁਕਦੀਆਂ, ਜਦ ਉਠ ਸਿਧਾਈਆਂ।
ਗਛੀ ਉਤੇ ਸੁਵਾਰ ਹੋਇ, ਹੁਨ ਤੋੜ ਪੁਜਾਈਆਂ।
ਆ ਗੁਰਧਾਮ ਵਿਖੇ ਠਹਿਰਾਈਆਂ ॥ ੨੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਸੇਵਾ ਸੰਭਨ ਮਨ ਕੇ, ਜਦ ਸਿੰਘ ਪਿਆਰੇ।
ਲੰਗਰ ਅਪਨਾਂ ਵਖਰਾ, ਕਰ ਰਹੇ ਤਿਆਰੇ।
ਕੀਤੀ ਖਬਰ ਮਹੋਤ ਨੇ, ਜਾ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੇ।
ਪੁਲਿਸ ਸਹੈਤਾ ਵਾਸਤੇ, ਤਿਸ ਲਈ ਹਕਾਰੇ।
ਧਾੜ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਆਵੰਦੀ, ਬਹੁ ਤੇਜ ਤਰਾਰੇ।
ਸਿੰਘ ਜਥੇ ਸੀ ਉਤਰੇ, ਆ ਕਹੇ ਪੁਕਾਰੇ
ਨਿਕਲ ਜਾਵੋ ਤੁਰਤ ਹੀ, ਹੁਨ ਏਥੋਂ ਸਾਰੇ।
ਏਥੇ ਡੇਰੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ, ਹਨ ਲਰਨੇ ਭਾਰੇ।
ਤੁਸੀ ਛਸਾਦੀ ਦਿਸਦੇ, ਹੋ ਜਾਓ ਕਨਾਰੇ।
ਛਡੋ ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰ ਨੂੰ, ਕਿਉਂ ਰਹੇ ਸੰਭਾਰੇ।
ਅਸੀ ਆਖੇ ਤੁਸਾਂ ਵੰਗਾਰੇ ॥ ੨੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਿੰਘਾਂ ਅਗੋਂ ਗਾਜਕੇ, ਤਦ ਖੂਬ ਸੁਨਾਯਾ।
ਕੌਣ ਹੋ ਸਾਨੂੰ ਕਢੱਦੇ, ਕੀ ਚਿਤ ਵਸਾਯਾ
ਕਿਥੇ ਨਜ਼ਰ ਤੁਸਾਡੜੀ, ਕਿਨ ਤੁਸਾਂ ਭੁਖਾਯਾ।

ਏਥੇ ਆਛਣ ਵਾਸਤੇ, ਕਿਉਂ ਧੋਖਾ ਖਾਜਾ।
ਸਿਖਾਂ ਦਾ ਗੁਰਧਾਮ ਹੈ, ਆਕੇ ਚਤ੍ਰ ਪਾਜਾ।
ਨਹੀਂ ਵਿਗਾੜਿਆ ਕਿਸੈ ਦਾ, ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਚੁਰਾਜਾ
ਅਸੀਂ ਨ ਏਹ ਥਾਂ ਛਡਦੇ, ਕਰ ਲੈ ਮਨ ਭਾਜਾ।
ਚੜੇ ਨ ਚੜਦੇ ਅਸੀਂ ਹਾਂ, ਕਿਉਂ ਸ਼ੋਰ ਮਚਾਜਾ
ਪੁਲਿਸ ਨ ਪਾਵੈ ਹਥ ਹੁਨ, ਚਲ ਅਫਸਰ ਆਜਾ।
ਆਨ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ, ਕਰ ਦੂਰ ਬਠਾਜਾ।
ਅੰਖੇ ਤਕੇ ਰੰਗ ਸਭਾਜਾ ॥ ੨੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਜਿਉ ਰ ਖਬਰਾਂ ਪੁਜੀਆਂ, ਧੰਨੀ ਪੁਠ ਹਾਰੇ।
ਸੁਣਦੇ ਸਾਰ ਅਕਾਲੀਆਂ, ਛੋਡੇ ਜੈਕਾਰੇ।
ਬਨ ਬਨ ਜਥੇ ਸਿਧਾਵੈਦੇ ਵੈਲ ਗੁਰੂ ਦਵਾਰੈ।
ਕਈ ਸੈਂਕੜੇ ਆ ਗਏ, ਸਿਖ ਸਿਦਕੀ ਭਾਰੇ।
ਗੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਗਾਵੈਦੇ, ਗੁਰ ਚਰਨ ਧਿਆਰੇ ॥
ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਅਖਦੇ, ਸਭ ਰਖੋ ਸਹਾਰੇ।
ਹੱਥ ਨ ਅਗੋਂ ਚੁਕਣਾਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਮਾਰੇ।
ਏਹੋ ਨੇਕੀ ਤੁਸਾਂ ਦੀ, ਰਹਿਣੀ ਸੰਸਾਰੇ।
ਸਭ ਨੇ ਪੱਕਾ ਧਾਰਿਆ, ਇਹ ਨੇਮ ਸੁਵਾਰੇ।
ਛਟ ਗਏ ਵਿਚ ਮੈਦਾਨ ਦੇ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੁਲਾਰੈ।
ਪੂਰ ਸਚਾ ਸਭ ਕਾਰਜ ਸਾਰੈ ॥ ੨੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਪਿਆ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਪੁਲਿਸ ਦਾ, ਮਾਂਤ ਚੁਕਾਵੈ।
ਮਿਠਾ ਸਿੰਘ ਤਿਸ ਨਾਮ ਸੀ, ਕੋੜਾ ਦਰਸਾਵੈ।
ਕਾਜ ਨ ਕੁੜੇ ਲਾਂਮ ਦੀ, ਮੂੰਹ ਦਾਰਾ ਲਗਾਵੈ।
ਮਨ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਝੁਰਦਾਂ, ਕੁਝ ਪੇਸ਼ ਨ ਜਾਵੈ।
ਭਾਈ ਛੋਟਾ ਉਸਦਾ, ਕੀ ਕਦਮ ਕਮਾਵੈ।
ਸੰਗਤ ਦੇ ਵਿਚ ਬੈਠਿਆਂ, ਪ੍ਰਸਤੋਲ ਚਲਾਵੈ।
ਇਕ ਸਿੰਘ ਦੀ ਲੱਤ ਨੂੰ, ਤਾਂ ਜ਼ਖਮ ਕਰਾਵੈ।
ਉਸ ਤੇ ਬਣੇ ਮੁਕਦਮਾਂ, ਕੀ ਗੁਰੂ ਦਿਖਾਵੈ।
ਅਕੜਾ ਦਫੜੀ ਮੁਚਦੀ, ਮਾਹੰਤ ਦੁੜਾਵੈ।।
ਕਈ ਬਹਾਨੇ ਲੋੜਦੇ, ਜਿਉਂ ਵੀਰ ਬਚਾਵੈ।
ਮੀਂਹ ਵਾਂਙੂੰ ਪੈਸਾ ਦਰਸਾਵੈ ॥ ੨੮ ॥

ਪਉੜੀ

ਏਧਰ ਹੋਰ ਮਹੰਤ ਨੇ, ਕੀ ਚਾਲ ਚਲਾਈ।
ਸਿੰਘ ਨ ਕਾਬੂ ਆਵੰਦੇ, ਇਹ ਸੋਚ ਦੁੜਾਈ।
ਮੁਸਲਮਾਨ ਕੁਝ ਵੇਸਦੇ, ਲੈ ਨਾਲ ਮਿਲਾਈ।
ਰਿਸ਼ਵਤ ਦਿਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ, ਸਭ ਹਥ ਚੜ੍ਹਾਈ।
ਨਾਲ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਲੜਨ ਨੂੰ, ਸੋ ਰੇਤ ਭੁਖਾਈ।
ਸੋਬੀ ਮੂਰਖ ਆਵੰਦੇ, ਨਹਿ ਸੋਚੀ ਕਾਈ।
ਜਦ ਆ ਡਿਠਾ ਖਾਲਸਾ, ਤਾਂ ਹੋਸ਼ ਉਡਾਈ।

ਸੁਟੇ ਛਿਲੇ ਕੰਨ ਤਾਂ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਰਮਾਈ।
ਕੁਵੇਂ ਹਥ ਨ ਚੁਕਣਾ, ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਸਾਈ।
ਤਦ ਵੀ ਹਿੰਮਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ, ਸੀ ਸਰਬ ਨਸਾਈ।
ਪੈਜ ਗੁਰੂ ਨੇ ਆਪ ਰਖਾਈ ॥ ੨੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਖਬਰ ਹੋਈ ਜਦ ਖਾਲਸੇ, ਏਹ ਸੋਚ ਦੁੜਾਂਦੇ।
ਮੱਸਨ ਕਈ ਭੁਖਾਇਕੈ, ਹਨ ਏਨ੍ਹਾਂ ਆਂਦੇ।
ਸਿਸ ਕਰ ਭਿਠੇ ਬਹੁਤ ਹੀ, ਸੋ ਰੋਲੇ ਪਾਂਦੇ।
ਚਾਵਲ ਪਿੜੀ ਤੁਰਤ ਹੀ, ਸਭ ਖਬਰ ਪੁਜਾਂਦੇ।
ਖਾਸ ਖਿਲਾਫਤ ਵਾਲਿਆਂ, ਇਹ ਬਾਤ ਜਤਾਂਦੇ।
ਪੰਜੇ ਸਾਹਿਬ ਵੇਖ ਲੌ, ਕੀ ਰੰਗ ਦਿਸਾਂਦੇ।
ਮੁਸਲਮਾਨ ਆ ਖਾਲਸੇ, ਬਹੁਤਾ ਦਬਕਾਂਦੇ।
ਮੌਲ ਮੁਹਬਤ ਦੁਧ ਤੇ, ਕਾਂਜੀ ਛੜਕਾਂਦੇ।
ਗੁਰ ਦਵਾਰ ਸੁਧਾਰ ਵਿਚ, ਰੋੜਾ ਅਟਿਕਾਂਦੇ।
ਪੁਰਖ ਸਿਆਨੇ ਜਾਇਕੈ, ਕਿਉ ਨਹੀ ਦਟਾਂਦੇ।
ਕਈ ਤਰਾਂ ਓਹ ਸੋਚ ਕਰਾਂਦੇ ॥ ੩੦ ॥

ਓਸੇ ਵੇਲੇ ਲੀਡਰਾਂ, ਮਜ਼ਮੂਨ ਬਨਾਯਾ।
ਦੈਕੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰੈਸ ਦੇ, ਬਹੁਤਾ ਛਪਵਾਯਾ।
ਹਥੋ ਹਥੀ ਵੰਡ ਕੇ, ਵਿਚ ਦੇਸ ਖਿੰਡਾਯਾ।
ਪੁਜਾ ਪੰਜੇ ਸਾਹਿਬ ਵੀ, ਸਭ ਮਤਲਬ ਪਾਯਾ।

ਇਕ ਦੇ ਲੀਡਰ ਆਵੰਦੇ, ਗੁਰ ਧਾਮ ਤੁਕਾਜਾ।
ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਸਦ ਕੇ, ਇਕ ਥਉ ਬਠਾਜਾ।
ਚੰਗ਼ੀ ਰੀਤੀ ਸਾਰਿਆਂ, ਹਿਤ ਕਰ ਸਮਝਾਜਾ।
ਸਿਖ ਖਿਲਾਫਤ ਵਾਸਤੇ, ਰਹਿ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾਜਾ।
ਤੁਸਾਂ ਕਿਉ ਏਥੇ ਆਨ ਕੇ, ਹੈ ਸ਼ੋਰ ਮਚਾਜਾ।
ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰ ਸੁਧਾਰ ਦਾ, ਇਨ ਬੀੜਾ ਚਾਜਾ।
ਹਥ ਵਟਾਵੈ ਜੋ ਓ ਆਜਾ ॥ ੩੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਏਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮਝਾ ਲਏ, ਸਭ ਮੁਸਲਮਾਨੇ।
ਕਹਨੀ ਉਤੇ ਆਪਣੀ, ਬਹੁਤੇ ਪਛਤਾਨੇ।
ਆਖੇ ਲਗ ਮਹੰਤ ਦੇ, ਕੀ ਕਰਮ ਕਮਾਨੇ।
ਪਾਸ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਆਵੰਦੇ, ਕੁਝ ਮੋਮਨ ਦਾਨੇ।
ਬਖਸ਼ੰਸ਼ ਭੁਲ ਅੰਸਾਡੜੀ, ਨਿਜ ਦਾਸ ਪਛਾਨੇ।
ਬਾਲਤੀ ਕੀਤੀ ਅਸਾਂ ਨੇ, ਹੋਗਏ ਨਿਦਾਨੇ।
ਏਹ ਬੀ ਗੋਂਦ ਮਹੰਤ ਦੀ, ਹੋ ਗਈ ਵਿਰਾਨੇ।
ਬੰਨ੍ਹੇ ਏਥੇ ਖਾਲਸੇ, ਮਜ਼ਬੂਤ ਗਰਾਨੇ।
ਇਹ ਬੀ ਥੋਥੇ ਹੋਗਏ, ਦੂਜੇ ਤੇ ਦਾਨੇ।
ਬੇਈਮਾਨੀ ਹੋਰ ਇਕ, ਹੁਨ ਲਗੋ ਕਰਾਨੇ।
ਸਤਿ ਗੁਰ ਅਪਨੇ ਸਿਖ ਬਚਾਨੇ ॥ ੩੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਹਿਜ ਧਾਰੀਏ ਸਿਖ ਜੋ, ਵਿਚ ਨਗਰ ਵਸਾਂਦੇ।
ਦੋ ਇਕ ਤਰਫ ਅਕਾਲੀਆਂ,ਹੋਰ ਉਲਟੇ ਜਾਂਦੇ ।
ਕਰਦੇ ਪਖ ਮਹੰਤ ਦਾ, ਨਾਹੀ ਸ਼ਰਮਾਂਦੇ।
ਪਾਪੀ ਪਾਪ ਚਿਤਾਰ ਦੇ, ਏਹ ਮਤੇ ਪਕਾਂਦੇ ।
ਜੋ ਸਨ ਵਲ ਅਕਾਲੀਆਂ, ਓਨਾ ਧਮਕਾਂਦੇ ।
ਟੱਟੀਂ ਓਨਾਂ ਤਾੜ ਕੇ, ਚਾ ਅਗ ਲਗਾਂਦੇ ।
ਉਨਾਂ ਜਾਤਾ ਆਨ ਕੇ, ਜਦ ਸਿਖ ਬੁਝਾਂਦੇ।
ਖਾਲੀ ਛਡ ਗੁਰ ਧਾਮ ਨੂੰ, ਏਧਰ ਉਠ ਧਾਂਦੇ ।
ਤਦੋਂ ਸਾਂਭੀਏ ਚਲਕੇ, ਏਹ ਧੋਖਾ ਖਾਂਦੇ ।
ਪਾਪ ਪਾਪੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰ ਪਾਂਦੇ ॥ ੩੩॥

ਪਉੜੀ

ਟੱਟੀ ਵਲ ਜਾਂ ਗੁਰਮੁਖਾਂ,ਤਿਨ ਅਗਾਂਲਾਈਆਂ।
ਨਿਰ ਵੈਰੇ ਸੰਗ ਮੂਰਖਾਂ,ਕਰ ਬੁਰੀ ਬੁਰਾਈਆਂ
ਬੁਰਾ ਤਕੇ ਜੋ ਕਿਸੈ ਦਾ, ਸਭ ਅਰੋ ਆਈਆਂ ।
ਸਭ ਉਨਾਂ ਦੀ ਹਟੀਆਂ,ਅਗਨਾਲ ਸੜਾਈਆਂ।
ਅਗ ਲਾਈ ਸੀ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ,ਸੋ ਗੁਰੂ ਬਚਾਈਆਂ ।
ਮਨ ਮੁਖ ਰੋਂਦੇ ਪਿਟਦੇ, ਸਿਰ ਧੂੜਾਂ ਪਾਈਆਂ।
ਦਿਨ ਆਗਲੇ ਗੁਰਵਰਿਆਂ,ਭੁਲਾਂ ਬਖਸ਼ਾਈਆਂ
ਕੀਤਾ ਪੱਖ ਮਹੰਤ ਦਾ ਕਿਉ ਅਸਾਂ ਸੁਦਾਈਆਂ ।

ਮੱਥੇ ਪਾਪ ਲਗਾਲਿਆ, ਵਿਚ ਪੈਚਾਂ ਭਾਈਆਂ।
ਅਸੀ ਨ ਸਿਖਾ ਰੋਕਦੇ,ਇਹ ਸਚ ਸੁਨਾਈਆਂ।
ਸਤਿ ਗਰ ਜਾਹਿਰ ਕਲਾ ਦਿਖਾਈਆਂ ॥ ੩੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਮਿਠਾ ਸਿੰਘ ਬੀਮਾਰ ਸੀ, ਤਾਂ ਬਹੁਤਾ ਭਾਰਾ।
ਏਸੇ ਖਿੱਚ ਘਸੀਟ ਵਿਚ, ਪਰਲੋਕ ਸਿਧਾਰਾ।
ਛੋਟਾ ਵਿਚ ਮੁਕਦਮੇਂ, ਫਸ ਰਿਹਾ ਵਿਚਾਰਾ।
ਪੈਰ ਪੈਰ ਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ, ਰਹਿ ਤਾੜ ਅਪਾਰਾ।
ਤਾਂ ਬੀ ਮੂੜ ਨ ਸਮਝਦੇ, ਫਾਥੇ ਹੰਕਾਰਾ।
ਕਰਨ ਨਿਰਾਦਰ ਪੰਥ ਦਾ, ਆ ਵਾਰੋ ਵਾਰਾ।
ਜੋ ਭਿਗਦੇ ਨਿਰਮਾਨ ਹੋਇ, ਹੁੰਦਾ ਨਿਸਤਾਰਾ।
ਪੰਥ ਦਿਆਲੂ ਸਦਾ ਹੀ, ਕਰਦਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰਾ।
ਸਰਨ ਪਿਆ ਦੀ ਰਖਦਾ, ਆਪੇ ਹੀ ਸਾਰਾ।
ਅੜਕੇ ਅੱਗੋ ਮੂਰਖਾਂ ਸਭ ਕਾਜ ਵਿਗਾਰਾ।
ਲਗੇ ਕਰਨ ਹੋਰ ਹੁਣ ਕਾਰਾ ॥ ੩੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਤੀਵੀਂ ਓਸ ਮਹੰਤ ਦੀ ਕਰਦੀ ਚਤਰਾਈਆਂ।
ਨਾਰਾਂ ਸ਼ਹਿਰਨਿਵਾਸਣਾਂ ਨਿਜ ਸਾਥ ਮਲਾਈਆਂ।
ਉਠ ਸਵੇਰੇ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਗੁਰ ਧਾਮ ਸਿਧਾਈਆਂ।
ਆਨ ਸਿਖਾਤੇ ਬਿਜਲੀਆਂ ਵਾਂ ਗੁਰ ਕੜਕਾਈਆਂ।

ਗਾਲਾਂ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੀ ਬਹੁਤ ਸੁਨਾਈਆਂ।
ਹੱਥ ਨ ਚੁਕਣ ਨਾਂਹਿ ਤੇ ਇਹ ਸਿੰਘ ਅਦਾਈਆਂ
ਇਕ ਹੰਢ ਕਰੀ ਨਿਰਾਦਰੀ ਬਹੁ ਸਿਰੈ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ
ਤਦ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਏਹ ਕਰਨ ਕੁਦਾਈਆਂ
ਅਗੋਂ ਹੋਤ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਿੰਘਨੀਆਂ ਲਾਈਆਂ।
ਓਨ੍ਹਾਂ ਰਾਲਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਸਭੈ ਸ਼ਰਮਾਈਆਂ।
ਉਠ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਆਈਆਂ ॥ ੩੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਭੈ ਆਸਾਂ ਟੁਟੀਆਂ ਨਹੀ ਪੂਰੀ ਹੋਈ।
ਹੁਨ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਆ ਅੱਖੀ ਰੋਈ।
ਕੋਈ ਨ ਪਾਸਾ ਸੁਝਦਾ ਪਏ ਸੋਚਨ ਸੋਈ।
ਹੁਨ ਅਗੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰੀਏ ਅਰਜੋਈ।
ਹੁਕਣ ਵਾਲੇ ਚੁਕਦੇ ਉਠ ਨਾਲ ਤਰੋਈ।
ਆਖਣ ਅਰਜ਼ੀ ਕਰ ਦਿਓ ਸਰਕਾਰ ਸੁਨੋਈ।
ਮੇਰੇ ਹਕ ਨ ਤੁਸਾਂ ਦਾ, ਇਨਸਾਫ ਕਰੋਈ।
ਗੌਰਮਿੰਟ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਦੀ, ਆਦਲ ਦਰਸੋਈ।
ਚੁਕ ਭਖਾਂਜਾ ਮੂਰਖਾਂ, ਗਲ ਬਿਰਥਾ ਰੋਈ।
ਸੀ ਬੀ ਕਰਨਤਿਆਰੀਆਂ,ਨਹੀ ਢਿਲ ਬਨੋਈ।
ਅਰਜ਼ੀ ਪਾਵਨ ਨੂੰ ਉਛਲੋਈ ॥ ੩੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਚੰਗੇ ਨਾਮੀ ਚੁਣ ਲਏ, ਜੋ ਸਿਖ ਸਰਦਾਰੇ।
ਬਾਰਾਂਦਿਦਰਾਂ ਚੋਣਵੇਂ, ਸਨ ਲਏ ਨਿਤਾਰੇ।
ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਹਵੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ, ਵੇਖੋ ਕਰ ਡਾਰੇ।
ਵੈਰੀ ਮੁਫਤ ਬਨਾ ਲਏ, ਸਭ ਕਿਸਪਰਕਾਰੇ।
ਰੋ ਰੋ ਅਰਜ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਅਗੇ ਸਰਕਾਰੇ।
ਮਾਰ ਕੱਢਿਆ ਅਸਾਂ ਨੂੰ, ਸਿਖਾਂ ਦੁਰਕਾਰੇ।
ਜਬਰਨ ਸਾਥੋਂਖੋਹ ਲਿਆ, ਆ ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰੇ।
ਹੋਰ ਨ ਕੋਈ ਆਸਰਾ, ਕਿਉ ਹੋਨ ਗੁਜ਼ਾਰੇ।
ਮਾਈ ਬਾਪ ਸਰਕਾਰ ਹੈ, ਜੇ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੇ।
ਹਕ ਦੁਵਾਵੈ ਅਸਾਂ ਦਾ, ਹਾਂ ਦੁਖੀਏ ਭਾਰੇ।
ਡੁਬਦਾ ਬੇੜਾ ਪਾਰ ਉਤਾਰੇ॥ ੩੮ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਦਣ ਬਦਲੇ ਸਾਰਿਆਂ, ਨਿਕਲੇ ਪਰਵਾਨੇ।
ਇਜ਼ਤ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ, ਮਸ਼ਹੂਰ ਘਰਾਨੇ।
ਮੁੰਹ ਲਗਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ, ਸਭ ਹੀ ਸਨਮਾਨੇ।
ਸਮਨ ਸਭਨਾ ਲੈ ਲਏ,ਨਹਾ ਉਜਰ ਕਰਾਨੇ।
ਵਿਚ ਕਚਹਿਰੀ ਜਾਇ ਕੈ, ਸਭ ਹੀ ਗੁਰਜਾਨੇ।
ਸ਼ੇਰਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਬੋਲਦੇ, ਨਾਹੀ ਡਰ ਖਾਨੇ।
ਇਕ ਦੋ ਪੈਕੇ ਪੇਸ਼ੀਆਂ, ਕਰ ਕਈ ਬਹਾਨੇ।

ਦਾਹਵਾ ਖਾਰਜ ਹੋ ਗਿਆ, ਝਗੜੇ ਨਿਪਟਾਨੇ।
ਬੈਠੇ ਘਰ ਵਿਚ ਆਨਕੇ, ਮੁਜੀ ਸ਼ਰਮਾਨੇ।
ਹਸਦਾ ਆਵ ਖਾਲਸਾ ਵਜਨ ਸ਼ਦਆਨ।
ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਸਦ ਕੁਰਬਾਨੇ ॥ ੨੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਛਤੇ ਮੋਰਚਾ ਖਾਲਸੇ, ਏਹ ਬੀ ਕਰ ਲੀਨਾਂ।
ਪਿਛੈ ਪੈਰ ਨ ਰਖਿਆ, ਡਾਹ ਅਗੇ ਸੀਨਾ।
ਕਰ ਸੇਵਾ ਗੁਰ ਧਾਮਦੀ, ਨਿਜ ਸਫਲਾ ਕੀਨਾਂ।
ਗੁਰ ਪਗ ਪਰਮ ਸਰੋਵਰੋਂ, ਸਿਖ ਵਾਂਗਰ ਮੀਨਾਂ।
ਰਜ ਗੁਰਮਾਲਾ ਸੋਹਣੀ, ਸਿਖ ਨੈਣ ਜਪੀਨਾਂ।
ਗੁਰ ਪਗ ਦਾਤੇ ਸਿਧੀਆਂ, ਫਿਰ ਤੋਟਕਭੀ ਨਾਂ।
ਹੁਨ ਮਹਿਮਾ ਗੁਰਧਾਮ ਦੀ, ਕਰ ਸਿਖ ਪੁਰਬੀਨਾਂ।
ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਹੋਂਵਦਾ, ਗੁਰਮੱਤ ਆਧੀਨਾ।
ਲੰਗਰ ਚਲਦਾ ਗੁਰੂ ਦਾ, ਨਹੀ ਕਦੇ ਥੁੜੀਨਾਂ।
ਜਸ ਅਕਾਲੀਆਂ ਹੋ ਰਿਹਾ, ਸੁਭ ਸੇਵਕ ਚੀਨਾਂ।
ਸਤਿ ਗੁਰ ਪ੍ਰੇਮ ਸਦਾ ਉਹ ਭਾਨਾਂ ॥ ੪੦॥ ੧੫ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰ ਦਵਾਰਾ ਜੋਗਾ ਸਿਘ

ਦੋਹਰਾ

ਜੋਗਾਸਿੰਘ ਸੋ ਬੀਤਿਆ, ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਦਾ ਦਾਸ।
ਗੁਰੂ ਦਵਾਰਾ ਓਸਦਾ, ਵਿਚ ਪਸ਼ੌਰੇ ਖਾਸ ॥ ੧॥

ਪਉੜੀ

ਸਤਿਗੁਰ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ, ਜਹਿ ਪੁਰੀਅਨੰਦਾ।
ਸ਼ਾਹਨ ਸ਼ਾਹੀ ਤਖਤ ਤੇ, ਬੈਠੇ ਸੁਖ ਕੰਦਾ।
ਦਰਸਨ ਨੂੰ ਸਿਖ ਆਵੰਦੇ, ਓਠ ਪ੍ਰੇਮ ਅਨੰਦਾ।
ਸਿਖ ਚਕੋਰ ਉਰਜ਼ੋਰ ਦੈ, ਮੁਖ ਸਤਿਗੁਰ ਚੰਦਾ।
ਤੋਹੀ ਵੱਸ ਪਰੇਮ ਦੇ, ਜੋ ਤੋੜ ਪੁਜੰਦਾ।
ਦਾਤੇ ਚਾਰ ਪਦਾਰਥਾਂ, ਦੇ ਮਨ ਭਵੰਦਾ।
ਵਾਨ ਸਬਦ ਅਗਿਆਨ ਦਾ, ਗੁਰ ਨਾਸ ਕਰੰਦਾ।
ਹਿੰਦੂ ਮੋਮਨ ਨਾਰ ਨਰ, ਇਕ ਨਜ਼ਰ ਤਕੰਦਾ।
ਕੁੰਜੀ ਸੁਰਤ ਲਗਾਇਕੇ, ਭੰਨ ਭ੍ਰਮਾਂ ਜੰਦਾ।
ਦਯਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਜਗ ਤਾਰਨਾ, ਏਹ ਬਾਨ ਧਰੰਦਾ।
ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਾ ਹੈ ਬਖਸ਼ੰਦਾ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਦੂਰ ਦੂਰ ਤੋਂ ਸੰਗਤਾਂ, ਚਲ ਦਰਸਨ ਪਾਵੈਂ।

ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਅਰ ਪਾਵੰਦੇ,ਗੁਰ ਖੁਸ਼ੀ ਕਰਾਵੈਂ।
ਭਾਗ ਵਡੇਰੇ ਜਨਦੇ, ਜਦ ਨੈਨ ਤਕਾਵੈਂ।
ਏਕ ਦ੍ਰਿਸਟ ਗੁਰ ਤਾਰਦੀ, ਏਹ ਟੇਕ ਟਕਾਵੈਂ।
ਪੂਰਬ ਪਛਮ ਉਤਰੋਂ, ਉਰ ਪਰੇਮ ਸਿਧਾਵੈਂ।
ਸੰਗਤ ਬਹੁਤ ਪਸ਼ੌਰ ਤੋਂ, ਏਹ ਮਤਾ ਪਕਾਵੈਂ।
ਪੋਹ ਸਤਮੀ ਸੁਦੀ ਦਾ, ਗੁਰ ਪੁਰਬ ਮਨਾਵੈਂ।
ਚਲ ਗੁਰੂ ਦੇ ਪਾਸ ਹੀ, ਏਹ ਸਭ ਨੂੰ ਭਾਵੈਂ।
ਭੇਟਾ ਆਪੋ ਅਪਣੀ, ਲੈ ਤੁਰਤ ਤੁਰਾਵੈਂ।
ਗੁਰ ਹਜੂਰ ਜਾ ਪੁਜਦੇ, ਰਜ ਰਜ ਦਰਸਾਵੈਂ।
ਜਨਮ ਜਨਮ ਦੇ ਪਾਪ ਮਿਟਾਵੈਂ ॥ ੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਇਕ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸਿਖ ਦਾ, ਇਕ ਬਾਲ ਇਆਨਾ।
ਸੁਰਤ ਸੁੰਦਰ ਮੋਹਣੀ, ਸਭ ਦੇ ਮਨ ਭਾਨਾਂ।
ਬਾਤਾਂ ਕਰੇ ਸ਼ਤੋਤਲੀ, ਪਰ ਢੰਗ ਸਿਆਨਾਂ।
ਇਕਦਿਨ ਗੁਰਢਿਗ ਬੈਠਿਆਂ, ਕੀ ਕ੍ਰਮ ਕ੍ਰਾਨਾਂ।
ਸੰਗਤ ਬੈਠੀ ਬਹੁਤ ਸੀ, ਸਜ ਰਿਹਾ ਦਿਵਾਨਾਂ।
ਏਹ ਬਾਲਕ ਗੁਰ ਦੀਪ ਦਾ, ਖੇਡੇ ਪਰਵਾਨਾਂ।
ਰੁਪ ਰੁਪ ਮਾਰ ਉਡਾਰੀਆਂ, ਚਾਹੇ ਢਿਗ ਜਾਨਾਂ।
ਮਾ ਪਿਉ ਫੜ ਫੜ ਰੋਕਦੇ, ਹੋਇ ਪੌਣ ਸਮਾਨਾਂ।
ਓੜਕ ਹਥੋਂ ਨਿਕਲੇ, ਗੁਰ ਪਾਸ ਪੁਜਾਨਾ।

ਨੇੜੇ ਜਾ ਗੁਰ ਤਖਤ ਦੇ, ਚੁਪ ਚਾਪ ਬਠਾਨਾਂ।
ਹਥ ਸੀਸ ਧਰ ਗੁਰੂ ਬੁਲਾਨਾਂ ॥ ੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਧੰਨ ਭਾਰਾ ਗੁਰ ਬਾਲ ਦੇ, ਕਰ ਮਸਤਕ ਧਾਰਾ।
ਭਵਜਲ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਿਆ, ਹੋਯਾ ਨਿਸਤਾਰਾ।
ਅੰਦਰ ਹੋਯਾ ਚਾਨਣਾ, ਮਿਟਿਆ ਅੰਧਿਆਰਾ।
ਧੰਨਮਾਈ ਜਿਨਜਨਮਿਆ,ਸੁਤਐਸਾ ਪਿਆਰਾ।
ਇਕੀ ਕੁਲਾਂ ਤਰਾਵਸੀ, ਬਨ ਖੇਵਟ ਭਾਰਾ।
ਵਿਦਾ ਮੀਨ ਗੁਰ ਦਰਸਨਾਂ,ਰਹਿ ਨੀਰ ਅਧਾਰਾ।
ਕੁੰਡੀ ਪਾਇ ਪਰੇਮ ਦੀ, ਗੁਰ ਖਿੱਚਨ ਹਾਰਾ।
ਮੁੜੇ ਪਤੰਗ ਨ ਦੀਪ ਤੋਂ, ਕਰ ਘਾਇਲ ਡਾਰਾ।
ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਲ ਪਿਆਰਦੇ,ਮੁਖ ਬਚਨ ਉਚਾਰਾ।
ਕਿਥੋਂ ਆਇਓਂ ਬਾਲਕਾ, ਕੀ ਨਾਮ ਤੁਮਾਰਾ।
ਦਸ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਕਰ ਇਜ਼ਹਾਰਾ ॥ ੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਹਥ ਜੋੜ ਤਿਸ ਬਾਲ ਨੇ, ਸਿਰ ਦੀਆ ਝੁਕਾਈ।
ਕਰ ਕੇ ਬਾਣੀ ਤੋਤਲੀ, ਮੁਖ ਗਿਰਾ ਅਲਾਈ।
ਜੋਗਾ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ, ਸਤਿ ਗੁਰ ਸੁਖਦਾਈ।
ਆਏ ਚਲ ਪਸ਼ੌਰ ਤੋਂ, ਪਿਤ ਮੇਰੀ ਮਾਈ।
ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਦੀ ਲਾਲਸਾ, ਜੋ ਖਿੱਚ ਲਿਆਈ।

ਗੁਰੂ ਕਹੇਂ ਸੁਨ ਜੋਗਿਆ, ਦੈ ਸਭ ਸਮਝਾਈ।
ਕਿਸਦੇ ਜੋਗਾ ਜਾਨੀਏ ? ਤੈਨੂੰ ਹੁਨ ਭਾਈ।
ਗੁਰ ਜੀ ਸੇਵਕ ਆਪ ਦਾ, ਮੈਂ ਸਾਚੀ ਗਾਈ।
ਚੁਕ ਗੁਰੂ ਗਲ ਲਾਵੰਦੇ, ਦਿਤੀ ਵਡਿਆਈ।
ਹੁੰਦੇ ਬੇੜੇ ਪਾਰ ਨੇ, ਸੰਕਾ ਨਹਿ ਰਾਈ।
ਦਾੜ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਸੋਂ ਪਾਈ॥ ੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਪਾਸ ਗੁਰੂ ਦੇ ਭਾਵਨਾਂ, ਧਰ ਸਮਾਂ ਬਤਾ ਕੇ।
ਸੰਗਤ ਵਿਦਿਆ ਹੋ ਤੁਰੀ, ਮਨ ਵਿਚ ਸੁਖ ਪਾਕੇ।
ਲਈ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ, ਮੁਖ ਫਤੇ ਗਜਾ ਕੇ।
ਮਾਂ ਪਿਉ ਮੁੜੇ ਪਸ਼ੌਰ ਨੂੰ, ਗੁਰ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਕੇ।
ਆਖਣ ਪੁਤ੍ਰ ਜੋਗਿਆ, ਤੁਰ ਨਾਲ ਰਲਾ ਕੇ।
ਮੱਛੀ ਨੀਰੋਂ ਬਾਹਿਰੀ, ਕਿਉ ਰਹੇ ਬਚਾ ਕੇ।
ਬੂੰਦ ਵਿਹੂਨਾ ਚਾਤ੍ਰ ਕੋ, ਮਰਦਾ ਭੜਫਾ ਕੇ।
ਜੋਗਾ ਗੁਰ ਤੋਂ ਵਿਛੜੇ, ਕੈਸੇ ਭਰਮਾ ਕੇ।
ਮਾਪੇ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾਵੰਦੇ, ਬਹੁਤਾ ਸਮਝਾ ਕੇ।
ਜੋਗਾ ਜੋਗ ਨ ਮੰਨਦਾ, ਰਹਿ ਵਜ ਵਜਾਕੇ।
ਗੁਰ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਆਸ ਝਕਾ ਕੇ ॥ ੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਓੜਕ ਸਤਿਗੁਰ ਵੇਖਦੇ, ਪ੍ਰੇਮੀ ਅਧਿਕਾਜਾ।

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਤਿਸ ਬਾਲਦੇ, ਚੰਗਾ ਸਮਝਾਯਾ ।
ਰਹਿਣ ਦਿਓ ਇਸ ਬਾਲ ਨੂੰ, ਏਥੇ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ।
ਓਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਮੰਨਿਆ, ਨਹਿ ਵਾਕ ਫਿਰਾਯਾ ।
ਰਿਹਾ ਬਾਲ ਗੁਰ ਪਾਸਹੀ, ਵਡ ਲਾਭ ਦਿਸਾਯਾ ।
ਰਹਿੰਦਾ ਗੁਰੂ ਹਜ਼ੂਰ ਸੀ, ਨਤੀ ਚਿਤ ਡੁਲਾਯਾ ।
ਛੋਟੀ ਉਮਰੇ ਏਸ ਨੂੰ, ਗੁਰ ਸੁਧਾ ਛਕਾਯਾ ।
ਜੋਗਾਸਿੰਘ ਹੁਨ ਬਨਗਿਆ, ਸੇਵਾ ਚਿਤ ਲਾਯਾ ।
ਸੇਵਾਦਾਰ ਹਜੂਰ ਦੇ, ਹੋ ਚਿਤ ਨੂੰ ਭਾਯਾ ।
ਦਾਤ ਅਕਾਲੀ ਬਖਸ਼ਦੇ, ਨਿਜ ਰੂਪ ਮਲਾਯਾ ।
ਪੂਰ ਅਨੰਦ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਬਤਾਯਾ ॥ ੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਜੋਗਾਸਿੰਘ ਜਦ ਪੁਜਿਆ, ਆ ਨੇੜ ਜੁਵਾਨੀ ।
ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਚਲ ਆਵੰਦੇ, ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਜਾਨੀ ।
ਪਾਸ ਗੁਰੂ ਦੇ ਖਾਸ ਏਹ, ਤਿਨ ਬਿਨੈ ਬਖਾਨੀ ।
ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਤੋਰਨਾਂ, ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਖਾਨੀ ।
ਸ਼ਾਦਾ ਇਸਦੀ ਹੋਗਿਆ, ਦਿਨ ਪੱਕ ਪਛਾਨੀ ।
ਕਰ ਸ਼ਾਦੀ ਆ ਜਾਵਸੀ, ਏਥੇ ਸੁਖਦਾਨੀ ।
ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਨ ਮੰਨਦੇ, ਜਾਵਨ ਦੀ ਬਾਨੀ ।
ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਜਾਵੋ ਹਿਤ ਸਾਨੀ ।
ਸ਼ਾਦੀ ਕਰ ਆ ਜਾਵਨਾਂ, ਏਸੇ ਅਸਥਾਨੀ ।

ਪਰ ਏਹ ਚੇਤੇ ਰਖਣੀ, ਨਹਿ ਕਦੇ ਭੁਲਾਨੀ।
ਸੱਦੇ ਆਓ ਨ ਢਿਲ ਲਗਾਨੀ ॥ ੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਜੋਗਾਸਿੰਘ ਤਾਂ ਤੁਰ ਪਿਆ, ਗੁਰ ਆਇਸ ਪਾਈ।
ਚਿਤ ਗੁਰੂ ਦੇ ਪਾਸ ਹੈ, ਧੜ ਤੁਰਿਆ ਜਾਏ।
ਪੁਜੇ ਵਿਚ ਪਸ਼ੌਰ ਦੇ, ਰਾਹ ਸਫਰ ਮੁਕਾਈ।
ਦਿਨ ਸਾਦੀ ਦਾ ਆਗਿਆ, ਬਹੁ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ।
ਸਾਕ ਸਬੰਧੀ ਆ ਜੁੜੇ, ਮਿਲ ਮੰਗਲ ਗਾਈ।
ਸਾਜ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰ ਕੇ, ਇਕ ਜੰਞ ਬਨਾਈ।
ਢੁਕੇ ਜਾ ਘਰ ਧੇਤਿਆਂ, ਸਭ ਰੀਤ ਕਰਾਈ।
ਖਾ ਪੀ ਸੁਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ, ਕਰ ਸਗਨ ਸਬਾਈ।
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਉਠ ਕ, ਏਹ ਕਿਰਤ ਕਮਾਈ।
ਲਾਵਾਂ ਦੋ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਦੋ ਅਜੇ ਰਹਾਈ।
ਖੇਡ ਗੁਰੂ ਨੇ ਕੀ ਵਰਤਾਈ ॥ ੧੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਜਦ ਤੋਰਿਆ, ਸੀ ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲੇ।
ਸ਼ਾਦੀ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ, ਪਿਤ ਮਾਤਾ ਨਾਲੇ।
ਮੰਤਰ ਜੋਗ ਸਿੰਘ ਨੂੰ, ਸਭ ਏਹ ਸਿਖਾਲੇ।
ਸੱਦਾ ਪੁਜੇ ਅਸਾਂ ਦਾ, ਆਵੋ ਤੁਰ ਕਾਲੇ।
ਇਕ ਸਿਖ ਨੂੰ ਮਗਤ ਹੀ, ਗੁਰ ਦੇਵ ਪਠਾਲੇ।

ਲਿਖ ਪਰਵਾਨਾਂ ਓਸਦੇ, ਕਰ ਦੇਣ ਹਵਾਲੇ।
ਵੇਖਦਿਆਂ ਤੁਰ ਆਵਣਾ, ਏਹ ਲੇਖ ਲਿਖਾਲੇ।
ਲਾਂਵਾਂ ਉਪਰ ਬੈਠਿਆਂ, ਤਿਸ ਦਿਓ ਸੁਖਾਲੇ।
ਵੇਲੇ ਉਪਰ ਪੁਜਦਾ, ਸੋ ਸਿਖ ਉਤਾਲੇ।
ਲਾਵਾਂ ਦੋ ਸਨ ਰਹਿੰਦੀਆਂ, ਗੁਰ ਹੁਕਮ ਵਖਾਲੇ
ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਖਿੰਖ ਹੋਇ ਨਿਹਾਲੇ ॥ ੧੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਡਿਠਾ ਖਾਸ ਹਜੂਰ ਦਾ, ਜਦ ਹੀ ਪਰਵਾਨਾਂ।
ਲੈਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਚੁੰਮਿਆਂ, ਫਿਰ ਸੀਸ ਟਿਕਾਨਾਂ।
ਖੜਿਆ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ, ਬਹੁਤਾ ਹਰਖਾਨਾਂ।
ਓਸੇ ਵੇਲੇ ਉਠਦਾ, ਨਹੀਂ ਰੁਕੇ ਰੁਕਾਨਾਂ।
ਢਤੇ ਗਜਾ ਕੇ ਸਾਜਿਆਂ, ਹੋ ਪਿਆ ਰਵਾਨਾਂ।
ਹਥ ਜੋੜ ਸਨਬੰਧੀਆਂ, ਸੀ ਬਚਨ ਬਖਾਨਾਂ।
ਦੋ ਲਾਵਾਂ ਕਰ ਪੂਰੀਆਂ, ਤੁਰ ਜਾਓ ਸੁਜਾਨਾਂ।
ਸਿੰਘ ਨ ਮੰਨੇ ਸੀਸ ਤੇ, ਗੁਰ ਹੁਕਮ ਧਰਾਨਾਂ।
ਸਾਕ ਸਬੰਧੀ ਲੋੜਦੇ, ਮੋਹ ਜਾਲ ਫਸਾਨਾਂ।
ਸਤਿਗੁਰ ਨੇ ਤਿਸ ਕਢਣਾਂ, ਨਿਰਲੇਪ ਰਖਾਨਾਂ।
ਰਹੇ ਸਿਖ ਜਲ ਕਮਲ ਸਮਾਨਾਂ ॥ ੧੨ ।

ਪਉੜੀ

ਜ਼ੋਰਾ ਛਬਰੀ ਤੁਰ ਪਿਆ, ਸਿਖ ਗੁਰੂ ਚਿਤਾਰੇ

ਮਜ਼ਲਾਂ ਕਟ ਜਾ ਪੁਜਿਆ, ਵਿਚ ਪੁਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰੇ
ਜਦੋਂ ਲੰਘਜਾ ਜਾਵੰ ਦਾ, ਵਿਚਕਾਰ ਬਜ਼ਾਰੇ ।
ਵੇਖੀ ਬੈਠੀ ਵੇਸਵਾ, ਲਾ ਹਾਰ ਸਿੰਗਾਰੇ ।
ਰਾਹ ਜਾਂਦੇ ਪੰਖੇਰੂਆਂ, ਸਰ ਤਿਖੇ ਮਾਰੇ ।
ਤੀਰ ਨਿਗਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀਘਾਇਲ ਕਰ ਡਾਰੇ
ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਵੀ ਫਟਿਆ, ਖਾ ਬਾਣ ਕਰਾਰੇ ।
ਕਾਮ ਦੇਵ ਆ ਛਡਦਾ, ਸਰ ਫੁਲਾਂ ਮਾਰੇ ।
ਮੋਹ ਆਦਿਕ ਤਿਸ ਸੂਰਮੇਂ, ਮਾਰਨ ਲਲਕਾਰੇ।
ਬਿਰਹੋਂ ਚਿੰਗਾੜੀ ਚਮਕਦੀ,ਰਿਦ ਸਿਖ ਦਾਜਾਰੇ।
ਤੜਫੇ ਮੱਛੀ ਨਦੀ ਕਨਾਰੇ ॥ ੧੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਹਾਹਾ ਨਾਰ ਛਿਨਾਰ ਨੇ, ਸਿਖ ਘਾਇਲ ਕਰਿਆ
ਵੇਖਣਿਆਂ ਲੈ ਹਾਉਕਾ; ਸਾਹ ਠੰਡਾ ਭਰਿਆ ।
ਲਗਾ ਰੋਗ ਕੁਵੱਲੜਾ, ਨਹਿ ਜਾਂਦਾ ਜਰਿਆ ।
ਆਖੇ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ਼ਰਾ, ਬਿਨ ਮੌਤੋਂ ਮਰਿਆ ।
ਵਿਸ਼ਾ ਸਮੁੰਦਰ ਅਗਾ ਦਾ, ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਤੁਰਿਆ ।
ਘਾਸ ਫੂਸ ਮੰਦ ਵਾਸ਼ਨਾਂ, ਹੈ ਗਿਰਦੇ ਭੁਰਿਆ ।
ਸਿਖੀ ਵਲ ਨਿਹਾਰ ਕੇ, ਚਿਤ ਬਹੁਤਾ ਡਰਿਆ ।
ਓੜਕ ਚਿਤ ਵਿਚ ਉਸਨੇ, ਇਹ ਨਿਸਚਾ ਧਰਿਆ
ਏਥੇ ਰਾਤ ਗੁਜ਼ਾਰੀਏ, ਜੇ ਕਾਰਜ ਸਰਿਆ ।

ਰਾਤ ਨ ਵੇਖੇ ਕੋਈ ਜਾਂ, ਚਿਤ ਕਰੀਏ ਹਰਿਆ
ਵਿਚ ਸਰਾਂ ਦੇ ਆਨ ਉਤਰਿਆ ॥ ੧੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਨਾਰਿ ਨਾਰ ਹੋ ਜਾਦਈ, ਜੋ ਨੇੜ ਲਗਾਨਾਂ ।
ਰਿਖੀ ਮੁਨੀ ਅਵਤਾਰ ਜੋ, ਜੋਧੇ ਬਲਿਵਾਨਾਂ ।
ਪੀਰ ਪਕੰਬਰ ਔਲੀਏ, ਕੇਤੇ ਗੁਣ ਵਾਨਾਂ ।
ਜੋਗੀ ਜਤੀ ਤਪੀਸਰਾਂ, ਤਪ ਧਾਰੀ ਜਾਨਾਂ ।
ਹੋਇ ਸ਼ੇਰਨੀ ਸਾਰਿਆਂ, ਲਖ ਮਿਰਗ ਸਮਾਨਾਂ।
ਜਿਤ ਵਲੈਤਾਂ ਸਾਰੀਆਂ, ਫੜਕੇ ਕਿਰਪਾਨਾਂ ।
ਘਰ ਵਿਚ ਨਾਰ ਨ ਧੀਨ ਹੋ, ਰਹਿ ਸੇਵ ਕਮਾਨਾ
ਏਸੇ ਕਰਕੇ ਨੀਤ ਨੇ, ਇਕ ਬਚਨ ਬਖਾਨਾਂ ।
ਨੱਕ ਬੁਲਾਕ ਸੁ ਨਾਰ ਦੇ, ਕਹਿ ਚਿਹਾ ਹਿਲਾਨਾ
ਜੈਸੇ ਭੁਜਾ ਸਕੰਦਰੀ, ਕਰ ਰਹੀ ਰੁਕਾਨਾਂ ।
ਆਵੈ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਨਿਕਸਾਨਾਂ ॥ ੧੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਫੋੜਾ ਨਿਕਲੇ ਬਾਲ ਨੂੰ, ਮਾਤਾ ਦੁਖ ਭਾਰੀ ।
ਨਾਸ ਓਸਦਾ ਲੋੜਦੀ, ਮਮਤਾ ਦੀ ਮਾਰੀ ।
ਸਤਿਗੁਰ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ, ਏਹ ਬਾਤ ਵਿਚਾਰੀ ।
ਫੋੜਾ ਇਹ ਹੰਕਾਰ ਦਾ, ਡਾਢਾ ਦੁਖਦਾਰੀ ।
ਸਿਖ ਰਿਦੇ ਸੀ ਉਠਿਆ, ਜਦ ਕਰੀ ਤਿਆਰੀ ।

ਮੇਰੇ ਵਾਂਗਰ ਕੌਣ ਹੈ, ਸਿਖ ਸਿਦਕ ਸੰਭਾਰੀ।
ਛਡ ਵਿਆਹ ਹਾਂ ਤੁਰ ਪਿਆ, ਮਨ ਸ਼ੇਖੀ ਭਾਰੀ
ਏਹ ਡੋਬੇਗਾ ਸਿਖ ਨੂੰ, ਭਵ ਸਿੰਘ ਮਝਾਰੀ।
ਚਾਹੀਏ ਸਿਖ ਬਚਾਵਣਾਂ, ਹੋਕੇ ਹਿਤ ਕਾਰੀ।
ਭਾਵੇਂ ਬਦਲੇ ਏਸਦੇ, ਨਿਜ ਕਸ਼ਟ ਸਹਾਰੀ।
ਰੂਪ ਲਿਆ ਦਰਬਾਨਾਂ ਧਾਰੀ ॥ ੧੬॥

ਪਉੜੀ

ਸੌ ਸੌ ਵਾਰੀ ਜਾਵੰਦਾ, ਮੈਂ ਸਦ ਕੁਰਬਾਂਨਾਂ ।
ਤੇਰੇ ਬਾਝੋਂ ਦੂਸਰਾ, ਨ ਕੋਈ ਜਾਨਾਂ।
ਘੜਦੇ ਸਿਖਾਂ ਕੱਜਦਾ, ਕਰ ਮੇਹਰ ਮਹਾਨਾਂ।
ਇਕ ਵੇਰ ਜਿਸ ਆਪਣਾ, ਹੈ ਮੁਖੋਂ ਬਖਾਨਾਂ।
ਫੇਰ ਨ ਉਸਨੂੰ ਛਡਿਆ, ਸਦ ਗਲੇ ਲਗਾਨਾਂ ।
ਭੁਲ ਨ ਵੇਖੇ ਸਿਖ ਦੀ, ਲਖ ਅਪਣਾ ਬਾਨਾਂ।
ਬਵਜਲ ਵਿਚੋਂ ਕਢਣਾਂ, ਇਹ ਨੇਮ ਪੁਰਾਨਾਂ।
ਤੇਰਾ ਹੀ ਜਸ ਗਾਵੰਦੇ, ਸਭ ਬੇਦ ਕੁਰਾਨਾਂ।
ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ਜੋ, ਨਿਤ ਮੰਗਾ ਮੰਗਾਨਾਂ।
ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦਾ ਆਸਰਾਂ, ਵਿਚ ਦੁਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ।
ਮੋਹਣੇ ਰੂਪ ਧਰੇ ਦਰਬਾਨਾਂ ॥ ੧੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਤਲੋਂ ਮੱਛੀ ਤੜਫ਼ਦੇ, ਦੋ ਪਹਿਰ ਬਤਾਏ।

ਰਾਤ ਹਨੇਰਾ ਹੁੰਦਿਆਂ, ਉਠ ਸਿੰਘ ਸਿਧਾਏ।
ਜਾਇ ਦੁਵਾਰੇ ਵੇਸਵਾ, ਡਾਢਾ ਉਤਲਾਏ।
ਆਖੇ ਪੁਜਾਂ ਉਡਕੇ, ਜੇ ਵਸ ਚਲਾਏ।
ਜਾਕੇ ਵੇਖੇ ਢਹਿਲ਼ ਦੇ, ਦਰਬਾਨ ਸਜਾਏ।
ਆਸਾ ਹਥ ਸੁਨਹਿਰੀਆਂ; ਬਰਦੀ ਚਮਕਾਏ।
ਦੂਰੋਂ ਹੀ ਸਿੰਘ ਰੋਕਿਆ, ਏਹ ਵਾਕ ਸੁਨਾਏ।
ਮਹਾਂਰਾਜ ਗਏ ਉਪਰੇ; ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਪਾਏ।
ਕੌਣ ਤੂੰ ? ਕਿਥੋਂ ਆ ਗਿਆ ਆਖਾਂ ਸਮਝਾਏ।
ਮੁੜ ਜਾ ਅਪਣੇ ਥਾਨ ਤੇ, ਜੀ ਥੈਰ ਮਨਾਏ।
ਨਹੀਂ ਤੇ ਔਖੀ ਸਿਰ ਤੇ ਆਏ ॥ ੧੮ ॥

ਪਉੜੀ

ਨੀਵੀਂ ਅਖੀਂ ਮੁੜ ਪਿਆ,ਚਿਤ ਸੋਚ ਕਰੰਦਾ।
ਪਹਿਰ ਕਟ ਕੇ ਆਵਸਾਂ, ਜੇ ਵਕਤ ਮਿਲੰਦਾ।
ਫਿਰ ਆਇਆ ਤੇ ਬੂਹੇ ਤੇ, ਦਰਬਾਨ ਦਿਸੰਦਾ।
ਮੁੜਿਆ, ਭੀਜੀ ਵਾਰ ਨੂੰ, ਜਦ ਫੇਰ ਭਵੰਦਾ।
ਰਾਜਾਨਧਜਾਨਸਭ ਘੁਸਰਿਆ, ਨਹਿਰਤੀ ਰਹੰਦਾ
ਬੁਧਿ ਮਲੀਨ ਹੋ ਵੱਜਿਆ, ਅਗਿਆਨੇ ਜੰਦਾ
ਤਾਂ ਦਰਬਾਨੇ ਡਾਟਿਆ, ਇਉ ਬੋਲ ਬੁਲੰਦਾ।
ਸੋਈ ਸਿਖ ਤੂੰ ਜਾਪਦਾ, ਗੁਰ ਪਾਸ ਬਹੰਦਾ।
ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਗੁਰੂ ਦੇ, ਜੋ ਖੂਬ ਸਜੰਦਾ।

ਸੁਣ ਸਿਰ ਪਾਣੀ ਪੈ ਗਿਆ, ਹੋਕੇ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ।
ਮੁੜਿਆ ਗਿਣਤੀ ਕਈ ਗਣੰਦਾ ॥ ੧੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਪੁਰ ਅਨੰਦ ਵਲ ਤੁਰ ਪਿਆ, ਨਹਿ ਜ਼ਰਾ ਰੁਕਾਂਦਾ
ਮੈਂ ਮੂਰਖ ਸ਼ਾਂ ਰੁਝਿਆ ਨਹੀ ਭਾਣ ਰਹਾਂਦਾ।
ਵਿਸ਼ੇ ਅਗਨ ਦੇ ਸੇਕ ਤੋਂ ਸੀ ਰਿਦਾ ਤਪਾਂਦਾ।
ਸਤਿਗੁਰ ਮੈਨੂੰ ਆਨ ਕੇ ਦੇ ਹਥ ਬਚਾਂਦਾ।
ਹਾਂ ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਦਰਬਾਨ ਬਨਾਂਦਾ।
ਮੇਰੀ ਕਰਨੀ ਛੋਡ ਕੇ ਨਿਜ ਬਿਰਦ ਰਖਾਂਦਾ।
ਸਿਖਾਂ ਬਦਲੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਵਾਰ ਲਗਾਂਦਾ।
ਏਹੋ ਜੈਸੀ ਗਿਨਤੀਆਂ ਕਈ ਗਿਨਦਾ ਜਾਂਦਾ।
ਨੇੜੇ ਪੁਰੀ ਅਨੰਦ ਦੇ ਸਦ ਆਨ ਢੁਕਾਂਦਾ।
ਦੂਰੋਂ ਉਪਰ ਤੁਖਤ ਦੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਿਸਾਂਦਾ।
ਹਰਖ ਸ਼ੋਕ ਦੋਵੈ ਪਛਤਾਂਦਾ ॥ ੨੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਿਧਾ ਵਿਚ ਦੀਵਾਨ ਦੇ ਜਾ ਦਰਸਨ ਪਾਵੈ।
ਦੂਰੋਂ ਕਰ ਡੰਡੋਤ ਨੂੰ ਮੁਖ ਫਤੇ ਗਜਾਵੈ।
ਛਮ ੨ ਹੰਝੂ ਕੇਰਦਾ ਨਹਿ ਹੋਰ ਬੁਲਾਵੈ।
ਨੇੜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਾਣ ਤੋ ਬਹੁਤਾ ਸੁਕਚਾਵੈ।
ਆਪ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸਦਿਆ ਕਰ ਦਯਾ ਤਕਾਵੈ।

ਰਾਜ਼ੀ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਿਸ ਸਮਾਂ ਬਤਾਵੈ ।
ਸ਼ਾਦੀ ਦੀ ਕ੍ਰਿਤ ਕਾਰ ਜੋ, ਕਹੁ ਕਿਵੈ ਨਿਭਾਂਵੈ ।
ਅੱਖ ਨ ਉਚੀ ਤੁਕਦਾ ਧਰ ਨੌਂਹਾਂ ਖੁਨਾਵੈ ।
ਓੜਕ ਭਿਰਾ ਚਰਨ ਤੇ, ਡਾਢਾ ਬਿਲਖਾਵੈ ।
ਹੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਗੁਰ ਚੁਕਿਆ ਗਲ ਨਾਲ ਲਗਾਵੈ।
ਔਗਣ ਕੀਤ ਸਭ ਬਖਸ਼ਾਵੇ ॥ ੨੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਤਿਗੁਰ ਨਰਕੋਂ ਕਢਿਆ ਧ੍ਰੂਹ ਸਿਖ ਵਿਚਾਰਾ
ਪਿਛਲੇ ਔਗਣ ਮੇਟਕੇ, ਰਾਹ ਅਗੇ ਡਾਰਾ ।
ਘਲਿਆ ਵਿਚ ਪਹੇਰ ਦੇ ਬਦਲੇ ਪਰਚਾਰਾ ।
ਓਥੇ ਆਨ ਸਜਾਵੰਦਾ ਇਕ ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰਾ ।
ਹਿੰਦੂ ਸਿਖ ਸਭ ਪੂਜਦੇ ਆਕੇ ਨਰ ਨਾਰਾ ।
ਮਹਿਮਾਂ ਤਿਸ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਹੈ ਅਪਰ ਅਪਾਰਾ ।
ਨਾਲ ਮਦਾਰਥ ਓਸਦੇ, ਹੈ ਬਹੁਤਾ ਸਾਰਾ ।
ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਹੋਵੰਦਾ, ਦਿਨ ਰਾਤ ਸੁਵਾਰਾ।
ਸਭੈ ਗਲਾਂ ਚੰਗੀਆਂ, ਪਰਬੰਧ ਨਿਕਾਰਾ ।
ਵਿਚ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਮੱਚਿਆ, ਬਹੁ ਸ਼ੋਰ ਪੁਕਾਰਾ ।
ਲੋੜਨ ਇਸਦਾ ਕਰਨ ਸੁਧਾਰ॥ ੨੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਕੁਵਕ ਪਸ਼ੋਰੀ ਸਿਖ ਜੋ, ਸਨ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ ।

ਦਿਲੋਂ ਸੁਧਾਰ ਸੋ ਲੋੜਦੇ, ਤਿਸ ਗੁਰੁ ਦੁਵਾਰੇ।
ਪੇਸ਼ ਨ ਓਨ੍ਹਾਂ ਜਾਵਦੀ, ਨਿਰਮਾਨ ਵਿਚਾਰੇ।
ਬਣੀ ਕਮੇਟੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਰੈ ਸੰਭਾਰੇ।
ਹਿੰਦੂ ਕੋਈ ਸਮਾਜੀਏ, ਹੈਸਨ ਇਹ ਸਾਰੇ।
ਗੁਰਮਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨ ਭਾਵਦੀ, ਮਨ ਮਤੀਏ ਕਾਰੇ
ਜਿਸ ਕਰ ਹੁੰਦੇ ਵੇਖ ਕੇ, ਸਨ ਸਿਖ ਦੁਖਾਰੇ।
ਸੁਧਾ ਸਰੋਵਰ ਪੂਜਦੇ, ਸਾਰੇ ਵਰਤਾਰੇ।
ਕੁਚਰ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਜਾ, ਕਰ ਲੈਣ ਤਿਆਰੇ।
ਨਾਲ ਅਕਾਲੀ ਹੋਰ ਬੀ, ਹੈਸਨ ਦੋ ਚਾਰੇ।
ਛੇਤੀ ਵਲ ਪਸ਼ੌਰ ਪਧਾਰੇ ॥ ੨੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਅਰੋਂ ਰਲਦੇ ਹੋਰ ਬੀ, ਕੁਝ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ।
ਪੂਜੇ ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰ ਤੇ, ਜਾ ਕਾਰ ਸੰਭਾਲੀ।
ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਹਥ ਪਾਵੰਦੇ, ਛਡ ਹੋਰ ਖਿਆਲੀ।
ਅਗਲੇ ਲਾਂਭੇ ਹੋ ਗਏ, ਜੋ ਬੁਰੇ ਅਮਾਲੀ।
ਲਗੇ ਛੇੜਾਂ ਛੇੜਨੇ, ਜੋ ਬੁਰਿਆਂ ਚਾਲੀ।
ਚੁਕ ਭੁਖਾਵਨ ਹਿੰਦੂਆਂ, ਇਹ ਜੁਰਾਤ ਨਿਕਾਲੀ
ਸੋ ਥੀ ਮੱਚ ਖਲੋਂਵੰਦੇ, ਕਤਤੂਤ ਵਿਖਾਲੀ।
ਆਖਣ ਸਿੰਘਾਂ ਕਢਣਾਂ, ਹੁਨ ਹਿਮਤ ਨਾਲੀ।
ਲਗੇ ਸ਼ੋਰ ਮਚਾਵਣੇ, ਏਹ ਫੜੀ ਕੁਚਾਲੀ।

ਇਕ ਦੋ ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰਿਆਂ, ਕਰ ਦੇਵਨ ਖਾਲੀ ।
ਕਰਨ ਬੇਅਦਬੀ ਗੁਰ ਜੀ ਵਾਲੀ ॥ ੨੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਰਦੇ ਕਈ ਸ਼ਰਾਰਤਾਂ, ਰਲ ਹਿੰਦੂ ਸਾਰੇ ।
ਸਾਂਭਨ ਬਦਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ, ਸਭ ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰੇ ।
ਰਜੀ ਵਾਲੀ ਧਰਮਸਾਲ, ਜੋ ਕਹਿਨ ਪੁਕਾਰੇ ।
ਉਥੋਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ, ਚੁਕ ਬਾਹਰ ਨਿਕਾਰੇ ।
ਗਏ ਸਿਖ ਤੇ ਉਨਾਂ ਨੂੰ, ਦੁਰਵਾਕ ਉਚਾਰੇ ।
ਫੌਜੀ ਸਿਖਾਂ ਜਾਂ ਸੁਣੇ, ਇਹ ਉਲਟੇ ਕਾਰੇ ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਓਥੇ ਜਾਣ ਨੂੰ, ਕਰ ਲਏ ਤਿਆਰੇ ।
ਮਦਦ ਸਿਖਾਂ ਵਾਸਤੇ, ਕਰਕੇ ਹਿਤ ਭਾਰੇ ।
ਸੁਣਕੇ ਗਲਾਂ ਐਸੀਆਂ, ਕੀ ਸਿਖ ਸਹਾਰੇ ।
ਪਰ ਹੁਨ ਏਥੇ ਹੋਰ ਹੀ, ਹੁੰਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ।
ਕਾਰਜ ਸਤਿਗੁਰ ਆਪ ਸਵਾਰੇ ॥ ੨੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਆਪਣਾ, ਇਕ ਹੁਕਮ ਚੜਾਵੈ ।
ਸਾਰੇ ਫੌਜਾਂ ਖਾਲਸੇ, ਇਹ ਖਾਸ ਸੁਨਾਵੈ ।
ਭੰਡ ਮਿਲੇ ਗਾ ਓਸਨੂੰ, ਜੋ ਸ਼ਹਿਰ ਸਿਧਾਵੈ ।
ਫੌਜੀ ਰੋਕੇ ਇਸਤਰਾਂ, ਰੋੜਾ ਅਟਕਾਵੈ ।
ਓਧਰ ਘਲੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ, ਜਾ ਜ਼ੋਰ ਵਖਾਵੈ ।

ਸਿਖਾਂ ਸੇਵਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਏਵੇਂ ਧਮਕਾਵੈ ।
ਭੁਲਾ ਡਰਨ ਸੋ ਕਾਸਨੂੰ, ਗੁਰ ਸੰਗ ਰਹਾਵੈ ।
ਏਸ ਵੇਰ ਨ ਕੋਈ ਥੀ, ਪੁਲਸੀ ਹਥ ਪਾਵੈ ।
ਇਕ ਖਤਰੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਰਾਈਸ ਸਦਾਵੈ ।
ਨਿਸਚਾ ਖਾਸ ਸਮਾਜ ਦਾ ਮਨ ਵਿਚ ਰਖਾਵੈ ।
ਕਈ ਤਰਾਂ ਦੇ ਢੰਗ ਚਲਾਵੈ ॥ ੨੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਇਕ ਦਿਨ ਹਿੰਦੂ ਆਵੰਦੇ ਬਹੁ ਹੋਇ ਇਕੱਠੇ ।
ਹਥਾਂ ਵਿਚ ਸੀ ਬਹੁਤਿਆਂ ਸੋਟੇ ਤੇ ਲੱਠੇ ।
ਚਰਸੀ ਭੰਗੀ ਨਸ਼ੀ ਮਾਰ ਰਾਹ ਤੁਰਨ ਉਪੱਠੇ ।
ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦ ਬੋਲਦੇ ਕਰਦੇ ਬਹੁ ਠੱਠੇ ।
ਆਏ ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰ ਤੇ ਰਲ ਵੇਖੋ ਸੱਠੇ ।
ਇਵਾਂ ਢੀਮਾਂ ਮਾਰਦੇ ਹੰਕਾਰੀ ਹੱਠੇ ।
ਨੇੜੇ ਲਗ ਨ ਸਕਦੇ ਰਹਿ ਦੂਰ ਤਰੱਠੇ ।
ਗਾਲਾਂ ਤੀਰ ਚਲਾਵੰਦੇ ਇਹ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪੱਠੇ ।
ਕਈਆਂ ਹਥ ਵਧਾ ਲਿਆ ਮਾਰਨ ਨੂੰ ਡੱਠੇ ।
ਬੁਢੇ ਭੁੰਨੇ ਖਾਲਸੇ ਪੈਰਾਂ ਸਿਰ ਨੱਠੇ ।
ਦੋ ਤਿੰਨ ਮਿੰਘਾਂ ਖੂਬ ਗੱਠੇ ॥ ੨੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਹਿੰਦੂ ਸੀ ਕਈ ਸੈਂਕੜੇ ਸਿਖ ਤਿੰਨੇ ਚਾਰੇ ।

ਜੋ ਅੰਦਰ ਅਸਥਾਨ ਦੇ ਸਨ ਸੇਵਾ ਦਾਰੇ।
ਟੁਟ ਪਏ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਇਕੇ ਹੀ ਵਾਰੇ।
ਬੈਠੀ ਉਪਰ ਕੋਠਿਆਂ ਹਿੰਦਣੀਆਂ ਨਾਰੇ।
ਇਟਾਂ ਵੱਟੇ ਮਾਰਦੀ ਬਹੁ ਕਢੱਣ ਗਾਰੇ।
ਫਰਕ ਨ ਕੀਤਾ ਹਿੰਦੂਆਂ ਮਾਰਨ ਵਿਚ ਕਾਰੇ।
ਸ਼ਾਬਾ ਤੈਨੂੰ ਖਾਲਸਾ ਜਿਨ ਰਖੇ ਸਹਾਰੇ।
ਅਪਨੀ ਰਖਿਆ ਵਾਸਤੇ ਕੁਝ ਹਥ ਵਖਾਰੇ।
ਕਈਆਂ ਸਟਾਂ ਲਗੀਆਂ ਇਸ ਸ਼ੋਰ ਮਝਾਰੇ।
ਗਰੂ ਥਾਨ ਦੇ ਨਿਕਟ ਨਾ ਪੁਜ ਸਕੇ ਨਿਕਾਰੇ।
ਪਕੇ ਭੰਡੀ ਮੜੇ ਵਿਚਾਰੇ ॥ ੨੮ ॥

ਪਉੜੀ

ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਆਨਕੇ ਵਿਚ ਹਥ ਅੜਾਯਾ।
ਰਖ ਬਹਾਨਾਂ ਅਮਨ ਦਾ ਕੀ ਕੰਮ ਕਰਾਯਾ।
ਆਨ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਪਕੜਿਆ ਹੁਨ ਜ਼ੋਰ ਵਿਖਾਯਾ।
ਓੜਕ ਵਾਧਾ ਹਿੰਦੂਆ ਜਦ ਨਜ਼ਰੀ ਆਯਾ।
ਹਥ ਨ ਸਿਖਾਂ ਚੁਕਿਆ ਹੈ ਆਪ ਬਚਾਯਾ।
ਵੈਖਣ ਵਾਲੇ ਦਸਦੇ ਜਦ ਹਾਲ ਸਥਾਯਾ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਆਪ ਨੂੰ ਹੁਨ ਝੂਠਾ ਪਾਯਾ।
ਝੱਟ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਛਡਿਆ ਨਹੀ ਬੰਦ ਰਖਾਯਾ।
ਸਿਖਾਂ ਵਿਚ ਅਸਥਾਨ ਦੇ ਆ ਡੇਰਾ ਲਾਯਾ।

ਅਗੇ ਵਾਂਗੁਰ ਆਪਣਾਂ ਸਭ ਕੈਮ ਚਲਾਯਾ।
ਧੀਰਜ ਧਰੀ ਨ ਚਿਤ ਡੁਲਾਯਾ ॥ ੨੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਚਾਟੜੇ ਭਾਰੇ ਅਭਿਮਾਨੀ।
ਉਲਟਾ ਹੁਕਮ ਚੜਾਵੰਦੇ ਸਿਖਾਂ ਦੁਖਦਾਨੀ।
ਰੋਕ ਕਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਜੀ ਜਾਨੀ।
ਏਥੇ ਵਿਚ ਪਸ਼ੌਰ ਦੇ ਨਹਿ ਕਿਸੈ ਰਖਾਨੀ।
ਅਮਤ ਸਿੰਘ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਹਿ ਸੇਵ ਕਮਾਨੀ।
ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੀਸਰਾ ਜ਼ੋ ਬੜਾ ਗਿਆਨੀ।
ਪਜੇ ਵਿਚ ਪਸ਼ੌਰ ਦੇ ਜਾ ਧੰਮ ਮਚਾਨੀ।
ਦਿਤੇ ਲੈਕੱਚਰ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਗਟਾਨੀ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਮੰਨਿਆਂ ਸਿਕਾ ਹਿਤ ਸਾਨੀ।
ਓੜਕ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਦੀ ਤਿਸ ਖੁਲ ਕਰਾਨੀ।
ਕੀਤੇ ਅਪਨੇ ਬ੍ਰਹੁ ਪਛਤਾਨੀ ॥ ੩੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਹਿੰਦੂ ਛੋੜਾਂ ਛੋੜਦੇ ਨਿਤ ਨਵੀ ਸੁਵਾਈਆਂ।
ਲੋੜਨ ਸਿਖਾਂ ਕਢਣਾਂ ਏਹ ਚਿਤ ਵਸਾਈਆਂ।
ਪੇਸ਼ ਨ ਜਾਂਦੀ ਵੇਖਦੇ, ਤਾਂ ਹੋਰ ਪਕਾਈਆਂ।
ਵਿਚ ਬਾਜ਼ਾਰੇ ਕੁਟਿਆ, ਇਕ ਸਿਖ ਸੁਦਾਈਆਂ।
ਦਿਨਦਿਨ ਪਾਟਕ ਪਾਵੰਦੇ, ਨਹੀ ਸੋਚਾਂ ਆਈਆਂ।

ਹਿੰਦੂ ਸਿਖਾਂ ਪਾੜ ਕੇ, ਸਭ ਕਰਨ ਕੁਦਾਈਆਂ।
ਖਬਰਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ, ਜਦ ਏਹ ਧੁਮਾਈਆਂ।
ਕੌਮੀ ਲੀਡਰ ਸੋਚਦੇ, ਸਮਝਾਵਣ ਭਾਈਆਂ।
ਆਕੇ ਵਿਚ ਪਸ਼ੌਰ ਦੇ, ਠੰਡਾਂ ਵਰਤਾਇਆਂ।
ਹਿੰਦੂ ਸਿਖਾਂ ਵਾਲੀਆਂ, ਗਾਲਾਂ ਨਿਪਟਾਈਆਂ।
ਦੋਹਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਿਖਵਾਈਆਂ ॥ ੩੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਿਖ ਖਲੋਤੇ ਸ਼ਰਤ ਤੇ, ਮੰਨੀ ਮਨ ਲਾਈ।
ਜੋ ਕੁਝ ਕਹਾ ਲੀਡਰਾਂ, ਸੋ ਸੀਸ ਟਕਾਈ।
ਧਰਮ ਬੀਰ ਨਹੀ ਡੋਲਦੇ, ਇਹ ਰਖ ਵਖਾਈ।
ਬਚਨ ਹਾਰਨਾ ਸਿਖਦਾ, ਨਹਿ ਧਰਮ ਕਦਾਈ।
ਪਰ ਹਿੰਦੂ ਫਿਰ ਫਿਰ ਗਏ, ਰਹਿ ਸ਼ੋਰ ਮਚਾਈ।
ਇਕ ਦਿਨ ਖੋਟੀ ਆਨਕੇ, ਕੀ ਰੀਤ ਕਮਾਈ।
ਆਕੇ ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਨੂੰ, ਸੀ ਅੱਗ ਲਗਾਈ।
ਸੋਚ ਨ ਆਈ ਮੂਰਖਾਂ, ਜਹਿ ਬੁਧ ਨ ਸਾਈ।
ਕੇਡੀ ਭਾਰੀ ਨੀਚਤਾ, ਇਹ ਕਰਨ ਕਸਾਈ।
ਲਗੀ ਅਗ ਪਸ਼ੌਰ ਦੀ, ਫਿਰ ਕੌਣ ਬੁਝਾਈ।
ਭਸਮ ਮਹੱਲਾ ਕਰੈ ਸਦਾਈ ॥ ੩੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਸ਼ੇਰ ਗੁਰੂ ਦਾ ਖਾਲਸਾ, ਮੈਦਾਨ ਗਜੰਦਾ।

ਕਮਰਕਸਾ ਕਰ ਡਟਿਗਿਆ, ਨਹਿ ਧੀਰ ਧਰੰਦਾ ।
ਦੱਸੀ ਓਹ ਮਰਦਾਨਗੀ, ਸਭ ਲੋਕ ਝੁਕੰਦਾ ।
ਨਾਲ ਅਗ ਦੇ ਟਾਕਰਾ, ਕਰ ਖੂਬ ਵਖੰਦਾ ।
ਆਪ ਮੁਸੀਬਤ ਝਲਕੇ, ਸਭ ਅਗ ਬੁਝੰਦਾ ।
ਰਾਖੀ ਗੁਰ ਅਸਥਾਨ ਦੀ, ਗੁਰ ਪੰਥ ਕਰੰਦਾ ।
ਕਰਤਾ ਜਿਸਨੂੰ ਰਖਦਾ, ਕੋ ਚਿਤਵੈ ਮੰਦਾ ।
ਨਾਲ ਮਟੇਲਾ ਬਚ ਗਿਆ, ਸੁਖ ਵਸੇ ਅਨੰਦਾ ।
ਬੁਰਾ ਜੁ ਆਖੇ ਖਾਲਸੈ, ਸੋ ਮੂਰਖ ਗੰਦਾ ।
ਪੰਥ ਪਿਆਰਾ ਦਿਸਦਾ, ਸਭਨਾਂ ਹੀ ਮੰਦਾ ।
ਸਤਿਗਰ ਸਦਾ ਅਟੱਲ ਰਖੰਦਾ ॥ ੩੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਏਹ ਹਮਦਰਦੀ ਵੇਖਕੇ, ਸਭ ਲੋਕ ਸਿਆਨੈਂ ।
ਕਰੀਏ ਸਿਖਾਂ ਨਾਲ ਕਿਓਂ, ਇਹ ਵੈਰ ਧਿੰਗਾਨੇ ।
ਏਹ ਹਿਤਕਾਰੀ ਦਿਸਦੇ, ਸਭ ਏਕ ਸਮਾਨੈ ।
ਵੈਰੀ ਕਿਸੈ ਨ ਜਾਨਦੇ, ਚਿਤ ਨਰਮ ਸਦਾ ਨੈ ।
ਦਸਵੇਂ ਗੁਰਨੈ ਇਨ੍ਹਾਂਨੂੰ, ਇਹ ਸਬਕ ਸਖਾਨੈ ।
ਤਾਖੇ ਸਾਡੇ ਸਦਾ ਹੀ, ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਜਾਨੈ ।
ਏਵੇਂ ਅਸੀ ਸਤਾਵੰਦੇ, ਡੁੱਬੇ ਅਗਿਆਨੈ ।
ਦੇਖੋ ਹਿਮਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ, ਲਗਿ ਅੱਗ ਬੁਝਾਨੈ ।
ਵੈਰੀ ਮਿਤ ਨ ਵੇਖਿਆ, ਉਪਕਾਰ ਧਿਆਨੈ ।

ਗਲਾਂ ਏਹੋ ਜੈਸੀਆਂ, ਕਰ ਰਹੇ ਬਖਾਨੇ ।
ਕੀਤੇ ਅਪਣੇ ਤੇ ਪਛਤਾਨੇ ॥ ੩੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਬਹੁਤੇ ਹਿੰਦੂ ਬੈਠਦੇ, ਹੁਨ ਹੋ ਕੇ ਠੰਡੇ ।
ਜੋ ਸੀ ਪਹਲਾਂ ਬੀਜਦੇ, ਰਹ ਸਿਖਾਂ ਕੰਡੇ ।
ਖੁਬੀ ਏਹ ਉਪਕਾਰ ਦੀ, ਹਮਦਰਦੀ ਵੰਡੇ ।
ਬੰਦ ਹੋ ਗਏ ਚਲਨੇ, ਸੌਟੇ ਤੇ ਡੰਡੇ ।
ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਆਪ ਹੀ, ਰਹਿ ਹਿੰਦੂ ਭੰਡੇ ।
ਨਿੰਦਕ ਦੁਸ਼ਟ ਹਰਾਮਖੋਰ, ਰਹਿ ਘਰ ੨ ਛੰਡੇ ।
ਸਿਖਾਂ ਪੱਕੇ ਆਪਣੇ, ਹੁਨ ਗੱਡੇ ਝੰਡੇ ।
ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਹੋਂਵਦਾ, ਗੁਰ ਜਸ ਪ੍ਰਚੰਡੇ ।
ਲੰਗਰ ਖੁਲਾ ਵਰਤਦਾ, ਗੁਰ ਟੇਕ ਅਖੰਡੇ ।
ਗੁਰੂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ, ਮਹਿਮਾਂ ਬ੍ਰਹਮੰਡੇ ।
ਗੁਰਮਤ ਚਾਲੀ ਦੂਰ ਪਖੰਡੇ ॥ ੩੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਹੁਨ ਸਭ ਲੋਕ ਪਸ਼ੌਰ ਦੇ, ਜਿਤਨੇ ਨਰ ਨਾਰੀ ।
ਜਦ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਵੇਖਦੇ, ਸਭ ਕਾਰ ਗੁਜਾਰੀ ।
ਸਬਦ ਕੀਰਤਨ ਹੋਂਵਦਾ, ਸਤ ਸੰਗਤ ਭਾਰੀ ।
ਗੁਰੂ ਦਵਾਰੇ ਆਨੇ, ਜਦ ਕਰਨ ਦਿਹਾਰੀ ।
ਭੁਲਾਂ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ਾਵੰਦੇ, ਹੋ ਸਦਕੇ ਵਾਰੀ ।

ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਦਾ ਪੰਥ ਹੈ, ਮੁਖ ਤਰਨ ਉਚਾਰੀ ।
ਸਚ ਮੁਚ ਪਰਮਾਤਮਾਂ, ਸਿਖ ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ ।
ਭੌਰੇ ਗੁਰ ਪਗ ਪ੍ਰਾਗ ਦੇ, ਸਭ ਦੇ ਹਿਤਕਾਰੀ ।
ਨਿਤ ਰਖਵਾਲੇ ਹੋਰਨਾਂ, ਨਿਜ ਕਸ਼ਟ ਸਹਾਰੀ ।
ਧੰਨ ਜਨਮ ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਦਾ, ਜੋਧੇ ਬਲਕਾਰੀ ।
ਗੁਰੂ ਚਰਨ ਢਾਡੀ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥ ੩੬ ॥ ੧੬ ॥

ੴ ਸਤਿ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ

ਦੋਹਰਾ

ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣੇ ਵਿਚ ਜਾਇ, ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪਾਇ
ਦੁਸ਼ਟ ਨਰੈਣੂ ਨੀਚਤਾ, ਸੋ ਸਭ ਦਿਆਂ ਬਤਾਇ । ੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਗਟਿਆ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਵਤਾਰਾ ।
ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਸੁ ਰਖਿਆ, ਏਹੋ ਵਰਤਾਰਾ ।
ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਜਗ ਪਾਂ ਨੇ, ਕਰਨਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ।
ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦਾ, ਨਹੀ ਭੇਦ ਵਿਚਾਰਾ ।
ਜੇ ਜਾਂ ਪੁਜੇ ਤੀਰਥਾਂ, ਮੱਕਾ ਵੀ ਪਿਆਰਾ ।

ਸਭਨਾ ਨੂੰ ਰਾਹ ਦੱਸਿਆ, ਸਚਾ ਇਕ ਸਾਰਾ ।
ਕਿਸੈ ਨ ਮੰਦਾ ਆਖਿਆ, ਹਰਿ ਰੂਪ ਨਿਹਾਰਾ ।
ਨਾਲ ਗਰੀਬਾਂ ਪਾਲਿਆ, ਹਿਤ ਬਹੁਤਾ ਭਾਰਾ ।
ਧਨੀ ਤਿਆਗੇ ਦੂਰ ਹੀ, ਡੁਬੇ ਹੰਕਾਰਾ ।
ਆਵੈ ਜੋ ਨਿਰਮਾਨ ਹੈ, ਨਹਿ ਪਰੈ ਨਿਵਾਰਾ ।
ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦਾ ਖੁਲਾ ਦੁਵਾਰਾ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਬਤਾਵੰਦੇ, ਅੰਦਰ ਨਨਕਾਣੇ ।
ਲੀਲਾ ਬਾਲਕ ਪੁਨੇ ਦਾ, ਕਰਦੇ ਮਨ ਭਾਣੇ ।
ਜਦੋਂ ਪਿਤਾ ਨੇ ਘੱਲਿਆ, ਸੀ ਮਾਲ ਚਰਾਨੇ ।
ਖੇਤੀ ਚਾਰ ਵਖਾਲਦੇ, ਜਿਉ ਤਿਉ ਕ੍ਰਿਸਾਨੇ ।
ਛਾਂਉ ਕਰੀ ਸਿਰ ਨਾਗ ਨੇ, ਪਿਖ ਰਾਉ ਲੁਭਾਨੇ ।
ਸੁਰਤ ਚਲਿਆਂ ਬਿਰਛਦੀ, ਰਹੀ ਛਾਂਉ ਟਿਕਾਨੇ ।
ਹੁੰਦੇ ਬਹੁਤ ਨਿਹਾਲ ਸੀ, ਬਾਲਕ ਤੇ ਸਿਆਨੇ ।
ਜਿਥੇ ਇਹ ਕੇ ਗੁਰੂ ਨੇ, ਜਾ ਕੌਤਕ ਠਾਨੇ ।
ਓਥੇ ਗੁਰ ਅਸਥਾਨ ਹੁਨ ਸਭ ਬਣੇ ਸੁਹਾਨੇ ।
ਨਿਸ ਦਿਨ ਮੇਲੇ ਲਗਦੇ ਗੁਰ ਮਹਮਾਂ ਜਾਨੇ ।
ਕਲਾ ਸਹਿਤ ਸਤਿਗੁਰ ਭਗਵਾਨੇ ॥ ੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਗੁਰੂਦਵਾਰ ਸੀ ਸਜ ਰਿਹਾ ਜੋ ਜਨਮ ਸਥਾਨਾ ।

ਹੋਰ ਵੀ ਗੁਰੂਦਆਰ ਸਨ ਏਥੇ ਪ੍ਰਗਟਾਨਾਂ।
ਸਭਨਾਂ ਨਾਲ ਜਗੀਰ ਹੈ ਬਹੁ ਲੋਕਾਂ ਜਾਨਾਂ।
ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਦੇਵੈ ਬਹ ਦਾਨਾਂ।
ਪਰ ਜੋ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਹੈ ਤਿਸ ਦੀ ਬਹੁ ਸ਼ਾਨਾਂ।
ਕਈ ਲਖ ਜਗੀਰ ਦਾ ਹੈ ਨਾਲ ਗਾਨਾਂ।
ਭਾਵੈ ਏਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ, ਮਾਹੰਤ ਨਿਦਾਨਾ।
ਪਰ ਜੋ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਹੈ, ਸੋ ਬੜਾ ਸ਼ਤਾਨਾਂ।
ਸਾਰੇ ਸਾਲਕ ਬਨ ਰਹੇ, ਛਰ ਪੰਥ ਭੁਲਾਨਾਂ।
ਕਰਨ ਅਵਗਾਜਾ ਗੁਰੂ ਦੀ,ਨਹੀ ਮਰਨ ਪਛਾਨਾਂ।
ਮੂਰਖ ਡੁਬੇ ਵਿਚ ਅਭਿਮਾਨਾਂ ॥ ੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਦੁਸ਼ਟ ਨਰੈਣੂੰ ਹੋ ਰਿਹਾ, ਡਾਢਾ ਬਿਭਚਾਰੀ।
ਦਰਸਨ ਆਈ ਸੰਗਤਾਂ, ਸੰਜ ਕਰੈ ਖੁਵਾਰੀ।
ਪੰਥ ਰੋਜ਼ ਹੀ ਸੁਣ ਰਿਹਾ,ਇਸ ਦੀ ਦੁਰਚਾਰੀ।
ਕਈ ਸਿਆਨੇ ਏਸ ਨੂੰ, ਸਮਝਾਵਨ ਭਾਰੀ।
ਪਰ ਏਹ ਕਾਹਨੂੰਸਮਝਦਾ, ਬਨਿਆ ਹੰਕਾਰੀ।
ਬਦਨਾਮੀ ਗੁਰਧਾਮ ਦੀ, ਹੋਰਹੀ ਕਰਾਰੀ।
ਸੁਨ ਸੁਨ ਪੰਥਵਿਚਾਰਦਾ, ਕਰੀਏ ਉਪਚਾਰੀ।
ਅਹੋ ਥਾਨ ਉਸਗੁਰੂ ਦਾ, ਨਾਨਕ ਨਿਰੰਕਾਰੀ।
ਜਿਸ ਨੇ ਬਦੀ ਜਹਾਨ ਤੋਂ,ਪੁਟ ਬਾਹਰ ਮਾਰੀ।

ਤਿਸ ਥਾਂ ਐਸੀ ਨੀਚਤਾ, ਕੌਣ ਸਿਖ ਸਹਾਰੀ।
ਏਹ ਮਾਯਾ ਡਾਢੀ ਬੁਰਿਆਰੀ ॥ ੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਯਾਰੋ ਮਾਯਾ ਮੋਹਣੀ,ਜਿਨ ਜਗਤ ਭੁਲਾਯਾ ।
ਬਿਨ ਵੇਲਾਂ ਏਸ ਨੇ, ਹੈ ਸਭ ਨੂੰ ਖਾਯਾ ।
ਰਿਖੀ ਮੁਨੀ ਅਵਤਾਰ ਦਾ, ਨਹੀ ਪਖ ਰਖਾਯਾ।
ਚੜ੍ਹਦੀ ਬਿਨਾ ਲਗਾਮ ਤੋਂ,ਇਨਕਹਿਰਕਮਾਯਾ।
ਉਠਨ ਜੋਗ ਨ ਛੱਡਿਆ, ਹਥ ਜਿਸਨੂੰ ਪਾਯਾ ।
ਖਾਂਦੀ ਉਸਨੂੰ ਰਜ ਕੇ, ਜਿਨ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਯਾ ।
ਵਾਂਗ ਸਰਪਨੀ ਸੋਹਣੀ,ਉਰ ਜ਼ਹਿਰ ਲੁਕਾਯਾ ।
ਇਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਜੋ ਕਰੈ, ਤਿਸ ਡੰਗ ਚਲਾਯਾ ।
ਈਸਰ ਵਲੋਂ ਇਸ ਨੇ, ਏ ਮੁਖ ਬਨਾਯਾ।
ਸੁਧ ਸਚ ਦਾ ਨੰਦ ਨੂੰ, ਕਰ ਜੀਵ ਬਹਾਯਾ ।
ਜਿਥੇ ਇਸ ਨੇ ਰੂਪ ਦਿਖਾਯਾ ॥ ੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਨਾਲ ਨ ਚਲਦੀ ਉਸਦੇ, ਜੇ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗਾਵੈ ।
ਨੱਸੇ ਛੋਤੀ ਛੜਦਿਆਂ, ਨਹੀ ਪਕੜੀ ਜਾਵੈ।
ਜਾਦੂ ਰਤਨ ਬੰਗਾਲ ਦੀ, ਕਈ ਦਾਉ ਚਲਾਵੈ ।
ਜਹਿੜਾ ਸੇਵਕ ਜਾਨ ਕੇ, ਹੈ ਸੇਵ ਕਰਾਵੈ।
ਅਰੇ ਉਸਦੇ ਸਦਾ ਹੀ, ਸੋ ਹਥ ਨ ਆਵੈ।

ਦਾਸੀ ਹੋਕੇ ਵਰਤਦੀ, ਨਹਿ ਅੱਖ ਉਠਾਵੈ।
ਨਾਲ ਅਸ਼ਾਰੇ ਚਲਦੀ, ਜੋ ਕਹੇ ਕਮਾਵੈ।
ਦੁਸਟ ਨਰੈਲੁੰ ਜੈਸਿਆਂ, ਕਦ ਕਾਬੂ ਆਵੈ।
ਜਾਦੂ ਅਪਨਾ ਓਸਦੇ,, ਸਿਰ ਪੁੜ ਵਿਖਾਵੈ।
ਰਾਹ ਬੁਰੇ ਤੇ ਤੋਰਆ, ਸਭ ਬੁਧਿਨਸਾਵੈ।
ਦਿੱਸੈ ਕੀ ਹੁਨ ਚੰਦ ਚੜ੍ਹਾਵੈ॥ ੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਪਿਛੈ ਸੀ ਜੋ ਕੀਤੀਆਂ,ਇਕ ਨਵੀ ਕਮਾਂਦਾ।
ਮੂਰਖ ਰਸਤੇ ਆਪਣੇ, ਵਿਚ ਕੰਡੇ ਲਾਂਦਾ।
ਮਿੰਧੀ ਸਿਖ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ,ਦਰਸ਼ਨ ਹਿਤ ਆਂਦਾ।
ਨਾਲ ਕੰਨਿਆਂ ਓਸਦੀ,, ਜਦ ਦੁਸ਼ਟਤਕਾਂਦਾ।
ਘਲ ਭੂਮਣੀ ਆਪਣੀ, ਘਰ ਵਿਚ ਬੁਲਾਂਦੇ।
ਜੋਰਾ ਜਬਰੀ ਓਸਦੀ, ਇਜ਼ਤ ਉਤਰਾਂਦਾ।
ਖਬਰ ਸੁਣੇ ਜਾਂ ਖਾਲਸਾ, ਤਦ ਰੋਸ਼ ਵਧਾਂਦਾ।
ਇਕ ਦੋ ਵੇਰ ਅਕਾਲੀਆਂ, ਬਹੁ ਤੰਗ ਕਰਾਂਦਾਂ।
ਪਿਖ ਕਰਪਾਨਾਂ ਲਗੀਆਂ, ਮੂੰਹ ਮੰਦ ਸੁਨਾਂਦਾ।
ਇਕ ਦੋ ਸਿੰਘਾ ਪਕੜਕੇ, ਧਕੇ ਮਰਵਾਂਦਾਂ।
ਗੁਰ ਅਸਥਾਨੋਂ ਬਾਹਰ ਕਢਾਂਦਾ॥ ੮ ॥

ਪਉੜੀ

ਹਦੋਂ ਵਧੀ ਮਹੰਤ ਦੀ, ਜਦ ਏਹ ਕੁਚਾਲੀ।

ਵਚ ਨਨਕਾਣੇ ਵਰਤਦੀ, ਨਿਸ ਬੋਲੀ ਕਾਲੀ।
ਨਿੰਦਾ ਗੁਰ ਅਸਥਾਨਦੀ, ਹੋਰ ਹੀ ਬਿਸਾਲੀ।
ਹੁਨ ਭਾਂ ਚਹੀਏ ਹੋਵਨੀ, ਚਲਕੇ ਰਖਵਾਲੀ।
ਮਾਰੀ ਮਜ਼ਬੀ ਜੋਸ਼ ਨੇ; ਇਕ ਵੈਰ ਉਛਾਲੀ।
ਹੁਨਨਹੀ ਜੇਰਾ ਕਰੈਗਾ, ਗੁਰ ਪੰਥ ਅਕਾਲੀ।
ਹੋਠ ਫਰਕਦੇ ਖਾਲਸੇ; ਅਖਾਂ ਵਿਚ ਲਾਲੀ।
ਆਖਣ ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰੇ ਨੂੰ. ਲੋਚਲ ਸੰਭਾਲੀ।
ਧੀਰਜ ਫੇਰ ਧਰਾਵੰਦੇ; ਕਰ ਏਹ ਖਿਆਲੀ।
ਕਹੋ ਵਕਤ ਦੇ ਦੁਸ਼ਟ ਨੂੰ; ਤਜ ਬੁਰੈ ਅਮਾਲੀ।
ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦੀ ਰੀਤ ਨਿਹਾਲੀ ॥ ੯॥

ਕਰੋ ਕਮੇਟੀ ਸੋਚ ਕੈ. ਇਕ ਨੋਟਸ ਜਾਰੀ।
ਦੁਸ਼ਟ ਨਰੈਂਨੂੰ ਆਖਦੇ, ਲੋ ਸਮਝ ਵਿਕਾਵੀ।
ਛੱਡੋ ਸਾਰੀ ਨੀਚਤਾ, ਕਹਿੰਦੇ ਇਕ ਵਾਰੀ।
ਮਹੁਲਤ ਦੇਇ ਮਹੀਨਿਆਂ, ਵਿਚ ਰਖੀ ਸਾਰੀ।
ਅਪਨਾ ਆਪ ਸੁਧਾਰ ਲੈ,ਇਹ ਕਿਹਾ ਵੰਗਾਰੀ।
ਨਹੀ ਤੇ ਆਕੇ ਖਾਲਸਾ, ਲੈ ਥਾਨ ਸੰਭਾਂਰੀ।
ਫੇਰ ਨ ਕੋਈ ਚਲਣੀ, ਹੈ ਪੇਸ਼ ਤੁਮਾਰੀ ।
ਕੀਤੀ ਪੰਥ ਦਿਆਲਤਾ, ਇਹ ਵੱਡੀ ਭਾਰੀ।
ਜੋਕਰ ਮੂਰਖ ਸਮਝਦਾ, ਕਰਕੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰੀ।
ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਸਵਾਰ ਦਾ; ਕਰ ਮਿੱਨਤ ਦਾਰੀ।

ਉਲਟੀ ਲਗਾ ਕਰਨ ਤਿਆਰੀ ॥ ੧੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਦਸਟ ਨਰੈਨੰ ਮੱਤਿਆਂ. ਬਧੀ ਗਰ ਮਾਰੇ।
ਸਿਖਾਂ ਨੇਕ ਸਲਾਹ ਨੂੰ, ਮਨ ਵਿਚ ਨਧਾਰੇ।
ਉਲਟਾ ਹੋਤ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਹੋ ਗਿਆ ਤਿਆਰੇ।
ਸਾਧੂ ਕਈ ਬੁਲਾਵੰਦਾ, ਜੋ ਮਿਤ ਪਿਆਰੇ।
ਕਈ ਤਰਾਂ ਦੇ ਰੀਛਦੇ, ਮਸਲੇ ਹਤਿਆਰੇ।
ਚੰਦਾ ਸ਼ਾਰੇ ਜੋੜਦੇ. ਇਸ ਹੇਤ ਵਿਚਾਰੇ।
ਸੰਤ ਸੇਵਕ ਕਢਦੇ, ਰਲਕੇ ਅਖਬਾਰੇ।
ਲਗਾ ਏਹ ਵੰਗਾਰ ਨੇ. ਦੈ ਦੈ ਲਲਕਾਰੇ।
ਸਾਧੋ ਤਕੜੇ ਹੋ ਰਹੋ. ਨ ਬਣੇ ਨਿਕਾਰੇ।
ਮਾਰੋ ਸਿਖਾਂ ਰੋਲਕੇ., ਦਿਨ ਰਾਤ ਪੁਕਾਰੇ।
ਛਡੇ ਨਾਹੀ ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰੇ ॥ ੧੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂਦੇ ਰਲਗਿਆ; ਬੇਦੀ ਕਰਤਾਰੂ।
ਦੁਸ਼ਟ ਚੱਕੜੀ ਹੋਗਈ, ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਮਾਰੂ।
ਬਦਲੇ ਏਸ ਮਕਾਬਲੇ, ਹੋ ਕੈ ਹਥਿਆਰ।
ਮਿਲਦੇ ਵਡੇ ਅਫਸਰਾਂ ਜੇਹੜੇ ਸਰਕਾਰੂ।
ਥਾਪੀ ਦਿਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ, ਲਿਖ ਚਿਠੀ ਭਾਰੂ।
ਜਿਸ ਨੂੰ ਏਹ ਛਪਾਇਕੈ, ਵੰਡ ਬੇ ਸੁਮਾਰੂ।

ਸਭਨਾਂ ਸਾਂਧ ਪੁਜਾਰੀਆਂ, ਪੁਜੀ ਇਕ ਸਾਰੁ।
ਛੁਟੇ ਕਈ ਵਿਚ ਆਦਮੀ, ਧਰ ਭੇਸ ਸ਼ਿਕਾਰੁ।
ਗਿਰਦੇ ਗੁਰੁ ਦੁਵਾਲ ਦੇ, ਦੀਵਾਰ ਉਸਾਰੁ।
ਵਿਚ ਮੋਰਚੇ ਰਖਦੇ, ਕਿਲਿਆਂ ਪਰਕਾਰੁ।
ਥਿਤ ਲੋਹੇ ਦੇ ਲੋਰੀ ਅਪਾਰੁ ॥ ੧੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਰਨ ਬੰਦੂਕਾਂ ਕਠੀਆਂ, ਗੋਲੀ ਬਨਵਾਈ।
ਕਾਰਤੂਸ ਭਰ ਪੇਟੀਆਂ, ਰਾਖੀ ਮੰਗਵਾਈ।
ਛਵੀ ਰੰਙਾਂਸੇ ਕਈਹੀ, ਚੰਗੇ ਚਮਕਾਈ।
ਜਮਾਂ ਕਰਾਕੇ ਰਖਿਆਂ, ਪਰਬੰਧ ਸਬਾਈ।
ਸਾਰੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ, ਏਹ ਖਬਰ ਧੁਮਾਈ।
ਨਨਕਾਣੇ ਵਿਚ ਹੋ ਵਸੀ,ਇਕ ਬੜੀ ਲੜਾਈ।
ਸਿਖਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸੁਨਲਈ, ਸਭ ਏਹ ਖੁਟਾਈ।
ਵਡਾ ਭਾਰਾ ਇਸਤ੍ਰਿਹਾਰ.ਦਿਕ ਦੇਣ ਕਢਾਈ।
ਗੋਰਮਿੰਟ ਨੂੰ ਦਸਿਆ, ਸਭ ਕੁਝ ਸਮਝਾਈ।
ਜੋ ਮਹੰਤ ਸੀ ਕਰ ਰਿਹਾ, ਡਾਕੂ ਬੁਲਵਾਈ।
ਗੋਰਮਿੰਟ ਕਰ ਲੈ ਤਕੜਾਈ॥੧੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਿਖਾਂ ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਨੂੰ. ਸਭ ਗਲ ਜਤਾਈ।
ਪੰਥ ਮਘਰੋਂ ਪੰਜਵੀਂ, ਨਨਕਾਣੇ ਜਾਈ।

ਕਰਨੀ ਸੋਧ ਮਹੰਤ ਜੀ, ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਏ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਓਸ ਨੂੰ, ਰੋਕੇ ਧਮਕਾਏ।
ਖੂਨ ਖਰਾਬਾ ਕਰਨ ਨੂੰ, ਜੋ ਦਿਹਾ ਤਕਾਏ।
ਕਰੀ ਖਰਾਬੀ ਓਸਨੇ, ਜੋ ਦਬ ਉਠਾਏ।
ਜ਼ੁਮੇ ਏਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ, ਸਭ ਹੀ ਆਜਾਏ।
ਫਰਜ਼ ਆਪਨਾ ਜਾਨਕੇ, ਹੈ ਖਬਰ ਪੁਚਾਏ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਸੁਨੈਨਾ, ਜਿਨਚੁਪ ਵਟਾਏ।
ਬੈਠੀ ਲਾਂਬੇ ਵੇਖਦੀ; ਜੋ ਕਰੇ ਬੁਰਾਏ।
ਖੋਟੀ ਨੀਤ ਚਿਤ ਵਿਚ ਆਏ।

ਪਉੜੀ

ਦੁਸਟ ਚੌਕੜੀ ਰਲੀ ਏਹ, ਭਾਰੀ ਬਲਿਵਾਨੇ।
ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਆਦਮੀ, ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਜਾਨੇ।
ਢੰਗ ਰਚਾਯਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ, ਇਕ ਹੋਰ ਸੁਆਨੇ।
ਕਾਨਫੰਸ ਇਕ ਰਚਲਈ, ਕਰ ਰਈ ਬਹਾਨੇ।
ਬੇਦੀ ਸਿੰਘ ਕਰਤਾਰ ਦੇ, ਸਭ ਸਾਕ ਪਛਾਨੇ।
ਵੀਹ ਫਰਵਰੀ ਵਾਸਤੇ, ਘੱਲੇ ਪਰਵਾਨੇ।
ਬਾਵੈਸਾਧੂ ਸਦਨੇ, ਆਸੇ ਪਰਗਟਾਨੇ।
ਓਧਰ ਖੁਫੀਆ ਆਦਮੀ,ਵਿਚ ਬਾਰ ਪਨਾਨੇ।
ਰੁਪ ਆਕਾਲੀ ਧਾਰ ਕੈ, ਜਾ ਰਲੇ ਸ਼ਿਤਾਨੇ।
ਚੁਕਣ ਹੇਤ ਅਕਾਲੀਆ,ਏਹ ਚਤਰ ਸਿਆਨੇ।

ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਦੇ, ਵਖਿਆਨੇ ॥ ੧੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਾਨਫ੍ਰੰਸ ਲਾਹੌਰ ਜੋ, ਹੋ ਸਾਧਾਂ ਵਾਲ਼ੀ।
ਜਾਇ ਨਰੈਣ ਓਸਤੋ, ਇਹ ਪਕ ਖਿਆਲੀ।
ਓਸ ਦਿਹਾੜੇ ਸਾਂਭੀਏ, ਨਨਕਾਣਾਂ ਖਾਲੀ।
ਭੋਲੇ ਕਰਨ ਤਿਆਰੀਆਂ,ਸੁਨ ਸੁਨ ਆਕਾਲੀ
ਗਲ ਨ ਲਭੀ ਕਿਸੇ ਨੇ, ਜੋ ਅੰਦਰ ਵਾਲੀ।
ਵਿਚ ਲਹੌਰੇ ਸੁਣੀ ਦੀ, ਸਭ ਏਹ ਕੁਚਾਲੀ।
ਸਿਖਾਂ ਮਾਰਨ ਵਾਸਤੇ, ਏਹ ਤਾਣੀ ਜਾਲ਼ੀ।
ਮੁਖੀ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਰਿਆਂ, ਕਰ ਬੜੀ ਓਤਾਲ਼ੀ।
ਤੁਰਤ ਦੁੜਾਏ ਆਦਮੀ, ਕਰਨੀ ਰਖਵਾਲ਼ੀ।
ਰੋਕੋ ਜਾਕੇ ਖਾਲਸਾ, ਏਹ ਕੰਮ ਮੁਹਾਲ਼ੀ।
ਸਿਖਖਾਂ ਜੁਗਤੀ ਏਹ ਨਿਕਾਲ਼ੀ ॥ ੧੬ ॥

ਧਉੜੀ

ਦੋਰ ਇਕ ਗਲ ਸੁਣੀ ਦੀ,ਹੈ ਪਰਗਟ ਸਾਰੇ
ਦੁਸ਼ਟ ਚੌਕੜੀ ਨੀਚਤਾ, ਇਕ ਏਹ ਚਿਤਾਰੇ
ਇਸ ਵੇਲੇ ਵਿਚ ਦੇਸਦੇ, ਜੋ ਲੀਡਰ ਭਾਰੇ
ਲਾਜ ਪਤਿ ਨੂੰ ਆਖਕੇ, ਇਕ ਦਿਤੀ ਤਾਰੇ
ਗਾਂਧੀ ਸੱਦਣ ਵਾਸਤੇ, ਕਰ ਖੋਟ ਕਰਾਰੇ
ਨਾਲ ਓਸਦੇ ਹੋਨਦੇ, ਕਈ ਦੇਸ ਪਿਆਰੇ

ਇਕੋ ਥਾਂ ਬਿਠਾਲਕੈ, ਦਿਉ ਪਾਰ ਉਤਾਰੇ ।
ਪਰ ਸੋ ਪੁਜ ਨ ਸਕਦੇ, ਸਨ ਏਸ ਦਿਹਾਰੇ ॥
ਐਡਾ ਪਾਪ ਚਿਤਾਰ ਦੇ, ਪਾਪਾਂ ਹਤਿਆਰੇ ।
ਦੇਸ ਦੋਹੀਂ ਕ੍ਰਿਤਘਨ, ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ।
ਸਾਧ ਵੈਦੀਆਂ ਦੇ ਏਹ ਕਾਰੇ ॥ ੧੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਲਛਮਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ ਜੋ,ਸੰਗ ਜਥਾ ਲਗਾਨਾ
ਸੰਕਰ ਵਲ ਸ੍ਰੀਂਹ ਦੇ,ਸੋ ਇਸ ਨੇ ਜਾਨਾਂ ।
ਹੈ ਸੀ ਉਥੇ ਸੁਣੀ ਦਾ,ਇਕ ਹੋਇ ਦਿਵਾਨਾਂ ।
ਸੇਵਾ ਬਦਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ, ਸੀ ਉਦਮ ਠਾਨਾ ।
ਲੰਘੇ ਜਾਂਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ, ਆਵੈ ਨਨਕਾਨਾਂ ।
ਦੂਰੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੁਸ਼ਟ ਦਾ, ਸਭ ਭੇਤ ਬਤਾਨਾਂ ।
ਅਜ ਨ ਉਥੇ ਜਾਵਣਾਂ, ਹੋਸੀ ਨੁਕਸਾਨਾ ।
ਦੁਸ਼ਟ ਖਲੋਤਾ ਬੁਰੀ ਤੇ, ਕਰਸੀ ਅਮਸਾਨਾ ।
ਸੁਨ ਕੇਸਿੰਘਨਕੰਬਿਆ,ਗੁਰ ਸਿਦਕ ਮਹਾਨਾਂ ।
ਅਜ ਖਾਲਸੇ ਜਾਇਕੈ, ਹੈ ਦਰਸਨ ਪਾਨਾ ।
ਤਕੇ ਦੀਪ ਕੀ ਹਟ ਪਰਵਾਨਾ ॥ ੧੮ ॥

ਪਉੜੀ

ਓਸੇ ਵੇਲੇ ਸਿੰਘ ਨੇ, ਦਿਕ ਲੀਕ ਖਿਚਾਈ ।
ਜਥੇਸਾਰੇ ਨੂੰ ਆਖਦਾ, ਧੁਨ ਉਚ ਕਰਾਈ ।

ਅਜ ਸ਼ਹੀਦੀ ਵੰਡਣੀ, ਸਭਿ ਗੁਰ ਨੇ ਭਾਈ।
ਜਹਿੜਾ ਲੈਣੀ ਲੋੜਦਾ, ਸੋ ਸੀਸ ਟਪਾਈ।
ਆਵੈ ਵਲ ਆਸਾਰੜੇ, ਸਭ ਡਰ ਬਿਸਰਾਈ।
ਨਾਲੇ ਰਖੇ ਹੌਸਲਾ, ਨਹਿ ਹਥ ਉਠਾਈ।
ਨਾ ਮਿਲਵਰਤਨਲਹਿਰਨੂੰ,ਨਹਿਦਾਰਾ ਲਗਾਨੀ
ਵਾਂਗ ਸਹਾਰਾਂ ਪ੍ਰਿਥਵੀ, ਰਾਖੇ ਹਰਖਾਈ।
ਜਿਸ ਨੇ ਚਿਤ ਡੋਲਾਵਣਾਂ, ਸੋ ਪਰੈ ਹਟਾਈ।
ਲੀਕ ਏਹ ਹੈ ਧਰਮ ਦੀ, ਜੋ ਪਾਲ ਵਖਾਈ।
ਗੁਰ ਹਜੂਰ ਜਾ ਆਦਰ ਪਾਈ ॥ ੧੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਜਥੇਦਾਰ ਦੇ ਵਾਕ ਨੂੰ, ਸੁਨ ਸਭ ਹਰਖਾਏ।
ਸਿੰਘ ਨ ਗੀਚੀ ਅਖੀਏ, ਕਿਉ ਸੂਰ ਸਦਾਏ।
ਨਾਮ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸੁਣ ਦਿਆਂ, ਜੋ ਪਰੈ ਹਟਾਏ।
ਨਾਦ ਸੁਨੇ ਮ੍ਰਿਗਾਨ ਹਟੇ, ਜਾ ਆਪ ਬੰਧਾਏ।
ਸਤੀ ਚਿਖਾਂ ਤੇ ਚੜ੍ਹਦਿਆਂ,ਕਿਉਂ ਚਿਤ ਡੁਲਾਏ।
ਦੀਪਕ ਦੇਖ ਪਤੰਗ ਜਿਉਂ, ਮਰਕੇ ਗਤ ਪਾਏ।
ਦਿਤਾ ਅੰਮਰਤ ਗੁਰੂ ਨੇ, ਡਰ ਮੌਤ ਚੁਕਾਏ।
ਜਥਾ ਸਾਰਾ ਹੀ ਲੀਕ ਤੋਂ,ਹੋ ਪਾਰ ਥਿਰਾਏ।
ਦੋ ਤਿੰਨ ਛੋਟੇ ਬਾਲਕੰ, ਸੋ ਭੀ ਸੰਗ ਆਏ।
ਇਕ ਛੋਟੀ ਸੀ ਕੰਨਿਆ, ਰਲ ਉਹ ਭੀ ਜਾਏ।

ਸਿਰ ਕੋਣ ਜੋ ਮੂੰਹ ਫਿਰਾਏ ॥ ੨੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਪੂਜੇ ਗੁਰ ਦੇ ਤਾਲ ਤੇ, ਅਸਨਾਨ ਕਰਾਂਦੇ ।
ਨਿਤ ਨੇਮ ਕਰ ਆਪਣਾ, ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਂਦੇ ।
ਲਾੜਾ ਲਛਮਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਰਲ ਸਭੈ ਸਜਾਂਦੇ ।
ਸਿਹਰਾ ਸਿਰ ਤੇ ਸਿਦਕ ਦਾ ਧਰ, ਪ੍ਰੇਮ ਬਨ੍ਹਾਂਦੇ ।
ਕਮਰ ਪਟੇ ਇਕ ਸਬਰ ਦੇ ਲਕ ਨਾਲ ਸੁਹਾਂਦੇ।
ਨਾਮਿਲਵਰਤਨ ਤੇਗ਼ ਨੂੰ ਜੋਧੇ ਚਮਕ੍ਹਾਂਦੇ ।
ਘੋੜੇ ਖਾਸ ਵੈਰਾਗ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਚੜ੍ਹਾਂਦੇ ।
ਜੈਵ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਤੁਰ ਪਈ ਜੈਕਾਰੇ ਲਾਂਦੇ ।
ਡੋਲੀ ਮੁਕਤ ਲਿਆਵਣੀ ਸਿੰਘ ਉਠ ਸਿਧਾਂਦੇ।
ਖੜੇ ਹੋਏ ਅਰਦਾਸ ਸੁਧਾਂਦੇ ॥ ੨੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਤੁਰਨੇ ਵੇਲੇ ਖਾਲਸੇ ਜੈਕਾਰੇ ਗੱਜੇ ।
ਢੋਲਕ ਛੈਂਣੇ ਖੜਕਦੇ ਏਹ ਵਾਜੇ ਵੱਜੇ ।
ਗੀਤ ਗਵੀਏ ਗਾਵੰਦੇ ਜੋ ਲੋਕ ਵਰੱਜੇ ।
ਸਗਨ ਹੋਵੰਦੇ ਸੋਹਣੇ, ਖੱਬੇ ਤੇ ਸੱਜੇ ।
ਕਾਇਰਤਾ ਨਸ ਜਾਂਦੀਆਂ ਛਾਹ ਸਿੰਘਾਂ ਤੱਜੇ ।
ਪੂਜੇ ਗੁਰ ਅਸ੍ਥਾਨ ਤੇ, ਪਾ ਦਰਸਨ ਰੱਜੇ ।
ਦੁਸ਼ਟ ਨਰੈਣੂ ਉਠਿਆ ਮਿਲਣੀ ਦੇ ਪੱਜੇ ।

ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਲਿਆਵੰਦਾ ਹੈ ਕਹਿੰਦਾ ਲੱਜੇ ।
ਅਗੋਂ ਪਿਛੋਂ ਓਸ ਦੇ ਆ ਸਾਥੀ ਭੱਜੇ ।
ਏਂਦ ਬਹੇ ਸਭ ਹੋ ਗਏ ਚਕ ਜੰਦੇ ਵੱਜੇ ।
ਸਿੰਘ ਨ ਸੱਮਝੇ ਚਾਲਾਂ ਅੱਜੇ ॥ ੨੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਨ ਉਸ ਨੇ ਸਭ ਕੰਮ ਕਰਾਏ ।
ਲੰਡੇ ਲੁਚੇ ਆਦਮੀ ਬਦਮਾਸ਼ ਬੁਲਾਏ ।
ਲਕੜੀਆਂ ਤੇ ਤੇਲ ਦੇ ਪੀਪੇ ਮੰਗਵਾਏ ।
ਇੱਟਾਂ ਵੱਟੇ ਕੋਠਿਆਂ ਉਤੇ ਰਖਵਾਏ ।
ਨਿਕਲਦੇ ਗੁਰੁ ਥਾਨ ਤੋਂ ਹਥਿਆਰ ਵੰਡਾਏ ।
ਮਾਰੋ ਸਿਖਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨਹੀਂ ਇਕ ਬਚਾਏ ।
ਤਾੜ ਤਾੜ ਗੋਲੀ ਛੁਟਦੀ ਤਾਣਾ ਤਿੜਕਾਏ ।
ਪਥਰ ਕਈ ਚਲਾਵੰਦੇ ਜਦ ਹੁਕਮ ਚੜਾਏ ।
ਜਿਥੇ ਵਾਰ ਸੀ ਚਲਦਾ ਸਭ ਮਾਰ ਗਿਰਾਏ ।
ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰੁ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਤਾਬੇ ਬਠਲਾਏ ।
ਬੂਹੇ ਇਸ ਕਰ ਬੰਦ ਕਰਾਏ ॥ ੨੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਹੋਏ ਬੇ ਅਦਬੀ ਗੁਰੂ ਨਾ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਆਸੇ ।
ਬਾਹਰ ਚੁਖੰਡੀ ਵਿਚ ਜਾਂ ਸਿੰਘ ਮੋਏ ਘਾਸੇ ।
ਕੋਠੇ ਉਤੋਂ ਉਤਰੇ ਸਭ ਹੀ ਬਦਮਾਸੇ ।

ਲਭ ਲਭ ਸਿੰਘਾਂ ਮਾਰਦੇ ਇਹ ਖ਼ੂਨ ਪਿਆਸੇ ।
ਨੱਗਰ ਸਾਰਾ ਵੇਖਦਾ ਸੋ ਅਜ਼ਬ ਤਮਾਸੇ ।
ਕਈ ਮਾਰੇ ਕੋ ਸਹਿਕਦੇ ਕੁਝ ਬਾਕੀ ਸਾਸੇ ।
ਟਾਲ ਲਾਇਕੇ ਲਕੜਾ ਲਾਂਭੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ।
ਧੂਹ ੨ ਉਤੇ ਸੁਟਦੇ ਨਹਿੰ ਖਾਇ ਤਰਾਸੇ ।
ਹਥ ਨ ਕੋਈ ਚੁਕਦਾ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਵਾਸੇ ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਮੁੰਹ ਤੋਂ ਇਕ ਵਾਕ ਪ੍ਰਕਾਸੇ ।
ਧੰਨ ਸਿਖ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇ ਦਾਸੇ ॥ ੨੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਬਾਹਰੋਂ ਸਿਖਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਵਲ ਮੰਦਰ ਆਏ ।
ਬੂਹੇ ਮੰਦਰ ਬੰਦ ਸੀ ਕੀ ਚਹੇ ਖੁਲਾਏ ।
ਸਦ ਤਰਖਾਣ ਸੁ ਬੂਹੇ ਨੂੰ ਮੋਰੀ ਕਢਵਾਏ ।
ਲਗੇ ਮਾਰਨ ਗੋਲੀਆਂ ਨਹਿ ਢਿਲ ਲਗਾਏ ।
ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਸੀ ਤਾਬੇ ਬਠਲਾਏ ।
ਤਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਓਸ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਬਰਸਾਏ ।
ਗੁਰ ਬਚਾਵਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਿਜ ਅੰਗ ਛਦਾਏ ।
ਨਰ ਗੰਢ ਨੂੰ ਵਜ ਕੇ ਗੋਲੀ ਨਿਕਸਾਏ ।
ਜਾਕੇ ਵਜੇ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੁਸੇ ਵਿਚਕਾਏ ।
ਸਤ ਗੋਲੀਆਂ ਵਜੀਆਂ ਗੁਰ ਸਿਖ ਛਟਾਏ ।
ਸਿਖਾਂ ਹਿਤ 'ਗੁਰ' ਆਪ ਕਟਾਏ ॥ ੨੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਓੜਕ ਬੂਹੇ ਭੰਨ ਕੇ ਸਭ ਅੰਦਰ ਵੜਦੇ ।
ਸਿਖ ਗੁਰੂ ਦੇ ਦੇਵਤੇ ਇਹ ਰਾਖਸ਼ ਚੜਦੇ।
ਵਾਰੋ ਵਾਰੀ ਸਾਰਿਆਂ ਕਰ ਇਕ ਇਕ ਛੜਦੇ।
ਧੂਹ ੨ ਉਤੇ ਲਕੜਾਂ ਸਭ ਲੋਥਾਂ ਖੜਦੇ।
ਤੇਲ ਮਿਟੀ ਦਾ ਪਾਇਕੈ ਫਿਰ ਅੱਗਾਂ ਸੜਦੇ।
ਸਤਿਨਾਮ ਮੁਖ ਬੋਲ ਕੈ ਸਿਖ ਸਿਦਕੀ ਸੜਦੇ।
ਜਥੇਦਾਰ ਨੂੰ ਪਕੜ ਕੈ ਪਾ ਰੱਸਾ ਕੜਦੇ ।
ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਰ ਤਿਸ ਵਢ ਕੇ ਸੰਗ ਜੰਞੇ ਨੜਦੇ।
ਹੇਠਾਂ ਅੱਗ ਜਲਾਂਵਦੇ ਮਚ ਭਾਂਬੜ ਹੱੜਦੇ ।
ਸਿੰਘ ਢਾਂਗਾ ਮਨ ਸੂਰ ਦੇ ਜਾ ਸੂਲੀ ਅੱੜਦੇ ।
ਅੰਤ ਤੀਕ ਮੁਖ ਬਾਣੀ ਪੜਦੇ ॥ ੨੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਢਾਚਾ ਇਕ ਮਹੰਤ ਦਾ ਪਰਤੱਖ ਚੰਡਾਲਾ ।
ਜਥੇਦਾਰ ਦੇ ਲਹੂ ਦਾ ਭਰ ਲਏ ਪਿਆਲਾ
ਪੀਕੇ ਨਾਲ ਪਰੇਮ ਦੇ ਕਹਿ ਬਚਨ ਸੁਖਾਲਾ।
ਅਜ ਵੈਰੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਚਿਤ ਗਬਰ ਨਿਕਾਲਾ।
ਆਖਾ ਗੱਦੀ ਲੈਣ ਸੀ ਬਹੁ ਹੋਏ ਉਤਾਲਾ ।
ਸਿਰ ਢੜ ਲਿਆ ਮਹੰਤ ਨੇ ਕੀ ਕਰੇ ਕੁਚਾਲਾ।
ਘੋੜੇ ਉਤੇ ਚੜ੍ਹ ਪਿਆ ਵਿਚ ਨਗਰ ਵਖਾਲਾ।

ਉਤੇ ਮੁੰਹ ਦੇ ਥੁਕਦਾ ਹੰਕਾਰੀ ਭਾਲਾ ।
ਨਾਲੇ ਧਫੇ ਮਾਰਦਾ ਮਾਯਾ ਮਤਵਾਲਾ ।
ਮੋਯਾ ਮਾਰ ਸਦਾਵੰਦਾ ਜੋਧਾ ਬਲਿਵਾਲਾ ।
ਮਰਨ ਅਪਨਾ ਨਹੀ ਬਿਖਾਲਾ ॥ ੨੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਫੜ ਕੇ ਟੋਕੇ ਕਈਆਂ ਦਾ ਕੀਮਾ ਕਰਵਾਯਾ ।
ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਫੜ ਜੀਉਂਦੇ ਵਿਚ ਅੱਗ ਸੁਟਾਯਾ।
ਕੇਡਾ ਭਾਰਾ ਦੁਸ਼ਟ ਨੇ ਏਹ ਕੈਹਰ ਕਮਾਯਾ ।
ਕਈ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਪਕੜ ਕੇ ਮੁੰਹ ਸਿਰ ਮੁੰਡਵਾਯਾ।
ਆਖਾਂ ਮਰ ਗਏ ਸਾਧ ਨੇ ਏਹ ਚਿਤ ਵਸਾਯਾ।
ਵਡਾ ਅੰਗੀਠਾ ਭੁਖ ਰਿਹਾ ਜਿਓਂ ਜਗ ਰਚਾਯਾ।
ਸਾਫ ਕਰਨ ਗੁਰਧਾਮ ਨੂੰ ਏਹ ਹੋਮ ਸਜਾਯਾ।
ਬਲੀ ਦਾਨ ਹੋ ਖਾਲਸੇ ਸਭ ਕੰਮ ਨਿਭਾਯਾ ।
ਨਾਲ ਲਹੂ ਦੇ ਧੋਇ ਕੈ ਗੁਰ ਧਾਮ ਬਚਾਯਾ ।
ਸਾਕਾ ਪਰਗਟ ਹੋ ਗਿਆ ਨਹੀ ਸ਼ਕ ਰਹਾਯਾ ।
ਚਿਤ ਗੁਰੂ ਦੇ ਏਵੇਂ ਭਾਯਾ ॥ ੨੮ ॥

ਪਉੜੀ

ਲੜਕੀ ਛੋਟੀ ਇਕ ਸੀ ਜੋ ਵੇਖ ਡਰਾਈ ।
ਵਿਚ ਅਲਮਾਰੀ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸੋ ਰਹੀ ਛਪਾਈ ।
ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਸੋ ਭੀ ਕਢ ਕੇ ਤਦ ਮਾਰ ਮੁਕਾਈ।

ਦੋ ਤਿੰਨ ਬਚੇ ਨਾਲ ਸੀ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਭਾਈ।
ਚੁਕ ੨ ਸੁ ਜੀਵੰਦੇ, ਵਿਚ ਅਗ ਸੁਟਾਈ ।
ਖੂਨ ਪਾਖੀਆਂ ਸੀਸ ਤੇ, ਸੀ ਰਿਹਾ ਚੜ੍ਹਾਈ।
ਅਗੇ ਪਿਛੇ ਕਿਸੈ ਨ ਇਹ ਕਿਰਤ ਕਮਾਈ।
ਜੈਸੀ ਦੁਸ਼ਟ ਮਹੰਤ ਨੇ ਕਰਤੂਤ ਵਖਾਈ।
ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਕੰਬਦੀ ਏਹ ਰਾਲ ਸੁਨਾਈ।
ਪਤਾ ਨਹੀ ਇਸ ਦੁਸ਼ਟ ਨੇ ਕੀ ਚਿਤ ਵਸਾਈ।
ਲਾਨਤ ਸਾਰੇ ਜਗ ਨੇ ਪਾਈ ॥ ੨੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਭਰਿ ਦਲੀਪ ਗੁਰ ਸੇਵਕੋ, ਸਰਦਾਰ ਸਦਾਏ ।
ਸਾਹੋਵਾਲੇ ਵਸਦਾ ਗੁਰ ਪ੍ਰੇਮ ਰਖਾਏ ।
ਪੁਜਾ ਵਿਚ ਲਾਹੋਰ ਸੀ ਸਭ ਗਲ ਸੁਨਾਏ ।
ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾ ਏਸ ਨੂੰ ਏਹ ਪਤੇ ਲਗਾਏ ।
ਰੋਕਨ ਬਦਲੇ ਖਾਲਸੇ ਮੁੜ ਬਾਰ ਸਿਧਾਏ ।
ਰਾਤ ਬਰਾਤੇ ਫਿਰਦਿਆਂ ਦੇ ਰੋਜ ਬਤਾਏ ।
ਵੀਹ ਤਰੀਕ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਏਹ ਭੇਤ ਸੁ ਪਾਏ ।
ਲਛਮਨ ਸਿੰਘ ਹੈ ਪਜਿਆ ਨਨਕਾਣੇ ਜਾਏ ।
ਝਟ ਪਟ ਸਰਦਾਰ ਵੀ ਜਾ ਕਦਮ ਉਠਾਏ ।
ਉਤਮ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਦੇ ਜਾ ਪਾਸ ਬਠਾਏ ।
ਭਾਣੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਵਰਤਾਏ ॥ ੩੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਹਿ ਤਦੋਂ ਏਹ ਦੁਸ਼ਟ ਸੀ ਰਿਹਾ ਵਰਤਾਈ।
ਠਾਹ ੨ ਗੋਲੀ ਛੁਟਦੀ ਛਵੀਆਂ ਖੜਕਾਈ।
ਦੋਵੇਂ ਸੋਚਾਂ ਸੋਚਦੇ ਕੀ ਕਰੀਏ ਭਾਈ।
ਕੌਣ ਰੁਕਾਵੇ ਜਾਇਕੇ ਉਸ ਦੁਸ਼ਟ ਕਸਾਈ।
ਜੋ ਜਾਵੇ ਗਾ ਬਚੇ ਨ ਏਹ ਪਕ ਦਿਸਾਈ।
ਹਰ ਦਲੀਪ ਨ ਰੁਕੇ ਗਾ ਆਖੇ ਸਮਝਾਈ।
ਜਾਂ ਰੋਕਾਂ ਜਾਂ ਮਰਾਂਗਾ, ਸ਼ਹੀਦੀ ਪਾਈ।
ਛੇਤੀ ਉਠ ਕੇ ਤੁਰ ਪਿਆ ਜਿਸ ਮੌਤ ਬੁਲਾਈ।
ਮੈਂ ਜਾਂ ਰੋਕਾਂ ਓਸ ਨੂੰ ਹਿਮਤ ਦਿਖਲਾਈ।
ਅੱਗੇ ਜਾ ਗੁਰਧਾਮ ਦੇ ਏਹ ਗਿਰਾ ਅਲਾਈ।
ਦੁਸਟ ਨਰੈਣੂ ਵਲ ਤਕਾਈ ॥ ੩੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਦੁਸਟ ਨਰੈਣੂ ਪਾਪੀਆ ਕੀ ਚਿਤ ਸਮਾਈਆਂ।
ਫੜ ੨ ਲੋਥਾਂ ਮੁਰਦਿਆਂ ਇਸ ਰੀਤ ਜਲਾਈਆਂ।
ਕਰ ਕਰ ਕੀਮਾ ਟੁਕੀਆਂ ਵਿਚ ਧੂਰ ਰੁਲਾਈਆਂ
ਮੋਇਆਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਮਾਰਨਾ ਹੈ ਕੰਮ ਸੁਦਾਈਆਂ।
ਐਡੀ ਪੰਡਾ ਪਾਪ ਦੀ ਕਿਉਂ ਸੀਸ ਉਠਾਂਈਆਂ।
ਜਦ ਏਹ ਗਲਾਂ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਸਨ ਦੁਸ਼ਟ ਸੁਨਾਈਆਂ
ਉਤੇ ਉਸਦੇ ਅਖੀਆਂ ਕੱਢ ਲਾਲ ਵਖਾਈਆਂ।

ਮੈਨੂ ਕੀ ਸਮਝਾਵੰਦਾ ਹੈ ਪਿਆ ਅਜਾਈਆਂ ।
ਸਿਖ ਨ ਕੋਈ ਛਡਣਾ ਮੇਰੇ ਮਨ ਆਈਆਂ ।
ਤੂੰ ਭੀ ਤਕੜਾ ਹੋ ਰਹੋ ਮੌਤਾਂ ਨੀ ਛਾਈਆਂ ।
ਆਖ ਰੋਲੀਆਂ ਤੁਰਤ ਚਲਾਈਆਂ ॥ ੩੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਝੱਟ ਆਨ ਕੇ ਲਗਾਈ ਸੀਨੇ ਵਿਚ ਰੋਲੀ ।
ਸਤਿਨਾਮ ਸਿਖ ਬੋਲਦਾ ਨਹੀ ਬ੍ਰਿਤਿ ਡੋਲੀ ।
ਸੀ ਘੁਮਜਾਂ ਭੁਖ ਰਹੀ ਆਵੀ ਇਕ ਕੋਲੀ ।
ਵਿਚ ਉਸਦੇ ਸੁਟਦੇ ਸਿਖ ਦੇਹ ਅਮੋਲੀ ।
ਵਾਹਿਗੁਰ ਛਿਰ ਬੋਲਿਆ ਹੋ ਸਦਕੇ ਘੋਲੀ ।
ਜੇਬ ਵਿਚ ਕੁਝ ਨੋਟ ਸੀ ਕਢ ਸੁਟੇ ਬੋਲੀ ।
ਲੈ ਲੋ ਖੁਸ਼ੀ ਵਰਤਜੋ ਵੰਡੋ ਹਮ ਜੋਲੀ ।
ਜਦੋਂ ਤੀਕ ਰਹੀ ਜਾਨ ਸੀ ਨਾਹ ਬਿਪਤਾ ਫੋਲੀ ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਤਿਨਾਮ ਦੀ ਇਕ ਪੂੰਜੀ ਤੋਲੀ ।
ਸੁਟੇ ਇਕ ਦੋ ਹੋਰ ਭੀ ਇਸ ਰਾਖਸ ਟੋਲੀ ।
ਸਿਖ ਛਡਾਵੈ ਮੌਤ ਨ ਲੋਲੀ ॥ ੩੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਉਤਮ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਨੇ ਤਾਰਾਂ ਖੜਕਾਈਆਂ ।
ਜਿੱਥੇ ਸਭਾ ਸੁਸੈਟੀਆਂ ਸਭ ਥਾਉ ਪੁਜਾਈਆਂ ।
ਰਕਮ ਬੁਹਤੀ ਏਸ ਨੇ ਸਨ ਖਰਚ ਕਰਾਈਆਂ ।

ਦੁਸ਼ਟ ਨਰੈਂਣੂ ਸਾਥੀਆਂ ਏਹ ਆਖ ਸੁਨਾਈਆਂ ।
ਮਾਰੇ ਉਤਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜੋ ਕਰੈ ਕਮਾਈਆਂ ।
ਫਿਰ ਕਾਰਖਾਨਾ ਸਾੜ ਕੇ ਆ ਦਏ ਵਧਾਈਆਂ।
ਦਸੜਾ ਲਖ ਇਨਾਮ ਦਾ ਦੇਵਾਂ ਸਮਝਾਈਆਂ ।
ਆਏ ਏਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨੇ ਗੁਛ ਹੋਰ ਬਨਾਈਆਂ ।
ਰੇਲ ਇਕ ਤਦ ਆ ਗਈ ਲਖ ਫੌਜਾਂ ਆਈਆਂ ।
ਪੂਰੀ ਗਾਲ ਨ ਕਰ ਸਕੈ ਰਹਿ ਗਈ ਕਸਾਈਆਂ।
ਜਾਨਾ ਗੁਰ ਨੇ ਆਪ ਬਚਾਈਆਂ ॥ ੩੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਲੋਥਾ ਹੈਸਨ ਸਾੜਦੇ ਦੋ ਪਲਸੀ ਆਏ ।
ਆਕੇ ਏਸ ਅਨੀਤ ਤੋਂ ਨਹੀ ਹਟਕਾਏ ।
ਦੇਂਦੇ ਸਰੋਂ ਦਲੇਛੀਆਂ ਉਨਾਂ ਸਮਝਾਏ ।
ਤਕੜੇ ਹੋਵੋ ਆਵੰਦੇ ਬਹੁ ਸਿਖ ਚੜਾਏ ।
ਪਤਾ ਨਹੀ ਵਿਚ ਏਸ ਦੇ ਕੀ ਓਹ ਤਕਾਏ ।
ਛਿਪਟੀ ਖਾਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜੋਕਿ ਉਸਦਾਏ ।
ਸ਼ੇਖੂਪੁਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲੇ ਦਾ ਸੁਨ ਕੇ ਉਠ ਧਾਏ।
ਯਾਰਾਂ ਬਜੇ ਨੂੰ ਪੁਜਦਾ ਨਨਕਾਣੇ ਜਾਏ ।
ਲੋਥਾਂ ਸੜਨੋਂ ਰੋਕਦਾ, ਪਰ ਫੜੇ ਨ ਕਾਏ ।
ਰਾਜਨੀਤ ਦ. ਚਾਲ ਦੇ, ਕੁਲ ਢੰਗ ਚਲਾਏ ।
ਭੇਤ ਨ ਵਿਚਲੇ ਕਿਸੈ ਲਭਾਏ ॥ ੩੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਵਿਚ ਲਹੌਰੇ ਤਾਰ ਨੇ, ਜਦ ਖਬਰ ਪੁਜਾਈ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਵਾਸਤੇ, ਹੈ ਮੌਜ ਬਨਾਈ।
ਲੜ ੨ ਲੋਕੀ ਮਰਨਗੇ, ਏਹ ਲਵੇ ਫਸਾਈ।
ਦਸ ਬਜੇ ਤੋਂ ਪੁਜੀਆਂ, ਖਬਰਾਂ ਸਮਦਾਈ।
ਫੁਰਤੀ ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਨੇ, ਤਦ ਬਹੁਤ ਦਿਖਾਈ।
ਪੰਜ ਬਜੇ ਨੂੰ ਓਸਨੇ, ਲੈ ਫੌਜ ਚੜ੍ਹਾਈ।
ਨਾਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਚਲਿਆ, ਜੋ ਕਿੰਗ ਸਦਾਈ।
ਚਿਠੀ ਦੇਕੇ ਥਾਪੀਆਂ, ਜਿਨ ਪਿਠ ਫੁਕਾਈ।
ਹਰਿ ਮਤਾਬ ਸਰਦਾਰ ਵੀ, ਸਿੰਘ ਚਾਰ ਮਿਲਾਈ
ਰਾਏ ਸਪੈਸ਼ਲ ਰੇਲ ਤੇ, ਆ ਜਗਾ ਤਕਾਈ।
ਜਿਥੇ ਲੋਥਾਂ ਰਹੀ ਸੜਾਈ॥ ੨੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਅਠ ਬਜੇ ਆ ਰਾਤ ਨੂੰ, ਫੌਜਾਂ ਉਤਰਾਈਆਂ।
ਦੂਰ ਦੂਰ ਗੁਰ ਥਾਨ ਤੋਂ, ਪਹਿਰੇ ਤੇ ਲਾਈਆਂ।
ਗਲਾਂ ਸਾਰੇ ਫੌਜੀਆਂ, ਏਹੋ ਸਮਝਾਈਆਂ।
ਰੋਕੋ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤਾਂ, ਜੋ ਏਧਰ ਆਈਆਂ।
ਟਿਕਟਾਂ ਸਾਰੀ ਰੇਲ ਤੇ, ਸਭ ਤੁਰਤ ਥੁਕਾਈਆਂ
ਨਨਕਾਣੇ ਦੀ ਟਿਕਟ ਨਾ, ਕੋ ਮਿਲੈ ਕਦਾਈਆਂ
ਜਿਥੇ ਜਿਥੇ ਸੰਗਤਾਂ, ਖਬਰਾਂ ਸੁਨ ਪਾਈਆਂ।

ਰਾਤੋਂ ਰਾਤੀ ਉਠਕੇ, ਸਭ ਪੈਦਲ ਧਾਈਆਂ।
ਲੰਮੇਂ ਪੈਂਡੇ ਝਾਕ ਕੇ, ਆ ਤੋੜ ਪੁਜਾਈਆਂ।
ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰੇ ਚੌਕੀਆਂ, ਸਰਕਾਰ ਬਠਾਕੀਆਂ
ਆਗੋਂ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਅਟਕਾਈਆਂ ॥ ੩੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਵੇਖੋ ਨੱਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਦੀ, ਏਹ ਕੈਸੀ ਨੀਤੀ।
ਜਦੋਂ ਨਰਲ੍ਹ ਕਰ ਰਿਹਾ, ਸਭ ਕੁਝ ਨਿਰਭੀਤੀ
ਕਰੀ ਨ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨ, ਕੋ ਪੁਛ ਪ੍ਰਤੀਤੀ।
ਦੋ ਸੌ ਸਿੰਘਾਂ ਮਾਰ ਕੇ, ਕਰ ਰਿਹਾ ਅਨੀਤੀ।
ਭੰਗ ਘੋਟ ਕੇ ਤਦੋਂ ਸੀ, ਕੀ ਏਨਾਂ ਪੀਤੀ।
ਹਨ ਕਿਉਂ ਸਿਖਾਂ ਵਾਸਤੇ, ਹੈ ਸਖਤੀ ਕੀਤੀ।
ਕਹਿੜੇ ਪਾਸੇ ਏਸਦੀ, ਹੈ ਬਧੀ ਸੀਤੀ।
ਸਿਖ ਜਾਨਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ, ਸਿਰਤੇ ਹੈ ਬੀਤੀ।
ਸੰਗਤ ਰੁਕੇ ਨ ਕਿਸ ਤੋਂ, ਆਵੈ ਕਰ ਪ੍ਰੀਤੀ।
ਹੋਰ ਕਰਨ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ, ਧਰ ਹਿਰਦੇ ਹੀਤੀ।
ਰਹਰ ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਏਹੋ ਰੀਤੀ ॥ ੩੮ ॥

ਪਉੜੀ

ਦੁਸ਼ਟ ਨਰੇਲ੍ਹ ਪਾੜ ਕੀ, ਕਰਕੇ ਏਹ ਕਾਰਾ।
ਸਰਬ ਨਸਾਏ ਆਪਨੇ, ਜ ਮਿਤਰ ਯਾਰਾ।
ਬੁਰੇ ਜੈਸੇ ਰਖ ਕੇ, ਮਲ ਬਹੋ ਚੁਬਾਰਾ।

ਕਿੰਗ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਵੰਦੇ, ਏਹ ਹੁਕਮ ਉਚਾਰਾ
ਰੋਕਨ ਮਹਿਲ ਮਹੰਤ ਦਾ, ਜਾ ਪਹਿਰੇ ਦਾਰਾ ।
ਓਸ ਵੇਲੇ ਕਰ ਲਿਆ, ਉਸਨੂੰ ਗਰਿਫਤਾਰਾ ।
ਪਕੜੇ ਕਈ ਪਠਾਨ ਵੀ, ਕਰ ਕੈਦ ਬਿਠਾਰਾ ।
ਝੱਟ ਪੱਟ ਹੀ ਜੇਹਲ ਨੂੰ, ਕੀਤੇ ਅਸਵਾਰਾ ।
ਹੁਨ ਨਨਕਾਂਣੇ ਵਿਚ ਜੋ, ਵਰਤੇ ਵਰਤਾਰਾ ।
ਦਸਾਂ ਅਗੇ ਪੰਥ ਦੇ, ਕਰ ਲਏ ਵਿਚਾਰਾ ।
ਏਹ ਪਛਾਨਣ ਅਗਲਾ ਸਾਰ ॥ ੩੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਬਜਾ ਗੁਰੂ ਸਥਾਨ ਦਾ, ਸਰਕਾਰ ਕਰਾਈ ।
ਚੌਕੀ ਪਹਿਰੇ ਆਪਣੇ, ਸੋ ਰਹੀ ਲਗਾਈ ।
ਇਸ ਵਿਚ ਹਾਨੀ ਪੰਥ ਦੀ, ਬਹੁਤੀ ਦਰਸਾਈ ।
ਸਿਖ ਸਹਾਰਨ ਕਿਸਤਰਾਂ, ਐਡੀ ਅਨਿਆਈ ।
ਛਬਲ ਸਿੰਘ ਕਰਤਾਰ ਵੀ, ਲੈ ਜਥਾ ਸਬਾਈ ।
ਅਠ ਸੌ ਸਿੰਘ ਸਜਾਵੰਦਾ, ਆ ਫਤੇ ਗਜਾਈ ।
ਫੌਜਾਂ ਭਾਵੇਂ ਰੋਕਿਆ, ਨਹੀਂ ਰੁਕੇ ਤਦਾਈ ।
ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰਾ ਮੰਗਦੇ, ਕਹਿ ਰਹੇਸੁ ਨਾਈ ।
ਕਿੰਗ ਨ ਲੋੜੇ ਛਡਣਾਂ, ਜਿਨ ਲਤ ਅੜਾਈ ।
ਕਿਆ ਨਰੈਣੂ ਦੁਸ਼ਟ ਨੇ, ਹੈ ਸਹਿਰ ਚਲਾਈ ।
ਪ੍ਰਗਟ ਰਲ ਨ ਛਿਪੇ ਛਪਾਈ ॥ ੪੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਵਬਰ ਸਿੰਘ ਕਰਤਾਰ ਜੀ, ਬੋਲੇ ਗਰਜਾਏ ।
ਕਈ ਹਜ਼ਾਰਾ ਆਨਕੇ, ਸਨ ਸਿੰਘ ਜੁੜਾਏ ।
ਕਬਜ਼ਾ ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰ ਦਾ, ਸਿਖਾਂ ਮਿਲ ਜਾਏ ।
ਕਿਥੇ ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਦੀ, ਹੈ ਨਜ਼ਰ ਲਗਾਏ ।
ਗੁਰ ਦੁਵਾਰਾ ਸਾਭਣਾਂ, ਸਿਖਾਂ ਏਲਿ ਲਾਏ ।
ਪਿਛੋਂ ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਬੀ, ਬੈਠੀ ਪਛਤਾਏ ।
ਕਾਰੀ ਹਰਿ ਕਰਤਾਰ ਦਾ, ਹੋ ਗੁਸਾ ਜਾਏ ।
ਅਕਲ ਟਿਕਾਣੇ ਆ ਗਈ ਨਹੀਂ ਉਜਲਕਰਾਏ
ਕਬਜਾ ਦੇਵਨ ਵਾਸਤੇ, ਹੁਨ ਕਿੰਗ ਅਲਾਏ ।
ਹੁਕਮ ਹੋ ਗਿਆ ਫੌਜੀਆਂ, ਗੁਰ ਦੁਵਾਰ ਛੁਡਾਏ
ਕਬਜ਼ਾ ਦਿਤੇ ਦੇਰ ਨ ਲਾਏ ॥ ੪੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਰਚੀ ਕਮੇਟੀ ਤੁਰਤ ਹੀ, ਦਲਕੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ।
ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਗੁਰਧਾਮ ਦਾ, ਸਭ ਕਰਨ ਵਿਚਾਰਾਂ
ਖੜੇ ਅਕਾਲੀ ਹੋ ਗਏ, ਤਿਨ ਸਾਂਭੀ ਕਾਰਾਂ ।
ਕਈ ਰੂੰਖੀ ਲਾਂਗਰੀ, ਕੋ ਸੇਵਾ ਦਾਰਾਂ ।
ਆਏ ਲੀਡਰ ਦੇਸ ਦੇ, ਹਿਤ ਕਰਨ ਦਿਦਾਰਾਂ ।
ਗਾਂਧੀ ਪੁਜੇ ਮਹਾਤਮਾਂ, ਲੈ ਮਿਤਰ ਯਾਰਾਂ ।
ਅਲੀ ਬਰ ਦਰ ਆਵੰਦੇ, ਸਭ ਘੱਤੀ ਲਾਰਾਂ ।

ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਜੋ, ਆਏ ਇਕ ਵਾਰਾਂ।
ਦਿਤੇ ਲੈਕਚਰ ਸਾਰਿਆਂ, ਕਰ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰਾਂ।
ਮੇਲ ਮੁਹਬਤ ਵਾਸਤੇ, ਬੱਧੇ ਇਤਬਾਰਾਂ।
ਜਾਨਣ ਹਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸਾਰਾਂ ॥ ੪੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਆਪ ਗਵਰਨਰ ਆਂਵਦਾ, ਦਿਨ ਦੂਜੇ ਭਾਈ।
ਨਾਲੇ ਮੈਂਬਰ ਕੌਂਸਲੀ, ਆ ਜਗਾ ਤੁਕਾਈ।
ਕੁੰਡ ਲਹੂ ਦੇ ਵੇਖਕੇ, ਸਭ ਰਹੇ ਕੰਬਾਈ।
ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਉਂਗਲਾਂ ਟੁਕਦ, ਹਾਹਾ ਰਹਿ ਗਾਈ।
ਵਧਿਆ ਜੋਸ਼ ਨਿਹਾਰ ਕੈ, ਮੂੰਹ ਆਪ ਸੁਨਾਈ।
ਗੌਰਮਿੰਟ ਏਹ ਤੁਸਾਂ ਦਾ, ਇਨਸਾਫ ਕਰਾਈ।
ਸਿਖਾਂ ਜਾਤਾ ਅੰਦਰੋਂ, ਏਹੋ ਰਿਹਾ ਕਢਾਈ।
ਪਰ ਸਭੈ ਮੂੰਹ ਰਖਨੀਆਂ, ਸਨ ਗਲਾਂ ਸਾਈ।
ਦਿਲ ਤੋਂ ਕਾਹਨੂੰ ਲੋੜਦੇ, ਸਿਖਾਂ ਵਡਿਆਈ।
ਬਾਹਰੋਂ ਜਰਾ ਪਲੋਸ ਕੇ, ਸਭ ਧੀਰ ਧਰਾਈ।
ਰਾਮ ਨੀਤ ਕੈਸੀ ਵਰਤਾਈ ॥ ੪੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਜਗਾ ਸੀ, ਹੰਸਾਂ ਚਿਤ ਜਾਣੀ।
ਕਾਂਗ ਬਗੁਲਿਆਂ ਮੱਲਿਆ, ਹੋ ਗਏ ਅਭਿਮਾਨੀ।
ਸਾਰ ਕੀ ਜਾਨਣ ਮੋਤੀਆਂ, ਜਿਨ ਛਿੱਲਾਂ ਖਾਨੀ।

ਕੁਤਾ ਬਹੇ ਕੀ ਤਖਤ ਤੇ, ਘਿਉ ਬਾਂਦਰ ਹਾਨੀ।
ਗਦੋਂ ਚੰਦਨ ਲੇਪ ਕੀ, ਤਿਸ ਖੇਹ ਸੁਖਾਨੀ।
ਕੁਤਾ ਰੰਗਾ ਸਨਾਨ ਤੇ, ਨਹਿ ਉਤਮ ਮਾਨੀ।
ਕਾਗ ਅਟਾਰੀ ਬੈਠਕੇ, ਕੀ ਹੰਸ ਸਮਾਨੀ।
ਜਿਉਂ ਧਰ ਕੋਨੇ ਘੋਕਦੇ, ਕਿਸ ਦਾਖ ਸਦਾਨੀ।
ਲਸੀ ਦੀਸਾਂ ਦੁਧ ਦੀ, ਕੀ ਕਰੈ ਨਿਸਾਨੀ।
ਨਹੀਂ ਮੁਲੰਮਾਂ ਪੁਨਦਾ, ਮੋਨੇ ਦੇ ਸਨੀ।
ਤਿਵੈਂ ਨਰੈਲੂ ਦੁਸ਼ਟ ਕਹਾਨੀ ॥ ੪੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਜਿਉਂ ਹੰਸਾਂ ਦੀ ਬੈਠਕੇ, ਆ ਕਾਗ ਬਿਠਾਏ।
ਮੈਲਾ ਕਰਕੇ ਓਸਨੂ, ਦੁਰਗੰਧ ਖਿੰਡਾਏ।
ਤਿਵੈਂ ਨਰੈਲੂ ਦੁਸ਼ਟ ਨ, ਸੀ ਕਰਮ ਕਮਾਏ।
ਕਰ ਅਪਵਿਤ੍ ਥਾਨ ਨੂ, ਕਾਨੰਕ ਲਜਾਏ।
ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਲਹੂ ਦੇ, ਹੁਨ ਗਾਫ ਕਰਾਏ।
ਕਾਗ ਕੱਡੇ ਦੁਰਕਾਰ ਕੇ, ਆ ਹੰਸ ਟਿਕਾਏ।
ਫੇਰ ਨਮੂਨੇ ਸੁਰਗ ਦੇ, ਪਰਗਟ ਦਰਸਾਏ।
ਵੇਖਨ ਢਾਲੇ ਆਪ ਹੀ, ਰਹਿ ਕੀਮਤ ਪਾਏ
ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਹੋਵੰਦੇ, ਉਪਦੇਸ਼ ਸਬਾਏ
ਪੰਨ ਗੁਰੂ ਦਾ ਖਾਲਸਾ, ਉਪਕਾਰ ਲਖਾਏ ॥
ਕਰੈ ਸੁਧਾਰ ਨ ਜਾਨ ਰਖਾਏ ॥ ੪੫ ॥

੧ ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਇਨਸਾਫ ਦੀ ਵਨਗੀ

ਦੋਹਰਾ ।

ਆਪ ਗਵਰ ਨਰ ਆਖਿਆ ਹੋਵੈ ਗਾ ਇਨਸਾਫ
ਸੋਬੀ ਦਸਾਂ ਵੱਨਗੀ ਖੋਲ ਖੋਲ ਕੇ ਸਾਫ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਪਿਛੈ ਜੋ ਕੁਝ ਬੀਤਿਆ, ਸਭ ਰਹੇ ਤਕਾਈ ।
ਅਗੇ ਹੁਣ ਇਨਸਾਫ ਦੀ, ਹੈ ਵਾਰੀ ਆਈ ।
ਦਿੱਸੈ ਕੀ ਕੁਝ ਹੋਵੰਦਾ, ਕੀ ਰੰਗ ਲਿਆਈ ।
ਆਪ ਗੁਵਰਨਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ, ਸੋ ਬਾਣੀ ਗਾਈ
ਏਸ ਉਤੇ ਹੁਨ ਸਾਰਿਆਂ, ਹੈ ਅੱਖ ਲਗਾਈ ।
ਖੇਲ ਜੋ ਇੰਦਰ ਜਾਲਦੀ, ਵਰਤੇ ਅਧਿਕਾਈ ।
ਛੁਟ ਚੋਰ ਤੇ ਸਾਧ ਜੋ, ਕੁਝ ਜਾਨ ਬਝਾਈ ।
ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਏਥੇ ਫੁਰ ਆਈ ।
ਚੋਰ ਉਚਕੇ ਚੌਧਰੀ, ਗੁੰਡੀ ਰੰਨ ਭਾਈ ।
ਫਿਰਸੀ ਇਸ ਇਨਸਾਫ ਤੋਂ, ਪਰਧਾਨ ਕਹਾਈ
ਕਰੈ ਫੈਸਲਾ ਆਪ ਲੁਕਾਈ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਜੁਮੇਂਵਾਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ, ਦੋ ਅਫਸਰ ਭਾਰੇ।
ਇਕ ਬਦਲਿਆ ਤੁਰਤਹੀ, ਕੈਸੇ ਵਰਤਾਰੇ।
ਦੂਜਾ ਛੁਟੀ ਲੈ ਗਿਆ, ਵਾਲੈਤ ਪਧਾਰੇ।
ਲੋੜ ਵਿਚ ਪੜਤਾਲ ਸੀ, ਓਹ ਕਰੈ ਕਨਾਰੇ।
ਏਹੋ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਦੇ, ਹੁਨ ਉਲਟੇ ਕਾਰੇ।
ਜਹਿੜੇ ਏਥੇ ਰੱਜਕੇ, ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਗਾਰੇ।
ਝਟ ਓਸਨੂੰ ਬਦਲ ਦੀ, ਵਡੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰੇ।
ਘਟੇ ਕੌਡੀ ਰਲੇਗੀ, ਤਫਤੀਸ਼ ਮਝਾਰੇ।
ਚੜ੍ਹੇ ਚੰਦ ਜੋ ਦਿਸਦਾ, ਹੈ ਮੁਢ ਨਿਹਾਰੇ।
ਖੂਨੀ ਸਾਰੇ ਛੁਟਣੇ, ਫਿਟਨੈ ਮੁਖਤਾਰੇ।
ਵੇਖਨ ਗੇ ਸਭ ਲੋਕ ਨਜ਼ਾਰੇ ॥ ੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਪੁਲਸ ਲਾਈ ਪੜਤਾਲ ਨੂੰ, ਜੋ ਕੰਮ ਚਲਾਏ।
ਜੋ ਸੀ ਮਿਤ ਮਹੰਤ ਦੇ, ਸੋ ਅਫਸਰ ਲਾਏ।
ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ, ਸਨ ਮਤੇ ਪਕਾਏ।
ਸਿੰਘਾਂ ਪਹਿਲਾ ਆਪ ਜੋ, ਖੂਨੀ ਪਕੜਾਏ।
ਕਰੈ ਹਵਾਲੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ, ਤਿਨ ਸਭੇ ਛੁਡਾਏ।
ਜ਼ਖਮੀ ਕਈ ਮਹੰਤ ਦੇ, ਸਾਧੂ ਲਿਖਵਾਏ।
ਪਤਸੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਨਾਂ, ਫਰਜ਼ੀ ਦਿਖਲਾਏ।

ਜਾਂ ਬਝ ਕੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ, ਹਥ ਢਿੱਲੇ ਪਾਏ।
ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਤਾਂ, ਸ਼ਾਕੈਤ ਕਰਾਏ।
ਡਾਕ ਨਸੇ ਜਾਵੰਦੇ, ਨਹੀ ਪੁਲਿਸ ਰੁਕਾਏ।
ਅਗੋਂ ਅਫਸਰ ਏਹ ਸਨਾਏ ॥ ੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਅਜੇ ਨ ਆਈ ਉਪਰੋਂ, ਸਾਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ।
ਕੈਸੀ ਆਪ ਸੁਨਾਵੰਦੇ, ਕਰ ਹੁਜਤ ਪੂਰੀ।
ਡਾਕੂ ਖੂਨੀ ਛੜਨ ਨੂੰ, ਨਹੀ ਹੁਕਮ ਹਜ਼ੂਰੀ।
ਏਹ ਨਹੀਂ ਹਾਕਮ ਜਾਨਦੇ, ਕੁਝ ਕੰਮ ਜ਼ਰੂਰੀ
ਖੂਨੀ ਮੌਜਾਂ ਕਰ ਰਹੇ, ਕੁਟ ਖਾਂਦੇ ਚੂਰੀ।
ਹੁਕਮ ਨ ਹੁੰਦੇ ਛੜਨ ਦੇ, ਕੈਸੀ ਮਗਰੂਰੀ।
ਹੋਰ ਅਤਾਬ ਸਰਦਾਰ ਜੋ, ਗੁਰ ਸੇਵਕ ਪੂਰੀ।
ਨਾਲ ਲਗਾਯਾ ਪੁਲਿਸ ਦੇ, ਰਹਿ ਗੱਲ ਨ ਊਰੀ
ਚਾਲਾ ਵੇਖੇ ਪੁਲਿਸ ਦਾ, ਛਡ ਕਾਰ ਅਧੂਰੀ।
ਸੋਚ ਕਰੀ ਸਰਦਾਰ ਨੇ, ਸਾਰੀ ਹੀ ਤੂਰੀ।
ਕਹੇ ਅਫਸਰਾਂ ਹੋ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ॥ ੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਅਫਸਰ ਇਕ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਨੂੰ, ਆਖੇ ਸਰਦਾਰਾ।
ਪਤਾ ਨ ਸਾਜ਼ਸ਼ ਕੱਢਦੇ, ਕਿਉਂ ਹੋ ਤੁਮ ਸਾਰਾ।
ਅਗੋਂ ਉਸ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਨੇ, ਕੀਤਾ ਇਨਕਾਰਾ।

ਹੁਕਮ ਨ ਸਾਨੂੰ ਏਸ ਦਾ, ਕਰਦੀ ਸਰਕਾਰਾ ।
ਰੁਸੇ ਹੋ ਸਰਦਾਰ ਨੇ, ਫੜ ਲਿਆ ਕਨਾਰਾ ।
ਭੇਤ ਜਾਨਿਆਂ ਓਸ ਨੇ, ਜੋ ਇਸ ਵਿਚਕਾਰਾ ।
ਸਿਖਾਂ ਦਾਹਵਾ ਛੱਡਿਆ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਪੁਕਾਰਾ ।
ਅਸੀ ਨ ਬਦਲਾ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਕਿਸ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਰਾ ।
ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਆਪ ਹੀ, ਏਵੇਂ ਹਥ ਡਾਰਾ ।
ਲਗੀ ਪੜਦ ਪਾਥਨੇ, ਕਰ ਢੰਗ ਅਪਾਰਾ ।
ਇੰਦ੍ ਜਾਲ ਹੁਨ ਵਰਤੇ ਭਾਰਾ ॥ ੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਖੂਨੀ ਡਾਕੂ ਛੱਡ ਕੇ, ਕੀ ਕਰਮ ਕਮਾਂਦੇ ।
ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਹਥ ਪਾਵੰਦੇ, ਫੜਦੇ ਰਾਹ ਜਾਂਦੇ ।
ਪੁਛਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਾ, ਕਰ ਕੈਦ ਬਠਾਂਦੇ ।
ਉਲਦੇ ਸਿਖਾਂ ਸੀਸ ਤੇ, ਸਭ ਖੂਨ ਲਗਾਂਦੇ ।
ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਹੁਨ ਭੰਡਦੇ, ਬਦਨਾਮ ਕਰਾਂਦੇ ।
ਕਈ ਅਲਾਨਾਂ ਕੱਢਕੇ, ਏਹ ਗੱਲ ਜਤਾਂਦੇ ।
ਸਿਖ ਇਲਾਕਾ ਲੁਟਦੇ, ਲੋਕਾਂ ਧਮਕਾਂਦੇ ।
ਡਰਦੇ ਲੋਕੀ ਛਡਦੇ, ਘਰ ਨੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ।
ਫੌਜਾਂ ਫੇਰ ਪਠਾਇ ਕੇ, ਰਾਖੀ ਜਤਲਾਂਦੇ ।
ਰਲਕੇ ਫੌਜੀ ਪੁਲਸੀਏ, ਲੋਕਾਂ ਸਿਖਲਾਂਦੇ ।
ਮਾਰ ਕੁਟ ਕੇ ਏਹ ਅਖਵਾਂਦੇ ॥ ੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਆਖੋ ਸਿਖਾਂ ਅਸਾਂ ਨੂੰ, ਹੈ ਬਹੁਤ ਸਤਾਜਾ।
ਘਰ ਤੇ ਬੂਹਾ ਲੁਟਿਆ, ਨਹਿ ਤਰਸ ਕਮਾਜਾ।
ਉਤਮ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ, ਛਡ ਬੁੰਨ ਰਖਾਜਾ।
ਡਾਕਾ ਉਸ ਤੇ ਥਾਪਿਆ, ਡਾਕੂ ਬਤਲਾਜਾ।
ਪਿਛੋਂ ਜੋ ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ, ਹੋ ਬਰੀ ਸਿਧਾਜਾ।
ਸਟ ਲਗੇ ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ, ਝਟ ਪਾਸ ਬੁਲਾਜਾ।
ਤੈਨੂੰ ਸਿਖਾਂ ਮਾਰਿਆ, ਕਹੁ ਸਚ ਬਤਾਜਾ।
ਝੂਠ ਨ ਕੋਈ ਬੋਲਦੇ, ਸਿਰ ਰਬ ਤਕਾਜਾ।
ਸਿਖਾਂ ਕੁਝ ਨਹੀ ਆਖਜਾ, ਕੀ ਕਹੋਂ ਸੁਨਾਜਾ।
ਕਈ ਜੁ ਪਾਪੀ ਦੋਗਲੇ, ਓਨ੍ਹਾਂ ਭੁਰਮਾਜਾ।
ਸਿਖਾਂ ਸਿਰ ਝੁਫਾਨ ਬਨਾਜਾ ॥ ੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਲਾਂਭੇ ਖੂਨੀ ਰਹਿ ਗਏ, ਸਿਖ ਅਗੇ ਆਏ।
ਸਖਤੀ ਦੱਟੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੇ, ਏਹ ਕੰਮ ਕੁਦਾਏ।
ਝੂਠੇ ਕਈ ਮੁਕੱਦਮੇਂ, ਸਿਰ ਸਿਖਾਂ ਲਾਏ।
ਪਰ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ੇ ਖਾਲਸਾ, ਨਹੀ ਰਤਾ ਢਲਾਏ।
ਕਰਨ ਟਾਕਰਾ ਸਬਰ ਤੇ, ਜੋ ਗੁਰ ਨੂੰ ਭਾਏ।
ਜੋਸ਼ ਨ ਸਿਖਾਂ ਮਰੇਗਾ, ਦਿਨਦਿਨ ਅਧਿਕਾਏ।
ਵਿਚ ਨਨਕਨੇ ਔਣ ਨੂੰ, ਵਾਹੀਰ ਲਗਾਏ।

ਬਾਂਣੀ ਗੁਰ ਦੀ ਗਾਵੰਦੇ, ਜੈਕਾਰੇ ਵਾਏ ।
ਡਰ ਨ ਮਾਸਾ ਰਖਦੇ, ਗਜਣ ਹਰਖਾਏ ।
ਭਾਂਵੇਂ ਪੁਲਿਸੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ, ਕਿਤਨਾ ਦਬਕਾਏ ।
ਚਿਤ ਗੁਰੂ ਦੇ ਚਰਨ ਸਮਾਏ ॥ ੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਕੱਢਿਆ, ਇਕ ਹੋਰ ਐਲਾਨਾ ।
ਧੋਖਾ ਦੇ ਕੇ ਚਾਹੁੰਦੀ, ਲੋਕਾਂ ਭੁੜਕਾਨਾਂ ।
ਸਿਖ ਫਸਾਦ ਕਰਾਵੰਦੇ, ਗਿਰਦੇ ਨਨਕਾਨਾਂ ।
ਢਾਹ ਕੇ ਮੰਦ੍ ਮਸਜਦਾਂ, ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਗਾਨਾ ।
ਹਿੰਦੂ ਮੋਮਨ ਸੁਣਦਿਆਂ, ਹੋ ਗਏ ਹਿਰਾਨਾਂ ।
ਆਖਣ ਏਹ ਕੀ ਖਾਲਸੇ, ਹੈ ਕਹਿਰ ਕਮਾਨਾਂ ।
ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਫੁਟ ਦਾ, ਕਿਉ ਬੀਜ ਬਿਜਾਨਾਂ ।
ਵਿਚ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨਿਕਲੇ, ਕੁਝ ਲੇਖ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ।
ਤਦ ਸਿਖਾਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ, ਜਦ ਲਾਇ ਧਿਆਨਾਂ ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਅਸਾਂ ਦੇ, ਸਿਰ ਝੂਠ ਲਗਾਨਾਂ ।
ਝੂਠ ਸਚ ਲੱਗੇ ਪਰਖਾਨਾਂ ॥ ੧੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਏਹ ਗਲ ਸਿਖਾਂ ਵੇਖਕੇ, ਨਹੀ ਕਰਜਾ ਸਹਾਰਾ ।
ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਮਿਟਾਵੰਦੀ, ਸਿਖਾਂ ਇਤਬਾਰਾ ।

ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨੂੰ, ਰਹੀ ਚੁਕ ਅਪਾਰਾ ।
ਪਾਟਕ ਲੋੜੇ ਪਾਵਣਾਂ, ਵਿਚ ਕੌਮਾਂ ਭਾਰਾ ।
ਪਹਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਏਸ ਦਾ, ਏਹੋ ਵਰਤਾਰਾ ।
ਪਾੜ ਪਾੜ ਕੇ ਹਿੰਦੀਆਂ, ਕਰ ਮੌਜ ਬਹਾਰਾ ।
ਸਾਨੂੰ ਬੁਧੂ ਜਾਣਦੀ, ਆਪੋ ਹੁਸ਼ਿਆਰਾ ।
ਕਲੀ ਖੋਲੀਏ ਏਸ ਦੀ, ਰਹੀ ਝੂਠ ਪੁਕਾਰਾ ।
ਰਲਕੇ ਸਿਖਾਂ ਕੌਂਸਲੀ, ਮੈਂਬਰ ਸਰਦਾਰਾ ।
ਵੋ ਤਿਨ ਲਰੋ ਕੱਢਨੇ, ਐਲਾਨ ਕਰਾਰਾ ।
ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵੰਗਾਰਾ ॥ ੧੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਮੰਦਰ ਮਸੀਤ ਦੁਆਨ ਦੀ ਜੋ ਗੱਲ ਉਠਾਈ ।
ਸਚ ਨ ਅੰਦਰ ਏਸ ਦੇ, ਸਭ ਝੂਠ ਜਤਾਈ ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ, ਹੈ ਤੋਹਮਤ ਲਾਈ ।
ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਜੋ, ਹਨ ਲੀਡਰ ਭਾਈ ।
ਜਾ ਨਨਕਾਣੇ ਵੇਖ ਲੋ, ਸੰਸਾ ਮਿਟ ਜਾਈ ।
ਲੀਡਰ ਕੋਈ ਆਵੰਦੇ, ਨਹਿ ਦੇਰ ਲਗਾਈ ।
ਗਾਲਾਂ ਸਭੈ ਝਠੀਆਂ, ਕਹਿ ਰਹੇ ਬਨਾਈ ॥
ਨੌਕਰ ਸ਼ਹੀ ਦੇਸ ਨੂੰ, ਏਵੇਂ ਭੜਕਾਈ
ਵਿਚ ਅਖਿਬਾਰਾਂ ਸਾਰਿਆਂ, ਸਭ ਖੋਲ ਲਖਾਈ ॥
ਝੂਠ ਸਚ ਕਸਵਟੀ ਲਾਈ ॥ ੧੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਹੁਣ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਹੋ ਗਿਆ, ਏਹ ਪੱਕ ਯਕੀਨਾਂ ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਬੋਲਦੀ, ਹੈ ਸਚ ਰਤੀ ਠਾਂ ।
ਹੋਣਾਂ ਏਸ ਮੁਕਦਮੇਂ, ਹੈ ਨਿਆਇ ਕਥੀ ਨਾਂ ।
ਆਲੇ ਟੋਲੇ ਹੁੰਦਿਆਂ, ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਬਤੀਨਾਂ ।
ਥੋੜੇ ਜੈਸੇ ਆਦਮੀ, ਕਰ ਲੈਣ ਅਧੀਨਾਂ ।
ਬਹੁਤੇ ਸੀ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹੀ, ਖੂਨੀ ਨਜਦੀਨਾਂ ।
ਫਿਰਦੇ ਖੁਲੇ ਹੋਇ ਕੇ, ਨਾਹੀ ਡਰ ਚੀਨਾਂ ।
ਬੈਠੇ ਹੋਰ ਮੁਕੱਦਮਾਂ, ਚਾਤਰ ਪੁਰਬੀਨਾਂ ।
ਪੈਣ ਲਗੀਆਂ ਪੇਸ਼ੀਆਂ, ਧਰ ਚੋਗ ਨਵੀਨਾਂ ।
ਹੋਰ ਫੇਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਖੁਲ ਗਿਆ ਰੁਜ਼ੀਨਾਂ ।
ਪੈਸਾ ਜਿਤੇ ਹਾਰ ਕਮੀਨਾਂ ॥ ੧੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਯਾਦ ਪੰਜਾਬੀ ਆਵੈਦੀਂ, ਇਕ ਖੂਬ ਕਹਾਨੀ ।
ਰੱਜੀ ਪੁੱਜੀ ਆਪ ਹੀ, ਘਰ ਵਿਚ ਸੁਵਾਨੀ ।
ਆਪੇ ਜੀਵਨ ਬਚੜੇ, ਆਸੀਸ ਵਖਾਨੀ ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਆਪ ਹੀ, ਸਭ ਕਰੇ ਕਮਾਨੀ ।
ਆਪੇ ਫੜਦੀ ਖੂਨੀਆਂ, ਆਪੇ ਛੁਡਵਾਨੀ ।
ਆਪੇ ਕਰੈ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਹੋ ਬੜੀ ਸਿਆਨੀ ।
ਆਪੇ ਸ਼ਾਹਦ ਬਨਾਇਕੇ, ਗਲਾਂ ਮਖਵਾਨੀ ।

ਆਪੇ ਸਜ਼ਾ ਵਢਾਵਨੀ, ਜੋ ਦਫਾ ਲਗਾਨੀ।
ਸਭਨੀ ਪਾਸੀ ਆਪ ਹੀ, ਬਣਦੀ ਚੁਪਡਾਨੀ।
ਆਪ ਵਕੀਲ ਬਨਾ ਲਏ, ਕੁਝ ਹਿਕਮਤ ਜਾਨੀ।
ਨੋਕ ਟੋਕ ਸੋਹਣੀ ਦਰਸਾਨੀ ॥ ੧੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਿਖਾਂ ਖਹਿੜਾ ਛਡਿਆ, ਨਹੀ ਦਖਲ ਦਖਾਏ।
ਜੀ ਆਵੈ ਸੋ ਕਰ ਰਹੀ, ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਏ।
ਥੋੜਾ ਚਿਰ ਲਮਕਾਇ ਕੇ, ਹੁਣ ਕੰਮ ਮੁਕਾਏ।
ਫਾਸੀ ਚੜ੍ਹੇ ਮਹੰਤ ਇਹ, ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਿਲਾਏ।
ਹਰੀ ਨਾਥ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, ਸਭ ਸਚ ਸੁਨਾਏ।
ਸੋ ਬੀ ਫਾਸੀ ਚੜ੍ਹੇਗਾ, ਕਿਉ ਸਚ ਬਤਾਏ।
ਕਈਆਂ ਕੈਦਾਂ ਲੰਮੀਆਂ, ਦੇ ਹੁਕਮ ਚੜ੍ਹਾਏ।
ਆਪੈ ਫੇਰ ਅਪੀਲ ਦੇ, ਚੁਕ ਰਾਹ ਬਤਾਏ।
ਛਾਨ ਬੀਨ ਕੀ ਏਸ ਦੀ, ਮੈਂ ਕਹਾਂ ਗਨਾਏ।
ਸੁਨ ਕੇ ਫਾਂਸੀ ਫੈਸਲੇ, ਮਾਹੰਤ ਰੁਵਾਏ।
ਮੱਛੀ ਰੇਤ ਜਿਵੇਂ ਤੜਫਾਏ ॥ ੧੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਮਾਰਨ ਸੌਖਾ ਹੋਵੰਦਾ, ਮਰਨਾਂ ਦੁਖਦਾਈ।
ਜੋ ਹਨ ਮਰਨਾਂ ਜਾਨਦੇ, ਪਾਵਨ ਵਡਿਆਈ।
ਮਰਕੇ ਨੇਕੀ ਖੱਟਦੇ, ਮਾਰੇ ਬੁਰਿਆਈ।

ਮਰਨਾ ਜਾਣਨ ਸੂਰਮੇਂ, ਕਾਇਰ ਡਰਖਾਈ।
ਮਰਕੇ ਮਿਲਨ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ. ਲੋਕੀ ਜਸਗਾਈ।
ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਆਖਦੇ, ਸਭ ਲੋਕ ਕਸਾਈ।
ਦੋ ਸੌ ਸਿਖ ਨੂੰ ਮਾਰਕੇ. ਜਿਨ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ।
ਘੋੜਾ ਫਿਰੈ ਨਚਾਵੰਦਾਂ; ਹਥ ਸਿਰ ਲਟਕਾਈ।
ਜੈਸੇ ਆਜਾ ਜਿਤ ਕੇ. ਹੈ ਸਰਬ ਲੁਕਾਈ।
ਹੁਕਮ ਮੌਤ ਦਾ ਸਹਦਆਂ, ਰੁੰਨਾ ਕੁਰਲਾਈ।
ਲਖ ਲਾਨਤ ਹੈ ਏਸ ਕਮਾਈ॥ ੧੬॥

ਪਉੜੀ

ਹੁਨ ਕਿਉ ਰੋਵੈ ਪਾਪੀਆ, ਕਰ ਪਾਪ ਕਰਾਰੇ।
ਸਿਖ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸੂਰਮੇਂ, ਅਨਿਆਈ ਮਾਰੇ।
ਨਰਕ ਨ ਤੈਨੂੰ ਝਲਨਾਂ, ਦੂਰੋਂ ਦੁਰਕਾਰੇ।
ਕਰਨੀ ਭਰਨੀ ਪਵੇਗੀ, ਜਾ ਹਰੀ ਦੁਆਰੇ।
ਸੁਤਾ ਫਰ ਡਰ ਮਰੇਗਾ, ਕਰ ਹਾਲ ਪੁਕਾਰੇ।
ਕਿਸੈ ਨ ਸਾਥੀ ਹੋਵਣਾਂ, ਜੋ ਪਿਤ ਪਿਆਰੇ।
ਓਨ੍ਹਾਂ ਰੂਹਾਂ ਦਬਣਾ, ਤੈਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰੇ।
ਅਗਲੇ ਪਿਛਲੇ ਡੋਬਕੇ, ਚਲਿਓ ਹਤਿਆਰੇ।
ਕਈ ਕੁਲਾਂ ਨੂੰ ਘਲਿਆ, ਤੂੰ ਨਰਕ ਸਿਧਾਰੇ।
ਲਾਨਤ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਨੂੰ. ਪੈਨੀ ਸੰਸਾਰੇ।
ਤੋਹੇ ਏਹੇ ਸਭ ਲੋਕ ਉਚਾਰੇ॥ ੧੭॥

ਪਉੜੀ

ਫੇਰ ਅਪੀਲਾਂ ਚੋਣਆਂ, ਹੁਨ ਅੱਗੇ ਜਾਕੇ।
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਵਿਚ ਅਰਜ਼ ਕਰਾਕੇ।
ਸਾਰਾ ਫੇਰ ਮੁਕੱਦਮਾਂ, ਇਕ ਵੇਰੇ ਫੁਲਾਕੇ।
ਢਾਂਗਾ ਕੁਕੜਾਂ ਲੜਨ ਕੇ,ਹਥ ਪੈਰ ਅੜਾਕੇ।
ਖੜੇ ਵਕੀਲਾਂ ਹੋਛਣਾ ਬਹੁ ਗੱਫੇ ਲਾਕੇ।
ਜਾਂਦੂ ਫੁਰਨ ਮਹੰਤ ਦੇ ਜੋ ਕਰੈ ਪੜ੍ਹਾਕੇ।
ਲਕੜ ਫੇਰੀ ਸੀਸ ਜੋ ਢਾਕੇ ਮੰਗਵਾਕੇ।
ਸਭੈ ਵਕੀਲਇਦਾਲਤੀ ਅਦ ਮਸਤ ਕਰਾਕੇ।
ਜੋ ਚਾਹੇ ਸੋ ਹੋਂਗਿਆ ਸਭ ਲਿਆ ਲਿਖਾਕੇ।
ਹਕ ਓਸਦੇ ਫੈਸਲਾ ਦ ਏਣ ਸੁਨਾਕੇ।
ਚੰਗਾ ਏਹ ਇਨਸਾਫ ਵਖਾ ਕੇ॥ ੧੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਮਾਰੂ ਦੋ ਸੌ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚੁਣ ਤਿਨ ਵਖਾਲੇ।
ਫਾਂਸੀ ਤਿਨੈ ਹੋਨਰੋ ਕਰ ਪੁਲਿਸ ਹਵਾਲੇ।
ਕੈਦ ਕਰੈ ਤਿਨ ਹੋਰ ਥੀ ਘਲਪਾਣੀ ਕਾਲੇ।
ਦੁਸ਼ਟ ਨਰੈਣੂੰ ਫਾਸੀਓਂ ਕਰ ਤਰਸ ਰਖਾਲੇ।
ਵਿਚ ਜੇਹਲ ਦੇ ਰਖਿਆ ਸਰਦਾਰਾਂ ਚ ਲੇ।
ਚੰਗਾ ਚੋਖਾ ਖਾਵੰਦਾ ਲਾ ਖੂਬ ਨਵਾਲੇ।
ਪਾਵੈ ਬਸਤ੍ਰ ਰੇਸ਼ਮੀ ਵਡ ਮੁਲੇ ਭਾਲੇ।
ਸਭ ਖੁਨੀ ਆਦਮੀ ਲਹ ਝਟੋ ਨਿਕਾਲੇ।

ਲੁਟਣ ਧਾੜੇ ਮਾਰਦੇ ਜਗ ਵਿਚ ਸੁਖਾਲੇ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਨਿਕਲੇ ਇਨਸਾਫ ਦੁਹਾਲੇ।
ਮਿਹਰ ਕਰੈ ਰਬ ਹਿੰਦ ਬਚਾਲੇ ॥੬੯॥

ਪਉੜੀ

ਕੂਕਾ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਜੋ ਦੇ ਰਿਹਾ ਦੁਹਾਈ।
ਵਿਚ ਨਨਕਾਣੇ ਬੈਠ ਕੇ ਮੈਂ ਕਲਹਿ ਉਠਾਈ
ਕਾਤਲ ਦੇ ਸੋ ਸਿਖ ਦਾ ਹਾਂ ਮੈਂ ਹੀ ਭਾਈ।
ਗੋਰਮਿੰਟ ਕੀ ਖੋਹ ਲਿਆ ਹੈ ਮੇਰਾ ਆਈ।
ਸਿਖਾਂ ਮੈਂ ਕੀ ਜਾਂਨ ਦਾ ਜੋ ਰਹੇ ਟਪਾਈ।
ਕਿਸੈ ਰੋਜ਼ ਨੂੰ ਫੇਰ ਮੈਂ ਹਥ ਦਿਆਂ ਵਖਾਈ।
ਯਾਦ ਕਰਨਗੇ ਸਿਖ ਵੀ ਮੇਰੀ ਚਤੁਰਾਈ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਫੜੇ ਨਾ ਹੈ ਚੁਪ ਵਟਾਈ।
ਫਿਰ ਇਨਸਾਂਫ ਸੁਨਾਵੰਦੀ ਕਰਕੇ ਵਡਿਆਈ।
ਭੀਗਾਂ ਮਾਰੇ ਸੀਸ ਤੇ ਅਸਮਾਨ ਉਠਾਈ।
ਰਹੀ ਗਲ ਇਨਸਾਫ ਨ ਕਾਈ॥੭੦॥

ਪਉੜੀ

ਕਰਤਾਰ ਬੇਦੀਨ ਜੋ, ਅਪਰਾਧੀ ਭਰਾ।
ਜਿਸਦੀ ਨਾਲ ਸ਼ਰੀਕਤਾਂ, ਹੋਯਾ ਸਭ ਕਰਾ।
ਸਾਥੀ ਖਾਸ ਮਹੰਤ ਦਾ, ਸੀ ਬਹੁਤਾ ਸਾਰਾ।
ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੈ ਨ ਪਕੜਿਆ,ਜੋ ਫਿਰੈਅਵਾਰਾ।
ਲੱਕ ਬੰਨ ਸੋ ਲਗ ਰਿਹਾ, ਏਧਰ ਹਤਿਆਰਾ।

ਜਦੋਂ ਤੀਕ ਨ ਮਿਲੇਗਾ, ਤਿਸ ਤੋੜ ਕਰਾਂਗਾ।
ਪੰਥ ਨ ਠੰਡਾ ਹੋਵਣਾਂ, ਮੈਂ ਸਚ ਪੁਕਾਰਾ।
ਗੌਰਮਿੰਟ ਦਾ ਅਦਲ ਜੋ, ਹੋ ਗਿਆ ਨਿਕਾਰਾ।
ਬਾਲਕ ਬੁਢਾ ਜਾਨਦਾ, ਸਭ ਨਰ ਤੇ ਨਾਰਾ।
ਢੱਕਾ ਨਾਮ ਨਿਆਂ ਇਦਾ, ਵਰਤੋ ਸੰਸਾਰਾ।
ਤੋਲ ਤਕੜੀ ਭਇਆ ਨਿਤਾਰਾ ॥੨੭॥ ॥੧੮॥

ੴ ਸਤਿ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ।

ਗੁਰ ਧਾਮਾਂ ਬਾਬਤ ਸਖਤੀ

ਦੋਹਰਾ

ਗੁਰ ਧਾਮਾ ਦੇ ਵਾਸਤੇ, ਚਾਲੇ ਸਖਤੀ ਲਹਿਰ।
ਸਿਖਾਂ ਉਤੇ ਕਚੇਰੀ, ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਕਹਿਰ ॥੧॥

ਪਉੜੀ

ਸਿਖਾਂ ਉਦਮ ਧਾਰਿਆ, ਸਭ ਸਮਾਂ ਤਕੋਯਾ।
ਗੁਰ ਧਾਮਾਂ ਦੇ ਲੈਣ ਦਾ, ਔਸਰ ਜਦ ਪਾਯਾ।
ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਨੇ ਮਤਾ ਪਕਾਯਾ।
ਬਹੁਤੇ ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰਿਆਂ, ਨਿਜ ਹਥ ਕਰਾਯਾ।
ਲਗੇ ਸਿੰਘ ਅਨੇਕ ਹੀ, ਕੀ ਕਹਾਂ ਰਲਾਯਾ।

ਥਾਂ ਥਾਂ ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰਿਆਂ, ਸੋਧਾਰਲਖ ਜਾ ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਬੁਰਾ ਮਨਾਯਾ ॥੨॥

ਪਉੜੀ

ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰਾ ਇਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੀਮ ਚੁਮਾਲਾ ।
ਵਿਚ ਲਹੌਰੇ ਦਿਸਦਾ, ਤਿਸ ਸ਼ਾਨ ਨਿਰਾਲਾ ।
ਛੇਵੇਂ ਸਤਿ ਗੁਰ ਅਰਿਆ ਜਾਂ,ਲਾਹੌਰ ਹਿਨਾਲਾ ।
ਘਰ ਸੀ ਇਕ ਲੁਹਾਰ ਦਾ, ਗੁਰ ਪ੍ਰੇਮੀ ਭਾਲਾ ।
ਗੁਰ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿਚ ਰਖਦਾ ਕਰ ਚਾਉ ਖ਼ਿਆਲਾ
ਗੁਰ ਦੁਵਾਰ ਬਨਾਯਾ,ਘਰ ਤਿਸ ਹੀ ਕਾਲਾ।
ਭਾਉ ਰਿਦੇ ਦਾ ਏਹ ਵਖਾਲਾ॥ ੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਿਖਾਂ ਆਪ ਬਠਾਇਆ, ਸੀ ਸਿਖ ਪੁਜਾਰੀ ।
ਪਹਿਲਾਂ ਚੰਗਾ ਇਹ ਸੀ, ਗੁਰਮਤ ਅਨੁਸਾਰੀ ।
ਅਜ ਕਲ ਜੋ ਕਰ ਰਹਾ, ਸੀ ਕਾਰ ਗੁਜ਼ਾਰੀ ।
ਸਿਖ ਨ ਰਾਜ਼ੀ ਉਸਤੇ, ਹੈਸੀ ਬਿਭ ਚਾਰੀ ।
ਸਿਖਾਂ ਓਸ ਨੂੰ ਕਢਿਆ, ਨਿਜ ਕਾਰ ਸੰਭਾਰੀ ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਤਕਦੀ, ਜੋ ਕਰੈ ਖ਼ੁਵਾਰੀ।
ਹੋਂਕੜ ਦੱਸੇ ਹੋ ਹੰਕਾਰੀ ॥ ੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਪੰਜ ਛੇ ਸਿਖਾਂ ਪਕੜਕੇ, ਝਟ ਕੈਦ ਕਰਾਯਾ ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਕਸੂਰ ਨਾ, ਏਵੇਂ ਹਥ ਪਾਯਾ।
ਸੋਈ ਪੁਜਾਰੀ ਮੂੜ੍ਹਵੀ, ਸਰਕਾਰੇ ਧਾਯਾ।
ਅਰਜੀ ਪਾਈ ਓਸਨੇ, ਨਿਜ ਹਕ ਜਨਾਯਾ।
ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਆਪਣਾ,ਹੈ ਆਪਣਾਂ ਵਾਰ ਚਲਾਯਾ
ਭਾਵੇਂ ਝਠਾ ਹੋਇਗਾ, ਪਰ ਖੱਟ ਕਮਾਯਾ।
ਝੂਠ ਮੂਠ ਪਰਪੰਜ ਰਚਾਯਾ ॥ ੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਖਾਸ ਕਿਆਰੇ ਸਾਹਿਬ ਜਾ,ਆਕਾਲੀ ਆਏ।
ਕਬਜ਼ੇ ਉਸਤੇ ਆਪਨੇ, ਆ ਤੁਰਤ ਜਮਾਏ ।
ਸਿਰਦੇ ਗਿਰਦੇ ਆਨਕੇ, ਸਭ ਪਹਿਰੇ ਲਾਏ।
ਝਬਰ ਸਿੰਘ ਕਰਤਾਰ ਨੇ, ਏਹ ਕੰਮ ਕਰਾਏ।
ਲਖਾ ਸਿੰਘ ਲਹੌਰਭੀ, ਸਿੰਘ ਕਈ ਧਾਏ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਆਨਕੇ, ਛੇਤੀ ਹਥ ਪਾਏ।
ਸਭਨਾਂ ਉਤੇ ਕੇਸ ਚਲਾਏ ॥ ੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਮਾਲ ਸਾਹਿਬ ਇਕ ਦੂਜਰਾ, ਜੋ ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰਾ।
ਸਾਧ ਉਦਾਸੀ ਓਸ ਦਾ. ਸੀ ਸੇਵਾਦਾਰਾ।
ਨਾਲ ਸਿਆਨਪ ਓਸ ਨੇ, ਸਭ ਕੰਮ ਸਵਾਰਾ।
ਨਾਲ ਕਮੇਟੀ ਫੈਸਲਾ, ਕਰ ਲਏ ਵਿਚਾਰਾ।
ਘਰ ਵਿਚ ਕੰਮ ਨਬੇੜਿਆ, ਸੰਦਰ ਵਰਤਾਰਾ।

ਤਾਂਬੀ ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਦੈ, ਹੋ ਪੇਟ ਅਢਾਰ।
ਬਦੋ ਬਦੀ ਆ ਕੇ ਹਥ ਡਾਰ ॥ ੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਭਾਵੈ ਕਹਿਣ ਮਹੰਤ ਏਹ, ਹਾਂ ਕਾਜ਼ੀ ਸਾਰੇ।
ਹਥ ਕਮੇਟੀ ਆਪ ਹੀ, ਹੈ ਮੌਂਪੀ ਤਾਰੇ।
ਉਜਰ ਨ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਵੀ, ਹਾਂ ਸੇਵਾਦਾਰੇ।
ਜਿਵੇਂ ਕਮੇਟੀ ਆਖਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੇ।
ਅਸੀ ਕਰਾਂਗੇ ਆਪਣੇ, ਸਭ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰੇ।
ਜੋ ਕੁਝ ਦਏ ਸੋ ਲਵਾਂਗੇ,ਕਰ ਸ਼ੁਕਰ ਗੁਜ਼ਾਰੇ।
ਹੁਕਮ ਕਮੇਟੀ ਸਿਰ ਤੇ ਧਾਰੇ ॥ ੮ ॥

ਪਉੜੀ

ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਜਾਨ ਕੇ, ਹੁਨ ਗਲ ਵਧਾਵੈ।
ਗੁਰਮਖ ਸਿਖਾਂ ਸਾਰਿਆਂ, ਇਹ ਡਾਕੂ ਗਾਵੈ।
ਘੜਕੇ ਆਪ ਮੁਕੱਦਮੇਂ, ਸਭ ਨੂੰ ਪਕੜਾਵੈ।
ਚੰਗੇ ਚੰਗੇ ਆਦਮੀ, ਵਿਚ ਜੇਹਲ ਸੁਟਾਵੈ।
ਦੇ ਕੇ ਕੈਦਾਂ ਲੰਮੀਆਂ, ਆਕੜ ਦਿਖਲਾਵੈ।
ਆਖੇ ਅਮਨ ਰਖਾਵਨਾਂ, ਬਹੁ ਜ਼ੋਰ ਜਨਾਵੈ।
ਭੇਤ ਨ ਏਸ ਦਾ ਕੋਈ ਪਾਵੈ ॥ ੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਿੰਘ ਨ ਅਗੋਂ ਕੋਈ ਥੀ, ਹੈਨ ਉਜਰ ਕਰਾਂਦੇ।

ਦੇਵੇ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਨ, ਸਭ ਚੁਪ ਰਹਾਂਦੇ।
ਨਾਮਿਲ ਵਰਤਨ ਧਾਰਿਆ, ਸੋ ਪਾਲ ਵਖਾਂਦੇ ॥
ਹਥ ਨ ਅਗੋਂ ਚੁਕਦੇ, ਸਿਰ ਖੇਦ ਸਹਾਂਦੇ।
ਨ ਕੋਈ ਜਿਹਾ ਗੁਵਾਹ ਤੇ, ਕਰਕੇ ਅਟਿਕਾਂਦੇ।
ਹਸ ਹਸ ਜੋਹਲੇਂ ਜਾਵੰਦ, ਨਹੀ ਬੁਰਾ ਮਨਾਂਦੇ।
ਭਾਣਾਂ ਗ਼ੁਰ ਦਾ ਚਿਤ ਵਸਾਂਦੇ ॥ ੧੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਪਾਸ ਲਹੌਰੇ ਇਕ ਹੈ, ਮਾਨਝ ਅਸਥਾਨਾਂ।
ਸਾਧ ਉਦਾਸੀ ਓਸ ਦੇ, ਏਹ ਕਰਮ ਕਮਾਨਾਂ।
ਆਨ ਲਹੌਰੇ ਖਾਲਸੇ, ਜਿਨ ਬਚਨ ਬਖਾਨਾਂ।
ਗੁਰੂਦਵਾਰਾ ਆਪ ਦਾ, ਮੈਂ ਦਾਸ ਸਮਾਨਾਂ।
ਮੈਨੂੰ ਸਿੰਘ ਸਜਾ ਲਵੋ, ਸਰਨਾਈ ਜਾਨਾਂ।
ਕਾਗਜ ਉਸ ਤੋਂ ਖਾਲਸੇ, ਹੈ ਤੁਰਤ ਲਖਾਨਾਂ।
ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ ਓਸ ਬਿਆਨਾਂ ॥ ੧੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਜਾ ਕੇ ਸਿੰਘਾਂ ਸਾਂਭਿਆ, ਜਦ ਗੁਰੂ ਦਵਾਰਾ।
ਹਥ ਅਪਣੇ ਕਰ ਲਿਆ, ਸਭ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰਾ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਕਿਸਤਰਾਂ, ਤੁਨ ਕਰੈ ਸਹਾਰਾ।
ਝਟ ਪੁਜਾਏ ਪੁਲਸੀਏ, ਆ ਦੇਨ ਦਿਦਾਰਾ।
ਸਾਰੇ ਸਿੰਘਾਂ ਪਕੜਿਆ, ਇਹ ਅਜਬ ਨਜ਼ਾਰਾ।

ਡਾਕੂ ਡਾਕੂ ਆਖਦੇ, ਭੰਡਨ ਸੰਸਾਰਾ।
ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਫੜ ਸਰਦਾਰਾ। ੧੨॥

ਪਉੜੀ

ਏਸੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠ, ਬਹੁ ਸਿੰਘ ਫੜਾਏ।
ਸੌਦਾਗਰ ਵਾਕੀਲ ਵੀ, ਸਭ ਜੇਹਲ ਪੁਜਾਏ।
ਐਡੀਟਰ ਅਖਬਾਰ ਦੇ, ਸਨ ਵਿਚ ਰਲਾਏ।
ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਰਗੜਿਆ, ਜਦ ਕੇਸ ਚਲਾਏ।
ਮਾਸਾ ਕਿਸ ਕਸੂਰ ਨ, ਨਾ ਹੱਕ ਦੁਖਾਏ।
ਸ਼ੁਕਰ ਗੁਰੂ ਦਾ ਕਰ ਰਹੇ, ਸੋ ਸਿਖ ਸਬਾਏ।
ਰੰਜ ਨ ਦੱਤੀ ਕਿਸੇ ਮਨਾਏ ॥ ੧੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਧਰਮਸਾਲ ਇਕ ਹੋਰ ਵੀ, ਲਾਹੌਰ ਵਿਚਾਲੇ।
ਸਾਧੂ ਰਾਮ ਦੀ ਆਖਦੇ, ਸਭ ਬੁਢੇ ਬਾਲੇ।
ਜੋਇ ਪੁਜਾਰੀ ਉਸ ਦਾ, ਪੈ ਰਿਹਾ ਕੁਚਾਲੇ।
ਉਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਾਲਸੇ, ਆ ਹਥ ਵਖਾਲੇ।
ਕੱਢ ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਥਨੇ, ਸਭ ਕੰਮ ਸੰਭਾਲੇ।
ਸਿੰਘਾਂ ਵੇਖੇ ਉਸ ਦੇ, ਜਦ ਭੈੜੇ ਚਾਲੇ।
ਲਗੇ ਕਰਨ ਸੁਧਾਰ ਉਤਾਲੇ ॥ ੧੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਏਥੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਚੁਕ ਡਾਕਾ ਘੜਿਆ।

ਅਠ ਸਤ ਸਿੰਘਾਂ ਸੋਚਕੇ, ਆ ਛੇਤੀ ਫੜਿਆ।
ਹੋਵੈ ਕਿਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮਾਂ, ਸਿਰ ਓਨ੍ਹਾਂ ਜੜਿਆ।
ਧਕੇ ਸ਼ਾਹੀ ਜ਼ਾਬਤਾ, ਕੈਸਾ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹਿਆ।
ਮੁਲ ਨ ਕੋਈ ਛੱਡਿਆ, ਜੋ ਅਰੋ ਅੜਿਆ।
ਚੌਗਾ ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਨੇ, ਹੈ ਅਸਲਾ ਪੜ੍ਹਿਆ।
ਕੜਾ ਕਨੂੰਨ ਏਸ ਦਾ ਸੜਿਆ ॥ ੧੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਓਠੀਆਂ, ਹੈ ਉਪਾ ਭਾਰਾ।
ਜਦੋਂ ਪੁਜਾਰੀ ਵੇਖਿਆ, ਉਸ ਦਾ ਬਦਕਾਰਾ।
ਮਿੰਘਾਂ ਓਥੇ ਜਾਇਕੇ, ਸੋ ਝਟ ਨਕਾਰਾ।
ਹਥ ਅਪਣੇ ਕਰ ਲਿਆ, ਪਰਬੰਧ ਵਿਚਾਰਾ।
ਕੇਵਲ ਲੋੜੇ ਖਾਲਸਾ, ਹੈ ਕਹਨ ਸੁਧਾਰਾ।
ਹੋਰ ਨ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦਰਕਾਰਾ।
ਪਤਾ ਨਹੀ ਕੀ ਗੁਰੂ ਚਤਾਰਾ ॥ ੧੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਚੋਹਲੇ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਜੋ, ਮਾਹੰਤ ਸਿਆਨਾ।
ਅਗਲੀ ਪਿਛਲੀ ਬਾਤ ਨੂੰ, ਜਿਨ ਖੂਬ ਪਛਾਨਾ।
ਆਪੇ ਸਿਖਾਂ ਆਨ ਕੇ, ਸੋ ਤੁਰਤ ਮਿਲਾਨਾਂ।
ਆਪਣੇ ਹਥੀ ਓਸ ਨੇ, ਸਭ ਕੰਮ ਸੌਂਪਾਨਾਂ।
ਸਿਖਾਂ ਨੇ ਵੀ ਓਸ ਤੇ, ਹੈ ਭਰਸ ਕਮਾਨਾਂ।

ਦੇਨ ਗੁਜਾਰਾ ਓਸ ਨੂੰ, ਓਂਗਾ ਹਿਤ ਜਾਨਾਂ।
ਮੌਜਾਂ ਕਰੈ ਨ ਬੁਰਾ ਜੱਤਾਨਾਂ ॥ ੨੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਚਾ ਸਾਧੂ ਵੇਖਿਆ, ਇਕ ਏਹ ਉਦਾਸੀ।
ਕਰਨ ਦਾਸ ਜਿਸ ਨਾਮ ਹੈ, ਪੂਰਾ ਅਭਿਆਸੀ।
ਸਿਰ ਤੋਂ ਪੰਡ ਉਤਾਰ ਕੇ, ਕਰ ਲਦੀ ਖਲਾਸੀ।
ਗੋਰਮਿੰਟ ਨੂੰ ਆਖਦਾ, ਨਹੀ ਸੰਕ ਰਖਾਸੀ।
ਜਾਇਦਾਦ ਗੁਰਧਾਮ ਦੀ, ਜੋ ਚੰਗੀ ਖਾਸੀ।
ਨਾਮ ਲਰੌ ਅਸਥਾਨ ਦੇ, ਹਥ ਪੰਥ ਰਹਾਸੀ।
ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਵਿਖੈ ਸੁਖ ਪਾਸੀ ॥ ੧੮ ॥

ਪਉੜੀ

ਬਾਰਾ ਰਤੂ ਗੁਰਧਾਮ ਜੋ, ਸੋ ਬੀ ਹਥ ਆਯਾ।
ਏਹ ਮਹੰਤ ਵੀ ਨੇਕ ਸੀ, ਨਹੀ ਦਗਾ ਕਮਾਯਾ।
ਗੁਰੂ ਦਵਾਰਾ ਦੇਣ ਦਾ, ਐਲਾਨ ਕਰਾਯਾ।
ਸਿੰਘ ਸਜਨ ਦਾ ਆਪ ਵੀ, ਹੈ ਪ੍ਰੇਮ ਜਤਾਯਾ।
ਕਹਿਣਾ ਉਸ ਦਾ ਪੰਥ ਨੇ, ਸਭ ਚਿਤ ਵਸਾਯਾ।
ਬਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੁਰਤ ਤੀ, ਕਾਰਜ ਭੁਗਤਾਯਾ।
ਗੁਰੂਦੁਵਾਰ ਸੁਧਾਰ ਕਰਾਯਾ ॥ ੧੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਵਿਆਹ ਦਾ, ਅਸਥਾਨ ਵਟਾਲਾ।

ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰਾ ਓਸ ਥਾਂ, ਹੈ ਸੁੰਦਰ ਭਾਲਾ ।
ਓਥੈ ਸਿਖ ਪ੍ਰਚਾਰੀਆਂ, ਸੋ ਕਰੈ ਕੁਚਾਲਾ ।
ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਫੜ ਰਖਜਾ, ਇਕ ਢੰਗ ਨਰਾਲਾ ।
ਨਾਲ ਓਸ ਦੇ ਫੈਸਲਾ, ਹੋਗਿਆ ਸੁਖਾਲਾ ।
ਖਣੀ ਕਮੇਟੀ ਖਾਲਸੇ, ਜਿਨ ਕੰਮ ਸੰਭਾਲਾ ।
ਗੁਰ ਧਾਮਾਂ ਦਾ ਪੰਥ ਖਿਆਲਾ ॥ ੨੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਜਿਥੇ ਜਿਥੇ ਦਿਸਿਆ, ਕੋ ਗੁਰ ਅਸਥਾਨਾਂ ।
ਓਥੇ ਓਥੇ ਖਾਲਸੇ, ਨੇ ਉਦਮ ਠਨਾਂ ।
ਕਰਕੇ ਕੈਮ ਕਮੇਟੀਆਂ, ਪਰਬੰਧ ਕਰਾਨਾਂ ।
ਹੋਰ ਨ ਕੋਈ ਲਾਲਸਾ, ਉਪਕਾਰ ਕਮਾਨਾਂ ।
ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰ ਸੁਧਾਰ ਦਾ, ਹੈ ਖਾਸ਼ ਨਿਸਾਨਾ ।
ਜਗਾ ਜਗਾ ਸਿੰਘ ਉਠਦੇ, ਜੋਧੇ ਬਲਿਵਾਨਾ ।
ਆਪੋ ਆਪਨਾਂ ਕੰਮ ਤੁਰਾਨਾਂ ॥ ੨੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਿਥੋਂ ਤੀਕਰ ਬੋਲਕੈ, ਮੈਂ ਗਲ ਸੁਨਾਵਾਂ ।
ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਥਾਨ ਦਾ, ਹੁਨ ਨਾਮ ਲਿਖਾਵਾਂ ।
ਸਾਰੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ, ਏਹ ਕੰਮ ਤੁਰਾਵਾਂ ।
ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦਰ ਕਸਬਨਾਂ, ਕਈ ਪਿੰਡ ਗਿਰਾਵਾਂ
ਇਹ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ, ਸਭ ਥਾਂਈ ਪਾਵਾਂ।

ਲਿਖਜਾਂ ਵਾਧਾ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ, ਥਹੁੜਾ ਜ਼ਰ ਖਾਵਂ ।
ਥੋੜੇ ਵਿਚ ਹੀ ਗਲ ਮੁਕਾਵਾਂ ॥ ੨੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਲੋੜ ਦੀ, ਏਹ ਗਲ ਤਮਾਮੀ ।
ਰਖੇ ਸਾਨੂੰ ਸਦਾ ਹੀ, ਸੋ ਵਿਚ ਗੁਲਾਮੀ ।
ਧਰਮ ਅਜ਼ਾਦੀ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਸਿਖ ਇਸਦੇ ਹਾਮੀ ।
ਧਰਮੋ ਸਾਨੂੰ ਗੋਰਦੀ, ਲਖ ਹੀਣੀ ਸਾਮੀ ।
ਭਾਵੇਂ ਪਛੋਤਾਵਸੀ, ਸਿਰ ਲੈ ਬਦਨਾਮੀ ।
ਛਿੜਕ ਨੂੰ ਜਿਤ ਜਾਨਗੇ, ਸਿਖ ਜੋਧੇ ਅਮੀ ।
ਲਾਜ ਰਖਣ ਗੁਰਦੇਵ ਸੁਆਮੀ ॥ ੨੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਹੋ ਗਈ, ਸਭ ਥਾਂਉ ਮੁਨਾਦੀ ।
ਗੁਰ ਦੁਵਾਰੇ ਛੜਨਗੇ, ਹੁਣ ਸ਼ਕਲ ਅਥਾਦੀ ।
ਲੁਚੇ ਲੰਡੇ ਕੱਢਣੇ, ਮਾਹੌਤ ਫਸਾਦੀ ।
ਜੋ ਹਨ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਕਾਰਦੇ, ਹੋ ਬੈਠ ਆਦੀ ।
ਖਾ ਖਾ ਪੈਸਾ ਮੁਫ਼ਤ ਦਾ, ਕਰਦੇ ਬਰਬਾਦੀ ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਕਿਸਤਰਾਂ, ਏਹ ਤਕ ਅਜ਼ਾਦੀ ।
ਉਸਨੇ ਪਿਛੇ ਪੁਲਿਸ ਲਗਾਦੀ ॥ ੨੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਵੇਖਕੇ, ਗਲ ਬੁਰੀ ਸੁਮੰਨੀ ।

ਜੁਟੇ ਸਿੰਘ ਸੁਧਾਰ ਨੂੰ, ਹੋ ਗਈ ਚੁਕੰਨੀ ।
ਏਹ ਚਾਹੁੰਦੀ ਰਖਣਾਂ, ਪਾ ਸੰਗਲ ਬੰਨੀ ।
ਸਿੰਘ ਕਨਾਰਾ ਲੋੜਦੇ, ਕਤਰਾਕੇ ਕੰਨੀ ।
ਪਿਛੇ ਲਾਏ ਪੁਲਸੀਏ, ਸਭ ਬੰਨ੍ਹੀ ਚੰਨੀ ।
ਫਿਰਦੇ ਵੇਲਾ ਤਾੜਦੇ, ਸਿਰਾਂ ਦੇ ਵੰਨੀ ।
ਹਦ ਕਨੂੰਨਾਂ ਵਾਲ਼ੀ ਭੰਨੀ ॥ ੨੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਥਾਂ ਥਾਂ ਉਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ, ਆ ਰੂਪ ਵਖਾਏ ।
ਚੰਗੇ ਚੰਗੇ ਸਿੰਘ ਜੋ, ਸਭ ਪਕੜ ਬਠਾਏ ।
ਡਾਕੇ ਫਰਜ਼ੀ ਦੱਸਕੇ, ਹੁਨ ਕੇਸ ਚਲਾਏ ।
ਆਪੇ ਦੇਣ ਗੁਵਾਹੀਆਂ, ਸੋ ਕੈਦ ਕਰਾਏ ।
ਜਥੇਦਾਰ ਸਰਦਾਰ ਬਹੁ, ਇਸ ਫੰਦੇ ਆਏ ।
ਸਭ ੨ ਬਰਸਾਂ ਕੈਦ ਦੇ, ਕਈ ਹੁਕਮ ਸੁਨਾਏ ।
ਅੰਧਾ ਧੁੰਧ ਰਹਿ ਕਿਆ ਮਚਾਏ ॥ ੨੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਸ਼ਾਬਾ ਤੇਰੇ ਖਾਲਸਾ, ਜਾਵਾਂ ਕੁਰਬਾਨੇ ।
ਜ਼ਰਾ ਨ ਅਗੋਂ ਬੋਲਦੇ, ਦੁਰ ਜੋਹਨ ਖਾਨੇ ।
ਸ਼ਾਂਤੀ ਕੈਸੀ ਧਾਰਦੇ, ਸਭ ਲੋਕ ਹਿਰਾਨੇ ।
ਜੋਧੇ ਜੰਗੀ ਸੂਰਮੇਂ, ਵਿਚ ਸਾਂਤਿ ਡੁਬਾਨੇ ।
ਬਲ ਤੇ ਬਰਕਤ ਹੁੰਦਿਆਂ, ਬਨ ਰਹੇ ਨਿਮਾਨੇ ।

ਪੰਥ ਗੁਰੂ ਦਾ ਲਾਡਲਾ, ਸਭ ਗਲਾਂ ਜਾਨੇ।
ਖਾਸ ਲੋਡਰਾਂ ਹੁਕਮ ਕਮਾਨੇ ॥ ੨੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਿੰਘ ਡਟੇ ਨਿਰਝਕ ਹੋ, ਨਹੀਂ ਖੌਫ ਰਖਾਂਦੇ।
ਹੱਸ ਹੱਸ ਕੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ, ਤੁਰ ਅੱਗੇ ਜਾਂਦੇ।
ਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਰਖਣ ਜੋਹਲ ਦਾ, ਹੋ ਸ਼ੇਰ ਗਾਜਾਂਦੇ।
ਨਾਮਿਲ ਫਰਤ ਨ ਲਹਿਰਨੂੰ, ਕਿਆ ਪਾਲਵਖਾਂਦੇ
ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਜੋ, ਸਭ ਕੀਰਤ ਗਾਂਦੇ।
ਆਖਣ ਸਿਖ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ, ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਾਂਦੇ।
ਜੇ ਕਰ ਸਾਬਤ ਕਦਮ ਰਹਾਂਦੇ ॥ ੨੮ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਿੰਘ ਡੇਢ ਸੌ ਸੁਟਿਆ, ਵਿਚ ਜੋਹਲ ਖਾਨੇ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਏਸ ਨੇ, ਕਰ ਕਈ ਬਹਾਨੇ।
ਭੰਨ ਮਰੋੜ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ, ਕੀ ਰੰਗ ਵਖਾਨੇ।
ਸਿਖ ਨ ਮਾਸਾ ਵੀ ਦੁਕ, ਹੋ ਰਹੀ ਚਿਰਾਨੇ।
ਕੀਤੇ ਅਪਨੇ ਕਰਮ ਤੇ, ਲਾਗੀ ਪਛਤਾਨੇ।
ਗਲਾਂ ਕਰਕੇ ਪੁਠੀਆਂ, ਧੱਬੇ ਲਗਵਾਨੇ।
ਜਾਨ ਰਹੇ ਸਭ ਲੋਕ ਸਿਆਨੇ ॥ ੨੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ ਨਾਮ ਤੇ, ਜਦ ਸਿੰਘ ਫੜਾਏ।

ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਆਪਣਾਂ, ਰਹੀ ਰਬੁਬ ਜਮਾਏ ।
ਹਰਿ ਮਤਾਬ ਸਰਦਾਰ ਨੇ ਤਦ ਰੋਸ ਜਨਾਏ ।
ਬੁੰਗੇ ਤਖਤ ਅਕਾਲ ਦੇ, ਆ ਆਪ ਸੁਨਾਏ ।
ਭਾਈ ਸਾਡੇ ਪਕੜ ਕੇ, ਵਿਚ ਜੇਹਲ ਸੁਟਾਏ
ਮੈਨੂੰ ਮਾਵੈ ਚੈਂਨ ਤਾਂ, ਜੇ ਲਵਾਂ ਛੁਡਾਏ ।
ਸ਼ੰਕ ਨ ਦਖੀ ਕਿਹਾ ਗਾਜਾਏ ॥ ੩੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਸੁਣ ਨ ਕੀਤਾ ਸਾਡਿਆ, ਸਿੰਘਾਂ ਇਤਬਾਰਾ ।
ਕੌਂਸਲ ਵਿਚੋਂ ਲੈ ਰਿਹਾ, ਜੋ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰਾ ।
ਪੱਖੀ ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਦਾ, ਹੈ ਦਿਸਦਾ ਭਾਰਾ ।
ਛੋਟਾ ਕੌਂਸਲ ਲਾਟ ਦਾ, ਪਰਧਾਨ ਨਿਹਾਰਾ ।
ਕਦੋਂ ਛਡਦਾ ਓਸਨੂੰ, ਦਿਸੈ ਸਰਦਾਰਾ ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਚਾਲ ਹੈ, ਇਮਦੀ ਗੁਫੰਤਾਰਾ ।
ਪਰ ਏਹ ਸਿਖਾਂ ਦਿਲੋਂ ਪਿਆਰਾ ॥ ੩੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਇਕ ਰੋਜ ਸਰਦਾਰ ਨੇ, ਕਰ ਸਚ ਵਡਾਈ ।
ਦੇ ਅਸਤੀਫ਼ਾਂ ਕੌਂਸਲੋਂ, ਦੱਸੀ ਵਡਿਆਈ ।
ਲਗੀ ਹੋਈ ਚਿਤ ਦੀ, ਕੋ ਸਕੈ ਬੁਝਾਈ ।
ਵੜਿਆ ਵਿਚ ਮੈਦਾਨ ਦੇ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਧਿਆਈ ।
ਸੇਵਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸਿਖ ਦੀ, ਗੁਰ ਤੋੜ ਚੜਾਈ ।

ਲੱਕ ਬੰਨ ਕੇ ਲਗਿਆ, ਸਿਖ ਲਵਾਂ ਛੁਡਾਈ।
ਹਿੰਮਤ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਣ ਸੁਵਾਈ ॥ ੩੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਦੁਣ ਭਾਂ ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਨੂੰ, ਧੈ ਖਿਸੂ ਜਾਂਦੇ।
ਉਠੇ ਸਿੰਘ ਗਰਜਾਦਿਕੈ, ਜੋ ਨਹੀਂ ਰੁਕਾਂਦੇ।
ਢੋਕੇ ਦਾਬੇ ਅਸਾਂ ਦੇ, ਹੁਨ ਨਹੀਂ ਸਹਾਂਦੇ।
ਅਗੋਂ ਸਾਨੂੰ ਅਖੀਆਂ, ਕੱਢ ਲਾਲ ਵਿਖਾਂਦੇ।
ਸਿਖ ਪੈਣ ਗੇ ਛਡਣੇ, ਹੁਨ ਨਜ਼ਰੀ ਆਂਦੇ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਚਾਟੜੇ, ਇਹ ਸੋਚ ਦੁੜਾਂਦੇ।
ਸਿੰਘ ਮਤਾਬ ਮੈਦਾਨ ਰਾਜਾਂਦੇ ॥ ੩੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਧਕੇ ਸ਼ਾਹੀ ਨਾਲ ਜੋ, ਸਿਖ ਕੈਦ ਕਰਾਏ।
ਬੇਦੋਸੇ ਫੜ ਮੁਫਤ ਹੀ, ਏਹ ਕਹਿਰ ਕਮਾਏ।
ਜੁਰਮ ਨ ਕੋਈ ਕਿਸੈ ਤੇ, ਸਨ ਲਗੇ ਆਏ।
ਏਵੇਂ ਆਕੜ ਆਪਣੀ, ਜੋ ਰਹੀ ਵਖਾਏ।
ਅੰਦਰੋਂ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਰ ਨੇ, ਮਨ ਝਾੜੂ ਪਾਏ।
ਹਥ ਨਾਲ ਜੋ ਦਿਤੀਆਂ, ਦੰਦੀ ਖੁਲਵਾਏ।
ਆਪੇ ਫੇਰ ਆਲਾਨ ਕਢਾਏ ॥ ੩੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਹਾਰ ਕੇ, ਇਹ ਸ਼ਰਮ ਉਠਾਈ।

ਆਪੇ ਸਿਖਾਂ ਪਕੜਿਆ, ਕਰ ਦਈ ਰਿਹਾਈ।
ਛੜੇ ਜਿਵੇਂ ਤਿਉ ਛਡਕੇ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਸੁਨਾਈ।
ਤਰਸ ਕਰਾਕੇ ਅਸਾਂ ਨੇ, ਸੋ ਕਿਰਤ ਕਮਾਈ।
ਧੱਕੇ ਸ਼ਾਹੀ ਕੰਮ ਨੇ, ਹੈ ਹਾਰ ਦੁਹਾਈ।
ਭਾਵੇ ਛੱਡੇ ਚਿਤ ਤੋਂ,ਨਹੀ ਰੜਕ ਗੁਵਾਈ।
ਅੱਗੇ ਦਿਸੇ ਕੀ ਵਰਤਾਈ ॥ ੩੫॥

ਪਉੜੀ

ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਸੋਚਿਆ, ਸਾਰਾ ਵਰਤਾਰਾ।
ਜੋਰ ਪਾਇਕੇ ਖਾਲਸੇ, ਨਿਜ ਕਾਜ ਸਵਾਰਾ।
ਸਿਖ ਰੋਫ ਸੋ ਛਟਿਆ, ਨਹੀ ਲਗੀ ਬਾਰਾ।
ਅੱਗੇ ਨੂੰ ਹੋ ਜਾਨ ਗੇ, ਬਹੁਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਾ।
ਜਾਨ ਬੁਝਕੇ ਅਸਾਂ ਨੇ. ਹੈ ਕਾਜ ਬਿਗਾਰਾ।
ਹੋਗਈ ਹਾਨ ਕਨੂੰਨਦੀ, ਜਗ ਜਾਨੇ ਸਾਰਾ।
ਹੁਨ ਚਾਹੀਏ ਕੀ ਕਰਨ ਵਿਹਾਰਾ।

ਪਉੜੀ

ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਹਾਰ ਦੀ, ਹਾ ਸਿੰਘ ਜਤਾਏ।
ਸਭ ਅਖਬਾਰਾਂ ਛੋਰ ਦ. ਏਹ ਲੇਖ ਲਿਖਾਏ।
ਸਾਰੇ ਹਿੰਦਸਤਾਨ ਦੇ ਵਿਚ ਖਬਰ ਘੁਮਾਏ।
ਮਿਲਨਵਧਾਈਆਂਖਾ ਲਸੇ ਸੁਨਸੁਨ ਹਰਖਾਏ
ਝੋਲੀਚੁਕਾਂ ਛੈੜਿਆਂ ਮੂੰਹ ਨੀਵੈਂ ਪਾਏ
ਗੁਸੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਛੁਪਾਏ॥ ੩੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਭੈ ਸੋਚਾਂ ਸੋਚਦੇ ਬਹੁ ਲੋਕ ਸਿਆਂਨੇ।
ਸਿਖਾਂ ਉਤੇ ਦਿਸਦੇ ਹੁਨ ਕਹਿਰ ਗਿਰਾਨੇ।
ਛੇਤੀ ਦੇਰ ਨ ਲਗਣੀ ਦਿਸਦੇ ਉਨਮਾਨੇ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਲੜ ਦੀ ਹੈ ਪਈ ਬਹਾਨੇ।
ਅਜ ਕਲ ਫਿਰ ਜਾਨਗੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਛਮਾਨੇ।
ਸਿਖਾਂ ਸ਼ਾਹੀ ਰਖਣੀ ਗੁਰੂ ਏਕ ਧਰਾਨੇ।
ਦਿਸੇ ਕੀ ਹੁਨ ਚੰਦ ਚੜ੍ਹਾਨੇ ॥੩੯॥ ੫੯॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਚਾਬੀਆਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ

ਦੋਹਰਾ

ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਚਾਬੀਆਂ ਲੈਲੈ ਜਿਸ ਪਰਕਾਸ।
ਵਾਪਸ ਕਰਸੀ ਆਪ ਹੀ,ਨੀਚਾ ਦੇਖਖੁਵਾਰ ੧

ਪਉੜੀ

ਬੰਗੇ ਤਖਤ ਅਕਾਲ ਦੇ, ਆਕਠ ਕਰਾਯਾ।
ਵਿਚ ਕਮੇਟੀ ਫੈਸਲਾ, ਕਰ ਏਹ ਜਤਾਯਾ।
ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ,ਏਹ ਆਖ ਸੁਨਾਯਾ।
ਦੈ ਸਰਕਾਰ ਸੁ ਚਾਬੀਆਂ, ਹੈ ਤੁਸਾਂ ਬਨਾਯਾ।
ਜਿਸ ਕਰ ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ,ਫਿਰ ਹਕ ਰਖਾਯਾ।

ਪੰਥ ਨ ਵਿਸ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ, ਏਹ ਸਾਡ ਜਹਾਜ।
ਉਸਨੇ ਕੁਝ ਨ ਬੁਝਾ ਮਨਾਜਾ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਜੋ, ਗੁਰ ਸੇਵਕ ਮਾਨਾਂ।
ਵਾਸੀ ਕੋਟ ਸਿਆਲ ਦਾ, ਚੰਗਾ ਗੁਣ ਵਾਨਾਂ।
ਸੋਚ ਕਮੇਟੀ ਥਾਪਿਆ, ਸੋਝੀ ਪਰਧਾਨਾ।
ਵਿਦਿਆ ਗੁਰ ਦੇ ਨਾਮਤੋਂ, ਤਨ ਮਨ ਕੁਰਬਾਨਾ।
ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਨੇ ਗੁਰੂ ਦਾ, ਨਾਹੀ ਅਭਿਮਾਨਾਂ।
ਸਮਾਂ ਲੋੜ ਦਾ ਸੋਦਾ ਤੋਂ ਹਿਤ ਸੇਵਕ ਮਾਨਾਂ।
ਸੋ ਸਤਿਗੁਰ ਕਰਦੇ ਪਰਵਾਨਾ ॥ ੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਗੁਰ ਮੇਵਾ ਦਾ ਆਸ਼ਕੋ, ਜਲ ਮੀਨ ਸਮਾਨਾਂ।
ਚਰਨਕਮਲ ਗੁਰ ਭੋਰਾ ਹੈ, ਚਿੰਦਾ ਮਸਤਾਨਾ।
ਗੁਰ ਜਸ ਛਾਡੀ ਹੋਇਕੈ, ਸਦ ਕਰੈ ਬਖਾਨਾਂ।
ਗੁਰਜਸਜਲਅਤਿਨਿਰਮਲਾ, ਨਿਸਕਲ ਹਿਮਕਾਨਾਂ
ਜਦਾਨਗੁਰੂਦੈਚਰਨ ਤੋਂ, ਇਕ ਪਲ ਨ ਭੁਲਾਨਾਂ।
ਮੇਵਾ ਵਿਚ ਗੁਰ ਸੁਦਿਸ਼ਾ ਸੰਜਾਲ ਤਜਾਨਾ।
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦੇ ਰਾਹ ਤੁਰਾਨਾ ॥ ੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਹਰਿਮਨਿਤਾਬ ਹੋ ਚਮਕਿਆ ਮਹਿਤਾਬ ਅਕਾਲੀ।

ਵਾਸੀ ਸ਼ਾਹ ਪੁਰ ਜਿਲੇ ਦੇ ਵਿਚ ਪਿੰਡ ਹੜਾਲੀ।
ਕਾਰ ਸਕੱਤਰ ਏਸ ਨੇ ਹੁਣ ਹਥ ਸੰਮਾਲੀ।
ਏਹ ਭੀ ਸਚਾ ਲਾਲ ਹੈ ਰਖ ਚਸਦਾ ਲਾਲੀ।
ਜੋੜੀ ਜੁੜੀ ਅਮੋਲਕੋ ਵਡ ਉਚ ਖਿਆਲੀ।
ਪੰਥ ਲਇਕੈ ਅਖੀਆਂ ਚੁਕ ਏਨੂੰ ਲਾਲੀ।
ਚਸਣ ਅਪਨੇ ਰੰਗ ਕਮਾਲੀ ॥ ੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਹੋਨ ਚਾਬੀਆਂ ਲੋੜੀਏ, ਹਥ ਵਿਚ ਪਰਧਾਨੇ।
ਵਿਚ ਕਮੇਟੀ ਜਾਣ ਨੂੰ, ਰਾਹ ਮਤੇ ਸੁਧਾਨੇ।
ਝੋਲੀ ਚੁਕ ਇਕ ਜਾਇਕੈ, ਕੀ ਕਰਮ ਕਮਾਂਨੇ।
ਝਿਪਟੀ ਪਾਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰੇ, ਸਭ ਹਾਲ ਬਖਾਨੇ।
ਦਿਨ ਚੜਦੇ ਨੂੰ ਓਸਨੇ, ਏਹ ਹੁਕਮ ਚੜਾਨੇ।
ਲਵੋ ਚਾਬੀਆਂ ਜਾਇਕੈ ਝਿਨ ਦੇਰ ਪਛਾਨੇ।
ਹਾਕਮ ਪੁਲਸੀ ਤੁਰਤ ਪਠਾਨੇ ॥ ੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਦੇ ਜਾ ਖਸ ਦਿਖਾਨੇ।
ਦੱਸੇ ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਦੇ ਕਢ ਕੇ ਪਰਵਾਨੇ।
ਦਿਓ ਚਾਬੀਆਂ ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਹਹਿ ਮੰਦਰ ਜਾਨੇ।
ਨਹੀ ਤੇ ਔਖੇ ਬਨੇਗੀ ਕਰ ਲਉ ਉਨਮਾਨੇ।
ਕਢ ਚਾਬੀਆਂ ਦਿਤੀਆਂ ਨਹੀ ਉਜਰ ਕਰਾਨੇ।

ਲੈਕੇ ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਨੇ ਏਹ ਖੋਟ ਕਮਾਨੇ।
ਪਛਤਾਵੈਗੀ ਬਿਤੇ ਜਮ ਨੇ ॥ ੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਜਦੋਂ ਚਾਬੀਆਂ ਪੁਜੀਆਂ ਜਾਕੇ ਸਰਕਾਰੇ ।
ਇਧਰ ਕਮੇਟੀ ਅਪਣੇ ਫਿਰ ਜੇਦੇ ਮਾਰੇ।
ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਚਾਬੀਆਂ ਮਿਲਸਨ ਇਕ ਵਾਰੇ
ਏਸੇ ਉਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਬੱਧ ਇਕਰਾਰੇ ।
ਮਰਨ ਵਾਸਤੇ ਹੋ ਗਏ ਸਭ ਸਿੰਘ ਤਿਆਰੇ ।
ਓਧਰ ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਵੀ ਕੁਝ ਹੋਰ ਚਿਤਾਰ
ਉਲਟੇ ਪੁਲਟੇ ਢੰਗ ਵਿਚਾਰੇ ॥ ੮ ॥

ਪਉੜੀ

ਵਸੀ ਪਿੰਡ ਘਵਿੰਡ ਦਾ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋਈ
ਮੈਜਰ ਏਹ ਰਸਾਲਦਾਰ ਹੁਨ ਪਿਨਸਨ ਹੋਈ
ਦੇਵੈ ਉਸਨੂੰ ਚਾਬੀਆਂ ਪਰਬੰਧ ਕਰੋਈ
ਲੈਸੀ ਚਾਰਜ ਆਨਕੇ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਉਈ
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਦਸ਼ਿਆ ਅਲਾਨ ਕਢੋਈ
ਸੁਨ ਕੇ ਸਿਖ ਉਚਾਰਦੇ ਗਲ ਕਰੀਏ ਕੋਈ
ਬੈਠੀ ਪੰਥ ਨਹੀ ਦਰਸੋਈ ॥ ੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਆਵੰਦਾ ਚਲ ਕੇ ਦਰਬਾਰੇ

ਹਥ ਵਿਚ ਲੈਕੇ ਚਾਬੀਆਂ ਧਰ ਸ਼ਾਨ ਕਰਾਰੇ ।
ਚੋਰਾ ਖਾਸਾ ਅਛਲ ਸੀ ਦੇਂਦਾ ਲਸ਼ਕਾਰੇ ।
ਭੁਲਾ ਜਾਨਦਾ ਪੰਥ ਦਾ ਧੋਖੇ ਵਿਚਕਾਰੇ ।
ਅਗ ਤਖਤ ਅਕਾਲ ਦ ਆ ਖੜ੍ਹਾ ਪੁਕਾਰ ।
ਹਥ ਵਿਚ ਲੈਮੈਂ ਆ ਰਿਹਾ ਸਭ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰੇ
ਸੇਵਾ ਕਰਾਂ ਬਹੁਤ ਹਿਤ ਧਾਰੇ ॥ ੧੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਇਕ ਭੇਦ ਸੀ ਜੋ ਜਾਨੇ ਕਾਈ ।
ਝੋਲੀ ਚੁਕਾਂ ਭੋਲਿਆਂ ਇਹ ਚੋਟ ਚਲਾਈ ।
ਹਥ ਵਿਚ ਲੋੜਨ ਆਪਣੇ ਸਭ ਕਾਰਾਂ ਸਾਈ ।
ਧੋਖਾ ਦੇਂਦੇ ਕੌਮ ਨੂੰ ਲਖ ਪੇਚ ਬਨਾਈ ।
ਏਹ ਵੀ ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਨੂੰ ਘੁੰਡੀ ਸਿਖਲਾਈ ।
ਭੁਲਾ ਜੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਾਰਜ ਬਨਜਾਨੀ।
ਏਸੇ ਕਰ ਏਹ ਕਾਰ ਕਰਾਈ ॥ ੧੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ, ਗੁਰ ਸੇਵਕ ਚੰਗੇ ।
ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰ ਪ੍ਰੇਮੇ ਰੰਗੇ ।
ਦਾਨ ਸਿੰਘ ਦਾਨਾ ਬੜਾ, ਮਾਸਾ ਨਹਿ ਸੰਗੇ ।
ਅਗੋਂ ਰੋਕ ਖਲੋਂਵਦੇ, ਚਿਤ ਧਾਨ ਉਮੰਗੇ ।
ਕਬਜ਼ਾ ਅਸੀ ਨ ਦੇਂਵਦੇ, ਏਹ ਕੰਮ ਕੁਚੰਗੇ ।

ਕਿਉ ਆਏ ਸਰਦਾਰ ਜੀ, ਹੋ ਜਾਸਣ ਦੇਹੋ।
ਕਰਨ ਲਗੇ ਕਿਉ ਇਜ਼ਤ ਭੰਨੋ॥ ੧੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਕੇਵਲ ਮੇਰੇ ਸਾਮਣੇ, ਹੈ ਪੰਥ ਬੁਲਾਈ।
ਏਸੇ ਕਰਕੇ ਚਾਬੀਆ, ਮੈਂ ਲਈਆਂ ਭਾਈ।
ਨਹੀ ਤੇ ਏਹੀ ਬਹੁਤ ਹੀ,ਫਿਰ ਪੰਥ ਉਠਾਈ।
ਰੁਸੇ ਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ, ਕੀ ਕੰਮ ਬਨਾਈ।
ਏਧਰ ਪੰਥ ਵਿਚਾਰ ਕੇ, ਸਭ ਕਾਰ ਤਕਾਈ।
ਦੋਹਾਂ ਮੇਲ ਕਰੌਣ ਨੂੰ, ਏਹ ਸੋਚ ਦੁੜਾਈ।
ਹੈਗੀ ਦੂਜੀ ਗਲ ਨ ਕਾਈ ॥ ੧੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਅਗੋਂ ਸਿੰਘਾਂ ਆਖਿਆ, ਸੁਨ ਲੈ ਸਰਦਾਰਾ।
ਐਸੀ ਸੁਲਾ ਨ ਪੰਥ ਨੂੰ, ਹੈਰੀ ਦਰਕਾਰਾ।
ਹੈਗਾ ਹਥ ਅਸਾਡੜੇ, ਹੈ ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰਾ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਚਾਬੀਆਂ, ਰਖੋ ਸੋ ਵਾਰਾ।
ਲੋੜ ਜੇ ਲੋਹਾ ਓਸਨੂੰ, ਕਹਿ ਦਏ ਪੁਕਾਰਾ।
ਲੈ ਦੇਵਾਂਗੇ ਆਪ ਹੀ, ਜਾ ਮੁਲ ਬਜ਼ਾਰਾ।
ਚੰਗਾ ਨਹੀ ਤੁਸਾਂ ਵਰਤਾਨਾ ॥ ੧੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਖਲਕਤ ਕੱਠੀ ਹੋਗਈ, ਸੁਣ ਕੇ ਤਕਰਾਰਾ।

ਇਤਦੇ ਗਿਰਦੇ ਸੈਕੜੇ, ਆ ਨਰ ਤੇ ਨਾਰਾ।
ਜੇ ਜੀ ਆਵੈ ਕਿਸੈ ਦੇ, ਸੋ ਕਹੇ ਪੁਕਾਰਾ।
ਦੋ ਤਿਨ ਘੰਟੇ ਬੀਤ ਦੇ, ਇਸ ਹੀ ਤਰਕਾਰਾ।
ਹੋ ਕੇ ਲੁਜਤ ਉਠਿਆ, ਤਦ ਹੀ ਸਹਦਾਰਾ।
ਸੁਲੀਨ ਉਸਦੀ ਜਿਮੈ ਨੇ, ਛੜ ਗਿਆ ਕਨਾਰਾ।
ਆਵਨ ਆਪਨਾ ਬੁਰਾ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ੭੫ ॥

ਪਉੜੀ

ਡਿਪਟੀ ਪਾਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰੇ, ਜਾ ਕਥਾ ਸੁਨਾਈ।
ਸਿਖ ਨ ਮੇਰੀ ਮੰਨਦੇ, ਦੈ ਰਿਹਾ ਦੁਹਾਈ।
ਜੰਦੇ ਸਿਖਾਂ ਆਪਣੇ, ਹਨ ਰਖੇ ਲਾਈ।
ਇਕ ਦੂੰ ਇਕ ਨ ਹੋਇ ਜੇ, ਕਿਉ ਖੁਲਣ ਸਾਈ।
ਏਹ ਲੈ ਮੈ ਚੋਂ ਚਾਬੀਆਂ, ਹੈ ਸਚੀ ਗਾਈ।
ਮੈ ਏਹ ਪੰਡ ਨ ਚੁਕਦਾ, ਦੈ ਕਿਸੈ ਚੁਕਾਈ।
ਏਵੇਂ ਇਜ਼ਤ ਰਿਹਾ ਗੁਵਾਈ ॥ ੭੬ ॥

ਪਉੜੀ

ਉਸਨੇ ਅਗੋਂ ਆਖਿਆ, ਸਰਦਾਰ ਸਿਆਨੇ।
ਪੈਚ ਖਾਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ, ਤੁਮ ਸਦਾ ਦਹਾਨੇ।
ਸਾਨੂੰ ਇਜ਼ਤ ਆਪ ਹੀ, ਕਰਨੀ ਪਰਵਾਨੇ।
ਸਿਖ ਅਜੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੀ ਕਰਨ ਨਿਮਾਨੇ।
ਸਿਧੇ ਕਰਨੇ ਸੋਧ ਕੈ, ਕਿਉ ਤੁਸੀ ਭੁਰਾਨੇ।

ਮਿਲਨ ਚਾਬੀਆਂ ਤੁਸਾਂਨੂੰ,ਚਿਤ ਰਖੋ ਟਿਕਾਨੇ।
ਨਿਮਕ ਹਲਾਲ ਬੜੇ ਭੁਮ ਜਾਨੇ ॥ ੧੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਏਸ ਤਰਾਂ ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ, ਕੁਝ ਦਏ ਦਿਲੇਰੀ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਹੋਰ ਇਕ, ਹੁਣ ਘੁੰਡੀ ਫੇਰੀ।
ਝੋਲੀ ਚੁਕਾਂ ਸਾਰਿਆਂ, ਪੁਛੈ ਬਿਨ ਦੇਰੀ।
ਕੋਇ ਨ ਲੈਂਦਾ ਚਾਬੀਆਂ, ਡਿਠਾ ਏਸ ਵੇਰੀ।
ਅਗੇ ਦਿਸੈ ਖਾਲਸਾ, ਪਾਝਾੜ ਘਨੇਰੀ।
ਇਸ ਕਰ ਗਰਦਨ ਬਹੁਤਿਆਂ,ਹੈ ਹੇਠਾਂ ਗੇਰੀ।
ਹੋਇ ਫੈਸਲਾ ਸੰਝ ਸਵੇਰੀ ॥੧੮ ॥

ਪਉੜੀ

ਡਿੱਠੇ ਪਸਾ ਮੋੜਦੇ, ਝੋਲੀ ਚੁਕ ਸਾਰੇ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਹੋਤ ਹੀ, ਹੁਣ ਢੰਗ ਚਿਤਾਰੇ।
ਡਿਪਟੀਜੋਇਕਮਿਸਨਰਾਂ,ਵਿਚ ਜ਼ਿਲਆਂ ਸਾਰੇ।
ਇਹ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਦੇ ਹੁਕਮ ਕਰਾਰੇ।
ਦੌਰਾ ਕਰੇ ਇਲਾਕਿਆਂ, ਹਿਤ ਇਸ ਪਰਚਾਰੇ।
ਗੌਰਮਿੰਟ ਦੈ ਚਾਬੀਆਂ, ਸਿਹੜੇ ਸਰਦਾਰੇ।
ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਹੋ ਕੇ ਹਿਤਕਾਰੇ ॥ ੧੯ ॥

ਪਉੜੀ

ਕਰ ਦਰਬਾਰ ਸੁ ਆਪਣਾਂ, ਸਭ ਸਿਖ ਬੁਲਾਵੇ।

ਗਲਾਂ ਕਰ ਕੇ ਮਿਠੀਆਂ, ਸਭ ਕੁਝ ਸਮਝਾਵੋ ।
ਐਸਾ ਜਾਦੂ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ, ਸਭ ਦੇ ਸਿਰ ਪਾਵੋ ।
ਮਰਜ਼ ਆਪਨੇ ਮਾਰਿਆਂ, ਇਜ਼ਹਾਰ ਕਰਾਵੋ ।
ਗੌਰਮਿੰਟ ਦੀ ਰਖ ਕੇ, ਏਹ ਲਾਜ ਵਿਖਾਵੋ ।
ਜਿਤਨੀ ਛੇਤੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਨਹੀ ਦੇਰ ਲਗਾਵੋ ।
ਜਿਵੇਂ ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ ਦਬਾਵੋ ॥ ੨੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਏਧਰ ਸਿਖਾਂ ਸੋਚਿਆ, ਏਹ ਮਤੇ ਪਕਾਨੇ ।
ਜਿਥੇ ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਦੇ, ਦਰਬਾਰ ਲਗਾਨੇ ।
ਓਥੇ ਜਾ ਕੇ ਖਾਲਸਾ, ਲਾ ਖੂਬ ਦਿਵਾਨੇ ।
ਧੋਖੈ ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਦੇ, ਸਭ ਕਰੈ ਬਿਆਨੇ ।
ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇ ਕੇ, ਕਰ ਕੰਮ ਜਤਾਨੇ ।
ਝੂਠ ਸਚ ਨੂੰ ਪਰਖ ਜਿਉ, ਹੋ ਜਾਨ ਸਿਆਨੇ ।
ਮਗਰ ਪੰਥ ਦੇ ਕਰਨ ਬਖਾਨੇ ॥ ੨੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਪਹਿਲਾਂ ਏਹ ਮੁਕਾਬਲਾ, ਹੁੰਦਾ ਅਜਨਾਲੇ ।
ਭਿੰਦਰ ਆਪ ਕਮਿਸ਼ਨੇ, ਸਦ ਸਿਖ ਬਹਾਲੇ ।
ਝੋਲੀ ਚੁਕ ਖੁਸ਼ਾਮਦੀ, ਆਏ ਮਤਵਾਲੇ ।
ਹੇਰ ਫੇਰ ਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ, ਮਸਲੇ ਸਮਝਾਲੇ ।
ਹਾਂ ਹਜ਼ੂਰ ਕਹਿ ਸਾਰਿਆਂ, ਸਨ ਸੀਸ ਹਲਾਲੇ ।

ਮਨ ਆਪਨੇ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ, ਸਿਖ ਪਿੱਛੇ ਲਾਲੇ ।
ਵਿਚਲੇ ਭੇਤ ਨ ਏਨਾਂ ਪਾਲੇ ॥ ੨੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ, ਸੀ ਚੋਕ ਲਗਾਈ ।
ਹੋਵੈ ਜਲਸਾ ਕੋਈ ਨ, ਕੀਤੀ ਕਰੜਾਈ ।
ਏਸ ਵਾਸਤੇ ਸੋਚ ਕੇ, ਇਹ ਬਿਉਂਤ ਬਨਾਈ ।
ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮਾਇ ਕੇ, ਲੋ ਕੰਮ ਚਲਾਈ ।
ਕੰਮ ਰਹੇ ਦਰਬਾਰ ਦਾ, ਜਿਉ ਹਥ ਵਿਚ ਆਈ ।
ਮਨ ਦੇ ਲਡੂ ਖਾਵੰਦੇ, ਬਹੁ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ ।
ਪਤਾ ਨਹੀ ਕੀਹੁ ਨੂੰ ਭਾਈ ॥੨੩॥

ਪਉੜੀ

ਸਿਖਾਂ ਪਾਸ ਬਰਾਬਰੇ, ਜਾ ਕੇ ਅਜਨਾਲੇ ।
ਖੂਬ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਯਾ, ਬਹੁ ਹਿਮਤ ਨਾਲੇ ।
ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾਬ ਹਰਿ, ਗੱਜੇ ਸੁਖ ਸਾਲੇ ।
ਦਾਨ ਸਿੰਘ ਵੀ ਬੋਲਿਆ, ਵੈ ਖੂਬ ਹਵਾਲੇ ।
ਪੰਡਤ ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਵੀ, ਕੁਝ ਕਹੈ ਵਖਾਲੇ ।
ਜ਼ੈਲਦਾਰ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਸੁਨ ਲਾਇ ਖਜਾਲੇ ।
ਸਭ ਸਿਖ ਹੋਏ ਤਿਆਰ ਸੁਖਾਲੇ ॥ ੨੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਘੱਲਿਆ, ਪੁਲਸੀ ਕਪਤਾਨਾਂ ।

ਨਾਲ ਸਪਾਹੀ ਓਸ ਦੇ, ਆ ਵਿਚ ਦਿਵਾਨਾਂ।
ਵੇਖ ਨ ਸਿੰਘਾਂ ਬੋਲਦਾ, ਕੰਬੇ ਹਰ ਖਾਨਾਂ।
ਸਿੰਘ ਮਤਾਬ ਨੇ ਪੁਛਿਆ, ਕੀ ਤੁਸਾਂ ਕਰਾਨਾਂ।
ਓਸ ਕਿਹਾ ਮੈਂ ਸਾਰਿਆਂ, ਚਾਹੋਂ ਪਕੜ੍ਹਾਨਾਂ।
ਛੜ ਲੌ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਕੀ ਸੋਚ ਦੁੜਾਨਾਂ।
ਵਾਰ ਵਾਰ ਸਭ ਨੂੰ ਹਥ ਪਾਨਾਂ॥ ੨੫॥

ਪਉੜੀ

ਹੋਗਇਓ ਪਹਿਲ ਛੜਾਨ ਦੀ, ਚੜ ਸਿੰਘਾਂ ਲਾ ਲਾ!
ਸਾਰੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ, ਹਾਨੇਰੀ ਚਾਲੀ।
ਹਸ ਹਸ ਅੱਗੇ ਹੋਵੰਦੇ, ਗੁਰ ਸਿਖ ਮੂਹਾਲੀ।
ਗੌਰਮਿੰਟ ਵੀ ਪਕੜ੍ਹਦੀ, ਹੁਣ ਹਥ ਨਿਕਾਲੀ।
ਕੋਈ ਨ ਅਗੇ ਬੋਲਦਾ, ਤੁਰ ਹੋਣ ਨਿਹਾਲੀ।
ਚੰਗੀ ਏ ਥੇ ਖਾਲਸੇ, ਹੈ ਰਖ ਵਖਾਲੀ।
ਸਤਿ ਗੁਰ ਸਿਰ ਤੇ ਸਚਾ ਵਾਲੀ॥ ੨੬॥

ਪਉੜੀ

ਕੋਇ ਵਕੀਲ ਸਰਦਾਰ ਕੋ, ਕੋ ਇਜ਼ਤ ਦਾਰਾ।
ਏਸ ਹਨੇਰੀ ਧਰ ਲਏ, ਵਿਰ ਕਾਸ਼ਤ ਕਾਰਾ।
ਪਿੰਡ ਪਿੰਡ ਫਿਰਦੇ ਪੁਲਸੀਏ, ਹਿਤ ਕਰਨ ਸ਼ਿਕਾਰਾ।
ਇੰਜਨੀਅਰ ਵੀ ਨਾ ਰਹੇ, ਬਾਹਰ ਇਸਵਾਰਾ।
ਨਾਮ ਗਿਨਾਂ ਕੀ ਸਾਰਿਆਂ, ਸਭ ਹੀ ਸਰਦਾਰਾਂ।

ਘਟ ਨ ਕਿਸੇ ਆਖਣਾ, ਏਹ ਫਰਜ਼ ਹਮਾਰਾ।
ਰੁਤੁ ਪੰਥ ਅਪੇ ਰਖਵਾਰਾ ॥ ੨੭ ॥

ਪਉੜੀ

ਜਲਸੇ ਰੋਕੂ ਤੋੜਿਆ, ਕਾਨੂੰਨ ਬਨਾਈ।
ਥਾਂ ਥਾਂ ਉਠ ਅਕਾਲੀਆਂ, ਪਰਚਾਰ ਕਰਾਈ।
ਬੰਦੀ ਖਾਨੇ ਸੈਕੜੇ, ਰਹਿ ਡੇਰੇ ਲਾਈ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਥਕਦੀ, ਫੜ ਫੜ ਅਧਿਕਾਈ।
ਪੇਸ਼ ਨ ਜਾਂਦੀ ਦਿਸਦੀ, ਕੀ ਕਰੈ ਉਪਾਈ।
ਜੇਹਲ ਖਾਨਿਆਂ ਮੁਫਤ ਹੀ, ਕਿਉ ਰਹੇ ਭਰਾਈ।
ਸੱਚ ਅੰਤ ਨੂੰ ਏਹ ਫੁਰ ਆਈ ॥ ੨੮ ॥

ਪਉੜੀ

ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਹੋਰ ਵੀ, ਇਕ ਢੰਗ ਚਲਾਯਾ।
ਕੀਤਾ ਖੜਾ ਮੁਕੱਦਮਾਂ, ਏਹ ਆਖ ਸੁਨਾਯਾ।
ਤੁਸਾਂ ਜਮੇਟੀ ਵਾਸਤੇ, ਕੀ ਨ੍ਹੇਰ ਮਚਾਯਾ।
ਸਿਖ ਨ ਸਾਰੇ ਮੰਨਦੇ, ਏਹ ਕੰਮ ਕੁਵਾਯਾ।
ਕਰੈ ਇਦਾਲਤ ਫੈਸਲਾ, ਅਨਸਾਫ ਤਕਾਯਾ।
ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਵੈ ਕੁੰਜੀਆਂ, ਲੈ ਲੈ ਸੁਖ ਪਾਯਾ।
ਏਸ ਗਲ ਤੇ ਧਿਆਨ ਟਿਕਾਯਾ ॥ ੨੯ ।

ਪਉੜੀ

ਝੋਲੀ ਚੁਕ ਹਥ ਆਪਣੇ, ਸਰਕਾਰ ਚੜ੍ਹਾਏ।

ਛੱਕੇ ਲ'ਰੇ ਦਸ ਕੇ, ਚੰਗੇ ਭਰਮਾਏ।
ਓਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੀ, ਸਨ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾਏ।
ਫੁਟ ਪੁਵਾਵਨ ਵਾਸਤੇ, ਬਹੁ ਢੰਗ ਚਲਾਏ।
ਸਿਖਾਂ ਇਕ ਜ਼ਬਾਨ ਹੋ, ਗੁਰਮਤੇ ਪਠਾਏ।
ਏਹ ਕਮੇਟੀ ਸਾਰਿਆਂ, ਮੁਖਤਾਰ ਸਦਾਏ।
ਕਸਰ ਨ ਇਸਦੇ ਵਿਚ ਦਸਾਏ ॥ ੩੦ ॥

ਪਉੜੀ

ਹਥ ਨ ਅੜਿਆ ਕਿਤੇ ਵੀ, ਜਦ ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ।
ਪੰਥ ਕਮੇਟੀ ਮੰਨਦਾ, ਮੁਖਤਾਰ ਸਦਾਹੀ।
ਮਿਲਨ ਚਾਬੀਆਂ ਓਸਨੂੰ, ਨਹਿ ਝੂਠ ਕਦਾਹੀ।
ਹੁਜਤ ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਦੀ, ਨਹਿ ਤੁਰੇ ਜਦਾਹੀ।
ਹੋਨੀ ਹੋਈ ਪੁਜ ਕੇ, ਏਹ ਸ਼ੋਚ ਭੁਦਾਹੀ।
ਪਾਸ ਕਮੇਟੀ ਘੱਲਿਆ, ਕਰ ਹੁਕਮ ਪਦਾਹੀ।
ਲਓ ਚਾਬੀਆਂ ਆਨ ਸਬਾਹੀ ॥ ੩੧ ॥

ਪਉੜੀ

ਅਗੋਂ ਕਮੇਟੀ ਆਖਿਆ, ਸੁਨ ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ।
ਕੈਦੀ ਨਾਹੀ ਛੁਟਦੇ, ਜਦ ਤੀਕ ਸਬਾਹੀ।
ਲਏ ਕਮੇਟੀ ਚਾਬੀਆਂ, ਨਹੀ ਆਨ ਕਦਾਹੀ।
ਏਥੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆ ਜੋ, ਦੇ ਜਾਇ ਇਥਾਹੀ।
ਕਰਦਾ ਕੋਈ ਓਸ ਨੂੰ, ਨਹਿ ਮੂਲ ਮਨਾਹੀ।

ਏਹ ਜਵਾਬ ਜਦ ਘਲਿਆ, ਹੋ ਗਈ ਨਿਸ਼ਾਹੀ।
ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਸੋਚ ਦੁੜਾਹੀ ॥ ੩੨ ॥

ਪਉੜੀ

ਸਾਰੇ ਕੈਦੀ ਛੁਟੇ ਜੋ, ਛਡੇ ਇਕ ਵਾਰ।
ਕਰਨੈ ਦਰੋਵੇ ਜੋਹਲ ਦ, ਅੱਗੇ ਦਰਬਾਰ।
ਛਿਪਦੀ ਆਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾ, ਏਹ ਕਹੇ ਪੁਕਾਰ।
ਤਰਨ ਤੁਸਾਂ ਕਰ ਕਛਿਆ, ਵੇਖੋ ਸਰਕਾਰ।
ਸਿਖ ਨਿਮਾਣੇ ਸਦਾ ਤੋਂ, ਹਨ ਮਿਤਰ ਯਾਰ।
ਅਜੇ ਨੂੰ ਵੀ ਰਹੋ ਦੇ, ਸਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ।
ਤਦੇ ਕਰਨੈ ਹੋਤ ਪਿਆਰ ॥ ੩੩ ॥

ਪਉੜੀ

ਇਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਠ ਕੇ, ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਗਾਈ।
ਸਿਖੀ ਕੇਸ ਸੁਮਾਵੜੇ, ਸੀ ਤੋੜ ਨਿਭਾਈ।
ਤੁਸਾਂ ਨੇ ਕਾਤੀ ਇਕ ਵੀ, ਸਭ ਨਦੀ ਰੁੜ੍ਹਾਈ।
ਛਲ ਪਾਪੀ ਹੁਣ ਉਸਦਾ, ਮੈਂ ਸਚ ਸੁਨਾਈ।
ਲੈਣੇ ਦੀਨਾਂ ਸੁਲਾਕ ਹੁਣ, ਨਹਿ ਛੋਰ ਲੁਕਾਈ।
ਆਸ ਨ ਰਖੋ ਅਸਾਂ ਤੋਂ, ਹੁਣ ਮਾਸ ਕਾਈ।
ਸਭਿਨੂੰ ਸਾਹੀ ਜਿੰਦ ਛੁਡਾਈ ॥ ੩੪ ॥

ਪਉੜੀ

ਛਿਪਦੀ ਆਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰੇ, ਵਿਚ ਖਾਸ ਦਿਵਾਨੇ।

ਅਗੇ ਤਖਤ ਅਕਾਲ ਦੇ, ਏਹ ਬਚਨ ਬਖਾਨੈ।
ਲਓ ਚਾਬੀਆਂ ਖਾਲਸਾ, ਗੁਰ ਖੋਲ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ।
ਹੁਕਮ ਕਮੇਟੀ ਤੁਰੇ ਚਾ, ਵਿਚ ਗੁਰ ਅਸਥਾਨੇ।
ਗੌਰਮਿੰਟ ਨੂੰ ਹੋ ਗਿਆ, ਸਭ ਪਤਾ ਨਿਸ਼ਾਨੇ।
ਤਾਂਤੇ ਦੇਵੈ ਚਾਬੀਆਂ, ਕਰ ਦਯਾ ਮਹਾਨੇ।
ਨਿਮਕ ਹਲਾਲ ਖਾਲਸੇ ਜਾਨੇ। ੩੫॥

ਪਉੜੀ

ਰੱਸੀ ਸਾਰੀ ਸੜ ਗਈ, ਨਾਹੀ ਵਟ ਜਾਂਦਾ।
ਅਜੇ ਵੀ ਗਲਾਂ ਨਾਲ ਹੈ, ਹੰਕਾਰ ਜਤਾਂਦਾ।
ਨਿਮਕ ਹਲਾਲੀ ਮੁੰਹ ਤੇ, ਕਿਸ ਚੀਤ ਸੁਨਾਂਦਾ।
ਜੀਕਰ ਦੇ ਦੇ ਲੱਤੀਆਂ, ਹੈ ਬਾਲ ਸੁ ਲਾਂਦਾ।
ਹਥੋਂ ਨਿਕਲੇ ਪੰਛੀਆਂ, ਦਮ ਚੋਗ ਫਸਾਂਦਾ।
ਸ਼ੇਰ ਨ ਪੈਸੀ ਪਿੰਜਰੇ, ਇਕ ਵੇਰ ਛੁਤਾਂਦਾ।
ਮੂਰਖ ਉਸਨੂੰ ਜੋ ਹਥ ਪਾਂਦਾ॥ ੩੬ ॥ ੨੦ ॥

—ਃ ਸੰਪੂਰਨ ਃ—

ਜਰੂਰੀ ਬੇਨਤੀ

ਸਾਗਰਤ ਖਾਲਸਾ ਦਾ ਦੂਜਾ ਭਾਗ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਜਮੂਨ ਹੋਨਗੇ ॥

(੧) ਕ੍ਰਿਪਾਨਾ ਬਾਬਤ ਸਖਤੀ

(੨) ਕਾਲੀ ਦਸਤਾਰ ਬਾਬਤ ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ ਦੀਆਂ ਵਧੀਕੀਆਂ

(੩) ਮਾਃ ਮੋਤਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਸਮਾਚਾਰ

(੪) ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਾਗ ਸਬੰਧੀ ਵੇਰਵੇ ਸਹਿਤ ਪੂਰੇ ਹਾਲ

(੫) ਪਹਿਲੇ ਸਫੇ ਤੇ ਕਰਤਾ ਦਾ ਫੋਟੋ ਤੇ ਕਰੀਬ ੧੫ ਫੋਟੋ ਗੁਰੂ ਕੇ ਬਾਗ ਦੇ ਜ਼ਖਮੀਆ ਦੇ ਜੋ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਯੋਗ ਥਾਂਵਾ ਵਿਚ ਹੋਨ ਗੇ ਇਹ ਦੂਜੇ ਹਿਸੇ ਵਿਚੇ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਲਾਸਾਨੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਾ ਸਮਾਚਾਰ ਬੜੇ ਹੀ ਦਰਦ ਨਾਕ ਅਖਰਾ ਵਿਚੇ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸੇ ਕਰਤਾ ਜੀ ਦੀ ਰਚਤ ਪੁਸਤਕ ਕਤਲੇ ਆਮ, ਅਰਥਾਤ ਸਾਕਾ ਨਨਕਾਣਾ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਛਪ ਕੇ ਤਿਆਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਸ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ